DOI EROI, O LEGĂTURĂ DE NEDESFĂCUT

WILBUR SMITH

ȘI DAVID CHURCHILL

RĂZBOIUL LUI COURTNEY

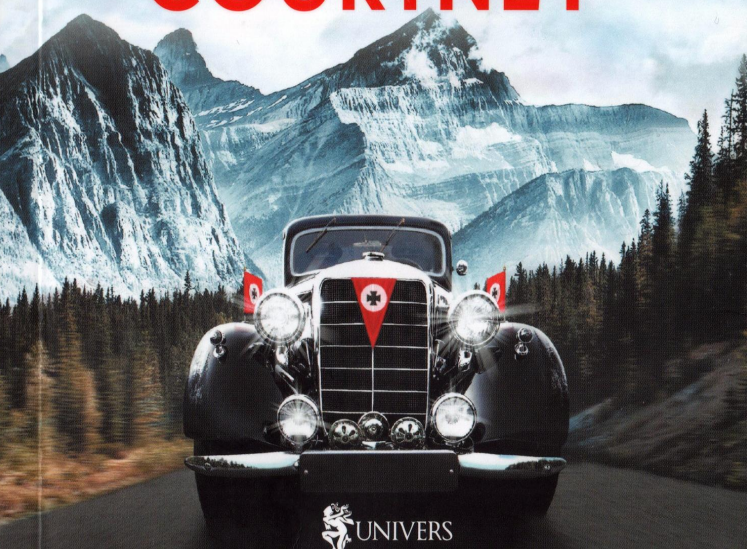

UNIVERS

„Cel mai bun autor
de romane istorice"
– Stephen King

„Un maestru povestitor"
– Sunday Times

„Wilbur Smith este unul dintre
acele repere cu care sunt
comparaţi toţi ceilalţi"
– The Times

„Nimeni nu reuşeşte
să scrie cărţi de aventuri
aşa cum o face Smith"
– Daily Mirror

WILBUR SMITH

ȘI

DAVID CHURCHILL

RĂZBOIUL LUI COURTNEY

WILBUR SMITH

ŞI

DAVID CHURCHILL

RĂZBOIUL LUI COURTNEY

Traducere şi note de
ANA IRIMESCU

UNIVERS

Redactare Diana Crupenschi
Corectura Alina Blenche
Tehnoredactare Constantin Niţă

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
SMITH, WILBUR
Războiul lui Courtney / Wilbur Smith şi David Churchill ; trad. şi note de Ana Irimescu. - Bucureşti : Univers, 2024
ISBN 978-973-34-1563-3

I. Churchill, David
II. Irimescu, Ana (trad. ; note)

821.111

Courtney's War
Autor: Wilbur Smith with David Churchill

Copyright © Orion Mintaka (UK) Ltd, 2018
Originally published in the English language in the UK by Zaffre, an imprint of Bonnier Books UK Limited.
The moral rights of the Author have been asserted.

© Editura Univers, 2024
Toate drepturile asupra versiunii în limba română aparţin Editurii Univers.

www.edituraunivers.ro

ISBN 978-973-34-1563-3

Îi mulțumesc în fiecare zi lui Dumnezeu că te iubesc, minunata mea soție, Mokhiniso. Chipul tău este cea mai frumoasă imagine pe care am văzut-o vreodată, râsul tău este cea mai frumoasă muzică pe care am auzit-o vreodată. Dragostea pentru tine este cel mai minunat lucru din viața mea.

Era în Paris, primăvara: un oraş clădit pentru îndrăgostiţi într-un anotimp al iubirii. Şi, dintre toate cuplurile ce se plimbau la braţ prin Jardin des Tuileries în acea după-amiază, în Vinerea Mare din 1939, nimeni nu era mai îndrăgostit decât tânăra înaltă şi suplă, şi bărbatul de lângă ea, care o privea cu aerul că nici măcar el nu înţelege cum de este atât de norocos. Briza timpurie de aprilie încă păstra ceva răcoare, iar fata se cuibări ceva mai aproape de umerii lui laţi şi îşi ridică ochii spre iubitul ei, ştiind că el nu avea să reziste tentaţiei de a o săruta, şi la naiba cu privirile oricărui trecător dezaprobator.

În altă parte a lumii, asocierea simultană a perfecţiunii feminine cu eleganţa masculină ar fi putut fi respinsă ca fiind o atitudine trivială şi inutilă. Însă, în Paris, frumuseţea a fost întotdeauna privită ca un imperativ moral, iar bărbatul şi femeia erau două specimene magnifice. Ea avea o siluetă care ar fi făcut oricare casă de modă de pe Rue Cambon sau Avenue Montaigne să tânjească după serviciile ei ca model, dacă nu se luptau deja s-o capete drept clientă, iar faţa ei era la fel de frapantă. Încadrate de un păr negru bogat şi strălucitor, trăsăturile ei indicau tărie de caracter. Maxilarul şi pometii aveau o linie clară, bărbia îi era fermă, iar nasul, nicidecum cu vârful în vânt, desena o linie puternică. Însă oasele îi erau atât de fine şi buzele atât de ademenitor de pline, încât îndepărtau orice sugestie de masculinitate. Şi ochii ei albaştri

imenşi, la fel de limpezi precum cerurile africane sub care se născuse, tiviţi cu gene bogate şi negre ce abia aveau nevoie de rimel, completau imaginea unei feminităţi răvăşitoare.

El era o pereche potrivită pentru un asemenea model de perfecţiune. Spre încântarea ei, era cu un cap mai înalt decât ea, chiar şi atunci când ea purta tocuri. Orice trecătoare ar fi observat şuviţele de un blond închis din părul său pieptănat cu simplitate pe spate şi strălucirea cinematografică a zâmbetului său adorabil. Fiind în Paris, trecătoarea ar fi observat şi faptul că, în timp ce hainele lui erau obişnuite – o pereche de pantaloni de flanel gri antracit, o jachetă de stofă sport care îi ţinea loc de sacou şi o cămaşă deschisă cu o eşarfă de mătase vârâtă în guler în loc de cravată – fiecare piesă era croită perfect, iar încălţămintea îi era perfect lustruită.

Ceea ce aprecia tânăra de lângă el şi altă femeie nu ştia era faptul că ochii cenuşii ai acestui bărbat erau ferestre către un suflet mult mai sensibil şi grijuliu decât ar fi sugerat o impresie trecătoare. Ştia că, în vreme ce braţele îi erau puternice şi pline de muşchi, avea mâinile unui artist. Degetele sale lungi şi elegante puteau desena orice lucru pe care i s-ar fi odihnit ochii sau se puteau plimba pe toată lungimea corpului ei, jucându-se cu fiecare bucăţică din ea şi făcând-o să simtă o plăcere pe care nu şi-ar fi imaginat-o posibilă, ce putea fi depăşită numai de extazul pe care i-l stârnea cea mai încântătoare şi puternică parte a lui.

Într-adevăr, Saffron Courtney şi Gerhard von Meerbach păreau binecuvântaţi de toţi zeii, fiindcă erau la fel de bogaţi şi plini de relaţii pe cât erau de plăcuţi ochiului. Cineva ar fi trebuit să fie plin de răutate ca să-i invidieze pentru norocul lor.

– Chiar ne-am întâlnit de numai trei luni? spuse Gerhard. Nu îmi pot închipui viaţa fără tine. Cum am putut să trăiesc douăzeci şi şapte de ani fără să am habar că exişti? Şi apoi…

– Apoi am aterizat la picioarele tale, spuse Saffron şi chicoti. Cu capul în jos, într-o grămadă mare de zăpadă, îmbrăcată ca un bărbat.

Când doi oameni sunt îndrăgostiţi, puţine lucruri pe lume sunt atât de fascinante pentru ei ca iubirea lor. Gerhard şi Saffron descopereau mereu moduri noi de a-şi reaminti povestea primei lor întâlniri, ca nişte copii care îşi doresc să audă în fiecare seară aceeaşi poveste de culcare.

Saffron pretinsese că era bărbat, ascunzându-şi feminitatea în haine voluminoase, hotărâtă să trăiască euforia de pe Cresta Run din St. Moritz, cu toate că respectiva cursă era exclusiv pentru bărbaţi. Se avântase în jos pe pista de gheaţă refuzând să încetinească şi, în cele din urmă, fusese aruncată de pe sanie într-una dintre curbe, rostogolindu-se în zăpadă. Ochelarii de soare îi zburaseră cât colo şi ochii ei îi aprinseseră sufletul lui Gerhard.

– Ştiu, spuse el. Ţi-am aruncat o singură privire şi... bum! Am fost lovit de un milion de volţi, ştii, ca într-un film cu Frankenstein, când doctorul face să treacă toată electricitatea prin monstru. N-am mai cunoscut nimic de felul acesta. Într-adevăr, dragoste la prima vedere. Şi m-am gândit, cum se poate aşa ceva? Cum pot să simt asta pentru un bărbat? Şi apoi, în timp ce te îndepărtai...

– Mi-am legănat şoldurile. Ştiu, a trebuit să fac asta. Am simţit la fel ca tine şi, pur şi simplu, a trebuit să-ţi spun cumva.

– Şi toate astea din cauză că erai atât de curajoasă şi... atât de încăpăţânată.

Gerhard râse.

– Atât de... Saffron! A trebuit să te dai cu sania pe Cresta Run, cu toate că ştiai că numai bărbaţilor le este permis.

Saffron zâmbi.

– Desigur! De ce trebuie ca numai voi, bărbaţii, să aveţi parte de toată distracţia?

Brusc, starea de spirit a lui Gerhard păru să se întunece, ca şi cum un nor ar fi acoperit soarele.

– Ah, biata Chessi. Încă mă simt vinovat faţă de ea... Aceea trebuia să fie seara...

– Şşt!

Saffron îi puse un deget pe buze ca să-l facă să tacă. Francesca von Schöndorf fusese cea mai bună prietenă a ei din şcoală. Ele două, Chessi şi Saffy, erau o pereche interesantă: una o fată germană dulce şi inteligentă, cealaltă un copil al Africii abia îmblânzit, recent ajunsă în Anglia după ce fusese crescută în munţii Kenyei. Nu o dată călătorise Saffron în Germania ca să stea cu familia Schöndorf, privind cum se schimba o ţară în faţa ochilor ei în timp ce naziştii remodelau o întreagă naţiune după imaginea lor deformată.

Pe când Saffron era studentă la Universitatea Oxford şi se afla în vacanţa de Crăciun la rudele ei din Scoţia, Chessi îi scrisese. Îi spunea că avea să fie în St. Moritz de revelion şi că avea să dea o petrecere la o cabană; se aştepta ca bărbatul pe care îl iubea să o ceară de soţie. Saffron traversase Europa şi pentru că voia să fie cu prietena ei şi să-i împărtăşească bucuria, şi pentru euforia de pe Cresta Run. Habar nu avea că acolo o aştepta iubirea vieţii ei şi cu atât mai puţin că era vorba de bărbatul cu care Chessi se aştepta să se căsătorească.

Însă dragostea este necruţătoare şi nu poate fi negată.

– Tu şi Chessi nu aţi fost meniţi să fiţi împreună, spuse Saffron. Dacă ar fi fost aşa, nu m-ai fi întâlnit pe mine şi, chiar dacă m-ai fi întâlnit, m-ai fi ajutat să mă ridic din zăpadă, m-ai fi scuturat şi ţi-ai fi văzut de drum. Iar eu nu m-aş fi gândit la tine deloc.

– Şi apoi, când ne-am întâlnit din nou, la petrecerea din seara aceea...?

– Atunci ne-ar fi luat o secundă să ne recunoaştem unul pe altul şi am fi râs de ce s-a întâmplat, iar tu i-ai fi povestit

lui Chessi întâmplarea şi ar fi râs şi ea. Niciunul dintre noi n-ar fi luat-o cât de cât în serios, pentru că nu ar fi fost ceva demn de luat în seamă. Asta dacă i-ai fi fost sortit lui Chessi. Dar nu, tu mi-ai fost sortit mie. Şi... Oh!

Saffron ţipă când o pală de vânt îi fură pălăria de pe cap, şi cei doi fugiră în jos pe Grande Allée, râzând ca nişte copii în timp ce urmăreau bucata de pâslă cu flori galbene de mătase ce sălta îndepărtându-se.

În restul după-amiezii rămaseră în aceeaşi stare de fericire. Se opriră în faţa Turnului Eiffel ca să-şi facă o poză la unul dintre fotografii de acolo.

– Unde doreşte domnul să trimit fotografia? întrebă fotograful.

– Stăm la Ritz.

Bărbatul se uită la cuplul încântător şi zâmbi.

– Desigur.

Luară cina la localul La Tour d'Argent şi priviră luminile bărcilor de pe râul Sena în vreme ce mâncau *canard à la presse* un fel de mâncare foarte elaborat, pentru care restaurantul era renumit. După cum era obiceiul, proprietarul, *monsieur* Térail, le oferi nişte cartoline numerotate care atestau faptul că mâncaseră acolo.

După aceea, ameţită într-un mod plăcut de coctailul de şampanie care precedase masa şi de sticla de Cheval Blanc 1921, Saffron îşi lăsă capul pe umărul lui Gerhard şi îl tachină cu afecţiune.

– Vreau să dorm, murmură ea. Sunt prea obosită pentru hârjoneli.

Gerhard încuviinţă, încruntându-se exagerat de gânditor.

– Hmm, cred că e o hotărâre înţeleaptă. Ai avut o zi lungă. Ar trebui să te odihneşti. Nu te deranjează dacă te duc la culcare şi apoi ies în oraş, nu-i aşa? Am auzit că dansatoarele de la Folies Bergère sunt deosebit de frumoase anul acesta.

– Fiară! se îmbufnă ea şi îl pălmui uşor.

Se întoarseră în apartamentul lor, fără să acorde atenţie decoraţiilor sale crem, bej şi aurii. Trecură fără să se uite de două ori prin uşile înalte de sticlă, dincolo de care un balcon dădea înspre magnifica grădină Ritz şi spre oraşul din spatele acesteia. Avea să fie suficient timp dimineaţa să se cuibărească pe una dintre canapelele capitonate cu mătase sau să se bucure de privelişte.

Saffron îşi aruncă pantofii, îşi trase rochia peste cap şi o aruncă pe podea fără nici cea mai mică grijă pentru delicatul material de şifon. Îşi desfăcu sutienul şi îşi dădu jos chiloţii franţuzeşti, râzând în timp ce îi prinse pe vârful unui picior şi îi făcu să zboare spre Gerhard. El îşi desfăcea cămaşa cu o încetineală înnebunitoare, un nasture după altul, descoperindu-şi treptat pieptul, acoperit de un păr auriu. Apoi ea îi văzu liniile muşchilor de pe abdomen. Gerhard se uită la ea, bucurându-se de privirea ei. Se opri, examinându-i fiecare centimetru de corp, iar ea simţi cum se urca în ea căldura, începutul incendiului care o topea.

Zâmbetul lui se mări. Ştia ce efect avea asupra ei. Dar Saffron văzu, în timp ce el îşi desfăcea cureaua şi îşi descheia primul nasture de la pantaloni, că şi ea avea un efect la fel de puternic asupra lui. Gerhard îşi scoase pantalonii.

Bravo, se gândi Saffron când văzu că îşi scosese mai înainte şi şosetele.

Şi apoi se aşeză peste ea şi ajunse *în* ea, iar Saffron se simţi împlinită de către el, de parcă ar fi fost două jumătăţi ale unei singure fiinţe. Gemetele i se transformară în ţipete şi i se dărui complet, trup şi suflet, bărbatului pe care îl iubea.

Mai târziu, când terminaseră, iar Saffron stătea întinsă în braţele lui trecându-şi încet degetele prin părul de pe pieptul lui, Gerhard spuse:

– E ultima dată când putem să fim împreună, iubito... înainte să izbucnească furtuna.

Saffron simţi un şoc îngheţat. Îşi înfăşură mâinile în jurul lui de parcă l-ar fi putut forţa să rămână cu ea.

– Nu spune asta.

– *Führer*-ul nu se va opri la Austria şi Cehoslovacia. Mai este şi vechiul teritoriu prusac care a fost dat Poloniei. Îl vrea înapoi. Va folosi ca scuză Danzig-ul, aşteaptă şi o să vezi[1].

– Să-l ia, atunci. Ce ne interesează pe noi?

Gerhard ridică din umeri.

– Nu ne interesează... dar Chamberlain şi Daladier le-au promis polonezilor că Marea Britanie şi Franţa le vor respecta graniţele.

– Asta nu-l va opri pe Hitler să facă ce vrea?

– De ce l-ar opri? A scăpat basma curată de atâtea ori. Britanicii şi francezii au dat înapoi de fiecare dată. Se aşteaptă să fie la fel.

– Dar ruşii? Nu o să le placă să vadă graniţa germană apropiindu-se de Uniunea Sovietică.

– Nu ştiu... Dar îţi pot spune un lucru: dragul meu frate Konrad se făleşte în stânga şi-n dreapta spunând oricui îl ascultă că întreaga lume se va cutremura din temelii. „O să-şi primească în mutră pumnul de fier al Reich-ului", aşa îi place lui să spună acum. După care îmi repetă să mă duc să-mi iau costumul de zbor pentru că o să am nevoie de el.

– Dacă se întâmplă asta, şi el o să lupte?

– Konrad? Nu, el nu. O să se întoarcă în Berlin, în siguranţă, să-l pune în fund pe generalul Heydrich, ca de obicei.

Saffron nu se putu abţine să nu râdă, dar apoi se opri.

---

[1] Cu toate că era liber, Danzig era un oraş germanofon, argument folosit de Hitler în anexarea acestuia. În septembrie 1939, guvernul nazist al oraşului a votat unificarea cu Germania.

– Nu-i nimic amuzant, nu-i aşa?

Se lăsă un moment de tăcere, după care ea adăugă:

– Ştiu că e egoist din partea ta, acum, când toată lumea este pe cale să ia foc, dar nu mă pot gândi decât la un lucru: ce o să se aleagă de noi?

– Pun la cale împreună cu Izzy o modalitate prin care să putem să ne trimitem scrisori. O să fie complicat şi o să dureze o veşnicie ca scrisorile noastre să treacă dintr-o parte într-alta. Dar o să treacă, îţi promit.

– El o să fie în siguranţă?

– Spune că o să fie bine. Şi-a petrecut ultimul război pe front; cum ar putea să fie în pericol stând de data asta în Elveţia?

– Dar, dacă ar afla, ei ar putea să ajungă la el acolo, nu-i aşa...?

Saffron simţi cum Gerhard încuviinţa în timp ce spunea:

– *Ja*, ar putea. Dar lui Izzy nu-i pasă. Spune că este răsplata lui pentru mine pentru că l-am scos din Germania.

Isidore Solomons devenise erou în Primul Război Mondial şi i se acordase medalia Crucea Albastră, cea mai înaltă distincţie germană. Se întorsese acasă la München şi preluase afacerea tatălui său ca avocat al familiei Meerbach şi cel mai de încredere sfătuitor al acesteia.

Dar Solomons era evreu, iar Konrad von Meerbach era un nazist fanatic, a cărui pasiune pentru Adolf Hitler şi pentru faptele acestuia cântărea cu mult mai mult decât orice respect pentru loialitate sau decenţă. Îl concediase pe Solomons fără să-l anunţe sau să-i ofere vreo compensaţie.

Însă Gerhard era făcut din alt material decât fratele său. Ruşinat de felul cum fusese tratat un asemenea angajat loial şi prieten, îl convinsese pe Konrad să-i dea cinci mii de mărci germane din averea familiei spunându-i că voia să-şi cumpere o maşină sport Mercedes. În schimb, îi dăduse banii lui

Isidore Solomons şi, făcând asta, permisese întregii sale familii să fugă în siguranţă în Elveţia.

La o zi după ce îl întâlnise pentru prima oară pe Gerhard, Saffron călătorise cu el la Zürich ca să-l întâlnească pe Solomons. Auzi povestea din gura avocatului, văzu respectul pe care i-l purta lui Gerhard comunitatea evreiască locală şi descoperi preţul pe care Konrad, dezgustat de fratele său care ţinea cu evreii, îl făcuse pe acesta să-l plătească pentru crima de a fi avut o conştiinţă. Saffron înţelese că avea de-a face cu cineva care făcea diferenţa dintre bine şi rău şi care era dispus să acţioneze în baza acestui lucru, oricare ar fi fost consecinţele. În inimă şi în minte deopotrivă, a devenit sigură că alesese bărbatul potrivit şi asta o făcuse să-l iubească şi mai mult.

– Îmi place de Izzy, spuse ea. E atât de frumos din partea lui să facă asta pentru noi.

– Crede-mă, şi lui îi place de tine. Tot spune că e datoria lui morală să ne ţină împreună: „Dacă nu fac asta, nu o să găseşti niciodată o femeie ca ea".

– Ei bine, asta e adevărat, nu o să găseşti.

– Dar tu o să găseşti un alt bărbat ca mine?

– Nu... niciodată. Îţi jur. O să fiu întotdeauna a ta.

Făcură dragoste din nou... şi din nou tot restul weekend-ului de Paşte. Duminică seara, Saffron îl conduse pe Gerhard la Gare de l'Est, de unde luă expresul de noapte cu destinaţia Berlin. Reuşi să nu plângă până când trenul părăsi gara. Dar apoi lacrimile îi năvăliră în ochi în timp ce îi deveni imposibil să mai ţină la distanţă îngrozitorul adevăr.

Dragostea ei pentru Gerhard von Meerbach abia începuse. Dar era posibil să nu-l mai vadă niciodată. Putea să spere la un timp în care ei să fie unul cu celălalt şi să-şi facă o viaţă împreună în pace. Putea să-şi spună că dragostea lor va supravieţui şi că visele lor vor deveni realitate şi să încerce

din toată inima să creadă asta. Dar după aceea o altă voce din ea întreba: *Care e şansa ca asta să devină realitate?*

* * *

La mai puţin de cinci luni după aceea, la primele ore ale dimineţii de vineri, 1 septembrie 1939, Hitler descătuşă forţele naziste germane împotriva Poloniei.

Două zile mai târziu, Marea Britanie declară război Germaniei. Iar măcelul, suferinţa şi oroarea explodară peste tot în lume.

Într-o altă lună aprilie, într-o altă țară, la începutul unei seri de primăvară din 1942. Saffron Courtney purta o salopetă de serj largă și neagră ce-i ascundea silueta. În tocul uneia dintre cizmele ei din piele tare avea ascuns un cuțit de luptă mic, iar nasturele de la buzunarul din stânga față ascundea o pastilă de cianură. Se aplecă peste calea ferată și înfundă pachetul de un kilogram jumătate de explozibil în spațiul dintre bază și partea de sus a șinei. Pachetul, care cuprindea șase cartușe de două sute de grame de Nobel 808, era la fel de maleabil ca o plastilină, astfel că Saffron putu să-l înfunde, lipindu-l de metal. Aerul nopții era plin de mirosul puternic de migdale care emana din explozibilele pe bază de nitroglicerină. Întinse un fir de nitroceluloză în care fuseseră introduse douăzeci de grame de material explozibil. Odată ce fu mulțumită de poziție, luă din rucsac o rolă de bandă adezivă kaki, rupse o bucată cu dinții și înfășură șina și explozibilul cu ea. Apoi rupse o a doua bucată și repetă procedura, așa că acum erau două benzi, la aproximativ trei degete una de alta, ținând în poziție bomba pe care o instalase.

Se lăsă pe vine și privi șina de cale ferată în ambele direcții. Apoi privi interiorul șinei de fiecare parte. Era aproape ora nouă seara, dar la marginea nordică a unui imperiu nazist ce se întindea din adâncurile Deșertului Sahara până dincolo de Cercul Arctic era încă suficientă lumină ca să

vadă fără o lanternă. Saffron se încredinţă că nu fusese observată. Timp de două secunde, se bucură de frumuseţea limpede şi plină de pace a cerului nordic de seară, de albastrul său blând, brăzdat de nori în culori sidefate de gri perlat şi roz deschis. Respiră aerul înmiresmat de tufişurilor de orz sălbatic, ale cărui curajoase flori galbene înfloreau printre ultimele pete de zăpadă, prin încrengăturile de alge şi prin sarea mării.

Următorul lucru pe care îl scoase din rucsac fu un buton de metal, ce avea mai puţin de cinci centimetri în diametru. Era ataşat de o sârmă în forma unui U. Aceasta se potrivea pe şină în aşa fel încât butonul să stea drept deasupra. Acest obiect era cunoscut în echipa de Operaţiuni Speciale din care făcea parte Saffron, ca „întrerupător de semnal de ceaţă" pentru că semăna cu capsulele de detonare mici, umplute cu explozibil, care erau puse pe căile ferate pentru a-i alerta pe mecanicii de locomotivă. Presiunea roţilor trenului pe aparat declanşa explozibilul care scotea un zgomot asemenea unei petarde puternice. Asta îi alerta pe mecanici că în faţa lor se afla un pericol sau, atunci când era ceaţă, îi avertiza că se apropiau de o gară şi că era timpul să încetinească.

Niciun angajat al căilor ferate sau însoţitor de tren nu ar fi fost surprins să vadă acel buton pe şine şi ar fi trebuit să se uite îndeaproape ca să-şi dea seama că Saffron fixase un fir scurt de detonare între buton şi pachetul de explozibil. Când următorul tren avea să treacă peste întrerupătorul de semnal de ceaţă, detonatorul avea să declanşeze explozia în lanţ a firului, a nitrocelulozei şi a încărcăturii principale de 808. Şi urma să fie iadul pe pământ.

Trenul transporta cinci sute de soldaţi Waffen-SS şi urma să ajungă acolo în mai puţin de zece minute. Dacă încărcătura exploda, trenul avea să deraieze, ucigând sau rănind pe

mulţi dintre oamenii aflaţi în el. Şi, lucrul mai important, avea să distrugă şina şi să blocheze trecerea. Locul strâmt şi zidurile înalte de granit ce-l înconjurau creşteau timpul şi efortul necesare pentru a curăţa şi a repara linia, ceea ce urma să blocheze într-un mod semnificativ liniile germane de comunicaţie.

– Acum ascultă aici, Courtney, îi spusese comandantul ei, locotenentul colonel J.T. Young, pe care toţi îl numeau „Jimmy", cu o săptămână mai devreme. Abilităţile tale lingvistice nu sunt chiar la nivelul unor operaţiuni sub acoperire de lungă durată. Cel puţin, nu încă. Dar misiunea asta ar trebui să fie potrivită pentru tine. E o treabă simplă în doi paşi. Uită-te aici.

Întinse o hartă pe masa ce domina una dintre laturile biroului său spartan.

– O să iei o cursă Shetland, începu el.

Vorbea despre flota de bărci de pescuit, pline de mitraliere ascunse, ce transportau agenţii pe Marea Nordului.

– Te vor lăsa la intrarea în acest golf lung la ora 5:00, cu aproximativ o jumătate de oră înainte de răsărit. O să vâsleşti spre est, în interiorul golfului. O să te ghidezi după busola şi primele raze ale soarelui, aşa că vâsleşte spre lumină şi spre munţii din depărtare şi n-ai cum să greşeşti.

– Nu vă îngrijoraţi, o să-mi găsesc drumul spre ţărm.

– Aşa te vreau. Acum, locul de debarcare e golfuleţul ăsta de aici...

Young îi arătă un loc de pe hartă marcat cu „A".

– Este neocupat şi cel mai apropiat post de observaţie al nemţilor este mult mai jos pe coastă, aşa că ar trebui să poţi să intri neobservată.

Îi înmână o fotografie aeriană alb-negru.

– A fost făcută săptămâna trecută de brigăzile de recunoaştere ale Forţelor Aeriene Regale. O să-ţi dea o idee

despre cum arată locul. Lucrul esenţial pe care trebuie să-l faci în acest punct este să scapi de barca gonflabilă. Nu-i poţi lăsa pe nemţi s-o observe şi să te găsească. Ai două opţiuni: prima: ia cuţitul, înţeap-o şi scufund-o lângă mal. Împinge-o pe fundul apei. Desigur, doar dacă te asiguri că rămâne la fund, fiindcă nu vrem o prăpădită de barcă gonflabilă doar pe jumătate umflată să plutească la mal, unde oricine ar putea-o vedea.

– Firește, domnule locotenent.

În vocea lui Saffron era o urmă de amuzament şi Young făcu o pauză şi o fixă cu o privire dură şi iscoditoare. Îşi petrecuse viaţa comandând, după cum spunea, unor „soldaţi ai dracului" şi trebuia să se obişnuiască cu ideea că o proporţie semnificativă din noii săi subordonaţi era reprezentată de tinere femei parfumate, cu pielea moale, care nu arătau şi nu vorbeau ca un soldat obişnuit din armată, dar care se dovedeau, atunci când erau antrenate corespunzător, la fel de eficiente în misiunile lor. Ca să se deghizeze mai uşor, îşi tăiase părul scurt şi corpul ei drept şi zvelt avea o postură androgină, dar feminitatea-i atrăgătoare ieşea la iveală atunci când ochii albaştri îi zâmbeau.

– Îmi pare rău, domnule, spuse Saffron. Dar nu am putut să nu-mi imaginez bărcuţa cea tristă şi dezumflată. Aţi descris o imagine atât de vie.

Young se încruntă sceptic, cu toate că Saffron ştia că era mai degrabă mulţumit de complimentul ei. Ştia şi că exteriorul său morocănos ascundea un bărbat cumsecade şi inimos, care ţinea mult la agenţii lui, chiar şi atunci când îi trimitea în misiuni din care era puţin probabil să se întoarcă.

– Ce încerc să spun, Courtney, este că o să ai nevoie de câteva pietre ca să scufunzi barca gonflabilă. Este imposibil pentru noi să ştim dacă vei găsi pietre acolo, când o să ajungi, înţelegi?

– Da, domnule.

– A doua opţiune: o să vezi din fotografie că locul de debarcare e o plajă îngustă cu tot felul de tufe, nişte tufişuri sau orz sălbatic ce creşte pe ţărm. S-ar putea ca tufişurile să fie o ascunzătoare mai bună, după ce ai dezumflat barca. Depinde de tine să iei iniţiativa şi să decizi la locul faptei.

– Înţeleg, domnule.

– Bravo. Acum, după ce te vezi pe mal şi ai scăpat de barcă, te deplasezi până în punctul B de aici.

Lovi un loc de pe hartă cu degetul arătător. Punctul B se afla la sud-est de punctul A, la o distanţă apropiată în interiorul continentului.

– Sunt numai patru mile, dar nu trebuie să te grăbeşti. Teren cu dealuri, nu sunt copaci sub care să te adăposteşti, cel mai important lucru este să eviţi să fii văzută şi să nu fii rănită. Nu ajută deloc dacă îţi rupi vreun picior sau un braţ, chestii de-astea. Ar trebui să fie suficient timp cât să te odihneşti, să mănânci şi să te familiarizezi cu zona înainte să treci la treabă.

– Da, domnule locotenent.

– Uită-te la calea ferată de aici. Uite cum urmează linia coastei cu câteva înaintări mai adânci în interiorul ţărmului şi cum trece peste dealurile care ajung la mare. Este singura linie de-a lungul coastei şi nu sunt drumuri importante, cu siguranţă niciunul care să permită libera trecere a camioanelor şi a pieselor de artilerie, ca să nu mai vorbim de tancuri. Dacă putem să distrugem calea ferată, o să le îngreunăm serios inamicilor capacitatea de a reacţiona la orice facem noi. N-o să fie în stare să-şi manevreze forţele sau să trimită întăriri.

Saffron nu avea nevoie să întrebe ca să ştie la ce se referea „orice facem noi". În loc de asta, întrebă:

– Vreţi să arunc în aer calea ferată, domnule?

Acum era rândul lui Jimmy Young să se amuze.

– Vorbeşti de parcă mă întrebi dacă mai vreau o felie de tort. Şi răspunsul este da, domnişoară Courtney, aş vrea să arunci în aer calea ferată. De fapt, îţi ordon să faci asta.

Se uită înapoi la hartă.

– Chiar aici, tocmai când va ajunge un tren plin cu cei mai buni soldaţi ai lui *Herr* Himmler, la aproximativ ora 22:00, în noaptea de 15, peste exact o săptămână.

Young îi dădu lui Saffron încă două fotografii de recunoaştere: una înfăţişa locul dintre dealuri şi peisajul înconjurător, cealaltă era o fotografie făcută de foarte aproape. Îi explică faptul că respectiva cale ferată era folosită atât pentru traficul civil, cât şi pentru traficul militar.

– Un tren de pasageri trece pe aici la aproximativ 20:45. Nu vrem să-i trimitem pe lumea cealaltă. Sunt civilii unei ţări ocupate, nu vrem să se gândească la noi ca la nişte inamici. Aşteaptă să treacă trenul ăsta înainte să pui explozibilul pe linie. Când trece trenul militar, rămâi suficient de aproape încât să te asiguri că încărcătura a fost detonată. Dacă a explodat, nu mai sta nicio clipă acolo ca să observi efectele. Aviatorii vor face asta dimineaţa şi o să avem imaginile cu mult înainte ca tu să poţi să te întorci aici. Aşteaptă bubuitura şi, după ce o auzi, fugi. Ai înţeles?

– Dar dacă încărcătura nu explodează?

– O să explodeze, pentru că aceste încărcături explodează întotdeauna dacă sunt asamblate şi plasate corect, iar tu o să-ţi faci treaba, nu-i aşa, Courtney?

– Da, domnule.

– Apoi trebuie să-ţi focalizezi toată energia să ieşi de acolo întreagă. Locul de unde vei fi preluată este la aproximativ două mile… aici.

Young îi arătă un loc marcat cu „C", câteva mile mai jos pe coastă faţă de locul unde avea să debarce Saffron.

Împreună, cele trei puncte A, B şi C formau colţurile unui triunghi ascuţit.

Peste harta de pe masă fu trecută o altă imagine alb-negru. Înfăţişa un golf flancat de două promotorii stâncoase şi o plajă mică în capăt, cu o fâşie de pământ plată şi plină de iarbă dincolo de ea. Într-o parte era o cărare printre stânci ce ducea spre o coborâre în trepte către un debarcader cu ieşire în golf.

– Un membru al Rezistenţei locale, într-o barcă cu motor rapidă, o să acosteze la debarcader la 23:30. O să aştepte până la miezul nopţii. Ai un interval de o jumătate de oră în care să fugi de acolo. Dacă ajungi la timp, o să te ia în larg spre un vapor de pescuit care o să te aducă acasă. Dacă, dintr-un oarecare motiv, întâlnirea este imposibilă şi nu ai alte căi de supravieţuire, poţi contacta Rezistenţa locală astfel: te duci la barul hotelului Armor – este în oraşul cel mai apropiat – vorbeşti cu băiatul de la bar, spui: „A venit doamna Andersen? Am un mesaj de la nepoata ei." Barmanul va răspunde: „Te referi la Julie?". La care tu vei răspunde: „Nu, la cealaltă nepoată a ei, Karin". De acolo, el va prelua iniţiativa. Dar, Courtney, o să fiu direct, trebuie să-i contactezi doar dacă nu ai chiar nicio alternativă. Nu vreau să rişti să-i conduci pe nemţi la oamenii noştri.

Saffron încuviinţă. Înţelesese din clipa când se înrolase că viaţa ei era un bun dispensabil. Securitatea unei întregi reţele a Rezistenţei era mult mai importantă decât supravieţuirea ei ca individ.

Dar putea cel puţin să-l facă pe inamic să plătească un preţ piperat pentru moartea ei. Şi acum venise momentul. Saffron verifică bomba şi întrerupătorul pentru ultima oară. Mulţumită că totul era în ordine, se îndepărtă de şine şi merse cât putu de calm (pentru că nimic nu ar fi atras privirea unui trecător german sau n-ar fi provocat mai multă suspiciune decât cineva care ar alerga de-a lungul căii ferate) spre ieşirea

din debleu. Apoi se uită de două ori în spate, dar de data asta în timp ce mergea pe o cărare ce urca pe o parte a dealului prin care fusese tăiată calea ferată până ajunse într-un loc aflat ceva mai jos de locul unde își plasase bomba. Era suficient de aproape ca să aibă o perspectivă bună, fără să se afle în raza bombei sau a resturilor care ar fi zburat din explozie.

Locul mai oferea încă două avantaje. Se afla pe partea dinspre mare a căii ferate, ceea ce-i ușura ieșirea. Și era unul dintre puținele locuri unde creșteau copaci, chiar la marginea văii săpate de mâna omului. Ascunsă între trunchiurile a doi pini, cu o căciulă de lână neagră pe cap și cu fața acoperită de vopsea neagră de camuflaj, putea să observe împrejurimile cu un risc minim de a fi văzută de cineva aflat pe calea ferată.

Apoi auzi voci vorbind în germană și pași apăsați: după cum se auzea, cel puțin o duzină de bărbați. Un fior înghețat îi trecu prin stomac când realiză că veneau pe cărarea ce trecea pe lângă ea, la numai câțiva pași de locul unde se afla.

Se îndreptau direct spre ea. Și alergau. Foarte repede.

* * *

Saffron îi mulțumi stelei ei norocoase pentru pinii care o ascundeau și pentru antrenamentul prin care învățase cum să se camufleze. Dar, oricât de bine s-ar fi ascuns, pe cer era o lumină cețoasă și gri, și oricine s-ar fi uitat cu atenție ar fi observat-o cu siguranță. Și mai rău, cu cât era mai mare distanța de la ea la cărare, cu atât mai aproape se afla de marginea văii și cu atât mai vulnerabilă pentru orice pereche de ochi iscoditori aflați dedesubt.

În timp ce se cuibărea mai tare la baza unuia dintre trunchiuri, o asaltă frica de a fi descoperită, în timp ce o hărțuiau, ca lătratul și mușcăturile unor ogari, o mulțime de întrebări: *Oare știu că sunt aici? M-a trădat cineva? Dar cine?*

Germanii se apropiau. Vocile le erau mai clare, iar ea putea să înţeleagă ce spuneau.

Dintr-o dată, înţelese. Soldaţii nu erau o patrulă plecată să o caute pe ea. Se aflau într-un antrenament, iar vocea era a comandantului lor, care striga:

– Haideţi, băieţi! Nu fiţi leneşi! Ţineţi ritmul acolo, în spate!

Asta în acompaniamentul unui şir de voci care se plângeau şi al unui soldat mai îndrăzneţ, sau pur şi simplu disperat, care striga:

– Pauză, domnule sergent! Murim aici!

Saffron cunoştea sentimentul. În ultimele douăsprezece luni, participase la nenumărate antrenamente la orice oră din zi şi din noapte, şi fiecare o dusese în pragul leşinului şi dincolo de el. Şi, de fiecare dată, mesajul era acelaşi: „Eşti mai puternică decât crezi. Poţi să mergi mai mult, să alergi mai mult decât crezi că este posibil, să ajungi în punctul unde ştii că o să mori dacă mai faci un pas… şi totuşi să continui să alergi."

Îi părea aproape rău pentru alergători. Dar apoi îşi aduse aminte că erau inamicii şi că ar vâna-o fără milă la cel mai mic indiciu al prezenţei sale.

Deveni conştientă de bătăile asurzitoare ale inimii şi de respiraţia precipitată şi se strădui să se calmeze şi să-şi elibereze mintea de panică.

Erau aproape lângă ea, la mai puţin de douăzeci de paşi distanţă… apoi de zece.

Un iepure, speriat de apropierea oamenilor, ieşi din hăţiş în partea îndepărtată a cărării. Fugi peste pământul lipsit de vegetaţie, chiar prin faţa picioarelor grăbite, încălţate cu cizme, şi se îndreptă spre adăpostul de copaci din direcţia lui Saffron.

Probabil că bărbaţii îl văzuseră. Şi îl urmăriseră din ochi până la pini. Ar fi putut acum să se uite direct spre ascunzătoarea lui Saffron.

Însă după aceea iepurele se opri, prinzând mirosul unei alte ființe umane, și o luă din nou la fugă înapoi pe cărare, iar Saffron auzi râsetele bărbaților în vreme ce urmăreau încercările disperate ale animalului de a scăpa.

Trecură chiar pe lângă Saffron, iar ea îl auzi pe unul dintre soldați spunând:

– N-aș zice nu la o friptură de iepure pentru cină.

Altul îi răspunse:

– Mmm... cum făcea mama, cu fasole înmuiată peste noapte și cu mirodenii și cu...

Restul reținerii se pierdu odată cu soldații care dispărură în jos pe cărare. Calmul serii coborî din nou, iar Saffron își întoarse atenția către șinele de cale ferată. Ultimele urme de lumină dispăruseră de pe cer și era mai puțin neliniștită decât se așteptase să fie. Faptul că soldații nu o observaseră i se părea un semn de bun augur că totul avea să fie bine. Singura ei grijă era bomba, dar știa că nu avea niciun motiv rațional să se teamă. Asamblase și poziționase mecanismul corect. Întrerupătorul de semnal de ceață era perfect corespunzător. Firul de detonare și materialul Nobel 808 erau ambele în perfectă stare.

O să funcționeze, știi că o să funcționeze.

Trecu ceva vreme. Saffron se uită la ceas: 10:15. Se încruntă. Era un teritoriu ocupat de germani. Iar trenurile germane nu întârziau niciodată.

Unde-i drăcia aia?

Și apoi, în depărtare, auzi fluierul locomotivei și, puțin mai târziu, pufăitul motorului cu aburi și clinchetul roților de metal pe șine.

Bomba era pe poziție.

Vedea trenul apropiindu-se de debleu, o umbră întunecată, vopsită în negru pentru a nu fi văzută de avioanele inamice. Saffron se gândi la toate dățile când o luase tatăl ei la

vânătoare în Lusima, moşia familiei ei din munţii Kenyei. Urmărind apropierea trenului, simţi aceeaşi surescitare şi anticipare pe care le simţise atunci, însă în starea ei exista şi o umbră melancolică. Se apropia moartea. Este adevărat, era o diferenţă între a omorî o creatură nobilă şi neîmblânzită şi a elimina soldaţi care luptau pentru un dictator dornic să strivească lumea sub călcâiul cizmei. Dar erau oameni, erau tineri şi nu atât de diferiţi de ceilalţi care purtau uniforme britanice, canadiene sau americane. Saffron ştia că oamenii aflaţi la putere în Germania erau răi şi ticăloşi, dar ştia şi că existau germani decenţi, buni şi departe de stereotipul nazistului plin de cruzime.

Unul dintre ei era bărbatul pe care îl iubea.

În acel tren se aflau sigur alţi bărbaţi, care visau la alte fete care îi iubeau. Iar acum, treaba ei era să omoare şi să schilodească cât mai mulţi cu putinţă.

În seara aceea, luna era aproape plină, însă stătuse ascunsă sub nori. Vălul dispăru şi, când intră în debleu, trenul apăru învăluit în lumina argintie a lunii. Avea o viteză bună, ceea ce însemna că accidentul, atunci când avea să apară, avea să fie devastator.

Saffron privi spre întrerupătorul de semnal de ceaţă. Avea mai puţin de cinci centimetri în diametru, dar părea mare cât o farfurie.

Inima îi tresăltă puţin atunci când conductorul se aplecă în afară ca să se uite pe linie. Întrerupătorul era atât de vizibil, chiar acolo pe şine.

O să îl vadă. O să încetinească.

Dar apoi omul îşi retrase capul înapoi în cabină.

Două secunde mai târziu, trenul trecu peste întrerupătorul de semnal de ceaţă.

Totul decursese conform planului.

* * *

Saffron se aruncă printre copaci cu mâinile la urechi, brusc îngrozită de măcelul de vieţi umane pe care îl provocase, de valul de şoc care avea să o arunce cu siguranţă în uitare. Zgomotele din capul ei erau atât de stridente încât o făceau să halucineze, atât de intense încât auzea strigăte ascuţite, iar ea speră din toată inima că nu veneau din gura ei. Îşi putea imagina scena de distrugere şi vărsarea de sânge de dedesubt, din debleu, în momentul în care locomotiva deraiase de pe şine, iar vagoanele din spatele ei alunecaseră, se adunaseră şi se loviseră unul de altul. Oamenii din tren fuseseră luaţi pe nepregătite, aruncaţi prin compartimente, izbiţi de pereţi, de uşi şi de scaune, sau aruncaţi pe ferestre în granitul dur ce se înălţa pe ambele părţi ale căii ferate, cu oasele rupte şi cu braţele schilodite.

Vedea toate astea cu ochii minţii. Însă orice gând legat de ce făcuse cedă cu rapiditate locul gândurilor despre pericolul iminent ce o păştea. Se concentră asupra terenului din faţa ei şi o luă la fugă ca să-şi salveze pielea.

În zilele de după ce Jimmy Young o informase pe Saffron despre misiunea ei, ea se aplecase peste hărţi şi fotografii până când învăţase fiecare cărare, fiecare câmp, fiecare pâlc unde s-ar fi putut adăposti şi fiecare întindere golaşă de pământ dintre debleu şi golful cu braţul format dintr-un debarcader, îndreptat către libertate. Alergând prin noapte, ştia încotro se duce, aşa că nu fu luată prin surprindere de pământul reavăn, presărat cu gropi şi găuri care i-ar fi putut scrânti cu siguranţă o gleznă ori rupe un picior, sau de ridicăturile nemiloase de stâncă care o pândeau sub muşchii şi florile sălbatice. Era obişnuită cu un astfel de teren, fiecare agent era, iar picioarele i se adaptau instinctiv denivelărilor pământului pe care aterizau paşii ei.

Străbătuse aproximativ o treime din drum, când fu obligată să încetinească ca să ocolească un sat. Asta îi luă aproape cincisprezece minute, dar își luase o marjă de eroare când își planificase traseul. Erau însă lucruri pe care nu le putea planifica, cum ar fi faptul că era cât pe ce să se împiedice de un cuplu: un soldat german și o localnică care se îmbrățișau în spatele unui tufiș.

Primul semnal pe care îl primi Saffron legat de prezența lor fu o voce de femeie care întrebă:

– De ce te-ai oprit?

Un bărbat îi răspunse:

– Mi s-a părut că am auzit ceva.

Saffron se lăsă la pământ.

– Ar trebui să mă duc să mă uit, spuse soldatul.

Cu toate că singurul lucru care o despărțea de cei doi amanți erau frunzele tufișului, Saffron văzu o mână – atât de aproape încât mai că ar fi putut-o atinge – care se întinse să ridice o pușcă. Își coborî mâna pe corp până în clipa când simți mânerul cuțitului ei de luptă Fairbairn-Sykes în teaca de pe coapsa ei. Cuțitul avea un vârf ultra-ascuțit, care-l transforma într-un pumnal ucigător, însă marginile lamei erau la fel de tăioase și ar fi putut trece prin carne umană ca un cuțit de friptură printr-o bucată de file moale.

Lui Saffron nu îi era teamă că o să fie împușcată. Fusese antrenată în tehnici de luptă mai dure decât și-ar fi putut închipui un infanterist obișnuit. L-ar fi putut ucide pe acel soldat german înainte ca el să știe că se afla acolo. Dar mai era și fata. Și ea ar fi trebuit eliminată, înainte să poată țipa. Saffron știa că fata ar fi prea șocată ca să scoată vreun sunet o secundă sau două, un timp mai mult decât suficient ca să se ocupe de ea. Însă una era să omori un inamic combatant și alta să omori o femeie neînarmată, chiar dacă era colaboraționistă. Și, lăsând

deoparte toate considerațiile morale, ar fi avut două cadavre de care să se descotorosească.

Dacă soldatul s-ar fi uitat peste tufă, Saffron ar fi fost nevoită să lupte. Se încordă, pregătindu-se să sară asupra lui. Dar o auzi pe fată spunând:

– Nu fii prostuț. E doar un animal – o vulpe, un bursuc sau ceva.

După care tonul i se schimbă, vocea îi deveni mai mieroasă și murmură:

– Hai înapoi aici. Mi-e dor de tine...

Saffron îl văzu pe bărbat oprindu-se. Vedea că era împărțit între dorință și datorie.

– Chiar mi-a plăcut ce făceai, era atâât de bine, suspină fata.

Pușca căzu la pământ. Soldatul se întoarse la fată. Saffron se rugă ca el să fie un amant lamentabil și lipsit de grijă față de femeie. *Mișcă-te. Fă ce ai de făcut. Încheie-ți pantalonii și pleacă!*

Dar tocmai acum trebuise să dea peste un Casanova în uniformă. Era un tip care punea inimă în ce făcea. Își îndreptă toată atenția către partenera lui. Orice ar fi făcut acolo, funcționa, pentru că o aduse pe fată la un asemenea extaz încât fu nevoit să-i acopere gura cu palma ca s-o împiedice să țipe. Saffron simți o mică înțepătură de invidie. Trecuse mult timp de când simțise o asemenea plăcere.

Trecură cinci minute, apoi zece. Saffron se gândi să încerce să fugă câtă vreme iubitul avea încă pantalonii în vine, dar, dacă ar mai fi auzit o mișcare în tufă, ar fi fost obligat să verifice ce era.

Dar, în cele din urmă, pasiunea celor doi își atinse apogeul și, spre surprinderea lui Saffron, fata fu cea care se ridică brusc în picioare, își trase pe ea lenjeria de corp și spuse:

– Ar fi mai bine să plec acum. Probabil că mama se întreabă unde am dispărut.

Plecă, urmată de soldatul care o întreba:

– Când pot să te văd din nou?

Și, în cele din urmă, Saffron putu să plece mai departe.

Își spuse că avea suficient timp și că nu voia să ajungă prea devreme și să fie obligată să se adăpostească printre stânci până să ajungă omul din Rezistență cu barca. Luna era încă descoperită și era suficientă lumină ca să vadă încotro mergea.

Saffron își recăpătă buna dispoziție. Se simțea ușurată. Misiunea ei fusese un succes, iar ea se afla la jumătate de milă de golf. Poate că avea să scape în cele din urmă cu treaba asta. Și atunci auzi un urlet. Pentru o clipă, fu aruncată într-o lume fantastică întunecată, plină cu vrăjitoare, lupi și răutate, dar o clipă mai târziu își reveni din halucinația ei înfierbântată și realiză că era vorba de câini.

Câinii de vânătoare fuseseră lăsați liberi din lesă, iar ea era ținta lor.

* * *

Saffron alergă în viteză, îndepărtându-se de drumul ce ar fi dus-o direct înspre golf. Știa că era un râu la nu mai mult de trei sau patru sute de pași în față, pe care îl putea traversa ca să-i facă pe câini să-i piardă mirosul. Până să-l prindă ei din nou, ea ar fi putut ajunge în golf, să găsească barca și omul care o aștepta și să fugă.

Apa era mai mult zăpadă topită și rece ca gheața. Fugi în aval, alunecând pe pietrele ude, acoperite cu mușchi, ale râului, dar ținându-și echilibrul și menținând ritmul, chiar dacă se îndepărtase de ruta ei, fiindcă râul se vărsa în mare la o oarecare distanță în nord față de golf. Râul înainta pe lângă o viroagă ale cărei margini acoperite de tufe și copaci îi ofereau o oarecare protecție de câinii de vânătoare și soldații germani care o urmăreau. În scurt timp avea să fie nevoită să iasă pe pământ și să o ia către golf. Privi în sus. Cerul nopții era

acoperit parţial cu nori, dar niciunul nu părea să treacă peste lună, care rămânea complet descoperită, reflectându-şi strălucirea pe pământ.

Dacă voia să nu fie văzută, trebuia să găsească o ascunzătoare şi să stea acolo, caz în care ar pierde barca. Dar, ca să ajungă în golf la timp, trebuia să rişte să fie văzută. Singura ei speranţă era viteza. Trebuia să creeze o diferenţă pe care urmăritorii ei să nu o poată acoperi şi să se roage ca omul din Rezistenţă să aibă forţa s-o aştepte chiar dacă ar fi văzut că germanii erau pe urmele ei, şi ca barca lui să fie suficient de rapidă ca să scape înainte ca armele inamicilor să-i ucidă pe amândoi.

Continuă să alerge, luând-o pe drumul cu o singură bandă, abia cât să treacă o maşină, care şerpuia de-a lungul coastei, ducând spre fermele şi cabanele de pescuit din zonă. O miră că trecuseră doar câteva minute de când auzise lătratul câinilor, dar imediat după ce se gândi la asta îl auzi călătorind peste aerul nemişcat al nopţii, abia perceptibil prin foşnetul blând al mării ce se lovea de ţărm.

Mai repede! Hai, vacă leneşă ce eşti... aleargă mai repede!

Acum Saffron înţelese de ce antrenamentele fuseseră atât de brutale şi instructorii atât de nemiloşi. O pregătiseră pentru asemenea momente, când viaţa ei depindea de capacitatea de a alerga cu o viteză tot mai mare, cu toate că plămânii ei urlau cerând îndurare, inima părea gata să explodeze şi muşchii picioarelor zvâcneau de crampe în timp ce acidul lactic pătrundea în ei trecând de bariera durerii şi depăşind-o.

În faţa ei, drumul o lua brusc spre dreapta într-o ramificaţie care cobora în josul dealului spre o casă mare, retrasă la câteva sute de paşi de golf, ferită de vânturile mării de nişte copaci pe care vreun proprietar mort demult trebuia să-i fi plantat drept paravan. Saffron plănuise să ocolească

de departe proprietatea, dar acum era prea târziu pentru aşa ceva.

O luă la fugă la vale, după care părăsi drumeagul înainte să ajungă în faţa casei. Aici dădu peste mai multe grămezi de stânci legate prin cărări construite artistic din dale, care ajungeau pe cea mai abruptă parte a dealului. Cândva, fusese un loc al plimbărilor civilizate şi agreabile în după-amiezi blânde de vară. Acum, Saffron alerga să-şi salveze viaţa printre stânci şi tufişuri, sărind câte trei trepte, cu inamicii şi câinii lor pe urmele ei. Ieşi dintre stânci aproape la nivelul mării şi o luă pe o potecă primitivă care trecea printre straturile unei grădini de legume.

Câinii erau mult mai aproape, iar Saffron putea auzi comenzile guturale ale stăpânilor lor. O rază de lumină din spatele ei îi atrase atenţia şi, uitându-se înapoi, văzu cum se deschise fereastra unui dormitor de la etajul întâi şi silueta cuiva care se uita afară. Dar după aceea fereastra se închise şi lumina dispăru. Oricine ar fi fost acolo nu voia să se implice.

Saffron ajunse la copacii de la capătul grădinii de legume, alergă peste o bucată de pământ fără vegetaţie şi dădu peste un gard de sârmă ghimpată ridicat până la înălţimea pieptului, care delimita perimetrul proprietăţii. Se opri, gâfâind, gândindu-se dacă putea să-l sară.

Se uită în ambele părţi. Cam la zece paşi se afla o poartă de metal care dădea înspre mare, închisă cu un lanţ. Alergă până acolo, se căţără pe poartă şi ateriză pe smocurile moi de iarbă de mare din partea cealaltă.

Saffron putea acum să vadă golful. Iarba se întindea până la plajă, întocmai cum văzuse în fotografia aeriană de recunoaştere. Privi în stânga spre stâncile şi treptele care coborau la debarcader.

Nu era nicio barcă.

Dar apoi văzu o umbră ridicându-se de lângă linia debarcaderului. Era un bărbat care făcea semne către ea. Desigur. Trăsese barca în partea cealaltă, ca să nu fie văzută.

Saffron prinse din nou viteză. Auzea câinii dincolo de gard, lătrând furioşi, dar înţelese că, până să apuce stăpânii lor să-i ajungă din urmă şi să deschidă poarta, avea să fie prea târziu: va fi în barcă.

O să reuşesc!

În timp ce alerga, piciorul drept îi alunecă. Acolo unde ar fi trebuit să fie pământ solid sub iarbă, piciorul i se scufundă într-un mâl apos. Se smuci să se elibereze şi realiză că ceea ce păruse din aer o întindere de iarbă era de fapt o mlaştină. Trebuia să existe o cărare prin ea până la ţărm, dar o pierduse, şi singurul mod prin care o putea găsi din nou era să se îndrepte spre poartă şi să o ia de la capăt.

Dar asta ar fi dus-o în braţele germanilor.

Se zbătu disperată să meargă, dar înaintarea îi era dureros de înceată. Nu reuşea să ghicească dacă avea să calce pe pământ uscat, în noroi sau pe o stâncă dură şi tăioasă.

– Acolo! strigă bărbatul de la debarcader.

Îl văzu cum îi arăta spre stânga ei. Acolo trebuia să fie cărarea.

Se întoarse şi se năpusti înspre ea.

– Haide! strigă bărbatul.

Saffron auzi în spatele ei un foc de armă. Germanii trăseseră un foc în lanţul care ţinea poarta. Se auzi un amestec de strigăte şi lătraturi şi huruitul unui motor pornit.

Barcagiul strigă la ea disperat.

– Repede, repede!

Sunetul puternic al unei arme descărcate bubui cu ecou peste golf şi explodă pe deasupra capului lui Saffron, aruncând o lumină albă orbitoare peste toată scena.

Văzu chipul bărbos al salvatorului ei, un om cu o şapcă pe cap şi cu un pulover de pescar. Apoi bărbatul se ascunse din nou în spatele debarcaderului şi, în următorul moment, barca se îndepărtă prin golf, îndreptându-se spre larg, iar ea fu nevoită să se arunce în ierburi, în mocirlă şi în apa sărată în timp ce ţăcăneau armele şi erau trase cartuşe trasor în barcă.

Focurile de armă încetară, cu toate că sunetul motorului ce dispărea în depărtare îi indică lui Saffron că omul din Rezistenţă scăpase. Se bucura. Nu voia să-i aibă moartea pe conştiinţă.

Saffron se ridică în picioare.

La nu mai mult de zece paşi distanţă, stăteau opt bărbaţi îmbrăcaţi în uniforme germane de armată, impermeabile, cu armele îndreptate către ea, în vreme ce câinii lor se mişcau încoace şi încolo mârâind furios şi aruncând priviri lacome în direcţia lui Saffron.

Unul dintre soldaţi avea o insignă de locotenent cusută pe mânecă. Arătă spre Saffron şi le ordonă la doi dintre oamenii săi să o prindă, în timp ce restul soldaţilor îi acopereau.

Saffron avea un cuţit şi un pistol. Dacă ar fi putut să se mişte, dacă s-ar fi putut adăposti undeva sau dacă ar fi putut să-i surprindă cu ceva, ar fi încercat să lupte. Dar era blocată în noroi până la gambe, fără adăpost, şi ştia că inamicii erau înarmaţi cu automate MP40 – instructorul ei le numise *Schmeissers* – capabile să tragă 500 de focuri pe minut. Până să ajungă la arma ei, ar fi ciuruit-o.

Se gândi că ar fi trebuit să facă o mişcare ca s-o omoare. În felul acesta, germanii nu ar fi putut s-o tortureze, iar ea nu ar fi dezvăluit puţinul pe care îl ştia despre mişcarea de Rezistenţă. Dar ceva o opri. Nu era faptul că i-ar fi fost frică să moară, ci, mai degrabă, că refuza să se dea bătută. Câtă vreme era în viaţă, exista şansa să găsească un mod de a scăpa cu viaţă. Până atunci, nu se lăsase învinsă de nimeni şi de nimic.

Chiar şi atunci când o prinseră mâinile soldaţilor, când o traseră din mlaştină şi o târâră spre cărare, Saffron se agăţă de speranţa ei. *Încă nu m-au învins.*

* * *

Saffron fu dusă la casa cea mare, despre care ştia că fusese rechiziţionată de SS-işti.

– A fost ocupată pentru diverse operaţiuni poliţieneşti, îi spusese Jimmy Young. Criminalistica, Poliţia Secretă şi agenţia de informaţii a Partidului nazist. În practică, multe se suprapun, în special în teritoriile ocupate. Sunt toate la fel de neplăcute.

Îi luară arma, cuţitul, geanta şi întreg conţinutul acesteia. O dezbrăcară şi o lăsară aşa timp de trei ore într-o celulă subterană neîncălzită, iluminată de un bec chior, fără mobilă şi nimic altceva decât un vas de tinichea în care să se uşureze.

În uşă era o deschizătură prin care gardienii se puteau uita în cameră, acoperită de o plăcuţă care putea fi deschisă sau închisă. Gardienii nu se sfiau s-o deschidă şi să se uite la ea regulat.

Saffron şedea sprijinită de zid, cu genunchii în braţe, ca să-şi ascundă cumva goliciunea. Era trează de la ora trei dimineaţa. La un moment dat adormi, iar capul îi căzu pe genunchi. Câteva secunde mai târziu, un gardian intră, o ridică în picioare, o pălmui şi o trânti pe jos. O privi lung, lăsându-şi ochii să-i cutreiere corpul, făcând-o cât de mult putea să se simtă vulnerabilă, expusă şi lipsită de ajutor.

Saffron ştia că asta făcea parte din procesul care trebuia să-i slăbească voinţa. Privarea de somn constituia o formă fundamentală de tortură, iar anularea demnităţii şi a valorii personale era prima fază prin care îi era distrusă umanitatea. Ei bine, putea să reziste fără să doarmă. Fusese antrenată

pentru asta. Şi, chiar dacă era blocată în groapa asta infernală, mintea îi era liberă să călătorească oriunde voia.

Se întoarse înapoi la prima zi în care se prezentase la Norgeby House, un bloc modern de birouri anonime de pe Baker Street. Domnul Brown, figura misterioasă care o recrutase pe mama lui Saffron în Marele Război[1] în acelaşi fel în care o recrutase pe Saffron în al Doilea Război Mondial, o întâmpinase spunându-i:

– M-am gândit că ţi-ar plăcea să te întâlneşti aici cu o persoană pe care o cunoşti.

O conduse pe scări în sus, bătu la uşa simplă a unui birou, aşteptă să fie poftit şi o conduse înăuntru.

Lui Saffron îi luă o secundă să realizeze cine era bărbatul în uniformă de ofiţer, aşezat la biroul din partea opusă uşii. Chiar şi atunci, nu îi veni să creadă.

– Domnule Amies? oftă ea. Dumneavoastră aici?

Hardy Amies îi făcuse lui Saffron câteva dintre rochiile ei favorite înainte de război.

– Căpitan Amies, dacă nu te deranjează, domnişoară Courtney, spuse el cu asprime. Sau „domnule" pentru tine.

– Oh... spuse Saffron, încă şi mai derutată. Da, domnule, desigur.

Amies se ridică, ocoli biroul, zâmbind, şi îi întinse mâna.

– Ce mai faci, Saffron? întrebă el, după care se uită la domnul Brown.

– Domnişoara a fost una dintre clientele mele preferate. O siluetă perfectă. Ar fi putut să ia pe ea şi un sac de iută şi să-l facă să arate ca o rochie de *haute couture* pariziană.

– Diana Cooper mi-a spus cândva acelaşi lucru, încuviinţă domnul Brown. Rareori am auzit-o să complimenteze atât de entuziast o altă femeie. Acum, dacă nu te deranjează, sunt

[1] Denumirea cvasi-oficială a Primului Război Mondial în perioada interbelică.

aşteptat pe King Charles Street. Secretarul de Externe vrea să vorbim. Vă las să vorbiţi. La revedere, Amies, la revedere şi ţie, domnişoară Courtney.

– Ce bătrân simpatic, remarcă Amies după ce plecă domnul Brown.

Se sprijini de birou şi o îndemnă pe Saffron să se aşeze pe unul dintre scaunele aflate în faţa lui.

– Nimeni nu este sigur cu ce anume se ocupă, dar sunt puţine treburi în care să nu fie amestecat, şi aproape niciuna cât de cât importantă despre care să nu ştie. Mă gândesc la el ca la un fel de Dumnezeu pe pământ, fiindcă necunoscute sunt căile lui.

– L-am întâlnit la Oxford, spuse Saffron. Cu toate că am auzit de el înainte de asta.

– A, da, în familia ta. A pomenit, într-adevăr, ceva vag. Acum, să o luăm pe rând... Presupun că domnul Brown s-a referit la această organizaţie prin mai mulţi termeni diferiţi – Biroul de Cercetări şi Servicii Internaţionale, Ministerul Războiului Neonorabil şi aşa mai departe...

– A spus că numele real este Serviciul de Operaţiuni –

Înainte ca Saffron să apuce să spună „Speciale", Amies ridicase o mână şi pocni din degete:

– Stop! Organizaţia asta nu există oficial pentru nimeni din afara acestei clădiri şi câteva persoane oficiale in Whitehall. Ne referim la noi înşine ca „Baker Street". Ne-am înţeles?

– Da.

Amies se uită la ea cu o privire pe care ea nu i-o mai văzuse. În locul unui *couturier* care îşi flatează clientul, era un ofiţer ce îi arăta clar subordonatului său că nu erau de acelaşi rang. Îi luă o secundă să-şi înţeleagă greşeala.

– Da, domnule.

– Aşa este mai bine... Acum, să fiu direct, îţi lipsesc în acest moment abilităţile lingvistice care sunt considerate în

mod obişnuit esenţiale pentru un viitor agent. Nu poţi să operezi ca lumea într-o ţară decât dacă îi vorbeşti fluent limba. Am căutat întotdeauna recruţi bilingvi şi apoi i-am instruit pentru a căpăta abilităţile necesare să supravieţuiască pe teren. Dar tu eşti destul de diferită, nu-i aşa?

Amies făcu o pauză, scrutând-o pe Saffron ca şi cum ar fi văzut în ea doar pe tânăra frumoasă care îi purtase rochiile cu atâta eleganţă.

– Ai omorât deja un om.

Saffron se obişnuise, deşi împotriva voinţei ei, cu curiozitatea morbidă pe care o provocau realizările ei pe timp de război altor oameni. Când începuse războiul în 1939, Saffron nu fusese interesată să vâslească relaxat pe râul Chervell de la Universitatea Oxford, când toţi bărbaţii pe care îi cunoştea îşi apărau ţara. Era hotărâtă să se implice, chiar dacă asta însemna doar să conducă o maşină sau un camion.

– Chiar mai mulţi, răspunse ea. În perioada în care am servit ca şofer al generalului Wilson în Deşertul de Vest, o dată am fost urmăriţi de o maşină plină cu soldaţi italieni. L-am împuşcat pe şofer. Maşina s-a izbit de o stâncă şi, din câte ştiu eu, toţi soldaţii aflaţi în ea au murit şi ei.

Era anul 1941 şi Saffron era şoferul generalului armatei britanice Henry Maitland Wilson pe fronturile din Africa de Nord, Grecia şi Palestina. Când Humber-ul său kaki de teren sfârşise prin a fi urmărit de o maşină italiană inamică, Saffron trăsese două focuri în capul şoferului cu pistolul ei Beretta 418.

Făcu o pauză şi adăugă:

– Şi l-am împuşcat pe unchiul meu Francis. Era un trădător. A meritat-o.

Se gândi la treaba aceea oribilă. Unchiul Francis Courtney devenise un om amar şi cinic. Îi trădase pe Saffron şi pe tatăl

ei, dându-i pe mâna germanilor, iar ei fuseseră la un pas de moarte. Saffron îi spusese lui Francis că ştia ce făcuse; şi, în lupta care urmase, îi trăsese un glonţ între ochi. Apoi pretinsese că fusese autoapărare.

– Aş spune într-adevăr că aşa e. Acum, dosarul tău arată că Wilson a recomandat să fii decorată pentru isprava din deşert. După care ai luat Medalia George...

– Da, domnule.

– ...pentru că ai apărat o navă comercială de atacurile unor avioane Stuka. Citesc declaraţia: „Când focul inamic a ucis soldaţii care operau una dintre bateriile Vickers ale navei, domnişoara Courtney, fără nicio preocupare pentru propria ei siguranţă, a alergat la arme şi le-a operat în vreme ce nava era bombardată continuu. A atins şi a adus stricăciuni cel puţin unui avion inamic şi a rămas la post până când căpitanul i-a dat ordin să abandoneze nava. Apoi şi-a transportat într-un loc sigur tatăl rănit şi s-a asigurat că a fost luat de singura barcă de salvare care a supravieţuit scufundării. Chiar şi atunci, neînarmată, a stat în picioare şi a ridicat pumnii sfidând un avion inamic ce zbura la joasă înălţime."

– Zâmbeşti... Pot să întreb de ce?

– Mi-am amintit doar privirea de pe faţa pilotului german.

Şi îmi amintesc şi cine era pilotul.

– Ei bine, ai o poveste grozavă de spus. Ai grijă, nimic nu este mai neaşteptat în cazul situaţiei tale decât este pentru mine. Se pare că amândoi am avut talente nedescoperite anterior. A mea pare să fie pentru operaţiuni clandestine. Vorbesc franceză fluent, aşa că am intrat şi am ieşit din Belgia de câteva ori în primul an de război.

Chiar şi atunci, fără să i se spună nimic despre operaţiunile lui Amies, Saffron înţelesese că „am intrat şi am ieşit din Belgia" presupusese curaj şi îndemânare extraordinare.

– Astăzi, munca mea constă în selectarea viitorilor agenţi, supervizarea antrenamentului acestora şi pregătirea lor pentru câmpul de luptă. Spune-mi, ţi-a explicat domnul Brown cum anume ne organizăm aici?

– Nu, domnule.

– În cazul acesta, ar fi bine să-ţi arăt. După cum poate ai observat, lumea forţelor armate se conduce după un sistem de iniţiale. Baker Street nu face excepţie. De exemplu, oamenii care au putere peste soarta ta şi a mea sunt cunoscuţi după iniţialele care le ilustrează rangul: CD, D/R, A/CD, AD/E... lista este nesfârşită. Dar există un singur om al cărui nume trebuie să-l ai gravat în inimă, iar acel nume este Gubbins[1].

Saffron chicoti, presupunând că Amies făcea o glumă.

– Cine este Gubbins?

– Colonelul Colin Gubbins este un artilerist mic şi feroce, cu nişte ochi albaştri incredibil de sfredelitori, al cărui grad este irelevant pentru că, de fapt, este Omul care Face Totul să se întâmple. Nu conduce încă complet Baker Street, dar cu siguranţă o va face într-o zi. Sfatul meu, domnişoară Courtney, este „Ai grijă cu Gubbins". Nu-l scoate din sărite. Fă-l să se bucure de prezenţa ta. Viitorul tău ar putea să depindă de asta.

– O să încerc, cu siguranţă.

– Aşa te vreau. Acum, sectorul operaţional din Baker Street este împărţit în secţiuni, şi fiecare este cunoscută după o iniţială, normal, care i se aplică şi şefului ei. Poate fi din cauză că aceşti şefi se schimbă regulat, aşa că e mai uşor să-ţi aduci aminte o literă decât o serie nouă de nume noi. Secţiunea franceză este cunoscută ca F, de la Franţa, şi la fel şi şeful ei. Secţiunea olandeză şi şeful ei sunt cunoscuţi ca N, de la Nederland. Acum ne aflăm în secţiunea ce acoperă Belgia şi Luxemburgul,

[1] Colin Gubbins (1896-1976) a condus Serviciul Operaţiunilor Speciale în cel de al Doilea Război Mondial.

care este cunoscută ca T. Nu mă întreba de ce. Acum o să te întrebi de ce ai fost adusă în secţiunea T. Răspunsul stă parţial în faptul că noi doi ne cunoaştem, dar şi pentru că educaţia ta te poate ajuta să dobândeşti abilităţile lingvistice specifice de care avem nevoie.

– Cum aşa?

– Din cauză că jumătate din Belgia vorbeşte franceză şi cealaltă jumătate flamandă, care este o variantă a neerlandezei. Ştiam deja că te-ai născut şi ai crescut în Kenya, desigur, dar văd din dosarul tău că ai fost educată în Africa de Sud.

– Da, domnule, la Roedean, în Johannesburg.

– Ai prins ceva *afrikaans* cât ai stat acolo?

– Puţin.

– Bine. Atunci ştii că *afrikaans* este un dialect al neerlandezei. Aşa că nu ar trebui să fie imposibil să-ţi îmbunătăţim flamanda. Asta ar însemna că te-am putea plasa în Flandra. Văd că mama ta avea origini germane şi că ai petrecut puţin timp în Germania înainte de război...

– Aşa este, domnule. Una dintre cele mai apropiate prietene de-ale mele era germană. Am fost de două ori în vizită la familia ei.

– Presupun că nu ai învăţat limba deloc?

– Ba da... pot vorbi germană la nivel de conversaţie.

– E un început. Cea mai mare parte a muncii noastre pe Baker Street constă în a face legătura cu reţelele de Rezistenţă din diverse locuri, a le ajuta să crească furnizându-le echipament şi punându-le pe picioare. Dar, între timp, avem intenţia să ne asumăm şi un rol activ: sabotaj, asasinări, genul ăsta de lucruri.

– Şi mă aveţi în vedere pentru aşa ceva?

– Aşa mă gândeam. Între timp, ce-ar fi să te invit la cină în seara asta? La Dorchester se mănâncă în perioada asta cât se

poate de bine şi Malcolm McAlpine, care a construit locul, jură că rezistă la bombe.

– Vă mulţumesc, domnule, ar fi minunat, spuse Saffron.

– Bine. Poţi să-mi spui Hardy cât suntem la cină, dar am o condiţie...

Saffron îşi aminti că se simţise puţin incomod. Tot ce avea legătură cu Serviciul de Operaţiuni Speciale era atât de misterios încât ezită să speculeze cu privire la ce anume se aşteptau de la ea.

– Care este aceea, domnule? întrebă ea.

– Insist să porţi una dintre rochiile create de mine.

– Ah, cred că aş putea să rezolv asta, domnule, îl asigură Saffron, încântată de ordinul lui.

Se întorsese în apartamentul pe care îl cumpărase tatăl ei înainte de război, în Chesham Court, un bloc modern aflat într-una dintre cele mai elegante zone din Londra, la jumătatea drumului dintre Knightsbridge şi Sloane Square. Cotrobăind prin garderoba ei, simţea că se uita la hainele unei alte femei: femeia care fusese înainte de război, cea care se îndrăgostise de Gerhard von Meerbach.

În seara aceea din Londra, cu Amies, Saffron se gândise la Gerhard în timp ce îşi alegea o rochie de seară de mătase albastru-închis, întocmai cum se gândea acum la Gerhard, prăbuşită în celula rece şi întunecoasă.

Nu! Nu face asta! se înfurie ea pe ea însăşi. *Doare prea mult! Gândeşte-te la rochia aia, la seara aceea cu Hardy, la nimic altceva.*

Amies crease rochia din postura de designer şef al casei Lachasse. Mătasea era atât de frumoasă, croiala atât de elegantă, încât obliga orice femeie care ar fi vrut s-o poarte să se străduiască să se ridice la standardele înalte pe care le impunea. Înainte să o îmbrace, Saffron se străduise să se fardeze

într-un fel care fusese normal cândva, dar care în timpul războiului dispăruse din viaţa ei.

Dezbrăcată şi îngrozitor de expusă, străduindu-se să se oprească din tremurat, cu trupul lipit de podeaua rece şi udă de beton, Saffron retrăi fiecare moment plăcut şi fiecare răsfăţ legat de pregătirile din acea seară. În imaginaţia ei, stătea întinsă în cada de baie, privindu-şi pielea care se înroşea uşor în apa parfumată cam prea caldă. Se ştersese şi se dăduse cu loţiuni, bucurându-se de senzaţia pe care i-o dădeau degetele ei care întindeau amestecurile alunecoase şi cremoase pe pielea ei moale şi fină. Îşi luase pe ea halatul de satin, se dusese în dressing şi îşi pusese cea mai frumoasă lenjerie şi ciorapi de mătase.

Conta atât de mult ca părul şi machiajul să-i fie desăvârşite şi ca toate detaliile legate de bijuteriile ei, de încălţăminte, haine, mănuşi şi pălărie să se potrivească între ele, să fie perfecte pentru ea şi pentru ocazia respectivă. Se simţea ca un recrut nou care îşi pregăteşte întreaga uniformă pentru a fi inspectată de ochiul tăios şi neiertător al sergentului major. Aceste tuşe delicate erau uniforma ei, iar Dorchester avea să fie locul de paradă.

Înainte să plece din apartament, Saffron se examinase în oglinda în mărime naturală. Ştia că oamenii o găsesc frumoasă, pentru că aşa i se spusese toată viaţa. Dar nu exista vanitate în privirea ei. Nu avea intenţia de a se felicita pe ea însăşi, ci de a remarca toate greşelile, defectele şi imperfecţiunile. De exemplu, mâinile ei îşi petrecuseră o mare parte din anul precedent ţinând volanul maşinii de serviciu a lui Jumbo Wilson. Ca şofer, îi era din când în când şi mecanic. O femeie care era gata oricând să schimbe un cauciuc, să înlocuiască o bujie sau să improvizeze o curea dintr-un ciorap de mătase nu-şi putea pierde vremea cu unghii lungi vopsite sau cu

manichiura, în special atunci când lucra în praful şi murdăria Deşertului de Vest.

Saffron îşi întinse degetele în faţă, privindu-şi dosul mâinilor şi apoi întorcându-le ca să-şi privească palmele. Făcuse tot ce putea ca să-şi îndepărteze pielea moartă cu o pilă de unghii şi să-şi acopere unghiile scurte şi crăpate cu ojă, dar tot oftă pentru sine: *Arată oribil.*

Se încruntase şi văzând felul cum îi atârna rochia. Nu fusese niciodată plinuţă, dar războiul părea să o fi făcut şi mai slabă, pentru că rochia îi era puţin prea largă pe talie şi pe coapse. Niciun om normal n-ar fi observat, dar Hardy avea să observe asta într-o clipă.

Şi firește că observase.

– Arăţi absolut răvăşitor, draga mea, spusese el când se întâlniră în holul de la Dorchester.

Îşi deschisese gura să vorbească din nou, dar apoi dăduse din cap:

– Mâine dimineaţă ar trebui să-mi dai rochia aia s-o strâmteze una dintre croitoresele mele pe talie şi pe coapse.

– Mai aveţi croitorese? Cu războiul şi toate astea...

Amies zâmbise.

– O, da. Încă fac colecţii. Dar mă tem că doar pentru doamne americance

– Şi cum rămâne cu noi, aici, în .Anglia? De ce nu putem să cumpărăm rochii de la dumneavoastră?

– Pentru că nu plăteşti în dolari, draga mea. Ţara are nevoie disperată de ei ca să-i plătească Americii pentru mâncare şi aparatură militară. Oficiul de Comerţ ne-a comandat lui Norman Hartnell şi mie să creăm rochii şic care pot fi trimise în America. De fapt, deseori fac schiţe când lucrez pe Baker Street. Mă ajută să gândesc.

În timp ce se îndreptau către restaurantul hotelului, Amies continuase:

– Acum o să-ţi spun despre Baker Street ceva care are o importanţă deosebită pentru tine. Suntem organizaţia cea mai sălbatică şi mai nelegiuită pe care o posedă această ţară. Treaba noastră este să jucăm murdar, să facem rău inamicului prin orice cale posibilă şi să ignorăm toate regulile. De aceea Oficiul de Război, care e mai cinstit, ne dispreţuieşte. Şi totuşi, împotriva acestui lucru, sau poate din cauza lui, Baker Street are mai multe femei care fac lucruri interesante decât orice altă ramură a serviciilor.

– Când am fost la biroul dumneavoastră, nu am văzut prea multe fete de vârsta mea.

– Sunt peste tot: creaturi inteligente, tinere şi nemiloase. Gubbins pariază pe ele. Şi totuşi...

Amies se oprise la câţiva paşi de uşa restaurantului, se dăduse înapoi şi o privise pe Saffron ca un cunoscător în faţa unei opere de artă.

– Nu există nicio femeie în Baker Street sau în toată Londra mai minunată ca tine în seara asta.

Acum, în celula din subsol, Saffron îşi strângea genunchii în braţe, încercând cu disperare să-şi liniştească clănţănitul dinţilor. Dar zâmbi aducându-şi aminte cât de bine fusese să se simtă din nou feminină, răsfăţată şi admirată după toate lunile de muncă, de război şi de moarte. Amies comandase şampanie şi îi povestise o istorioară amuzantă despre propriul său antrenament ca ofiţer.

– După cum îţi poţi imagina, draga mea, nu se prea aşteptau ca un fătălău de croitor, care era departe de idealul de agent secret masiv, puternic şi bărbătos, să reziste la antrenament. Dar sunt mândru să spun că l-am trecut cu calificative excelente. Când m-au primit în Baker Street, mi-am văzut dosarul.

Amies îşi ridicase fruntea ca un actor shakespearian, gata să rostească un solilocviu, şi recitase:

– „Acest ofiţer este, atât fizic, cât şi mental, mult mai puternic decât o sugerează aparenţa lui mai degrabă preţioasă."

Saffron chicotise.

– Ştiu, exclamase Amies cu o voce foarte afectată. Trebuie să spun că am fost profund jignit. Sincer, dragă... Preţios? Eu!

Aşteptase ca Saffron să se oprească din râs pentru a se întoarce la recitalul său.

– „Are o minte ascuţită şi este extrem de perspicace." Nu am avut nicio obiecţie la asta, după cum îţi poţi închipui. Oricum, concluzia era aşa: „Singurul său handicap constă în manierele şi înfăţişarea sa afectată..."

Se uitase la Saffron.

– Ştiu, draga mea, de ce a trebuit să fie atât de sălbatic cel care a făcut referatul? Dar era o schimbare simpatică la final: „... dar acestea tind să se atenueze". Ei bine, cred că exact asta se întâmpla. Un lucru pe care un creator de modă îl înţelege foarte bine este noţiunea de *comme il faut*. În armată trebuie să fii măcelar şi asta e tot.

* * *

Saffron se cufundă mai adânc în amintirea acelei seri fericite. După cină, Amies o dusese la dans la Embassy Club pe Bond Street. Îşi aminti ca prin vis, între trezie şi somn, cât de minunat se simţise să fie la braţ cu Hardy Amies, purtând minunata ei rochie de mătase şi dansând foxtrot, ştiind că nu trebuia să se îngrijoreze dacă ar fi făcut o mişcare nepotrivită, pentru că el nu i-ar fi cerut mai mult de un dans şi de un sărut inocent.

Uşa de la celula ei se deschise cu zgomot. Intră o femeie măruntă, cu o figură ascuţită, care purta o salopetă bărbătească, cu o centură peste talia groasă, şi care aruncă o mână de zdrenţe murdare la picioarele lui Saffron.

– Pune astea pe tine! lătră ea.

Saffron se întinse după zdrenţe, care se dovediră a fi o rochie grosolană de iută cenuşie. În partea din faţă avea pete maro.

– Pete de sânge, spuse femeia. Nu ies la spălat.

Saffron îşi trase rochia peste cap şi îşi vârî braţele prin mânecile scurte. Materialul era aspru pe pielea ei. *Asta e cea mai mică problemă*, se gândi ea.

Femeia se întoarse spre coridorul care trecea pe lângă celulă şi strigă:

– Prizoniera este pregătită!

Intrară doi soldaţi. Unul dintre ei îi înmână femeii o bucată de ţesătură neagră, pe care aceasta şi-o înfundă la brâu. După care îi dădu o pereche de cătuşe.

– Mâinile! ordonă ea.

Saffron îşi întinse braţele, cu încheieturile mâinilor apropiate, şi nu opuse nicio rezistenţă. De acum înainte scopul ei era să fie cât de pasivă şi de tăcută putea: să nu le dea inamicilor absolut nimic.

Femeia scoase bucata de material negru de la brâu. Saffron văzu că era o glugă şi în următoarea clipă simţi cum îi era trasă peste cap, acoperindu-i faţa şi lăsând-o fără vedere.

Simţi cum femeia o prinse de umeri şi cum o întoarse spre uşă.

– Mergi!

Saffron făcu câţiva paşi înainte, ferindu-se ca să nu lovească un zid sau cadrul unei uşi.

– Stop! La stânga! Mergi!

Comenzile continuară în vreme ce Saffron fu condusă afară din subsolul casei în aerul rece. Simţi pietrele reci sub picioarele desculţe, apoi fragmente dureroase de pietriş şi pe urmă o bucată lungă de gazon îngheţat. Vântul tăios îi trecea prin rochie, de parcă ar fi fost în continuare goală. Nu avusese parte de mâncare sau apă de multe ore şi, oricât încerca

să rămână alertă din punct de vedere mental, era ameţită din pricina epuizării.

Se opriră. Saffron auzi cum se descuie şi se deschise o uşă de metal. Fu împinsă înainte în vreme ce uşa era închisă şi încuiată în urma ei. O aruncară pe un scaun de lemn. Încheieturile îi fură eliberate de cătuşe, dar apoi legate strâns de braţele scaunului. De asemenea, îi legară gleznele de picioarele scaunului. Apoi cineva îi scoase gluga.

Saffron deschise ochii, dar imediat fu orbită de o lumină puternică îndreptată spre ea.

– Deschide ochii, lătră o voce. Ţine ochii deschişi. Dacă îi închizi, o să fii lovită.

Saffron nu reuşi să se abţină. Instinctul se dovedi mai puternic. Închise din nou ochii.

Cineva o pălmui.

Se forţă să-şi ţină ochii deschişi şi să se uite spre sursa luminii. În spatele acesteia, putea să întrezărească o siluetă în umbră. Vorbea în engleză, cu o răutate rece şi calmă.

– Ah, deci... Permite-mi să mă prezint. Mă numesc Stark. Sunt ofiţer în *Geheime Staatspolizei* sau Poliţia Secretă. Probabil o cunoşti în forma abreviată: Gestapo. Viaţa ta este în mâinile mele. Eu decid dacă trăieşti sau mori. Eu hotărăsc dacă te ţin trează sau te las să dormi. Te înfometez sau te hrănesc. Te tratez bine sau te torturez în moduri pe care nu ţi le-ai putut niciodată imagina nici în cele mai întunecate coşmaruri ale tale. Nu ai putere, nu ai control asupra sorţii tale... Cu o excepţie. Dacă accepţi să cooperezi, nu o să fii liberă, pentru că nu o să mai fii niciodată liberă. Dar o să poţi să trăieşti ceva mai mult şi, mai presus de toate, o să scapi de chinurile care îţi vor fi provocate dacă nu vorbeşti.

Saffron îşi păstră faţa lipsită de orice expresie. Până acum, lumina o orbise astfel încât abia mai putea discerne dacă avea ochii deschişi sau închişi.

– Trebuie să înţelegi următorul lucru: nu ai drepturi, nu eşti protejată de Convenţia de la Geneva sau conform altor reguli de război. Nu eşti un soldat în uniformă. Eşti un spion, un sabotor şi un criminal. Din cauza ta au murit mulţi oameni buni. Sufletele lor urlă după răzbunare. Fii sigură că o să-i răzbun. Să începem. Cum te cheamă?

Saffron se gândi la instructorul ei, sergentul Greenwood – un londonez mic, slab ca o scândură, dar teribil de dur, crescut pe străzile din estul Londrei – şi la ce le spusese celor pe care îi antrena.

– Vă puteţi şterge la fund cu numele, cu rangul şi cu numărul de serie. Nu aveţi rang şi nici număr de serie pentru că nu sunteţi în armată şi nu aveţi niciun nume, pentru că acoperirea voastră în misiune e o persoană care nici măcar nu există. Aşa că n-aveţi ce să le spuneţi nenorociţilor de nemţălăi, nu-i aşa? Aşa că ţineţi-vă gura închisă şi nu le spuneţi nimic.

Rămase tăcută. Stark repetă întrebarea.

– Cum te cheamă?

Ea nu răspunse.

De data asta primi o lovitură în plex, cu toată forţa de care era în stare un bărbat. Pumnul îi scoase lui Saffron aerul din plămâni şi o lăsă cu o senzaţie de greaţă, căutându-şi respiraţia şi răpusă de durere.

Saffron îşi repetă în minte zicala preferată a sergentului Greenwood: *Durerea nu-ţi poate face rău.* Sau, cum spunea el: „durerea nu-ţi face 'nic".

Raţionamentul său era demn de un profesor de filosofie:

– Acu'... un glonţ poa' să te rănească. Poa' să te omoare. O baionetă în maţe te poate nenoroci. Dar durerea, ce poa' să facă ea? Durerea nu-i decât în minte. E o senzaţie. Asta-i tot ce e. Nu-ţi face 'nic... Vreau să spun, dacă eşti prins de un nenorocit de nazist sângeros care-ţi smulge toate unghiile, una după alta.

E dureros. La dracu', da. Dar te omoară? Normal că nu. A murit cineva că i s-au smuls unghiile? Nimeni, aia e. Şi asta tre' să vă amintiţi, da? Naziştii ăştia nu vor să te omoare, nu-i aşa? Nu atâta vreme cât cred că pot obţine ceva de la tine. Aşa că, atâta vreme cât nu le spuneţi nimic – şi vreau să spun ab-so-lut ni-mic – care-i lucru' cel mai rău care pot vă vi-l facă? Să vă tortureze, asta-i, şi acum, împreună: „Durerea... nu-ţi face... nic'!"

Saffron nu le spuse nimic.

Stark îi puse aceleaşi întrebări din nou şi din nou:

– Cum te cheamă?

– Cum se numeşte comandantul tău?

– Unde vă este baza?

– Care îţi erau instrucţiunile legate de contactarea mişcării de Rezistenţă?

– Cine sunt agenţii tăi din zona asta?

Dar ofiţerul nu primi niciun singur răspuns.

Oamenii lui o loviră pe Saffron cu pumnii şi cu palmele până când faţa ei ajunse brăzdată de tăieturi şi umflată, iar corpul ei, de la vintre până sub sâni, era o masă vineţie, plină de vânătăi, însă ea tot nu spuse nimic.

În cameră intrară doi soldaţi şi unul dintre ei îi dădu jos gluga. Brusc, începu să cadă pe spate pentru că îi împinseseră scaunul de care era legată, dar, înainte să-şi spargă capul de podeaua de ciment, o mână o prinse de ceafă şi evită impactul. Îi veni să plângă de uşurare. Câteva secunde mai târziu, îi turnară peste faţă apă rece ca gheaţa, iar ea intră în panică, pentru că începea să se înece. Înainte să leşine, scaunul îi fu adus la poziţia normală, iar ea vomită copios, icni şi înghiţi şi mai multă apă când încercă să tragă puţin aer prin gluga udă. O aruncară din nou pe podea şi îi intră din nou apă prin nări şi prin gură, până când toate simţurile îi dădură de veste că era pe punctul de a muri. Se gândi la dr. Maguire, un alt

instructor, mai blând decât sergentul Greenwood, care îi explicase că instinctul de supraviețuire este cea mai profundă forță dintr-o creatură vie. Corpul nu vrea să moară. Trimite semnale de alarmă în momentul în care există posibilitatea de a se întâmpla așa ceva. Însă acele semnale sunt trimise cu mult înaintea morții, pentru a-i oferi minții timp să organizeze o reacție la amenințarea la care este supusă. Cheia este să ai încredere în capacitatea de a rămâne viu și să nu fii indus în eroare de semnalele de alarmă.

Saffron leșină de mai multe ori. Dar o ridicau de fiecare dată și își recăpăta cunoștința.

Și tot nu spuse nimic.

Viața ei ajunse redusă la un ciclu simplu și nemilos. Stark și încă un bărbat, Neuer, o interogau pe rând. Între aceste reprize, era dusă înapoi în celula ei. Atât celula, cât și camera de interogare erau fără ferestre, cu toate că luminile erau întotdeauna aprinse. Când era dusă la interogatoriu și înapoi, avea gluga peste ochi. În curând, nu mai știu dacă era zi sau noapte, sau cât timp trecuse.

O hrăneau din când în când, nu era sigură cât de des. Mâncarea, dacă putea fi numită așa, era întotdeauna aceeași: un blid cu un terci subțire cu o bucată de zgârci care, își imagina ea, trebuia să provină de la un animal oarecare, cu toate că nu era unul pe care să-l mai fi consumat înainte. Mai primea și o porție mică de pâine neagră și râncedă de secară.

Când reuși să urineze în bolul de tinichea, constată că era cu sânge. Și nu o lăsau să doarmă nici măcar pentru o clipă. Era amețită de oboseală, halucinând între vis și trezie, ceea ce o făcea să nu mai facă distincție între coșmarurile din capul ei și cele din lumea reală. Mintea și simțurile începeau să o ia razna și tocmai această dezintegrare mentală treptată era cea care îi distrugea voința de a rezista.

– Încearcă să reziști timp de cel puțin douăzeci și patru de ore, îi spusese doctorul Maguire. Asta le va da oamenilor noștri șansa să scape sau să-și acopere urmele. Dacă reușești patruzeci și opt de ore, asta le crește enorm șansele să nu fie descoperiți, dar știm că îți cerem îngrozitor de mult. Încearcă pur și simplu să reziști cât poți tu mai mult. Fiecare duce cât poate.

* * *

Saffron încercase să reziste cât mai mult. Încercase atât de tare. Dar acum, când o târau spre camera de interogare ținând-o de subsuori, fiindcă abia mai putea să se țină pe picioare, și cu atât mai puțin să meargă, știa că era la limită. Încă o bătaie și ar fi început să vorbească. Și nu ar fi fost din cauza loviturilor, ci pentru că avea nevoie să doarmă... chiar dacă ar fi fost somnul cel veșnic.

O înșfăcară de păr și o trântiră pe scaun. Îi legară mâinile și picioarele.

Deschise ochii către lumina orbitoare, abia mai fiind în stare să-și mai țină capul drept.

Stark își puse întrebările.

Pentru ultima oară, Saffron îl sfidă. Apoi puterea o părăsi. Ochii i se închiseră... Bărbia îi căzu în piept.

Și după aceea veni un moment în care își dădu seama că funiile de la încheieturi și glezne îi erau dezlegate. Deschise ochii pe jumătate și văzu o mână care ținea o cană cu ceai cald.

O voce care vorbea în engleză – semăna cu a sergentului Greenwood – spuse:

– Uite aici, dragă. Dă-o pe gât. O meriți.

Privi înainte și lumina nu mai era, nici vreun ofițer Gestapo numit Stark care să stea în spatele ei; în schimb, îl văzu pe Jimmy Young, care stătea în picioare, iar din vocea lui răzbătu o emoție adevărată atunci când spuse:

– Pentru numele lui Dumnezeu, Courtney, asta a fost cea mai curajoasă faptă pe care am văzut-o vreodată. Aproape şaptezeci şi două de ore. Nimeni nu a mai rezistat atât de mult.

– Îmi pare rău, domnişoară, spuse Greenwood. Doar ca să ştii, nu mi-a plăcut să fac asta... Nimănui nu i-a plăcut. Dar a trebuit, vezi, pentru ca nenorociţii de nazişti să nu poată niciodată să scoată ceva de la tine.

Îi zâmbi plin de compătimire.

– La naiba, draga mea, oi fi tu bogată ca regina din Saba şi elegantă ca o vedetă, dar eşti al dracului de dură. Mi-e milă dinainte de bietul neamţ care ar încerca să te facă să vorbeşti.

Privi împrejur.

– Haideţi, băieţi, urale pentru domnişoara Courtney. Hip-hip...

Dar când primul „ura" răsună cu ecou în jurul camerei, Saffron se prăbuşi pe podea.

* * *

Soarele era aproape la orizont şi o briză rece, de primăvară timpurie, sufla peste rampa aeroportului Tempelhof din Berlin în timp ce doctorul Walther Hartmann urca cele câteva trepte până la uşa avionului de transport Junkers Ju 52. Se opri şi atinse fuzelajul avionului Ju 52. Îi fusese întotdeauna teamă să zboare cu avionul şi acum, că petrecuse mai mult timp ca niciodată în aer, îşi dezvoltase superstiţia de a atinge orice avion în care urca, precum un călăreţ care îşi mângâie calul pe care urmează să îl încalece.

Hartmann avea patruzeci şi patru de ani. Nu era un individ impozant, avea o înălţime medie şi o faţă care fusese întotdeauna ştearsă, chiar şi în tinereţe. Adaosul unei mustăţi minimale, într-o formă ce-i făcea onoare *Führer*-ului, nu schimbase acest fapt. Purta nişte ochelari rotunzi, cu rame de

baga şi, când îşi dădu jos pălăria ca să intre în avion, i se văzu creştetul aproape chel. Dar, chiar dacă nu avea de partea lui o înfăţişare plăcută, Hartmann se putea lăuda cu oarecare putere. Pentru că era Secretar de Stat în Ministerul Teritoriilor Ocupate şi îi raporta direct Ministrului, Alfred Rosenberg. Serviciul îl ducea peste tot pe unde erau teritorii nou ocupate pe care Reich-ul le cucerise datorită invaziei Uniunii Sovietice. Distanţa pe care trebuia s-o acopere, combinată cu slujba sa, erau raţiuni suficiente ca Hartmann să călătorească în cele mai bune condiţii.

Fu întâmpinat de un însoţitor de zbor în uniformă, care îl conduse până la locul său. Un avion Ju 52 standard îşi transporta pasagerii în opt rânduri de câte două locuri, separate de un culoar central. Însă acest avion fusese modificat ca să fie utilizat de oficiali guvernamentali, chiar şi de cei mai importanţi. La intrarea în partea din spate a cabinei, Hartmann descoperi două canapele tapiţate cu piele roşie, poziţionate pe lungime, una în faţa celeilalte. Însoţitorul de zbor îl conduse pe Hartmann în următoarea zonă a cabinei, sala de conferinţe, în care patru fotolii înalte de piele erau aranjate în grupuri de câte două – unul pe direcţia de zbor şi celălalt în direcţia opusă – cu o masă între ele. Însoţitorul de zbor îi oferi lui Hartmann unul dintre locurile aflate pe direcţia de zbor. Vedea în faţă o uşă care ducea la a treia zonă a cabinei, unde era un fotoliu mai mare şi mai luxos asemănător cu cel în care tocmai se aşezase, îndreptat spre coada avionului. Acela era într-adevăr un fotoliu potrivit pentru *Führer*, iar pe Hartmann îl uimi faptul că omul pe care îl venera, căruia îi dedicase întreaga lui viaţă, ar fi putut călători chiar în acest avion.

Gândul îl entuziasmă, însă fu copleşit de tensiunea nervoasă pe care i-o stârnea inevitabil intrarea într-un avion. Hartmann se opri pentru o clipă ca să respire încet şi adânc de

câteva ori, în felul în care se calma de obicei. Se gândi la ziua pe care o avea în față.

Avea să călătorească o mie de kilometri de la Berlin la Rivne, capitala administrativă a *Reichskommissariat*-ului din Ucraina, după cum fusese redenumită jumătatea sudică a teritoriului rus ocupat de naziști. Călătoria avea să dureze în jur de șapte ore, cu o oprire pentru realimentare. Sarcina lui la sosire era să se întâlnească cu *Reichskommissar* Erich Koch, stăpânul acestui domeniu vast, și cu mai mulți subordonați regionali ai acestuia, cu oficiali locali ai *Reichsbahn* – căile ferate de stat – și superiori atât din SS, cât și din *Wehrmacht*[1]. Programul lor avea în vedere pașii concreți necesari pentru a implementa o politică de protocol intitulată Wannsee Protocol[2]. Aceasta era o problemă importantă și sensibilă, foarte importantă pentru *Führer*, și necesita coordonare la cele mai înalte niveluri civile și militare.

Hartmann încuviință scurt când însoțitorul de zbor îl întrebă dacă dorește o cană de cafea înainte de decolare. Își așeză servieta pe masa din fața lui, o deschise și scoase un plic subțire pe care scria *Streng Geheim*, sau Ultra Secret. Conținea două documente. Primul era o copie a Protocolului, iar al doilea un comentariu detaliat al acestuia, pregătit de colegul său, doctorul Georg Leibbrandt, care fusese prezent la conferința organizată cu trei luni mai devreme, în 20 ianuarie 1942, unde fusese discutată și adoptată politica respectivă. Hartmann cunoștea deja fiecare detaliu al protocolului și toate observațiile lui Leibbrandt. Dar era bine să treacă din nou prin ele. Nimic mai reconfortant decât să te duci la o întâlnire cu

[1] Forțele armate unite naziste (1935-1945).

[2] Protocolul Wannsee a avut ca obiect implementarea unei politici prin care organismele administrative ale teritoriilor ocupate să coopereze cu aparatul de stat german în vederea deportării evreilor în Polonia.

certitudinea că ştii mai mult despre subiectul în cauză decât oricine altcineva.

Hartmann luă servieta de pe masă şi o aşeză la picioare. Începu să se uite peste titlurile paragrafelor legate de problema administrativă pentru care Protocolul propunea o soluţie definitivă. Aproape că o putea recita pe de rost, fiindcă o citise de atâtea ori şi oricum lucrurile erau foarte clar stabilite acolo. Limbajul era sec, birocratic:

Problema legată de emigraţie a fost, mai târziu, nu doar o problemă germană, ci şi una de care au fost obligate să se ocupe autorităţile ţărilor spre care a fost direcţionat valul de emigranţi.

Era opt dimineaţa. Hartmann lucrase până târziu noaptea precedentă. Ochii începură să i se împăienjenească în timp ce continua să citească:

Dificultăţile financiare, cum ar fi cererile diverselor guverne străine ca emigranţii să prezinte sume mai mari de bani în momentul sosirii, lipsa spaţiului de transport, restricţiile tot mai mari la permisele de intrare în ţară sau anularea acestora au crescut într-un mod fără precedent dificultăţile legate de emigraţie.

Hartmann se întinse după cafeaua pe care i-o aşezase pe masă însoţitorul de zbor, servită într-o cană cu farfurioară din cel mai fin porţelan. Voise cafeaua fără zahăr şi lapte, şi dădu pe gât dintr-odată băutura fierbinte şi amară. Era pe punctul de a se întoarce la textul Protocolului, când atenţia îi fu distrasă de sosirea unui alt pasager. Hartmann se încruntă. Fusese asigurat că nu va fi deloc deranjat în timpul zborului. Aruncă o privire în lungul compartimentului, întrebându-se

cine avea atâta influenţă încât să se urce într-un avion rezervat Ministerului.

Nou-venitul era atât de înalt încât era nevoit să meargă înclinat pe culoar ca să nu dea cu capul de tavan. Când se aplecă, părul blond îi căzu peste sprâncene, iar el şi-l dădu înapoi pe spate. Purta o uniformă Luftwaffe[1] şi, dacă Hartmann îşi amintea corect, avea grad de *Hauptmann*, sau căpitan, ceea ce însemna probabil că era comandantul unei escadrile de aproximativ o duzină de avioane. Pe jachetă avea şi o Cruce de Fier, Clasa Întâi, mai multe decoraţii, insigna de pilot şi insigna de Atac Terestru. Acestea sugerau un serviciu deosebit, chiar dacă nu excepţional, adus Patriei. Dar ultima decoraţie care-i atrase privirea lui Hartmann, cusută pe mâneca dreaptă a pilotului necunoscut, schimba totul. Era Crucea Germană de Aur, oferită pentru acte repetate de curaj, dar numai celor care aveau deja Crucea de Fier, Clasa Întâi.

Hartmann înţelese prezenţa bărbatului la bordul avionului. Era un erou al Forţelor Aeriene. Avionul Ju 52 era pilotat de personal Luftwaffe. Erau acolo ca să îl ducă oriunde voia să meargă.

Hartmann se întoarse la cititul documentelor.

Nou-venitul ocupă celălalt loc orientat spre direcţia de zbor, lângă Hartmann, cu un spaţiu de culoar de mai puţin de un metru între ei.

– Bună dimineaţa, spuse el, ridicând vocea ca să fie auzit când porniră motoarele.

Şi-i zâmbi lui Hartmann.

Hartmann se uită la el. Avea un chip foarte frumos, dar în jurul ochilor gri avea riduri adânci, era încercănat şi trăsăturile elegante îi erau încordate. În acele zile, Hartmann vedea peste tot oboseala pe feţele oamenilor. Privea şi acum figura

[1] Forţele aeriene naziste.

unui luptător care trăia cu prea mult stres şi prea puţin somn, aflat de luni de zile în luptă.

– Bună ziua, răspunse Hartmann. Permiteţi-mă să mă prezint. Sunt doctor Walther Hartmann şi am onoarea să fiu Secretar de Stat în Ministerul Teritoriilor Ocupate.

Apoi Hartmann îşi permise o mică frivolitate.

– Cum este expresia din zilele noastre?... v-aţi urcat la ocazie în avionul destinat zborului meu.

Pilotul râse politicos.

– Vă rog să mă iertaţi că am fost atât de necivilizat, spuse el.

Avea un accent bavarez, însă rafinat, chiar aristocratic.

– Cum de m-am gândit să mă urc la bordul avionului dumneavoastră fără să mă prezint?

Îi întinse mâna.

– Gerhard von Meerbach, la dispoziţia dumneavoastră. Sunt căpitan de escadrilă în Luftwaffe. Dar presupun că v-aţi dat deja seama de asta.

Gerhard nu se gândise niciodată la el ca la un războinic. Era de profesie arhitect. Voia să construiască, nu să distrugă. Visul său fusese acela de a folosi puterea imperiului industrial Meerbach pentru a clădi case ieftine şi uşor de ridicat, pentru ca mahalalele să devină o poveste din trecut şi pentru ca toată lumea din societatea germană să poată trăi în locuinţe curate, moderne şi funcţionale.

Dar totul se schimbase după ce îi ajutase pe membrii familiei Solomons să fugă în Elveţia. SS-iştii descoperiseră ce făcuse şi, în ambianţa febrilă a Germaniei începutului anilor treizeci, în care noul regim nazist schimba nu doar legile ţării, ci întregul ei cadru moral, s-a considerat că era o încălcare a legii ceea ce făcuse Gerhard. Pe atunci, fratele său mai mare, Konrad, avansase în ierarhia SS şi devenise asistentul personal al SS-*Gruppenführer*-ului, Reinhard Heydrich, unul dintre cei mai puternici oameni din Reich.

Konrad nu simţise niciodată dragoste frăţească faţă de Gerhard. Ar fi fost fericit să-l vadă aruncat în lagărul de concentrare Dachau, care tocmai fusese deschis. În cele din urmă, totuşi, Heydrich însuşi trăsese concluzia că, dacă punea lucrurile în balanţă, era mai mult de pierdut decât de câştigat din aruncarea în închisoare a lui Gerhard, descendent al uneia dintre dinastiile industriale cele mai proeminente din Reich. În schimb, îi dăduse o pedeapsă ceva mai subtilă.

Gerhard, declarase Heydrich, avea să devină un bun cetăţean al Reich-ului. Fusese trimis să lucreze pentru Albert Speer, arhitectul personal al *Führer*-ului, ca să ajute la planificarea clădirilor impunătoare din Germania, noul oraş ce avea să fie construit pe locul unde se afla Berlinul, pe care Adolf Hitler îl vedea ca fiind capitala Reich-ului său imperial.

Gerhard fusese avertizat ca nici la lucru, nici în timpul lui liber, în discuţiile cu cunoscuţii lui, să nu devieze vreodată de la ideologia nazistă. Dacă îşi exprima o opinie, trebuia să fie în absolută conformitate cu vederile partidului. Când îşi ridica braţul şi striga „Heil Hitler", trebuia să o facă cu un entuziasm sincer, pentru ca toată lumea să-l vadă.

– Îţi vreau sufletul, spusese Heydrich.

Apoi, ca să se asigure că a fost înţeles, detalie lucrurile, ca să fie cât mai clar cu putinţă:

– Dacă mă sfidezi în orice fel, o să fii trimis la Dachau. Mai mult, toţi prietenii tăi, foştii tăi colegi, femeile pe care le-ai iubit – oricine a avut de-a face cu tine – o să se trezească verificaţi până în pânzele albe de către Gestapo. O să fie arestaţi şi interogaţi. Proprietăţile lor o să fie percheziţionate. Şi, dacă oamenii mei găsesc ceva, oricât ar fi de mărunt, care sugerează că aceste persoane ar fi împotriva regimului, o să te însoţească în lagărul de concentrare.

Gerhard şi-ar fi riscat cu dragă inimă propria viaţă ca să-şi respecte principiile, dar nu putea condamna împreună cu el atât de mulţi oameni. Se forţase să joace un rol pe care îl detesta. Însă nu era totul pierdut, pentru că Heydrich îi ceruse un ultim semn vizibil care să confirme statutul de „nazist bun" al lui Gerhard. Îi ordonase să-şi facă în vara aceea programul de antrenament ca rezervist Luftwaffe pentru ca, atunci când avea să vină vremea războiului, să fie pregătit să-şi dea viaţa pentru al Treilea Reich.

Ordinul fusese tot o parte din pedeapsă. Dar, din clipa în care luă în mâini maneta unui planor de antrenament, Gerhard se îndrăgostise de minunile zborului. În înaltul cerului, singur în carlingă, se simţea liber de toate verigile ce-l legau de pământ. Acolo, jos, trăia o minciună. Sus, era cu adevărat el însuşi. Fără să ştie, Heydrich îi înmânase lui Gerhard von Meerbach un dar care avea să-i schimbe viaţa.

Gerhard avea un talent natural pentru pilotaj. Toţi anii pe care şi-i petrecuse ca pilot înainte de război îl pregătiseră pentru luptă. Înţelegea ce putea obţine de la avionul său. Abia dacă avea nevoie de instrumentarul de zbor, pentru că putea să simtă cum anume reacţiona un avion, cât mai putea să ofere şi care îi erau limitările. Şi, cu toate că dispreţuia nazismul cu fiecare fibră a făpturii sale şi îl ura încă şi mai mult de fiecare dată când trebuia să salute cu „Heil Hitler", Gerhard îşi iubea ţara, Germania care existase înainte de Hitler şi care avea să fie după ce auto-intitulatul *Führer* nu mai avea să fie altceva decât o notă în cărţile de istorie.

Aceea era Germania pentru care lupta el şi, ca pilot de război, putea să-şi păstreze iluzia că era angajat într-o luptă onestă, un bărbat împotriva altuia, în ultimul ecou slab al unei tradiţii vechi al onoarei militare. Natura ocupaţiei de pilot de război însemna că trebuia să lupte la maximul abilităţilor sale doar ca să supravieţuiască. Nu existau adăposturi, ziduri după care să te ascunzi sau tranşee în care să sari. Gerhard lupta zburând. Şi, mai presus de toate, supravieţuia. Ieşise neatins din asediul Poloniei din 1939, din invazia Franţei şi din bătălia cu Marea Britanie din 1940, din luptele în Balcani şi în Grecia din primăvara lui 1941 şi din Operaţiunea Barbarossa, invazia Rusiei, care urmase.

După ce Gerhard şi camarazii săi escortaseră flotele de bombardiere care loviseră aerodroamele FAR din sudul

Angliei, îndreptându-şi apoi atenţia asupra Londrei, dăduseră de piloţi la fel de bine pregătiţi ca şi ei, zburând pe aparate care erau, din anumite puncte de vedere, superioare propriilor lor avioane Bf 109 Messerschmitt. Dar oriunde altundeva se bucuraseră de o superioritate aeriană aproape totală. Şi în acele prime luni din Rusia, misiunile lor nu arătau deloc ca o luptă împotriva unor egali, ci mai degrabă ca şi când ar fi împuşcat nişte peşti înotând într-un butoi.

Ruşii aveau avioane îngrozitoare, tactici nepotrivite şi, lucrul cel mai şocant pentru soldaţii Luftwaffe, mulţi dintre piloţii lor erau femei. Foloseau un tip de avion de luptă greu, numit Sturmovik, ca să-şi susţină trupele de la sol. Era cunoscut drept „tancul zburător" pentru cât era de încărcat cu muniţie, iar tunurile sale de 23 de mm erau la fel de puternice ca artileria antiaeriană. Din cauza aceasta, Sturmovik era ucigător pentru soldaţii germani de la sol, dar singura armă de care dispunea pentru a se apăra de un atac din aer era o singură mitralieră care opera în partea din spate a carlingii.

Sovieticii îşi ţineau avioanele Sturmovik ca pe bombardiere, într-o formaţie pe care nu o puteau părăsi. Dacă erau atacate, zburau ordonat în continuare drept înainte, oricât de aproape se înfiinţa un avion de luptă Luftwaffe. Ca să le străpungă armura, Gerhard şi colegii săi piloţi erau nevoiţi să tragă de foarte aproape. Dar ştiau că nu era aproape niciun risc să fii lovit dacă te apropiai şi singurul pericol când distrugeai un Sturmovik era că explozia arunca în aer bucăţi ascuţite de oţel din armura nituită în toate direcţiile: acestea au dus la prăbuşirea mai multor piloţi germani şi au distrus mai multe avioane Messerschmitt decât au făcut-o vreodată toate gloanţele.

Într-una dintre aceste lupte, Gerhard pierdu un avion din cauza schijelor produse de un Sturmovik, dar se retrase nevătămat şi ateriză în spatele liniilor de front. În afară de asta, nu se

alese cu nicio rană în vreme ce dobora tot mai multe avioane inamice; avea mai mult de patruzeci de avioane inamice prăbuşite în luptă aeriană şi tot atâtea distruse la sol. Demult renunţase să-i mai pese de toate aceste lucruri. Ucidea doar ca să poată să trăiască. Accepta medalie după medalie şi promovare după promovare pentru că ajutau la şlefuirea reputaţiei sale.

Iar lui Gerhard îi păsa de reputaţia sa. Zâmbea pentru fotografii în faţa corespondenţilor de război şi se întorcea în patria natală pentru apariţii publice, unde era tratat ca un star de cinema. Cu cât era văzut mai mult ca războinicul nazist perfect, cu atât mai uşor era să îşi ascundă adevăratele intenţii.

Într-o zi, nu ştia cum şi când, avea să găsească o cale să pună capăt tiraniei lui Hitler şi să ajute la distrugerea Reich-ul nazist.

* * *

Aşa că, în timp ce Gerhard îi zâmbea cu amabilitate pasagerului pe care îl însoţea, prin minte îi trecea o idee periculoasă. *Secretar de Stat Hartmann, vreau să vorbeşti. Trebuie să-mi spui secretele tale.*

– Sunteţi stresat? întrebă Gerhard, văzând încheieturile albite ale mâinilor lui Hartmann, strânse pe braţele scaunului lui. Înţeleg. Şi eu îmi petrec toată viaţa în avioane, dar mă întreb uneori cum se face că o maşinărie care conţine mii de kilograme de metal şi lemn şi combustibil poate zbura. Dar zboară.

Hartmann încuviinţă. Frica lui era foarte evidentă. Gerhard îl privi în timp ce pilotul decola, luându-şi zborul pe cerul prusac. Motoarele turate ridicau avionul Junkers sus în aer, dar nu era un avion de luptă, pilotul trebuia să se străduie să câştige altitudine şi exista întotdeauna acel moment când chiar şi pasagerii experimentaţi se întrebau dacă efortul avea să fie cu succes.

Hartmann aşteptă până când pilotul micşoră unghiul de zbor şi reduse activitatea motoarelor suficient încât conversaţia să devină posibilă.

– O să ne ridicăm la o înălţime de croazieră de aproximativ patru mii de metri, poate ceva mai mult, îi spuse Gerhard, ca pe un fapt divers, învârtind încet cuţitul în rană. E distanţă mare până jos, nu-i aşa? Dar avioanele nu se prăbuşesc din cer fără un motiv bun. Când pilotez într-o misiune de luptă, mă poate doborî un nenorocit de rusnac. Dar vă asigur că nimeni nu o să tragă în noi între Berlin şi Rivne. Zburăm tot drumul deasupra propriului nostru teritoriu. Nu există posibilitatea de a ne întâlni cu avioane inamice. Deloc.

Se uită iscoditor înspre Hartmann.

– Mă credeţi, nu-i aşa, *Herr Doktor*?

Hartmann încuviinţă.

– Excelent. Acest Junkers este un avion bun şi puternic. O să reziste la condiţii dure. Dar ar putea fi prins într-un uragan sau într-o furtună ori într-un nor atât de dens încât pilotul nu poate vedea încotro se îndreaptă şi ar putea să intre într-un munte. Totuşi, am verificat prognoza meteo şi o să avem cer senin, vânturi uşoare şi vizibilitate perfectă tot drumul până la Rivne. Este liniştitor, nu-i aşa?

– Presupun, răspunse Hartmann.

Plicul cu ştampila Ultra Secret era perfect vizibil pe masă.

– Ar putea să cedeze un motor. Asta este extrem de puţin probabil, în special dacă a fost produs de către familia mea, dar s-ar putea întâmpla.

Hartmann ridică din sprâncene.

– Familia dumneavoastră? Vreţi să spuneţi că sunteţi...

– Din familia Meerbach? Da, bunicul meu a fondat compania şi fratele meu mai mare, Konrad, conte de Meerbach, este în continuare preşedintele board-ului, atunci când nu îşi

vede de atribuţiunile sale în *Schutzstaffel*. S-ar putea să vă fi întâlnit cu el în Berlin. Este unul dintre subalternii cei mai de încredere ai *Obergruppenführer*-ului Heydrich.

– Nu... nu...

Hartmann avea privirea unui om care înţelesese dintr-o dată că se afla în prezenţa unuia cu o putere mai mare decât a sa.

– Dar, desigur, am auzit de el... şi întotdeauna în termenii cei mai elogioşi.

– Fratele meu este într-adevăr un om admirabil şi un membru al Partidului Naţional Socialist extrem de loial. Sunt sigur că el, mai mult decât oricine altcineva, ar vrea să vă asigure că acest avion bun, de fabricaţie germană, poate uşor zbura cu două motoare în loc de trei. Dar dacă cedează două motoare? Ei, atunci nu ar mai zbura atât de uşor, dar tot ar putea să ajungă la cel mai apropiat aerodrom. Dar dacă cedează toate cele trei motoare? În aproape zece ani de zboruri, n-am auzit niciodată să fi cedat trei motoare dintr-o dată, din motive pur mecanice. Dar nu vă îngrijoraţi, un avion aflat la altitudine mare poate plana mult înainte să atingă solul. Sunt sigur că pilotul ar găsi o bucată de drum unde să ne aducă înapoi la sol. Şi, dacă nu se simte în stare, l-aş ajuta cu plăcere. Mi s-a întâmplat să rămân fără combustibil după o misiune îndepărtată şi să folosesc o autostradă ca pistă de aterizare. Am făcut asta o dată în Grecia. Am aterizat în faţa unei coloane de Panzers care avansau spre Atena. Ofiţerul lor comandant a fost foarte supărat că le blocam calea. Foarte amuzant!

Hartmann râse nervos.

– Ştiu exact care este lucrul ce vă poate face să vă simţiţi mai bine, spuse Gerhard.

Îi făcu semn însoţitorului de zbor să se apropie.

– Fii băiat de treabă şi fă-ne la amândoi o cafea tare, bună şi dulce, şi pune în fiecare cană o porţie sănătoasă de schnapps.

Însoţitorul de zbor zâmbi.

– Sigur, domnule!

– Bravo.

Hartmann încercă să protesteze.

– Asta vă va ajuta, vă promit, îl asigură Gerhard. Am zburat în aproape trei sute de misiuni de luptă şi cred că cel puţin jumătate dintre ele au început cu o cană de cafea cu schnapps pe care am dat-o pe gât. Toţi facem asta. Te ajută să-ţi începi ziua, prîmul lucru dintr-o dimineaţă rece, şi îţi ţine de cald în aer. E al naibii de greu să pilotezi un 109 la mare altitudine.

Când sosiră cafelele, Gerhard îşi ridică ceaşca:

– Un toast – pentru *Führer* şi pentru victorie.

Gerhard îi făcu semn însoţitorului de zbor să mai aducă două cafele. Apoi propuse un alt toast:

– Moarte evreilor, bolşevicilor şi tuturor inamicilor Reich-ului!

Hartmann se văzu obligat să participe la toast şi bău cafeaua. Gerhard nu se simţea deloc ameţit de alcool. Ca orice alt soldat german care luptase pe frontul rusesc, băuse un ocean de vodcă, fumase o mulţime de ţigări şi înghiţise nenumărate tablete de Pervitin, pastilele cu metamfetamină pe care toţi şi le doreau pentru abilitatea acestora de a reduce oboseala, de a creşte vitalitatea şi de a induce o senzaţie de curaj sălbatic. Corpul său era atât de obişnuit ca un narcotic sau altul să-i curgă prin vene, încât trebuia să ia o doză mare ca să aibă vreun efect asupra sa. Însă Hartmann era un funcţionar cuminte. Evident, nu era un băutor. Două doze sănătoase de schnapps la prima oră dimineaţa aveau să-l facă să lase garda jos şi să-şi dezlege limba.

– Deci, ce vă aduce la *Reichkommissariat*-ul din Ucraina? întrebă Gerhard. În mod evident, este vorba de o problemă delicată, după cum pot să văd pe plicul pe care îl aveţi în faţă. Permiteţi-mi să ghicesc: munca dumneavoastră are de-a face cu eliminarea evreilor?

Hartmann se uită la Gerhard. Îşi miji ochii.

– Ce vă face să spuneţi asta?

Gerhard zâmbi în timp ce dădea din umeri.

– Mă simt obligat să păstrez secretul anumitor lucruri ... dar am legături cu mulţi oameni în poziţii înalte, după cum ştiţi, şi mă mişc în anumite cercuri, iar unul este dedicat conversaţiilor interesante despre chestiuni secrete.

Adevărul era mult mai prozaic. Gerhard se întorsese în Germania ca să-şi ia o permisie mult întârziată într-o perioadă în care nu prea era acţiune pe câmpul de luptă. Câtă vreme se aflase acolo, primise Steaua Germană şi duse la îndeplinire câteva activităţi promoţionale pentru băieţii de propagandă din Berlin. Apoi coborâse în sud, în Bavaria, ca să ia parte la o întâlnire din cadrul Uzinei de Motoare Meerbach, la care era în continuare acţionar şi membru în consiliul de conducere, chiar dacă avea o parte mai mică şi o influenţă mai redusă decât Konrad.

După întâlnire, cei doi fraţi luaseră cina împreună în salonul privat al companiei. Konrad, care era mai agresiv şi mai plin de ură atunci când era beat, dăduse pe gât o cantitate mare de vin. Gerhard îl provocase mai departe, spunând poveşti despre unele lupte aeriene şi despre misiunile de atac la sol pentru care îşi primise cel mai recent premiu pentru curaj. Ştia că lui Konrad avea să îi fie ciudă dacă i se reamintea de contrastul dintre linia de front pe care activa Gerhard şi propria sa muncă de război, care era în cea mai mare parte dusă la îndeplinire din spatele unui birou.

– Crezi că îi prosteşti pe toţi, nu-i aşa, cu faptele astea ale tale de pilot excepţional? şuierase Konrad. Ei, pe mine nu mă prosteşti. Ştiu că eşti comunist şi că te dai după evrei. Asta ai fost dintotdeauna şi nu te-ai schimbat, ştiu asta.

– Dacă sunt comunist, de ce mi-am ucis atâţia camarazi ruşi? La dracu', mi-am mânjit mâinile de sânge până la coate.

– Nu-mi pasă câţi rusnaci ai doborât, în ochii mei eşti tot un trădător mizerabil.

– Spune-i asta lui Goebbels. El crede că sunt un erou. Scrie peste tot în ziarele de săptămâna asta.

– Ştiu eu mai bine...

Gerhard ştia ce voia să spună. Trecuse aproape un an de când primise o scrisoare prin mijloacele sale obişnuite. Dar, în loc să conţină un mesaj plin de iubire de la Saffron, scrisoarea îl informase că iubita lui fusese ucisă într-un raid aerian. Fusese devastat şi îi pierise orice dorinţă de a trăi până în clipa în care, din pură întâmplare, aflase, fără nicio umbră de îndoială, că Saffron era încă în viaţă.

Nu fusese dificil să-şi dea seama ce se întâmplase. Deşi Konrad era căsătorit cu o altă femeie, şi-o făcuse amantă pe Francesca von Schöndorf. Pe Gerhard îl întristă foarte tare să descopere că o umpluse pe Chessi cu atâta ură încât alesese să-şi bată joc de el. În străfundul inimii, era o femeie mult mai bună de atât. Dar, chiar dacă era dispusă să i se ofere lui Konrad ca un fel de formă perversă de răzbunare, îi spusese cu siguranţă că fratele său se îndrăgostise de o englezoaică. Era o informaţie care putea să facă foarte mult rău. Gerhard era sigur că fratele sau acţionase în virtutea acestei informaţii şi că găsise o modalitate de a intercepta scrisorile lui Saffron.

Oricum, de atunci Gerhard fusese atent să nu mai transmită niciun indiciu că era conştient de faptul că Saffron trăia. Konrad nu putea să dezvăluie că el era autorul falselor rapoarte

legate de moartea ei (Gerhard presupunea că şi Saffron primise unul în legătură cu el). Acestea fuseseră actele private de răzbunare ale lui Konrad, ţinute ascunse chiar şi de Heydrich, care încetase de multă vreme să se mai preocupe de subiectul Gerhard von Meerbach şi care nu dorea ca subalternii săi să se gândească la altceva decât la îndatoririle lor oficiale.

Gerhard nu muşcă momeala lui Konrad, aşa că peste masa lor se lăsă tăcerea. Mâncau şniţel vienez din viţel crescut pe propria lor moşie, cu piure de cartofi cu mult unt, varză murată şi praz, toate de la fermele lor. În Germania aflată în război, acesta era un festin dincolo de cele mai sălbatice visuri ale celor mai mulţi cetăţeni ai Reich-ului, cărora le-ar fi scurs balele de poftă dacă l-ar fi văzut pe Konrad înfundându-şi în gură o furculiţă plină de carne cu cartofi şi curăţând-o după aceea cu o înghiţitură de vin La Tache 1929, unul dintre cele mai bune vinuri roşii din lume.

Konrad îşi ridică furculiţa şi o îndreptă spre Gerhard.

– Nu ştii nimic, absolut nimic despre ce este cu adevărat acest Reich şi despre ce o să devină. În timp ce tu te afli acolo, în noroiul, în zăpada şi în rahatul din Rusia, eu sunt în Berlin, acolo unde se află puterea, şi schimb destinele oamenilor. Şi am o veste pentru tine, frăţioare. Nu va trebui să te îngrijorezi pentru toţi prietenii tăi evrei în viitor, nu va mai trebui să cheltuieşti banii familiei pentru animalele alea cu nas coroiat, şi ştii de ce? Pentru că nu o să mai fie niciunul!

– Ce vrei să spui? întrebase Gerhard, cu toate că se temea că ştia răspunsul.

– Pentru că o să fie toţi morţi, până la ultimul! declară triumfător Konrad. Înainte să se termine războiul, o să omorâm toţi evreii din Europa, Rusia şi nordul Africii.

– Credeam că o să-i scoateţi din Reich. Să le daţi un teritoriu al lor.

– Ăsta a fost planul inițial, dar nu o să funcționeze. Costă prea mult să-i mutăm, și apoi, unde să-i punem pe toți? Știi despre câți jidani vorbim?

– N-am nicio idee.

– Hai, ghicește.

Gerhard nu spuse nimic.

– Unsprezece milioane! Atâția trebuie să procesăm. Apropo, acesta este termenul oficial: „procesăm".

– Asta au făcut anul trecut la Babi Yar? Au „procesat"?

Konrad își mesteca friptura cu îngândurarea exagerată a unui om beat.

– Asta este o întrebare foarte interesantă, frățioare, într-adevăr foarte interesantă. De ce ai pomenit de Babi Yar?

– În septembrie, am zburat peste o prăpastie, chiar la ieșirea din Kiev, în timp ce mă întorceam dintr-o misiune. Cred că am văzut cum împușcau oameni. Când am aterizat, m-am uitat pe o hartă și am văzut numele locului. Apoi am întrebat și mi s-a spus că au fost adunați evreii din tot orașul, dar că niciunul nu știa de ce. Am întors avionul și m-am uitat mai bine. Am văzut cum îi împușcau, Konrad. Bărbați despuiați și femei despuiate, toți înșirați lângă o groapă imensă, cu bărbați cu arme în spatele lor. Erau împușcați, cădeau în groapă, apoi erau aliniați alții... Asta a fost Babi Yar.

– Ei bine, acolo ai asistat la o adevărată performanță. Dacă îmi amintesc corect... da, sunt destul de sigur că au fost omorâți în jur de 35.000 în două zile. O treabă bună, făcută de oameni buni și dedicați...

Gerhard era atât de uluit încât nu găsi puterea să obiecteze. Mintea îi era ametită de numărul de oameni uciși... și în numai două zile!

Reuși să spună:

– Atunci, au mai fost și alte episoade ca Babi Yar? Și alte treburi bune făcute de oamenii ăștia buni și dedicați ai tăi?

– O, da, multe altele. Nu chiar la aceeaşi scară, ci mai multe acţiuni mai mici. Câteva sute eliminaţi aici, câteva mii acolo, se adună. Dar este prea încet, asta e problema. Şi prea mulţi dintre oamenii noştri sunt slabi. Îi asigurăm că fac o treabă importantă, că lumea este un loc mai bun şi mai sănătos dacă eliminăm virusul evreiesc. Dar execuţiile nu le fac bine la moral şi sunt scumpe. Ca metodă, este nevoie de prea mulţi oameni şi de prea multe gloanţe. Nu este suficient de eficientă.

– O faci să pară ca o problemă de pe liniile tale de producţie.

– De fapt, da, seamănă mult cu aşa ceva. Şi, la fel ca în industrie, şi în această muncă avem nevoie să găsim soluţii la problemele noastre. Şi acum am găsit-o: soluţia finală la chestiunea evreiască. Ştii, este găselniţa lui Heydrich. Omul este un geniu, o inspiraţie pentru noi toţi. El a gândit întreaga schemă.

– Şi care este soluţia finală?

– Este planul prin care îi ucidem pe toţi cei unsprezece milioane de evrei. Este un adevărat exemplu de pregătire, logistică, transport, procesare şi eliminare. Nu o să-ţi spun cum anume o să fie realizat. Întreaga schemă este secretă. Dacă mă întrebi pe mine, este o tragedie. Una dintre cele mai măreţe înfăptuiri din istoria umanităţii şi, totuşi, nu poate fi înregistrată pentru posteritate.

– De ce nu? De ce să nu fie înştiinţată lumea în legătură cu realizarea asta? De ce să vă fie ruşine de aşa ceva?

– Nu este o problemă de ruşine, ci de înţelegere. Prea mulţi oameni din întreaga lume au fost induşi în eroare să îi accepte pe evrei şi chiar să îi valorizeze. Nu înţeleg nevoia eradicării.

– Vrei să spui că ar obiecta la uciderea a unsprezece milioane de bărbaţi şi femei? Cerule mare! De ce ar face cineva aşa ceva?

Konrad se zgâi la Gerhard.

– Râzi de mine, frăţioare? Chestionezi voinţa *Führer*-ului nostru? Eşti suficient de nebun încât să sugerezi că este greşit ce facem?

– Nu sugerez nimic. Voi o ţineţi secret. Mi-ai spus că eşti îngrijorat despre ce va spune lumea. Mie mi se pare că voi sunteţi cei care aveţi îndoieli.

Konrad făcu două-trei încercări să nege logica lui Gerhard, dar era prea beat, iar argumentele lui se pierdură într-o bolboroseală incoerentă. La scurtă vreme după aceea, Gerhard se ridică de la masă şi plecă înapoi la Berlin, cu capul învârtindu-i-se de ororile pe care tocmai i le spusese fratele său. Acum era într-un avion cu un tip de la Ministerul Teritoriilor Ocupate, care se îndrepta spre Rivne pentru a purta discuţii la nivel înalt despre o problemă ultrasecretă. Într-un război erau multe secrete, dar Gerhard avea sentimentul că ştia despre ce era vorba în hârtiile din faţa lui.

Se aplecă peste culoar în aşa fel încât capul să i se apropie de cel al lui Hartmann şi-l întrebă în şoaptă:

– Spuneţi-mi deci, aşa, ca de la bărbat la bărbat, ce părere aveţi în legătură cu soluţia finală pentru problema evreiască?

* * *

Primul gând al doctorului Hartmann fu următorul: *E un fel de test?* Dar, dacă ar fi fost aşa, pentru ce era testat? Ar fi trebuit să-şi dovedească discreţia refuzând să spună vreun cuvânt despre rezultatul Conferinţei Wannsee sau ar fi trebuit să-şi demonstreze loialitatea afirmându-şi sprijinul pentru planurile pe care Heydrich şi subalternul său, Adolf Eichmann, le prezentaseră în faţa unui public uluit? Poate că von Meerbach nu ascundea nimic. Poate că era într-adevăr un erou plin de decoraţii care aparţinea uneia dintre cele mai bogate, mai bine conectate şi mai loiale familii pro-naziste

din Reich şi care se întâmpla să-l flateze pe un funcţionar ministerial cerându-i părerea.

Hartmann trase aer în piept.

– Cred că soluţia finală este o încercare extraordinară, de importanţă vitală şi sunt onorat să joc un rol minor, însă, din anumite puncte de vedere, semnificativ, în punerea sa în aplicare, răspunse el.

Von Meerbach încuviinţă.

– Dacă permiteţi teritoriilor ocupate să-şi joace din plin rolul în operaţiune, atunci sunt sigur că sunteţi, într-adevăr, dacă îmi permiteţi să vorbesc ca un inginer, o rotiţă vitală în întreaga maşinărie.

– Mulţumesc, domnule căpitan, cu siguranţă o să mă străduiesc să fac întocmai.

– Un singur aspect mă intrigă. Am fost martor al, hm, operaţiunii de procesare de la Babi Yar din septembrie anul trecut, când escadrila mea îşi avea baza acolo. În acel caz, s-a folosit metoda de împuşcare tradiţională, dar presupun că s-au găsit soluţii noi pentru această operaţiune.

– O, da. Am terminat construirea unui număr de instalaţii ce transformă procesul pe care unii l-ar putea numi muncă manuală într-o formă industrială care nu necesită, în mare parte, niciun fel de personal; adică scoatem din ecuaţie factorul uman.

– Îmi imaginez că trebuie să fie mult mai eficient.

– Este.

– Şi e şi mai uman, adăugă von Meerbach. Vreau să spun, în ceea ce priveşte reducerea poverii pe care o simt cei cărora li s-a cerut înainte să facă toată munca.

– Din câte am înţeles, *Reichsführer* Himmler a fost profund afectat de povara pusă pe umerii oamenilor săi din SS şi ai personalului auxiliar care i-a asistat.

Von Meerbach încuviinţă gânditor.

– Asta spune multe despre *Reichsführer*. Știu că fratele meu îl admiră foarte mult.

– Și pe bună dreptate.

Hartmann era mulțumit de direcția în care se îndrepta conversația. Simțea că se acoperise în fața oricărei posibilități ca discuția să fi fost întoarsă împotriva lui. De fapt, nu oferise niciun detaliu operațional specific. Cu toate astea, își afișa entuziasmul pentru metodă și răspunsese la întrebările căpitanului de escadrilă von Meerbach. Așa că decise să fie mai îndrăzneț.

– Aș putea să vă întreb, domnule căpitan, dacă vi se cere să vă întoarceți imediat înapoi la unitate?

Von Meerbach ridică din umeri.

– Probabil că ar trebui să mă întorc. Nu-mi place să mă gândesc ce pun la cale oamenii mei în absența mea.

Hartmann decise că, în acel punct, un hohot de râs era o reacție potrivită.

– Dar nu sunt așteptat oficial la post decât peste două zile, continuă von Meerbach. Mi-am alocat câteva zile pentru călătoria din Berlin înapoi pe front. Însă, mulțumită acestui zbor, am câștigat foarte mult timp. De ce mă întrebați?

– Se întâmplă că știu că o să aibă loc o demonstrație practică mâine într-un sat de lângă Rivne. Una dintre noile noastre unități mobile va fi pornită. Ați dori să mă însoțiți și să asistați?

– Vă mulțumesc, *Herr Doktor*. Aș aprecia o asemenea oportunitate.

– În acest caz, o să aranjez să fiți adăugat pe lista de inspecție. O să vă ofer mai multe detalii odată ce o să ajungem în Rivne. Până atunci, vă rog să mă scuzați. Am mult de lucru și trebuie să termin.

Von Meerbach îi dărui unul dintre zâmbetele sale de star de cinema.

– Dragă domnule Hartmann, firește, vă rog să nu vă simțiți deranjat de prezența mea.

Fusese într-adevăr un întrerupător de semnal de ceaţă, declanşat de roţile unei locomotive cu aburi. Dar restul încărcăturii pe care Saffron o puse pe şine era compusă dintr-un pachet mare de argilă de modelat. Iar trenul de la Fort William la Mallaig care trebuia oprit nu era plin cu soldaţi Waffen-SS care călătoreau prin Europa ocupată, ci era, de fapt, gol.

Tot astfel, soldaţii care trecuseră în fugă pe lângă ascunzătoarea lui Saffron de deasupra debleului erau colegii ei de pe Baker Street, îmbrăcaţi în uniforme germane, iar cuplul pe lângă care a trebuit să treacă fără să fie observată era format dintr-un soldat şi o localnică. Nu aveau nici cea mai mică idee că fuseseră priviţi în timp ce făceau dragoste, fiindcă Saffron trecuse discret în raportul ei peste aceste activităţi, nevrând să-i bage pe vreunul dintre ei în necaz.

Casa de pe malul mării pe lângă care trecuse în fugă Saffron în drumul ei spre debarcader, unde se presupunea că o aştepta omul din Rezistenţă, era, de fapt, Arisaig House, pe coasta de vest a Scoţiei, la o scurtă distanţă cu feribotul de insulele Eigg, Rum şi Skye. Aici se afla sediul operaţiunilor de antrenament ale filierei Baker Street din nordul Scoţiei. În apropiere, se aflau câteva case de ţară, împrăştiate printr-un peisaj minunat cu lacuri, dealuri şi plaje sălbatice şi goale. Fuseseră rechiziţionate pentru cazare şi antrenament atât

pentru agenţii britanici din Baker Street, cât şi pentru cei din Britania, Cehoslovacia, Norvegia sau din alte ţări europene aflate acum sub control nazist.

Stâncăria şi grădina peste care alergase, copacii, gardul, până şi poteca plină de buruieni dintre grădină şi plajă, unde călcase greşit şi se împotmolise în noroi, erau toate ale proprietăţii Arisaig House. Şi la fel erau şi cele două căsuţe de cărămidă la care se ajungea pe o cărare de pe pajiştea care fusese o păşune pentru vite, construite ca să fie folosite de personalul de pe Baker Street: una pentru depozitarea muniţiilor, cealaltă pentru antrenamente de rezistenţă la interogatorii.

Saffron fusese cazată în Garramore, o casă de vânătoare victoriană aflată la trei mile spre nord de Arisaig, la o oarecare distanţă de nisipurile îngheţate ale plajei Camusdarach. Însă, după cele trei zile de interogatoriu brutal, starea ei fu considerată suficient de gravă încât să fie cazată într-o încăpere din casa principală, unde doctorul Maguire o putea supraveghea. Nu părea să aibă nevoie de vreun tratament urgent, ceea ce ar fi fost imposibil, întrucât cel mai apropiat spital se afla la treizeci şi cinci de mile depărtare, în Fort William. Totuşi, exista o posibilitate să fi suferit sângerări interne şi, chiar dacă nu păţise asta, câteva zile de odihnă şi recuperare erau cu siguranţă potrivite.

După chinurile suferite în pivniţă şi în camera de interogare, noile condiţii de cazare ale lui Saffron erau mai pe gustul ei. Arisaig House fusese ridicată în 1863 ca o casă de vânătoare, construită pentru un industriaş bogat din Midlands la o scară mai mare decât Garramore sau orice altă proprietate locală. Rămăsese neschimbată timp de şaptezeci de ani până când un incendiu provocase atâtea stricăciuni încât interiorul casei trebuise reconstruit. Munca fusese dusă la îndeplinire la cele mai înalte standarde din 1930. Dormitoarele principale

aveau fiecare băile lor luxoase. Era peste tot electricitate, alimentată de la generatoarele casei, de vreme ce reţeaua electrică nu ajunsese în acel colţ îndepărtat al Scoţiei. Sistemul de încălzire centrală făcea ca Arisaig să fie imună la frigul care, după cum descoperise Saffron spre amuzamentul ei prima oară când ajunsese în Marea Britanie, încă domnea până şi în cele mai impunătoare case din ţară.

I se dăduse un dormitor pe unul dintre colţurile de la primul etaj, cu ferestre pe două laturi. Ferestrele din partea opusă patului ofereau o vedere spre mare, peste o mică grădină de trandafiri, care, împreună cu pajiştile şi copacii, i-ar fi oferit săptămâni întregi inspiraţie unui pictor. Fereastra din partea dreaptă a patului şi o alta, din baie, dădeau într-o curte mică, în care se desfăşura o activitate constantă a personalului şi a recruţilor de pe Baker Street, care îşi vedeau neobosiţi de treburile lor.

Patul era mare şi extrem de confortabil. Cada din baie era adâncă şi i se spusese să facă lungi băi în apă caldă, ca să-şi relaxeze muşchii maltrataţi. Şi mâncarea era excelentă, pentru că erau alocate raţii mai bune Şcolilor de Antrenamente Speciale, după cum erau numite formal Arisaig şi clădirile înconjurătoare, iar grădina mare de legume de lângă casă şi căprioarele, potârnichile, somonul şi fructele de mare din împrejurimi ofereau o varietate splendidă de ingrediente proaspete delicioase.

Pe Saffron încă o dureau faţa şi trupul, iar brutalitatea tratamentului de care avusese parte se relua în coşmaruri ce o trezeau de câteva ori pe noapte, cu pulsul luând-o razna, cu corpul ud de transpiraţie şi cu ochii larg deschişi de groază. Dar se aştepta ca asta să facă parte din munca pentru care se oferise voluntar. Puţină odihnă liniştită într-un lux de vis era un bonus neaşteptat, iar ea era hotărâtă să se bucure din plin de el.

Starea i se îmbunătăţi în a doua dimineaţă, când infirmiera care se ocupa de ea intră în cameră cu o tavă cu ceai, câţiva biscuiţi de casă şi un teanc mare de scrisori şi vederi de la ceilalţi membri de pe Baker Street, care o felicitau pentru reuşita ei şi îi doreau o recuperare rapidă. Unul dintre mesaje părea să vină de şi mai departe.

Scrisoarea avea în antet o svastică în relief, înconjurată de o coroană de lauri, sub care era tipărită adresa Cancelariei Reich de pe Wilhelmstrasse 77, Berlin-Mitte. Cuvintele de mai jos erau scrise de mână cu o caligrafie ascuţită şi dreaptă pe care o lume întreagă învăţase să o recunoască.

Dragă Fraülein Courtney,

te rog pentru engleza mea proastă scuzele acceptă. Însă gloriosul meu destin cere mie scrisoarea asta să-ţi scriu, atât de impresionat sunt de rezistenţaprelungităla interogatoriu (şi în engleză este un singur cuvânt, nu-i aşa?).

Prietenii mei Herr Göring şi Herr Himmler sunt amândoi de acord. Trebuie să spun, dragul de Himmi e aşa un om amuzant, o să-ţi placă când o să-l cunoşti. Dacă nu, o să ordon să fii împuşcată.

Şi doctorul Goebbels este nebun după tine. Mă roagă să te asigur că nu e adevărat ce spune cântecul că „nu are coaie". Spune că are două şi că sunt mari şi foarte păroase.

Şi eu am două. Nu unul, asta e o minciună sfruntată. Trebuie să mă fac clar înţeles.

De asemenea, Eva îţi trimite dragostea ei, deşi crizede furie multe face pentru că toată lumea spune că eşti mai atrăgătoare decât ea. (Sunt de acord. Dar să nu-i spui Evei).

Complimente,
Adolf Hitler

Saffron înţelese imediat că hârtia cu antet era autentică şi că nici măcar *Führer*-ul însuşi n-ar fi putut să spună că nu

fusese mâna lui cea care scrisese scrisoarea. Însă identitatea autorului ieşea în evidenţă în litere mici pe spatele scrisorii: „După cum a fost dictată Falsificatorului".

Saffron râse. Falsificatorul, după cum era cunoscut peste tot, era un omuleţ ciudat care îi învăţa pe agenţi secretele întunecate ale înşelăciunii, ale spionajului şi ale falsificării. Era întotdeauna îmbrăcat impecabil şi cumva slugarnic, ca un manager de hotel prea atent sau ca un asistent de vânzări dintr-un magazin elegant de haine pentru bărbaţi. Însă devenise curând clar că avea o minte fermă, un ochi atent şi un ciudat simţ al umorului. Din acel punct de vedere, aparenţa sa blajină era încă o modalitate prin care îi înşela pe oameni. Toată lumea presupunea că era un fost infractor, specializat în fraude sau escrocherii, cu toate că nimeni nu îndrăznise să-l întrebe în faţă.

Oricum şi-ar fi dobândit abilităţile, Falsificatorul era un artizan remarcabil. Venea întotdeauna la cursuri cu o servietă plină cu mai multe sticle de cerneală de diverse culori şi origini, împreună cu o selecţie vastă de stilouri, creioane, tipuri de ceară de sigiliu, cuţitaşe şi radiere. Cu acestea, îşi învăţa elevii cum să falsifice semnături, cum să creeze documente „oficiale" credibile în aşa fel încât chiar şi cel mai neîndemânatic să fie în stare să creeze, să spunem, un permis de trecere suficient de bun încât să înşele un controlor ocupat dintr-un tren vechi şi prost iluminat şi să modifice hârtii originale în avantajul lui. Învăţau şi cum să scoată o scrisoare dintr-un plic, să o citească şi să o pună înapoi fără să lase niciun fel de urmă.

Falsificatorul convingea membrii fiecărui grup nou de cadeţi că le merita atenţia învăţând să imite perfect scrisul de mână al fiecăruia într-o săptămână de la prima lecţie. De fapt, după ce citise scrisoarea semnată Hitler, Saffron se întrebă dacă nu cumva Falsificatorul le scrisese şi pe celelalte.

Spre satisfacţia ei, următoarele minute îi dovediră că toate celelalte semnături de la finalul mesajelor erau autentice. Ultimul mesaj era de la cadeţii cehi, din Traigh House. Cehii erau foarte plăcuţi de ceilalţi agenţi de pe Baker Street şi de oamenii locului pentru determinarea lor de a-şi elibera ţara de cotropitorii naziști şi pentru veselia lor. O singură privire aruncată peste comentariile nebuneşti şi peste desenele stridente scrijelite pe cartea poştală a cehilor fu de ajuns să o convingă pe Saffron că nici măcar Falsificatorul nu ar fi putut inventa o asemenea exuberanţă.

Simţindu-se încurajată de aceste gânduri bune, Saffron decise că ar fi o idee bună dacă ar ajunge la zi cu unele dintre studiile sale. Ceruse să i se aducă din biblioteca din Arisaig House două cărţi. Acestea se intitulau: *In-All Fighting* de W. E. Fairbairn şi *Shooting to Live*, tot de Fairbairn, însă împreună cu un anumit E.A. Skyes. Din multe puncte de vedere, cărţile aveau acelaşi ton general ca orice manual de instrucţiuni produs de autori englezi pentru bărbaţii şi femeile din ţara lor.

Cărţile ofereau un set de instrucţiuni inteligente, acompaniate de ilustraţii clare şi scrise într-un stil care lăsa să se ghicească un autor cu experienţă, aflat într-o poziţie de autoritate. Dacă ar fi cerut un manual practic de îngrijire la domiciliu sau un ghid pentru plantarea spaţiilor verzi, Saffron s-ar fi întâlnit cu acelaşi stil şi ton. Însă aceste două cărţi erau foarte diferite. Erau inspirate de experienţele pe care aceşti doi bărbaţi le avuseseră ca poliţişti în lupta cu bande din Shanghai, cel mai periculos oraş din lume în anii douăzeci şi treizeci. Erau cele mai bune ghiduri scrise vreodată pe tema autoapărării şi a uciderii unui oponent într-un mod cât mai eficient posibil. Autorii erau instructorii principali de la Arisaig în trasul cu arma şi lupta corp la corp sau, după cum preferau să o numească, „ucidere în liniște". Mai mult decât oricine

altcineva din organizaţia Baker Street, Fairbairn şi Skyes erau responsabili cu transformarea viitorilor agenţi din civili inocenţi în asasini antrenaţi.

Nu se poate spune că aceste cărţi aveau o temă amuzantă, dar aveau aspecte deloc sumbre, chiar dacă umorul nu era întotdeauna intenţionat.

Saffron citi primele secţiuni din *All-In Fighting*. Acestea îl învăţau pe cititor cum să lovească cu muchia palmei, cu cizma şi genunchiul şi cum să scape dintr-o varietate de imobilizări, inclusiv dacă era strangulat sau imobilizat de inamic. Apoi observă ceva.

Se duse înapoi la începutul cărţii şi, dând paginile, căută acelaşi cuvânt, numărând pentru sine însăşi şi chicotind în timp ce făcea asta. Absorbită, nici nu observă că uşa se deschise şi că înăuntru intrară doi bărbaţi: erau chiar Fairbairn şi Skyes.

La prima vedere, nu erau deloc candidaţi evidenţi la titlul de cei mai duri şi mai periculoşi asasini din lume. Erau amândoi scunzi şi cu ochelari, cu vârste spre şaizeci de ani. Păreau mai degrabă o pereche de vicari ai Bisericii Anglicane sau nişte comedianţi de cabaret ieşiţi la pensie. Skyes avea un zâmbet prietenos, cu gropiţe, şi doar dacă te uitai la el mai atent îi vedeai încăpăţânarea de buldog a maxilarelor şi grosimea gâtului. Fairbairn era cunoscut în general ca „şmecherul din Shanghai". Avea o faţă mai prelungă şi mai îngustă decât Skyes, cu riduri adânci care îi defineau obrajii supţi. Cele mai proeminente trăsături ale sale erau un nas care fusese spart de atât de multe ori încât medicii renunţaseră să-l mai repare şi o cicatrice care se întindea de la bărbie, de-a lungul liniei maxilarului, până la baza urechii stângi.

Skyes îşi duse mâna la gură şi tuşi.

Saffron privi în sus şi imaginea instructorilor, aflaţi amândoi în uniforme de luptă, cu gradele de căpitan pe umăr, o făcu să se

simtă de parcă ar fi fost din nou în internatul şcolii Roedean, prinsă citind sub pătură de pedagoga care făcea de gardă.

– Ah, bună ziua, domnule... bună ziua, căpitane Fairbairn.

Se străduí să-şi depăşească surpriza şi se ridică în capul oaselor în pat.

– Ce frumos din partea dumneavoastră să veniţi să mă vedeţi. Tocmai citeam cartea căpitanului Fairbairn.

– Pari să o găseşti destul de amuzantă, domnişoară Courtney, observă sec Skyes. Trebuie să spun că nu a fost intenţionat.

– Îmi pare rău, spuse ea. Mă distram socotind de câte ori este sfătuit cititorul să-şi bage genunchiul în testiculele oponentului sau să le apuce. Am numărat de şapte sau opt ori în primele pagini, împreună cu câteva ilustraţii foarte descriptive.

Skyes se încruntă de parcă aceasta ar fi fost o glumă pe care nu o mai auzise niciodată.

– Ei bine, presupun că o femeie poate considera chestia asta mai distractivă decât un bărbat. Majoritatea tipilor se crispează numai când se gândesc la aşa ceva.

Până în acel moment, Fairbairn nu spusese nici măcar două cuvinte. Acum, însă, simţi nevoia să vorbească.

– Femeile sunt luptători mai buni, dacă le antrenezi cum se cuvine.

– De ce spuneţi asta, domnule? întrebă Saffron.

Fairbairn se lansă în ceea ce era pentru el un monolog lung:

– Unu: femeile acceptă instrucţiunile mai bine decât bărbaţii. Bărbaţii cred întotdeauna că ei ştiu mai bine, cred că ştiu deja cum să lupte. O prostie. Doi: femeile sunt mai nemiloase decât bărbaţii, nu au scrupule. Trei: femeile nu joacă crichet. N-au capul plin cu prostii despre cum să lupte onorabil, cum să joace după reguli sau cum să-i dea adversarului o şansă. Când este un război în desfăşurare, onoarea nu-i bună la nimic, orice ar spune idioţii ăia de la Oficiul de Război.

Printre superiori, exista părerea că felul cum erau învăţaţi să lupte agenţii SOE era neonorabil. Această opinie irita de fiecare dată pe oricine de pe Baker Street. Saffron era de partea lui Fairbairn. Ideea că lupta era un fel de joc, jucat după regulile unor gentlemeni, i se părea absurdă.

– Trebuie să înţeleagă toată lumea că, atunci când ai de-a face cu un inamic nemilos care şi-a exprimat intenţia de a şterge de pe faţa pământului această naţiune, nu mai există loc de scrupule sau reţineri în legătură cu metodele folosite pentru a-l opri, spuse ea, recitând cuvintele din introducerea la *All-In Fighting*. Vedeţi, domnule, sunt atât de mult de acord cu dumneavoastră, încât am învăţat-o pe de rost.

Fairbairn încuviinţă.

– Ai crescut în Africa, nu-i aşa?

– Da, domnule.

– Eşti obişnuită să vezi violenţa naturii.

– Da, domnule.

– Îndrăznesc să spun că băştinaşii de acolo nu dau înapoi când luptă.

– Nu mai luptă atât de mult cât obişnuiau să lupte sau atât de mult cât ar vrea, spuse Saffron. Nu îi lăsăm noi. Am crescut aproape de o populaţie de masai, domnule. Sunt oameni minunaţi. Manyoro, şeful tribului local, a fost sergentul de pluton al tatălui meu în King's African Rifles. Ştie cum să lupte în stilul nostru.

Skyes aplaudă mulţumit.

– Fairbairn, eu cred că s-ar descurca de minune în Shanghai. Oricine din Triadă ar înţelege perfect atitudinea asta.

Fairbairn încuviinţă.

– Fără milă, fără jumătăţi de măsură. Singura dezonoare este să fii înfrânt, să fugi, să arăţi slăbiciune.

Saffron încuviinţă la rândul ei.

– Manyoro ar fi de acord cu dumneavoastră, domnule. Masaii sunt crescuţi să se lupte cu leii doar cu un scut şi o suliţă. Tata spune că sunt cei mai curajoşi oameni de pe pământ.

Fairbairn încuviinţă, gânditor, după care spuse:

– Am auzit de povestea de la Cairo. Cu unchiul tău care lucra ca spion pentru germani... am auzit că a trebuit să te ocupi de el. L-ai ucis, ai făcut să pară că a fost autoapărare.

Unchiul Francis o luase razna şi, cu toate că era din familie, se lăsase cu vărsare de sânge.

Saffron oftă, întrebându-se când avea să fie în stare să scape de amintirea faptei violente pe care o comisese. *Când războiul ăsta oribil se va termina, cred.* Păstrându-şi o expresie neutră, spuse:

– Da, domnule.

– Bună treabă. Demonstrează ce spuneam despre femei, ce zici, Skyes?

– Da! Ceea ce m-a şocat a fost că treaba a fost făcută fără nici un pic de antrenament. Îmi dau seama de ce te-ai adaptat pe Baker Street cum nu se poate mai bine, domnişoară Courtney.

– Nu sunt sigură că majoritatea fetelor ar lua asta drept un compliment, domnule. Sugerează mai degrabă că am o înclinaţie naturală spre crimă.

– Exact, spuse Fairbairn. Tocmai ce căutăm. Trebuie să câştigăm războiul.

– Nu mai există loc de scrupule sau reţineri, spuse Saffron.

Fairbairn încuviinţă cu un semn din cap; nu mai era nevoie să vorbească.

– Văd că ai şi manualul nostru pentru folosirea armelor de foc, observă Skyes.

– Da, domnule.

– Ei, sunt sigur că nu ai nevoie de mine să-ţi spun că eşti un trăgător de primă mână. Îndrăznesc să spun că ai făcut de ruşine destui băieţi la vânătoarea de potârnichi.

– Câţiva, domnule.

– Mai mulţi, sunt sigur. Dar nu uita că este o diferenţă mare între a îndrepta o armă cu alice spre o pasăre care nu poate trage în tine şi a fi într-o luptă directă cu un oponent înarmat.

– Da, domnule.

– Nu are rost să stai prea mult să ţinteşti; nu e timp de aşa ceva.

Skyes şi Fairbairn îşi învăţau elevii două reguli fundamentale. Prima: loveşte-ţi întotdeauna oponentul cu palma deschisă, în loc să-ţi foloseşti pumnul. A doua: trage întotdeauna cât se poate de repede, urmându-ţi instinctul.

– Înţeleg, domnule, îl asigură Saffron. Mă uit pur şi simplu la ţintă, am încredere că mâna o să-mi urmeze ochiul şi trag de două ori.

– Da, lovitura dublă.

– Nu e nevoie să-i dai lecţii, Skyes. Fata a dovedit deja că poate, spuse Fairbairn.

– Ai dreptate, bătrâne. Oricum, trebuie să mergem...

Skyes era pe punctul să plece, când se opri o clipă.

– Fairbairn, aş spune că nu ne-am dezvăluit motivul vizitei.

Saffron zâmbi.

– Aveţi nevoie de un motiv? Este plăcut să am pur şi simplu vizitatori.

– Ai făcut treabă bună, spuse repede Fairbairn. Asta am vrut să-ţi spunem. A fost o treabă a naibii de bună.

– Căpitanul Fairbairn se referă la felul cum ai rezistat la interogatoriu, spuse Skyes. Am fost amândoi impresionaţi şi am vrut să ştii asta.

– Mulţumesc... mulţumesc foarte mult.

– Şi grăbeşte-te să te faci bine. Avem ceva interesant pentru săptămâna viitoare.

– Abatorul, spuse Fairbairn.

– Este o versiune nouă a casei de ucidere?

Fairbairn şi Skyes creaseră un loc special de trageri lângă Arisaig. Era compus din clădirea modificată a unei ferme, plină de figuri care apăreau şi dispăreau în semi-întuneric, provocându-i pe cei ce se antrenau să ucidă soldaţi inamici în timp ce apărau civili nevinovaţi.

– Nu, este un abator adevărat, în Fort William, explică Skyes. Îl folosim ca să demonstrăm senzaţia pe care o ai când înjunghii un trup.

– Imediat după ce este ucis animalul. Cald încă. Să-ţi înfigi cuţitul în el, spuse Fairbairn.

– O să descoperi că nu se compară defel cu înjunghierea unui manechin de paie. Tendoanele cărnii par să se prindă de lamă. Poate fi surprinzător de dificil să scoţi cuţitul.

– Singurul mod de a învăţa... N-ai înjunghiat pe nimeni, nu-i aşa?

– Nu, domnule! protestă Saffron. Nu sunt pe de-a-ntregul ucigaşă.

– O să fii, spuse căpitanul Fairbairn.

Gerhard îşi luase o cameră într-un hotel de lângă gara mare din Rivne. Zidurile clădirii purtau încă urme de gloanţe de la luptele din vara precedentă. Jumătate din sticlele geamurilor de la camera lui erau înlocuite cu carton. Tapetul era atât de uzat şi de şters încât abia i se mai vedea modelul şi singura decoraţiune era un portret al lui Hitler. Atârna în mijlocul unei zone de tapet mai puţin uzată care, se gândi Gerhard, trebuia să fi fost locul unei fotografii mai mari, probabil una cu ţarul, cu Lenin, cu Stalin sau cu toţi trei. Nu era apă caldă cu care să se poată spăla, şi nici mâncare. Dar găsi totuşi ceva de mâncat în sala de mese a ofiţerilor de la sediul local Luftwaffe, unde rezolvă şi cu un zbor până la grupul său de aviaţie.

– Avem nişte recruţi care ni se alătură mâine pe la prânz, spuse adjunctul de la sediu. Realimentăm avionul. Le dăm băieţilor ceva de mâncare şi un loc unde să se uşureze, după care îi trimitem la voi. Urcă. O să-i cunoşti pe drum.

Gerhard încuviinţă.

– Îmi lipsesc câţiva oameni în escadrilă.

– Atunci îi poţi alege pe cei care au o şansă să devină piloţi buni.

– Sau măcar o să-i remarc pe cei care nu o să reuşească niciodată.

– Da, nu are rost să ne pierdem timpul cu ei.

Gerhard se duse înapoi la camera sa de hotel rece şi inconfortabilă, gândindu-se pe drum că, aşa cum în copilăria sa băieţii ştiau care anume din clasă avea să fie agresat, tot astfel existau în forţele aeriene şi recruţi care parcă emanau presentimentul unei morţi iminente. Fireşte, orice pilot putea fi doborât oricând, dar în privinţa unora puteai spune că nu e vorba de risc, ci de o certitudine. *Şi, totuşi, eu par să supravieţuiesc, orice ar fi*, se gândi el, în timp ce se întindea îmbrăcat în pat, ştiind că numai un nebun şi-ar expune trupul descoperit ploşniţelor ce mişunau pe sub aşternut. *Probabil din cauză că trebuie să supravieţuiesc.*

Îşi deschise buzunarul de la piept de la jacheta uniformei şi scoase un plic uzat, murdar şi pătat, din care scoase o fotografie aproape la fel de ştearsă ca tapetul de pe zidurile din jurul său. Îl înfăţişa pe Gerhard, braţ la braţ cu Saffron Courtney, în faţa Turnului Eiffel. Data la care fusese făcută fotografia – 7 aprilie 1939 – era imprimată în colţul din dreapta. Gerhard nu avea nevoie să vadă imaginea. Era de ajuns să o ţină în mână ca să-şi amintească toate detaliile.

Gerhard îşi aminti lumina ce strălucea în frumoşii ochi albaştri ai lui Saffron, iradierea veselă a zâmbetului ei, briza care-i smulsese pălăria de pe cap în timp ce se plimbau prin Jardins des Tuileries şi sunetul râsului lor când alergaseră după ea. Îşi aminti moliciunea îmbătătoare a buzelor ei şi căldura gurii ei când o sărută. Îşi aminti netezimea pielii ei în timp ce-şi plimba mâinile pe rotunjimile pline ale sânilor, pe spatele ei, pe şolduri, pe coapse; nuanţa dulce şi trandafirie a parfumului din spatele urechilor ei şi nota de mosc bogată şi excitantă a mirosului ei de femeie. Îşi aminti extazul sălbatic din clipele în care se iubiseră, epuizarea fericită de după aceea şi viteza incredibilă cu care păreau să-şi recapete puterea şi să o facă din nou.

Dar, cu toate deliciile senzuale pe care o femeie atât de frumoasă şi de îndrăgostită ca Saffron le putea oferi, ceea ce-i

păstra cel mai proaspăt amintirea în mintea lui era caracterul ei: plin de vervă, neînfricat, dedicat tuturor lucrurilor în care ea credea. Amândoi ştiuseră că avea să vină războiul. Aveau fără îndoială să fie despărţiţi de prăpastia dintre ţările lor. Dar Saffron nu permisese războiului, nici măcar certitudinii că ea şi Gerhard aveau să-şi pună viaţa în serviciul ţărilor lor, să-i slăbească loialitatea absolută pentru dragostea lor. Orice s-ar fi întâmplat, oricât de departe ar fi fost aruncaţi de furtunile războiului, ea jurase că, la final, avea să se întoarcă la el.

Din cauza uneltirilor lui Konrad, a interceptării scrisorilor lor şi a ştirii false legate de moartea ei, Gerhard crezuse la un moment dat că ea murise. Şi apoi, într-o zi din primăvara anului 1941, aceste rafale de vânt capricioase şi rele îi împinseseră atât de aproape încât fuseseră cât pe ce să se omoare unul pe altul. În timp ce Grecia cădea în mâinile germanilor şi ultimele trupe aliate îşi luau tălpăşiţa pe Marea Egee pe orice vas puteau găsi, escadrila lui Gerhard escortase bombardierele Stukas, cărora li se ordonase să scufunde o navă comercială aparent inofensivă, a cărei distrugere fusese comandată de către cele mai înalte autorităţi din Berlin.

Gerhard se asigurase din partea lui că ordinul era dus la îndeplinire, fără să fie conştient că nava aparţinea flotei Courtney Trading sau că Saffron şi tatăl ei se aflau pe ea.

În timp ce zbura peste navă, bombardând mitralierele, Gerhard o văzuse pe Saffron. Nu putea să creadă că era adevărat: cum ar fi putut să fie acolo? Era moartă. Dar gloanţele care îi atinseră avionul erau suficient de adevărate. În ciuda stricăciunilor, avionul Messerschmitt rămăsese în aer. Nava fusese trimisă pe fundul mării întunecate, întocmai cum fusese ordinul. Dar Saffron supravieţuise, iar el o văzuse, stând în picioare mândră şi sfidătoare în singura barcă de salvare, fără îndoială reală şi vie. Zburase peste barcă, suficient de jos şi de aproape

încât, atunci când retrăsese capota carlingii, îl văzuse şi ea. Îi făcuse cu mâna şi putea să jure că ea îi zâmbise.

Amândoi ştiau adevărul. Că erau amândoi în viaţă. Şi acum, tot ceea ce făcea era în virtutea acelui lucru şi cu speranţa că, atunci când acest război avea să fie încheiat, putea să stea în faţa ei ştiind că procedase bine şi că era demn să îi fie bărbat.

* * *

– Căpitane de escadrilă von Meerbach, permiteţi-mi să vi-l prezint pe *SS-Obergruppenführer*-ul Friedrich Jeckeln, spuse Hartmann, în timp ce membrii grupului de inspecţie se adunau în curtea din faţă a clădirii sediului nazist din Rivne.

– Heil Hitler! salută Gerhard, un salut perfect cu mâna întinsă.

Cum se cuvenea pentru un ofiţer superior, Jeckeln dădu din cap şi îi întoarse un salut şi mai formal.

– După cum puteţi vedea, căpitanul von Meerbach este un pilot de vânătoare cu multe decoraţii. A fost prea modest ca să-şi relateze singur performanţele, dar am făcut nişte investigaţii şi am fost informat că a doborât patruzeci şi şase de avioane inamice în luptă aeriană şi a distrus altele cincizeci şi trei la sol. Mai are unul şi ajunge la o sută!

– Felicitări, căpitane, asta este într-adevăr impresionant, spuse Jeckeln.

Era un bărbat îndesat, de aproape cincizeci de ani, care se uita la lume cu o pereche de ochi iscoditori sub sprâncenele coborâte şi stufoase.

– Vă mulţumesc, domnule.

– Ştiam că domnul căpitan von Meerbach ar fi în special onorat să vă cunoască pentru că a asistat la o parte din operaţiunea Babi Yar.

Încruntarea lui Jeckeln se adânci, iar privirea îi deveni suspicioasă.

– Aş putea să vă întreb cum aţi făcut asta, domnule căpitan?

– Escadrila mea îşi avea sediul la periferia oraşului Kiev. Întorcându-mă dintr-o misiune, am zburat peste prăpastie şi am observat operaţiunea. Am fost uimit de ce vedeam.

– *Obergruppenführer-ul* Jeckeln are meritul de a fi conceput procedura prin care evreii din orice zonă sunt adunaţi, transportaţi la un loc pregătit şi procesaţi în cea mai eficientă manieră posibilă, explică Hartmann. Pe întinsul teritoriilor ocupate este cunoscut ca Sistemul Jeckeln, sau „împachetarea sardină", după maniera în care sunt aranjaţi evreii după ce au fost...

– Procesaţi? se oferi Gerhard.

– Bine.

– Atunci se pare că eu trebuie să fiu cel care să vă felicite. Performanţa dumneavoastră este mai mare decât neînsemnatele mele eforturi.

Înainte ca Jeckeln să poată răspunde, un bărbat scund care purta un impermeabil şi o şapcă de ofiţer apăru şi strigă:

– Hai să vedem duba de gazare.

Era *Reichskommissar*-ul Erich Koch. Avea o putere civilă totală asupra unui imperiu personal care se întindea de la apele răcoroase ale Mării Baltice până la coastele Mării Negre din Ucraina. Îi conduse înainte pe lângă mai multe Mercedesuri ale personalului şi pe lângă o autoşenilă Hanomag dotată cu o pereche de MG-34 şi cu zece infanterişti care aveau să-i escorteze. Koch se opri în faţa unei maşini care părea o dubă comercială mare. În spatele cabinei şoferului se găsea un compartiment de marfă, suficient de înalt încât să poată sta înăuntru un om, cu numele fabricantului vopsit cu litere mari de tipar pe ambele laterale.

Lângă dubă stătea un bărbat îmbrăcat într-o salopetă de lucru, jucându-se nervos cu şapca pe care o ţinea în faţa lui. Când îi văzu pe demnitari că se apropiau, deveni atent.

– Domnilor, acesta este *Herr* Schmidt, spuse doctorul Hartmann. Este şofer la Oficiul de securitate centrală a Reich-ului din Berlin şi a condus vehiculul tot drumul până aici – nu-i aşa, Schmidt?

– Da, domnule, spuse Schmidt, dând din cap plin de deferenţă.

– Aşa, deci, te rog fii bun şi explică-ne cum funcţionează această dubă.

– Da, domnule.

Schmidt se încruntă şi începu:

– Ideea acestei dube i-a venit generalului Nebe, însuşi şeful Poliţiei Criminalistice. Într-o seară, s-a îmbătat – nu spun poveşti, domnilor, chiar generalul ne-a spus cum a fost. Deci, îşi parchează maşina în garaj şi adoarme fără să stingă motorul. Se trezeşte tuşind şi scuipând şi simţindu-se foarte rău. Se gândeşte: „Aş fi putut să mor în maşina asta. De ce să nu ne folosim de gazele de eşapament de la un camion ca să scăpăm de oamenii de care nu mai avem nevoie?" Îi pune pe oamenii de ştiinţă de la Biroul Central de Securitate la lucru, ei le dau planurile băieţilor de la atelier şi asta-i tot. Pot să vă arăt, domnilor?

Koch încuviinţă, aşa că Schmidt conduse echipa de inspecţie în spatele dubei. Arătă cu mâna:

– Gazele care ies pe acolo o să sufoce o persoană imediat. Monoxidul de carbon face asta, înţelegeţi?

Până aici, Koch fusese în stare să înţeleagă ştiinţa din spatele fenomenului, iar Schmidt îndreptă atenţia audienţei sale spre o cutie de metal ataşată de o parte a dubei.

– Aici se află un furtun de şaizeci de milimetri. Îl iau şi îl fixez la capătul ţevii de eşapament... intră frumos şi uşor. Acum, priviţi sub dubă.

Gerhard făcu la fel ca ceilalţi, care se lăsară pe vine, aplecându-şi capul într-o parte ca să vadă sub dubă. Schmidt indică

spre o țeavă scurtă de metal, ce ieșea în jos din podeaua dubei, în zona destinată mărfurilor.

– Vedeți acea țeavă? Unul dintre capete este branșat la o gaură din podeaua dubei. Odată ce se închid ușile de la spate, devine etanșă. Cei dinăuntru nu respiră nimic altceva decât gaze de eșapament, monoxid de carbon otrăvitor, și curând nu mai respiră deloc.

– Îți mulțumesc, Schmidt, asta e tot, spuse Hartmann. Deci, mergem la locul de testare? Presupun că totul va fi gata pregătit când vom ajunge noi acolo?

Se uită la Jockeln, care încuviință.

– Subiecții pentru testare au fost adunați noaptea trecută. Au fost ținuți sub pază într-un hambar. Șaptezeci de evrei, după cum ați cerut, jumătate bărbați, jumătate femei, cu vârste cuprinse între zece și șaptezeci și cinci de ani. Au fost dezbrăcați și li s-a luat orice lucru de valoare, inclusiv dinții de aur, înainte de sosirea noastră.

Cu fiecare cuvânt spus, oroarea la care avea să asiste îi devenea lui Gerhard tot mai evidentă. Își scormoni prin minte căutând o soluție prin care să saboteze duba de gazare sau să le strige un avertisment evreilor care aveau să fie urcați în ea. Dar știa că, în timp ce câteva gesturi nobile puteau aduce o salvare de moment în conștiința lui în secundele de dinainte să fie împușcat, nu avea să facă nimic care să modifice soarta bărbaților, a femeilor și a copiilor care urmau să fie sacrificați.

Trebuie să văd asta, își spuse. *Trebuie să rabd să văd. Trebuie să-mi port partea mea de vină pentru răul pe care îl face țara mea.*

Mașinile personalului, urmate de autoșenilă, o porniră de-a lungul peisajului de țară pustiu și indiferent. În câteva luni de zile, aici avea să fie o mare aurie de grâu, dar pentru moment era un sol negru și lipsit de orice vegetație, care se întindea cât de departe puteai vedea cu ochii. Trecuse puțin mai mult de o

oră, când maşinile o cotiră de pe drumul principal şi ajunseră într-un sat unde erau căsuţe mici construite din bârne şi acoperite cu stuf, casele de locuit tradiţionale ale ţărănimii ruse.

Convoiul se opri în faţa unei alte clădiri fără ferestre şi mai mare decât celelalte. Lângă ea erau parcate două camioane acoperite cu prelate şi, lângă ele, aproximativ o duzină de bărbaţi, îmbrăcaţi în haine de camuflaj Waffen-SS, vorbeau şi fumau. Gerhard îl văzu pe un ofiţer tânăr agitându-se să-i aranjeze înainte ca importanţii pasageri să coboare din maşini.

Soldaţii SS se aliniară în două rânduri bine organizate şi rămaseră pe loc repaus până în clipa când *Gauleiter* Koch coborî din maşină, moment în care luară poziţie de drepţi. Jeckeln se duse la ofiţerul tânăr, care părea să fie un locotenent, schimbă salutul Heil Hitler şi vorbiră scurt.

Jeckeln se întoarse la grupul de observatori şi i se adresă lui Koch:

– *Herr* Gauleiter, am onoarea să vă informăm că putem începe.

– În cazul acesta, să-i dăm drumul, spuse Koch.

Soarele strălucea şi nu era niciun nor pe cer, dar vântul din nord era îngheţat şi pământul de sub picioarele lui Gerhard se simţea întărit de frig. Temperatura negativă nu era singurul motiv pentru care Gerhard îşi strânse mai tare haina gri, în vreme ce aştepta să se desfăşoare evenimentele zilei. Simţea un frig care îl cuprindea din interior, o oroare care se adânci în momentul în care se deschiseră uşile hambarului.

Se auzi o comandă dură:

– Mişcă! Mişcă! Repede!

Primii evrei ieşiră la lumină, clipind şi tremurând.

Schmidt pusese duba de gazare pe poziţie, cu partea din spate către hambar. Ieşi din cabina şoferului, ocoli vehiculul, deschise uşile duble din spate şi trase de o scară de metal care ducea înăuntru. Scoase furtunul din dubă, îi potrivi un capăt

în ţeava de eşapament şi dispăru sub dubă împreună cu celălalt capăt.

Soldaţii îi mânau pe evrei, forţându-i să alerge prin urlete, palme şi lovituri cu bice şi bâte, mârâind ca nişte câini în jurul unei turme de oi. Şirul de oameni goi trecu pe lângă Gerhard, suficient de aproape încât să le poată simţi mirosul de transpiraţie, excremente şi frica. Prinse câteva imagini ale unor indivizi, ca nişte cadre individuale de pe o rolă de film: o femeie ţinându-şi aproape fiul îngrozit care plângea, încercând să-l liniştească, deşi trebuia să ştie că erau amândoi pe cale de a fi omorâţi; un bătrân cu gura plină de sânge (Gerhard crezuse iniţial că fusese lovit, şi apoi realiză, *Dumnezeule, i-au smuls dinţii de aur din gură*); femei care îşi puneau mâinile peste sâni sau palmele peste zona pubiană în încercarea de a-şi apăra pudoarea; bărbaţi de vârstă mijlocie care poate fuseseră cândva doctori sau avocaţi (o realizare bruscă: *Acesta ar fi putut să fie Izzy Solomons*). Un tânăr de vreo treizeci de ani se opri, se întoarse cu faţa către unul dintre soldaţii SS, care trebuie să fi fost de aceeaşi vârstă cu el. Ridică pumnul, strigă o insultă şi scuipă pe pământ. Soldatul îl lovi pe evreu în faţă cu patul puştii, trântindu-l la pământ. Un al doilea SS-ist alergă la locul faptei şi îşi ajută camaradul să-l ridice de braţe pe tânăr, să-l tragă în duba de gazare şi să-l arunce acolo. Partea din spate a dubei de gazare se umplu.

– Încap toţi? întrebă Hartmann, pentru că mai erau încă o duzină şi ceva de evrei care ieşeau din hambar.

Jeckeln încuviinţă.

– Şaptezeci este încărcătura standard pentru un vehicul de această mărime.

Schmidt ieşise de sub dubă. Afirmă plin de autoritate:

– În dubele mai mici, cum sunt Opel sau Renault, pot să încapă numai cincizeci. Dar într-un Saurer mare ca acesta, sau un Magirus, intră uşor şaptezeci, dacă sunt îndesaţi bine.

Gerhard îşi păstră o expresie impasibilă pe faţă, fiindcă asta era tot ce putea face ca să se abţină să nu strige: „În numele Cerului, opriţi-vă!". Îşi dorea să şteargă cu un pumn rânjetul stupid de pe faţa lui Schmidt. Cum putea bufonul acela să vorbească despre evrei „îndesaţi bine", când auzea strigăte disperate de ajutor răzbătând din interiorul dubei în timp ce oamenii erau îngrămădiţi unii peste alţii şi călcaţi în picioare?

Gerhard se strădui să pară indiferent şi să continue să-şi joace rolul de ofiţer necruţător al forţelor aeriene, un nazist dedicat cauzei, pentru care *soluţia finală* era realizarea ultimă a *Führer*-ului pe care îl adula.

Dacă nu pot să fac nimic să opresc asta, aş putea cel puţin să nu mă uit în altă parte?

Cât de mult îşi dorea să fie laş şi să-şi închidă ochii şi urechile în faţa adevărului.

Nu... uită-te. Ascultă. Adu-ţi aminte totul, până la ultimul detaliu al acestei orori şi apoi, când o să vină momentul, fii pregătit să o mărturiseşti pe de-a-ntregul şi să accepţi orice pedeapsă vei primi pentru că ai permis să se întâmple aşa ceva.

Fu nevoie de patru bărbaţi SS ca să închidă uşile dubei şi apoi să le blocheze cu o bară ca să nu poată fi împinse şi deschise din interior.

– Domnilor, suntem gata să începem? întrebă Schmidt.

– Ar trebui să ne dăm în spate? întrebă Koch.

– O, nu, domnule. Duba este complet etanşă. Nu ies gaze afară şi nu intră aer proaspăt înăuntru. Asta e frumuseţea: o treabă cu adevărat germană.

– Atunci începe.

Schmidt ocoli până la cabină, intră şi porni motorul.

O scurtă perioadă de timp, nu se întâmplă nimic. Furtunul din jurul ţevii de eşapament scoase sunetul pe care l-ar fi scos normal, împreună cu fumul respectiv.

– Funcţionează adecvat? întrebă Hermann.

– Aşteptaţi, răspunse Jeckeln.

Apoi auziră prin pereţii de metal ai dubei sunetele slabe ale oamenilor care tuşeau. Tusea se transformă în blesteme, în strigăte de panică, în rugăminţi de a fi lăsaţi afară. Urmară loviturile de pumni şi picioare în lateralele dubei în timp ce oamenii dinăuntru se luptau să scape. Zgomotul crescu până la un maxim de angoasă şi disperare umană, asemănându-se cu nişte bătăi şi urlete cacofonice venite din cele mai mari adâncuri ale iadului.

Se stinse tot mai mult până când nu mai rămase decât bătaia slabă a unei mâini umane în metal, un ultim oftat, iar apoi căzu o tăcere mai rea decât vociferările înfiorătoare ce o precedaseră, pentru că era liniştea unor vieţi şterse, respiraţie încremenită.

– Cred că am face bine să deschidem uşile să vedem ce s-a întâmplat, spuse Hartmann, într-o încercare de a-şi păstra un ton firesc, trădat însă de paloarea pielii.

Acum ştii cum sună moartea, atunci când stai chiar lângă ea, se gândi Gerhard, cu acel dispreţ pe care îl simţeau luptătorii pentru lăudăroşenia celor pe lângă care nu trecuse niciodată un glonţ.

– Aşteptaţi, spuse Jeckeln.

Apoi privi înspre Koch şi adăugă, plin de deferenţă:

– Sunt informat din surse de încredere că, în acest moment, subiecţii se află în stare de inconştienţă, dar moartea nu apare decât peste unul sau două minute. Oamenii noştri aşteaptă întotdeauna cinci minute înainte de a stinge motorul şi încă cinci înainte de a deschide uşile. Ca să fim siguri.

– Înţeleg, spuse Koch. Spune-le oamenilor că pot să fumeze o ţigară cât aşteptăm. Domnilor, cred că ni s-au pregătit cafea şi biscuiţi. Acum este un moment la fel de bun ca oricare altul. Ne asigurăm astfel că nu ne petrecem aici mai mult timp decât este necesar.

Un subaltern de-al lui Koch deschise portbagajul unei maşini şi scoase o masă pliantă, un termos mare cu cafea, lapte, zahăr, biscuiţi şi câteva căni de metal. Gerhard luă cafeaua care îi fusese oferită, o bău dintr-o înghiţitură, fără ca lichidul fierbinte să reuşească totuşi să-i alunge frigul din oase, şi îşi aprinse o ţigară. Mâna îi tremura când îşi aprinse bricheta şi când apropie flacăra de tutun.

– Te rog, domnule căpitan, ia un biscuit, sunt delicioşi. Brutarul nostru e un om cu talent remarcabil. Din păcate, însă, este evreu, aşa că trebuie să ne bucurăm de talentele lui cât mai e timp.

Koch şi Jeckeln fură singurii membri din brigada de inspecţie care se atinseră de biscuiţi.

– Poate că ar trebui să le permitem soldaţilor să împartă între ei restul, sugeră Jeckeln. E bine pentru moralul lor.

Koch se gândi pentru o secundă. Gerhard ştia că era genul de om care nu ar fi simţit niciodată nevoia să arate consideraţie unui subaltern. Dar, de vreme ce sugestia fusese adusă în discuţie, până şi Koch simţea că un aer de generozitate regală i-ar fi adus mai multe avantaje decât răutatea. Încuviinţă scurt.

– Da... dar spune-le să-i mănânce repede.

Gauleiter-ul nu avea de ce să se îngrijoreze. Soldaţii SS mâncară cu poftă. Farfuria fu golită în câteva secunde.

Jeckeln se uită la ceas. Trecuseră zece minute. Privi către tânărul ofiţer SS.

– Începeţi.

Se dădură ordine. Doi bărbaţi îşi puseră măşti de gaze, se duseră în spatele dubei, dădură la o parte bara aşezată transversal peste uşi şi le deschiseră. Se uitară înăuntru şi apoi se dădură înapoi, de parcă ar fi fost loviţi drept în faţă de imaginea ce îi întâmpina. Unul dintre ei se îndepărtă împleticindu-se, se îndepărtă, apoi îşi smulse masca de pe faţă şi vomită pe pământul îngheţat.

Gerhard aşteptă ca vântul să împrăştie gazul, după care îi privi pe Hartmann, Jeckeln şi Koch. Ştia că niciunul dintre ei nu voia să se uite în dubă. *Dar trebuie. Trebuie să vadă ce au făcut.*

Îşi aruncă ţigara pe pământ şi o stinse cu călcâiul. Se îndreptă şi spuse:

– Ei bine, domnilor, ce-ar fi să inspectăm daunele?

Gerhard era mai tânăr decât ceilalţi trei bărbaţi. Dar era un erou de război, cu Crucea de Fier pe piept; o purta intenţionat şi îşi lăsase desfăcuţi nasturii de la guler ca să o arate, şi niciunul dintre ceilalţi trei nu-şi permitea să fie întrecut de el; nu în faţa soldaţilor SS care se uitau.

– Dacă insistaţi, spuse Jeckeln.

Gerhard ştia că, pentru el, asta era doar o nouă zi la serviciu. Reacţia lui Koch şi a lui Hartmann erau cele pe care voia să le vadă.

Gerhard îi conduse spre duba de gazare. Se simţea încrezător în capacitatea lui de a rezista în faţa oricărei orori care avea să-i întâlnească ochii. Fusese în război aproape trei ani. Văzuse rămăşiţele arse şi mutilate ale celor care fuseseră cândva camarazii săi, sau chiar prietenii săi, arşi în avioane prăbuşite. Le privise pe femeile care pilotau avioanele Sturmovik încercând şi nereuşind să scape din carlingi în timp ce se prăbuşeau spre moarte, zgâriind sticla cu mâinile, cum făcuseră evreii care loveau marginile dubei. În timpul sălbaticei ierni ruse din care abia ieşeau, văzuse oameni prinşi în zăpadă şi gheaţă. Gerhard văzuse rămăşiţele trupurilor torturate ale soldaţilor germani după ce terminaseră cu ei partizanii ruşi, şi simţise mirosul de carne umană arsă în satele şterse de pe faţa pământului în semn de răzbunare.

Dar nimic din toate acestea nu îl pregătise pentru imaginea din interiorul dubei de gazare. Prima oară îl lovi mirosul, putoarea copleşitoare de sânge şi urină şi vomă şi excremente umane revărsate pe podeaua dubei, înconjurând cadavrele ca

un sos puturos ce se revarsă dintr-o friptură. În câteva locuri, văzu smocuri de păr şi dinţi falşi din mijlocul pastei fetide. Evreii captivi îşi smulseseră părul, îşi aruncaseră protezele în nebunia care îi cuprinsese în ultimele lor momente de existenţă pământească.

Când auzise că gazul era calea prin care *soluţia finală* avea să îndepărteze raportul direct şi cheltuielile legate de împuşcarea individuală a milioane de fiinţe umane, existase o parte din el care se agăţase de speranţa – pe de-a-ntregul absurdă, acum realiza asta – că avea să fie o moarte mai puţin teribilă pentru victime. Nu ar fi putut să greşească mai mult. Cel puţin, un glonţ în ceafă era mai rapid. Dar Doamna cu Coasa nu se grăbea în dubele de gazare. Se juca o vreme cu victimele ei. Le dădea timp să lovească în pereţi cu pumnii, să se agaţe unele de altele şi să urle acolo, în cel mai de jos punct al neputinţei în vreme ce se străduiau să găsească o cale de scăpare, să-şi curme agonia.

Multe dintre cadavrele goale aveau zgârieturi adânci pe corpuri şi braţe. Unele erau atât de sfârtecate, încât rănile păreau mai degrabă făcute de animale sălbatice decât de bărbaţi şi femei. Gerhard văzu o femeie bătrână ai cărei ochi erau ieşiţi din orbite; o fetiţă al cărei cap atârna într-un unghi nefiresc pentru că îi fusese rupt gâtul; doi bărbaţi care muriseră cu mâinile încleştate unul pe gâtul celuilalt; un bărbat şi o femeie care muriseră strâns îmbrăţişaţi; şi feţe contorsionate, ale căror guri ce rânjeau şi ochi holbaţi fără viaţă aveau să-i bântuie coşmarurile, Gerhard ştia, pentru totdeauna.

Gerhard îl văzu pe Koch înghiţind greu, străduindu-se să nu reacţioneze cum o făcuse soldatul SS. Ochii lui Hartmann deveniră sticloşi, apoi omul leşină şi se prăbuşi. Doi dintre subalternii tineri ai lui Koch îl aduseră în simţiri şi-l cărară la una dintre maşini. Gerhard rămase pe poziţii, străduindu-se să privească şi să înregistreze, de parcă ar fi fost o cameră de

filmat care se derula în mintea lui, documentând fiecare scenă pe care o vedea.

În timp ce îl urmă pe Jeckeln la maşină, îl surprinse un alt gând: *Am pierdut-o pentru totdeauna pe Saffron.*

Era pătat, vinovat de această crimă bestială prin simplul fapt că se asociase cu membrii acestui grup, o crimă care era doar o parte infimă din mult mai marea ofensă adusă umanităţii întregi. Orice ar fi făcut să ispăşească pentru păcatul său şi pentru acela al oamenilor săi, nu putea fi mântuit. Şi nici nu putea cere, şi cu atât mai puţin să aştepte de la ea să-l iubească. S-ar fi distrus pe ea însăşi în încercarea de a-l mântui.

Ca majoritatea bavarezilor, Gerhard fusese crescut în credinţa catolică. Era incapabil să creadă în Dumnezeu, însă ritualurile bisericii aveau o putere mare peste imaginaţia şi conştiinţa lui. O parte din el păstra o urmă de credinţă în conceptul confesiunii şi al iertării... dar nu pentru asta.

Acesta era un păcat ce se dovedise, în cel mai literal sens, de neiertat. Şi nici nu putea cere nimănui să îl împărtăşească cu el sau să fie pătat de către cunoaşterea lui.

Conducând maşina personalului peste terenul nesfârşit şi neutru, se întoarse la primul său gând. Nu mai putea să fie din nou cu Saffron Courtney, oricât de mult ar fi iubit-o sau oricât de mult l-ar fi iubit ea pe el. Acea speranţă era dusă pentru totdeauna.

Pentru Gerhard nu mai conta dacă trăia sau murea, pentru că ce valoare mai avea o viaţă ce fusese văduvită de dragoste?

Moartea lui nu mai era importantă. Conta doar felul cum se petrecea.

Trebuie să fac ceva, oricât de mic, ca să încerc să îndrept acest lucru. Dacă urmează să mor, măcar să mor făcând ceva bun, ceva care să merite.

Trebuie să mor făcând ceva ce contează.

Konrad von Meerbach îşi trecu o batistă de mătase peste frunte, ştergându-şi transpiraţia. În Lisabona era o după-amiază târzie şi călduroasă de primăvară, iar dealurile pe care era construit oraşul se dovedeau neaşteptat de obositoare. Din cea mai fragedă copilărie, fusese un băiat solid şi bine făcut, dar îşi petrecuse o mare parte din război în spatele unui birou. Acum muşchii i se transformau în grăsime, cureaua şi gulerul erau mai strânse, iar exerciţiul fizic era mai mult un chin decât o plăcere.

Oficial, von Meerbach venise în Portugalia, care era neutră, să discute despre wolframit: zăcământul din care era extras tungstenul. Tungstenul era dur şi rezistent la căldură. Asta îl făcea util pentru mai multe lucruri, inclusiv pentru ce îl apreciau cel mai mult atât germanii, cât şi Aliaţii: ca vârf al proiectilelor de penetrare, cum ar fi obuzele şi gloanţele. Se ajunsese la un compromis prin care Portugalia furniza tungsten ambelor tabere în schimbul acceptării neutralităţii şi al evitării unei invazii.

Însă Adolf Hitler nu voia să facă un compromis. Voia tot tungstenul pe care îl puteau produce portughezii. Ca ofiţer superior SS care era şi un industriaş important, Konrad von Meerbach fusese considerat omul ideal să trateze cu Salazar, prim-ministrul Portugaliei, şi cu miniştrii acestuia. Von Meerbach avusese câteva întâlniri cu Salazar în cursul cărora

explicase cu autoritate că era în interesul Portugaliei să mulţumească Germania, care avea să învingă pe toate fronturile, şi să renunţe la alianţa cu britanicii înfrânţi. Salazar refuzase cu încăpăţânare. Acum von Meerbach se ocupa de propriile sale interese private.

Heinrich Himmler îi spusese lui von Meerbach să-şi ia câteva zile libere câtă vreme se afla în străinătate.

– Relaxează-te, stai la soare, încarcă-ţi bateriile. O meriţi, îi spusese SS-*Reichsführer*-ul.

Apoi adăugă:

– Poate încerci să pescuieşti puţin. Aud că se pescuieşte bine în Portugalia.

Von Meerbach spera într-adevăr să prindă ceva, dar într-un cazino sau un bordel, unde ar fi putut să-şi satisfacă pofta nesăţioasă şi constantă de dominaţie şi înjosire.

Von Meerbach se bucura de rarele momente când putea să fie singur, într-un oraş străin dintr-o ţară neutră, departe de tumultul războiului şi de dezamăgirea provocată de soţia lui, a cărei indiferenţă faţă de nevoile sale îi trezea furie. În acea după-amiază pierduse din plin jucând în cazinouri, dar găsise o prostituată care, pentru un preţ adecvat, era dispusă să-i satisfacă cele mai întunecate nevoi.

Von Meerbach se opri aproape de vârful unei străzi pietruite şi abrupte, îşi trase sufletul şi se şterse pe faţă. Intră în clădirea mare şi veche în care se cazase, al cărui aer de grandoare trecută sugera că fusese cândva reşedinţa unui aristocrat, şi urcă pe scara scârţâitoare de lemn până la ultimul etaj.

* * *

În bucătărie, von Meerbach îşi făcu o cană de cafea neagră şi tare pe care o luă afară pe balcon. Vederea era magnifică. Putea să vadă departe, peste Mar de Palha, întinderea de apă

în care se vărsa râul Tagus înainte de a ajunge în mare. O clipă, von Meerbach închise ochii, doar ca să simtă soarele pe față, după cum îi poruncise comandantul. Apoi îi deschise și se bucură de priveliștea orașului, minunându-se că nu vedea barajele aeriene, tunurile sau clădirile arse care desfigurau toate orașele germane importante. Pe râu, în depărtare, treceau feriboturi care duceau pasagerii de pe un mal pe celălalt, în vreme ce vapoarele de marfă soseau și plecau de la docuri sub ochiul scrutător al echipajului unei fregate portugheze.

Reveria lui sub razele soarelui începu să se întunece pe măsură ce își amintea de răni vechi ce i se deschideau în minte ca niște cratere ce distrug un peisaj idilic. Familia Courtney. Lua foarte în serios ura pe care o purta celor din această familie. Fără să vrea, se concentră asupra celor pe care îi detesta.

Centaine Courtney – vârsta: patruzeci și doi de ani; data nașterii: ziua de Anul Nou, 1900; reședința principală: moșia Weltevreden, Cape Town, Africa de Sud. Deținătoare a minei de diamante H'ani. Singurul ei copil, Shasa Courtney, cu vârsta douăzeci și patru de ani, își pierduse un ochi în anul precedent ca pilot de vânătoare pentru Forțele Aeriene Sud-Africane în Somaliland.

Von Meerbach sorbi din cafea, savurând gustul puternic de boabe proaspăt măcinate, la fel de dulce ca planurile de răzbunare care-i făceau sângele să circule mai iute prin vene.

Centaine era verișoara lui Leon Courtney – vârsta: cincizeci și patru de ani; data nașterii: 6 august 1887; reședința principală: moșia Lusima, valea Wanjohi, Kenya. Acționar majoritar la Courtney Trading Company, cu sediul în Cairo, Egipt. Singurul copil, Saffron Courtney, vârsta: douăzeci și doi de ani. Servise până recent ca șofer pentru Henry Maitland Wilson, general al armatei britanice, pe fronturile din nordul Africii,

Grecia şi Palestina. Nu se ştia unde era în prezent, cu toate că Von Meerbach credea că se întorsese în Marea Britanie.

Familia Courtney nu reprezenta niciun interes pentru Reich, cu toate că, atunci când războiul avea să fie câştigat şi lumea reordonată în aşa fel încât să-l mulţumească pe *Führer*, nu avea să mai fie loc pentru paraziţii Imperiului Britanic, iar toate proprietăţile lor aveau să fie confiscate.

Însă, pentru von Meerbach, asta nu avea să fie îndeajuns. Nu avea nevoie de banii familiei Courtney. Era foarte bogat. Dar cunoscuse pierderea: rămăsese fără tată pe vremea când avea doar zece ani. Tatăl lui murise în Africa. Iar ucigaşul său era Leon Courtney. Von Meerbach făcu o grimasă când îşi aminti cum tatăl său fusese forţat să se paraşuteze din zepelin şi avusese ghinionul să fie prins în crengile unor copaci înainte de a ajunge la sol. Leon îl găsise acolo, zbătându-se ca un peşte prins în fir, şi îl împuşcase cu sânge rece în piept, fără nicio secundă de remuşcare. Complicele bastardului ucigaş fusese amanta tatălui său, o femeie care îşi spunea Eva von Wellberg; era, de fapt, spion britanic, pe numele ei adevărat Eva Barry. Se îndrăgostise de Courtney, fugise cu el şi îi făcuse o fiică.

Von Meerbach privi în gol, cu ochii îngustaţi, şi, la gândul distrugerii pe care avea s-o provoace, simţi în corp un fior de plăcere. Sub croiala impecabilă a costumului său se ascundea un ucigaş şi un torţionar nemilos. Nu avea să se lase până când Leon Courtney nu avea să plătească pentru ce îi făcuse familiei sale. Voia ca acesta să moară încet şi în chinuri, şi se pricepea de minune să tortureze un om până la agonie. În timp ce avea să moară, umplând aerul cu strigăte şi cerşind îndurare, Leon Courtney avea să afle că fiica lui iubită, lumina ochilor lui, murise înaintea lui şi suferise la fel de mult.

Von Meerbach simţi un tremur aproape erotic la gândul detaliilor planului său de răzbunare.

* * *

Saffron presupusese că două-trei nopţi de somn bun şi o zi petrecută în pat erau de ajuns ca să o pună din nou pe picioare. Dar chinurile pe care le îndurase în timpul interogatoriului însemnaseră mai mult decât credea. La trei zile după finalul calvarului, se simţea încă moale ca o cârpă şi, cu toate că umflăturile de pe chip începeau să se retragă, vânătăile de pe faţă şi de pe corp erau tot acolo. Nu avea oase rupte, aşa că nu avea să fie o convalescenţă lungă, dar deocamdată arăta destul de rău.

Era aproape amiază, dar moţăia, cu exemplarul din *Shooting to Live* pe pat, când fu trezită de o bătaie în uşă şi o voce de bărbat întrebă:

– Mă scuzaţi, domnişoară...?

Saffron reuşi să scoată un geamăt de încuviinţare. Se întoarse cu faţa către uşă şi văzu pe cineva care vârâse capul înăuntru.

– Vă deranjează dacă intru?

Saffron se trezi în timp ce îi trecură prin minte, unul după altul, trei gânduri.

Are accent american.
O, Doamne, e frumos.
Şi apoi, *Arăt îngrozitor!*

Îşi trecu mâinile prin păr ca să-l facă să nu mai arate ca un ghem de fire încurcate şi fără viaţă şi răspunse:

– Pot să vă întreb cine sunteţi?

Bărbatul intră în cameră. Avea un pas relaxat şi uşor. Purta o uniformă kaki deschis şi avea picioarele lungi, coapsele subţiri şi umerii laţi. Zâmbetul care i se întindea acum pe faţă avea un farmec încrezător şi aproape obraznic.

– Bună, spuse el, iar Saffron ar fi putut jura că inima începuse să-i bată mai repede, cu toate că se nu mişcase deloc.

Se întreba dacă putea să găsească o scuză să fugă până în baie şi să facă ceva ca să nu mai arate ca un boxer care tocmai pierduse lupta cea mare, când americanul spuse:

– Locotenent Daniel P. Doherty, Marina Militară Americană, la dispoziţia dumneavoastră. Prietenii îmi spun Danny. Unii dintre băieţii de aici par să prefere să mă strige Danny Boy. Singura persoană care îmi spune Daniel este mama.

Nu o să mă auzi spunându-ţi Danny Boy, se gândi Saffron. *Nu mă las aşa uşor. Şi, în plus, inima mea îi aparţine lui Gerhard, chiar dacă a trecut atât de mult timp de când ne-am îndrăgostit unul de altul, iar acest război îmi sfâşie sufletul.*

– Mulţumesc, locotenent Doherty, spuse ea, sperând că reuşise să-şi menţină sub control vocea şi expresia feţei. A fost o prezentare completă. Mă numesc Saffron Courtney. Prietenii îmi spun Saffy. În civil, nu am niciun rang. Sunt „domnişoară".

Doherty văzu scaunul simplu de lemn pe care stăteau majoritatea vizitatorilor şi întrebă:

– Pot să mă aşez?

Înainte ca Saffron să poată răspunde, întoarse scaunul cu spătarul către Saffron. Îl încălecă, îşi rezemă braţele pe partea de sus a spătarului, îşi sprijini bărbia pe unul dintre pumni şi se uită la ea.

Avea nişte ochi minunaţi, observă Saffron, atât de închişi la culoare încât erau aproape negri. Dar aveau o privire caldă şi binevoitoare, şi Saffron abia într-un târziu reuşi să-şi ferească ochii. Îl auzea vorbind, dar cu greu se adună să înţeleagă ce-i spunea.

– Sunt mai mare în rang, domnişoară Courtney, dar eşti cu un pas înaintea mea, pentru că ai obţinut o medalie pentru curaj. Medalia George, am dreptate?

– Da... spuse ea, concentrându-se pe orice altceva decât ochii lui. De unde ştii?

– Ei bine, ţi-a mers vestea pe aici. Eu am ajuns când erai încă în subsol, interogată în stil Gestapo. Am auzit că erai acolo de o zi. Oricum, doi dintre instructorii tăi m-au dus la hotelul Morar, au spus că organizaţia are o cameră acolo.

– În unele nopţi este mai degrabă un fel de grădină zoologică privată, răspunse Saffron.

Doherty râse.

– Ei bine, toate animalele vorbeau despre tine. Cineva a pus pariu cât de mult o să reziști. Nimeni nu trecuse de treizeci şi şase de ore. Le-am spus: „La naiba, eu cred că rezistă patruzeci şi opt." Am fost cel mai aproape, aşa că am câştigat.

– Care a fost miza?

– Şapte lire, nouă şilingi şi şase penny.

Saffron încuviinţă, impresionată de suma pe care o câştigase.

– Felicitări. Eşti un om bogat.

– Ştiu. M-am gândit că trebuie să-ţi mulţumesc.

– Cu plăcere. Ce altceva au mai spus animalele despre mine?

– A, ştii, că ai venit din Africa şi că tatăl tău e deţinătorul unui imperiu economic şi că eşti...

Se opri, ca un om care văzuse o mină pe care era cât pe ce să calce.

– Că sunt ce? întrebă Saffron.

Doherty încercă să evite răspunsul.

– A, nimic...

– Haide, locotenent Doherty, nu scapi aşa uşor. Voiai să spui ceva.

Doherty oftă.

– La naiba cu gura mea mare de irlandez... că eşti frumoasă. Acesta era cuvântul: frumoasă.

Lui Saffron îi plăcuse schimbul de replici care aduceau a flirt. Doherty o înveselise mai mult decât orice alt vizitator. Acum starea de bună dispoziție i se sparse ca un balon, iar ea se simți brusc pe punctul de a plânge. Înghiți în sec și murmură:

– A, înțeleg... după care ai venit aici și m-ai văzut cum sunt.

Doherty se înclină cu o privire de îngrijorare pe față și, cu un ton mult mai blând și mai puțin înfipt, spuse:

– Hei... hei... te rog, domnișoară Courtney, nu spune asta. În primul rând, nu am venit aici ca să mă uit la tine. Și, în al doilea rând, chiar dacă acesta ar fi fost motivul pentru care am venit, crede-mă, domnișoară Courtney, nu ar fi fost degeaba. Sigur, ai fost tăbăcită puțin, dar, la naiba, arăți ca un star de cinema dat naibii din punctul meu de vedere.

Cuvintele lui sunau sincer, dar lui Saffron nu-i venea să creadă că era adevărat.

– Serios?

– Da, domnișoară.

Doherty se lăsă înapoi pe spate și dădu drumul unui fluierat lung în vreme ce o examina cu o apreciere evidentă.

– Dacă David O. Selznick te-ar fi văzut, ar fi spus: „La dracu' cu Vivien Leigh, ea este Scarlett O'Hara a noastră!"

Saffron râse.

– Știu că nu vorbești serios, dar a fost foarte drăguț din partea ta.

Aerul jucăuș de pe fața lui Doherty fu înlocuit de o expresie serioasă.

– Să știi un lucru despre mine, domnișoară Courtney. Dacă spun ceva, chiar cred ce spun.

– Asta e ceva neobișnuit.

– Mie îmi spui? Sunt în Anglia de câteva luni și, știi, aici oamenii nu spun ce cred, sau nu cred ce spun. Uneori vor să spună exact opusul. Mi-a luat ceva vreme să-mi dau seama că,

dacă un englez spune: „Băiete, trebuie neapărat să luăm prânzul împreună", nu vrea să mănânce ceva sau să bea două beri cu tine. Vrea să nu te mai vadă niciodată câtă vreme trăieşte.

Saffron râse.

– Asta e foarte adevărat!

– Dar eu sunt american. Dacă spun că vreau să te văd, înseamnă că vreau să te văd. Şi, dacă nu vreau, ar fi mai bine să dispari dracului din faţa mea.

– Ei bine, cu mine eşti în siguranţă, locotenente. Eu sunt născută şi crescută în Africa şi suntem la fel ca voi, americanii. Acolo de unde vin eu, oamenii spun ce gândesc.

– Mă bucur să aud că este cineva aici care gândeşte la fel.

Saffron se relaxă puţin.

– Aşa că, spune-mi, locotenent Doherty, de unde eşti şi ce te-a adus tot drumul ăsta până la Arisaig House?

– Cred că o să încep cu a doua întrebare, fiindcă presupune un răspuns mai scurt. Sunt aici pentru că există la Washington indivizi care sunt foarte curioşi despre toată treaba asta de pe Baker Street şi se întreabă: „Poate ar trebui să facem şi noi o asemenea organizaţie?" Câţiva dintre noi am venit aici, ştii, să ne facem o idee, poate ne învârtim şi noi de-aşa ceva.

– A, vorbe de gangster... zâmbi Saffron. Ar trebui să vorbeşti cu căpitanul Fairbairn. Este un mare admirator al lui Al Capone. Crede că putem învăţa multe despre folosirea eficientă a unei arme automate de la Capone şi gaşca lui.

Fu rândul lui Doherty să zâmbească.

– Da! Vreau să spun că Fairbairn şi amicul lui... cum îl cheamă?

– Skyes.

– Da, el. Ia spune, nu fac o pereche pe cinste? Arată ca doi bătrânei cumsecade, dar să fiu al naibii dacă ăştia nu cunosc

mai multe moduri de a ucide oameni decât oricine de pe faţa pământului.

– Înţeleg că eşti în acelaşi domeniu?

– Nu încă...

Doherty ridică din umeri.

– Până la urmă, o să fiu.

Saffron încuviinţă.

– În regulă, nu te mai întreb. Ştiu cum se procedează. Dar cum este de unde vii? Povesteşte-mi puţin despre asta.

– O... cât timp ai?

– Hmm, să vedem... Nu pare să am vreo întâlnire în viitorul apropiat.

– Eu mă văd peste jumătate de oră cu nişte tipi din teritoriile ocupate – cred că sunt norvegieni şi cehi – aşa că o să-ţi spun pe scurt.

Te rog, nu! se gândi Saffron. *Te rog, ia-ţi tot timpul din lume.*

– Deci... m-am născut şi am crescut la o fermă de vite de lângă un orăşel numit Thermopolis, în minunatul stat Wyoming.

– Deci eşti un cowboy autentic!

– Presupun.

– Cum ai ajuns în Marină?

– M-am înrolat în 35. Vremurile erau grele, cu adevărat grele... ştii, Marea Criză şi toate alea. Sunt cel mai mic din patru fraţi şi eram în ultimul an de liceu, nu aveam nicio idee ce să fac. Tot ce ştiam era că la ferma nu era de lucru, n-aveam cum să fac bani acolo. Într-o zi a trecut prin oraş un ofiţer care recruta pentru Marina Statelor Unite. A spus că Marina este cel mai bun lucru inventat până acum pentru un tânăr care vrea să vadă lumea, să înveţe şi să aibă un salariu bun şi trei mese pe zi în timp ce face asta. M-am gândit, ce am de pierdut?

– Casa, familia?

– Nu le-am pierdut. Sunt încă acolo. Dar am învăţat la Annapolis – Academia noastră Navală. Am prins o slujbă foarte bună. Am fost în California, în Hawaii, acum în Anglia şi Scoţia... iar haleala a fost şi ea destul de bună. Cel puţin până am ajuns în Anglia.

– Ţi-e dor vreodată de casă?

– Sigur, uneori... Ţie?

Saffron încuviinţă şi spuse:

– O să ţi se pară foarte nepoliticos din partea mea dacă te întreb unde este Wyoming?

– Nu... şi o să-ţi răspund, dacă îmi spui unde este Cehoslovacia.

Bună întrebare... Saffron îşi închise ochii, îşi imagină o hartă a Europei şi spuse:

– Până în clipa în care *Herr* Hitler a călcat-o în picioare şi a transformat-o în Protectoratul Boemiei şi al Moraviei, Cehoslovacia era la est de Germania, chiar sub Polonia... Şi, înainte să întrebi, Polonia este, sau a fost, la est de Germania, chiar deasupra Cehoslovaciei.

Saffron se lăsă cu spatele pe perne, mulţumită atât de cunoştinţele de geografie, cât şi de vorbele ei de duh.

– Prea bine, atunci, domnişoară, eşti chiar deşteaptă... Wyoming este aproape în partea de vest a Satelor Unite, aproape de graniţa de nord. Dacă mai mergi în nord ajungi în Montana, şi apoi la graniţa cu Canada... Ştii unde este Canada, nu-i aşa?

Saffron se încruntă şi se prefăcu gânditoare înainte să răspundă:

– Mm, aşa cred... mai mult sau mai puţin.

Pentru o secundă, Doherty ezită.

Ha! Este îngrijorat că poate nu am glumit!

El continuă:

– Oricum, Munţii Stâncoşi trec chiar prin Wyoming. Acolo de unde vin eu, sunt dealuri sau aşa ceva, chiar la baza lanţului Big Horn. Doamne, aş vrea să am cuvinte să pot să-l descriu... Este cam ca în Scoţia, presupun, cu excepţia faptului că aici plouă într-o zi cât acolo într-un an. Şi este un loc mai sălbatic şi mult mai cald – cel puţin vara – şi cam la o mie două sute de mile de mare. Am crescut la ferma Blue Creek, la douăzeci de mile distanţă de oraş. Are aproape două mii de acri, iar pentru mine este... ei bine, este cel mai frumos loc din lume.

Saffron înţelegea ce simţea el.

– Povesteşte-mi despre fermă.

– O, cu ce să încep? Da, ştiu... cu cerul... Cumva, acolo cerul este mai mare. Pământul familiei mele se află la vreo două mii de metri deasupra nivelului mării. Aerul este atât de curat şi de proaspăt. Sunt locuri din munţi de unde poţi vedea împrejurimile în toate direcţiile, fără clădiri sau oameni cât vezi cu ochii.

Acasă la e la fel ca în Lusima, se gândi Saffron. Cerul, altitudinea, peisajele care se întind la infinit. Lusima, una dintre cele mai mari proprietăţi din estul Africii, numită în onoarea unei vindecătoare şi vizionare mistice, era un tărâm magic unde ea era prinţesa şi unde se simţea fericită, senină, ocrotită, dincolo de orice închipuire.

– Dacă stai pe terasa din faţă de la ferma noastră, cea mai apropiată casă este la şapte mile depărtare, continuă Doherty. Probabil crezi că distanţele astea mari înseamnă singurătate, însă avem toată natura să ne ţină companie. Sunt nişte stânci unde le place vulturilor aurii să-şi facă cuiburile. Îi vezi cum zboară în înaltul cerului, privind în jos spre pământ, ştii, în căutarea următoarei mese. Noaptea auzi chemarea bufniţelor mari. Spune-mi, ai fost vreodată la vânătoare?

– Vrei să spui, la vânătoare de vulpi?

– Nu, la vânătoare cu puşca, ştii, păsări, căprioare, de-astea.

– Le-am făcut pe amândouă, îi spuse Saffron. Am fost la vânătoare cu ogari şi am împuşcat fazani, potârnichi, raţe sălbatice, de fapt, animale de toate felurile.

– Eşti bună la treaba asta?

– Hmm... cum să răspund? Urăsc obiceiul britanic al falsei modestii şi cred că oamenii trebuie să spună adevărul, dar am fost învăţată şi să nu mă laud singură.

Doherty se scărpină în spatele uneia dintre urechi.

– Okay-y-y, asta a fost ca şi când am ascultat un mesaj codificat, dar, dacă am înţeles bine, ce spui tu este că eşti foarte bună la călărit şi la tras cu puşca, dar, fiind o tânără modestă şi de bun simţ, nu îţi place să spui asta... deşi nu îţi place nici să o treci sub tăcere.

Saffron zâmbi.

– Foarte bine, locotenente. Eşti în mod vădit un criptograf înnăscut.

– Am înţeles bine?

– La fix, admise Saffron, încântată de faptul că el o înţelesese atât de bine. Am primit primul ponei când abia învăţasem să merg. Îmi închipui că şi la tine a fost la fel.

– Da, încuviinţă Doherty.

– Dragul de tata nu a avut fii, aşa că m-a învăţat pe mine tot ce i-ar fi învăţat pe ei. M-a învăţat să trag cu puşca de când aveam şase sau şapte ani.

– Şi pe mine.

Saffron trecu la atac. Îl privi pe Doherty în ochi şi spuse:

– Ar trebui să ne luăm la întrecere într-o zi... Ar trebui să ştii, locotenent Doherty, că sunt foarte competitivă.

El o privi la rândul său direct şi spuse:

– Chiar şi împotriva bărbaţilor?

– Mai ales împotriva bărbaţilor.

– O să ţin minte asta. S-ar putea să te provoc cândva.

– Până atunci, spune-mi mai multe despre ferma ta.

– Se numeşte Blue Creek pentru că este binecuvântată cu un râu, dar pământul este roşu. Avem multe păşuni pentru vite şi vreo treizeci de acri de fâneţe, iar pe lângă râu găseşti plopi de apă şi sălcii şi sus pe dealuri sunt păduri de pini şi ienupăr.

– Ce animale sălbatice sunt pe acolo?

– Să mă gândesc... elani, cerbi, căprioare cu coada albă, antilope – cu siguranţă nu ducem lipsă de carne de vânat sau de piei de cerb. Ştii, din vreme în vreme apar şi reni pe acolo. Acum, dacă ai atâta pradă, ai şi prădătorii care o vânează, sunt pume, lincşi, lupi, coioţi. A, şi urşi, era să uit. Când eram mic, mergeam să culeg merişoare şi coacăze care creşteau în sălbăticie pe malurile râului. Trebuia să fiu tot timpul cu ochii în patru, să nu dau pe-acolo de vreun un urs brun. Le plac fructele de pădure zemoase.

– Sună într-adevăr a sălbăticie.

– O, chiar aşa era. Pe la noi obişnuia să treacă diligenţa. Dar indienii Shoshoni şi strămoşii lor trăiau pe malurile râului cu mii de ani înainte ca omul alb să ajungă acolo. Când eram mic, au venit câţiva arheologi din Laramie, de la Universitatea din Wyoming. Au început să sape, căutând semne de viaţă preistorică şi, la naiba, au găsit situri antice şi morminte marcate cu stânci aşezate în cerc. Le-au spus alor mei că rămăşiţele datează de zece mii de ani sau mai mult. Avem câţiva băieţi care lucrează la ferma noastră şi care au sânge de indieni Shoshoni în ei. Spun că încă pot vedea spirite şi căpcăuni şi Fantoma Apei care bântuie pe lângă izvoare şi râuri. Ha, presupun că îi crezi destul de nebuni.

Saffron dădu din cap.

– Deloc. Am crescut printre triburi africane... Concepţia lor despre lume este ca a indienilor voştri. Văd mai multe decât vedem noi.

– Ei bine, la naiba, spuse Doherty. Călăreşti, tragi cu puşca, înţelegi cum gândesc băştinaşii. Trebuie să recunosc, nu mă aşteptam la asta. Majoritatea englezoaicelor se uită la mine de parcă aş fi un cowboy tâmpit, ieşit dintr-un film.

– Ei bine, fata asta kenyană din faţa ta ştie cum te simţi. Şi e ciudat, am crescut în părţi diferite ale lumii, dar atât de multe lucruri pe care le-ai spus despre ferma ta sunt la fel de adevărate şi în cazul proprietăţii noastre. Suntem undeva la înălţimi, sub un cer imens, cu pământ roşu şi animale sălbatice... deşi îndrăznesc să spun că la voi nu sunt prea mulţi elefanţi, zebre sau girafe.

– O, au fost, dar le-am împuşcat eu pe toate.

În timp ce Saffron râdea, Doherty se uită la ceas.

– Ia uite cât s-a făcut ceasul! Mă aşteaptă cehii şi norvegienii. OK, deci Cehoslovacia este la est de Germania şi, da, la sud de Polonia. Acum, unde este Norvegia?

– La jumătatea distanţei dintre aici şi Rusia, o fâşie de pământ lungă şi subţire, se întinde de-a lungul Atlanticului de Nord, de la Marea Baltică până la Oceanul Arctic.

– Am înţeles... Ne vedem mai târziu!

Şi apoi plecă. Saffron se întinse din nou în pat. Se simţea brusc mult mai bine.

* * *

Trecuseră câteva săptămâni de la încercarea prin care trecuse, şi Saffron îşi revenise complet. Între timp, misiunea de investigare a lui Danny Doherty în Arisaig părea să se lungească. Îi jura lui Saffron că era doar muncă.

– Am primit noi ordine. Şefii mei nu vor să fiu doar martor la antrenamente. Vor să le fac, să am o idee clară asupra felului cum funcţionează.

Saffron obişnuia deseori să alerge pe dealurile lipsite de vegetaţie împreună cu americanul cel înalt şi sprinten, trăgea

împreună cu el în cutii de conserve întinse pe frânghii trase pe scripeți ori se aruncau în apele întunecate și înghețate ale lacului Morar, cea mai adâncă și, era convinsă, cea mai înspăimântătoare apă din toate Insulele Britanice.

Tăria americanului, spiritul lui atletic și capacitatea de a-și nimeri ținta nu o mirau. La ce altceva se putea aștepta de la un cowboy adevărat, în carne și oase? Ceea ce o impresiona cu adevărat la el era inteligența ascuțită pe care o păstra ascunsă sub aparența neseriozității. Nu era doar faptul că strălucea în timpul cursurilor. Aborda imediat orice treabă pe care trebuia să o facă și reușea să-i facă pe ceilalți să lucreze cu el așa cum voia fără ca ei să realizeze că prelua conducerea, ceea ce sugera o minte perspicace și intuitivă.

Unul dintre instructorii lor era un tânăr absolvent de Oxford, pe nume Gavin Maxwell. Mama lui era fiica ducelui de Northumberland, iar tatăl său era baron cu domeniul pe coasta sud-vestică, în partea cea mai îndepărtată a Scoției. Maxwell era un izvor nesecat de cunoștințe despre Scoția și viața ei sălbatică.

– Are peste trei sute de metri adâncime, îi spusese lui Saffron într-o dimineață în timp ce stăteau pe malul lacului, înconjurați de apă, de dealurile masive și de cerul care arăta ca o vastă fotografie alb-negru, atât de lipsit de culoare era peisajul. Se spune că la fund este un monstru care îl face pe cel din Loch Ness să arate prin comparație ca o biată plevușcă.

Din acea clipă, Saffron își dădu seama că nu putea să scape de imaginea mentală a unei creaturi marine preistorice uriașe care pândea în adâncimile întunecate ca ale râului Styx. Era copleșită de genul de frică stupidă și irațională căreia – presupusese întotdeauna – îi picau pradă alte femei, mai slabe, însă niciodată ea.

Dar Danny avea în minte alte preocupări, mai practice.

– Se arată vreodată soarele aici? întrebă el odată, în timp ce erau conduşi la exerciţiile fizice într-o dimineaţă înnorată, cu ploaia lovindu-i orizontal în faţă, adusă de un vânt îngheţat venit de pe mare.

În timp ce îşi ştergea apa care-i curgea din păr şi din ochi, părea în mod clar un om căruia îi lipseau căldura, soarele şi aerul uscat din Wyoming.

– Foarte rar, răspunsese Maxwell. Şi, când se întâmplă, se declară sărbătoare naţională.

* * *

Danny fusese încartiruit în Arisaig House, în vreme ce Saffron se întorsese la locuinţa ei din Garramore. Orele de antrenament erau lungi şi dificile, aşa că le rămâneau puţin timp şi energie de consumat cu socializarea, şi orice petrecere care avea loc se desfăşura într-o cameră din spate a hotelului Morar. Această clădire modestă dispunea de singurul bar onorabil pe o rază de mile întregi, dar în serile din timpul săptămânii se închidea la ora nouă, oră la care cadeţii de pe Baker Street abia îşi terminau ziua de lucru, iar duminicile nu era deschis.

Dându-şi seama că oamenii lui aveau nevoie să se mai relaxeze după orele de antrenamente grele, Jimmy Young o convinsese pe proprietăreasa hotelului, Mary Macdonald, să facă aranjamente speciale pentru angajaţii şi cadeţii de pe Baker Street şi să ţină în acea încăpere o cantitate de whisky şi bere suficientă pentru a readuce viaţa în minţile şi picioarele obosite ale acestora. Poliţia locală fu de acord să închidă ochii la ce se întâmpla în incinta hotelului, lucruri oricum neînsemnate, minore în comparaţie cu împuşcăturile, luptele şi exploziile care aveau loc ziua. Hotelul Morar deveni locul unde viitorii agenţi secreţi se duceau să se distreze.

Într-o după-amiază de la sfârşitul lunii mai, Danny luă o maşină din garajul de la Arisaig House şi se duse la Garramore, unde întrebă de Saffron.

Ea apăru la uşă cu un zâmbet care sugera că era surprinsă să-l vadă, dar într-un mod plăcut.

– Ia uite cine-a venit, locotenentul Doherty din Marina Statelor Unite! spuse ea. Eşti în inspecţie?

El zâmbi trist cu o jumătate de gură.

– Tocmai mi-am primit ordinele de plecare. Vor să mă întorc în Londra, să-mi scriu raportul.

De pe faţa lui Saffron dispăru imediat bucuria.

– Când pleci?

– Mâine dimineaţă, la prima oră.

– O...

Saffron fu alarmată de surpriza extrem de neplăcută a veştii, ca o lovitură fizică în stomac: un sentiment de şoc, de dezamăgire şi, realiză ea, de pierdere.

– O să-mi fie dor de tine, spuse ea fără să vadă vreun motiv de a se preface.

– Da, şi mie...

Danny părea mohorât, dar se învioră imediat.

– Oricum, de vreme ce asta-i ultima mea noapte aici, mă întrebam dacă ai fi de acord să bei un pahar cu mine la hotel, în semn de rămas bun.

Ea zâmbi.

– Ar fi minunat. Dar...

Se uită în jos la uniforma ei kaki murdară.

– Sunt încă în costumul de luptă şi cu cizme de armată. Poate ar trebui să mă schimb.

– Nu, e bine aşa cum eşti. Şi ştiu cât vă ia vouă, fetelor, să vă îmbrăcaţi seara. Să mergem.

Trecură de porţile de la Garramore House şi o luară pe aleea îngustă ce dădea în drumul care avea să-i ducă la Morar.

O rază de lumină orbitoare străfulgeră brusc maşina şi îl făcu pe Danny să frâneze tare.

Îşi puse mâna streaşină la ochi.

– Ei, uită-te la asta, murmură el. Să fiu al naibii dacă nu e cer albastru acolo.

– S-ar putea ca în seara aceasta să fie un apus frumos, dar nu o să-l vedem de pe drum, spuse Saffron. Ar trebui să fim jos, pe mal. Camusdarach e doar la câteva minute distanţă. Să ne oprim acolo în drum spre Morar. Nu o să dureze decât un minut să ne uităm la cer. Şi ştii cum este la hotel. Oamenii stau acolo o jumătate de noapte, deci ne vedem cu ei, cu siguranţă.

– Sună bine.

Danny coti spre micul oraş de coastă Camusdarach, aflat la o jumătate de milă depărtare. Cunoşteau plaja, pentru că era unul dintre locurile unde instructorii lor îi aduceau pentru exerciţiile de înot la distanţă în mare care reprezentau unul dintre cele mai dureroase aspecte ale pregătirii lor. Pentru cadeţii de pe Baker Street, cuvintele „plaja Camusdarach" însemnau o senzaţie de tremur convulsiv, de plămâni sufocându-se; le asociau cu apa sărată înghiţită din belşug şi cu chinul membrelor epuizate, vineţii de frig.

Nu era un loc fericit, însă era cel mai bun loc pe care Saffron şi Danny puteau să-l găsească. El parcă maşina la marginea drumului ce trecea prin sat şi apoi o luară pe jos prin peisajul de la marginea mării, atât de tipic pentru regiunea respectivă: copaci singuratici, bătuţi de vânt, presărau o câmpie nisipoasă ţinută locului de smocuri de iarbă, de buruieni şi tufişuri ici şi colo, cu pârâuri ce se scurgeau în mare. Departe în faţă, un rând de dune înalte le bloca drumul spre plajă şi îi împiedica să vadă apusul.

Se plimbau în tăcere, când Danny spuse:

– Aşteaptă o clipă, vreau să-ţi arăt ceva...

Purta o jachetă maronie de piele. Își deschise buzunarul de la piept, scoase portmoneul și luă din el o fotografie.

– Ea e Meg. E iubita mea, cred...

Saffron se încruntă, nefiind sigură pe motivele care îl făcuseră pe el ca tocmai acum să-i destăinuie că avea o iubită.

– Crezi? întrebă ea.

– Nu suntem logodiți, ea e la mii de mile distanță, în Washington DC, și suntem în plin război. S-ar putea întâmpla orice, nu-i așa?

Se dă la mine? se întrebă ea. Sau poate că adusese vorba de iubita lui ca nu cumva să se întâmple ceva între ei. Se forță să nu tragă concluzii pripite.

– Unde v-ați întâlnit? întrebă ea după ce începuseră să meargă din nou.

– În Russell Senate Office Building, la o aruncătură de băț de Capitoliu. Lucram la Pentagon. Ea era secretara unui senator implicat în Comitetul Senatului pentru Marină. Într-o zi m-am dus la sediul lor cu un comision din partea șefului meu, iar ea era acolo. M-am uitat la ea și m-am gândit „Trebuie să găsesc o modalitate s-o invit pe fata asta la o întâlnire."

– Nu mă surprinde, este drăguță. Crezi că o să te căsătorești cu ea?

– Bună întrebare. Dacă japonezii n-ar fi bombardat Pearl Harbour și dacă ar fi pace și dacă aș locui în DC...

Saffron suspină ca să-l oprească.

– Uită de „dacă". De ce n-ai cerut-o?

– Nu a fost timp. După Pearl Harbour, America a trebuit să se pregătească de război aproape peste noapte. Lucram continuu, și Meg la fel. Așa făcea toată lumea. Pe neașteptate, am fost trimis într-o organizație numită Biroul de Coordonare a Informației...

– Ha!

Danny se uită întrebător la Saffron.

– Nu sunt amuzante numele pe care le dau organizațiilor ca a noastră? Noi am început sub numele Biroul de Cercetări Inter-Servicii.

– Ei bine, o să primim curând o altă denumire și o organizare complet nouă. Ăsta e unul dintre motivele pentru care sunt aici. Șeful meu, Bill Donovan, este foarte impresionat de voi. A venit aici anul trecut doar ca să arunce o privire. Acum suntem implicați în asta cu adevărat, vrea să învețe tot ce poate despre cum operați voi.

– Deci o să te întorci înapoi la Washington ca să dai raportul. Apoi tu și Meg vă puteți căsători.

– Poate. Sau poate o să-mi spună: „Trimite doar un raport scris și stai în Anglia." Sau poate o să primesc un ordin să-mi mișc fundul până în Long Beach, în California, pentru că am fost repartizat pe o navă de război care navighează în Pacific. Uite, adevărul este că niciunul dintre noi nu știe ce naiba o să se întâmple cu noi. Aș putea să mor într-o explozie în Londra. Meg s-ar putea îndrăgosti de un alt tip. Pun pariu că la Capitol Hill este o coadă de băieți care așteaptă să-și încerce norocul.

– O să te aștepte, spuse Saffron fără să se gândească, mirându-se ea însăși de viteza și siguranța răspunsului.

– Chiar? Crezi?

– Da.

Danny era pe punctul de a o întreba de ce credea asta, dar se opri. Nu era nevoie; prin felul în care vorbise, Saffron îi răspunsese deja la întrebare.

– De ce mi-ai povestit de Meg? întrebă ea.

– La naiba, nu știu.

Danny privi în depărtare, evitând s-o privească în ochi, în timp ce încerca să-și limpezească gândurile.

– Cred că speram să aflu ceva mai multe despre tine și m-am gândit că, dacă spun cinstit despre mine, atunci poate...

– ...că aş povesti şi eu cum stau lucrurile cu mine?

– Cred că da.

O privi din nou.

– N-am fost prea deştept, nu-i aşa? Eşti fata care a rezistat trei zile în faţa Gestapo-ului. De ce mi-ai vorbi mie?

Ea se uită la el.

– Poţi să întrebi.

– Hmm... de unde să încep? OK, nu porţi verighetă. E o modă pe Baker Street? Vreau să spun, dacă ai fi un civil obişnuit...

– Dacă, dacă, dacă... nu din nou! spuse ea zâmbind, ca el să ştie că îl tachina.

– Da, da... dar ştii ce vreau să spun.

– Nu, nu sunt căsătorită. Şi nu sunt logodită.

– Uau! Ia uite, fata asta vorbeşte!

– Ei, haide, asta mă face o persoană groaznică.

– Nu am vrut să sune aşa

Aproape ajunseră la linia dunelor, suficient de aproape încât să intre în umbra pe care o lăsau pe nisip. Acum era rândul lui Saffron să se oprească din mers. Voia întreaga atenţie a lui Danny şi aşteptă până când acesta se opri de tot, uitându-se la ea, înainte să spună:

– Uită de Baker Street. Uită de toate prostiile alea cu agenţi secreţi. Gândeşte-te la mine ca la o fată care a ieşit la plimbare pe o plajă cu bărbatul pe care... cu un bărbat care îi este prieten drag. Am fost învăţată să fac tot felul de lucruri la care majoritatea fetelor nu s-ar gândi nici într-un milion de ani. Dar nu sunt diferită de ele. Îmi place să port haine frumoase şi să dansez toată noaptea. Iar iubirea contează pentru mine mai mult decât orice altceva.

– Ai fost vreodată îndrăgostită... vreau să spun, îndrăgostită cu adevărat? întrebă Danny.

Răspunsul ei veni instantaneu.

– Da.

– Eu nu ştiu dacă am fost.

– Nici măcar de Meg?

– Nu ştiu. Vreau să spun, e cea mai drăguţă fată pe care am văzut-o vreodată. Şi sunt sigur că ar fi cea mai bună soţie la care ar putea vreodată un bărbat să spere. Şi chiar o plac, nu mă înţelege greşit. Dar... dacă sunt îndrăgostit de ea? Cum poţi să fii sigur de aşa ceva?

– Eşti sigur atunci când nu trebuie să te gândeşti ce să răspunzi. Dragostea îţi umple inima şi sufletul şi fiecare părticică din corp. Ştii că ai face orice, absolut orice, ca să ai parte şi numai de un minut împreună cu persoana respectivă.

Danny suspină.

– Uau... îl invidiez pe tipul care te face să te simţi aşa. Când ai vorbit despre asta, te-ai luminat la faţă. Erai o altă persoană. Cine e?

Ce îi spui? Simplu. Urmezi regulile de pe Baker Street. Păstrează-ţi acoperirea cât mai aproape de adevăr cu putinţă.

– Este pilot de vânătoare, spuse Saffron.

– Impresionant. Din Forţele Speciale, nu-i aşa?

– Nu chiar. Este...

Îşi căută cuvântul care să exprime adevărul, dar fără să se dea de gol.

– ...în altă parte a globului. Nu ne-am mai întâlnit de când a început războiul...

Saffron zâmbi trist.

– A zburat odată deasupra mea, cam acum un an, şi ne-am făcut cu mâna unul altuia, dar... am... ei bine, este mai uşor să-mi spun că nu o să mai fim împreună până când nu se termină războiul ăsta bestial. Nu are rost să sperăm.

– Cum îl cheamă?

– Gerry... cu G. *Asta este suficient de aproape de Gerhard.*

– Asta-i o uşurare. Jerry cu un J ar fi complet altceva. Ai o fotografie cu tipul ăsta? Dacă tot ţi-am arătat-o pe iubita mea...

Saffron se gândi o clipă la cerere şi consideră că ar fi fost ciudat să refuze. Îşi vârâ mâna în taşca de pânză care o însoţise de când începuse războiul, scoase portmoneul şi luă din el singurul lucru care îi amintea de Gerhard von Meerbach: fotografia cu ei doi în faţa Turnului Eiffel.

– Uite. Asta a fost în Paris, aprilie 39.

– Frumos băiat, nu-i aşa?

– Nu te îngrijora, aşa spun toate prietenele lui Meg când ea le arată poze cu tine, spuse Saffron şi, cu toate că intenţionase să o spună pe un ton nepăsător, nu reuşi să ascundă faptul că asta credea.

Vedea că şi Danny observase asta.

– Pun pariu că băieţii din escadrila lui Gerry îi tot cer poze cu iubita lui care arată ca un star de cinema, răspunse el şi, chiar dacă zâmbetul său arăta că glumeşte, o privea direct în ochi.

– Nu mai spune prostiile astea...

– Ia spune, pun poze cu femei frumoase pe avioanele lor? Poate că Gerry te-a afişat pe capota motorului şi a scris dedesubt: „Saffy cea Sexy".

El îşi puse o mână în şold, şi-o duse pe cealaltă la ceafă şi se îndreptă de spate ca un fotomodel.

– Ţi-arăt eu ţie!

Făcu un pas spre el, dar Danny o luă la fugă în sus pe dună, râzând. Ea fugi după el, dar americanul era mai rapid şi nu reuşi să-l ajungă înainte ca el să ajungă pe vârful dunei şi să dispară în jos, pe partea cealaltă. Oricât de bună îi era condiţia fizică, panta era aproape verticală, iar nisipul era moale şi lunecos sub picioare, aşa că inima îi bătea tare când ajunse

sus. Privi împrejur, aşteptându-se să-l vadă pe Danny uitându-se la ea, provocând-o să-l urmărească din nou. Dar, când îl văzu, el era nemişcat, cu spatele la ea, privind spre mare. Îşi trase sufletul, îşi dădu la o parte părul de pe faţă şi privi în aceeaşi direcţie. Şi atunci văzu de ce el îşi pierduse interesul pentru jocul lor prostesc.

Soarele era aproape de orizont, strălucind între insulele Rum şi Skye, transformându-le în nişte contururi neclare violet şi gri. Apa dintre ţărm şi insule arăta ca un satin negru, presărată cu miliarde de paiete aurii şi argintii în care strălucea lumina soarelui. Nisipul de pe plajă, glorios de alb la amiază, avea acum culoarea palidă a coralilor, unde fiecare cotitură a pârâiaşelor era marcată prin linii unduite de umbre adânci şi gri.

Dar cea mai minunată privelişte dintre toate era oferită de cer. Saffron nu-şi putea imagina cum ar putea vreun pictor sau vreun fotograf să înfăţişeze felul cum miezul orbitor al soarelui părea să ardă prin desişul norilor înalţi, transformându-i în clocotitoare mingi de foc de culoarea aurului alb. Apusul trimitea în ambele părţi nuanţe vii de trandafiriu, magenta, violet, roz şi un purpuriu adânc, imperial, care se pierdeau în culoarea gri-albastru a norilor.

Rămase în picioare, abia îndrăznind să respire, încercând să-şi întipărească în minte pentru totdeauna această viziune maiestuoasă. Şi apoi simţi pe faţă aroma brizei marine şi ascultă murmurul blând al mării liniştite care se întindea pe plajă şi ţipetele ocazionale ale unui pescăruş din depărtare.

Când se uită din nou la Danny, văzu că el se întorsese şi o privea fix. Nu era o privire obişnuită, era o privire atât de intensă încât o putea simţi, iar corpul ei îi răspunse, ca o floare care se deschide în faţa soarelui. El îi făcu un semn din cap, invitând-o să i se alăture. Ea se duse până în partea cealaltă a

dunei, fără să se grăbească, să salte sau să chicotească, cum ar fi făcut cu puţin timp în urmă, ci păşind încet, deliberat, abia luându-şi ochii dintr-ai lui.

Ajunse lângă el, Danny îşi deschise braţele, iar ea se cuibări acolo până când corpul ei îl atinse pe al lui. Atunci el îşi strânse braţele în jurul ei.

Trecuse atât de mult timp de când simţise îmbrăţişarea puternică şi sigură a unui bărbat. Corpul i se înmuie în timp ce îi dispărea încordarea şi rezistenţa. Faţa i se sprijinea de pieptul lui, iar ea îi simţi mirosul uşor de transpiraţie de la alergarea pe dune. Pieptul i se ridica şi i se lăsa, de parcă alerga încă, cu toate că amândoi erau nemişcaţi. Îi simţi sexul întărit apăsându-i corpul şi o invadă o căldură plăcută.

Ochii lui erau atât de întunecaţi în lumina serii, iar ea îşi ridică mâinile cu care îl îmbrăţişase, îi atinse faţa şi simţi cu vârfurile degetelor asprimea obrazului neras.

Apoi simţi cum o ridică, iar ea rămase pe vârfuri şi îşi înălţă capul în timp ce el îşi pleca faţa către a ei. Ochii li se întâlniră, buzele li se întâlniră, iar Saffron fu ameţită de intensitatea şi pasiunea sărutului lui.

* * *

Se întoarseră la maşină de mână, mergând aproape unul altul, oprindu-se din vreme în vreme ca să se sărute, abia spunându-şi câte un cuvânt. Drumul până la hotelul Morar dură doar câteva minute, şi şi acelea trecură în linişte, cu toate că Danny conducea cu o singură mână, lăsându-şi cealaltă mână să alunece de pe schimbător pe coapsa lui Saffron, făcând-o să se înfioare de câte ori o atingea.

Simţea o vină teribilă, dar nicio ruşine pentru ce se întâmplase între ei. Inima ei fusese trezită de sărutul lui ca o prinţesă de basm dintr-un somn adânc. Cum putea să fie greşit aşa

ceva? Își petrecuse atât de mult timp fără să-și permită să se lase excitată de un alt bărbat, încât asta devenise un mod de a trăi.

Acum apăruse Danny. Știa că o să plece curând. Existau puține șanse ca ei doi să se mai întâlnească. Era doar un bărbat frumos, atrăgător și fermecător, care o făcuse să se simtă mai bine decât se simțise de multă vreme. Nu ar fi putut vreodată să-i fie un adevărat rival lui Gerhard. Dar dacă Danny s-ar fi întors la ea? Era posibil să iubești doi bărbați, atât de diferiți, cu o pasiune egală și fără să ajungi cu inima frântă?

Parcară lângă hotel.

El își înclină fața spre a ei, nu pentru un sărut, ci ca să-l privească atent.

– Am ruj peste tot?

Saffron se uită la el prin semiîntunericul din mașină.

– Din câte pot vedea, nu.

Își verifică propria față în oglinda retrovizoare. Părul îi era răvășit și ar fi trebuit să se dea cu ruj din nou. În timp ce făcea asta, se gândi: *Celelalte fete o să știe că am făcut ceva. O să vadă asta pe mine. Ah, și ce dacă? N-au decât să vadă!*

Intrară în hotel, și de acolo în bar, care era oficial închis pe timpul nopții. Mary Macdonald curăța mesele din încăpere. Saffron zâmbi ca pentru sine când o văzu pe proprietăreasa hotelului ridicându-și privirea, văzându-l pe Danny și, fără să gândească, aranjându-se puțin: își ascunse o șuviță rebelă în spatele urechii și își aranjă pliurile rochiei. *Are același efect asupra tuturor!*

Pe deasupra, toți localnicii și cei de pe Baker Street știau că Mary Macdonald îl adora pe locotenentul Danny Doherty.

Într-o seară, la câteva zile după ce ajunseseră la Arisaig, vizitând hotelul Morar și înțelegând cât de importantă era proprietăreasa pentru operațiunea de antrenamente, Danny intrase în bar. Localnicii încă erau acolo, bând, iar el își făcuse drum

prin cameră, în stilul lui de John Wayne, se aplecase peste tejghea, îşi împinsese pe ceafă şapca de marinar şi, cu cel mai frumos zâmbet de cowboy, vorbise tărăgănat:

– 'Seara, doamnă M.

Ea roşise ca o şcolăriţă.

– Ce pot să-ţi aduc, locotenente? întrebase ea.

– Nimic, doamnă, mulţumesc frumos. Astăzi eu vă aduc ceva dumneavoastră. M-am gândit că aţi făcut atât de multe pentru băieţii de la Arisaig, încât meritaţi un semn de apreciere americană. Poftiţi...

Danny purta o jachetă de piele maronie. Băgă mâna în ea şi scoase ceva pe care îl puse pe tejghea, în faţa doamnei Macdonald. Ea scăpă un suspin de mirare, pentru că era un pachet de ciorapi de nylon adevăraţi. Auzise despre acest miracol modern, desigur, aşa cum auzise orice femeie din Marea Britanie. Dar nu mai văzuse niciodată aşa ceva. Şi acum iată-i acolo şi, de parcă asta nu ar fi fost de ajuns, Danny scoase şi două tablete de ciocolată Hershey, pe care le puse lângă ciorapi. Într-o ţară pe jumătate înfometată de raţionalizarea alimentelor, ciocolata era un simbol al unui adevărat răsfăţ.

– Mulţumesc, locotenente, oftă doamna Macdonald.

– Nu, doamnă, eu vă mulţumesc. Nu ştim ce ne-am face fără dumneavoastră.

De atunci înainte, Mary Macdonald venerase pământul pe care călca Danny Doherty. Nimic nu era suficient de bun pentru el, iar faţa i se lumină când el intră înăuntru. Dar apoi Danny se încruntă derutat când privi prin uşa deschisă a camerei amenajate ca bar pentru cei de pe Baker Street şi văzu întuneric şi linişte.

– Unde e toată lumea? întrebă el.

– O, au plecat toţi, răspunse ea. Una dintre tinerele din Cehia a venit şi a spus că au primit veşti bune şi că dau o petrecere la Traigh ca să sărbătorească. Acolo îi găsiţi pe toţi.

Danny se gândi o secundă.

– Mi-ar plăcea să stau aici cu dumneavoastră, doamnă M., dar chiar trebuie să-i văd pe toţi şi să-mi iau la revedere.

– La revedere?

– Da, plec mâine dimineaţă.

Dezamăgirea de pe faţa doamnei Macdonald se dovedi la fel de acută ca aceea de pe faţa lui Saffron atunci când aflase ştirea.

Danny îi luă mâna lui Mary Macdonald, de parcă era pe punctul să o ceară de soţie, şi spuse:

– Nu vă pot mulţumi îndeajuns, doamnă M. O să-mi amintesc de acest loc şi de ospitalitatea dumneavoastră câtă vreme o să trăiesc. Şi, când războiul ăsta afurisit o să se încheie, jur că o să mă întorc aici şi o să deschidem împreună o sticlă din cel mai bun scotch şi o să vorbim despre timpurile de demult. Ne-am înţeles?

– O, locotenente Doherty...

Doamna Macdonald îşi şterse o lacrimă.

– Poftiţi, doamnă, spuse el întinzându-i o batistă curată. Un mic dar de despărţire pentru dumneavoastră. Nu mai am ciorapi, dar mi-a mai rămas una dintr-astea.

Îi dădu încă o tabletă de ciocolată.

– Fiţi bună şi ţineţi-o numai pentru dumneavoastră. Am auzit că pe ultima aţi împărţit-o cu clienţii.

– Mi-a părut egoist să nu fac aşa.

– E foarte frumos din partea dumneavoastră, dar insist. Asta este numai pentru dumneavoastră. Promiteţi?

– Promit.

– Excelent. Acum, ar fi bine ca eu şi domnişoara Courtney să o luăm din loc, aşa că vă las...

Danny o conduse pe Saffron spre uşă, urmaţi de doamna Macdonald. Înainte să păşească afară, el se întoarse şi spuse:

– O să mă întorc, promit.

O luară de-a lungul coastei, dincolo de Camusdarach, până la Traigh House, o casă modestă de familie, văruită în alb, așezată pe o faleză, lângă un teren de golf de nouă găuri pe care niciun cadet de pe Baker Street nu-și găsise timp să joace. Mașini, motociclete, biciclete și un camion de armată stăteau împrăștiate pe marginea drumului. Danny trase pe dreapta la marginea liniei, ieși din mașină și îi deschise portiera lui Saffron.

Când ieși din mașină, el închise ușa și o luă în brațe.

– Vreau să știi ce cred despre tine... ești uluitoare, frumoasă, inteligentă... Ah, ești pur și simplu o femeie dată naibii.

Nu zâmbi, nu se prefăcu că vorbea lejer, iar sinceritatea sa o făcu pe Saffron să se gândească că era cel mai frumos compliment dintre multele complimente pe care i le făcuse.

– Îți mulțumesc, spuse ea și îl sărută ușor pe buze.

– Dacă lucrurile ar fi fost diferite... cine știe? Poate am fi avut șansa, știi... pentru ceva măreț.

– Dacă-uri și poate-uri, spuse ea. Să fim pur și simplu recunoscători pentru ce am avut.

– Un ultim sărut? întrebă el. Să-mi amintesc de tine după...

Ea încuviință, iar el o strânse mai tare în brațe și o sărută, iar sărutul continuă mult, pentru că niciunul dintre ei nu voia să se desprindă. În cele din urmă, Saffron se forță să se retragă, pentru că știa bine că altfel ar fi fost în stare să meargă până la capăt, iar asta, își spuse, fără să se convingă pe deplin, nu ar fi fost o idee bună.

– Acum chiar ai ruj pe față, spuse ea. Uite, dă-mi batista ta.

Saffron îi șterse obrazul lui Danny.

– OK, spuse ea, să mergem să vedem de ce erau cehii atât de fericiți.

Și descoperiră că răspunsul merita într-adevăr să fie sărbătorit.

Sosiseră veşti din Praga. Doi cehi care lucrau pentru britanici îl prinseseră în ambuscadă pe Reinhard Heydrich, guvernatorul Boemiei şi Moraviei, în timp ce acesta era condus în Mercedes-Benz-ul său decapotabil de la locuinţa sa de la ţară la biroul din Praga. Heydrich fusese rănit de schijele unei grenade aruncată de agenţi. Se spunea că era într-o condiţie critică.

– Am lovit şi noi, declară un cadet ceh entuziasmat, agitând o sticlă de whisky în aer. Nenorociţii ăia de nazişti nu mai sunt în siguranţă. I-am pus pe fugă!

* * *

Konrad von Meerbach auzi ştiri despre atac imediat ce veştile ajunseră în Berlin. Era devastat, înfricoşat, copleşit de o disperare pe care nu o mai simţise de când aflase că îi murise tatăl. Îl iubise şi îl adorase pe Heydrich ca pe un erou, un surogat de tată, iar adoraţia pură şi neprefăcută pe care o simţea pentru el era mai puternică decât ce simţea pentru soţia sau pentru amanta lui.

Îşi rezervă un loc în avionul care îl ducea pe Karl Gebhart, doctorul personal al lui Himmler, să-l îngrijească pe Heydrich la spitalul Bulovka. Von Meerbach abia dacă părăsi rezerva şefului său sau coridorul din proximitatea acesteia. Lui Heydrich îi fusese scoasă splina printr-o serie de operaţii. Apoi se făcuse tot posibilul să se repare fisurile din coaste, rănile din diafragmă şi plămânul stâng. I se făcuseră transfuzii de sânge masive.

Pentru o vreme, tratamentul păru să aibă succes. Heydrich făcuse febră, însă temperatura i se întoarse treptat până aproape de normal. După câteva zile, Himmler însuşi ajunse acolo, iar von Meerbach îl conduse în camera lui Heydrich. Stătea în capul oaselor în pat, povestind.

– După cum ştiţi, domnilor, tata compunea muzică de operă, spuse Heydrich. M-am gândit la ceva ce a scris el.

Fredonă o melodie şi cântă:

– *Lumea este doar o flaşnetă la care Dumnezeu cântă pentru El însuşi. Trebuie să dansăm cu toţii pe melodia care se cântă.*

– Sunt sigur că piesa se va dovedi veselă, spuse Himmler, cu un zâmbet ce nu se întinse până la ochii mici, cu privire sticloasă, din spatele ochelarilor rotunzi, cu rame de metal.

– Da, domnule, spuse von Meerbach, încercând să-şi ascundă disperarea umilitoare pe care o simţea.

Se întoarse către Heydrich şi spuse:

– O să te faci bine în scurtă vreme, sunt sigur de asta. Ai constituţia unui taur şi curajul unui leu.

Din păcate, nu exista constituţie pe pământ, nici măcar aceea a proverbialului taur, suficient de puternică încât să facă faţă toxinei otrăvitoare derivate din bacteria *Clostridium botulinum* şi codificată simplu „X", care fusese dezvoltată la Porton Down Laboratory şi adăugată în ingredientele grenadelor inventate de Cecil Clarke.

În acea noapte, Heydrich intră în comă şi nu se mai trezi. Pe 4 iunie, la opt zile după atacul de la intersecţia Holešovice, Reinhard Heydrich muri.

Von Meerbach se întoarse în Berlin pentru funeraliile de stat luxoase, difuzate în direct la radio în întregul Reich şi în toate Teritoriile Ocupate. Era în doliu şi, în durerea lui, se întoarse spre singura trăsătură ce nu-l părăsise niciodată: dorinţa lui de a face oamenii să sufere.

Lumea îi furase şi tatăl, şi eroul. Acum Konrad von Meerbach avea să se răzbune.

* * *

Ascultând funeraliile în timp ce erau transmise pe difuzoarele de pe aerodromul său, Gerhard avu o reacţie foarte

diferită. Pentru el, acest atac reuşit asupra uneia dintre cele mai proeminente figuri ale întregii ierarhii naziste era mai degrabă un semn de speranţă, decât unul de disperare.

În cele din urmă, dacă doi oameni l-au putut ucide pe Reinhard Heydrich, de ce n-ar putea alţii să-l omoare pe Adolf Hitler?

– De ce zâmbeşti? îl întrebă Berti Schrumpp pe Gerhard, trezindu-l pe acesta din reveria lui. O înmormântare nu e prilej de râs.

– Nu, ai dreptate... îmi era mintea la un milion de kilometri depărtare.

– Te gândeai la femei, nu-i aşa, bătrâne?

– Băiete, mă cunoşti prea bine. Acum, să mergem să găsim o sticlă de schnapps. Ar trebui să bem un pahar în memoria lui Heydrich, nu crezi?

– Desigur!

Şi, se gândi Gerhard, *în onoarea minunatei veşti că a murit.*

* * *

Saffron se duse de la Arisaig la aerodromul Ringwood, de lângă Manchester, unde se antrena ca paraşutist, pentru a putea fi lansată direct în teritoriul inamic. Se îndreptă către şcoala SOE din Beaulieu Palace House, Hampshire. Din clipa în care ajunse, i se spuse clar că genul de nebunii care ar fi fost trecute sub tăcere în sălbăticia din munţii Scoţiei nu aveau să fie acceptate nici măcar pentru o secundă la Beaulieu.

Agenţii în antrenamente erau trataţi ca nişte elevi de internat şi aveau reguli stricte la care trebuiau să se supună. Erau plasaţi în case sub supervizarea unui comandat şi li se interzicea să părăsească baza neînsoţiţi, în afara cazului în care li s-ar fi ordonat să facă asta. Nu aveau să dezvăluie niciodată că fuseseră la această şcoală şi nici să-şi recunoască vreun coleg

dacă s-ar fi întâlnit din nou în orice context diferit de cel de acolo. Lui Saffron i se spuse că trebuia să-şi predea registrul de plată, împreună cu orice armă, aparat de fotografiat sau caiet de notiţe pe care îl avea, ca şi orice sumă mai mare de cinci lire şi orice obiect personal de valoare. Toate scrisorile care ieşeau trebuiau predate cu plicul deschis comandantului casei pentru a fi verificate.

Saffron îi spuse unui coleg:

– Până şi cenzura este cenzurată.

Asta pentru că nu era voie să te referi la ea în scrisori. Se puteau trimite telegrame – care să fi fost, desigur, cenzurate înainte – doar în caz de extremă urgenţă. În cadrul Beaulieu sau în localitate nu erau permise telefoanele...

– ...localitate pe care oricum nu o putem vizita, pentru că nu ni se permite să părăsim incinta.

După ce au fost privaţi de aproape toate libertăţile, cadeţilor li s-a spus, fără ironie:

– Scopul acestei organizaţii este acela de a organiza acte subversive.

La Arisaig, lui Saffron îi fuseseră oferite însuşirile de bază pentru a fi un agent: abilitatea de a se apăra şi de a-şi omorî inamicii; de a sabota; de a falsifica documente; de a rămâne trează zile la rând; şi, desigur, de a rezista la un interogatoriu.

Scopul acestei şcoli era să le ofere ei şi colegilor ei o înţelegere a contextului în care trebuiau puse în acţiune aceste talente noi. Cartea lor de bază era manualul SOE, *How to Be an Agent in Occupied Europe*[1]. Instructorii lor îl foloseau pentru a-i învăţa arta recrutării şi a gestionării grupurilor de luptători din Rezistenţă. Saffron învăţă cum să acţioneze odată infiltrată pe teritoriile inamice şi fu instruită din nou şi din nou în elementele-cheie legate de acoperire, informaţii,

[1] Cum să fii agent în Europa ocupată

alertă, abilitatea de a nu atrage atenția, discreție, disciplină și planificare pentru cazuri de urgență. Fu învățată să evite orice detaliu care ar fi putut să facă să fie descoperită, de la utilizarea unui singur cuvânt în engleză până la o bucățică de hârtie înfundată într-un buzunar sau în fundul rucsacului și uitată acolo, gata să fie găsită de către inamic.

Pe măsură ce se desfășura cursul, învăță că existau considerații politice și practice pentru planificarea și executarea misiunilor, a comunicațiilor cu Londra sau a menținerii unei unități între indivizi și grupurile din Rezistența locală. Uneori, limitările libertăților sale aproape că o înnebuneau de frustrare pe Saffron, care murea de plictiseală în fața orelor nesfârșite din sala de clasă.

Abia când se încheie cursul și se reîntoarse în Londra își dădu Saffron seama cât de privilegiată era. Niciunei femei din istorie nu i se dăduse vreodată genul de educație pe care o primiseră ea și alți cadeți femei din EOS. Nu era doar faptul că Baker Street crea un nou tip de agent, care avea la dispoziție abilități și tehnologii noi, ci și faptul că femeile aveau parte de aceleași antrenamente ca bărbații.

Dacă pot să supraviețuiesc acestui război blestemat, nu o să existe nimic ce să nu pot să fac, își spuse ea când coborî din tren la Waterloo.

Era o experiență ciudată să-i privească pe bărbații mai mari și mai puternici care defilau pe peroane în uniformele lor diverse și să știe că puțini dintre ei, sau poate niciunul, ar fi putut spera s-o învingă într-o luptă corp la corp sau într-un conflict armat. Dar asta învățase în Scoția. Beaulieu îi oferise încrederea de a da ordine într-un mod decisiv și cu siguranță de sine, în așa fel încât oamenii să o asculte instinctiv.

Când se întoarse la apartamentul ei din Knightsbridge, o întâmpinară o grămadă de scrisori. Facturile trebuiau plătite

chiar şi pe timp de război. Dar nu chiar în clipa aceea, se gândi Saffron, aşezând plicurile maronii deoparte. Văzu un plic acoperit de timbre kenyene, îl deschise şi găsi înăuntru o minunată scrisoare de la mama ei vitregă, Harriet, ce descria pe multe pagini recuperarea tatălui ei după rănile la picior căpătate atunci când se scufundase *Steaua din Khartoum.*

Nu mai trebuie să-ţi spun că toată vorbăria aia despre un scaun cu rotile pentru el s-a dovedit un nonsens total, scria Harriet. *Pur şi simplu a refuzat să ia ideea în considerare. Chiar a fost nevoie de o oarecare muncă de convingere ca să folosească un baston, până şi atunci când insista să se plimbe pe pământurile domeniului. Trebuie să spun, era mai uşor cu el când a trebuit să stea la pat. Cel puţin ştiam unde este!*

Saffron râse gândindu-se cum tatăl ei îşi informa medicii, soţia şi pe oricine altcineva care încerca să-i sugereze altfel, că nu va lăsa un lucru neînsemnat, cum era faptul că piciorul îi fusese sfârtecat pe jumătate, să-l oprească din a face ceea ce voia. Din acel punct de vedere, membrilor familiei Courtney li se potrivea zicătoarea: „cum e tata, e şi fata". Apoi văzu un alt plic, cu un scris pe care nu-l recunoştea. Dar intuiţia îi spuse lui Saffron cine îl trimisese chiar înainte de a vedea numele în partea de sus a paginii. Şi faptul că mesajul trebuise să fie trimis, în loc să fie livrat personal, putea să însemne un singur lucru. *A plecat din ţară... iar eu n-am fost acolo.* Se întări şi citi:

Dragă Saffron,

am încercat să te găsesc sau să te sun, dar nimeni nu mi-a spus unde te afli. Toată lumea credea că e secret sau aşa ceva!

Oricum, trebuie să mă îmbarc. Ne organizăm propria şcoală de antrenament şi Bill Donovan vrea să vin înapoi. Adevărul este că aş prefera să acţionez decât să predau,

dar dacă asta vrea Uncle Sam, presupun că nu mă pot împotrivi.

Mi-aş fi dorit să te văd din nou. Parcă am lăsat ceva neterminat. Dar ceva îmi spune că acest război va mai dura o vreme, aşa că poate o să ne mai întâlnim. Cum spune cântecul: „Nu ştiu unde, nu ştiu când."[1]

Între timp, nu mă uita, Saffy. Eu cu siguranţă n-am să te uit.

Al tău,

Danny Boy

Saffron citi scrisoarea şi plânse pentru că şi ei îi părea că lucrurile au rămas neterminate. Dar, oricât de mult i-ar fi plăcut să-l vadă din nou pe Danny şi ca ei doi să fie împreună în Londra, acest lucru i-ar fi complicat viaţa în mai multe feluri. Simţea cum se rupe în două. Sufletul ei era împreună cu Gerhard; voia să-i dea totul, dar oare el măcar mai era în viaţă? Îl văzuse în acea zi în avion; el îi făcuse cu mâna. Sigur o mai iubea încă? Oricât de mult îşi dorea inima ei să fie îndrăgostită şi oricât de mult îi tânjea corpul după atingerea unui bărbat, mintea îi spunea că o aventură romantică era un lux pe care nu şi-l putea permite.

Bărbaţii puteau să aştepte. E îşi terminase antrenamentele. Acum era timpul să se întoarcă înapoi la război.

* * *

A doua zi dimineaţa, când intră în Norgeby House, Saffron se simţi plină de energie şi pregătită pentru acţiune. Împreună cu alte agente de pe Baker Street, fu oficial înregistrată în Divizia de Infirmiere Voluntare de Prim Ajutor cu un grad echivalent cu acela de locotenent. Urcând treptele şi

[1] Vera Lynn, *We'll meet again*, 1939.

mergând pe coridorul lung ce ducea la birourile secţiunii T, simţi că se întorcea acasă. Celelalte femei pe care le întâlni în timpul petrecut pe Baker Street o întâmpinară zâmbind prietenos. Bărbaţii o salutară cu veselie şi chiar se făcură câteva glume pe seama abilităţii ei de a rezista la tortură. Veştile legate de interogatoriul pe care-l îndurase ajunseseră de la Arisaig până în sud.

– A, bună, Saffron, spuse secretara lui Hardy Amies. Intră. Eşti aşteptată.

Intră în biroul şefului ei şi văzu imediat că cele trei grade de pe epoleţii aflaţi pe umărul căpitanului fuseseră înlocuite cu o cruce roşie de aur. Acum era maiorul Amies.

– Felicitări, domnule, spuse Saffron.

Amies dădu din cap.

– Mulţumesc, draga mea. Acum aşază-te, bea o ceaşcă de ceai şi hai să decidem ce să facem cu tine.

Saffron se lăsă în scaun, aplecându-se înainte la fel de nerăbdătoare ca un câine care smuceşte de lesă, dorind să audă lucrul la care spera mai mult decât la orice altceva şi pe care îl aştepta încrezătoare: o misiune în Europa.

Amies, care părea să fi devenit mai înfumurat şi mai serios de când fusese promovat, făcu o pauză în timp ce examina un număr de documente bătute la maşină, despre care Saffron realiză că trebuiau să fie rapoartele despre ea. Zâmbi pentru sine amintindu-şi cum stătea în biroul tatălui ei din Lusima, aşteptând în timp ce el citea rapoartele şi rezultatele examenelor ei de la şcoală. Dar acum nu simţea deloc încordarea pe care o simţise atunci aşteptând să audă verdictul. Ştia deja cât de performantă fusese la diversele sale cursuri. Cu siguranţă, putea să fie un singur rezultat.

– Desigur că le-am mai citit şi înainte pe toate, remarcă Amies, punând hârtiile la loc pe birou. Voiam să mă asigur că

sunt într-adevăr atât de bune pe cât îmi aminteam. Remarcabil, sunt chiar mai bune. Te-ai descurcat splendid, Saffron.

– Mulţumesc, domnule.

– Nu e nevoie să-mi mulţumeşti. Ţi-ai câştigat peste măsură orice compliment pe care ţi l-aş putea face. Ai atras atenţia tuturor, Saffron. Până şi generalul de brigadă Gubbins a întrebat de tine. A spus că trebuie să mă asigur că obţinem ce este mai bun dintr-o tânără cu perspective atât de deosebite.

– De-abia aştept, domnule. Vreau să fiu utilă.

– Aşa o să fie... dar nu acum.

Lui Saffron nu-i veni să creadă. Spunea cumva Amies că nu avea să i se dea o misiune?

– De ce nu? se răsti ea, atât de şocată încât nu reuşi să-şi atenueze indignarea din voce.

– Pentru că nu vreau să te trimit la moarte, răspunse Amies. Şi cred că, dacă te-aş trimite acum pe teren, ai fi ucisă ori capturată, sau amândouă, la mai puţin de o săptămână după ce ajungi pe pământ belgian.

– Nu înţeleg... Ce am făcut greşit?

– Nimic, domnişoară Courtney. Nu ai greşit cu absolut nimic. Dar niciuna dintre remarcabilele tale realizări nu poate ascunde faptul că tot nu ai trece încă drept belgiană, şi nici măcar drept sud africană cu rădăcini flamande.

Saffron luptă să-şi controleze valul de mânie furioasă ce creştea în ea. Nu i-ar fi folosit la nimic să-şi piardă controlul în acest moment.

– Sunt convinsă că aş putea face asta, domnule. Am toate abilităţile de teren necesare.

– În regulă, atunci, imaginează-ţi că ne aflăm într-un tren care merge, să spunem, de la Louvain la Anvers. Eu intru în compartiment şi, văzând o fată drăguţă, mă aşez în mod firesc în faţa ei. Port o uniformă de *SS-Hauptsturmführer*, sau căpitan.

Încep să vorbesc cu tine în flamandă. Nu poţi să refuzi să vorbeşti cu mine. Spun: „Am o permisie de două zile şi mi-ar plăcea să merg într-un loc cu adevărat special, departe de locurile umblate. Ce îmi recomandaţi?" Te rog să-mi dai răspunsul la întrebare, descriind un loc din nordul Belgiei într-o flamandă colocvială, cu familiaritatea cuiva care cunoaşte şi iubeşte acel loc.

Saffron deschise gura, realiză că nu ştia ce să spună sau cum să o facă şi se mai gândi puţin.

– Păreţi derutată, domnişoară...

Amies vorbise în flamandă. Făcu o pauză, aşa cum ar fi făcut un bărbat care se aştepta de la o femeie să-i spună numele ei.

– Cour... începu Saffron fără să se gândească, luată prin surprindere de ce spusese Amies.

– Îmi pare rău, nu v-am auzit bine. Spuneaţi Kor... cumva? întrebă Amies.

Saffron îşi stoarse creierii căutând un nume cu sonoritate neerlandeză sau flamandă.

– Korpman, spuse, cu toate că cel mai apropiat nume de acesta pe care îl auzise vreodată era al unui doctor Koopman, care se îngrijea de fetele bolnave din Johannesburg.

– Ah, deci, *mevrouw*[1] Korpman, credeţi că sunt prea îndrăzneţ dacă v-aş întreba care vă este numele mic?

Amies împrumută cererii sale aparent politicoase umbra de ameninţare pe care trebuia să o conţină orice întrebare pusă de un ofiţer SS.

– Eva, răspunse ea.

– Ei bine, atunci, Eva Korpman, eu mă numesc Eberhard Miesel, iar prietenii îmi spun Hardy. Şi realizez că am fost cât se

[1] „Domnişoară" în neerlandeză, în original.

poate de nepoliticos. Erai pe punctul de a mă sfătui cu privire la permisia mea, unde ar trebui să mi-o petrec. Te rog, începe...

Saffron dădu din cap.

– Nu pot, spuse ea, abia şoptit.

Îi dispăruse toată încrederea, de parcă n-ar fi fost niciodată acolo.

– Nu te îngrijora, îi răspunse Amies, de data aceasta în engleză. Faptul că nu ai putut susţine conversaţia asta nu spune nimic despre tine. Este doar revelarea marii tale slăbiciuni. Încă nu poţi gândi ca o tânără flamandă din coloniile sud-africane, şi cu atât mai puţin ca o belgiană. Flamanda ta este bună, dar nu cu adevărat fluentă. Trebuie să-ţi petreci mai mult timp cu belgieni, să vorbeşti cu ei, să înveţi despre ţara lor, să afli lucrurile care îi animă.

– Cum să fac asta, domnule, fără să mă duc în Belgia?

– Simplu, draga mea... va veni Belgia la tine.

Saffron îl privi întrebătoare.

– M-am gândit la toată povestea asta şi ştiu cum să te aduc într-o formă adecvată din punct de vedere operaţional.

– Chiar ştiţi, domnule? întrebă Saffron, simţind un prim fior vag de speranţă. O, mi-ar plăcea foarte mult asta.

El deschise o tabacheră neagră şi lăcuită aflată pe biroul său, scoase o ţigară, o aprinse şi pufăi înainte să continue:

– Ce îţi propun este să te alături echipei mele din secţiunea T. O să te numesc pe postul de legătură cu comunitatea belgienilor exilaţi din Londra. Trebuie să ajungi în Eaton Square. Guvernul belgian din exil îşi are sediul acolo. Dacă stau să mă gândesc, nu cumva ai un apartament în apropiere?

– Ba da, domnule, în Chesham Court, e foarte aproape.

– Excelent. O să descoperi că, la fel ca majoritatea guvernelor de pretutindeni, belgienii sunt măcinaţi de dispute, rivalităţi şi gelozii ieftine. S-au opus unul altuia când aveau de

guvernat Belgia, iar acum nici măcar nu mai asta ca să-i distragă. Nu contează, sunt convins că se vor uni în admirația pe care ți-o vor purta și, cu cât Baker Street se poate implica mai mult în diferitele guverne care și-au găsit un sediu în Londra, cu atât este mai bine pentru noi. Desigur, scopul întregului exercițiu pentru tine este să vorbești tot timpul flamandă, în afara cazului în care te întâlnești cu cineva care insistă să vorbească în franceză.

– Sunt încântată să vorbesc flamandă toată ziua, domnule, dar am o franceză de școlăriță.

– Ei bine, e un început bun. Sunt sigur că o s-o înveți imediat, odată ce ești nevoită să o faci. Cred că munca o să ți se pară interesantă, iar experiența vieții belgiene de neprețuit. Învață să-i cunoști ca oameni, Saffron. Încearcă să te prinzi de detaliile din viețile lor: ce le place să mănânce, muzica preferată, cărțile pe care le citesc, poveștile pe care le spun.

– Și locurile pe care le-ar recomanda pentru o permisie de week-end?

– În special, spuse Amies cu un zâmbet. Și mai poți face ceva, spuse el, stingându-și țigara.

– Da, domnule?

– Avem ceea ce s-ar putea numi o dispută politică intensă cu belgienii, în special cu băieții lor de la Sûreté de l'État[1].

– Acesta este Serviciul de Informații de Stat, nu-i așa? întrebă Saffron.

– Exact. Treaba este că devin deranjați de munca pe care o facem noi acolo.

– Într-adevăr, domnule? Am crezut că merge bine.

– O, da... din perspectiva noastră. Am deraiat trenuri, am sabotat o mulțime de avioane germane, am detonat linii de cale ferată, vapoare, centrale electrice, și chiar am lichidat un

[1] „Siguranța Statului", în limba franceză, în original.

ofiţer Gestapo şi pe câţiva dintre colaboratorii lui belgieni. Asta e o problemă.

– Nu reuşesc să vă urmăresc, domnule. Cu siguranţă, belgienii ar trebui să fie mulţumiţi că lovim în oamenii care le ocupă ţara.

– Este o presupunere rezonabilă, Courtney, dar mă tem că nu una corectă. Belgienii nu văd cu ochi buni activităţile noastre şi insistă că trebuie să aibă dreptul să le aprobe şi, dacă aşa consideră, să aibă drept de veto asupra operaţiunilor noastre. Au un argument valabil când spun că oamenii lor sunt cei care suferă dacă germanii se răzbună după operaţiunile noastre. Dar nu cred că aceasta este principala lor problemă. Cele două lucruri de care le pasă sunt, primul, că nu suportă să vadă cum îşi pierd autoritatea, văzându-ne pe noi în control, şi al doilea, că nu vor să producem stricăciuni industriei belgiene, reţelei de transporturi sau oricărui alt sector.

Îşi ridică sprâncenele.

– Sincer, la felul cum se poartă în continuare, ai zice că e ţara lor.

Saffron râse.

– Presupun că este... dar nu atâta timp cât sunt germanii la conducere. Şi nu se pot aştepta să fie singurii oameni din Europa care să rămână neatinşi. La urma urmei, suntem în război.

– Suntem, şi dacă îi poţi convinge să înţeleagă asta pe iubiţii noştri aliaţi belgieni, o să faci un mare serviciu cauzei Aliaţilor. Acum, am o şedinţă informativă pe care trebuie să o ţin peste treizeci de minute. Trimitem trei agenţi în Belgia pe o ambarcaţiune de lansat torpile. Trebuie să discut operaţiunea cu ei. Sugerez să-ţi iei notiţe, să te familiarizezi cu planurile şi să-i cunoşti pe agenţi. Nu se ştie niciodată, s-ar putea să lucrezi umăr la umăr cu ei mai repede decât crezi.

* * *

Amies îi schiţase lui Saffron noul ei mod de viaţă de parcă i-ar fi schiţat modelul pentru o rochie nouă. Acum ţinea de ea ca acest model să devină real. Se apucă de treabă cu energia care o caracteriza. În câteva săptămâni, devenise o figură familiară la sediul guvernului belgian, ca şi în barurile, în restaurantele şi cafenelele unde mergeau să se relaxeze miniştrii, persoanele oficiale şi angajaţii lor tineri.

Pe Saffron o ajuta faptul că era tânără, femeie şi atrăgătoare, şi era deseori invitată să petreacă timp cu politicieni mai în vârstă care nu ar fi arătat niciun interes unui bărbat de vârsta ei. Într-o seară se afla într-un bar cu ministrul de Externe belgian şi cu şeful Securităţii, întrebându-se dacă ceilalţi clienţi realizau importanţa celor doi domni străini care şedeau într-un colţ al salonului, când ministrul spuse:

– Spune-mi, domnişoară Courtney, de ce sunt colegii tăi atât de hotărâţi să-mi lase ţara în ruine?

– Nu sunt sigură că înţeleg la ce vă referiţi, domnule, răspunse Saffron, care era foarte mulţumită să constate că belgienii abordau subiectul pe care Amies dorise să-l discute ea.

– Ce vrea să spună domnul ministru, întrerupse şeful Securităţii, este că sabotorii care lucrează după ordinele britanice distrug proprietăţile din ţara noastră.

– Sunt sigură, domnule, că nu cunosc detaliile vreunei operaţiuni.

Zâmbi dulce:

– Asta e treabă de bărbaţi, nu credeţi?

Înainte ca vreunul dintre ei să apuce să răspundă la întrebare, Saffron vorbi din nou:

– Dar îmi imaginez că orice operaţiune este îndreptată către germani, cu intenţia de a le face rău şi de a ne ajuta să câştigăm războiul, pentru ca Belgia să fie din nou liberă.

– Poate aşa este, spuse ministrul. Dar nu vrem să ne întoarcem înapoi în ţara noastră şi s-o găsim transformată într-un maldăr de moloz.

– Hmm... cântări Saffron. Sunt curioasă ce ar spune londonezii din acest bar. Ei au trecut prin *Blitzkrieg*[1]. Gândiţi-vă la toate distrugerile teribile pe care le-au văzut. Şi-au petrecut noapte după noapte în adăposturi, întrebându-se dacă locuinţele sau chiar străzile lor o să mai fie acolo când o să iasă afară. Sunt sigură că fiecare om de aici cunoaşte cel puţin o persoană care a murit sau care a fost mutilată, probabil o persoană pe care o iubeşte. Aţi putea să vă uitaţi în ochii lor şi să le spuneţi că Belgia refuză să-şi facă datoria?

Ministrul de Externe nu se aşteptase la acel răspuns.

– Vrei să spui că belgienii ar fi laşi?

– O, nu, domnule, deloc, nici nu-mi trece prin minte să spun aşa ceva. Dimpotrivă, sunt sigură că belgienii sunt la fel de curajoşi ca britanicii şi la fel de hotărâţi să-i bată pe germani. Sunt sigură că ar fi gata să facă şi sacrificii.

– Au făcut, spuse şeful Securităţii. Şi-au sacrificat libertatea.

– Atunci trebuie să facem ce putem ca s-o recâştigăm pentru ei, orice ar însemna asta, spuse Saffron. Îmi pare rău dacă ceea ce spun sună nepoliticos. Nu am crescut în Anglia. Sunt din Kenya şi, acolo unde trăiesc eu, suntem înconjuraţi de animale sălbatice. Unele dintre ele sunt foarte periculoase. Şi, dacă există un lucru pe care l-am învăţat de la tata, acela este că, atunci când un leu prinde gustul cărnii de om, nu are rost să te fereşti din calea lui: trebuie să-l omori. Trebuie să-l ucizi, să termini cu el pentru totdeauna.

---

[1] *Blitzkrieg*, (în germană Războiul Fulger) strategie germană pentru evitarea unui război lung în prima parte a celui de-Al Doilea Război Mondial în Europa printr-o serie de campanii neaşteptate, scurte, desfăşurate în forţă. Aici se referă la atacurile germanilor asupra Marii Britanii din 1940 şi 1941.

– Şi asta propui să le facem cu *les Boches*[1], domnişoară?

– Sper să îmi fac datoria, domnule.

Şeful Securităţii încuviinţă gânditor.

– Dar dacă asta este – cum i-ai spus tu – treabă de bărbaţi?

– Dacă asta mi se ordonă să fac, domnule, atunci o să mă supun ordinelor mele cât de bine pot.

– Îţi doresc *bonne chance*[2] în eforturile tale. Între timp, te pot invita la cină? Mi-am petrecut puţin timp în Congo, când eram tânăr. Mi-ar plăcea să vorbesc cu cineva din Africa...

* * *

Trei zile mai târziu, Saffron fu chemată în biroul lui Amies.

– Faci senzaţie printre prietenii noştri belgieni, spuse el.

– Sper că fac impresie bună, domnule.

– Cu siguranţă eşti eficientă. Pare că ţi-ai prezentat argumentul referitor la operaţiunile de sabotaj de pe teritoriul lor cu oarecare forţă.

– Ei au deschis subiectul, domnule, şi ştiu cât de mult înseamnă pentru noi. Sper că nu am jignit pe nimeni.

– Se poate să fi atins cel puţin orgoliul unui ministru belgian, dar asta nu-i va face decât bine. Partea cea mai importantă este că ştiu cum ne raportăm noi la asta şi, din ce înţeleg eu, i-ai făcut să se gândească la faptul că nu este înţelept să le spună britanicilor că nu vor să vadă nicio daună în Belgia.

– Am fost foarte tentată să spun: „Dacă aşa credeţi, poate că ar trebui să vă lăsăm pe mâna germanilor".

– Mă bucur că nu ai spus asta, Courtney... Este o situaţie complicată.

---

[1] Termen peiorativ pentru germani în al Doilea Război Mondial.

[2] „Mult noroc" în limba franceză, în original.

– M-am înroşit, Masha? îşi întrebă Yulia Sokolova cea mai bună prietenă, Maria Tomaşeva, în timp ce stăteau întinse pe un petec de iarbă într-una dintre grădinile publice îngrijite atent de pe malul vestic al râului Volga: două fete de şaptesprezece ani din Stalingrad, făcând plajă într-o frumoasă dimineaţă de duminică de august.

Maria mârâi, se ridică într-un cot şi examină spatele gol al Yuliei.

– Nu, Yuliuşca, eşti bine. Acum lasă-mă să dorm, sunt atât de obosită. Ştii că am fost în schimbul de noapte.

Yulia întoarse capul, îşi dădu la o parte nişte şuviţe de păr blond ca spicul de pe ochii albaştri ca să se poată uita la Maria şi întrebă:

– Ştii în ce dată e azi?

– Oh... oftă Maria, scuturându-şi capul în faţa refuzului de a fi lăsată să se odihnească.

Era la fel de blondă şi avea ochii la fel de albaştri ca Yulia. Oamenii spuneau deseori că arătau mai mult a surori decât a prietene. Îşi frecă ochii.

– Douăzeci şi trei. De ce?

După care îşi dădu seama.

– O... iarăşi.

– Nu spune „iarăşi". Mai sunt trei zile până la onomastica mamei şi eu tot nu ştiu ce cadou să-i iau. Ştii cât de mult înseamnă pentru ea.

– O, știu, draga mea, știu...

Înainte ca Maria să-și poată termina propoziția, zumzetul tăcut al orașului fu despicat de urletul unei sirene antiaeriene. Fetele săriră în picioare. Se încurcară în curele și nasturi în timp ce se îmbrăcau, apoi își băgară prosoapele, cărțile și sticlele de apă în genți.

O secundă mai târziu, auziră primele explozii în depărtare. Se uitară în direcția sunetului și, spre groaza lor, văzură că cerul era acoperit de avioane avansând către ele în grupuri organizate, la fel de ordonat ca niște gărzi ce mărșăluiesc.

– Bombardiere, strigă Yulia. Bombardiere fasciste.

Fetele priviră în sus, uluite și îngrozite în timp ce apăreau tot mai multe avioane germane. Exploziile deveniră mult mai puternice, iar pământul începu să se cutremure. Maria o prinse pe Yulia de braț și strigă cât putu de tare:

– Repede, la tunuri!

* * *

Gerhard zbura la o altitudine de două mii de metri. Escadrila îi era desfășurată de jur împrejur în trei rânduri de câte patru avioane. Erau doar un element din vasta flotă de aparate de zbor, mai mult de o mie două sute, care zburaseră spre est peste stepe în această primă zi din campania de bombardamente pe care *Generaloberst* Wolfram Baron von Richthofen, comandantul Flotei a 4-a Aeriene, o lansa împotriva Stalingradului.

Gerhard avea o hartă mentală a orașului pe care urmau să îl atace. Se gândea la el ca la un șarpe imens, întinzându-se pe douăsprezece kilometri pe o rută întortocheată, pe malul vestic al fluviului Volga. Spre nord, unde era capul șarpelui, se întindea un cartier industrial în jurul a patru fabrici imense, fiecare înconjurată de locuințele muncitorilor. Centrul orașului era în

burta şarpelui, o desfăşurare modernă de birouri, magazine şi blocuri de apartamente, cu bulevarde late şi impunătoare. Spre sud se întindea mai departe o coadă lungă de case de lemn părăginite în care trăiau foarte mulţi ruşi, majoritatea barăci pe un singur nivel, ale căror aparenţă şi structură abia dacă se schimbaseră în ultimele două sute de ani.

În centrul oraşului trona un imens depozit de grâu, ca un afloriment imens ieşind din mijlocul unei câmpii pline de iarbă. Primul val de avioane Luftwaffe îl folosise drept reper, ghidându-i spre ţintele lor pe măsură ce se apropiau de Stalingrad. Nu avuseseră parte aproape de nicio opoziţie, însă trei ani de acţiune aproape continuă îl învăţaseră pe Gerhard felul cum neglijenţa era, în astfel de momente, cel mai mare pericol.

Gerhard porni radioul şi le reaminti oamenilor săi:

– Fiţi atenţi. Nu se ştie niciodată cu rusnacii ăştia. Ar putea fi o capcană.

– Dacă se ascund, probabil că au o vopsea magică, răspunse Berti Schrumpp. E vizibilitate perfectă şi nu se vede niciun rus nicăieri. Poate că s-au dat bătuţi.

Fostul copilot al lui Gerhard fusese promovat la comanda a trei dintre avioanele escadrilei. Era şi bufonul oficial al escadrilei. Niciun alt om nu ar fi scăpat basma curată dacă ar fi vorbit aşa cu comandatul.

– Fiţi oricum cu ochii în patru, insistă Gerhard. Nu vă relaxaţi. Aşa se moare cu uşurinţă.

Privi în depărtare, mijindu-şi ochii în timp ce se străduia să vadă spre est. În faţă, cerul era întunecat, cu albastrul pătat de negru şi gri.

– Par să se vadă nori de furtună la orizont, spuse el. E destul loc acolo ca să se ascundă rusnacii.

Vocea lui Gerhard era aspră, dar cu greu îl putea învinui pe Berti. În ultimele două luni, tancurile Wehrmacht avansaseră

drept prin Ucraina şi apoi în Crimeea şi Caucaz, încetinind numai atunci când maşinile cu combustibil nu puteau să ţină pasul cu ele. Milioanelor de soldaţi ruşi capturaţi sau ucişi, care încercaseră să facă faţă invaziei pământului lor natal, li se adăugaseră nenumărate alte victime din populaţia civilă. Acum *Führer*-ul şi generalii săi erau siguri că Armata Roşie nu mai avea alte rezerve.

Apoi Gerhard auzi în cască vocea lui Berti, surprinsă.

– Dumnezeule mare... uitaţi-vă la asta!

Întunecimea de pe cer nu venea de la nori de furtună, ci de la pătura neagră şi groasă de fum care plutea deasupra Stalingradului.

Oraşul tocmai fusese lovit de primul val de bombardiere. Gerhard îl escorta pe al doilea, urmat de al treilea şi al patrulea. Şi aceasta era doar prima din trei zile de atacuri masive.

Stalingrad era pe punctul de a fi şters de pe hartă, cu oamenii şi clădirile sale măturate de pe suprafaţa pământului. Gerhard nu-şi putea închipui cum ar fi putut supravieţui ceva acolo jos. Şi după ce Stalingradul avea să dispară, cât de mult mai putea să mai reziste Rusia?

– Acesta este sfârşitul, spuse Berti, de parcă ar fi urmat gândurile lui Gerhard. E clar că rusnacii nu mai pot rezista mult la aşa ceva.

* * *

Majoritatea bărbaţilor ajunşi la vârsta la care puteau lupta plecaseră pe front, aşa că femeile şi copiii din Stalingrad fuseseră chemaţi să se pregătească pentru lupta care urma să vină. În acea primăvară, Yulia şi Maria participaseră la o întâlnire a Komsomol-ului lor, sau Liga Tinerilor Comunişti, când un oficial din partid venise să li se adreseze. Stătea în faţa lor în uniforma de luptă, înalt şi frumos, cu pieptul acoperit de medalii şi cu mâneca stângă a jachetei goală, împăturită şi prinsă cu un ac pe umăr.

– Tovarăşe, începu el. Tinere mândre, crescute în slava lui Lenin, din Stalingrad.

Acele cuvinte le emoţionaseră pe fete. Să te gândeşti că un asemenea erou le considera tovarăşele sale!

– Am doar o întrebare pentru voi... Vreţi să vă apăraţi patria?

– Da! chiuise o singură fată.

După care celelalte i se alăturaseră:

– Da, da, da!

În acea seară, Yulia, Maria şi grupul lor de prietene apropiate se înscriseseră toate să-şi facă datoria la bateriile antiaeriene ale oraşului. Nu aveau habar în ce se băgau: nu ştiau cu ce arme aveau să tragă sau cum trebuiau manevrate.

Învăţară curând.

Fetele lucrau la fabrica de tractoare din Stalingrad, ale căror linii de producţie scoteau pe bandă rulantă tancuri în loc de maşini agricole. Între schimburi, erau antrenate şi instruite, zi şi noapte, cum să opereze un tun antiaerian 52-K. Yulia, care avea un ochi ager şi o minte rapidă şi matematică, fu desemnată ca trăgător. Maria, care era mai înaltă şi cu umerii mai laţi, era parte din lanţul uman cu care erau transportate proiectilele grele de la depozitul de muniţie la armă.

Acum, la mai puţin de două luni de zile de când văzuseră pentru prima oară un tun antiaerian, trăgeau cu acesta pline de furie. Bateria lor era poziţionată într-un loc dedicat armelor din perimetrul nord-vestic al fabricii de tractoare. Imensul complex era una dintre ţintele-cheie ale fasciştilor şi atacurile desfăşurate asupra acestuia erau fără milă.

Avioanele Stuka se prăbuşeau aproape vertical din înaltul cerului ca nişte corbi negri şi furioşi năpustindu-se după pradă, cu o asemenea viteză încât tunurile grele de 85 de mm nu le puteau urmări. Urletele lor prevestitoare o înspăimântaseră pe

Yulia la fel de mult ca impactul bombelor. Între timp, bombardierele mai grele treceau rând după rând, cu mare zgomot, peste oraş.

O clipă mai târziu, bombele ieşeau de sub fuzelaj şi cădeau tot mai rapid, pe măsură ce forţa de gravitaţie devenea mai puternică. Erau rafale de explozii pe pământ, la fel de copleşitoare ca urletul avioanelor Stuka de la începutul zilei, însă acum Yulia nu se mai gândea la nimic în afară de avioanele din vizorul ei, la înălţimea şi cursul lor şi la cum puteau fi doborâte.

Era cu totul o scânteie de revoltă, ca un gândac ce se agita printre resturile celui mai feroce atac aerian pe care îl văzuse vreodată Patria.

Între timp, Maria se transformase într-o maşinărie umană, angrenată în aceeaşi rutină, ridicând din nou şi din nou proiectilele care erau cărate de către lanţul uman. La început, frica îi dăduse energie, dar, pe măsură ce era copleşită de teroare, devenise tot mai vulnerabilă la epuizare. Mai târziu, se simţi de parcă se separase de corpul ei. Mintea îi era altundeva, în vreme ce muşchii şi încheieturile braţelor şi picioarelor strigau de durere; oboseala dispăruse, iar moartea însăşi ar fi putut foarte bine să fie o altă stare de spirit.

Oră după oră, se umplu tot mai tare de fum şi praf. Fetele îşi puseră baticuri peste gură şi nas ca să respire mai uşor. Erau atât de pline de transpiraţie şi murdărie încât semănau cu nişte mineri dintr-o mină de cărbune din fundul pământului. În scurtele pauze dintre valurile de bombardiere, li se dădea să bea apă şi să mănânce pâine neagră. Abia după ce terminară de consumat aceste provizii sărace observară cât de uscate le deveniseră gurile sau cum le strângea foamea stomacurile goale.

Ofiţerul lor era un locotenent tânăr, pe nume Morisov, cu puţin mai în vârstă decât ele. Striga încurajări spre echipajele

aflate sub comanda sa atunci când armele trăgeau bine şi repede şi urla înjurături când încetineau. La un moment dat, la începutul după-amiezii, aduse o sticlă de vodcă să o împartă între fete şi pastile stimulatoare despre care le spuse că le vor aduce energie proaspătă şi curaj.

Pilulele funcţionară. Când începu următorul atac, fetele porniră cu o voinţă reînnoită. Totul era mai rapid, de la mişcarea ţevii la transportarea proiectilelor. Apoi văzură un pericol nou: avioane de luptă germane, un roi întreg, desprinzându-se din formaţie şi repezindu-se către ele.

* * *

Piloţilor de vânătoare nu le plăceau misiunile de atac la sol. Pământul era inamicul lor: să cadă în picaj era împotriva tuturor instinctelor lor. La înălţimi, puteau să se eschiveze, să se desprindă sau să se învârtă fără să păţească nimic. Dar un atac la sol implica un curs direct spre ţintă, fără să se ferească de rafalele armelor de dedesubt, toate îndreptate în direcţia lor.

Escadrilei lui Gerhard i se ordonase să protejeze bombardierele pe care le escortau. Din aer nu era niciun pericol: cu toate avertismentele pe care le primise, nu era niciun avion rusesc pe cerul de deasupra Stalingradului. Însă jos, multe dintre bateriile antiaeriene supravieţuiseră atacurilor avioanelor Stuka şi ţinta lor devenea tot mai bună. Din cer cădea un bombardier după altul. Datoria lui era clară.

Escadrila sa zbura peste cartierul industrial, către nordul oraşului. Văzu un grup de tunuri într-unul dintre complexele imense ale fabricii. Aerul de deasupra era întunecat de ciupercile de fum negre ale bombelor care explodau.

Gerhard vorbi la radio:

– Pregătiţi-vă pentru atacul la sol. Ţintele sunt armele de lângă fabrică, la ora două, jos. Atac în formaţie de patru, eşalonul stâng.

Cele douăsprezece avioane se rearanjară în trei linii diagonale, fiecare cu comandantul de zbor în poziția din dreapta.

– Gata? întrebă Gerhard.

Așteptă mai puțin de cinci secunde ca să primească un răspuns pozitiv, apoi urlă strigătul german de luptă: „*Horido!*", după care se înclină puternic în dreapta, desprinzându-se de celelalte avioane și căzând în picaj către infernul de flăcări în care se transformase Stalingradul.

Avioanele Messerschmitt căzură în picaj aproape cinci mii de metri din înaltul cerului până aproape ajunseră să zgârie acoperișurile celor mai înalte clădiri din Stalingrad. Apoi Gerhard își îndreptă avionul, își luă ca reper silueta bombardată a fabricii, își ajustă foarte puțin cursul și se îndreptă către tunuri.

Văzu pe sub aripi ruinele pe care le produseseră bombardierele: peisajul unui oraș plin de cratere, clădiri dezgolite și drumuri blocate. Fiecare crater oferea unui soldat un loc sub care să se adăpostească. Trecu pe lângă o altă fabrică, mai mică, care trebuia să fi fost construită din sticlă și metal. Sticla nu mai era, dar stâlpii de metal, grinzile, lonjeroanele și cadrele ferestrelor erau prăbușite într-o mare de bucăți de metal îndoit, contorsionat și îmbinat.

Niciun om nu s-ar putea cățăra pe ruinele astea, se gândi el. *Niciun tanc nu ar putea trece prin ele.* Craterele și clădirile distruse erau ca un spațiu de asalt în interiorul căruia s-ar fi putut ascunde oricâți apărători.

Cerule, dacă nu am distrus Stalingradul? Dacă l-am transformat într-un teritoriu de necucerit?

Gerhard aproape ajunsese la baterie. Tunurile fuseseră scoase la iveală, astfel că trăgeau direct către avioanele de luptă ce se apropiau de ele, ca niște tunuri care ar bombarda cavaleria de atac. Era suficient de aproape încât să vadă cine trăgea în avioane. Erau femei.

Piloţii Luftwaffe fuseseră de multă vreme obişnuiţi să atace avioane de luptă ruseşti operate de piloţi şi trăgători care erau femei. Cu toate astea, să ucidă femei li se părea un gest respingător şi nefiresc. Toate instinctele le spuneau că războiul este treabă de bărbaţi, că rolul femeilor era să creeze viaţa, nu să ucidă şi să fie ucise. Dar frontul rusesc nu avea timp pentru sentimente. Era un abator brutal şi implacabil în care erai fie măcelarul, fie cel măcelărit.

Gerhard îşi încleştă maxilarele şi îşi lăsă deoparte scrupulele. Avionul său era înarmat cu trei tunuri MG/FF care trăgeau runde de 20 de mm puternic explozive, care puteau să spintece un avion inamic. Tunurile anti-aeriene staţionare şi echipajele lor neprotejate erau ţinte mult mai uşoare. Gerhard apăsă pe trăgaci şi văzu trei linii create de impactul explozibililor pe pământ în faţa lui, ca nişte ace de cusut ce intră printr-o ţesătură îndreptându-se direct către cea mai apropiată armă.

Fetele ţipau, dar Yulia nu putea să le audă din cauza bubuitului tunurilor germane şi al zgomotului motoarelor aeriene aflate atât de aproape deasupra capului ei, încât simţea că ar putea întinde mâna şi atinge partea de dedesubt a avioanelor de vânătoare care făceau ravagii atât de mari în zona tunurilor.

Văzu o fată sfâşiată în două, cu picioarele desprinse de trunchi de forţa obuzelor. O alta fu smulsă de la pământ şi aruncată într-un zid la cinci metri în spatele ei. Dezastrul din jurul ei era mai mare decât orice provocaseră avioanele Stuka.

Yulia îşi păstră calmul. Ştia că va avea timp doar pentru un foc şi era hotărâtă să-şi nimerească ţinta. Fasciştii trebuiau să plătească pentru invazia lor ucigaşă. Aşteptă până când ţeava tunului fu complet ridicată şi văzu în vizor unul dintre avioanele din fruntea formaţiei fasciste.

Trase.

Proiectilul ei distruse avionul care se avânta înspre ea. Yulia se aruncă la pământ în timp ce rămăşiţele arzânde ale acestuia îi zburară peste cap şi se izbiră de o laterală a fabricii. Rămase întinsă acolo în timp ce restul avioanelor îşi încheiară runda.

Apoi, la fel de repede cum sosiseră, avioanele germane dispărură, iar sunetul asurzitor al atacului lor fu înlocuit de tăcerea ciudată întreruptă doar de urletele şi gemetele răniţilor. Yulia privi împrejur după Maria, cu frica crescându-i în stomac din cauză că nu reuşea să-şi vadă prietena prin fumul, praful, gunoaiele şi trupurile prăbuşite. Apoi, din ceaţă, apăru o figură. Părul blond îi era murdărit de sângele care îi cursese pe frunte şi pe jumătate din faţă.

– Maria, strigă Yulia, şi fugi la prietena ei, care mergea împleticit, cu o privire stinsă pe faţă.

Pielea feţei îi era lividă sub sânge şi praful care-o acoperea. Yulia fugi la Maria şi o luă în braţe. Se uită la capul ei şi, cu delicateţe, îi dădu la o parte părul, scoţând la iveală o tăietură adâncă în creştetul capului. La prima vedere, părea o rană serioasă, dar Yulia îşi dădu seama că osul de sub rană nu era spart. Maria era năucită, dar avea să supravieţuiască.

Yulia auzi vocea lui Morisov.

– Voi două, întoarceţi-vă la post.

Tânărul locotenent aduna supravieţuitoarele, asamblându-le în echipe care să-şi reia locul la cele două tunuri rămase.

– Prietena mea este rănită, tovarăşe locotenent. Are nevoie de tratament medical.

– Are grijă un infirmier de răniţi, răspunse Morisov. Se ocupă prima oară de cazurile mai serioase. Se va ocupa de prietena ta când îi vine rândul. Dar, deocamdată, poate să meargă. Deci poate să lupte.

Se duse la Yulia şi îi întinse încă una dintre pastilele sale magice.

– Dă-i asta.

Fetele se întoarseră la tunul lor, încercând să nu se uite la cadavrele împrăştiate în calea lor. Maria îşi luă locul în rând. Yulia aşteptă până când ţeava tunului fu ridicată din nou şi privi înspre cer. Mai puţin de două minute mai târziu, deasupra capului lor apăru un alt val de bombardiere şi bătălia începu din nou.

* * *

Când se întoarseră la Tazi, piloţii îşi prezentară raportul şi se îndreptară către sala de mese să bea în memoria pilotului care fusese doborât în atacul asupra tunurilor antiaeriene. Berti Schrumpp făcea tot ce putea ca să înviorеze atmosfera.

– Cerule, rusnacii ăia fac umbră pământului degeaba, spuse el. Femeile lor luptă mai bine decât ei.

– Poate că sunt mai inteligenţi decât credeţi, domnule, replică un pilot cadet abia sosit, pe nume Otto Braun. Îşi pun femeile să facă toate treburile murdare.

– Te-a încolţit aici, Berti, spuse Gerhard.

– A, trebuie să fie înţelepciunea tinereţii, cedă Schrumpp.

– Atunci nu e niciun motiv de îngrijorare, bătrâne. Asta nu va rezista mult pe aici.

– Adevărat, spuse Berti. Ascultă-mă pe mine, Braun, băiete, în curând o să te transformi într-un bătrân prost şi beat, la fel ca noi ceilalţi... Asta, dacă eşti norocos.

* * *

Plecase şi cel din urmă bombardier. Soarele coborâse pe cer. Yulia şi Maria stăteau întinse lângă arma antiaeriană

împreună cu tovarăşele lor supravieţuitoare, nemişcate, abia conştiente, aparent la fel de lipsite de viaţă precum cadavrele împrăştiate peste tot pe asfaltul din jurul lor.

Morisov şedea pe zidul scund care înconjura amplasamentul, cu capul lăsat în piept, abia reuşind să-şi ţină ochii deschişi. Simţea o vibraţie în pământ. Nu era şocul distinct al unei bombe care exploda, cât un tremur persistent. Apoi auzi zgomotul, o combinaţie între un huruit jos de motor şi bătaia metalică a şinelor de metal care, chiar şi pentru un soldat încă la fel de necopt ca iarba primăverii, putea însemna un singur lucru.

Tancuri.

Şi se apropiau.

Morisov auzi un zgomot de arme de foc şi de grenade de mână.

Se întinse să-şi ia casca, după care alergă la tun, urlând:

– Tancuri! Tancuri!

Fetele se ridicară în picioare, neştiind prea bine ce să facă în continuare. Fuseseră antrenate să tragă cu arma lor în avioane. Nu aveau nicio idee cum să distrugă vehicule armate.

Însă Morisov era un băiat suficient de deştept, chiar dacă ieşise din Academia Militară de abia trei săptămâni. Ştia că tunurile de 85 de mm pe care le comanda erau, în esenţă, aceleaşi arme care erau montate pe turelele tancurilor T-34, cele mai temute vehicule ale Armatei Roşii. Tancurile T-34 puteau să doboare orice blindat adus de germani pe câmpul de luptă. Arma asta putea sigur să facă acelaşi lucru.

– Coborâţi ţeava! le strigă el fetelor. Pregătiţi-vă să trageţi la nivelul solului!

Bateria fusese asamblată la colţul unei intersecţii. De unde stăteau fetele, aveau în faţă un drum şi două străzi pe laterale.

În timp ce ţeava lui 52-K cobora încet, ca un ac de ceasornic ce trece de la ora douăsprezece la ora trei, Morisov examină intersecţia. Multe dintre clădirile din jur fuseseră lovite de bombe. Unele erau în flăcări, altele distruse, altele găurite. Molozul, în grămezi de cărămidă şi beton de mărimea unor bolovani mari, împânzea strada.

Tânărul ofiţer auzi în spatele lui strigăte şi paşi care se apropiau alergând: era un grup de soldaţi ai Armatei roşii. Unul dintre ei se grăbi spre amplasament.

Morisov văzu că bărbatul care alerga era un căpitan. Îi făcu semn.

– Vin de acolo! strigă căpitanul, arătând spre drumul din faţa lor. Trebuie să distrugeţi întăririle inamicului. Vieţile noastre depind de asta.

Înainte ca Morisov să înţeleagă ordinul, căpitanul o luă la fugă prin intersecţie. Ajunse la oamenii lui şi îi îndreptă către germanii care soseau.

Sunetul bătăliei crescu de jur împrejur. Yulia se obişnui cu senzaţia de a privi prin vizorul tunului în noua direcţie. Pentru prima oară în ultimele ore, îi era frică. Era izbită de o nouă teamă, aceea că ar putea să facă pe ea în faţa prietenelor sale, ceea ce ar fi umplut-o de ruşine. Privi în jurul ei şi nu văzu decât feţe murdare şi ochi îngroziţi. Yulia nu era singură. Tuturor le era groază.

Zgomotul ritmic al şenilelor şi huruitul se apropiau. În timp ce bătălia îi împresura, strada din faţă se umplu ca de o ceaţă de praf şi praf de puşcă. Apoi apărură soldaţi ruşi, alergând pe drum în jos, luând poziţii noi, ascunzându-se după canturile uşilor, sub grămezi de moloz, oriunde puteau să găsească adăpost.

În timp ce sunetul tancurilor deveni şi mai asurzitor, din ceaţa murdară apăru o ţeavă lungă şi subţire, urmată de

silueta lată, turtită şi brutal de geometrică a unui tanc Panzer IV, şi apoi încă două în fiecare parte, puţin în spatele lui, avansând în formaţie de săgeată.

Infanteria germană, cu căştile lor din metal dur, venea în spatele blindatelor. Soldaţii din Armata Roşie aruncau în tancuri grenade de mână, însă exploziile nu le puteau opri din înaintarea care continua ca un val lent, distrugător şi de neoprit. În spatele turelelor erau tunuri montate pe corpul tancurilor. Trăgeau într-o parte şi într-alta la orice semn de viaţă.

Două bătrâne îngrozite se ascundeau în spatele unei uşi. Una dintre ele ţinea în poală un copil mic. Yulia văzu o mitralieră îndreptată spre ele. O văzu cum se opri o clipă şi apoi auzi ţăcănitul puternic al ţevii în timp ce seceră femeile şi copilul dintr-o singură mişcare.

La începutul zilei, care părea să fi fost cu o viaţă în urmă, Yulia ar fi izbucnit în lacrimi în faţa unei asemenea grozăvii. Acum furia îi întări nervii şi, privind prin vizor şi ochind, strigă:

– Foc!

Proiectilul izbi o clădire din spatele tancului care reacţionă ca un imens animal de metal ce îşi căuta sursa noii ameninţări. Turela se întoarse de la stânga la dreapta, căutându-şi ţinta.

– Încărcaţi! strigă Morisov. Mai repede! Mai repede!

Comandantul tancului din interiorul Panzer-ului IV găsi ceea ce căuta. Arma i se fixă asupra amplasamentului tunului antiaerian.

Yulia se simţi de parcă arma ar fi fost îndreptată direct spre ea, ca un ochi gol.

Se uită la ea. Ştia că inamicul avea să tragă în orice moment, dar, cu toate că nu dură mai mult de o fracţiune de secundă, se opri, îşi asigură ţinta şi strigă din nou:

– Foc!

Se auzi o explozie instantanee în momentul în care tancul fu distrus. Arma inamicului fu aproape smulsă din turela care izbucni în flăcări. Oamenii se zbăteau să iasă din ea, încercând să scape, dar ieşeau direct în calea gloanţelor trase de soldaţii ruşi din faţa lor.

Un alt tun din baterie lovise şi el un tanc german, dar lovitura se dovedi razantă. Morisov văzu şi strigă:

– Spre stânga! Trageţi în tancul ăla!

Fetele se apucară de lucru, învârtind cu repeziciune manetele ce învârteau tunul. Se concentrau pe bătălia din faţa lor. Când se uită prin vizor, ceva îi intră Yuliei în ochi. Nu era mai mult decât o fărâmă de praf, dar o împiedică să vadă bine.

Îşi luă mâna de pe vizor şi îşi şterse ochiul.

Şi atunci îl văzu. Germanii trimiseseră încă un tanc, pe un flanc adiacent. Se apropia neobservat de pe una dintre străzile laterale.

Yulia văzu ţeava îndreptându-se către ea, aşa cum făcuse şi cealaltă ţeavă. Dar nu avea cum să reacţioneze. Nu puteau să-şi întoarcă tunul să-i facă faţă.

Nu era timp să fugă.

O să murim cu toţii.

Tancul trase. Lovi în plin. Yulia, Maria, Morisov şi restul echipajului tunurilor aeriene îşi aflară moartea într-o clipită.

Pe de altă parte, Bătălia de la Stalingrad abia începuse.

Pe măsură ce treceau săptămânile, lui Saffron nu numai că i se îmbunătăţiră abilităţile lingvistice în flamandă şi franceză, dar se familiariză din ce în ce mai mult cu detaliile vieţii belgiene. Începea să se simtă tot mai sigură că, dacă s-ar găsi în faţa unui ofiţer SS într-un compartiment de tren, ar fi fost în stare să poarte o conversaţie care să-l facă să se gândească la ea mai mult ca la o femeie pe care ar vrea s-o impresioneze şi s-o seducă, decât ca la un agent pe care să-l aresteze, să-l interogheze şi să-l împuşte.

– Astea sunt veşti excelente, spuse Amies când ea îi mărturisi aceste lucruri. Cu cât poţi face un bărbat să gândească mai mult cu boaşele, nu cu mintea, cu atât mai mult vei fi în siguranţă.

– Dar dacă trebuie să-i dau ce vor boaşele?

– Tot e mai bine decât un interogatoriu Gestapo. Acum, te rog să mă scuzi, am doi agenţi care aşteaptă să-mi dea raportul.

– Da, domnule, răspunse Saffron, ascunzându-şi cu greu dezamăgirea că nu avea să meargă cu el.

O dată, Amies îi permisese lui Saffron accesul în încăperea de pregătire a misiunilor Baker Street. Avea pereţii acoperiţi cu hărţi, fotografii de recunoaştere, imagini ale contactelor din Rezistenţă şi ale unor ţinte germane, şi orice alte documente ce ar fi fost necesare pentru o misiune. Ca măsură de securitate, pentru că se făceau toate eforturile ca fiecare operaţiune a secţiei să fie ţinută secretă, se puteau

trage storuri peste materialul legat de o țară, atunci când erau instruiți agenții unei alte țări.

În mijlocul camerei era o masă mare unde se puteau întinde hărți sau așeza machete la scară mare cu zonele țintă. Aceste modele erau extraordinar de precise și reprezentau cu claritate fiecare deal, râu, drum, cale ferată, clădire importantă sau orice detaliu din peisaj, până la ultimul copac, astfel încât oricine s-ar fi îmbarcat într-o misiune de sabotaj știa cum era zona țintă. Machetele erau construite din cutii mari de lemn.

– Dacă fac un instructaj, stau aici, îi spusese Amies, sprijinindu-se cu un picior pe marginea cutiei. Apoi folosesc asta.

Ridică un băț lung și ascuțit care semăna cu un tac de biliard.

– Ca să indic elementele cheie pe care trebuie să le țină minte agenții.

– Sunteți sigur că nu pot să asist la instructaje, domnule? încercă Saffron. N-aș vorbi fără rost și cred că aș putea să am o contribuție folositoare.

– Nu am nicio îndoială în legătură cu asta, răspunse Amies. Eu aș merge mai departe. Din perspectiva mea, ai fi ideală să te ocupi de agenți, atât în misiunile de pregătire, cât și pe teren.

– Atunci...

Amies termină propoziția pentru ea:

– ...de ce nu faci asta în loc să-i lingușești pe belgieni și să faci tururi prin facilitățile noastre pentru antrenamente?

– Da, domnule.

– Cadet Courtney, există o regulă de fier în Baker Street. Odată ce oricine, inclusiv eu, știe despre strategia generală a unei secțiuni naționale, despre statusul ei curent, sau numele agenților, fie de pe teren, fie pregătiți pentru misiuni, acelei persoane i se interzice să meargă ea însăși în misiuni. Este prea riscant. Dacă ar fi prinsă, ar putea să ne expună întreaga rețea din țara respectivă. Înțelegi asta, nu-i așa?

– Da, domnule.

– Dar sunt dispus să te las să alegi. Dacă vrei să vii şi să lucrezi aici pe durata războiului, aş fi bucuros să-ţi ofer un post. Ai fi extrem de competentă, ai face o muncă vitală pentru câştigarea războiului şi ai avansa rapid în grad.

– Nu vreau să-mi las antrenamentul nefolosit. Şi aş simţi că aş fugi de luptă.

– Prostii. Antrenamentul tău ţi-ar fi de un ajutor imens să înţelegi munca pe care o fac agenţii noştri şi standardele la care trebuie să ajungă. Cât despre fugit, draga mea fată, te-ai expus deja la mai mult pericol decât are orice femeie datoria s-o facă. Nimeni nu s-ar gândi să-ţi reproşeze asta. Suntem criticaţi necontenit pentru că ne folosim femeile ca agenţi, nu pentru că nu le lăsăm să stea acasă.

– Da, domnule.

– Aşa că ai această opţiune, caz în care prezenţa ta la instructaje şi la multe alte întâlniri ar fi, sunt sigur, nu numai posibilă, dar şi de folos. Sau poţi să continui să te pregăteşti să pleci ca agent. Dar, în acest caz, sala de întâlniri şi orice contact cu agenţii activi sunt *verboten*[1]. Alegerea îţi aparţine.

– Vreau să fiu agent, domnule, răspunse Saffron fără ezitare.

– Atunci data viitoare când vezi camera asta va fi atunci când discutăm misiunea ta.

* * *

Saffron se întoarse la rolul său de element de legătură cu guvernul belgian din exil. Cu fiecare zi care trecea, era tot mai prinsă în lumea stranie şi ireală a oamenilor ce se dădeau drept adevăraţii conducători ai unei naţiuni aflată sub dominaţia unei alte puteri, mai mari. Descoperi că miniştrii şi oficialii

[1] „Interzise", în limba germană, în original.

belgieni erau dispuşi să-i spună totul despre politica şi istoria naţiunii lor, însă surse mai bune pentru detaliile de care vorbise Amies, legate de viaţa de zi cu zi în ţara pe care o lăsaseră în urmă, erau femeile care lucrau pentru guvernul din exil.

Acestea îi spuseră cum să se poarte în public ca să arate ca toate celelalte, cum să-şi aranjeze părul sau cum să vorbească la fel ca ele cu vânzătoarele din magazine sau de la piaţă. Îi cunoşteau pe actorii şi pe cântăreţii de jazz despre care trebuia să ştie, cărţile şi ziarele pe care ar trebui să le citească. Şi cunoşteau semnele care le-ar fi făcut alte femei să creadă că era ceva suspect în legătură cu ea. Într-o lume în care fiecare om putea fi un colaborator dornic să o trădeze, astfel de indicii ar fi putut să o coste viaţa.

Şi pe Baker Street cea mai bună sursă de informare a lui Saffron era reprezentată de femei. Nu exista nicio frântură de informaţie despre vieţile personale ale celor de pe Baker Street care să nu-şi găsească în cele din urmă calea în reţeaua de inteligenţă feminină. La fel se întâmpla în cazul nesfârşitelor intrigi politice dintre Baker Street şi agenţiile rivale britanice şi americane, care erau, din anumite puncte de vedere, ameninţări mai mari la adresa supravieţuirii instituţiei de pe Baker Street decât Gestapo-ul.

Saffron află totul despre confruntările dintre departamentele serviciilor de informaţii britanice de la Margaret Jackson, o tânără frumoasă cu ochi căprui, în vârstă de douăzeci şi cinci de ani, secretara lui Gubbins, mâna sa dreaptă de care acesta nu se putea dispensa. Margaret şi Saffron îşi petrecuseră o vreme într-o negociere fără cuvinte, însă înţeleasă de amândouă, legată de relaţia lor personală. Erau amândouă tinere şi frumoase şi atrăgeau o cantitate semnificativă de atenţie masculină, dar amândouă arătau clar că, deşi nu le deranja să fie admirate, nu erau disponibile.

Puteau să fie rivale sau cele mai bune prietene. Fiecare dintre ele îşi făcuse griji că cealaltă ar putea să fie manipulatoare, nedemnă de încredere sau afurisită. Când îşi dăduseră seama că nu era cazul şi că amândouă erau la fel de sincere, deveniră prietene intime.

Într-o duminică din octombrie 1942, Saffron o invită pe Margaret la prânz acasă la ea, în apartamentul din Chesham Court. Trecu peste neajunsul de a fi fără speranţă în bucătărie folosindu-se de serviciile unui spărgător de coduri de douăzeci şi doi de ani, pe nume Leo Marks, renumit pentru două lucruri. Primul era abilitatea sa neobişnuită de a descifra mesaje codificate într-un mod imposibil de către agenţii de pe teren – un talent pentru care toţi îi erau recunoscători, pentru că reprezenta un risc imens să trimiţi un mesaj de două ori, ştiind că germanii dispuneau peste tot de metode de recepţionare a semnalelor şi a direcţiilor acestora.

Al doilea dar al acestui băiat genial era că putea să procure alimente grozave, care nu erau disponibile pe cartelă. Pretindea că acest lucru era posibil pentru că era nepotul lui Sir Simon Marks, proprietarul magazinului Marks and Spencer. Adevărul era că locuia încă cu părinţii săi, un librar respectabil şi soţia acestuia, care dispuneau de cele mai bune contacte de pe piaţa neagră din Londra.

Saffron reuşi să o servească pe Margaret Jackson cu o selecţie ilegală, însă splendidă, de friptură rece de vită, şuncă, pui fript cu salată verde, urmate de cele mai onctuoase tarte cu cremă pe care le gustaseră vreuna dintre ele în ultimii ani. Pentru nişte femei care se hrăneau în mod obişnuit cu alimentele frugale care se găseau în vreme de război, acesta era un adevărat festin regal.

După aceea, în timp ce se relaxau în faţa unor cești cu cea mai bună cafea pe care o gustase Saffron de când părăsise Orientul Mijlociu, Margaret spuse:

– Acum, că ne-am împrietenit, poate ar trebui să te informez în legătură cu modul în care funcţionează cu adevărat Ministerul Războiului Neonorabil.

– O, da, te rog, răspunse Saffron.

– O să încep de sus, cu generalul de brigadă Gubbins.

– Îţi place de el, nu-i aşa?

Margaret îşi duse mâna la faţă, simţind cum roşea.

– O, Doamne, este foarte evident?

– Doar că lucrezi din greu pentru el. Oricât de târziu plec de la muncă, dacă mă uit în sus la ultimul etaj, lumina de la biroul tău este întotdeauna aprinsă.

– Nu este pentru că îmi place de el în felul *acela*, dacă înţelegi ce vreau să spun. Este căsătorit. Dar îl admir foarte mult pe general şi trebuie să fiu acolo pentru că şi el lucrează atât de mult. Vezi tu, asta se întâmplă datorită agenţilor. Simte că trebuie să se asigure că facem tot ce putem ca să-i ajutăm. Nu pot să-l dezamăgesc.

– Totuşi, este foarte dur, nu-i aşa? Nu m-am întâlnit cu el decât de vreo două ori, dar felul în care se uită la cineva cu ochii ăia albaştri şi reci... de parcă poate să-ţi vadă până în suflet. Nu mi-ar plăcea să-l supăr!

– Poate fi destul de dur, ştiu, fu de acord Margaret, dar cel mai dur este cu el însuşi. Şi nu ai idee cât de mult timp îşi petrece din timpul său ca să nu fie desfiinţată organizaţia din Baker Street.

– Chiar? Credeam că Churchill ne iubeşte. Nu a spus el că ar trebui să „dăm foc Europei"?

– Prim-ministrul ne susţine, dar toată ziua aude destule voci care îi spun să scape de noi.

Saffron dădu din cap afirmativ.

– Ei bine, ştiu că băieţilor de la Oficiul de Război nu le place de noi. Consideră că nu jucăm cinstit.

– Da, dar ei nu sunt cei mai răi. Problema reală este C...

– A... nenorociţii de pe Broadway, spuse Saffron.

Aşa cum prezisese Amies, îşi petrecuse suficient timp pe Baker Street ca să se obişnuiască cu revărsarea nesfârşită de iniţiale. Dar probabil că C era cea mai secretă dintre toate. Se referea la Serviciul Secret de informaţii, sau SIS, cunoscut în lumea întreagă mai bine sub numele de MI6. Însă, pentru cei implicaţi în spionaj şi sabotaj, era cunoscut sub iniţiala C, pentru că era litera cu care şeful acesteia îşi semna toate scrisorile şi rapoartele. Iar birourile organizaţiei se aflau pe o stradă numită Broadway, nu departe de House of Parliament.

– Aşa, continuă ea, de ce vor afurisiţii ăştia să scape de noi? Nu suntem cu toţii de aceeaşi parte a baricadei?

Margaret râse.

– Am renunţat de multă vreme la speranţa asta! Se poartă ca nişte şcolari. Din punctul lor de vedere, ei s-au ocupat de spionaj înaintea noastră şi nu înţeleg de ce ar trebui să fim lăsaţi să le stricăm distracţia.

– Dar noi ne ocupăm cu ceva diferit, nu? întrebă Saffron. Noi ne trimitem agenţii să ajute grupurile din Rezistenţă şi ca să comită acte de sabotaj. Este un alt fel de a lupta, la jumătatea drumului dintre spioni şi soldaţi obişnuiţi.

– Sunt perfect de acord. Însă cei din C au în spatele lor toată puterea Ministerului de Afaceri Externe şi se străduiesc să-l convingă pe prim-ministru că îşi iroseşte resursele şi că nu facem nimic ca lumea. Acesta este unul dintre motivele pentru care generalul vrea să se asigure că toate operaţiunile noastre decurg bine. Nu-şi poate permite eşecuri.

Margaret făcu o pauză. Ceva o tulbura.

– Mai vrei cafea? întrebă Saffron.

Margaret încuviinţă.

– Mulţumesc.

Saffron îşi lăsă prietena să ia o înghiţitură din cafea, după care o întrebă:

– Ce s-a întâmplat? Văd că te nelinişteşte ceva. Pot să fac ceva să te ajut?

– Este foarte drăguţ din partea ta, dar nu... nu este nimic ce am putea face vreuna din noi.

Uneori, cea mai eficientă formă de interogare este să nu spui nimic. Era o după-amiază minunată, suficient de caldă încât să poţi lăsa geamurile deschise pe jumătate, iar Saffron îşi bea cafeaua şi se bucura de lumina soarelui de toamnă, care se revărsa în salon. Asculta maşinile de afară, vocile copiilor care povesteau în timp ce treceau pe lângă fereastră. I se părea că simţea ceva în aer, o aromă delicioasă, cu o undă de fum. Când se duse la fereastră şi se uită jos pe stradă, văzu în colţul lui Chesham Square primul vânzător de castane coapte din anul acela.

Margaret spuse:

– Dacă îţi spun ceva ce n-ar trebui, îmi promiţi, pe onoarea ta, să nu mai spui nimănui?

– Desigur... dar nu trebuie să-mi spui, dacă o să ai remuşcări pentru asta.

Margaret oftă.

– O port în mine ca o povară pe umeri de săptămâni întregi.

– Ce este? întrebă Saffron.

– Cred că e ceva în neregulă... pe teren, vreau să spun. Nu pot să spun unde...

– Desigur că nu, înţeleg.

– Dar... ei bine... s-ar putea să fie o problemă serioasă într-o ţară anume. Este genul de problemă la care au sperat oamenii din C.

– Vrei să spui, ca să-i ajute să obţină ceea ce doresc?

– Da. Dacă este aşa de rău cum pare, ar putea să fie sfârşitul pentru noi toţi. O să închidă Baker Street pentru totdeauna.

Era începutul lunii noiembrie, la mai bine de trei luni de când începuse Campania din Stalingrad, iar oraşul devenise un iad plin de bombe, proiectile şi rachete Katiuşa care urlau; un infern de flăcări şi fum înecăcios; o maşinărie de tocat carne umană. Sute de mii de oameni ajunseseră în bătălie, unde cadavrele noi zăceau peste rămăşiţele putrezite ale cadavrelor mai vechi, însă ruşii tot mai rezistau într-o ultimă zonă a oraşului, pe malul vestic al râului Volga. Câtă vreme îşi păstrau acea poziţie, puteau fi aprovizionaţi şi întăriţi de pe malul îndepărtat, din est, care era încă în mâinile sovieticilor. Armata Roşie putea să continue să alimenteze iadul cu gloanţe, proiectile şi oameni, iar măcelul trebuia să se desfăşoare în continuare.

În escadrilele avioanelor de vânătoare, uzura îşi spunea cuvântul. În fiecare zi, avioanele de vânătoare aflate sub comanda lui Gerhard păreau să înfrunte tot mai multe avioane sovietice, iar greutatea numerelor devenea copleşitoare. Escadrila lui Gerhard se înjumătăţise de la doisprezece piloţi la şase – printre mulţi alţii, tânărul Otto Braun fusese de multă vreme spulberat în aer – şi adesea nu erau suficiente avioane funcţionale sau combustibil pentru misiuni.

Gerhard îşi petrecuse dimineaţa în hangarele din Pitomnik, aerodromul aflat la douăzeci de kilometri vest de Stalingrad, care îi servise drept bază încă de la mijlocul lui septembrie,

inspectând la milimetru avioanele Messerschmitt rămase ale escadrilei, împreună cu doi membri superiori ai echipajului de la sol. Vizibilitatea aproape inexistentă, provocată de o ceaţă groasă şi îngheţată, ţinuse avioanele germane şi ruse la sol încă de la răsărit. Dar mai târziu exista şansa unei operaţiuni, aşa că voia să se asigure că unele dintre aparatele sale erau gata de zbor.

Când îşi termină treaba, se îndreptă spre sala de mese a ofiţerilor. *Führer*-ul ţinea o cuvântare difuzată la radio, şi Doamne fereşte să nu fie ascultat de militari. Gerhard nu avea altă opţiune decât să asculte lătratul unui om pe care ajunsese să-l considere un ucigaş maniac, dar nu avea de gând să treacă prin acel chin fără ajutorul unui pahar mare de băutură.

În timp ce înainta pe aerodrom, ceaţa se ridicase, dar tot nu se vedea mai nimic nici măcar la zece metri în faţa lui. Brusc, din ceaţă apăru o altă figură, un ofiţer cu pardesiul strâns în jurul lui, cu capul în jos, aparent neatent la lucrurile din jurul său.

– Ai grijă! strigă Gerhard.

Omul se opri foarte aproape de Gerhard. Pardesiul îi era îngrozitor de murdar şi rupt, ca haina unui cerşetor, dar epoleţii de pe umăr erau de maior, acelaşi grad ca al lui Gerhard. Îşi ridică fruntea arătându-şi faţa palidă şi ochii goi, înroşiţi şi aproape stinşi pe care îi avea acum orice infanterist german.

– Scuze, spuse el. Mă numesc Werth... Maior Andreas Werth.

– Maior Gerhard von Meerbach.

I se făcu milă de camaradul său ofiţer.

– Dacă nu te deranjează că spun asta, Werth, arăţi de parcă ţi-ar prinde bine o masă zdravănă. Şi ceva de băut. Plănuiesc să am parte de amândouă în timp ce îl ascult pe *Führer* cum ne binecuvântează cu înţelepciunea lui. Pot să te invit să mă însoţeşti?

– O masă zdravănă... ce e aia?

Gerhard zâmbi.

– O tradiţie veche şi demodată. S-ar putea să-ţi placă.

– Atunci, cum aş putea să refuz? Îţi mulţumesc, von Meerbach. Al naibii de frumos din partea ta.

Pitomnik era punctul de unde erau trimişi cu avionul răniţii grav din Stalingrad. Nu se mirară când se întâlniră în drum spre sala de mese a ofiţerilor cu un medic militar care se prezentă ca fiind medicul personalului, Klaus Preuss. Gradul său era echivalent cu al unui căpitan Luftwaffe, ceea ce, în termeni militari, îl punea în inferioritate în faţa lor. Dar un doctor are întotdeauna un anume statut, şi Preuss părea să aibă şi mai mare nevoie de o masă bună decât Werth. Gerhard îl luă cu ei.

Meniul zilei consta într-o fiertură dintr-o carne greu de definit, din care cea mai mare parte părea să fie grăsime, os sau cartilaj, împreună cu napi fierţi şi pâine neagră. Cei doi militari înfulecară această masă neapetisantă de parcă ar fi fost cel mai bun fel de mâncare. Când Gerhard oferi fiecăruia câte o sticlă dintr-o bere germană adevărată, cu care să-şi clătească gâtlejul, aceştia aproape că lăcrimară de recunoştinţă.

– Doamne, voi, băieţii din Luftwaffe, vă descurcaţi bine, declară Werth după ce îşi şterse farfuria şi îşi goli sticla.

– Fiindcă supraveghem avioanele cu provizii, observă Gerhard.

– Asta-i clar. Trebuie să vă mai vizitez.

– *Monsieur* este întotdeauna bine primit.

– Ah... oftă Werth. Nu-mi aduce aminte de Franţa. Lupte uşoare, vreme însorită, mâncare excelentă şi femei primitoare... Ce timpuri bune.

Înainte ca vreunul dintre ei să mai poată să spună vreun cuvânt, în sistemul de difuzoare se auzi o fanfară, iar o voce declară:

– *Achtung*[1]! *Achtung*! Urmează să vorbească *Führer*-ul.

Se lăsă tăcerea. Singura voce din încăpere era aceea a lui Adolf Hitler.

Gerhard abia îi acordă atenţie până în clipa în care, pe la jumătatea discursului, auzi cuvintele:

– Am vrut să vin pe Volga, într-un anume loc, într-un anume oraş.

Acum el, împreună cu toţi ceilalţi bărbaţi din Pitomnik, din Stalingradul cucerit şi din întinderea vastă de pe Frontul de Est, se aplecară ceva mai aproape de difuzoare în timp ce *Führer*-ul lor continua pe un ton obişnuit, relaxat.

– Poartă din întâmplare numele lui Stalin însuşi, dar să nu credeţi că am vrut să-l cucerim din acest motiv. De fapt, ar putea să aibă orice alt nume. Acolo se afla un terminal gigantic; am vrut să-l cucerim. Şi, ştiţi, acum ne aparţine; au mai rămas doar câteva locuri în care ruşii mai rezistă.

Hitler chicoti nepăsător în timp ce adăugă:

– O să le înfrângem cu câteva unităţi mici de atac. Nu vreau să fie un al doilea Verdun!

Contrastul dintre tonul glumeţ al cuvântării şi realitatea amară a Bătăliei de la Stalingrad era grotesc. Gerhard îi aruncă o privire lui Werth, care îşi ridicase ochii în tavan şi îşi muşca buza luptând împotriva nevoii de a striga ceva către vocea de la radio.

Werth îi surprinse privirea lui Gerhard şi dădu din cap cu o neîncredere tăcută. Apoi se apropie de Gerhard şi îi şopti:

– Crezi că ştie? Are cea mai vagă idee?

Gerhard se uită la el şi spuse:

– Spune-mi, dintre „da" şi „nu", care crezi că ar fi cel mai rău răspuns?

---

[1] „Atenţie", în limba germană, în original.

* * *

La finalul cuvântării, Gerhard se întoarse către invitaţii săi.

– Domnilor, vă pot oferi ceva de băut?

Acceptară amândoi. Gerhard era pe punctul să-i întrebe ce îşi doresc, când îl văzu pe Berti Schrumpp venind spre ei cu o sticlă de vodcă într-o mână şi patru pahare cu picior prinse între degete, în cealaltă.

Gerhard zâmbi.

– A, se pare că unul dintre chelneri ne-a anticipat nevoile.

– Arătaţi însetaţi, explică Schrumpp, dându-le paharele şi umplându-le apoi până la buza de sus cu vodcă. Cred că a fost o cuvântare excelentă, spuse el. Mi-a plăcut în special referirea la folosirea unor, cum era, „unităţi mici de atac"? Îndrăznesc să spun că ştii totul despre asta, nu-i aşa, *Herr* Maior?

Tăcerea căzu din nou în vreme ce Werth se gândea cum să răspundă. Răspunsul adecvat din punct de vedere politic ar fi fost să fie de acord că, la fel ca întotdeauna, *Führer*-ul estimase perfect situaţia strategică şi că era sigur că urma victoria. Însă, în loc de asta, Werth răspunse:

– E destul de ciudat, am condus genul ăsta de unităţi de atac acum două zile, într-un asalt împotriva afurisitei de fabrici Octombrie Roşu. Era un grup compact, aproximativ treizeci şi cinci de bărbaţi, în total. A fost un întreg batalion de opt sute de oameni, dar dacă *Führer*-ul vrea unităţi mai mici, suntem gata să ne supunem.

Bine spus, se gândi Gerhard. I-ar fi dificil oricui să dovedească că exista lipsă de loialitate în acele cuvinte. Dar cu toţii ştiau ce voia să spună Werth.

Se simţi dator să răspundă la fel.

– Vreau să ştii că noi, băieţii care zboară, cum ne spuneţi, ne facem treaba. Fiecare dintre escadrilele noastre a avut douăzeci de avioane. Acum au cel mult şase, uneori doar

două sau trei, şi cred că se strecoară mai uşor. Nu eşti de acord, Schrumpp?

– Ba da. Deşi nu cred că ne atingem potenţialul maxim până când nu executăm zboruri individuale, câte unul pe rând.

Preuss scutură din cap cu o expresie atât de îndurerată încât, pentru o clipă, Gerhard crezu că era pe punctul să obiecteze la tonul cu care vorbiseră. Dar apoi, doctorul spuse:

– Îmi pare rău şi îmi este cumva ruşine să mărturisesc că mesajul *Führer*-ului nu a ajuns până în spitalele de campanie. Unităţile noastre devin tot mai mari. Sosesc tot timpul şi mai mulţi oameni. Trebuie să săpăm gropi pe marginile tranşeelor ca să facem loc celor care sosesc. Mă tem că dacă ar vedea asta conducătorii noştri şi-ar face o impresie foarte proastă despre noi.

– Nu te îngrijora, îl asigură Schrumpp. Nu o să spunem nimănui. Uite, mai bea puţin.

– Cum este pe front? îl întrebă Gerhard pe Werth. Desigur, pot să văd din aer, dar...

Werth luă o duşcă, apoi spuse:

– Ieri dimineaţă am primit ceva de mâncare şi o gură de apă când era încă întuneric. Apoi am atacat în zori. Ne aflam printre rămăşiţele unei clădiri din fabrică. Rusnacii erau într-o altă dărâmătură, cam la treizeci de metri distanţă. Ne-a luat toată dimineaţa să ajungem până la poziţiile ruse. Ne ţineau la respect cu o pereche de mitraliere grele. Când am ajuns acolo, nu erau decât vreo zece, am reuşit să-i punem pe fugă şi le-am luat armele şi muniţia. Dar, înainte să ne putem asigura poziţia, au contraatacat în număr mai mare. Până s-a lăsat întunericul, eram înapoi de unde porniserăm. Doar că acum eram cu douăzeci de oameni mai puţin. O unitate de atac şi mai mică. Nouă au fost ucişi. Trei erau atât de rău răniţi, încât nu i-am mai putut căra înapoi la locul de unde am atacat.

– I-au luat ruşii? întrebă Gerhard, apoi se simţi ca un idiot când Werth se uită la el cu nişte ochi reci, lipsiţi de emoţie, şi spuse:

– Nu-i lăsăm niciodată pe ruşi să ne ia răniţii.

Nimeni nu trebui să întrebe ce anume însemna asta. Werth era genul de ofiţer care insista să facă lucrurile cele mai grele cu mâna lui; probabil el însuşi îi împuşcase.

– Oricum, spuse el, luându-şi privirea de la Gerhard, alţi cinci au fost răniţi suficient de serios încât să nu mai poată lupta, dar am reuşit să-i scoatem de acolo. Astăzi nu atacăm, slavă Domnului, aşa că am venit să mă asigur că sunt urcaţi într-un avion. Până acum n-am avut noroc.

– Ceaţa aproape s-a ridicat, spuse Gerhard. Ar trebui să zburăm curând. Dacă îmi spui care sunt oamenii tăi, o să fac ce pot să mă asigur că sunt îngrijiţi.

Werth încuviinţă şi se strădui să schiţeze un zâmbet.

– Îţi mulţumesc, domnule maior, aş aprecia foarte mult ajutorul.

– Între timp, se amestecă în discuţie Schrumpp, am primit un raport meteo azi dimineaţă de la meteorologii Luftwaffe. Vine un front rece din zona arctică. Va ajunge în următoarele două sau trei zile. În mai puţin de o săptămână, Volga va fi complet îngheţată.

– Şi o să înceapă o altă iarnă rusească, spuse Werth.

– Într-adevăr, încuviinţă Schrumpp. Şi câţi dintre noi vor mai fi aici să vadă primăvara?

Se uită împrejur la cei trei bărbaţi.

– Mai vrea cineva vodcă?

Saffron se afla la Norgeby House, dactilografiindu-şi cel mai recent raport cu privire la activităţile şi opiniile guvernului belgian din exil, când Margaret Jackson apăru lângă biroul ei.

– Generalul vrea să te vadă.

– Pe mine?

Saffron îşi scormoni creierii în căutarea unei ofense pe care ar fi putut s-o comită şi care să fi fost suficient de serioasă încât să solicite intervenţia şefului Operaţiunilor.

– O, Doamne, i-am ofensat în vreun fel pe belgieni?

– Nu, nimic de felul ăsta, este...

Margaret făcu o pauză în timp ce încerca să găsească un compromis între dorinţa firească de a-i spune prietenei ei ce se întâmpla şi nevoia mai mare de păstrare a secretului, care fusese întipărită în mintea fiecărui angajat de pe Baker Street. În timp ce urcau scările care duceau la etajul superior, unde îşi aveau birourile Gubbins şi alţi ofiţeri superiori, adăugă:

– Este o chestiune operaţională. Ceva care are de-a face cu, ştii tu, lucrul acela despre care am discutat... în apartamentul tău.

Dură o secundă până mesajul deveni clar. Apoi Saffron îşi aminti conversaţia din timpul prânzului de duminică despre un eşec în operaţiunile agenţilor de pe Baker Street: ceva atât de grav încât ar fi putut însemna sfârşitul organizaţiei lor.

– A, da, spuse ea.

Margaret tot nu-i spusese încă lui Saffron natura specifică a problemelor. Dar credea că prietena ei era pe punctul să afle singură. Un minut mai târziu, se aflau la uşa biroului generalului de brigadă Gubbins.

– Intră! strigă o voce dinăuntru.

O conduse pe Saffron în birou şi rosti:

– A venit cadetul Courtney, domnule, după cum aţi cerut.

Cum stătea în spatele lui Margaret, perspectiva lui Saffron era parţial blocată, aşa că nu reuşi să-l vadă mai bine pe generalul Gubbins decât după ce plecă prietena ei. Omul stătea aplecat asupra unui document de pe biroul său şi îşi ridicase ochii care-o fixau de sub sprâncenele groase şi stufoase. Îşi dădu seama într-o clipă că era un tip care adulmeca instantaneu orice minciună, orice scuză sau idee proastă.

Saffron luă poziţie de drepţi, pentru că, în compania acestui om, poziţia pe loc repaus nu era posibilă decât dacă el ar fi permis-o. Avea obiceiul, întipărit în ea în copilăria petrecută în Africa, de a judeca bărbaţii în termeni animalieri, separând puţinii masculi dominanţi de membrii inferiori ai haitei, mult mai numeroşi; pe cei puternici de cei vulnerabili; pe cei în formă şi plini de forţă de cei slabi şi cu sănătate şubredă. Chiar dacă era aşezat, Saffron observă că Gubbins nu era un bărbat înalt. Era sigură că desculţă ar fi fost cu vreo zece centimetri mai înaltă decât el şi că l-ar fi privit de sus dacă ar fi fost pe tocuri. Dar statura lui scundă era irelevantă, pentru că omul radia un aer de energie, tărie mentală, voinţă copleşitoare şi un simţ natural de a conduce.

Nu-i de mirare că Margaret e atât de impresionată de el, se gândi ea. Îl văzu cu colţul ochiului pe Hardy Amies aşezat pe un scaun simplu de lemn, împreună cu un bărbat mai tânăr – Saffron îşi dădu seama că cel de lângă el era Leo Marks. La fel ca ea, aşteptau ca Gubbins să înceapă conversaţia.

Acesta continua să se uite la Saffron, bătând cu vârfurile degetelor în masă în timp ce făcea asta. Era obişnuită cu bărbaţi care o priveau din cap până în picioare, dar în examinarea lui Gubbins nu era nimic sexual; o cântărea din alte puncte de vedere.

Îi arătă al treilea scaun de lemn din încăpere şi ordonă:

– Stai jos.

Saffron făcu după cum i se spuse. Gubbins spuse:

– Bună ziua, Courtney.

– Bună ziua, domnule, răspunse ea.

– Înainte să continuăm, să fie un lucru clar. O să discutăm o misiune extrem de secretă şi foarte periculoasă. Îţi ordon, prin urmare, să nu discuţi nimic din ce se spune la această întâlnire cu niciun om care nu a fost aici, în afara cazului în care ţi se ordonă anume să faci asta. Ai înţeles?

– Da, domnule.

– Bine... Acum, deşi stă în puterea mea să-ţi cer discreţie, nu am dreptul, ca ofiţer militar, să-ţi ordon ţie, o persoană civilă, să întreprinzi operaţiuni riscante pe teren inamic sau oriunde altundeva. Mai mult, mulţi oameni cumsecade ar considera că este greşit din partea unui bărbat ca mine să pun cu bună ştiinţă şi în mod deliberat o femeie în pericolul de a-şi pierde viaţa. Aşa că nu pot să te oblig să accepţi această operaţiune şi nici nu ţi se va imputa dacă o refuzi.

– Nu am s-o refuz, domnule, spuse Saffron. Ştiam în ce mă bag când am venit pe Baker Street. Am fost antrenată să duc la bun sfârşit o misiune şi sunt nerăbdătoare să am ocazia să-mi folosesc cunoştinţele.

Gubbins încuviinţă.

– Foarte bine atunci, am să-ţi explic scopul nostru de astăzi. Încercăm să răspundem la o întrebare care ar putea avea implicaţii serioase pentru munca noastră din Ţările de

Jos şi, prin extensie, din Europa ocupată. Ne temem – nu putem să fim siguri, însă ne temem – că am putea să ne confruntăm cu o breşă serioasă în securitate, în Olanda. Deşi este o speculaţie, este posibil să existe o situaţie similară în Belgia. O să remarci că nu sunt astăzi cu noi nici şeful secţiei belgiene, nici şeful secţiei olandeze. Deşi nu-mi convine situaţia, trebuie să încep operaţiunea fără ştirea ofiţerilor care sunt cei mai afectaţi de această criză. Este pentru propria lor protecţie. Pot să îmi imaginez circumstanţe în care ar fi bine pentru ei să poată nega că ştiu ceva despre operaţiunea pe care urmează s-o detaliez, spunând adevărul când fac asta.

Gubbins făcu o pauză de parcă ar fi vrut să-i dea lui Saffron timp să înţeleagă ce spusese înainte să continue.

– Pe scurt, teama noastră este că germanii ne-au spart codurile radio. Dacă este aşa, e posibil să fi aflat de toate operaţiunile noastre din acest an. E posibil să ne fi capturat mulţi agenţi. Şi se poate să-l fi întors cel puţin pe unul dintre ei şi să-l folosească ca agent dublu împotriva noastră.

Saffron înţelese acum de ce Margaret era atât de supărată. Dacă germanii acţionaseră ca nişte păpuşari, folosind agenţi britanici împotriva Londrei, atunci era un dezastru. Şi, dacă cei din MI6 voiau să desfiinţeze SOE, acest lucru le-ar fi oferit din plin o justificare.

– Sunt sigur că-l cunoşti pe Marks, spuse Gubbins.

– Da, domnule.

Saffron se uită la Leo Marks, care-i zâmbi răutăcios. La fel ca Gubbins, era un bărbat scund şi cu ochi pătrunzători, plin de energie, iar asta îi dădea un aer impunător. Totuşi, Marks era mai tânăr decât Saffron, abia trecut douăzeci şi doi de ani, şi era un fel de geniu copilăros, aproape nebun. În mod intuitiv, era expert în decodarea unui semnal acustic abia perceptibil şi traducerea într-un text englez care să aibă sens.

Abilitatea sa neobişnuită de a decripta coduri era privită cu uimire de agenţii de pe Baker Street, care ştiau ce făcea Marks, fără să aibă nici cea mai vagă idee cum. Lucru şi mai remarcabil, îşi ducea la îndeplinire miracolele asistat de o echipă de femei care erau în cea mai mare parte mai tinere decât el. Aproape niciuna nu avea pregătirea matematică formală considerată esenţială pentru criptografie de înalt nivel. Le antrenase cu succes să asculte mesajele din nou şi din nou, încercând un cifru după altul, până când literele amestecate îşi scoteau la iveală înţelesul ascuns.

– Ai face bine să-i explici teoria ta cadetului Courtney, spuse Gubbins.

Probabil din cauză că mintea îi era ocupată cu lucruri mai importante sau pentru că lucra atât de repede încât îi era greu să respecte un intelect mai puţin înzestrat, Marks se străduia din greu să adopte o atitudine respectuoasă când se afla în compania ofiţerilor superiori.

– Sigur că aş putea să explic faptele, domnule. Şi, desigur, ce deduc din ele. Aşa că, Saffron – pot să-ţi spun aşa?

– Dacă pe domnul general Gubbins nu-l deranjează... răspunse ea, uitându-se la bărbatul cu o faţă impasibilă din spatele biroului.

– Spune-i cum vrei, omule. Numai pune-o în temă.

– Foarte bine. Înţeleg că ai avut parte de antrenamentul complet pentru a deveni agent.

– Da.

– Atunci ştii cum am folosit întotdeauna un cod care combină un text dintr-un anumit poem cu o formulă numerică ca să convertim textul în cod. Atât agentul, cât şi persoana care îi descriptează mesajul cunosc poezia şi cifrele. Nimeni altcineva nu le cunoaşte. Şi fiecare agent lucrează cu un poem diferit ca să-şi genereze codul său specific astfel încât, chiar dacă un agent este descoperit, ceilalţi rămân protejaţi.

– Înţeleg principiul, spuse Saffron. Şi am fost învăţată cum să-l aplic.

– Atunci poate că eşti sau nu eşti conştientă că acest cod are un punct vulnerabil clar. Funcţionează bine până în clipa în care cineva, să spunem un ofiţer din Gestapo sau *Abwehr*, descoperă ce poem foloseşte agentul. Dacă acea persoană ştie un minimum de criptografie sau are acces la spărgători de coduri antrenaţi, atunci codul poate fi spart cu destul de mare uşurinţă. Mai rău, odată ce codul este spart, inamicul îl poate folosi ca să transmită mesaje înapoi la noi.

Saffron se încruntă.

– Dar asta nu ar trebui să fie posibil. Am fost învăţaţi cum să folosim măsuri de securitate – la începutul mesajelor şi în text – tocmai pentru a împiedica pe oricine încearcă să se dea drept unul dintre noi.

– Da, aşa e. Dar cei mai mulţi agenţi nu le folosesc. Şi, chiar şi atunci când le folosesc sau încearcă să ne avertizeze integrându-şi greşit mesajele de verificare, aceste mesaje sunt ignorate de proşti care nu sunt atenţi sau nu vor să creadă în ceea ce se află în faţa ochilor lor.

Gubbins se uită la el dezaprobator.

– Ajunge, Marks. Nu poţi fi sigur că asta e ceea ce se întâmplă.

– Dimpotrivă, domnule. Sunt cât se poate de sigur. În orice caz, acum avem ceea ce consider a fi o dovadă. După cum ştii, toţi agenţii operează după un „program": orele fixe la care să trimită şi să primească mesaje. Ei bine, există un agent ale cărui ore au fost toate, din perspectiva mea, sub control german. Ne aflăm aici acum pentru că aceste suspiciuni au ajuns să fie împărtăşite la o scară mai mare.

– Şi deocamdată sunt doar suspiciuni, spuse Gubbins. Rămâi la fapte.

– Foarte bine, domnule. Howells a fost de serviciu pentru ultima oră programată a acestui agent. A avut impresia, de fapt chiar suspiciunea, că ceva nu era chiar în regulă.

– Ce l-a făcut să creadă asta?

– Codul era perfect, fără nicio greşeală. Vezi tu, Saffron, treaba cu agenţii este că aceştia operează în condiţii de anxietate extremă, tot timpul cu teama să nu fie descoperiţi. Ajung întotdeauna să facă greşeli. Asta în afara cazului când sunt liniştiţi, pentru că nu se află în pericol... pentru că sunt germani. Când ora programată era spre final, lui Howells i-a venit o idee. Germanii îşi încheie de obicei toate semnalele cu două litere „HH" de la salutul „Heil Hitler". Şi imediat ce unul spune „Heil Hitler", tipul căruia i s-a adresat este obligat să răspundă la fel. Howells a semnat cu „HH" şi imediat a primit răspunsul „HH". Nu agentul era cel care opera radioul. Era un german.

– O... spuse Saffron.

– L-am instruit pe agentul respectiv în urmă cu mai puţin de patru săptămâni. La scurtă vreme după aceea a fost paraşutat deasupra Olandei şi a început să transmită o săptămână mai târziu. Dacă toate comunicaţiile sale au venit, de fapt, din biroul lui *Herr* Giskes, omul de bază al *Abwehr*[1] în Haga, asta sugerează că agentul a fost prins imediat ce a ajuns sau imediat după aceea.

– Vrei să spui că ştiau că avea să vină? întrebă Saffron.

– Da, asta sugeram. Ceea ce nu poate să însemne decât unul sau două lucruri. Fie aici, în secţiunea olandeză, există un agent dublu care le spune germanilor tot ce punem la cale, ceea ce nu cred, în ciuda lipsei mele de încredere aproape totală în spiritul sau imaginaţia unora dintre ofiţerii în chestiune.

---

[1] *Abwehr* (în germ. *Apărare*) – serviciul de informaţii şi contrainformaţii al armatei germane, funcţionând pe lângă Marele Stat Major german în anii 1919-1944.

Marks îi aruncă o privire lui Gubbins şi, înainte ca generalul să apuce să-l apostrofeze, adăugă:

– Îmi cer scuze, domnule, uneori nu mă pot abţine.

După care continuă:

– Sau, mai degrabă, germanii ştiau pentru că primeau în Olanda toate mesajele legate de aterizare, loc dată, oră... de fapt, toate detaliile operaţiunii.

– Deci au capturat şi au întors şi alţi agenţi înainte.

– Sunt sigur de asta. Chiar dacă alţii nu sunt.

Gubbins oftă.

– Marks, ţi-am mai spus, în această organizaţie este loc pentru excentricităţi, dar nu pentru insubordonare. Sunt conştient de abilităţile şi valoarea ta. Dar indulgenţa mea are limite. Ai grijă cum vorbeşti.

– Da, domnule. Dar ştiţi că am dreptate, domnule. Poate că nu o spuneţi, dar ştiu că sunteţi de acord cu mine.

– Sunt de acord cu faptul că există întrebări cărora trebuie să le răspundem, cedă Gubbins. De aceea, Courtney, vreau ca tu, sub supravegherea maiorului Amies, să încerci să găseşti aceste răspunsuri. Dacă Marks are dreptate, trimiterea ta în Olanda ar putea să implice un risc enorm. De asemenea, ar fi lipsit de înţelepciune să folosim canalele de comunicare obişnuite ca să primim mesajele de la tine.

– Dacă nu cumva vrei să te întâlneşti la punctul de aterizare cu o trupă de tipi fioroşi cu căpăţânile acoperite de căşti, care miros a varză murată, întrerupse Marks.

Gubbins ignoră remarca şi continuă:

– Aşa că vei fi paraşutată în Belgia pe neaşteptate, fără să-i informăm pe cei din Rezistenţă înainte. Maiorul Amies îţi va da detaliile de contact ale unor membri din Rezistenţa belgiană în care are o încredere absolută. Sub nicio formă nu o să-ţi notezi aceste detalii, cum fac atâţia agenţi. Când începe

o misiune, un agent nu ar trebui să aibă nicio foaie de hârtie cu el.

– Nu, domnule.

– După ce stabileşti contactul, evaluezi cât de bine poţi situaţia curentă din Belgia. Îi comunici situaţia maiorului Amies. Apoi mergi în Olanda. Odată ajunsă acolo, vei duce o muncă similară de evaluare, pornind de la premisa că nu trebuie să ai încredere în nicio persoană pe care o cunoşti sau pe care încerci să o cunoşti. Ţi se vor da detalii de contact pentru Olanda, la fel ca pentru Belgia, dar trebuie să le tratezi cu suspiciune. Observă indivizii şi contextele lor, atât profesionale, cât şi domestice. Nu stabili niciun contact decât dacă eşti convinsă că sunt de încredere.

– Aşa o să fac, domnule.

Acum Amies vorbi pentru prima oară.

– Nu uita, Courtney, este la fel de important pentru noi să fim conştienţi de orice dubiu ai în legătură cu agenţii noştri sau contactele noastre locale cum este să ştim în cine putem avea încredere. Aşa că ţine-mă la curent în ambele privinţe.

Gubbins încuviinţă, după care spuse:

– Dacă ajungi la concluzia că reţeaua noastră a fost compromisă, atunci trebuie să încerci să afli ce s-a întâmplat cu agenţii noştri, cu cât mai multe detalii cu putinţă. Trebuie să ştim câţi dintre ei au prins germanii şi ce fac cu ei.

Gubbins făcu o pauză, ştiind că se apropia de cea mai importantă dintre cererile sale, înainte să spună:

– Singurii oameni din Olanda care au toate informaţiile pe care le vrem noi sunt ofiţerii superiori din *Abwehr* şi, mai presus de toţi, *Herr* Giskes. Ca adversar, am foarte mare respect pentru Giskes. Nu e o caricatură de agresor nazist. Este un ofiţer de spionaj inteligent şi nemilos, care probabil că râde acum de noi. Trebuie să-ţi spun, Courtney, mi-ar face o foarte mare plăcere să-i şterg zâmbetul ăla de pe faţă.

– Atunci ar fi bine să mă apropii de el, spuse Saffron.

– Dacă poţi, da. Intră în mişcarea pronazistă din Belgia. Găseşte o scuză să treci în Olanda. După care află ce Dumnezeu ştie Giskes despre noi şi agenţii noştri.

– Da, domnule.

Gubbins se uită la Leo Marks care se foia pe scaun ca un şcolar inteligent, disperat să prindă momentul de a arăta cât de multe ştie.

– Mai vrei să adaugi ceva, Marks?

– Doar că nu trebuie să te îngrijorezi că va fi nevoie să înveţi un poem, Saffron. Am o metodă de codare mult mai bună. Una pe care germanii n-o pot sparge... Dacă domnul general Gubbins îmi va permite s-o aplic, desigur.

Privirea pe care Gubbins i-o aruncă lui Marks îi spuse lui Saffron că aceasta fusese una dintre problemele dintre cei doi bărbaţi.

– De asta ne vom ocupa altă dată, spuse generalul. Prioritatea este ca tu, Amies, s-o instruieşti pe Courtney în legătură cu diversele grupări pronaziste şi să construiţi un plan de atac. Spune-mi ce crezi la sfârşitul săptămânii.

– Da, domnule.

– Bine. Acum, dacă mă scuzaţi, cadet Courtney şi domnule Marks, sunt câteva lucruri pe care trebuie să le discut cu maiorul Amies în privat. Margaret vă poate conduce.

* * *

Gubbins aşteptă până când uşa se închise în spatele lui Saffron şi al lui Leo, mai aşteptă câteva secunde pentru ca ei să se îndepărteze prin biroul spaţios unde lucrau Margaret şi celelalte secretare, după care îl întrebă pe Amies:

– Crezi că e în stare de treaba asta?

– Sincer, domnule, nu sunt sigur că există cineva pe Baker Street care să poată ducă la bun sfârşit ceea ce cerem noi.

– Spui că ar trebui să abandonăm misiunea?

– Nu, este prea importantă. Şi, ca să fiu direct, merită să riscăm viaţa unui singur agent.

– Ceea ce ne duce la întrebarea mea: este agentul potrivit?

Amies ridică pe jumătate din umeri, îşi strânse buzele în semn de concentrare şi răspunse:

– Fluenţa lingvistică a cadetului Courtney s-a îmbunătăţit mult şi nu am avut niciodată o femeie cu abilităţile ei de luptă.

– Misiunea aceasta nu solicită neapărat această calitate.

– Ar putea s-o solicite, domnule, dacă lucrurile devin complicate. Dar este mai mult decât atât. Fata asta are un cap limpede. Unii l-ar putea numi rece. Aş plăti bani buni ca s-o văd bând cincisprezece ture de tărie cu *Herr* Giskes. El ar putea să descopere că şi-a găsit naşul.

– Ar fi frumos să-l vedem cum îşi primeşte pedeapsa pe care-o merită, fu de acord Gubbins.

– Şi apoi mai este avantajul ei: puterea seducţiei. Oricine preia această misiune trebuie să convingă câţiva indivizi afurisiţi să vrea să-i ajute. Trebuie să identifice pe cineva din cealaltă parte care posedă informaţii cruciale despre agenţii noştri şi apoi să-l vrăjească ca să i le spună. Am în minte puţini agenţi, de ambele sexe, mai bine pregătiţi decât Saffron Courtney să facă asta.

Gubbins făcu o grimasă.

– De-a dreptul oribil, nu-i aşa, felul cum trebuie să gândeşti în slujba asta? Iată-ne pe amândoi, de acord că merită să riscăm viaţa unei tinere femei pentru a obţine informaţia pe care o vrem, şi acum spui că va trebui să se prostitueze în timp ce face asta.

– Presupun că da. Îmi cer scuze, domnule, m-am exprimat prost.

– Poate... dar sunt de acord cu tine. S-ar putea ca Courtney să fie nevoită să seducă un bărbat, iar ea are capacitatea de a o

face. Sunt convins că este cel mai bun agent pe care îl avem pentru această misiune. Dar vreau să-i dau şansa să lupte. N-o să-i dau undă verde decât dacă sunt sigur că am ajuns la cel mai bun plan şi la cea mai mare şansă de succes. E clar?

– Da, domnule, spuse Amies.

Dar, părăsind încăperea, îşi dădu seama că era neliniştit. Voia să vină cu un plan care să-l mulţumească pe generalul Gubbins. Ştia că şi Saffron ar vrea asta. Însă o parte din el spera că nu va reuşi, fie şi numai ca să prevină momentul oribil când trebuia să o trimită într-o misiune care, conform oricărui calcul raţional, însemna moarte sigură.

* * *

În acea seară, când îşi termină lucrul, Saffron luă un exemplar din *Evening Standard*[1] de la un vânzător de ziare de pe Baker Street. Prima pagină era plină cu ştiri din nordul Africii. Generalul Montgomery adusese prima victorie majoră a armatei britanice din război, învingându-i pe generalul Rommel şi elita lui Afrika Korps la El Alamein. Acum trupele americane aterizaseră pe coasta Atlanticului din nordul Africii. Atacau forţele lui Rommel din spate, în timp ce Armata a 8-a a lui Montgomery se lupta cu ei pe front.

Cu o zi mai devreme, Winston Churchill spusese ţării întregi că, după toţi anii de greutăţi şi înfrângeri, „raza luminoasă a victoriei" se vedea în sfârşit în faţa lor. „Acesta nu este sfârşitul" declarase prim ministrul. „Nu este nici măcar începutul sfârşitului. Dar este, probabil, sfârşitul începutului."

O lacrimă apăru în ochii lui Saffron atunci când se gândi la Gerhard. Dacă în faţa lor se afla o victorie, atunci un popor întreg avea să fie înfrânt, şi avea să urmeze şi mai multă moarte, cruzime şi ură. Cum ar putea el să supravieţuiască?

[1] Cotidian britanic, publicat începând din 1827.

Gerhard avea să fie distrus în acel val de răzbunare. Însă iubirea lor trecea dincolo de viaţa cotidiană, de mizerie şi maldăre de moloz; era o legătură spirituală, cu siguranţă nu avea cum să moară. Înghiţi în sec şi începu să plângă, întorcându-se ca să-şi ascundă lacrimile de trecători şi de propria ei îndoială.

Saffron stătea într-o staţie de autobuz, cu pardesiul închis până sus, cu gulerul ridicat împotriva frigului şi a burniţei, ascultând zarva veselă din jurul ei. Ce contrast era între încrederea voioasă a londonezilor şi feţele sumbre şi minţile neliniştite ale superiorilor ei din Norgeby House.

Cei şase oameni care aşteptau în staţie se apropiară de marginea trotuarului atunci când din întunericul tulbure apăru un autobuz care avea luminile din interior stinse pentru camuflaj, în vreme ce din faruri abia dacă se vedea o undă slabă de lumină. Era nr. 74, autobuzul ei, iar Saffron se urcă în spate, îi dădu conductorului o monedă de trei pennny şi spuse:

– Un bilet până la Knightsbridge, vă rog.

Conductorul perforă bucata de hârtie şi i-o dădu lui Saffron.

– Fruntea sus, dragă. S-ar putea să nu se întâmple niciodată. Ai grijă la trepte, spuse, întinzându-se să sune din clopoţelul care îi spunea şoferului să pornească.

Stătea pe platforma deschisă ca un tenor de operă, pregătindu-şi aria măreaţă, şi, cu o voce care ajunse în fiecare colţişor din autobuzul supraetajat, strigă:

– Toată lumea la bord în autobuzul şaptezeci şi patru, care merge până în Benghazi, via Mersa Matruh, Sidi Barhani şi Tobruk...

Pasagerii râseră, pentru că numele acelor locuri obscure de pe harta nord-africană le deveniseră la fel de familiare ca orice oraş britanic în ultimii doi ani. Fronturile se modificaseră încontinuu în deşert, în timp ce locurile trecuseră de sub

o dominaţie sub alta. Însă acum, curentul se schimbase pentru totdeauna.

Cineva, aflat cu câteva locuri în faţa lui Saffron, strigă:

– Trei urale pentru Monty!

Iar ea se trezi că se alătură grupului la fel de bucuroasă ca restul oamenilor în timp ce fiecărui „hip-hip" i se răspundea cu un şi mai puternic „Ura!"

Însă, după ce starea generală se calmă, mintea lui Saffron se întoarse la ceva ce o intrigase în timpul întâlnirilor ei cu Gubbins şi Amies, un aspect al planului lor care ei i se părea a fi fără sens.

Acasă, se tot gândi la asta în timp ce îşi pregătea o omletă din praf de ou şi brânză, urmată de o felie de pâine cu cel mai mare lux pe care şi-l permitea: gem de zmeură făcut de verişoara ei, Marjorie Ballantyne, din fructe crescute în grădina înconjurată de ziduri a casei sale din Scottish Borders.

Însă doar mai târziu în noaptea aceea, în timp ce stătea întinsă în pat, citind cea mai recentă carte a Agathei Christie, îi apăru soluţia, perfect formată în mintea ei, cu aceeaşi plăcere pe care ar fi avut-o dacă şi-ar fi dat seama de identitatea criminalului.

* * *

În dimineaţa următoare se înfăţişă în biroul lui Hardy Amies şi îi ceru câteva minute din timpul lui.

– Sigur că da, spuse el. Ce pot să fac pentru tine?

– Este despre planul legat de Ţările de Jos, domnule. Ceva în legătură cu el m-a intrigat ieri seară.

– Nu sunt surprins. Este o schemă riscantă. Ce anume?

– Da, domnule, mă gândeam la modalitatea prin care urmează să mă prezint în faţa fasciştilor locali. Să presupunem că apar la birourile partidului lor şi mă prezint ca o tânără care vrea să-şi aducă contribuţia la planul naţional-socialist...

Amies se lăsă pe spate şi se uită la ea prin fumul de ţigară.

– Daaa...

– Nu s-ar întreba de ce mi-a luat atâta timp? Vreau să spun, războiul durează deja de peste trei ani, iar germanii au fost în Belgia în aproape tot acest timp. Ce am făcut până acum?

– Ei bine, sunt sigur că putem inventa o poveste. Te-ai îngrijit de o rudă în vârstă sau ai văzut de afacerea familiei în absenţa bărbaţilor, care au fost plecaţi să lupte în diviziile belgiene ale Waffen SS, la fel de înflăcăraţi ca tine. Ceva de genul ăsta.

– Şi eu m-am gândit la asta. După care mi-am dat seama că până şi nazistul cel mai îngust la minte ar putea fi puţin suspicios şi s-ar gândi să-mi verifice familia. Trebuie măcar să am acte care să-mi susţină povestea.

– Văd care este problema. Sunt sigur că putem găsi o soluţie, chiar dacă nu am timp pentru asta acum.

– Nu vă îngrijoraţi, domnule. Nu este nevoie. Ca să fiu convingătoare...

Ezită o clipă ca să obţină un efect dramatic.

– ...trebuie să ajung în Belgia cu ajutorul germanilor. De fapt, sub protecţia lor.

Asta îl uimi pe Amies. Îşi stinse ţigara, se înclină înainte, se încruntă la Saffron şi spuse:

– Vorbeşti serios când spui că o să te foloseşti de germani ca să intri în Europa ocupată?

– Da, domnule... dar înainte de asta va trebui să merg în Africa.

– Şi cum propui să faci toate astea?

– Nu vă pot spune încă, domnule, nu exact. Dar mă străduiesc să pun la cale un plan..

* * *

Două minute mai târziu, Saffron mergea pe coridor, când îl văzu pe Leo Marks drept în faţa ei.

– Leo! Leo! strigă ea. Aşteaptă!

Lui Marks i se luminară ochii de veselie în timp ce ea se grăbi către el.

– Trebuia să se întâmple, spuse el. În sfârşit te-ai îndrăgostit de mine. Ştiam că în cele din urmă aşa o să fie.

– E din cauza alimentelor minunate pe care mi le aduci, gânguri Saffron, intrând în jocul lui. În ziua de azi, calea spre inima unei fete chiar este prin stomacul ei.

– Ce pot să spun? Orice ca să-mi ating scopul... Acum, înainte să începem să ne planificăm luna de miere, ce pot să fac pentru tine?

– Mă întrebam... să presupunem că aş vrea să-i trimit un mesaj ministrului de Interne sud-african din Pretoria; cum aş face asta?

– Depinde ce spune mesajul. Dacă are un conţinut sensibil, va trebui să-l trimit în codul standard al Ministerului de Afaceri Externe la Înaltul Comandament din Pretoria, iar cineva l-ar decoda apoi şi ar preda textul, preferabil scris de mână, destinatarului. Pe de altă parte, dacă nu este o problemă strategică de interes pentru Berlin, ai putea trimite o telegramă.

Saffron îi spuse lui Leo la ce se gândea. El reflectă o clipă, după care spuse:

– O telegramă este bine. Germanii au lucruri mai bune la care să se gândească decât politica locală din Africa de Sud.

– Mulţumesc.

– Cu plăcere. Apropo, mama va dori să ştie, te-ai gândit la o dată pentru nuntă?

* * *

Două zile mai târziu, Saffron intră într-un bar din Trafalgar Square aflat la o aruncătură de băţ de South Africa House. Privi împrejur şi văzu un bărbat roşcat şi cu mustaţă, rumen la

față, care îi făcea cu mâna de la o masă din colț. Până ajunse la el, acesta se ridicase în picioare și o aștepta cu mâna întinsă.

– Bună, spuse el. Eddie McGilvray. Tu trebuie să fii Saffron Courtney, nu-i așa?

– Exact.

– Ai prieteni puternici, domnișoară Courtney. Ministrul de Interne însuși, domnul Malcomess, mi-a spus să-ți răspund la orice m-ai întreba. O să fac tot ce pot.

– Mulțumesc.

– Iar mâna dreaptă a ministrului, domnul Courtney, mi-a trimis un mesaj separat. Zicea, citez: „Ai grijă cu Saffron Courtney. Dură ca un rinocer, rea ca o mamba furioasă."

McGilvray așteptă ca Saffron să se liniștească din râs, după care remarcă:

– Să înțeleg că îți este rudă.

– Mă tem că da.

– Bine, atunci, îți pot lua ceva de băut înainte să ne apucăm de lucru?

– Gin și apă tonică, te rog.

– Imediat.

McGilvray se duse la bar în vreme ce Saffron își petrecu câteva momente plăcute contemplând felul cum putea să se răzbune pe vărul ei. Eddie se întoarse cu băuturile, se așeză și spuse:

– Deci ai vrea să știi despre fasciștii noștri sud-africani.

– Da, te rog.

– Pot să te întreb cât de bine cunoști Africa de Sud și istoria ei?

– Rezonabil. Am crescut în Kenya, dar am mers la școală pentru câțiva ani în Jo'burg[1] și mi-am vizitat verișorii în Cape Town.

[1] Nume familiar pentru Johannesburg.

– Deci ştii că teritoriul Africii de Sud a fost colonizat de olandezi şi apoi de britanici.

– Desigur. Olandezii au devenit afrikaneri[1]. Au luptat împotriva englezilor în războaiele burilor şi mulţi dintre ei încă ne urăsc până astăzi. Despre asta am vrut să vorbim.

– Ei bine, nu toţi afrikanerii îi urăsc pe *rooinek*-i[2]...

McGilvray o punea la încercare.

– Asta înseamnă „ţărănoi", răspunse Saffron. Este numele lor pentru noi. Şi ştiu că unii afrikaneri susţin împăcarea cu Imperiul Britanic – unul este prim-ministrul Smuts. Ou Bas este un prieten şi un erou pentru familia mea.

Zâmbi.

– Iar asta înseamnă „fostul şef".

McGilvray zâmbi.

– Am înţeles, domnişoară Courtney. Ştii cum stă treaba. Deci cum pot să te ajut?

– Spune-mi despre elementele fasciste din comunitatea afrikanerilor. Ştiu că există. Ştiu că împărtăşesc cu naziştii multe dintre opiniile legate de superioritatea rasei albe. Dar trebuie să ştiu cine sunt.

– Pot să întreb de ce?

– Poţi... dar nu am cum să-ţi răspund.

– De ce?

Saffron ridică neutru din umeri.

McGilvray bău puţină bere, îşi şterse spuma de pe mustaţă şi începu:

– Există două direcţii în aripa de dreapta a politicii afrikanerilor: cea convenţională şi cea extremă. Aripa convenţională

---

[1] Denumire dată cetăţenilor sud-africani în special de origine olandeză, dar şi germană, franceză, belgiană, scandinavă etc.

[2] Termen peiorativ ce desemnează un vorbitor de limbă engleză, în *afrikaans*, în original.

se găseşte în Partidul Naţional. Băieţilor ăstora nu le plac englezii, refuză să accepte ideea de drepturi egale pentru negri şi nu vor ca Africa de Sud să lupte împreună cu Imperiul Britanic în războiul împotriva lui Hitler. Dar, în cea mai mare parte, opoziţia lor este o problemă de legitimă neînţelegere politică. Nu implică niciun fel de act subversiv sau de trădare şi sunt liberi să facă şi să spună ce doresc. Nu votez pentru Partidul Naţional, dar am colegi care fac asta. E o ţară liberă.

Dacă eşti alb, se gândi Saffron.

– Dar extremiştii? întrebă ea.

– Ai pus punctul pe i. Există un partid nazist în Africa de Sud. Numele său complet este Mişcarea Naţional Socialistă a Arienilor Sud-Africani.

– Deci îşi arată de la bun început poziţia faţă de evrei.

– Da. Şi au destui prieteni în Partidul Naţional, până în cele mai înalte cercuri. Dar, în ceea ce priveşte ameninţarea, nu reprezintă cel mai semnificativ grup fascist. Onoarea aceasta este rezervată unei gloate numite Ossewabrandwag. Să-i numim „OB", ca să fie mai simplu, ce zici? Aceştia îl susţin activ pe Hitler şi vor ca el să câştige războiul. Hitler le-a întors complimentul. Din ce ştim noi, germanii au trimis cel puţin un agent în Africa de Sud şi suntem siguri că a fost ajutat de OB.

– Povesteşte-mi despre ei, spuse ea.

– Conducătorul lor este un bărbat numit Johannes van Rensburg – Hans pentru prieteni. Înainte de război a făcut studii de avocatură şi a lucrat în guvern ca Secretar al Justiţiei. A călătorit în Germania cu probleme guvernamentale, unde a fost prezentat tuturor celor suspuşi: Göring, Himmler şi chiar lui Hitler însuşi. A fost tentat cu totul de toată povestea asta. A ieşit din Partidul Naţional, s-a aciuat în OB şi s-a căţărat până în vârful ierarhiei. Dar Hans al nostru e o vulpe bătrână, nu-i aşa? Nu face cu mâinile lui munca murdară. Lasă asta pe seama

celor mai înfierbântaţi din partid. Îşi spun *Stormjaers*, sau trupele de asalt, şi au făcut tot felul de chestii urâte. Au pornit revolte în Jo'burg, au atacat oameni în uniformă şi i-au numit trădători. Au comis numeroase acte de sabotaj, au distrus căi ferate, au dărâmat reţele electrice, au tăiat liniile de telefon...

Saffron se abţinu să-i spună lui McGilvray că fusese antrenată să facă astfel de lucruri, când el adăugă:

– I-am adunat pe cei mai răi şi pe cei care le gândeau misiunile şi i-am băgat într-o puşcărie. Este un loc din Free State numit Koffiefontein. Dacă vrei un loc drăguţ unde să mergi în vacanţă, nu ţi l-aş recomanda.

– Sună fascinant, spuse Saffron. Acum, un ultim lucru... ce cred despre femei?

* * *

Leo Marks nu apăruse cu bunătăţi proaspete de pe piaţa neagră, aşa că a doua zi, când Saffron se întâlni cu Amies, aceştia fură nevoiţi să se descurce cu sandviciuri insipide cu pastă de peşte şi câte o ceaşcă de ceai.

Amies muşcă o dată din sandviciul său, se strâmbă şi se întinse după o ţigară, murmurând:

– Oh! Are un gust scârbos. Şi mirosul... nu există un mod politicos de a-l descrie.

Saffron râse.

– Nu trebuie să vă îngrijoraţi pentru sensibilitatea mea delicată de domnişoară, domnule.

– Da, dar cum rămâne cu a mea?

Amies trase adânc din ţigară, dădu fumul afară încet şi oftă.

– Aşa, acum e mai bine.

Mai trase o dată, îşi stinse ţigara, îşi îndreptă atenţia asupra lui Saffron şi întrebă:

– Îmi spui, te rog, cum intenţionezi să intri în Teritoriile Ocupate cu ajutorul celui de Al Treilea Reich?

– Cheia stă în povestea mea de acoperire. Ca să fiu onestă, nu sunt sigură că aş putea să trec drept o belgiană get-beget, chiar şi după tot acest timp pe care l-am petrecut printre ei aici. Dar dacă aş fi o tânără sud-africană, a cărei familie are legături cu partea flamandă din Belgia?

– Da, asta ar explica orice necunoaştere a realităţilor locale... şi s-ar putea să ţi se pară mai uşor accentul afrikaans decât cel flamand.

– În plus, ar explica unde am fost în ultimii ani. Închipuiţi-vă o tânără care apare la o întâlnire fascistă din Ţările de Jos. Să presupunem că poate dovedi că este o adeptă pasionată a mişcării pronaziste din Africa de Sud, are scrisori de prezentare de la oamenii din conducere, fotografii cu ei, genul ăsta de lucruri. Ca să nu mai vorbim de un certificat de naştere şi un paşaport sud-africane, şi, în plus, un paşaport belgian.

– Şi chiar crezi că poţi să pui mâna pe toate astea?

– S-ar putea să fie nevoie să mă ajutaţi cu paşaportul sud-african, dar cu restul cred că mă pot descurca. Dar ar fi de folos dacă m-aş duce în Africa de Sud să le iau pe toate. Şi, dacă aş face asta, aş putea să plec în Europa de acolo. Introducem şi scoatem agenţi prin Lisabona, nu-i aşa?

Amies nu spuse nimic, dar gestul abia vizibil din umeri fu singurul lucru de care avea Saffron nevoie.

– Trebuie să ştiu cum o să pui mâna pe acest material. Trebuie să mă asigur că nu va reprezenta o breşă în securitate.

– O să lucrez cu ministrul de Interne. Este...

Iubitul verişoarei tatălui meu şi toată lumea din Cape Town ştie asta...

– ...un prieten de familie. Mâna sa dreaptă este vărul meu, Shasa Courtney. Deja mi-au făcut legătura cu cineva din Înaltul Comandament sud-african ca să mă informeze în legătură cu OB. Şi nu, nu le-am spus de ce am vrut să ştiu.

Amies îşi mai aprinse o ţigară şi vorbi gânditor:

– Cred că planul tău are multe părţi bune. Cred şi că există o mie de motive diferite pentru care s-ar putea să meargă oribil de prost, dar aşa este cazul cu fiecare operaţiune pe care încercăm s-o ducem la îndeplinire. Însă, orice am face, nu trebuie să-ţi fluturi genele şi să le ceri bărbaţilor favoruri. Trebuie să treacă totul prin canalele adecvate. Astfel este acoperit spatele fiecăruia. Şi, ca toate acestea să se întâmple, Gubbins trebuie să ne dea aprobarea. Nu o să facă asta decât dacă organizăm totul perfect. Aşa că să presupunem că apari în Lisabona. Să mai presupunem că totul merge ca pe roate. Te prezinţi la Consulatul German şi ei îţi cred povestea. La scurtă vreme după aceea, ajungi cu bine în Belgia. Dacă îţi joci cărţile bine, nu o să fii nevoită să-i cauţi tu pe naziştii locali. O să vină ei înaintea ta la aeroport cu o fanfară şi un covor roşu. Întrebarea este: pe care belgieni naziști vrem să-i întâlneşti? Ai vreo idee despre acest subiect? Pari să fi rezolvat tot restul.

Saffron dădu din cap stânjenită.

– Mă tem că nu, domnule. Belgienii din Eaton Square nu spun prea multe despre fasciştii de acasă. Am mai prins câte o înjurătură şoptită la adresa unui trădător sau altul care se poartă oribil, dar nu este un subiect pe care să-l discute deschis cu mine.

– Nu mă miră. Nu le convine să recunoască faptul că unii dintre compatrioţii lor i-au primit pe germani ca pe nişte fraţi demult pierduţi.

– Îndrăznesc să spun că aici nu ar fi fost chiar aşa.

– Sunt sigur că ar fi.

– Ce ar trebui să ştiu şi nu mi-au spus oamenii din Eaton Square?

– Ca de obicei în Belgia avem două lucruri din fiecare categorie: un partid fascist francez şi unul flamand. Ca fată

sud-africană, o să ai o afinitate naturală pentru flamanzi, aşa că să ne concentrăm asupra lor.

În timp ce Amies prezenta situaţia din Belgia, paralelele cu Africa de Sud deveniră clare. Exista şi acolo un partid convenţional, *Vlaams National Verbond*, sau VNV, şi mai multe organizaţii extremiste.

Amies explică:

– Doi dintre cei mai înalţi membri VNV au părăsit partidul şi au întemeiat versiunea flamandă a SS. Au aceleaşi uniforme, ierarhii şi obiceiuri urâte ca nemţii, şi duc bucuroşi la îndeplinire toată munca murdară pe care vrea să le-o dea Himmler. Una dintre treburile lor preferate este pregătirea evreilor pentru exil în est. Şi mai este o trupă numită *DeVlag*, întemeiată de SS. Nu sunt un partid politic *per se*, dar se află într-o rivalitate dură cu ceilalţi fascişti belgieni, fie şi numai ca să vadă care dintre ei îi pot linguşi cu mai multă asiduitate pe germani. Realizezi că şi tu o să fii nevoită să faci asta?

– Da, domnule.

– Dar realizezi ce înseamnă? Dacă intri în treaba asta, trebuie să fie din toată inima. De acum înainte o să te convingi pe tine însăţi că ţii la ideile naţional-socialiste şi la tot ceea ce reprezintă ele. O să stai în faţa naziştilor şi o să fii de acord din toată inima cu fiecare cuvânt rău sau plin de ură pe care îl spun. Şi după aceea o să le răspunzi exprimându-ţi gândurile proprii şi mai pline de ură. Asta le va câştiga încrederea... şi fără asta nu ai nicio şansă.

– Ştiu cât de mult contează, domnule. Orice trebuie să fac sau să spun merită.

Amies îşi îndulci tonul.

– Faci un lucru curajos, Saffron. Acum să ne gândim la identitatea ta falsă. Nu o să treci niciodată de autorităţile germane dacă o să ai documente belgiene emise de guvernul din

exil, aşa că cei de pe Eaton Square vor trebui să ne dea un paşaport în alb sau tipul de paşaport emis înainte de război. Ca să-ţi oferim cât mai realist cu putinţă o identitate falsă, acest paşaport ar trebui să poarte numele şi data de naştere a unei femei sud-africane adevărate, cam de vârsta ta, cu un certificat de naştere autentic.

– Nu aş putea să fur identitatea unei alte fete, domnule. Dacă ar obiecta?

– Nu va obiecta. Trebuie să găsim o persoană care are ghinionul să fie moartă. Dacă şi părinţii ei sunt decedaţi, cu atât mai bine.

Îşi frecă mâinile plin de energie.

– Bine atunci, nu e timp de pierdut. Am face bine să ne apucăm de treabă.

– Rezistă, Berti, rezistă! strigă Gerhard. Sunt mai puţin de cinci kilometri... poţi să faci asta.

Gerhard privi în jos la avionul Messerschmitt lovit, care scotea o dâră de fum negru şi uleios în timp cădea împleticit spre pământurile acoperite cu zăpadă dinspre Pitomnik.

Schrumpp nu răspunse. Se străduia cu puterea care-i mai rămăsese să nu lase avionul să i se izbească de solul îngheţat şi tare ca piatra care se afla acum la aproximativ o sută de metri sub el. Era grav rănit. Salva de foc de la mitraliera grea ce străpunsese partea inferioară a fuzelajului îi rănise piciorul drept.

– Am o zgârietură uşoară, murmurase Schrumpp, dar Gerhard nici nu voia să se gândească cum arăta rana.

Fuseseră plecaţi într-o misiune de atac la sol, o încercare inutilă de a apăra ultimele rămăşiţe ale unei divizii de blindate ce încerca să ţină în loc o întreagă armată rusă fără să dispună de artilerie, de suport armat sau măcar de muniţie. Trecuseră două luni de când sovieticii abordaseră o mişcare pe două fronturi care răvăşise forţele româneşti, maghiare şi italiene dispuse la nord şi la sud de Stalingrad. Ruşii avuseseră nevoie de numai câteva zile să înconjoare oraşul, prinzând în capcană Armata a VI-a în ceea ce soldaţii numeau *der Kessel*: Cazanul.

Führer-ul refuzase să-i permită comandatului german al armatei, generalul Paulus, să se retragă. Ei şi piloţii Luftwaffe care îi susţineau fuseseră lăsaţi să lupte, să flămânzească şi să

moară acolo. Toată luna decembrie, ruşii se jucaseră cu prada lor rămasă fără apărare. Stalin adunase şapte armate în jurul oraşului şi nu se grăbea, ştiind că fiecare zi care trecea îi lăsa pe germani tot mai flămânzi, mai înfrigurați şi mai disperați decât fuseseră vreodată, lipsiți de arme, de combustibil şi de muniție. Oraşul însuşi nu fusese niciodată cucerit pe de-a-ntregul. Cu toate acestea, măcelul nemilos continuase în timp ce ruinele clădirilor dărâmate sau aruncate în aer deveneau câmpuri de luptă, adunându-şi propriile victime în timp ce liniile frontului deveneau tot mai neclare, iar deznodământul se apropia, la fel de inexorabil ca moartea.

Şi apoi, în 9 ianuarie 1943, un baraj imens de bombe de artilerie care explodau şi de rachete Katiuşa anunțaseră începutul asaltului rusesc final. Puținii soldați Wehrmacht care mai erau în stare să tragă cu arma făcuseră tot posibilul să reziste, însă lupta devenise la fel de jalnică pe cât era de disperată.

Din moment ce supraviețuise, Gerhard se trezi promovat la rangul de *Oberstleutnant*, sau locotenent-colonel. Practic, avea sub comandă un grup întreg de avioane, chiar dacă acesta nu însuma mai mult de o duzină de avioane de vânătoare peticite provenind din nişte escadrile care nu mai existau. În acel grup, el şi Schrumpp, devenit acum oficial căpitanul uneia dintre acele escadrile non-existente, erau ultimii supraviețuitori ai celor care zburaseră deasupra Poloniei în septembrie 1939. Niciunul dintre ei nu-şi mai aducea aminte când anume avusese parte de o masă cât de cât hrănitoare sau de o noapte întreagă de somn. Erau neraşi, cu ochii roşii, nişte umbre emaciate ale celor care fuseseră mai demult. Cu toate astea, supraviețuiseră.

Până acum.

Aerodromul intrase în câmpul lor vizual. Pistele erau ciuruite şi pline de gropi de la proiectile şi cratere de bombe. Pe laterala uneia se desfăşura un cimitir imens de vechituri, plin

cu resturile tancurilor germane, ale camioanelor, ale dubelor şi ale armelor distruse în luptă. Printre ele erau aruncate avioane, cu sutele, doborâte de neîncetatele atacuri ruse. Acolo se aflau două cadavre de metal care le făceau pe toate celelalte să pară neînsemnate, o pereche de Focke-Wulf Condor gigantice, cu patru motoare, mândria flotei Luftwaffe. Unul avea partea din spate ruptă. Celuilalt îi lipsea o aripă. Şi, de fiecare dată când Gerhard zbura pe deasupra lor, acestea îi apăreau tot mai mult ca nişte simboluri ale iminentei prăbuşiri germane.

Dar asta nu era nimic în comparaţie cu dezordinea de pe celelalte trei laturi ale aerodromului. În fiecare zi, când vremea nu era atât de rea încât să ţină toate avioanele la sol, soldaţii răniţi, cel mult două sute, reuşeau să urce la bordul unuia dintre bombardierele Heinkel folosite pentru a-i transporta înapoi la spitalul de campanie care se afla pe teritoriul deţinut de germani. Avionul trebuia să treacă de mitralierele ruse antiaeriene şi apoi oamenii se rugau ca acestea să nu fie dublate de avioane de vânătoare inamice înainte să poată să ajungă la destinaţie. Astfel, exista o şansă de scăpare, iar aerodromul devenise un magnet pentru răniţii din Stalingrad, care veneau şchiopătând, târându-se sau căraţi de alţii. Purtau pe feţe paloarea ca de ceară a frigului şi a malnutriţiei. Dacă le degeraseră obrajii, buzele şi nasurile, feţele li se învineţeau, de parcă corpurile lor care abia mai trăiau începeau deja să intre în putrefacţie. În multe cazuri, asta se întâmpla, fiindcă nu existau medicamente care să trateze rănile cangrenate, nici alte bandaje decât fâşiile rupte din uniformele morţilor.

Aceşti soldaţi fantomă formaseră un campament la Pitomnik. De fiecare dată când ateriza un bombardier sau un avion de transport, răniţii care erau capabili să se deplaseze – sau cei care se prefăceau că ar fi răniţi – treceau peste gardurile doborâte, prin hangare şi zonele de dispersie, şi se îndreptau

spre pista unde urma să se oprească avionul. Plutoane de poliţie militară, *Feldgendarmerie*, cunoscuţi sub numele de „câini în lanţuri" datorită scuturilor mici de metal pe care le purtau ataşate de lanţuri în jurul gâtului, fuseseră trimise să controleze oamenii. Îşi duceau la îndeplinire sarcina cu ameninţări, pumni şi lovituri cu patul puştii şi, atunci când presiunea oamenilor disperaţi ameninţa să invadeze avionul, cu focuri de armă.

Gerhard văzu că tocmai în acel moment avea loc o încăierare. Un avion de transport Junkers 52 era oprit pe pista adiacentă, pregătindu-se de decolare. Dar avea uşile deschise şi oamenii se urcau în timp ce poliţia militară ţinea la respect hoarda de răniţi.

– Berti, vezi avionul ăla? spuse Gerhard prin radio. O să te urcăm în acel avion. Îţi jur. O să te scot din groapa asta de gunoi. Dar trebuie să aterizezi. E un ordin!

Gerhard îl auzi pe Berti răspunzându-i în cască:

– *Jawohl, mein Führer.*[1]

Iar Gerhard zâmbi, pentru că, dacă prietenul său mai avea încă simţul umorului, mai avea poate suficientă viaţă în el încât să aterizeze.

Trebuia s-o facă singur pentru că nu erau echipaje de urgenţă şi pompieri care să-l asiste la sol. Acele zile trecuseră demult. Era fiecare pe cont propriu.

– Asta o să facem, spuse Gerhard.

Era esenţial ca Schrumpp să creadă că mai era încă speranţă.

– În primul rând, o să aterizezi. O să vin în spatele tău. Dacă o să aterizezi greşit, o să intru direct în avionul tău şi o să murim amândoi. Dar nu o să greşeşti. O să aterizezi. O să aterizez şi eu. O să vin şi o să te scot din avion şi o să-i ordon pilotului să te primească la bord. El o să spună imediat „Da,

[1] „Da, şefu!", în limba germană, în original.

Herr Obersleutnant!" Şi el, şi eu o să urlăm la oricine ne poate auzi şi o să fii dus cu avionul şi o să ajungi imediat la spital cu câteva infirmiere drăguţe care să se îngrijească de tine, şi o să te gândeşti cât de bine ai ajuns în comparaţie cu bietul tău prieten care este încă blocat în Stalingrad. Ai înţeles?

Nu primi niciun răspuns. Pista de aterizare se apropia. Avionul lui Schrumpp aproape că atingea aripile şi cozile avioanelor dărâmate care ieşeau din ruine.

– Poate că ar trebui să începi coborând trenul de aterizare, bătrâne. Asta ajută întotdeauna, sugeră Gerhard.

Spre uimirea lui, roţile din avionul 109 al lui Schrumpp începură să coboare. Dar pământul se apropia, iar ele erau încă în poziţie orizontală.

Pentru numele lui Dumnezeu, coboară-le!

Gerhard încercă să rămână calm. Trebuia să fie cu capul pe umeri dacă urma să aterizeze suficient de aproape de Schrumpp încât să fie în stare să-l salveze fără să fie prins în resturile unei aterizări ratate.

Dură câteva secunde până când avionul 109 îşi coborî roţile, însă timpul păru să alerge în două direcţii simultan: coborârea trenului de aterizare încetinise, în vreme ce pământul se apropia de ambele avioane Messerschmitt cu o viteză de zece ori mai mare decât cea normală.

Şi apoi, acestea două deveniră una în clipa în care roţile avionului lui Schrumpp ajunseră jos şi, o secundă mai târziu, atinseră pământul. Gerhard văzu cum avionul încetini, rămânând totuşi drept în vreme ce ateriză în siaj, şi îşi dădu seama că asta îl făcea să aibă o viteză mult mai mare decât dacă ar fi aterizat normal. Se grăbi să ajungă în spatele avionului lui Schrumpp, astfel încât elicea lui aproape îi atingea coada, apoi, ca un şofer de curse care face o manevră de depăşire, reuşi să treacă pe lângă el fără ca aripile să li se lovească.

Nu îl interesa decât să oprească avionul şi să deschidă turela de deasupra capului său. Gerhard îşi desfăcu centura, se căţără afară pe aripă, sări jos şi o luă la fugă. Erau vreo cincizeci de metri de asfalt între avionul său şi al lui Schrumpp.

Vedea limbi de foc care ieşeau de sub capota motorului şi lingeau fuzelajul. Abia dacă mai era combustibil în rezervoare, dar era suficient încât să aprindă un foc care să cuprindă tot avionul.

Gerhard ajunse la avionul 109, epuizat de oboseală şi foame, chiar dacă distanţa era scurtă. Se folosi de toată puterea ca să se urce pe aripă şi să deschidă turela. În carlingă, Schrumpp era prăbuşit peste comenzi. Aterizarea îi luase ultimul strop de energie din el.

Gerhard privi în jos sub panoul de control la piciorul rănit al lui Schrumpp şi înghiţi în sec în faţa a ceea ce văzu. Mai jos de fluierul piciorului, nu mai erau decât pielea şi osul. Trebuia amputat.

Probabil nu va mai zbura niciodată, se gândi Gerhard. Şi apoi: *Norocosul*.

Dar Schrumpp avea să moară dacă nu i se făcea amputarea. Din picior sângele îi ieşea în valuri, făcând o baltă pe podeaua carlingii.

– Să te scoatem de aici, spuse Gerhard, eliberându-l pe Schrumpp din centură.

Se aplecă în carlingă, între spatele prietenului său şi spătarul scaunului, şi reuşi să-şi bage mâinile pe sub braţele lui Schrumpp, îşi încordă picioarele şi trase cât de tare putu. Schrumpp nu se urni.

Simţea căldură în laterala piciorului drept. Flăcările se apropiau. Văzu cu coada ochiului o mulţime de oameni care veneau spre el. Se uită împrejur şi văzu o hoardă de răniţi. Alungaţi de lângă Junkers, îşi căutau alt mijloc de scăpare. Nu

conta că avioanele Messerschmitt aveau un singur loc şi nu aveau combustibil în rezervoare. În ochii acelor oameni disperaţi, reprezentau calea spre ieşirea din iad.

– Hai, Berti, nu pot să fac asta singur. Mă auzi?

Auzi un geamăt slab şi-l văzu dând din cap.

– Bine, atunci, la trei, împinge cu piciorul bun. Unu... doi... trei!

Din Schrumpp ieşi un geamăt oribil. Crescu până la un urlet înalt de durere în timp ce Gerhard reuşi să-l tragă afară din carlingă, cu piciorul zdrobit zgâriind marginea carlingii, înainte să-l lase pe aripă. Gerhard se dădu jos de pe aripă pe sol şi îşi trase prietenul după el. Greutatea lui Schrumpp îl îngenunche pe Gerhard şi, în momentul în care se ridică, mulţimea de răniţi cu ochii stinşi îi înconjurase deja avionul, luptându-se să ajungă în carlingă, în vreme ce alte cadavre vii se târau spre al doilea avion.

Gerhard se ridică în picioare, se uită la mulţime, îşi scoase revolverul de serviciu prins la brâu şi trase două focuri pe deasupra capetelor lor. Pentru câteva secunde, îi opri pe oamenii care înaintau – suficient cât să-l ia pe Schrumpp în spate şi s-o pornească în direcţia turnului de control.

Văzu alţi trei oameni repezind-se către el. Pentru o clipă, Gerhard crezu că trebuia să-l lase jos pe Schrumpp şi să se lupte cu ei. Apoi realiză că erau membri ai echipajului de la sol, oameni de treabă ce lucraseră zi şi noapte ca să-i asiste pe el şi pe alţi piloţi.

– Sunteţi bine, domnule? întrebă unul dintre ei.

– Ce a păţit *Herr* Hauptmann Schrumpp, domnule?

– Avionul său a fost lovit. Are nevoie de un garou la picior, rapid. Folosiţi o bandă de la harnaşament, orice poate fi legat strâns. Apoi duceţi-l la Ju 52 şi spuneţi-i pilotului că nu decolează până nu-i spun eu să facă asta. Aţi înţeles?

– Da, domnule!

– Bine. O să ajung acolo într-un minut. Trebuie să-i dau lui Hauptmann Schrumpp ceva pentru drum.

Gerhard fugi pe aerodrom la clădirile adunate în jurul turnului de control. Într-una era infirmeria unde lucrase ofiţerul lor medical până când, într-o zi, un avion Heinkel plecase şi, puţin mai târziu, piloţii descoperiră că doctorul lor se urcase la bord. Totuşi, dulapul său de medicamente era acolo şi, cum pilotau avioanele de transport, cei din Luftwaffe aveau ceva rezerve. Gerhard deschise dulapul şi scoase câteva fiole de opiu şi cât de multe bandaje putu să înfunde în buzunarele pantalonilor şi în jacheta de zbor. Văzu o pereche de cârje pe podea şi le luă. Apoi alergă în sala de mese a ofiţerilor. Era la fel de murdară şi de haotică ca tot restul Cazanului, dar mai era acolo o jumătate de ladă de vodcă, şi Gerhard luă o sticlă.

Fugi la Junkers. Îşi deschise jacheta de zbor din piele ca să scoată la iveală uniforma de dedesubt, cu gradele şi decoraţiile. Schrumpp era întins pe jos în spatele fuzelajului avionului Ju 52, cu piciorul legat strâns sub genunchi.

– De ce nu e la bord? întrebă Gerhard.

– Din cauza pilotului, domnule, răspunse unul dintre membrii echipajului de la sol. Spune că nu poate să ia decât răniţi care pot să meargă. Este un ordin de la Înaltul Comandament, domnule. Nu-l poate încălca.

– Ei bine, atunci trebuie să-l punem pe Hauptmann Schrumpp pe picioare, nu-i aşa?

Gerhard pescui dintr-un buzunar fiolele de opiu.

– Face-i o injecţie cu două dintr-astea în picior şi puneţi-i-le pe celelalte în buzunare. Turnaţi-i cât de multă vodcă puteţi pe gât. Înfăşuraţi-i bandajele astea în jurul piciorului. Încercaţi să-l faceţi să meargă în cârje. Vreau să stea în picioare lângă uşa avionului în mai puţin de două minute. Acum!

În timp ce oamenii îi urmau ordinele, Gerhard ieşi de sub avionul Junkers şi se duse la uşă. Sperase că pilotul va trece cu vederea ordinele în faţa unui alt pilot rănit, dar înţelegea de ce refuzase să facă asta. Un bărbat pe targă ocupa la fel de mult loc ca patru bărbaţi care stăteau în picioare. De asemenea, era greu de crezut că avea să se vindece suficient cât să poată să lupte din nou. Evacuarea fusese restricţionată la răniţii care puteau merge pe picioarele lor.

Gerhard ajunse la uşa avionului. Acolo stătea un soldat din poliţia militară, cu o faţă împietrită şi cu o mitralieră în mână, blocând accesul.

Se auzi un sunet mecanic puternic. Motoarele porneau.

– Aveţi bilet de trecere, domnule? întrebă poliţistul militar, fiind nevoit să urle ca să se facă auzit când motoarele se treziră la viaţă.

– Nu, strigă Gerhard. Dar nu intenţionez să urc în acest avion. Trebuie doar să vorbesc cu pilotul. Lasă-mă să urc. Dacă nu cobor, poţi să mă împuşti.

Omul se încruntă, nefiind sigur cum să răspundă.

– Îţi reamintesc că sunt locotenent colonel.

Soldatul se gândi la urmările nesocotirii ordinelor unui colonel şi se dădu într-o parte.

Gerhard se căţără în avion, îşi făcu drum printre rândurile de răniţi până la uşa cabinei şi o deschise.

Pilotul se întoarse şi începuse deja să strige:

– Ce dracu' se...

În acel moment, văzu că se adresa unui ofiţer superior din propriul său departament şi se opri.

– Îmi pare rău, *Herr Oberstleutnant*, nu am ştiut că...

Gerhard încuviinţă grăbit. Nu era rău dacă puştiul ăsta – mai erau încă urme de acnee pe faţa proaspăt bărbierită a băiatului – se simţea intimidat de prezenţa lui.

– Înţeleg că ai refuzat să primeşti în avion un ofiţer Luftwaffe.

– Da, domnule, dar –

Gerhard ridică mâna să-l oprească.

– Niciun „dar". Înţeleg regula. Doar răniţii care pot merge. De aceea, Hauptmann Schrumpp, un pilot de performanţă care a luptat pentru Reich încă din prima zi a acestui război, va intra în avion pe propriile sale picioare. Şi tu o să-l iei de aici. Poţi să fii sigur că o să sun la biroul generalului von Richtofen ca să mă asigur că a ajuns în siguranţă. Înţelegi?

– Dar, domnule...

– Niciun „dar". Hauptmann Schrumpp zboară la bordul acestui avion sau o să mă asigur, înainte să cadă acest oraş, că fiecare om din Luftwaffe, de la Göring însuşi în jos, o să ştie că ai întors spatele unui coleg ofiţer când avea nevoie de tine. Aşa că te întreb pentru ultima oară: pot să-l urc pe Hauptmann Schrumpp la bord?

– Da, *Herr Oberstleutnant.*

– Bravo, băiete. Am ştiut că o să înţelegi.

În timp ce poliţiştii militari deschiseră focul asupra răniţilor care se luptau ca să se urce la bord, Gerhard îl urcă pe Schrumpp, care era ţinut de fiecare parte de unul dintre membrii echipajului de la sol, la bordul avionului. Odată ajuns, avea să rămână în picioare pur şi simplu fiindcă era înghesuit de trupurile celorlalţi.

Gerhard se asigură că echipajul de zbor care supraveghea cabina ştia că trebuia să se îngrijească de unul de-al lor. Schrumpp era abia conştient, salvat de la durere de o ceaţă de opiu şi alcool. Gerhard îl bătu pe umăr.

– Adio, prietene. Să zbori în siguranţă... Şi succes la infirmiere.

În clipa în care Gerhard sări înapoi pe asfalt, uşa avionului Junkers i se închise în spate, opritorile fuseră trase de sub roţi, iar avionul începu să se deplaseze pe pistă.

Gerhard îl privi cum se ridica pe cerul gri şi fără soare şi văzu salvele de proiectile antiaeriene împânzind aerul din jurul lui în timp ce îşi croia drum în sus.

Avionul Junkers trecu de baraj fără nicio zgârietură. Zbură pe deasupra teritoriului inamic fără întrerupere şi ateriză în siguranţă la Salsk, un aerodrom aflat la vest de Tatsinskaya, care capitulase în faţa Armatei Roşii în ajunul Crăciunului.

În 12 ianuarie, noaptea târziu, operatorul radio Luftwaffe din Pitomnik primi un mesaj. Căpitanul de escadrilă Schrumpp supravieţuise zborului din Stalingrad şi fusese operat. Piciorul drept îi fusese amputat sub genunchi, dar supravieţuise operaţiei.

Însă Gerhard era blocat în Stalingrad. Şi acolo calvarul urma să se înrăutăţească.

* * *

În dimineaţa zilei de 16 ianuarie, ruşii înaintaseră atât de mult în Kessel că erau pe punctul de a captura Pitomnik-ul. Lui Gerhard şi colegilor săi piloţi li se ordonară să zboare pe un alt aerodrom, Gumrak, care era cu douăsprezece kilometri mai aproape de oraşul însuşi. Făcură călătoria în câteva minute, cu toate că aterizarea fu complicată când aflară că nimeni nu fusese anunţat de sosirea lor, astfel că aerodromul era încă acoperit de un strat gros de zăpadă.

În căştile lui Gerhard se auzi vocea unui pilot tânăr:

– Ce o să facem, domnule? Nu vedem pista.

– Aterizaţi, firește. Nu avem unde altundeva să mergem.

Nu conta unde aterizau. Frigul făcuse fiecare centimetru de pământ tare ca betonul şi era doar o chestie de noroc să nu sfârşească într-unul dintre craterele făcute de bombele ruse şi de proiectilele de artilerie.

Gerhard nu mai zburase niciodată spre Gumrak, astfel că nu-i cunoştea dimensiunile. Făcu un cerc deasupra

câmpului ca să-l măsoare, apoi se folosi de poziţia turnului şi a hangarelor – toate aproape în întregime distruse – ca să ghicească care anume era orientarea posibilă a pistei principale. Apoi îşi conduse oamenii într-acolo. Doi dintre piloţii mai puţin experimentaţi întâmpinară probleme în a-şi controla avionul pe pământul alunecos, dar supravieţuiră neatinşi împreună cu aparatele lor de zbor.

Însă pentru echipajele de la sol, mersul pe şoseaua distrusă cu camioane pline de echipament şi provizii, care ar fi durat puţin în mod normal, deveni o coborâre de trei ore într-un iad îngheţat.

Drumul era plin de soldaţi care se retrăgeau, epuizaţi, îngheţaţi, cu ochii goi şi mâinile şi picioarele înfăşurate cu bandaje făcute din pături vechi şi din uniformele soldaţilor morţi. Unităţile de care aparţinuseră cândva aceşti soldaţi fuseseră toate dezintegrate: infanterişti, ingineri, grenadieri, tunari şi operatori de tancuri, soldaţi obişnuiţi şi soldaţi SS deopotrivă erau amestecaţi într-o masă unitară, amorfă şi amestecată de umanitate înfrântă şi zdrobită. Mulţi dintre ei îşi aruncaseră armele: nu mai avea niciun sens să le care mai departe, pentru că rămăseseră de multă vreme fără muniţie.

În timp ce încercau să-şi facă loc printre ei, camioanele se văzură asediate de soldaţi disperaţi să se caţăre la bord. Epuizaţi şi aduşi la limită, soldaţii se rugau să fie luaţi cu camionul sau implorau să li se dea combustibil cu care să-şi alimenteze propriile vehicule abandonate. Când cererile le erau refuzate, recurgeau la ameninţări şi apoi la asalturi care trebuiau respinse cu pumni, cu lovituri cu patul puştii şi ciocane sau cricuri pe care mecanicii le foloseau drept arme.

Atacurile nu durau niciodată mult. Bărbaţii care se urcau pe camioane aveau puţină putere şi se prăbuşeau în scurt timp în zăpada murdară, pătată cu sânge.

Iar aceştia erau oamenii care erau în putere şi sănătoşi.

Pentru răniţi sau bolnavi, situaţia era incomparabil mai proastă. Cei a căror condiţie presupunea că nu puteau fi deplasaţi, erau lăsaţi în plata Domnului în Pitomnik. O mână de doctori şi de infirmieri rămăseseră în spate să se ocupe de pacienţii lor, cu toate că ştiau că aveau să-i împuşte pe toţi odată cu sosirea ruşilor.

Toţi cei ce puteau merge o luară spre Gumrak, sprijiniţi de umerii camarazilor, în cârje sau întinşi pe sănii improvizate trase de soldaţi care abia dacă erau mai puternici decât bărbaţii pe care îi duceau în spatele lor.

Stalingrad devenise un experiment vast de descoperire a unor noi modalităţi de a muri. Cu o săptămână mai devreme, un lot de provizii de carne tocată se aflase la bordul unuia dintre puţinele zboruri care reuşiseră cu succes să paraşuteze provizii pentru Armata a 6-a. La sfatul nutriţioniştilor de top ai Wehrmacht-ului, carnea tocată fusese îmbogăţită cu grăsime suplimentară ca să le ofere mai multă energie celor care o mâncau.

Dar, după ce conservele fură deschise şi conţinutul consumat de soldaţii înfometaţi, oamenii începură să cadă ca muştele. Trupurile lor mult timp înfometate nu puteau digera grăsimea. Încercarea de a-i hrăni mai bine duse, de fapt, la moartea lor.

Soldaţii care supravieţuiseră tuturor atacurilor din partea ruşilor, a vremii şi a propriului lor Înalt Comandament se treziră într-un marş al morţii pe parcursul căruia fiecare metru îşi revendica tot mai multe victime. Oamenii rămâneau nemişcaţi acolo unde cădeau şi mureau. Trecerea lor era marcată de păduchii cu care erau infestaţi toţi cei din armată. În clipa în care sângele nu mai era cald, insectele săreau din părul şi din hainele fostei lor gazde în căutarea unor corpuri noi şi vii pe care să le colonizeze. Ciorile zburau în cârduri de

pe stinghiile lor pe ţevile tăcute ale armelor, pe tancurile arse sau pe bordeiele pe jumătate dărâmate ale ţăranilor care lucraseră cândva pământul, se îngrămădeau pe cadavrele reci şi le ciuguleau ochii din orbite înainte de a putea să se întărească ca nişte globuri de gheaţă.

* * *

– Asta nu a fost cea mai rea parte, domnule, îi spuse şeful echipajului lui Gerhard când ajunseră la aerodrom. La o jumătate de kilometru de porţile aerodromului este un lagăr. Au acolo ruşi capturaţi încă de când a pătruns aici armata noastră în august: două mii. Când am trecut pe acolo, erau sute care se înghesuiau în gard, întinzând mâinile prin el ca nişte cerşetori. Jur în faţa lui Dumnezeu, domnule, că grupul nostru este destul de înfometat, dar ruşii... erau nişte schelete. Cineva de pe drum a spus că şeful lagărului a uitat să le comande raţii. Se spune că nu au mai primit mâncare dinainte de Crăciun, aşa că au început să se mănânce unii pe alţii.

Gerhard nu ştiu ce să răspundă. Trecuse de momentul când încă mai putea reacţiona la suferinţă, compasiunea i se terminase precum combustibilul din camioanele şi maşinile şi motocicletele abandonate ce împânzeau peisajul Stalingradului.

– Hm, spuse el cu un glas lipsit de orice inflexiune, când şeful de echipaj termină.

Cei doi bărbaţi stăteau unul în faţa celuilalt, prea epuizaţi ca să ştie ce să facă, şi atunci Gerhard spuse:

– Crezi că ăsta e cel mai rău lucru? Spitalul de aici face ca abatorul din Pitomnik să arate ca un sanatoriu elveţian elegant.

– Vor mai scăpa unii de acolo, domnule?

– Dumnezeu ştie, eu...

Înainte să poată să-şi termine propoziţia, Gerhard fu întrerupt de unul dintre piloţii săi care venea în fugă către el, spunând:

– Domnule, domnule, sunteţi aşteptat în camera de control.

Pilotul ajunse lângă Gerhard, îi zâmbi trist şi spuse:

– Nu sunt sigur, domnule, dar cred că scăpăm de aici.

– E adevărat? Ni s-a transmis să părăsim frontul din Stalingrad? întrebă Gerhard când ajunse la cortul care fusese folosit drept centru de control al aerodromului încă de când fusese scos din funcţiune turnul de control.

Comandantul staţiei încuviinţă.

– Se pare că von Richtofen a decis că ordinul de a sta în picioare şi de a lupta până la ultimul om nu se aplică personalului Luftwaffe.

– Noi nu *stăm în picioare* şi luptăm, spuse Gerhard. Noi zburăm.

– Acesta a fost şi argumentul lui von Richtofen. Von Manstein a încercat să treacă peste el, dar l-a sunat pe Göring şi a primit de la el ordinul de a se retrage. Trebuie să plecaţi cât de curând posibil.

– Unde?

– Bună întrebare. Salsk a fost recucerit ieri.

– Ce? întrebă Gerhard, gândindu-se la Berti Schrumpp. Ruşii atacă şi acolo?

– Atacă peste tot.

– Dar ai noştri au plecat toţi la timp?

– Cred că da, spuse comandantul staţiei.

– Slavă Domnului, murmură Gerhard.

– Ultima oară când am auzit, toată lumea era relocată într-un loc numit Zverevo, lângă Shakhti. Dacă mă întrebi pe mine, ar trebui să vă îndreptaţi către Taganrog. Acolo îşi are comandamentul von Manstein, şi există un culoar de zbor, aşa că ar trebui să fiţi în siguranţă acolo.

– Şi dacă nu suntem?

– Atunci ce contează? Războiul va fi ca şi încheiat.

Gerhard încuviinţă şi întrebă:

– Dar echipajul de la sol? Nu-i las în urmă.

– Ne retragem cu ultima cursă. Şcoala de Aviaţie din Stalingrad. Trebuie să vină astăzi după ei două avioane Ju 52. O să plec cu ei.

– Atunci vă urez noroc.

– Şi dumneavoastră, *Herr Oberstleutnant*.

Avioanele Messerschmitt îşi umplură la maxim rezervoarele probabil cu ultimul combustibil pe care îl avea de oferit Stalingradul, fiindcă aveau nevoie de fiecare picătură ca să-i ducă mai mult de cinci sute de kilometri în sud-vest până la Taganrog. Decolară din nou la amiază şi, când se desprinseră roţile de pe pistă şi piloţii traseră de manete ca să se ridice cât de mult puteau ca să evite tunurile de pe tancurile ruse, văzură sub ei primele rânduri lungi de soldaţi ai Armatei Roşii, mărşăluind rând după rând spre latura vestică a aerodromului.

* * *

Când ajunseră în Taganrog, Gerhard se duse să afle ştiri despre Berti. Însă, având în vedere că pierderea Stalingradului era la doar câteva zile distanţă şi ruşii forţau să deschidă jumătatea sudică a Frontului estic, nimănui nu-i păsa de soarta unui singur pilot. Fără un grup de avioane de luptă pe care să le comande, se trezi fără ocupaţie pentru prima oară în mai bine de trei ani, în vreme ce funcţionarii de la Grupul 4 de Aviaţie încercau să-i găsească o slujbă nouă.

Trecuse aproape o lună, Stalingradul fusese recâştigat de ruşi şi fiecare soldat din Armata a 6-a fusese fie ucis, fie capturat, înainte ca Gerhard să primească un mesaj care spunea că un secretar de la birourile regionale Luftwaffe din Poltava sunase în legătură cu informaţia pe care o ceruse Gerhard. Omul avea gradul de caporal. Se semnase *Underfeldwebel* Götz.

– Bună ziua, *Herr Oberstleutnant*, intonă vocea lui Götz, punând în fiecare silabă atitudinea birocratică de plictis, încăpățânare și ușor resentiment, atunci când Gerhard prinse la telefon departamentul corect din Poltava. Înțeleg că întrebați în legătură cu unul dintre ofițerii dumneavoastră, căpitanul de escadrilă Albert Schrumpp.

– Așa este, caporal. A fost rănit în data de 9 ianuarie, a fost transportat cu avionul din Pitomnik în Salsk, unde i-au fost tratate rănile. Vreau să știu cum se simte acum. Ultima oară când am auzit de el, operația reușise.

La celălalt capăt al liniei se făcu tăcere, apoi se auzi un mormăit, iar Götz răspunse:

– Aici nu zice asta, *Herr Oberstleutnant*.

– Ce vrei să spui?

– Conform înregistrărilor noastre, și nu am niciun motiv să mă îndoiesc de ele, căpitanul de escadrilă Schrumpp a murit în dimineața zilei de 10 ianuarie. Au fost complicații.

– Ce vrei să spui prin complicații? Ți-am spus, operația a reușit.

Gerhard ridicase tonul de parcă le-ar fi putut porunci propriilor cuvinte să fie adevărate.

– Ei bine, domnule, nu știu. Dar știu că decesul a fost confirmat, familia căpitanului de escadrilă a fost notificată, cu toate că procesul durează în acest moment mai mult decât de obicei. Sunt multe morți de care trebuie să ne ocupăm.

– Nu-mi pasă de asta! strigă Gerhard. Eu...

Tăcu, incapabil să spună cuvintele. *Vreau ca Berti să fie în viață.*

– Încercați să vedeți partea pozitivă, domnule, spuse Götz, cu o voce puțin mai umană. A fost destul timp pentru ca prietenul dumneavoastră să fie îngropat înainte să ajungă rușii. Se odihnește în pace, ceea ce este mai mult decât se

poate spune despre mulţi germani buni. Iar ruşii nu l-au capturat viu. E un adevărat noroc, domnule, din câte am auzit.

Gerhard oftă.

– Îmi cer scuze dacă te-am repezit, caporal. Ai dreptate, este un noroc. Îţi mulţumesc pentru ajutor.

Gerhard conduse până la un bar din Taganrog, unde se adunaseră cândva soldaţii forţelor Wehrmacht ca să-şi sărbătorească triumful. Astăzi nu mai căutau altceva decât o pauză scurtă de la iadul de pe Frontul de Est. Îşi luă o sticlă de schnapps şi se aşeză ca s-o bea în onoarea lui Berti.

– Pentru tine, vechiul meu prieten, spuse el, ridicând paharul şi dându-l pe gât dintr-o singură înghiţitură.

Tocmai îşi turna o altă băutură, când un ofiţer tânăr, un căpitan, se apropie de el. Bărbatul se apropie de scaunul de bar al lui Gerhard şi rămase acolo cu o atitudine ostilă, nesigur pe picioarele sale, cu faţa roşie şi transpirată, evident beat.

– *Herr Oberst*, spuse el. E adevărat că ai fost la Stalingrad?

Gerhard îl privi cu ochii mijiţi.

– Nu acum, căpitane. Sunt în doliu după un prieten apropiat.

Bărbatul se apropie şi mai mult, astfel încât Gerhard putea simţi mirosul de alcool din respiraţia împuţită.

– Am spus, ai... fost... la... Stalingrad?

– Da, am fost. Acum pleacă.

– Şi ai fugit... tu şi ceilalţi laşi din Luftwaffe.

– Îţi dau o ultimă şansă. Pleacă... acum.

– Ce, nu aşa aţi făcut? Aţi fugit, aviatori poponari de căcat... şi aţi lăsat o armată de germani buni să moară. Aţi dezertat... Aţi încălcat un ordin de-al *Führer*-ului...

Un alt ofiţer se grăbi într-acolo şi îl prinse pe căpitan de mânecă.

– Haide, Hansi, lasă-l în pace pe domnul colonel.

Căpitanul îl împinse deoparte. Era plin de furie şi ochii îi ieşiseră din orbite când urlă la Gerhard:

– Şi acum s-au dus toţi! Toţi oamenii ăia viteji! Şi tu i-ai părăsit... laş nenorocit ce eşti!

– Vă rog, *Herr Oberstleutnant*, se rugă de el al doilea soldat. Nu e în toate minţile. Fratele lui a fost la Stalingrad şi a fost luat prizonier de rusnaci.

Gerhard îşi turnă încă un pahar de schnapps, îl dădu pe gât, apoi se ridică de pe scaun, îl privi pe căpitan în ochi şi spuse:

– Să te ia dracu... şi să-l ia dracu şi pe nenorocitul tău de *Führer*. Am fost la Stalingrad de la primul raid de bombardamente din 23 august până la ultimul zbor din Gumrak, atunci când ruşii erau atât de aproape încât îi puteam vedea cum ajung pe aerodrom în timp ce noi plecam. Am văzut totul, căcat nenorocit ce eşti. Am văzut o armată întreagă şi pe majoritatea oamenilor mei murind... şi pentru ce?

Privi împrejurul lui prin bar, provocându-i pe cei de acolo să-i răspundă.

– Pentru ce? Nici măcar n-am capturat oraşul cu totul. N-am căpătat control asupra râului, deşi ăsta era scopul întregului efort, nu-i aşa? Vreau să spun, asta a spus omul nostru, stând în siguranţă într-o berărie din München.

Bărbaţii se uitară unii la alţii. Vorbele lui Gerhard reflectau gândurile pe care mulţi dintre ei le împărtăşeau. Dar, în numele Domnului, ce îl apucase să le spună cu voce tare?

Lui Gerhard nu-i mai păsa de nimic.

– Totul a fost degeaba. Nu s-a ajuns la nimic, în afară de faptul că a transformat oamenii în nişte sălbatici în zdrenţe, aproape nebuni de foame... răniţii rămaşi fără pansamente, fără morfină... bărbaţii care încă puteau să lupte aruncându-şi armele pentru că nu mai aveau gloanţe. Aşa că... te cheamă Hansi, nu-i aşa?

Căpitanul încuviință.

– Ei bine, Hansi, nu știu cum arăta fratele tău ultima oară când l-ai văzut. Dar pot să te asigur că acum nu l-ai recunoaște. Pun pariu că nu s-ar recunoaște nici el însuși. Și îți mai spun ceva: ar fi putut să trimită toate avioanele din Luftwaffe la Stalingrad și n-ar fi fost nici cea mai mică diferență. Așa că nu da vina pe mine. Dă vina pe nebunul care a refuzat să dea ordinul de retragere și pe generalii care nu l-au înfruntat. Am fost acolo o sută patruzeci și șase de zile. Le-am numărat. Și am participat la o sută șaptezeci și trei de atacuri. Mi-am făcut datoria și așa au făcut și oamenii mei. Să nu îndrăznești să dai vina pe mine.

În interiorul barului se lăsă tăcerea. Era ca și când toată lumea aștepta Gestapo-ul sau SD-ul sau chiar poliția militară să apară în mijlocul lor și să-l târască afară pe colonel pentru cuvintele lui, care dovedeau trădare. Dar nu veni nimeni. Și nimeni nu fu arestat.

În schimb, Gerhard își ridică sticla, i-o puse în brațe lui Hansi și spuse:

– Uite, bea pentru amărâtul de frate-tău.

Se îndreptă către ușă în vreme ce oamenii i se fereau din cale, de parcă le-ar fi fost frică să fie văzuți oriunde în apropierea lui. Acum că se calmase, Gerhard se gândea mai clar la ce spusese. Erau suficienți oameni a căror încredere în *Führer* era neștirbită. Dimpotrivă, se simțeau și mai dornici să-i stea alături acum când lucrurile mergeau rău. Asta era dovada devoțiunii lor. Dar chiar și așa, avea să vorbească cineva despre ce văzuse și auzise? Uitându-se la bărbații din jurul său, știa la ce se gândeau.

Era un ofițer superior, acoperit cu medalii. Poate că spusese lucruri pe care nu ar fi trebuit să le spună. Dar cineva se putea trezi că are probleme pentru că raportase asta. Oamenii se întrebau de ce să se implice, dacă nu erau obligați?

Gerhard era aproape de uşă, pe punctul să iasă în stradă. Credea că scăpase. Atunci, un bărbat înalt şi slab, îmbrăcat cu o uniformă imaculată şi călcată, cu grade de colonel plin pe umeri, se ridică de la locul său, de la o masă din apropiere.

– Doar o vorbă, dacă nu vă deranjează, *Oberstleutnant*, spuse el, abia ridicându-şi vocea.

Gerhard se opri şi aşteptă până când colonelul ajunse lângă el.

– Numele dumneavoastră, vă rog, spuse colonelul.

– *Oberstleutnant* Gerhard von Meerbach.

– Unitatea?

– Asta e greu de spus, domnule. Grupul de avioane de vânătoare pe care l-am condus nu mai există. Sunt într-un ataşament temporar, unde aştept un post nou.

– Înţeleg.

– Dacă trebuie să daţi de mine, sunt sigur că cei de la birourile generalului von Richtofen o să poată să vă ajute. Pot să întreb cine sunteţi, domnule?

Colonelul îi ignoră întrebarea. În schimb, răspunse:

– Nu este ultima oară când o să auziţi de acest incident, *Oberstleutnant*. Vă asigur.

Bărbaţii care se uitau la confruntarea de lângă uşa barului îşi întoarseră privirile către băuturile lor. Nimeni nu-l privi pe Gerhard când acesta plecă. Nimeni nu-i căută privirea colonelului când acesta se întoarse la masă. Mulţumiră lui Dumnezeu că nu ei fuseseră cei care să deschidă gura aşa cum o făcuse ofiţerul Luftwaffe. Şi îl compătimiră pentru că fusese atât de nesăbuit.

Saffron călători spre Africa de Sud cu un „Winston Special[1]", după cum erau cunoscute navele care duceau trupe în sud de-a lungul coastei de vest a Africii pentru campaniile din deşert şi din Orientul Îndepărtat. Într-o dimineaţă orbitoare şi fierbinte de la mijlocul lui ianuarie 1943, ajunse în Cape Town şi fu întâmpinată la baza pasarelei de verişoara ei, Centaine Courtney.

Mulţi soldaţi care călătoriseră cu aceeaşi navă şi al căror drum fusese înviorat de prezenţa unei tinere frumoase la bord, se adunaseră lângă balustradă să privească în timp ce andocau sub profilul masiv al Muntelui Masă.

– La naiba, ia uite, sunt două, remarcă unul dintre ei fluierând a apreciere pe când cele două verişoare se îmbrăţişau la baza pasarelei.

Centaine avea patruzeci şi trei de ani, fiind născută în prima zi a secolului XX, dar îşi purta anii spectaculos de bine. Era la fel de zveltă cum fusese prima dată când călcase pe pământ african, cu mai bine de un sfert de veac mai devreme. Părul negru şi ondulat era bogat şi strălucitor şi abia dacă i se vedeau câteva riduri fine sub ochii ei întunecaţi, imenşi şi strălucitori.

– Arăţi minunat, ca întotdeauna, verişoară Centaine, spuse Saffron.

---

[1] Convoaie ale armatei britanice în al Doilea Război Mondial organizate şi coordonate prin ordinul direct al lui Winston Churchill.

– Ca şi tine, draga mea. Însă cred că ar trebui să nu-mi mai spui verişoară Centaine. Nu mai eşti o copilă şi mă face să mă simt mai puţin verişoară şi mai mult ca o mătuşă care a rămas domnişoară bătrână.

Saffron râse.

– Nimeni nu te-ar confunda cu o mătuşă bătrână.

Se duseră la maşina lui Centaine, o decapotabilă splendidă, vopsită în albastru închis, cu linii unduitoare şi aerodinamice şi cu o tapiţerie de piele bej. Centaine îşi permitea un şofer, dar îi plăcea să conducă ea, în afara cazurilor când avea un motiv bun să nu facă asta. Cele două femei aşezară valizele lui Saffron în portbagaj, apoi Centaine se aşeză în spatele volanului, iar Saffron urcă pe locul de lângă ea. Motorul porni cu un murmur adânc şi huruitor.

– Mmm... oftă plină de apreciere Saffron. Este o maşină splendidă, Centaine. Ce este?

– Un Cadillac seria 62. Mi-a fost adus din America.

– E minunat. Îmi place sunetul motorului. Pun pariu că e incredibil de puternic...

Saffron observă privirea întrebătoare a verişoarei sale.

– Scuze! Cu asta te alegi dacă lucrezi un an ca şofer. Încep să te intereseze lucrurile de felul ăsta.

– Dacă îmi amintesc bine toate documentele vânzătorului, e un motor în V-8 de o sută treizeci şi cinci de cai putere. Îţi e de folos informaţia asta?

– Da, mulţumesc, spuse Saffron.

Îşi dădu seama că era nevoie de un subiect de conversaţie mai interesant.

– Spune-mi totul despre Tara. E de-o frumuseţe divină? Shasa cred că e înnebunit după ea.

În timp ce conducea maşina pe drumul ce ducea spre poienile cu vegetaţie luxuriantă şi viile de pe domeniul ei din Weltevreden, Centaine zâmbi aproape melancolic şi spuse:

– Ştii, îmi aduc aminte de Tara când era o fetiţă cu o pălărie de paie pe cap, împodobită cu panglici drăguţe şi fugind către tatăl ei, ţinându-şi fusta ridicată ca să nu se împiedice de ea şi chiuind din toată inima de entuziasm.

Saffron nu spuse nimic. Suna de parcă ar fi trebuit să fie o amintire fericită, dar în vocea verişoarei sale, destul de la suprafaţă, era tristeţe. Apoi Centaine se înveseli spunând:

– Dar acum Tara a crescut. Este frumoasă, desigur. Ochi gri minunaţi şi o faţă perfectă şi ovală, ca o Madonă pictată de Rafael, şi o siluetă înaltă şi zveltă ca a ta. Dar este şi minunată ca persoană. Ar fi foarte uşor să profiţi de căsătoria cu cineva de familie bună. Ştii, să insişti pentru tot ce e mai bun, să-ţi ţii soţul cât mai bine în mână, cerându-i mai mult, mai mult, mai mult.

– Dar Tara nu e aşa?

– Nu, e chiar opusul. Îşi petrece jumătate din timp în Cape Flats, unde sunt mahalalele cele mai sărace, înfiinţând cantine şi clinici pentru săraci. Orice altă fată şi-ar cheltui banii de la Shasa pe rochii şi draperii noi. Ea îi risipeşte pe toţi în eforturile ei caritabile.

– Cât de minunat, spuse din toată inima Saffron. Mă face să mă simt prost că nu fac mai mult.

– Faci destul... dar altfel. Şi toate felurile sunt la fel de importante.

– Sper. Câştigarea războiului trebuie să semnifice mai mult decât învingerea lui Hitler. Trebuie să facem ceva mai bine decât înainte, pentru toată lumea. Dar oricum... spune-mi despre Tara.

– Şi-a păstrat numele de fată. Copiii vor purta toţi numele Courtney, dar ea este în continuare Tara Malcomess.

– Ce modern! Sunt uimită că poate face atâta muncă de calitate de vreme ce are un copil mic. Îl lasă cu o doică?

– Puţin mai mult acum că Sean nu mai este atât de uşor de transportat. Însă când era bebeluş, mergea prin mahalale

cu el la piept. Toate femeile îl iubeau. N-ai văzut un bebeluş mai iubit decât el.

Acum ieşeau din oraş.

– M-am gândit să te duc pe ruta mai spectaculoasă, spuse Centaine, luând-o pe un drum care şerpuia pe versanţii Muntelui Masă.

Saffron fu cuprinsă de un adânc sentiment cald de mulţumire, lăsând grijile lumii în urmă când intrară într-o pădure de eucalipţi albaştri, cu trunchiurile lor înalte acoperite de scoarţă de un gri palid, care se cojea, înălţându-se în jurul lor şi împânzind drumul cu umbrele răcoroase şi întunecate ale coroanelor lor înguste de frunziş veşnic verde.

În timp ce ea stătea cu ochii închişi ochii, Centaine o întrebă:

– Deci, dragă Saffron, ce te aduce cu adevărat în Africa de Sud?

Brusc fu din nou trează.

– Îmi pare rău, dar nu pot să-ţi spun.

– Haide, suntem în familie. Ştii că pot să păstrez un secret.

– Mă tem că nu e nicio diferenţă dacă suntem în familie. Scopul unui secret este să fie secret faţă de toată lumea.

– Chiar şi faţă de Centaine, scumpa ta mătuşă domnişoară bătrână? o linguşi verişoara ei.

– Chiar şi faţă de tine, spuse Saffron, intrigată de schimbarea de ton.

– Eşti sigură?

– Cred că ar trebui să ştii că rezist destul de bine la interogatorii. Chiar nu o să vorbesc.

– La naiba!

Centaine lovi volanul cu palma.

– Băiatul ăla afurisit!

Centaine era o învingătoare, iar Saffron era amuzată s-o vadă măcar o dată în tabăra celor învinşi.

– Presupun că te referi la Shasa, spuse ea.

– Da. Vulpoiul a pariat cu mine că nu o să vorbeşti şi eu, ca o proastă, am acceptat.

– Care a fost miza?

Centaine pufni îmbufnată.

– Cel care pierde trebuie să spună: „Îmi cer scuze. Tu ai avut dreptate şi eu am greşit."

– Ups. Asta o să doară.

– În plus, în faţa tuturor, la cină, adăugă Centaine.

– La naiba, sunt aproape tentată să-ţi spun, ca să te scutesc de pedeapsă.

– O, ai face asta? Ce fată dulce şi dragă eşti. Eu...

– Nu, nu pot. Dar am fost un pic tentată.

– Ah, eşti la fel de rea ca el.

– O, nu. Nu aş putea să fiu *atât* de rea! zâmbi Saffron, ştiind foarte bine că ocupa o poziţie importantă pe lista oamenilor pe care Centaine Courtney îi iubea cel mai mult, o listă în care Shasa ocupa primul loc.

Se apropiară de poarta domeniului şi trecură pe sub frontonul ornamentat, decorat cu o friză cu nimfe care dansau, acoperite cu ciorchini de struguri, deasupra cărora era înscris: WELTEVREDEN 1790.

– *Foarte mulţumit*, murmură Saffron, traducând numele. Perfect.

Odată cu cele din urmă raze aurii ale soarelui care apunea, trecură cu maşina printre vii dincolo de terenul de polo, unde ea şi Shasa îşi puseseră pentru prima oară unul altuia curajul la încercare, întrecându-se „pe viaţă şi pe moarte", cum se zice – cu poneii în galop, până în ultima clipă, când Shasa se trăsese deoparte, renunţând. Chiar şi atunci, la numai treisprezece ani, Saffron ştiuse că el făcuse asta doar ca să n-o rănească. Nu s-ar fi dat niciodată bătut în faţa unui băiat.

Îşi dădu seama dintr-o dată că trecuseră aproape zece ani de la prima lor întâlnire. Părea acum o viaţă şi, cu toate astea, Weltevreden era acelaşi paradis ca mai înainte. Casa principală, construită în stilul unui castel franţuzesc, era la fel de frumoasă şi de impunătoare ca întotdeauna. Şi acolo, la uşă, era Shasa însuşi, acum un bărbat în toată firea, cu o bandă neagră peste un ochi, dar altminteri la fel cum îl ştia.

Banda îl face să arate mai degrabă fermecător, se gândi Saffron şi apoi, aproape înainte ca Centaine să oprească maşina, sări de pe locul pasagerului, la fel de entuziasmată ca la treisprezece ani:

– Shasa! exclamă ea, aruncându-se în braţele lui.

El o prinse, o îmbrăţişă, o sărută, după care se uită la ea:

– Deci, văd că nu ai crescut deloc, spuse el. Aceeaşi puştoaică nesuferită.

– În timp ce tu eşti acum un bătrân dărâmat, răspunse ea. Îmi place banda asta care-ţi acoperă ochiul. Mai ai nevoie de un papagal şi un picior de lemn.

– În numele Cerului, spuse Centaine cu severitate maternă, deşi inima îi exploda de bucurie văzând cum reveneau cei doi verişori la vechea lor relaţie.

Erau amândoi lipsiţi de unul dintre părinţi şi se aveau ca fraţii, ceea ce includea dreptul de a se tachina fără milă unul pe altul.

– Shasa, dragul meu, unde-ţi sunt manierele? adăugă Centaine. Nu crezi că ar trebui să le faci cunoştinţă?

– A da... Saffron, ea e soţia mea, Tara Malcomess. Şi, Tara, ea e verişoara mea, Saffron Courtney.

* * *

Tara nu era deloc genul care să se streseze uşor, dar iminenta sosire a lui Saffron Courtney o făcuse să simtă fiori de

teamă în stomac. Auzise atât de multe despre acest model de frumuseţe, inteligenţă şi curaj. Cum putea să-i facă faţă? Şi cum putea să nu simtă că îl dezamăgea pe Shasa prin faptul că era atât de inferioară verişoarei sale?

Dar apoi văzu vârtejul de braţe şi picioare şi păr în vânt aruncându-se din maşină şi strigând cât putea de tare şi se gândi: *O, e o fată perfect normală, exact ca mine.* Şi când îi auzi pe cei doi tachinându-se aşa cum o făceau, îşi dădu seama că Shasa vedea în Saffron doar o soră iubită şi afurisită, şi că nici nu i-ar fi trecut prin cap s-o compare pe Tara cu ea.

Când îi fu prezentată lui Saffron, Tara o sărută pe amândoi obrajii şi o îmbrăţişă uşor şi, spre încântarea ei, descoperi că şi Saffron îi răspundea la îmbrăţişare.

Saffron spuse:

– Centaine mi-a spus că eşti superbă şi avea dreptate. Eşti mult, mult prea frumoasă pentru Shasa!

Râdeau amândouă, iar Saffron îi dădu braţul şi, mergând spre casă, spuse:

– Mor de curiozitate să-ţi cunosc băiatul. Deştept din partea ta să faci un moştenitor Courtney de la prima strigare. Asta o să te facă populară! Şi Centaine a zis că faci o muncă incredibilă în Cape Flats. Trebuie să-mi spui totul despre asta.

În spatele lor, Shasa strigă:

– Aşteptaţi-mă.

Era pe punctul să se grăbească să le ajungă pe cele două tinere, când Centaine îl prinse de braţ şi spuse:

– Aşteaptă. Lasă-le. Soţia ta şi verişoara ta sunt amândouă nişte femele alfa. Dacă se împrietenesc, vor fi centrul de putere al acestei familii în deceniile care urmează. Dar, dacă se vor duşmăni, vai şi amar de noi toţi.

Shasa se încruntă.

– Nu par să se duşmănească. Par că se înţeleg splendid.

– Da, aşa este. Nu ar fi putut să înceapă mai bine. Aşa că lasă-le în pace să-şi formeze singure relaţia.

– Ei bine, tu ştii cel mai bine, mamă... sau aşa să fie?

Pe faţa lui Shasa apăru un rânjet în timp ce se gândea la ceva.

– Nu ai spus nimic despre pariul nostru. Ceea ce înseamnă că am câştigat. Recunoaşte – am câştigat!

Centaine se împotrivi, dar reuşi să spună:

– Da... ai câştigat. Nu a spus nimic.

– Dacă te consolează cu ceva, Saffron şi ai ei nu mi-au spus nici mie sau lui Blaine ceva. O să fac tot ce pot să aflu mai multe după cină. Dar nu spera prea mult.

* * *

Saffron nu şi-ar fi putut dori o mai bună verişoară prin alianţă. Înţelegeau amândouă avantajele şi neplăcerile provocate de faptul că erau mai înalte decât majoritatea celorlalte femei, şi chiar decât unii bărbaţi, însă arătau suficient de diferit ca să nu încapă între ele nicio rivalitate. Tara era inteligentă, competentă şi incredibil de eficientă. Îşi organiza casa şi viaţa soţului, a copilului ei şi a săracilor din Cape Town cu o abilitate care i-ar fi adus un succes instantaneu pe Baker Street.

– Comandantului meu i-ar plăcea de tine, îi spuse Saffron lui Tara. Este omul cel mai nemilos, mai hotărât şi mai muncitor pe care îl vei întâlni vreodată, însă crede cu putere în femei. Cu cât sunt mai inteligente şi mai ocupate, cu atât mai mult îi place de ele. Eşti exact genul lui. Ai organiza totul imediat.

– Îţi mulţumesc, îi spuse Tara, strălucind de plăcere.

– Vorbesc serios. Apropo, nu sunt foarte sigură cum ar trebui să spun asta, dar ce anume se întâmplă între Centaine şi tatăl tău? Vreau să zic, ce trebuie să spun?

Tara chicoti.

– E complicat, nu-i aşa? Cel mai simplu e să spui că sunt amândoi îndrăgostiţi nebuneşte şi au fost aşa de ani şi ani de zile. Toată lumea ştie că sunt un cuplu şi, de vreme ce sunt amândoi fără obligaţii şi adulţi, nu văd nici cea mai mică problemă în legătură cu asta. Însă trebuie să fie discreţi în public, pentru că el este ministru guvernamental şi nu ar fi bine să-i ofenseze pe votanţi.

– Eu nu am de gând să fiu ofensată, aşa că este în regulă.

* * *

Când sosi Blaine Malcomess, Saffron îşi dădu imediat de ce se îndrăgostise Centaine de el. Blaine era înalt, cu trăsături dure şi cu acel aer nedefinit, însă categoric, al unui bărbat a cărui putere morală o egalează pe cea fizică. În tinereţe fusese un bun jucător de polo şi un soldat de excepţie care primise Crucea Militară în Primul Război Mondial. Acum, la cincizeci de ani, arăta încă foarte bine, dar trecuse de la viaţa unui om de acţiune la solemnitatea unui om de stat.

– Ia să te văd, Saffron, spuse el, lăsându-se pe spate şi examinând-o admirativ. Parcă mai ieri erai elevă la Roedean şi acum eşti o femeie de lume absolut fermecătoare. Cum zboară timpul, nu-i aşa?

Puţin mai târziu, înainte ca gongul să sune pentru cină, o trase pe Saffron deoparte şi spuse:

– Uite, nu vreau să fac o scenă de faţă cu toată lumea. Presupun că nu ţi-ar plăcea asta. Dar vreau să ştii că suntem al naibii de mândri de tine. Am vorbit azi cu *Ou Baas*. M-a rugat să-ţi transmit deosebita sa apreciere. Spune că eşti o onoare pentru numele Courtney.

– O, spuse Saffron, care fu mirată la gândul că Smuts ar fi putut fie şi numai să se gândească la ea, şi cu atât mai puţin să-i transmită un asemenea compliment. Eu... nu ştiu ce să spun.

– Nu trebuie să spui nimic, o asigură Blaine.

Ridică tonul şi anunţă:

– Am onoarea de a-mi conduce musafira la cină... Eşti gata? întrebă el.

Saffron încuviinţă.

– Atunci să mergem. Şi vorbesc serios... al naibii de mândri.

* * *

În Africa de Sud mâncarea nu era pe cartelă, iar cina pe care o pregăti Centaine pentru sosirea lui Saffron la Weltevreden era un festin. Începură cu o spumă făcută din peşte cumpărat în acea dimineaţă de la piaţă, la câteva ore după ce fusese pescuit, împreună cu o salată de verdeţuri proaspete culese din grădina domeniului. Felul principal era friptură de vită, cu toate garniturile. Bucăţi groase de carne, încă roz şi sângerii în partea din mijloc, erau servite cu pâinici Yorkshire, crocante la exterior şi moi în mijloc, împreună cu cartofi, mazăre şi morcovi la cuptor ce proveneau din aceleaşi straturi ca salata.

Saffron nu avea reţineri. Nu-şi făcu nicio grijă pentru silueta ei şi se înfruptă din toate cu poftă, ca o bestie hămesită.

Când terminară felul principal şi masa fu curăţată, în cameră fu adusă o tartă magnifică de piersici şi zmeură, aşezată în centrul mesei, pentru ca toată lumea să admire extravaganţa bezelei, a stratului gros de frişcă şi a fructelor proaspete. Ascuns în interiorul acesteia, ca un răsfăţ special pentru o refugiată britanică înfometată, era un strat consistent de îngheţată de vanilie de casă.

Toate felurile erau însoţite de vinuri locale, făcute din struguri crescuţi la Weltevreden sau în alte podgorii dimprejur, iar răsfăţul final se dovedi a fi o cafea kenyană tare.

Shasa se amuză privind-o Saffron, care îşi goli ceaşca de cafea şi îi spuse unui servitor care se apropie cu un vas de argint, oferindu-se să i-o umple:

– O, da, vă rog.

– Cred că nu ai zis nici măcar un cuvânt toată cina, în afară de „vă rog" sau „mulţumesc", spuse el, cu cel mai simpatic ton de tachinare afectuoasă în voce.

– Ah, îmi cer scuze. Am fost teribil de nepoliticoasă?

– Deloc, draga mea, o asigură Centaine. Ţi-a plăcut în mod evident masa, şi ce gazdă sau bucătar s-ar putea vreodată simţi ofensat de asta? Biata de tine. E foarte proastă mâncarea pe cartelă din Anglia?

– Ei bine, nu e ca şi când am muri de foame, spuse Saffron. Problema este mai degrabă că primim doar cât să supravieţuim şi găseşti ceva bun de mâncare doar pe piaţa neagră. Deci doar uneori avem parte de bunătăţi. Dar nimic de felul acestei cine. Ştiţi, cred că a fost cea mai bună masă pe care am mâncat-o în toată viaţa mea!

– În cazul acesta, spuse Blaine, am face bine să te lăsăm să o digeri. Saffron, voiam să sugerez ca eu, tu şi Shasa să discutăm puţin, doar să trecem peste câteva lucruri. Dar, dacă mă gândesc bine, nu văd motivul pentru care să stric o seară încântătoare. Draga mea, putem să-ţi ocupăm biroul pentru o întâlnire mâine dimineaţă?

– Desigur, răspunse Centaine.

– Excelent. Saffron, aş putea să te conving să bei un strop de brandy? Ştii, este excepţional pentru digestie.

– Mă scuzaţi, domnule, interveni Shasa. Cred că am neglijat un aspect. Astăzi am câştigat un pariu. Acum vreau să-mi primesc câştigul... complet.

Centaine oftă teatral.

– Trebuie?

– Complet, repetă Shasa.

– Dacă insişti...

Centaine îşi trase scaunul înapoi. Se ridică, îşi îndreptă umerii, îşi ridică bărbia şi spuse:

– Dragă Shasa, îmi cer scuze. Tu ai avut dreptate, şi eu...

Lăsă tăcerea să cadă peste masă, astfel încât ceilalţi patru se treziră aplecându-se înainte din dorinţa de a auzi cuvintele fatale. Şi când acestea sosiră, nicio mare actriţă nu le-ar fi putut rosti cu mai multă intensitate sau mândrie sfidătoare decât Centaine:

– Am greşit.

Blaine sări în picioare.

– Bravo! Minunat spus!

Toţi ochii se întoarseră spre Shasa, care se ridică şi merse drept la mama lui, care se aşezase din nou.

Se înclină înaintea ei, la fel de serios de parcă ar fi făcut-o înaintea unui suveran.

– Mulţumesc, mamă. Este marea mea onoare să-ţi accept cele mai graţioase scuze.

Blaine încuviinţă.

– Ai vorbit ca un gentleman. Onoarea a fost satisfăcută de ambele părţi. Şi acum chiar aş vrea un strop din brandy-ul ăla.

* * *

Saffron se simţea lipsită de greutate, de parcă gravitaţia ar fi fost anulată, de parcă ar fi plutit în adâncurile oceanului. Şi apoi se trezi în aer, cu braţele întinse, rostogolindu-se şi făcând tumbe cu inocenţa unui copil. Un avion de vânătoare se prăvăli în picaj înspre ea, cu răgetul său gutural şi asurzitor, cu capota carlingii deschisă. Era Gerhard, care îi făcea cu mâna. Apoi se află lângă ea, ţinând-o atât de strâns încât i se tăie respiraţia şi crezu că o să leşine, dar el o ţinu în siguranţă, cu capul sus, şi o sărută cu atât de multă tandreţe încât respiraţiile lor deveniră una. Nu mai cunoscuse niciodată atâta fericire.

Saffron se trezi din cel mai bun somn de care îşi putea aminti. Se întinse după taşca de pânză de sub pat şi scoase

fotografia cu ea şi Gerhard din faţa Turnului Eiffel. Cămaşa lui era descheiată, iar ea aproape că putea să simtă luciul senzual al eşarfei lui de mătase între degete. El zâmbea radios şi nevinovat, iar ea îşi dori să sărute acei ochi care îi luminau lumea şi îi aprindeau inima. Simţi junghiul pierderii pe care amintirea o aduce întotdeauna şi, brusc, Gerhard deveni de neatins, o pată dizolvându-se pe cer, intrând şi ieşind din norii întunecoşi. Îşi şterse o lacrimă.

Jos, mâncă bine un mic dejun englezesc şi bău două căni de cafea, după care se duse la întâlnirea cu Blaine şi Shasa plină de o hotărâre nouă.

* * *

Blaine se aşeză pe locul de onoare în spatele biroului lui Centaine. Când intră, Saffron îl văzu dând la o parte o vază plină cu un aranjament frumos de flori proaspăt tăiate, cu încruntarea dezaprobatoare a cuiva care nu era obişnuit ca munca să-i fie deranjată de asemenea podoabe. Shasa era aşezat pe un alt scaun.

– Bună dimineaţa, Saffron, spuse el când o văzu. Ia un loc pe undeva. Trebuie să prind un avion spre Jo'burg, aşa că să trecem direct la treabă. Presupun că ai datele tinerei pe care ţi le-am trimis.

– Da... Marlize Marais... Biata fată, răspunse Saffy. Trista ei poveste de viaţă a ajuns la noi în siguranţă. Avem un paşaport belgian pe numele ei, datat retroactiv pe 1937. În versiunea mea, Marlize a crescut în Jo'burg, aşa că trebuie să fie ştampilat din nou şi datat retroactiv la Consulatul General Belgian de acolo. Se pare că acest consul este un anti-nazist pasionat. O să se asigure că se rezolvă tot, după care o să uite că s-a întâmplat vreodată.

– De ce ai nevoie de la noi, de aici?

– Trebuie să ajung cât pot de aproape de oamenii-cheie din Ossewabrandwag şi trebuie să obţin o dovadă fizică a acestui lucru, ceva ce ar convinge un terţ că persoana din faţa lui este o fascistă înfocată.

– Hmm...

Blaine se gândi puţin la problemă, după care se uită din nou la Saffron, nu ca un prieten de familie devotat şi afectuos, ci ca un om implicat într-o problemă serioasă.

– Uite, înţeleg nevoia de securitate. O respect, şi dacă aş fi individul ăsta, Gubbins, care pretinde că ţi-e şef...

– Chiar este, îl asigură Saffron.

– Atunci sunt sigur că ar fi mulţumit să ştie că lucrezi ca la carte. Dar nu are rost să ai reguli dacă acestea îngreunează o operaţiune eficientă. O să te ajutăm cât de mult putem. Dar nu putem să facem asta dacă nu avem mai multe date.

Saffron încuviinţă.

– Înţeleg asta. Ştiu ştiu că mă pot baza pe voi amândoi să faceţi ceea ce trebuie. Dar trebuie să decid unde să trag linia...

– Înţeleg.

– Bine, atunci. O să spun atât... Din raţiuni pe care nu le pot dezvălui, plănuiesc să intru în mediile partidelor politice pronaziste din Flandra şi apoi, prin ele, în mediile din Olanda. Totuşi, înainte de asta, o să mă prezint ca Marlize Marais germanilor din Lisabona, spunându-le că vin din Africa de Sud şi că vreau să merg în Ţările de Jos.

– Doamne, asta e o mare îndrăzneală, chiar şi după standardele tale! spuse Shasa.

– Poate, dar cred că va fi mai uşor să-i conving pe germani că sunt Marlize dacă apar la Consulatul lor din Lisabona spunând că sunt dornică să mă alătur cauzei lor.

– O să fie ceva nou pentru nemţi să aibă pe cineva care să vrea să călătorească în direcţia lor, spuse Blaine. Lisabona este

plină până la refuz de oameni care încearcă să scape de ei. Nu sunt prea mulţi care să meargă contra curentului. Ştii, s-ar putea să fie mulţumiţi să te vadă.

– Asta sper. Dar cheia este că ei trebuie să creadă în existenţa lui Marlize Marais, o tânără născută şi crescută în Africa de Sud, dar cu o mamă flamandă, acum decedată. Marlize şi-a pierdut ambii părinţi. Din diverse motive, îi învinuieşte pe britanici şi evrei că i-au rănit părinţii, provocându-le moartea. Asta a dus-o spre politica fascistă din Africa de Sud. Acum vrea să-şi aducă aportul la cauza nazistă şi a Olandei Mari călătorind în ţara de baştină a mamei sale şi lucrând în organizaţiile feminine ale partidelor fasciste. Ca să-i întăresc referinţele, vreau să am scrisori, fotografii şi aşa mai departe, legând-o în mod clar de oamenii de aici de care ştiu naziştii. Ideal ar fi să am o fotografie cu mine pe lângă vreun barosan fascist bine-cunoscut şi o scrisoare de la el, cu antet, în care să spună ce *mädchen*[1] bună nazistă sunt.

– Este o mică problemă în faptul că mulţi dintre aceşti barosani sunt acum în închisoare, spuse Blaine. Presupun că McGilvray ţi-a spus despre Koffiefontein.

– Da.

– Mai este ceva, domnule, întrerupse Shasa. Se poate ca Saffy să fie în stare să convingă un german sau un belgian că este o tânără afrikaner, dar nu sunt sigur că ar putea induce în eroare un afrikaner.

– Lucrez la asta, îl asigură Saffron. Voiam să spun că ar fi de mare ajutor dacă am vorbi în afrikaans în timp ce discutăm despre asta.

– Aşa e, spuse Shasa şi trecu pe afrikaans, fiindcă, era fluent în amândouă, ca majoritatea sud-africanilor. Nu e vorba

[1] „Fată" în limba germană, în original.

de ce spui, ci de cum te porți. Nu ai tocmai atitudinea potrivită. Ești prea independentă, prea sofisticată.

– Și prea nemăritată, adăugă Blaine. Genul de fată care crede în ideile pe care pedalează acești oameni crede și că prima ei datorie pentru cauza fascistă este să se mărite și să aibă cât mai mulți bebeluși arieni cu putință. Să stea acasă și să aibă de grijă de ei în timp ce bărbatul ei se duce la întâlniri.

– Hmm... Dar dacă mi-ar plăcea să am copii, dar bărbatul meu ar fi închis în Koffiefontein? Asta m-ar face și mai mult să-i urăsc pe britanici. Aș putea să spun că lupt în felul meu pentru că el nu a putut lupta în felul lui.

– Asta ar putea să prindă, acceptă Blaine.

– Dar, din nou, domnule, numai cu germanii, observă Shasa. Sunt în închisoare aproximativ opt sute de membri din diverse grupuri subversive. Asta nu e foarte mult. Cu siguranță, nu ar fi greu pentru cineva de aici să verifice dacă bărbatul tău există. Am făcut tot ce am putut să ne asigurăm că niciunul dintre gardienii de la Koffiefontein nu se află de aceeași parte a baricadei cu cei închiși, dar aș fi uimit dacă nu ne-au scăpat unul sau doi.

– Dar germanilor le-ar fi greu să verifice, nu-i așa? spuse Blaine. Sau, de fapt, ar putea, dar ar însemna multă bătaie de cap să verifice o femeie care aparent nu reprezintă o amenințare.

– Nu există niciun motiv să nu am două versiuni diferite ale poveștii: una pentru aici și una când ajung în Europa, observă Saffy.

– De ce n-ar putea Saffron să le scrie câtorva dintre oamenii din vârf din OB care sunt închiși în Koffiefontein – știți, indivizi ca Vorster, Erasmus și van den Berg? întrebă Shasa. Le-ar putea trimite o scrisoare spunându-le cât de mult îi admiră, poate le pune în plic și o fotografie la care să se gândească atunci când sunt singuri în pat noaptea. Dacă

ar avea scrisori de la ei, cu semnături şi tot ce trebuie, ăsta ar fi un început.

– Dacă aş avea acces la mostre de scris şi la hârtia potrivită – vreau să spun foi albe – ar fi de mare ajutor. Aş putea să fac multe lucruri cu asta. Şi am înţeles de la McGilvray că încă sunt oameni din OB pe care nu i-aţi închis.

– Sunt destui. Am băgat în închisoare numai indivizi care fie au participat, fie au susţinut în mod activ acte criminale şi subversive. Nu am arestat pe nimeni doar pentru că a spus că nu le place de noi.

– Ceea ce ne duce la Johannes van Rensburg. Am înţeles corect că el este omul cel mai sus plasat?

Blaine încuviinţă.

– Participă la evenimente sociale? întrebă Saffron. Nu vreau să spun întâlniri de partid, ci la evenimente mai puţin formale, unde s-ar putea întâlni din întâmplare cu cineva.

– Sunt sigur că da, însă nu am acces la agenda lui.

– Nu te îngrijora, Saffy, spuse Shasa. Avem oameni plasaţi foarte aproape de liderii OB, în închisoare şi în afara ei. Nu ar trebui să fie greu să aflăm ce pune la cale van Rensburg.

– Aş putea să mă întâlnesc cu unul dintre oamenii voştri? Cred că ar putea să fie folositor. Chiar şi două ore de discuţii cu cineva care înţelege felul cum operează OB-ul şi alte organizaţii asemenea, felul cum vorbesc între ei, limbajul pe care îl folosesc... toate lucrurile astea mi-ar spune mai mult decât orice informaţii din dosare.

– Nu pot să-ţi permit să te întâlneşti cu agenţii noştri aflaţi sub acoperire, spuse Blaine. Avem şi noi proceduri de securitate şi nu-mi pot asuma nici măcar riscul de a le compromite acoperirea. Dar te pot pune în legătură cu oameni – jurnalişti, universitari şi aşa mai departe – care te pot ajuta. Spune-mi, ce ai studiat la Oxford?

– Filosofie, politică şi economie.

– Perfect. Poţi spune că lucrezi la o teză academică despre politicile fasciste din Africa de Sud. Îţi putem oferi şi fişiere ale unor susţinători şi simpatizanţi importanţi ai OB, cu toate că va trebui să vii la biroul meu din Jo'burg ca să le citeşti, pentru că nu pot fi scoase din clădire. Ce-ar mai fi?

– Marlize o să aibă nevoie de un paşaport sud-african, desigur, pentru că are cetăţenie dublă, şi un certificat de naştere. A, şi îmi puteţi recomanda un fotograf? Dacă urmează să trimit nişte scrisori dulci unor prizonieri privaţi de sex, ar trebui să fac treaba asta cum se cuvine.

S-Hauptsturmführer Dietrich Horst era un tânăr ofiţer ambiţios. Cu toate că deţinea doar rangul echivalent celui de căpitan, era foarte dornic să avanseze până pe cele mai înalte culmi ale organizaţiei SS, de fapt, la fel de sus ca omul la a cărui uşă era pe punctul de a bate. Horst îşi făcu curaj. Nu era în niciun fel responsabil pentru ştirile pe care le aducea, dar trăia într-o lume în care vechea zicală „împuşcă-l pe mesager" putea să se adeverească la propriu. Nu avea alternativă. Era ofiţerul de serviciu, iar *Brigadeführer* Konrad von Meerbach era omul care dădea ordine.

Horst bătu la uşă.

– Intră! lătră vocea dinăuntru.

Horst intră. Se crispă în sinea lui. Von Meerbach arăta mai roşu la faţă decât de obicei, o congestie provocată de alcool şi de furie,.

– Ce este? întrebă el.

– Am un raport din Taganrog, domnule. Un incident într-un bar. E vorba de un discurs trădător, care îl insultă pe *Führer*.

– Şi ce dracu' mă deranjezi cu mărunţişuri dintr-astea? De ce nu s-au ocupat acolo şi atunci de el?

Pe Horst îl strângea gulerul.

– Din două motive, domnule. În primul rând, pentru că singurul martor dornic să vorbească este proprietarul barului, un ucrainean. E un informator bun.

– Erau alţi germani acolo la momentul incidentului?

– Da, domnule.

– Atunci pune mâna pe ei, ia declaraţii şi spune-le că ar face bine să descrie ce au văzut şi au auzit sau o să aibă parte de aceeaşi pedeapsă ca trădătorul.

– Da, domnule... dar este...

Horst simţi cum transpira abundent sub braţ.

– Mai este ceva. Omul care a rostit respectivele cuvinte este, ah... *Oberstleutnant* Luftwaffe Gerhard von Meerbach, domnule... Fratele dumneavoastră.

– Ştiu cine este fratele meu, *Hauptsturmführer*. Nu sunt un complet imbecil. Dar nu reuşesc să înţeleg de ce mă informezi în legătură cu acest incident...

– Ei bine, domnule, cei din Taganrog şi de aici au crezut că ar trebui să vi se spună pentru că... ah...

– Pentru că aş vrea să-i fac fratelui meu o favoare? Asta sugerezi?

– Nu aş spune asta, domnule.

– Dar ai gândit-o. În mod evident, tu şi ceilalţi vă imaginaţi că sunt genul de sentimental cu inimă bună care îşi pune familia înaintea datoriei. Asta e?

– Nu am gândit nimic, *Brigadeführer*, am făcut ce mi s-a comandat de către...

– De ajuns! Nu mai vreau să aud alte scuze sau explicaţii. Ce a spus fratele meu?

– Încă nu avem o stenogramă, domnule. Germana proprietarului este departe de a fi perfectă şi, la momentul când s-a întâmplat asta, se afla în biroul său din spatele barului. Dar crede că a auzit – şi jură că barmanul său i-a confirmat – că *Oberstleutnant* von Meerbach l-a descris pe *Führer* ca fiind...

Horst făcu o pauză. Îl şoca şi îl îngrozea să spună următoarele cuvinte, cu toate că nu erau ale sale.

– L-a descris pe *Führer* ca fiind un „nenorocit", a sugerat că *Führer*-ul a minţit în legătură cu ce s-a întâmplat la Stalingrad şi a pus sub semnul întrebării sănătatea mintală a *Führer*-ului.

– Cum anume?

– Proprietarul nu era sigur, dar crede că fratele dum... *Oberstleutnant* von Meerbach l-a numit pe *Führer* o persoană maniacă sau nebună. Ceva de genul acesta...

– Ceva de genul ăsta... dar nu poate fi sigur, pentru că este un imbecil de ucrainean smiorcăit şi retardat, iar tu nu ai niciun martor autentic german.

– Nu este vorba despre mine, este vorba despre Taganrog.

– Ştiu despre ce e vorba! urlă von Meerbach, dând cu pumnul în birou. E vorba despre o adunătură de ofiţeri incompetenţi şi laşi care nu au reuşit să-şi facă treaba şi să investigheze un incident legat de un discurs trădător pentru că le-a fost frică că s-ar putea să obiectez. Nu eşti de acord, Horst?

– Da, domnule.

– Şi acum, pentru că nu au făcut nimic, toţi oamenii care au fost atunci în bar sunt acum înapoi la unităţile lor şi nu o să fim în stare să-i găsim fără să periem toată zona de război a Grupului de Armate Sud!

Pumnul lui von Meerbach lovi din nou biroul.

– În mijlocul iernii ruseşti!... Cu nenorociţii de rusnaci care atacă de-a lungul întregii... linii... de front!

Horst clipea la fiecare lovitură din pumn a *Brigadeführer*-ului.

– Sunt de acord, domnule, că efortul necesar ar fi considerabil, spuse el, încercând să-l liniştească.

– Ar fi disproporţionat cu natura acuzaţiilor, spuse von Meerbach. Pe de altă parte, ar fi o greşeală din partea mea. Oamenii ar putea să creadă că urmăresc să mă răzbun pe fratele meu sau că îi port pică.

Horst îşi dădu seama că era mai bine să nu comenteze la asta. Întrebă:

– Deci, cum ați dori să acționăm, domnule?

Von Meerbach se lăsă pe spătarul scaunului ca să se gândească la întrebare, apoi răspunse:

– Pune-i pe oamenii noștri din Taganrog să anunțe toți ofițerii SD și din Gestapo din *Reichskommissariat*-ul Ucraina că *Oberleutnant* von Meerbach trebuie privit ca o amenințare potențială la adresa *Reich*-ului. Asigură-te că este supravegheat. Notează orice activitate suspicioasă sau opinie improprie, cu mărturii ale persoanelor de față. Fă-i un dosar fratelui meu. Are o istorie lungă de acțiuni ostile la adresa statului. În cele din urmă va face o greșeală. Și apoi, Horst...

– Da, domnule?

– Apoi o să-l prindem.

– 'Neața, Vorster, spuse gardianul dându-i scrisoarea. Pare să fie ziua ta norocoasă, băiete. Marlize te-a adăugat pe lista ei. Neghioaba asta crede că ești general.

Imediat, ceilalți bărbați care dormeau în paturile din apropierea lui Balthazar Johannes Vorster, prizonierul nr. 2229/42 din Baraca 48 a Penitenciarului Koffiefontein, se adunară în jurul lui. Se împinseră și se înghesuiră ca să vadă mai bine plicul mare și roz, cu adresa notată cu un scris de mână rotund și feminin, parfumat cu un intens parfum de trandafiri, pe care Vorster îl ținea în mână. Plicul fusese deja deschis și conținutul examinat de cenzorii închisorii. Era trimis de o tânără pe nume Marlize Marais, pe care fiecare bărbat din baracă și din celelalte barăci din apropiere, o știau ca Mooi Marlize, „*mooi*" fiind cuvântul afrikaans pentru „frumoasă", pentru că aceasta era a treia scrisoare pe care o trimitea cuiva din închisoare. Părea să fi pornit de una singură o campanie de ridicare a moralului deținuților.

Vorster nu lăsă să se vadă niciun semn de entuziasm. Ca avocat de vază în rândurile politicienilor afrikaneri, atât

legitimi, cât şi revoluţionari, se bucurase de un început strălucit în carieră. La douăzeci de ani, fusese adjunctul preşedintelui Curţii Supreme sud-africane şi în câţiva ani pusese bazele a două firme de avocatură, înainte ca dedicarea sa cauzei afrikanerilor să-i depăşească ambiţiile legale. Alăturându-se organizaţiei Ossewabrandwag încă de la început, obţinuse în cadrul acesteia rangul de general, cu toate că susţinea că nu avusese niciun amestec în multiplele acte de sabotaj sau criminale duse la îndeplinire de trupele de asalt *Stormjaear* ale OB.

Vorster era un bărbat masiv, cu un piept impunător. Avea părul negru şi drept, pieptănat pe spate pe fruntea înaltă, la baza căreia, ca nişte tufişuri pe o stâncă, explodau nişte sprâncene negre şi groase. Avea o faţă plină, ochii pătrunzători, iar expresia obişnuită a feţei era aspră. Cu toate astea, era încă un bărbat tânăr, care abia îşi sărbătorise a treizeci şi şaptea aniversare cu două luni mai devreme, aşa că nu-şi putu reţine curiozitatea în timp ce deschidea scrisoarea.

Scoase fotografia mare alb-negru dinăuntru. Ca şi în celelalte două poze pe care le trimisese celor închişi, Mooi Marlize făcea gimnastică, un exerciţiu bun şi sănătos, potrivit pentru o tânără fascistă în floarea vârstei de reproducere. Purta acelaşi costum pe care îl văzuseră cu toţii la ştiri, al tinerelor fasciste care ţopăiau în paşi de dans pentru cameramanii lui *Herr* Goebbels: o tunică scurtă, albă şi strânsă în partea de sus, dar evazată pe şolduri ca să formeze sugestia unei fuste care flutura peste un şort alb de gimnastică.

Şi Goebbels era conştient de atracţia costumului de sport: era virginal, evocând activităţi sportive sănătoase – dar flagrant de sexualizat. Marlize prinsese ideea, pentru că fusese fotografiată afară, într-o zi de vară, zâmbind fericită, cu picioarele desfăcute, ţinând deasupra capului un cerc mare. Bărbaţii dornici de sex din închisoare aveau parte de

imaginea unor sâni pe care braţele ei ridicate îi făceau şi mai obraznici. Îşi puteau plimba ochii până în partea de sus a picioarelor ei lungi, goale şi bronzate de soare şi, pentru că fusta i se ridicase destul de mult, puteau stărui cu ochii asupra imaginii locului dintre picioarele ei, unde şortul din bumbac alb i se lipea de sex, urmând faldul cărnii. Era ca şi cum ar fi putut s-o atingă şi să-şi plimbe un deget pe toată lungimea deschizăturii îmbietoare dintre labiile sale.

– O, Isuse, oftă un bărbat.

Se întoarse, ignoră privirea furioasă a lui Vorster şi alergă ca un iepure speriat, disperat să fie primul din singura cabină de toaletă a barăcii. Voia să obţină maximum de plăcere din imaginea lui Mooi Marlize câtă vreme aceasta îi era proaspătă în minte.

Vorster le permise deţinuţilor să-şi dea fotografia de la unul la altul, pentru ca fiecare bărbat să-şi poată bucura ochii. Oricât de mult îi displăcea asta, era suficient de realist încât să ştie că le făcea bine la moral. Când fotografia se întoarse la el, o puse înapoi în plic, păstrând-o ca s-o contemple în singurătate mai târziu. Îşi întoarse atenţia la scrisoare.

Dragă domnule general Vorster,

sper că nu vă supăraţi că le-am scris celorlalţi înainte. Dar m-am gândit la minunatele Jocuri Olimpice din Berlin. Medalia de aur a fost întotdeauna ultima oferită. Dintre toţi eroii închişi de britanici, dumneavoastră sunteţi cel mai important. Aşa că vă ofer poziţia care are parte de cea mai mare onoare!!

Ştiu că e o nebunie! Sunt doar o fată obişnuită, iar dumneavoastră sunteţi unul dintre cei mai măreţi şi mai importanţi bărbaţi din toată Africa de Sud. Ce drept am să vă scriu? Cum aş putea să mă aştept să-mi acordaţi vreo atenţie mie, o fiinţă atât de neînsemnată? Nu mă aştept

să-mi răspundeți! Dar vă scriu oricum, pentru că vreau să știți că nu sunteți uitat.

Curajul și suferința dumneavoastră mă inspiră. Și eu cred că Africa de Sud aparține oamenilor care au construit națiunea noastră. Străbunii tatălui meu au fost voortrekker-ii. Străbunicul meu a luptat sub comanda lui Pretorius la Blood River. Ce drept au negrii și evreii și britanicii să ne ia ceea ce am creat noi, afrikaneri-i creștini albi?

Știu că este datoria mea să fiu mamă, ca să pot crește și mai mulți tineri puternici care să-i apere pe oamenii noștri. Războiul și politica sunt treaba bărbaților! Dar când bărbații sunt închiși, femeile trebuie să rămână în locul lor. Așa că vreau să-mi aduc contribuția la cauza noastră, înainte de a mă deda îndatoririlor de soție și mamă.

Mama mea, care a murit când aveam șaisprezece ani, era flamandă. Obișnuia să-mi spună despre legătura dintre toate popoarele vorbitoare de neerlandeză și despre înrudirea apropiată dintre olandezi și verișorii noștri germani. Nu știu cum, dar vreau să ajut la întărirea acestei legături, pentru că toți credem în aceleași lucruri și avem aceleași idealuri.

Între timp, nu pot decât să spun cuvintele din Die Stem[2] *-*

O să răspundem chemării tale
O să îți oferim ce ceri
O să trăim, o să murim,
Noi pentru tine, Africa de Sud

Sper că poate v-am înveselit puțin. Vă trimit cele mai bune gânduri și mă rog pentru eliberarea voastră.

Cu sinceritate,
Marlize Marais

---

[1] „Pionieri", în afrikaans, în original. Colonişti olandezi care, după 1834, au părăsit Colonia Cape şi au migrat în nord, spre interiorul continentului.

[2] Fostul imn național al Africii de Sud.

Vorster citi textul cu detaşarea unui avocat. Ce concluzii putea să tragă din probele pe care le avea înaintea sa? Era clar atât din felul cum arăta, cât şi din calitatea limbii afrikaans în care era scrisă, că era scrisoarea unei tinere cu o educaţie modestă. Nu era nicidecum proastă, dar nici intelectuală, nici sofisticată. Vorster consideră că acestea reprezentau puncte în favoarea ei. O tânără sănătoasă şi atrăgătoare, cu mult bun simţ şi înţelegere a adevăratului ei scop, era întotdeauna de preferat unei doamne prea educate, crescută în puf, nevrotică şi decadentă, cu un cap era plin de idei pe care nu avea cum să le înţeleagă.

Cu siguranţă, şi domnişoara Marais avea idei care i se învârteau în cap. Visul ei de a-i uni pe olandezi împotriva inamicilor lor britanici era de-a dreptul absurd, venind de la o fată afrikaner necunoscută. De parcă ar fi fost o Ioana d'Arc sud-africană. Dar principiul era unul corect şi potrivit cu genul de lucruri pe care le auzeai din gurile bărbaţilor superiori din ierarhia OB. Vorster se întrebă pentru o clipă dacă această fată ar fi putut avea legături familiale cu mişcarea. Faptul că i se adresa cu „domnule general Vorster" sugera asta. Gradul său OB fusese menţionat în ziarele care scriseseră despre arestarea lui ca o modalitate de a o justifica. Ea observase şi îşi amintise, ceea ce sugera că se identifica puternic cu cauza.

În afara cazului în care toate astea nu erau decât o farsă ori chiar o capcană. Încerca cineva din guvernul Smuts să-l înşele ca să scoată la iveală credinţe şi asocieri pe care până atunci le ţinuse cu grijă ascunse? Sau încercau să-l provoace să scrie ceva ce ar fi putut fi folosit ca să-i ameninţe căsnicia sau chiar să-l lase vulnerabil în faţa unui potenţial şantaj? Vorster se îndoi că vreuna dintre cele două posibilităţi ar fi fost realistă. Smuts era un trădător nenorocit, un comandant bur care-şi trădase propriul popor făcând pace cu englezii. Dusese chiar

o campanie ca engleza să fie singura limbă oficială din Africa de Sud. Dar şi el studiase avocatura. Credea că lucrurile trebuie făcute corect. Cât despre îngâmfaţii ăia de la Ministerul de Interne, Malcomess şi ajutorul lui cu un singur ochi, Courtney, aceştia nu ar avea niciodată viclenia sau imaginaţia să pună la cale o capcană. Ar considera-o sub demnitatea lor.

Luând în calcul toate aspectele, Vorster trase concluzia că scrisoarea era autentică. Se simţi dator să-i scrie un răspuns scurt şi sobru domnişoarei Marais. Nu făcu nicio menţiune în legătură cu aspectul ei fizic, de vreme ce ar fi fost şi lipsit de înţelepciune şi necuviincios. Vorster avu grijă să evite expresii directe de susţinere a nazismului sau a războiului pornit de germani, de vreme ce asta i-ar fi atras cenzura. Îi mulţumi pentru susţinere, o felicită pentru felul în care aprecia ce era cel mai bine pentru ţara şi poporul pe care le iubeau şi îi ură succes în eforturile ei de a aduce unitate şi înţelegere reciprocă vorbitorilor de neerlandeză din Europa şi Africa, menţionându-i pe germani doar în cel mai general şi trecător mod. Permise ca fotografia lui Mooi Marlize să fie prinsă în ţinte pe unul dintre pereţii barăcii, spre beneficiul oamenilor săi, dar el abia dacă se uita la ea.

B.J. Vorster visa să fie dictatorul unui stat afrikaner monopartit. Avea lucruri mult mai mari la care să se gândească decât soarta unei tinere.

* * *

Saffron se cocoţă pe marginea biroului lui Shasa, în biroul său de la Ministerul de Interne, în timp ce citea cu voce tare scrisoarea de la Vorster.

– „Îţi împărtăşesc credinţa în supremaţia rasei albe creştine, legătura comună dintre popoarele vorbitoare de neerlandeză, şi afinitatea naturală şi rasială dintre acestea şi populaţia

germanică. Îţi urez succes în încercările tale de a promova această cauză onorabilă..." Sincer, o să-mi placă tare mult să fac asta.

– Cred că ai tras lozul cel mare cu asta, Saffy, fu de acord Shasa. O scrisoare scrisă de mână de la marea speranţă a fascismului afrikaner, scrisă pe o foaie de hârtie ieftină, din închisoare, şi trimisă din Penitenciarul Koffiefontein – şi îi mai şi menţionează anume pe olandezi. Sincer, nu cred că ai fi putut acţiona mai bine. O să le placă tuturor naziştilor tăi flamanzi şi olandezi. Te vor primi la pieptul lor ca pe un copil demult pierdut.

– Mă scuteşte de deranjul de a produce eu însămi falsul.

Shasa râse.

– Doamne, Saffy, este vreun truc murdar pe care să nu-l cunoşti?

– Nu ţi-am spus nici jumătate, răspunse ea veselă, gândindu-se: *Dragă Shasa, nu ţi-am spus nici măcar un sfert.*

– Atunci Serviciul de Operaţiuni Speciale te-a antrenat bine.

Ochii lui Saffron se măriră, îi pică faţa, iar Shasa, cu un muget de triumf, strigă:

– Ar trebui să vezi ce privire ai!

– Cum... cum ai ştiut... sunt sigură că eu nu am...

– Nu, ai fost foarte bună. Ai rămas perfect disciplinată. Eu şi Blaine am fost impresionaţi... sincer, chiar am fost.

– Atunci...?

– *Ou Bas* nu este doar membru al Cabinetului Imperial de Război şi mareşal în armata britanică, ci a fost şi prieten şi coleg apropiat al domnului Churchill timp de treizeci de ani. Şi o să fii bucuroasă să afli că Winston te vede cu ochi buni. Şi pe Gubbins îl preţuieşte. A mers vorba că dacă Gubbins a vrut să te ajutăm, atunci Winnie însuşi a văzut gestul ca pe o mare

favoare. Smuts l-a sunat pe Blaine şi i-a spus: „Daţi-i agentului orice are nevoie." Avem ordine să cheltuim oricât trebuie pentru tine... la propriu.

Shasa organizează un traseu, planificat până la ultimul detaliu, care să o ducă pe Saffron, sub identitatea lui Marlize, de la Cape Town la Walvis Bay, pe coasta atlantică din sud-vestul Africii, cu un permis de călătorie. Avea să pretindă că mergea acolo ca să aibă grijă de bunica ei aflată pe patul de moarte.

– Desigur că nu ai nevoie de un permis ca să mergi oriunde în Africa de Sud sau în colonia Africa de Sud-Vest[1], dar nemţii nu ştiu asta şi probabil nu te-ar crede, spuse Shasa. Am aranjat o legătură cu un crucişător cu destinaţia Luanda, în Angola Portugheză[2], ca să te ia la bord ca pasager comercial. De acolo, poţi să iei un vas care merge la Lisabona. O să fii acolo până la sfârşitul lunii.

– Asta e minunat, îţi mulţumesc mult! spuse Saffron aplecându-se peste birou şi sărutându-l pe obraz pe Shasa. Ce văr minunat eşti, spuse ea înainte de a se retrage. E prea mult să te întreb despre actele de identitate ale lui Marlize?

– Deloc, răspunse Shasa.

Scormoni printr-o grămadă de foi dintr-o tavă de pe birou şi scoase un plic mare, pe care i-l dădu lui Saffron.

– Deschide-l... O să găseşti în el certificatul de naştere al lui Marlize Christien Marais, autentic şi care rezistă la orice investigaţie... până când se gândeşte cineva să întrebe dacă nu cumva există şi un certificat de deces. Pe lângă asta, mai ai un paşaport sud-african autentic pe numele ei, dar cu fotografia ta, şi un paşaport belgian aproape autentic, emis

---

[1] Teritoriu aflat între 1915 şi 1970 în administraţia Africii de Sud, care a devenit mai apoi statul Namibia.

[2] Teritoriu colonial portughez (1575-1975) din partea de vest a sudului Africii, ce corespunde aproximativ Angolei de astăzi.

de consulatul lor sud-african. Aşa că, încheie Shasa, ai aproape tot ce-ţi trebuie.

– Mai este doar van Rensburg.

– A, da, spuse Shasa, cu zâmbetul unuia care şi-a păstrat în mânecă o ultimă ştire bună. Cred că am reuşit să-ţi obţinem exact lucrul de care ai nevoie. Facultatea de Drept a Universităţii din Pretoria organizează o serată dansantă pentru foştii ei absolvenţi. Se întâmplă să se împlinească douăzeci de ani de când şi-a luat van Rensburg acolo diploma de master, aşa că a acceptat invitaţia.

Shasa trase unul dintre sertarele biroului său şi scoase o invitaţie albă, acoperită cu un scris ruginiu în relief.

– Asta-i invitaţia ta de oaspete la Facultatea de Drept. Da, dragă Cenuşăreasă, o să mergi la bal.

* * *

Câteva zile mai târziu, Saffron se afla în holul principal al Universităţii din Pretoria. Camera plină de oameni răsuna de zumzetul domol al orgoliului masculin şi, din vreme în vreme, de registrul mai înalt al vocilor aprobatoare feminine. La scurtă vreme după ce se ţinu ultimul toast de după cină, când formaţia se pregătea să cânte primul dans, Saffron îl luă în vizor pe Johannes van Rensburg. Ca un vânător ce-şi ocheşte ţinta, se duse spre el de-a lungul încăperii în care se ţinea banchetul. Purta o rochie neagră de seară, cu umerii goi, ce-i punea în valoare farmecul într-o manieră care le făcu pe multe invitate mai în vârstă şi mai conservatoare să şuiere dezaprobator, cu toate că însoţitorii lor nu păreau să-i găsească defecte. Pentru Saffron, aceasta era în sine o misiune la scară redusă şi o repetiţie pentru provocările mai serioase care aveau să vină. Pentru prima dată în viaţa ei, juca un rol şi voia s-o facă cum se cuvine.

Soţia lui van Rensburg dispăruse, împreună cu alte două femei de la masa lor. Cele trei aveau să fie plecate o vreme, se gândi Saffron, în timp ce stăteau la coadă la toaletă, o foloseau, îşi refăceau machiajul şi îşi continuau bârfele. Van Rensburg stătea singur, fumând o ţigară şi luând încet înghiţituri dintr-un pahar de brandy. Arăta ca un bărbat care se bucură de singurătatea sa temporară.

Îmi pare rău, amice. Mă tem că s-a încheiat cu pacea şi liniştea pentru tine.

– Scuză-mă, începu Saffron cu vocea tăioasă şi înaltă pe care orice sudafrican o putea recunoaşte ca a unei femei privilegiate din comunitatea britanică a ţării. Eşti van Rensburg?

Van Rensburg închise pentru o secundă ochii, de parcă l-ar fi rugat pe Dumnezeu să-i dea putere. Apoi îşi puse paharul pe masă, îşi stinse ţigara şi se ridică în picioare, pentru că nu se cuvenea să rămână aşezat în prezenţa unei femei.

– Johannes van Rensburg, la dispoziţia dumneavoastră, doamnă, spuse el vorbind în engleză cu un accent afrikaner dens.

Avea cam patruzeci şi cinci de ani, era destul de înalt şi îşi ţinea capul sus, cu un aer plin de importanţă.

– Pot să întreb cui am plăcerea să mă adresez?

– Petronella Fordyce, spuse ea, rânjind cât putu de stupid.

– Bună seara, domnişoară Fordyce, dar vă rog, nu sunt sigur de ce, ah, m-aţi binecuvântat cu prezenţa dumneavoastră.

– O, la naiba! Scuze, desigur, ce proastă sunt, ar fi trebuit să explic. E bine, e foarte simplu. Cred că eşti pe felie... cu opiniile tale, vreau să spun.

Van Rensburg o privi cu o încruntare reţinută.

– Şi care ar fi acele opinii?

– Despre superioritatea rasială şi toate alea.

Saffron îşi aplecă conspirativ fruntea înspre van Rensburg şi spuse:

– Uite, fireşte că vreau să câştigăm războiul şi aşa mai departe. Nu-s eu o trădătoare...

– Desigur că nu.

– Dar *Herr* Hitler are idei foarte sănătoase despre rasă.

– Sunt de acord. Acum câţiva ani am studiat în Germania şi am avut posibilitatea să observ lucrurile de acolo în mod nemijlocit. Cred că efectele naţional-socialismului au fost copleşitor de pozitive.

– Ei bine, are dreptate cu evreii. Un popor groaznic. Dar desigur, pentru noi, cei din Africa de Sud, problema reală o reprezintă negrii. Nu putem să-i lăsăm să voteze sau să fie educaţi la aceleaşi şcoli ca noi sau să trăiască în case ca ale noastre, nu-i aşa?

– Din perspectiva mea, nu.

– Ar fi un dezastru. N-ar şti cum să conducă o ţară. Trebuie să avem o Africa de Sud albă. E singura cale.

– Este foarte perspicace din partea ta, domnişoară Fordyce.

– Ah, mulţumesc! Toţi prietenii mei din Sandown o să fie extrem de impresionaţi de părerea ta despre mine!

– Sandown, zici? spuse van Rensburg. Este un colţ de lume foarte frumos. Case mari, mulţi bani, grajduri şi padocuri peste tot. Cum vi se spune, „bogătaşii cu blănuri şi bălegar"?

Vorbi într-un mod care se dorise relaxat, dar Saffron percepu resentimentul şi ura suprimată din vocea sa. Totuşi, o ignoră şi spuse cu o voce ascuţită:

– Personal, nu suport mirosul de balegă de cal, dar îmi place o haină nouă de blană!

În timp ce van Rensburg zâmbea condescendent, Saffron se încruntă, cum ar face o persoană stupidă care încearcă să dea impresia că se gândeşte.

– Uite, înţeleg foarte bine că vorbeşti în numele oamenilor tăi, dar sunt destui dintre noi, de partea noastră – britanici,

vreau să spun – care îşi doresc ca unii dintre conducătorii noştri să vorbească aşa ca tine. De fapt, cred că eşti oarecum un erou.

– Mulţumesc...

Pe faţa lui van Rensburg se ivi o privire ceva mai mulţumită, pentru că puţini bărbaţi de vârstă mijlocie pot rezista în faţa complimentelor unei femei tinere şi frumoase.

– Uite, ştiu că e o mare îndrăzneală din partea mea, dar aş putea să te rog să-mi dai un autograf pe invitaţie? Ar fi într-adevăr o amintire splendidă.

– Desigur.

Saffron îi dădu invitaţia, cu faţa neimprimată în sus, iar van Rensburg o semnă. Făcu o pauză, ţinându-şi stiloul deasupra suprafeţei albe şi goale înainte de a mai adăuga câteva cuvinte. „Dumnezeul meu, poporul meu, pământul meu, Africa mea de Sud", motto-ul Ossewabrandwag.

– Acum, dacă mă scuzaţi, spuse van Rensburg, a fost o plăcere să vă cunosc.

Îi întinse mâna şi, în timp ce ea i-o strângea, zâmbind larg, se declanşă flash-ul unui aparat de fotografiat. Ea se întoarse să se uite la fotograf, zâmbind în continuare, iar acesta mai făcu o poză înainte de a dispărea în mulţime ca să le facă poze şi altor petrecăreţi. Toţi erau fericiţi să pozeze pentru că toată lumea ştia că fotografiile aveau să fie puse în vânzare ca suvenir de la această ocazie deosebită.

* * *

– Cine era femeia care se dădea la tine, Hans – cea îmbrăcată ca o târfă? îl întrebă Louise van Rensburg pe soţul ei, când se întoarse la masă.

– O englezoaică, spuse el, sperând ca tonul indiferent să-l salveze. A spus că e interesată în opiniile mele politice.

– Ha! pufni soţia lui. Târfa aia poate fi interesată de multe lucruri, dar îţi spun eu că politica nu este unul dintre ele.

– *Ja*... s-ar putea foarte bine să ai dreptate, răspunse van Rensburg. Iartă-mă, draga mea, dar cred că l-am văzut acolo pe Charl du Preez. Vreau să vorbesc ceva cu el. În particular.

Louise van Rensburg se aşeză, mulţumită că vorbele sale îşi atinseseră ţinta, în timp ce Johannes se duse către un domn înalt şi cărunt, care îl întâmpină cu un zâmbet larg şi cu o strângere călduroasă de mână. Văzu cât de repede se schimbă expresia celuilalt bărbat atunci când Hans începu să vorbească cu el despre englezoaică şi zâmbi mulţumită. *Acum o să afli ce se întâmplă cu vulpiţele care încearcă să se amestece în căsnicia mea*, se gândi ea.

Un chelner aluneca printre mese cu o tavă de argint plină de pahare cu brandy.

– Cognac, doamnă? întrebă el.

– *Ja*, răspunse Louise. Unul mare, te rog.

În cealaltă parte a camerei, Charl du Preez, care avea rangul de comisar adjunct în Poliţia Africii de Sud, dădea din cap în timp ce van Rensburg îşi încheia relatarea evenimentelor recente.

– Eşti un bărbat norocos, Hans, să ai o soţie care are grijă de tine aşa cum face Louise. Cred că are dreptate. Simt că e ceva dubios aici. Cineva a încercat cumva să ajungă la tine. Ar putea fi şantaj, ar putea fi doar intrigă politică. Pozele cu tine şi fata asta...

– Nici nu am ştiut că urmau să fie făcute...

– Ah, ascultă, ştiu că nu ai făcut nimic greşit, dar amândoi ne dăm seama cum ar putea lăsa o impresie proastă. Dar nu te îngrijora. Suntem prieteni vechi şi, mai important, gândim la fel lucrurile care contează. Las-o în seama mea, bine? Până la sfârşitul serii, o să am răspunsuri pentru tine.

– Mulţumesc, Charl, n-am să uit asta.

* * *

Charl du Preez aranjase ca mai mulţi dintre oamenii săi să rămână puţin peste program ca să se ocupe de trafic şi de parcări şi să stea la intrări, pe post de uşieri. Unul dintre ei, un sergent pe nume Dawie Visser, stătea la uşa de intrare în sala unde se ţinea banchetul. Era în slujbă de cincisprezece ani şi, lucrul cel mai important, susţinea cu tărie politicile naţionaliste, sau chiar OB.

Judecând după roşeaţa feţei şi mai ales după concentrarea cu care lua poziţie de drepţi când se apropiau ofiţerii superiori, era clar că Visser consumase multe dintre băuturile alcoolice oferite la eveniment. Dar era un tip masiv, puternic şi experimentat. De Preez era sigur că putea să ţină la băutură ca un bărbat.

– Hey, Visser, vino aici, ordonă el.

– Vin, *baas*[1], răspunse Dawie Visser.

– Ai văzut în ultimele minute o tânără care a plecat de aici: înaltă, zveltă, părul negru, ochi albaştri, rochie neagră... cam dezvelită în partea de sus, dacă înţelegi ce vreau să spun.

Visser rânji.

– O, *ja*, am văzut-o, da. Cam slabă pentru gustul meu, dar e clar o mică *hoer*[2]... am mirosit-o eu.

– Vreau să te apropii suficient de mult încât s-o miroşi din nou. Prietenul tău Piet Momberg mai este de serviciu în parcare?

– *Ja*, ar trebui să fie.

– Atunci o să ştie cu ce maşină a plecat. Ia-l şi du-te după ea... Femeia asta a spus că se numeşte Fordyce şi că locuieşte în Sandown, aşa că o să fie pe drumul care duce la Jo'burg.

Du Preez îl privi pe Visser drept în ochi.

---

[1] „Şefu", în afrikaans în original.

[2] „Curvă", în afrikaans în original.

– Ai înţeles? Nu eşti prea beat ca să-ţi faci treaba?

– Nu eu, *baas*... Niciodată.

– Atunci prinde-o pe femeie. Ştiu că pune la cale ceva rău. Află ce joc face şi raportează-mi – direct mie.

– Este neoficial?

– Absolut.

– Nu vă deranjează dacă mergem înarmaţi... ca măsură de auto-protecţie?

– Orice ai nevoie, Visser. Numai să rezolvi.

* * *

Era trecut de miezul nopţii şi drumul către Johannesburg era pustiu atunci când Saffron văzu farurile în oglinda retrovizoare a maşinii. Nu se gândi că era ceva, dar apoi farurile se apropiară până în punctul în care se văzu nevoită să-şi întoarcă privirea din oglinda retrovizoare ca să se ferească de strălucirea lor.

Acceleră, sperând să se îndepărteze de lumina orbitoare, dar maşina din spatele ei se ţinu pe urmele ei. Nu era un şofer oarecare care conducea în mijlocul nopţii. Cineva o urmărea.

Saffron acceleră din nou. Shasa îi împrumutase un Ford Perfect dintr-o colecţie de vehicule confiscate în timpul investigaţiilor criminale care erau folosite în cadrul operaţiunilor sub acoperire. Era un vehicul solid şi confortabil, care i se potrivea unei femei bogate lipsite de ocupaţie. Dar nu era o maşină de curse şi, oricât de tare apăsa pe acceleraţia din podea, nu mergea mai repede de nouăzeci de kilometri la oră.

Maşina din spatele ei se apropie, după care se mută pe cealaltă bandă până ajunse în dreptul ei. Rămase lângă Saffron, potrivindu-şi viteza cu a ei, fie că accelera, fie că încetinea. Pe uşa pasagerului scria „POLIŢIA" şi pe geam se

uita la ea un bărbat în uniformă, studiind-o, în timp ce un alt poliţist de lângă el conducea maşina.

Omul o privea cumva ostil. Încerca s-o intimideze şi, pentru o secundă, reuşi. Saffron simţi o împunsătură de frică. Îşi impuse să fie tare, *Revino-ţi, fato. Ai văzut lucruri mult mai urâte decât ăsta.*

Apoi maşina poliţiei dispăru şi, când se uită în oglindă, farurile erau din nou în spatele ei. Frica îi fu înlocuită de uşurare. V-aţi distrat, nu-i aşa? V-aţi plictisit să vă zgâiţi la o femeie singură?

Farurile din spatele ei se apropiară din nou, însoţite de luminile albastre de pe capota maşinii de poliţie. Sirena se auzi scurt, iar farurile clipiră repetat.

Saffron nu avu de ales. Încetini şi trase pe marginea drumului.

Maşina de poliţie se opri în spatele lui Saffron. Cei doi poliţişti ieşiră şi se îndreptară către ea. Se uită în oglinda retrovizoare. Erau nişte bărbaţi voinici, se vedeau doar ca nişte siluete masive luminate din spate de farurile maşinii lor. Dar era de ajuns ca ea să vadă că erau amândoi înarmaţi: unul cu un pistol, celălalt cu o puşcă cu două ţevi prinsă în bandulieră.

Cei din poliţia sud-africană nu deţineau arme în timpul misiunilor obişnuite. Oricine i-ar fi trimis pe cei doi, era clar că acţiona ilegal.

Saffron îşi luă ochii din oglindă, ca să vadă mai bine. Auzi paşii poliţiştilor, unul pe asfaltul din dreapta ei, celălalt pe pământul pietros din partea cu uşa pasagerului.

Bărbatul din partea aceea ocoli capota maşinii şi rămase în picioare la aproximativ trei metri în faţa ei. Acesta era cel cu puşca. O ridică la umăr şi o îndreptă către ea. Nu spuse nimic. Ameninţarea era evidentă: încearcă să pleci şi o să te împuşc în cap.

Auzi un sunet violent şi metalic atunci când celălalt poliţist îi bătu în geamul lateral cu vârful ţevii de la pistol. Făcu din ţeavă câteva cercuri în aer.

– Coboară geamul, îi ordonă el.

Ea se supuse. Poliţistul se aplecă spre maşină. Avea un gât gros, cu o faţă cărnoasă, iar sprâncenele îi erau transpirate.

– Arată-mi permisul, ordonă el, iar mirosul înţepător de alcool, de fum de ţigară şi de halitoză o lovi ca un atac de gaz.

– Nu-l am la mine, spuse Saffron, blestemându-se pentru lipsa de minuţiozitate.

Nu se gândise să-şi menţină identitatea de Petronella Fordyce mai mult decât timpul de care avusese nevoie ca să obţină semnătura lui van Rensburg pe bucata de hârtie şi faţa lui înaintea fotografului de la petrecere, care era unul dintre oamenii lui Shasa. Trebuia să joace la cacealma.

– Îmi pare nespus de rău, vorbi ea tărăgănat, alunecând în accentul de bogătaşă răsfăţată al Petronellei. Trebuie să-l fi lăsat în altă geantă.

– Ieşi din maşină. Şi nu încerca nicio prostie, ai înţeles?

El vorbea engleză, dar accentul îi era afrikaner. Saffron cunoştea genul. Dacă nu fusese crescut la o fermă, părinţii lui cu siguranţă fuseseră. Nu-i iubea deloc pe britanici şi cu atât mai puţin pe *rooinek*-ii bogaţi, care-şi făceau banii din pământul clanului său.

– Ascultaţi, domnule ofiţer, protestă Saffron. Soţul meu este un prieten apropiat al comisarului dumneavoastră şi vă pot asigura că...

– Taci, târfă mincinoasă, urlă poliţistul. Nu te juca cu noi.

Saffron făcu un pas spre poliţist.

– Hei, am spus fără prostii! strigă el ridicându-şi arma până când ţeava fu îndreptată către pieptul lui Saffron, la mai puţin de un metru de ea. Mâinile sus!

Saffron îşi ridică mâinile. Până acum, totul mergea perfect.

– Te acopăr eu, Dawie! strigă celălalt poliţist, apropiindu-se chiar prin faţa maşinii.

– Nu te îngrijora, Piet, spuse Dawie. Pot să mă ocup de curva asta sin...

Saffron îi privise ochii. Pentru o fracţiune de secundă, Dawie nu se putuse abţine să nu privească spre camaradul lui. Era un gest profund natural.

– ...gur, murmură Saffron, terminându-i propoziţia în timp ce-şi trecea braţul drept peste încheietura dreaptă a lui Dawie, împingând arma şi întorcându-şi corpul spre stânga ca să se ferească din bătaia focului şi trăgându-l în felul acesta pe Dawie între ea şi Piet.

Pistolul se declanşă. Glonţul zbură pe lângă Saffron şi lovi maşina din spatele ei, în timp ce ea îşi duse mâna stângă la pistol şi îl prinse ferm.

Cilindrul, încă fierbinte de la explozie, era acum între degetul ei mare şi degetul arătător. Celelalte degete îi erau înfăşurate în jurul locului ce găzduia trăgaciul. Braţul drept îi era încă în jurul articulaţiei poliţistului, iar unghiile ei ascuţite intrau în pielea lui.

Dawie ţipa blesteme incoerente. Colegul său, Piet, striga:

– O să trag! O să trag!

Erau amândoi beţi. Saffron nu se putea baza pe ei să se comporte raţional.

După ce puse mâna pe armă, instinctul ei, perfecţionat de orele de antrenament la Arisaig, îi spunea să-şi lovească între picioare oponentul cu genunchiul. Dar rochia lungă de seară făcea gestul imposibil, aşa că Saffron improviză şi îşi ridică piciorul cu pantof cu toc şi lovi cât de tare putu în laba piciorului lui Dawie.

Acesta urlă de durere. Se aplecă înainte, cu faţa la Saffron şi cu spatele către colegul său. Cum mâna de pe pistol i se relaxă, Saffron smulse arma din mâna lui Dawie.

Piet văzu că Saffron era acum înarmată.

Sărind într-un picior, Dawie se îndreptă de spate, interpunându-se între Saffron şi Piet.

În acelaşi moment, Piet trase.

Lovitura plină a unui glonţ de calibrul 12, de la distanţă apropiată, îi sfârtecă spatele lui Dawie, împingându-l în faţă.

Saffron se aruncă într-o parte în timp ce corpul bărbatului se prăbuşea precum un copac tăiat. Ea făcu tot posibilul să cadă şi să se rostogolească perfect, în timp ce Piet trase o altă rafală spre locul unde fusese ea. Rată.

Până când se ridică înapoi în picioare, ţinând pistolul, Piet aruncase arma, căzuse în genunchi şi acum se smiorcăia:

– Dawie, *boetie*[1]... Îmi pare rău... Îmi pare rău...

Saffron se duse la el.

– Ridică-te.

El ridică capul, o văzu stând deasupra lui cu arma colegului său îndreptată spre faţa lui şi dădu drumul unui şuvoi scurt şi tăios de înjurături.

Saffron îl pocni cu ţeava armei peste tâmplă.

Piet urlă de durere şi se ghemui cu mâinile pe cap ca să se protejeze.

– Ridică-te, îi ordonă Saffron, dându-se un pas înapoi ca el să nu o poată ajunge, dar cu pistolul încă îndreptat spre poliţistul umilit.

Arma era un revolver Webley Mark VI, armă standard pentru trupele britanice şi din Commonwealth în timpul Primului Război Mondial, cu şase cartuşe de 0.455. Saffron era obişnuită cu ea din timpul antrenamentelor cu arme mici. O simţea plăcut de familiară în mână.

Piet se ridică în picioare, ţinându-se de cap.

– Ai cătuşe? întrebă ea.

---

[1] „Frăţioare" în afrikaans, în original.

El încuviinţă.

– Pune-ţi cătuşele... Fă-o!

Piet începu să tragă de cătuşe cu degete neîndemânatice.

Chiar atunci, aerul nopţii răsună de un geamăt aproape neomenesc. Împuşcătura nu fusese fatală.

– Dawie! strigă Piet şi făcu un pas către el.

Saffron trase un foc de puşcă în pământ, la câţiva centimetri în faţa lui.

– Pune-ţi cătuşele, repetă ea.

– Are nevoie de ajutor, curvă fără inimă ce eşti!

– Nu-l putem ajuta. Pune-ţi cătuşele şi o să sun pe cineva care poate.

Piet se uită la ea furios, mai murmură o înjurătură, dar se supuse comenzii.

– Acum du-te, încet şi uşor, în spatele maşinii tale.

Asta însemna să treacă pe lângă Dawie. Acesta fusese împuşcat în spate, unde o gaură adâncă scotea la iveală o imagine oribilă de carne sfârtecată, oase aşchiate şi sânge care pulsa. Dawie gemu din nou, de data aceasta mai moale, iar picioarele îi zvâcniră slab.

– O, Isuse, spuse Piet, apoi se aplecă şi vomită, murdărindu-se pe cămaşă, pe pantaloni şi pe pantofi.

– Continuă să mergi, spuse Saffron, abia privind la rănit.

Ajunseră la maşina poliţiei.

– Aşteaptă, ordonă Saffron.

Ţinându-şi ochii pe Piet, îşi trecu arma în mâna stângă, se aplecă în maşină şi luă cheile, care erau încă în contact. Piet nu încercase să fugă. Îi venea să vomite din nou.

– Mişcă, îi spuse ea.

Se duseră către partea din spate a maşinii.

– Deschide portbagajul.

El trase de mâner şi se dădu înapoi atunci când ea deschise capota.

– Intră.

Piet era pe punctul de a protesta, dar se răzgândi. Intră în portbagaj şi se ghemui în poziţie fetală.

Saffron trânti capota, apoi o încuie. Şterse bine cheile de rochie, după care le dădu drumul pe jos, lângă maşină.

Curăţă arma şi, ţinând-o de cilindru, cu materialul rochiei între degetele ei şi metal, o puse în mâna lui Dawie, după care îi strânse degetele în jurul mânerului.

Acum nu mai dădea semne de viaţă. Nu mai era nimic de făcut pentru el. Dacă nu era mort, avea să fie în curând.

Saffron se aplecă din nou în maşină şi stinse farurile. Deschise torpedoul. Înăuntru era o bucată de piele moale. Şterse fiecare suprafaţă pe care ar fi putut s-o atingă şi puse la loc bucata de piele în torpedoul pe care îl închise cu dosul mâinii.

Apoi se duse la maşină, se urcă şi plecă.

* * *

Saffron îşi petrecu noaptea în casa familiei Courtney în apropiere de Jo'burg. Când ajunse, Shasa o aştepta. Promisese să rămână treaz până când se va întoarce din Pretoria, ca să se asigure că ea era bine.

Din clipa în care o văzu pe Saffron, înţelese din expresia de pe faţa ei că ceva mersese prost.

– Ce s-a întâmplat?

– Am fost descoperită. Nu ştiu cum, dar van Rensburg trebuie să fi ghicit că se petrece ceva ciudat. Are prieteni în poliţie?

– Aproape sigur. Foarte sus. De ce?

Saffron îi povesti ce se întâmplase, nelăsând nimic pe dinafară, spunând unde avea să fie descoperită arma de foc cu amprentele lui Piet peste tot pe ea.

– Deci cadavrul e acolo, arma crimei e acolo şi ucigaşul e în portbagaj, spuse Shasa, vrând să fie sigur că înţelege corect detaliile esenţiale.

– Erau acolo cam acum o jumătate de oră. Ce crezi că ar trebui să facem?

– Să ne gândim puţin... A intenţionat omul ăsta, Piet, să-l ucidă pe celălalt poliţist?

– Nu... ţintea înspre mine.

– Deci a fost un accident, în cel mai rău caz omucidere. Ceea ce înseamnă că o putem îngropa cu conştiinţa curată.

– Cum plănuieşti să facem asta?

– Simplu... Undeva sus în ierarhia Poliţiei sud-africane se află un ofiţer superior care nu vrea să se ştie că a trimis un om la moarte ca să-i facă o favoare prietenului său dr. van Rensburg. De acord?

– Din ce alt motiv să mă fi urmărit cei doi poliţişti?

– Exact... Şi undeva sus în Ministerul Justiţiei se află un ministru şi ginerele său care nu vor să investigheze nimeni prea îndeaproape de ce a fost prezentă o femeie cu o identitate falsă la un eveniment universitar, încercând să intre în vorbă cu acelaşi van Rensburg.

– Asta e adevărat.

– De asemenea, avem şi un ofiţer de poliţie care nu vrea ca lumea să ştie că şi-a împuşcat propriul coleg în timp ce se afla beat la datorie.

– Ca să nu mai menţionăm faptul că el şi colegul său au fost amândoi învinşi de o femeie...

– Corect... Acum, nu este bine să împiedicăm sau să pervertim actul justiţiei. De fapt, e o crimă. Dar a fost o împuşcare accidentală. Nimeni altcineva n-a fost rănit, şi singura persoană care ar putea să depună plângere eşti tu...

– Şi nu am nicio intenţie să fac asta.

– Eu zic să-i organizăm lui Dawie o înmormântare cu fanfară, după cum i se cuvine unui om împuşcat la datorie de hoţii pe care i-a prins în timpul unei nelegiuiri. Pe Piet îl trimitem la Koffiefontein. Asta îl va ţine deoparte şi nu se va plânge dacă dispar misterios toate celelalte acuzaţii împotriva lui. Aflăm cine a dat ordinele poliţiştilor şi îi sugerăm că ar fi o idee bună să se retragă pe motive de sănătate, cu o pensie întreagă, normal. Şi uite-aşa – nu s-a întâmplat nimic.

Saffron îi zâmbi vărului ei.

– Şi oamenii spun că eu sunt cea cu sânge rece şi calculată…

Shasa îi întoarse un rânjet de pirat.

– Prostii! Eşti cea mai adorabilă creatură din lume. Dar eşti o Courtney… şi ştii cum suntem noi.

– Pungaşi şi ticăloşi, până la ultimul.

– Am rezolvat partea mea. Dar tu?

– Este timpul să-mi fac o ieşire discretă. O să iau primul tren spre Cape Town mâine dimineaţă. Asta mă va duce acolo luni la amiază. Am toate lucrurile lui Marlize Marais la Weltevreden. Le iau şi o să încerc să mă îmbarc în Walvis Bay înainte de căderea nopţii.

– Sunt sigur că te aşteaptă un căpitan de vas în Cape Town. Şi nu te duce acasă la mama. Probabil cel mai bine este să nu o implici şi pe ea. O să mă asigur că lucrurile tale vor fi strânse şi trimise la vapor.

– Mulţumesc, Shasa, eşti un drăguţ.

– Aşteaptă! spuse el gândindu-se brusc la ceva. Dar fotografiile făcute în seara asta? Nu o să ai nevoie de ele?

– Trimite-le la poşta din Walvis Bay. O să le iau de acolo. Acum, pot să-ţi mai cer un ultim favor?

– Desigur, orice ai nevoie.

– Există o maşină de scris în casa asta? Trebuie să dactilografiez o scrisoare semnată de van Rensburg. O va ajuta mult pe Marlize.

Ofiţerul care fusese prezent la discursul anti-hitlerist al lui Gerhard şi care îi notase numele pentru a-l folosi ulterior era colonelul Heinrich von Sickert. A doua zi îşi sună un vechi camarad de şcoală din Flota Aeriană a 4-a, şi îi puse întrebări despre Gerhard. Câteva zile mai târziu, prietenul îl sună înapoi ca să-i spună ce aflase.

Von Sickert nu considera mediul familial al lui Gerhard la fel de impresionant cum s-ar gândi unii. Pentru el, conte cu descendenţă prusacă aristocratică, cei din neamul von Meerbach erau nou-sosiţi în lumea bogăţiei şi a privilegiilor sociale. Însă dosarul de război al lui Gerhard era impecabil şi perfect pentru scopurile lui von Sickert. Se decise să caute mai mult în Berlin şi München.

La începutul lui martie, avu şansa să-şi împărtăşească descoperirile cu o persoană care gândea la fel ca el.

După lunile decembrie şi ianuarie, care se dovediseră dezastruoase, norocul se întoarse într-un mod neaşteptat de partea Wehrmacht-ului. În sud, feldmareşalul Erich von Manstein supraveghease o serie de asalturi armate, executate cu vigoarea *blitzkrieg*-ului, prin care fusese recucerită o mare parte din teritoriul capturat de ruşi după Bătălia de la Stalingrad. Acum von Manstein pregătea o campanie nouă, iar *Führer*-ul zburase în regiunea ucraineană Zaporijjia ca să-şi aducă aportul a ceea ce el considera geniul său militar la faza următoare a operaţiunilor.

Într-o dispoziţie mai bună, ofiţerii prezenţi aveau mai mult timp să socializeze. Asta îi permise lui von Sickert să discute cu un alt prieten vechi, un ofiţer numit Kleinhof de la Centru. Se înarmară cu schnapps şi ţigări şi găsiră două fotolii aşezate într-un colţ din camera de primire.

– Cred că am găsit un recrut, spuse el. Un ofiţer numit Gerhard von Meerbach.

– Unul din familia von Meerbach, care deţine uzinele de motoare? Întrebă Kleinhof.

– Da, fratele mai mic al capului familiei din acest moment.

– Te referi la porcul ăla gras de Konrad? Eşti sigur că omul tău e de partea noastră? Fratele lui mai mare e un SS-ist înveterat. A fost lingăul şef al lui Heydrich şi acum îşi freacă ţeasta groasă de spatele lui Himmler.

– Am informaţii că fraţii nu au fost niciodată apropiaţi. Tânărul Gerhard nu a arătat niciodată entuziasm pentru Partid. A fost student la arhitectură, mai degrabă tipul boem de stânga. Dar apoi s-a întâmplat ceva, nimeni nu este sigur ce, brusc Gerhard a intrat în Partid şi s-a angajat la biroul de arhitectură al lui Speer.

– Nu ar fi putut să ia slujba fără o aprobare oficială.

– Chiar aşa. Cu toate astea, mulţi au avut impresia că aderenţa la nazism era de faţadă, spuse von Sickert. Au presupus că fratele lui, Konrad, insistase în această direcţie pentru binele afacerii familiale.

Kleinhof încuviinţă.

– Toată lumea se gândea la asta. Companiile care produc oţel Krupp şi Thyssen şi toţi prietenii lor s-au dat pe lângă nazişti. Nimic surprinzător: statul era cel mai mare client al lor.

– Deci este posibil ca von Meerbach să fi fost sincer în credinţele lui până când a văzut ce s-a întâmplat aici în Rusia.

– Dumnezeu ştie că asta este de ajuns ca să-ţi schimbe părerea.

– A fost la Stalingrad, chiar în timpul campaniei. Von Richtofen nu şi-a luat ultimele avioane de acolo decât la mijlocul lui ianuarie.

– Ar trebui să se considere norocos că a supravieţuit.

– Ei bine, tocmai asta e. S-a întâmplat să fiu într-un bar din Taganrog cam acum o lună. Von Meerbach era acolo. Înţeleg că aflase recent că un prieten care îi fusese copilot murise în urma rănilor primite la Stalingrad. Un infanterist nebun s-a luat de el şi l-a făcut laş.

– Aş biciui pe oricine mi-ar spune mie aşa ceva.

– Von Meerbach nu a făcut asta. Dar l-a executat din câteva cuvinte, te asigur.

Von Sickert povesti tot ce spusese Gerhard, cât de încet putu. Nu era o idee bună să se audă ce vorbea, cu *Führer*-ul în aceeaşi clădire.

– Eşti sigur că nu a vorbit doar băutura din el? întrebă Kleinhof.

– Nu, nu asta a fost.

Von Sickert dădu din cap.

– M-am gândit la posibilitatea asta. Dar, în primul rând, von Meerbach nu era atât de beat. Poate puţin ameţit, şi era furios că era insultat. Dar ştia ce spune. Îţi dădeai seama după felul cum se uita împrejur, aproape provocând pe oricine să nu fie de acord cu el.

– Şi au reacţionat?

– Doar nişte murmure.

– Ştii, şi asta spune ceva.

– De acord. Dar impresia pe care mi-a făcut-o von Meerbach a fost aceea a unui om care spunea lucruri la care se gândea de ceva vreme, fără să-i pese de consecinţe.

– Dacă asta e adevărat, spuse Kleinhof, atunci sunt de acord că merită urmărit. Să-ţi spun ceva: când mă întorc de la comandament, vorbesc cu Henning von Tresckow şi o să vedem dacă nu putem să facem cumva să-i aducem pe el şi pe tipul ăsta, von Meerbach, în acelaşi loc, în acelaşi timp. Henning îşi va da seama curând dacă este un potenţial aliat.

– Ar fi folositor, în scopuri de propagandă, dacă nu pentru altceva, măcar să avem de partea noastră un om ca el. Oamenilor le plac piloţii de vânătoare.

– Şi, dacă îl eliminăm pe fratele mai mare, el ar putea şi să îndrepte resursele afacerii sale înspre noi.

– Transmite-i salutările mele lui Henning când îl vezi, spuse von Sickert, în timp ce se ridicau în picioare. Şi Fridei.

– Desigur, îl asigură Kleinhof.

Privi împrejur şi dădu din cap înainte să remarce:

– Ciudat, nu-i aşa, să vorbim aşa când e atât de aproape.

– Da, fu de acord von Sickert. M-am întrebat de ce nu-i scap pe toţi de o problemă şi nu rezolv totul aici şi acum.

Kleinhof îi întoarse un zâmbet pierdut.

– Toată lumea se întreabă asta, iar el ştie. De aceea ne iau armele înainte să ne apropiem de el.

– Cu siguranţă, nu ar fi greu să strecori una înăuntru.

– Calmează-te, Heini. O să se întâmple. Avem multe de planificat. Dar îţi promit că la sfârşit omul va primi ceea ce merită.

* * *

Într-un birou din Consulatul Reich-ului aflat în centrul Lisabonei, un bărbat stătea în spatele unui birou în partea îndepărtată a încăperii, scriind ceva într-un carneţel. Îşi ridică ochii, având stiloul încă în mâna dreaptă, şi se uită la înfăţişarea femeii aşezate în faţa lui.

Era îmbrăcată sărăcăcios şi părea să aibă nevoie de o masă caldă, o baie şi un somn bun. Era totuşi destul de frumoasă, cu picioare lungi şi ochi frapant de albaştri. Bărbatul se întoarse la munca lui.

După câteva momente, înaltul funcţionar se opri din scris. Se uită direct la femeie. Era un bărbat îndesat, cu un aer dur şi sceptic.

– Cum vă numiţi? spuse el.

– Marlize Marais, răspunse femeia.

– Eu sunt Consulul general adjunct Schäfer.

Femeia nu credea că Schäfer era consul. *Ce eşti?* se gândi ea. *Abwehr? SD? Gestapo? Ceva murdar, asta e sigur.*

– Mă aflu într-o situaţie neobişnuită, continuă Schäfer. Ne ocupăm toată ziua cu evrei, degeneraţi şi criminali care caută să scape de justiţia din Reich venind aici, în Lisabona, şi umplând străzile de mizerie în timp ce aşteaptă o cale să scape. Dar iată o tânără fermecătoare, care merge în direcţie inversă. Nu caută altceva decât şansa de a intra în Teritoriile Ocupate ale Reich-ului.

– Aşa este, domnule Consul adjunct. Vreau să-mi fac datoria.

Schäfer ridică din umeri.

– Fotografia asta. Este clar că femeia din poză eşti tu. Omul cu care eşti aici este Johannes van Rensburg, liderul Ossewabrandwag?

– Da, este van Rensburg, spuse ea.

Schäfer încuviinţă. Se uită din nou în ochii femeii, fixând-o.

– Aici sunt două scrisori. Una are semnătura lui van Rensburg. Cealaltă se presupune că e din partea unui membru din conducerea OB pe nume Vorster, cu scrisul său de mână. Trebuie să cred că sunt autentice?

– Da, domnule. Îi admir pe cei doi.

– Britanicii sunt nebuni, spuse Schäfer. De ce le permit deţinuţilor să scrie scrisori?

– Sunt slabi. De aceea vor pierde, spuse ea.

Schäfer se lăsă pe spate în scaunul său şi îşi puse picioarele pe birou. Avea să se joace cu ea de-a şoarecele şi pisica. În faţa aerului său dominator şi a liniei crude a rânjetului care i se târa pe figură, ea simţi repulsie. I-ar fi plăcut să-i frângă gâtul.

Trebuia să uite aceste gânduri. Aparţineau lui Saffron Courtney, dar ea era Marlize Marais. Viaţa ei putea depinde de felul cum îşi juca acel rol.

– Cum de îl cunoşti pe van Rensburg?

Saffron rămase cât mai aproape de adevăr cu putinţă.

– Nu l-am cunoscut propriu-zis. Nu ne întâlnirăm înainte de seara aceea. Dar cred că este un om minunat, care înţelege de ce are nevoie ţara noastră şi de ce nu poate reuşi niciodată atâta vreme cât negrii şi evreii au ceva de spus în direcţia asta. Am auzit că se duce la o petrecere la Tukkies, aşa că am rugat un prieten să mă ia cu el. Am vrut să-l salut pe dr. van Rensburg, dar eram prea speriată să o fac. Apoi mi-am spus să nu fiu prostuţă şi l-am abordat. Am vorbit puţin, după care a apărut un om. Făcea fotografii invitaţilor. Ne-a făcut şi nouă o fotografie.

– Tukkies, da? Asta e porecla Universităţii din Pretoria, dacă nu greşesc.

– Aşa este.

– Se întâmplă să fii studentă acolo?

– Nu... Ar fi trebuit să fiu, dar nu m-am putut duce.

– De ce nu?

– Pentru că tata a pierdut toţi banii. Mizerabilii de evrei i-au luat afacerea, până la ultimul penny. Ne-am pierdut casa, maşina... totul.

– Afacerea tatălui tău, continuă el, ce este?

– O firmă de uniforme şcolare în Jo'burg. Uniformele tuturor copiilor bogaţi care merg la şcolile private de acolo.

– Şi tu ai trăit în Johannesburg?

– Da.

– Cu alţi afrikaneri în jurul tău – familia ta, vecinii, şi aşa mai departe?

– Da.

– Şi atunci de ce disting un accent clar englezesc în vocea ta?

Saffron anticipase că îi va pune cineva această întrebare, cu toate că se aştepta s-o audă înainte să ajungă în Flandra sau Olanda. Era pregătită.

– Tata m-a trimis la Roedean – aţi auzit de ea?

– Nu. Presupun că e o şcoală scumpă privată.

– Este un liceu pentru fete britanice de familie bună. Ani de zile, tata le-a servit pe mamele care îşi trimiteau fetele la Roedean. A visat ca, dacă munceşte suficient de mult, poate să-şi trimită propria fiică acolo. Credea că olandezii şi britanicii se pot împăca. A vrut ca fiica lui să aibă parte de ce puteau oferi britanicii mai bun, să devină la fel de bună ca ei.

– Noi, germanii, suntem deja mai buni decât oricare dintre ei, şuieră Schäfer.

Saffron dădu din cap întristată.

– Papa a făcut ce a putut mai bine. Şi, după ce a lucrat până la epuizare ani de zile, a făcut suficienţi bani încât să mă poată trimite acolo, ca să învăţ să am grijă de mine şi să vorbesc „like a lady" – întotdeauna a spus-o aşa, în engleză. Iar eu m-am străduit cât am putut, pentru că ştiam cât de mult conta pentru Papa. Am încercat să vorbesc ca o doamnă... şi nu a ajutat la nimic. Fetele se uitau la mine de sus. Eram fiica unui vânzător. „O bură murdară", aşa îmi spuneau. Şi apoi tata a pierdut totul, iar eu a trebuit să părăsesc şcoala, tocmai în

ultimul an, pentru că el nu a mai putut plăti facturile. Nu m-au lăsat să rămân pentru examenele finale. Aşa că, da, am rămas cu această amintire a trecutului meu dată de felul cum vorbesc. Dar credeţi-mă: îi urăsc pe britanici şi mai mult pentru că mi-au luat propria voce.

– Ai compasiunea mea, *Fräulein* Marais, spuse Schäfer. Cum şi-a pierdut tatăl tău afacerea?

– V-am spus, i-au luat-o evreii.

– Ce evrei? Cum?

Saffron clătină din cap de parcă ar fi încercat să scape de o amintire amară şi umilitoare.

– Tata a vrut să-şi extindă afacerea. Plănuia să cumpere magazinul de lângă magazinul nostru din Jo'burg şi să facă un singur magazin mare. Şi voia să deschidă o sucursală în Cape Town. Aşa că, în 1938, a împrumutat bani de la un om de afaceri evreu pe nume Solomons. A cumpărat magazinul de alături. Avea planurile făcute. A angajat constructori. Au început munca... şi apoi Solomons şi-a cerut împrumutul înapoi. Tata a trebuit să-i plătească toţi banii înapoi, dar fireşte că îi folosise ca să cumpere proprietatea, să plătească arhitecţii şi constructorii. Nu îi mai rămăsese decât aproximativ un sfert... Pentru că tata nu i-a putut plăti, Solomons i-a luat magazinul. L-a făcut pe nepotul lui manager... Nenorociţii, viclenii şi lacomii de evrei.

Schäfer se încruntă.

– De ce şi-a cerut banii înainte de termen?

– Scuza de care s-a folosit a fost că vine războiul şi că riscul de a împrumuta este prea mare.

– În 1938? Cum de ştia atunci că urmează să vină un război?

– Nu ştiu. Poate că evreii ştiu lucrurile astea pentru că ei înşişi pornesc războaie. Dar nu contează. Asta a fost doar o scuză. Solomons l-a vârât intenţionat pe tata în datorii ca să-i

poată prelua afacerea. Papa l-a considerat prieten. Dar un evreu nu îți este niciodată prieten. Nu se gândește decât la el și la rasa lui. Așa că acum are magazinul nostru. Papa este mort. Și tot ce vreau să fac eu este să contribui la lupta contra evreilor.

Schäfer stătea încremenit, nemișcat, ca o statuie; nu lăsa nimic la iveală. Continuă s-o privească pe Saffron, cu ochii ca niște ace ce-i intrau până adânc în suflet. Și apoi, de parcă ar fi apăsat pe un comutator, spuse:

– Bravo! și aplaudă încet de trei ori. Bine spus, *Fräulein.*

Saffron nu era sigură că reușise.

– *Fräulein* Marais, uite-ți actele...

Saffron realiză că trecuse testul. Era în drum spre Belgia și părea că Schäfer era atât de impresionat de povestea ei încât o trimitea direct acolo.

Intrase în mediile lor. Acum își putea începe misiunea. Dar, în mintea ei, își ceru scuze lui Isidore Solomons. *Îmi pare rău, Izzy. Ți-am folosit numele ca să-i prostesc pe naziștii ăștia. Am spus minciuni despre tine și despre oamenii tăi. Dar îți jur, prietene, nu va fi în van.*

* * *

La abia o săptămână după ce ajunsese în Lisabona, Saffron coborî din tren în gara St. Peter din Ghent, în Belgia, și își începu misiunea printre cei mai abjecți colaboratori și simpatizanți naziști din Țările de Jos.

Ca să-și joace rolul într-un mod convingător, se trezi forțată, așa cum o avertizase Hardy Amies că se va întâmpla, să adopte aparența credinței într-o ideologie și moralitate pe care le găsea respingătoare. Nu era vorba doar să repete idioțeniile de psihopat pe care le debita Adolf Hitler ca și cum ar fi fost produsul celei mai măreți minți pe care o văzuse vreodată această lume. Însemna să se bucure când vedea un

membru VNV[1] beat şi cu faţa congestionată, îmbrăcat într-o uniformă cu cămaşă neagră, urcându-se pe o masă dintr-un bar din Ghent plin cu simpatizanţi nazişti şi spunând:

– I-am ajutat pe SS să adune azi o sută cincizeci de jidani şi să-i trimită în tabăra de tranzit din Mechelen. În curând, o să fie prinşi toţi şobolanii, iar în Belgia nu vor mai fi evrei!

Însemna să râdă când cineva îl întreba:

– Apucă să prindă următorul tren?

Iar omul în cămaşă neagră răspundea:

– O, da, şi o să aibă parte de companie destulă în călătorie. O să fie împachetaţi ca nişte sardine!

În primele sale luni în Belgia, ajunse până în mijlocul ierarhiei partidului VNV. Ideea că cineva venise tocmai din Africa de Sud ca să fie alături de ei părea să-l încânte pe conducătorul partidului Hendrik Elias şi pe amicii lui. Cu toată fanfaronada lor, păreau conştienţi că politica lor era încă respingătoare pentru majoritatea lumii din afară şi chiar pentru mulţi oameni din propria lor ţară. Orice gest de prietenie sau solidaritate era binevenit, şi când venea din partea unei tinere atrăgătoare, era primit cu atât mai călduros.

Elias se considera un intelectual eminent. Era un bărbat de patruzeci de ani, cu faţa rotundă şi ochelari, care se lăuda cu studiile sale de filosofie şi drept la universităţile din Louvain, Paris şi Bonn.

– Am două doctorate din trei ţări, deci vă daţi seama că sunt deschis la minte şi că am călătorit destul, râdea el, surprins de propria sa vorbă de duh.

Saffron se prefăcea amuzată de glumele lui. Se decise ca Marlize să fie suficient de inteligentă încât să-l intereseze pe

[1] Membru al „Vlaamsch Nationaal Verbond" (Liga naţională flamandă) grupare politică naţionalistă profascistă din Belgia în cel de-al Doilea Război Mondial.

Elias, dar nu într-atât încât să fie o ameninţare pentru el. Afişa un interes pentru politică şi pentru rolul organizaţiei VNV în guvernarea Belgiei sub ocupaţie germană, în timp ce-i lăuda opiniile lui Elias şi îi era recunoscătoare pentru analizele sale. Era foarte vehementă când discuta despre englezi şi despre viziunea lor arogantă şi ipocrită asupra lumii.

– Vorbesc despre democraţie şi libertate, dar sunt nişte mincinoşi nenorociţi! exclamă ea. Merg peste tot prin lume şi cuceresc ţările altora, jefuindu-i de averile lor. Uitaţi-vă la Africa de Sud! Oamenii din poporul meu au găsit aur şi diamante în propriul lor pământ. Britanicii au pornit război să le ia minele. Aşa sunt peste tot... peste tot!

La două săptămâni după izbucnirea ei, Elias o trase pe Saffron deoparte şi îi spuse:

– M-am gândit la părerea ta despre britanici...

– O! Sper că nu am spus prea mult.

Saffron îşi lăsă capul în jos plină de ruşine.

– Nu trebuia să vorbesc aşa.

– Prostii, draga mea. Cred că ai vorbit bine. Chiar mi s-a întâmplat să discut alaltăieri cu generalul van Falkenhausen...

Saffron îl privi cu ochii plini de mirare.

– Cu însuşi guvernatorul militar al Belgiei?

– Chiar cu el, spuse Elias, strălucind de mândrie. I-am povestit despre opiniile tale despre britanici şi generalul mi-a spus – şi acestea sunt cuvintele pe care le-a folosit – „Poţi să-i spui lui *Fräulein* Marais că britanicilor nu li se va permite să-şi ducă la îndeplinire planurile în Belgia. Tot trimit oameni aici ca să lucreze cu elemente subversive şi..." –

Elias făcu o pauză înainte de a-şi spune poanta.

– „noi îi prindem mereu!" Aşa. Cum îţi place asta?

– Minunat, spuse Saffron. Cum fac asta?

– Are informatori. Unul anume este foarte important.

– Cine e el?

– O, nu pot să-ţi spun şi, în afară de asta, de ce Dumnezeu ai vrea să ştii asemenea nimicuri? râse Elias.

Saffron observă că acesta nu negase sexul informatorului şi că zâmbetul lui Elias dispăruse. Schimbă repede subiectul.

– Nu ştiu cum să spun ... se entuziasmă Saffron, deşi simţea mai degrabă nevoia să plângă. Sunt atât de recunoscătoare şi de onorată de faptul că ai vorbit cu domnul general despre mine. Şi că m-a considerat demnă să-mi trimită un mesaj personal... Nu ştiu ce să spun.

Lăsă să-i curgă o lacrimă pe obraz.

– Îmi pare rău, dar sunt copleşită...

– Fireşte că eşti emoţionată, este normal, spuse Elias, aşezându-şi părinteşte braţul pe umerii lui Saffron şi trăgând-o aproape de el.

O ţinu acolo atât timp cât se cuvenea în limitele decenţei, şi încă puţin înainte să-i dea drumul.

Când Saffron îşi şterse lacrima, Elias spuse:

– Pe mine, cuvintele tale m-au afectat într-un alt fel. Poate ai auzit de Liga Naţional Socialistă a Femeilor din Germania. Face o treabă excelentă încurajând femeile din Germania să lase deoparte orice dorinţă prostească de a intra în lumea bărbaţilor şi predicând virtutea de a sta acasă ca soţii şi mame. Nu există chemare mai mare. Viitorul rasei ariene depinde de darul noilor vieţi şi al sângelui cel nou, pe care numai mamele îl pot oferi. Femeile joacă un rol vital educându-şi copiii să aibă valori naţional-socialiste adevărate. Sunt sigur că eşti de acord.

– O, da, domnule.

– Mi se pare că, din poziţia de femeie care are un dar de a-şi exprima vederile politice într-un mod simplu şi emoţionant, pe care femeile îl pot înţelege, ai fi persoana ideală pentru a înfiinţa o asemenea organizaţie aici, în Flandra.

– Nu pot să mă gândesc la o onoare mai mare, spuse Saffron.

– Bine, atunci te poţi apuca imediat de treabă. Şi, după ce îţi termini treaba, trebuie să te măriţi şi să devii o mamă excelentă.

Îi zâmbi şmechereşte şi o privi pentru un timp prea îndelungat.

* * *

Saffron se apucă de lucru. În următoarele săptămâni şi luni scrise articole entuziaste pentru ziarul controlat de partid, *De Schelde*, explicând de ce naţional-socialismul era atât de benefic pentru femei. Vorbi în adunări mici cu femei în oraşele din toată Flandra şi, spre consternarea ei, se dovedi eficientă în convertirea unor noi persoane pentru cauza pronazistă.

În fiecare seară, se întorcea la locuinţa ei, aflată în casa unei femei de vârstă mijlocie, *Mevrouw*[1] Akkerman, care era o cunoscută susţinătoare a VNV. Camera ei era sărăcăcioasă şi aproape permanent în umbră, pentru că singura ei fereastră dădea spre o stradă pietruită şi strâmtă, nu mai lată decât o alee, cu clădiri de două şi trei etaje pe toată lungimea ei.

Noaptea, Saffron stătea întinsă în pat, asculta sunetul bombardierelor deasupra capului, în drumul lor spre Germania, şi se ruga ca artileria antiaeriană ale cărei proiectile le auzea explodând în depărtare să nu-şi atingă ţinta.

Când se gândea la echipajele bombardierelor, ale căror vieţi ar fi putut fi secerate în orice moment de un proiectil care să le prăbuşească pe pământ într-un sicriu de foc şi metal, nu putea să nu se gândească la Gerhard. Oricât de mult încerca să-şi spună că nu-i făceau bine aceste gânduri, pentru că nu putea să-l ajute cu nimic, era imposibil să nu se întrebe dacă Gerhard mai era încă în viaţă, unde era sau ce făcea. Spera că se afla încă

[1] „Doamna" în neerlandeză, în original.

în Grecia, într-un război uşor, fără lupte serioase şi ocupat doar să flirteze cu fetele de acolo. Oricum, numai să nu fie în Rusia. De acolo nu avea să se mai întoarcă acasă.

* * *

De câte ori mergea într-un alt colţ al Flandrei ca să recruteze pentru cauza fascistă şi mai multe femei amăgite, Saffron încerca să contacteze orice agenţi sau grupuri din Rezistenţă despre care Amies credea că ar fi putut acţiona în zonă. Dar se părea că pretenţiile lui von Falkenhausen de victorie împotriva SOE nu erau o laudă goală, pentru că, în rânduri repetate, nu găsi nimic. Doar când se aventură în partea din Belgia unde se vorbea franceză şi vizită oraşul Liège, avu ceva noroc.

Câţiva studenţi şi profesori de la Universitatea din Bruxelles, conduşi de un absolvent de inginerie pe nume Jean Burgers, se organizaseră ca o echipă de sabotori sub numele grandios de *Grupul General de Sabotaj al Belgiei*, pe care din fericire îl prescurtau ca Grupul G. De vreme ce mulţi dintre ei aveau o bază ştiinţifică sau tehnică, aveau o oarecare expertiză în ceea ce făceau şi se specializară în scoaterea din funcţiune a reţelelor electrice, de la cabluri şi stâlpi de curent la centrale electrice. Întreruperile de curent electric pe care le provocau erau localizate şi, în sine, de dimensiuni mici. Dar de fiecare dată când se lua curentul într-o baracă Wehrmacht, sau se oprea linia de producţie a unei fabrici belgiene, oamenilor şi cuceritorilor lor li se reamintea că mai erau încă oameni dispuşi să opună rezistenţă.

Cele două baze principale ale Grupului G. erau la Bruxelles şi Liège. SOE ajutase la crearea lor şi îi susţinea pe Burgers şi pe oamenii lui cu aparate de radio, explozivi şi alte echipamente, cât şi cu sume mari de bani.

– Am fost informat că s-ar putea să vii să mă vezi, spuse Burgers când se întâlniră să ia prânzul într-un loc numit Café Royal Standard.

Acoperirea lor, dacă ar fi întrebat cineva, era că ai lui erau prieteni cu familia mamei lui Marlize Marais.

– Mi s-a spus că eşti foarte capabilă.

– Am fost pregătită bine.

– Şi acum ne trezim în nebunia asta.

Scutură din cap.

– Ce poţi face? Trebuie să grăbim procesul schimbărilor, nu crezi?

– Da. Numai aşa putem să ne întoarcem de unde am început.

– Şi, între timp, suntem obligaţi să vorbim codificat de teamă să nu ne audă monştrii. La naiba.

Burgers îi zâmbi. Avea douăzeci şi cinci de ani, arăta bine, avea principii şi era curajos. Tinerii din jurul său erau plini de vitalitate şi bună dispoziţie.

Nu le e ruşine, ca tuturor celorlalţi din Belgia, se gândi Saffron. *Rezistenţa le-a dat viaţă. I-a eliberat.*

Burgers se aplecă peste masă, de parcă ar fi vrut să flirteze cu ea. Ea îi urmă jocul, chicotind şi apropiindu-şi capul peste masă.

– Avem un radio şi un operator bun. De fapt, este aici, acum, dacă îţi este de folos.

– Da, ar fi într-adevăr foarte util, răspunse ea.

Se lăsă pe spate cu o expresie de şoc pe faţă şi spuse:

– Ce fel de fată crezi că sunt? suficient de tare pentru ca tinerii de la masa de lângă ei s-o audă şi să-i adreseze lui Burgers câteva glume.

– Dar te iert, adăugă ea, aruncându-i o privire sfioasă care deveni subiectul şi mai multor bârfe printre cei care deveniseră acum o audienţă captivă.

– Cred că ar trebui să continuăm conversaţia afară, spuse Burgers, ridicându-se.

Zâmbi spre ceilalţi şi adăugă:

– Între patru ochi.

Se duse la bar să achite nota. Saffron privi în timp ce Burgers vorbea cu un bărbat pântecos şi rumen, cu o mustaţă răsucită – proprietarul, presupuse ea. Proprietarul râse la ceva ce spuse el, apoi ridică o cârpă de vase şi o aruncă în joacă spre el, în timp ce acesta se întorcea la Saffron, care aştepta lângă uşă.

– Voi doi păreţi vechi prieteni, spuse ea.

– Te referi la Claude? Vin aici de ani de zile; e un om bun.

Ieşiră pe trotuar. Cafeneaua era la colţul unui bloc care dădea spre un bulevard aglomerat şi o stradă laterală îngustă, puţin mai lată decât o alee. Burgers o conduse pe Saffron după colţ, îndepărtându-se de mulţimea de oameni spre un loc ferit, de parcă chiar voia să o seducă.

– Claude ne ajută în orice fel poate.

În spatele cafenelei era un zid înalt, cu o poartă solidă de lemn încastrată în el. Burgers se opri lângă poartă şi bătu de două ori repede, după care de încă două ori. Poarta se deschise şi Burgers o pofti pe Saffron să intre.

Claude îi aştepta înăuntru. Zâmbetul îi dispăruse, iar faţa îi era crispată de încordare. Salutul său nu fu mai mult de o încuviinţare din cap şi un mormăit:

– Aici, înăuntru.

Într-un colţ al curţii era o magazie mică de cărămidă. Înăuntru era întuneric. Saffron reuşi să distingă rafturi pe care erau aşezate conserve, sticle şi saci cu legume – toate proviziile de care ar avea nevoie un local aglomerat. În timp ce ochii i se adaptară să vadă în semiîntuneric, Saffron îşi dădu seama că rafturile de metal din partea îndepărtată a magaziei,

departe de uşă, nu erau aşezate lângă zid. În spatele lor era un loc mic, de unde se vedea o lumină slabă.

– Prietenul tău este acolo, spuse Claude şi părăsi magazia.

Nu voia să vadă ce aveau să facă mai departe.

Burgers o conduse grăbit pe Saffron în locul respectiv, iluminat de o singură veioză de birou, lăsată mult peste o masă pe care era o valiză deschisă mică, din piele maronie, în care se vedea un aparat de radio legat la un aparat Morse. Din aparat ieşea o sârmă spre o fereastră mică din zidul aflat în spatele mesei şi care trecea printr-o crăpătură a cantului. Aceea era antena.

Acolo stătea aşezat un alt tânăr cam de vârsta lor, care îi aştepta.

– Nu vă fac cunoştinţă, spuse Burgers. Este mai sigur aşa.

– Bine.

Saffron se uită la operatorul radio.

– Pot să stau în locul tău, te rog?

– Sigur.

Acesta se ridică, iar Saffron îi luă locul. Îşi scoase geanta de mână şi scoase un carnet negru. Dacă l-ar fi examinat cineva, ar fi descoperit că tot ce scrisese ea înăuntru era legat de VNV. Rupse o foaie de hârtie şi o puse pe masa din faţa ei. Apoi îşi băgă din nou mâna în geantă. În ea, avea un fund dublu. Îl ridică şi scoase de acolo un pătrat de mătase de mărimea unei batiste. Era acoperit cu şiruri de cifre.

Operatorul radio îl privi cu curiozitate. Nu rezistă să nu întrebe:

– Ce este?

– Un mod nou de codificare a mesajelor. Nu poate fi spart.

Ţesătura imprimată era inovaţia pe care Leo Marks promisese să i-o ofere lui Saffron. Era un „tabel cu o singură utilizare", o metodă pe care o crease ca să-i oprească pe germani din a le mai decoda mesajele din partea SOE sau de a trimite

mesaje false înapoi. Conţinea un complex sistem numeric de codificare cu o cheie unică pentru fiecare mesaj. Singura copie a tabelului se afla în Norgeby House.

Saffron îşi începu mesajul cu apelul secret care o identifica şi cu un set de numere care indicau ce tabel folosea. Apoi începu să codifice următorul mesaj:

PE POZIŢII CU VNV. AM ÎNCREDEREA LUI ELIAS. AM STABILIT CONTACTUL CU GP. G. NICIUN SEMN DE LA PRIETENII DE PE BAKER ST. MI S-A SPUS CĂ TOŢI AU FOST INTERCEPTAŢI, CAPTURAŢI, DAR NU AM DOVADĂ. MAI CAUT AICI ŞI ÎN OLANDA.

Codificarea era complicată şi îi luă lui Saffron peste zece minute să-şi convertească textul în cod. Acum urma partea periculoasă. Operatorul radio trebuia să bată mesajul în codul Morse cât putea de repede, înainte ca germanii să poată detecta transmisia şi sursa acesteia. Munca lui era foarte grea de data aceasta pentru că lucra cu litere amestecate fără sens şi fiecare trebuia trimisă corect.

Se uită la Burgers şi spuse:

– Dacă m-aţi putea lăsa singur...

Burgers o conduse pe Saffron înapoi în secţiunea mai mare a magaziei.

– Chiar trebuie? şopti ea.

– Da, aşa lucrează întotdeauna.

– De unde ştii că o să-l transmită corect?

– Pentru că e obsedat de radiouri de la vârsta de zece ani. Nu face greşeli.

– Sper că nu.

Burgers îşi mai aprinse o ţigară. Îi oferi pachetul lui Saffron, dar ea dădu din cap. El spuse:

– Ceva important cu mesajul ăsta? Veşti bune?

– Nu sunt veşti... asta e problema. Ascultă, trebuie să fii atent. Să nu ai încredere în nimeni care îţi spune că e din Londra decât dacă ţi s-a spus să-l cauţi tu şi eşti sigur, fără niciun dubiu, că nu a fost trimis de germani.

Burgers oftă.

– Doamne... sună de parcă ar câştiga *les boches*[1].

– Nu ştiu... nu sigur. Dar acesta este doar o mică parte din război. Uită-te împrejur şi o să vezi că războiul merge în avantajul nostru. Nu te îngrijora. O să fii liber.

– Sper...

Ţăcănitul aparatului Morse se opri, se auziră mişcări şi valiza care fu închisă. Operatorul radio ieşi ţinând în mână ceea ce părea să fie o valiză normală, destul de ponosită.

– Ai fost rapid, spuse Saffron.

El ridică din umeri.

– A durat două minute să trimit treizeci şi cinci de cuvinte. Obişnuiam să fiu mai rapid de atât. Ar trebui să plecăm.

– O clipă, spuse Saffron. Poţi să dai foc la asta cu ţigara ta? îl întrebă ea pe Burgers dându-i tabelul cu o singură utilizare.

Când el apropie vârful ţigării de materialul care începu să ardă aproape imediat, ea se uită la rafturile şi la obiectele nefolositoare din magazie până găsi ceea ce căuta: o conservă goală. O ridică şi o ţinu pentru ca Burgers să poată da drumul materialului în flăcări înăuntru. Aşteptară până când se transformă în cenuşă pe fundul conservei. Burgers îşi stinse ţigara peste el. Acum conserva era o scrumieră improvizată. Nu ar fi atras atenţia nimănui.

– Bine, putem pleca, spuse Saffron.

Se întoarse să plece, dar Burgers se întinse şi o prinse de braţ.

– Uite, m-am gândit, spuse el. Nu este treaba noastră să-i ajutăm pe agenţi. Noi suntem aici ca să facem acte de sabotaj.

---

[1] „Germanii" termen peiorativ, în limba franceză, în original.

Dar suntem de aceeaşi parte a baricadei, tu şi cu mine, şi, dacă o să pot să te ajut din nou, aşa o să fac. Vin aici în majoritatea zilelor după muncă, în jur de ora cinci după-amiaza, aşa mă poţi găsi. Sau întreabă-l pe Claude. Va şti cum să facă să ajungă un mesaj la mine.

– Îţi mulţumesc, spuse Saffron. Ştii că ai putea să-ţi rişti viaţa pentru mine?

– Şi tu îţi rişti viaţa pentru noi. Ce om aş fi dacă ţi-aş întoarce spatele?

Ieşiră din magazie.

– Ne mai vedem, spuse Burgers mergând prin curte spre poarta de lemn.

Înainte ca ea să poată răspunde, trecuse de poartă şi se îndrepta către stradă împreună cu operatorul de radio, mergând cât de repede puteau fără s-o ia la fugă.

Saffron o luă în partea opusă. O jumătate de minut mai târziu, mergând pe o stradă din apropiere, trecu pe lângă o dubă de mobilă, oprită pe marginea drumului. Nu-i acordă nicio atenţie.

În interiorul acesteia, un tehnician de radio german îşi dădu jos căştile prin care ascultase semnalul al cărui volum îi spunea cât de mult se apropiau de sursa semnalului pe care îl detectaseră cu cinci minute mai devreme.

– Nu e bine, spuse el. S-a dus.

Ofiţerul Gestapo îmbrăcat în haine civile care stătea rezemat de un perete al dubei murmură în şoaptă o înjurătură.

– La naiba! Am crezut că l-am prins de data asta. Eşti sigur că a fost Otto?

– I-aş recunoaşte stilul oriunde. Nimeni nu e la fel de rapid şi de precis ca el. Treaba asta e la fel de uşor de recunoscut ca o amprentă.

– Ciudat... nu ştim cine e Otto sau cum arată el. Dar putem să-i detectăm stilul dintr-un cod Morse. Să sperăm

că o să putem cândva să punem o faţă peste toate punctele şi liniile alea.

– O, vom face asta, domnule, nu vă faceţi griji. Ne apropiem. Nu ne mai poate scăpa pentru multă vreme.

* * *

În dimineaţa următoare, când se duse la lucru la birourile VNV, Saffron fu întâmpinată de Hendrik Elias, care strălucea tot.

– Am veşti excelente, domnişoară Marais. Am fost invitaţi să luăm parte la o conferinţă a partidelor politice din Ţările de Jos – adică partidele legale. O să aibă loc la Haga, la Binnenhof, sediul administraţiei germane.

– Ce interesant! răspunse Saffron. Care este tema conferinţei?

– Să se discute rolul Ţărilor de Jos în noua Europă ce se va forma după război. Prietenii noştri germani o să pregătească evenimentul şi am fost asigurat că o să ne informeze în legătură cu ultimele opinii din Berlin pe tema Marii Olande şi a formării de legături dintre popoarele flamand, olandez şi german.

– Cât de fascinant... Este o mare onoare, dr. Elias, să fii onorat în acest fel. Sunt sigură că nimeni nu merită asta mai mult decât dumneata.

Elias îşi scoase pieptul în afară şi îşi ridică bărbia ca să adopte o poziţie de om de stat.

– E frumos din partea ta, domnişoară Marais. Mă simt foarte recunoscător pentru faptul că sunt considerat demn de a primi o invitaţie ce vine, am putea spune, de la nivelurile cele mai înalte. Dar nu sunt singurul onorat. Mi s-a permis să aduc cu mine, ca adjuncţi, opt persoane oficiale din partid. Aş fi încântat dacă ai putea să te numeri printre ele. Trebuie să ne aducem aminte că şi femeile fac parte din viitorul nostru, iar tu ar trebui să-ţi reprezinţi sexul la Haga cu aceeaşi pricepere cu care o faci în Flandra.

Saffron lăsă să-i scape un suspin de mirare şi îşi ridică mâna la gură, de parcă ar fi fost copleşită de o asemenea favoare.

– Îţi mulţumesc, dr. Elias. Înseamnă atât de mult pentru mine, încât nu pot pune în cuvinte. Nu o să te dezamăgesc, îţi jur.

– Sunt sigur că nu o s-o faci, draga mea. Fii tu însăţi, fermecătoare ca de obicei, lasă-i pe bărbaţi să vorbească, iar germanii îşi vor face o opinie foarte favorabilă despre tine şi astfel partidul însuşi va avea de câştigat.

– O să fac tot ce pot. Şi n-aş îndrăzni să intervin între discuţiile dintre bărbaţi.

– Bine spus. Acum, am o întâlnire în biroul meu. Fii drăguţă şi adu-mi o ceaşcă de cafea.

– Cu plăcere.

Marlize Marais se duse să-i facă şefului ei o cafea, ştiind cum îi plăcea, pentru că i-o mai făcuse de multe ori până atunci. Când i-o aduse, ceilalţi doi bărbaţi din cameră deciseră că şi ei ar dori cafea, aşa că le făcu şi lor.

– Eşti foarte veselă în dimineaţa asta, domnişoară Marais, spuse unul dintre vizitatorii lui Elias, când aceasta îi dădu cafeaua.

– I-am dat veşti bune, explică Elias. Şi o să le împărtăşesc şi cu voi într-o clipă. Asta ar fi tot, draga mea. Acum poţi să pleci.

Saffron zâmbi şi plecă. Era într-adevăr la fel de fericită cum sugerase acel bărbat. Prea mulţi agenţi SOE văzuseră interioarele diverselor sedii naziste când fuseseră luaţi prizonieri. Iar ea avea să intre ca invitat.

* * *

Luară trenul pentru Haga într-un vagon ale cărui compartimente fuseseră rezervate pentru participanţii belgieni la conferinţă.

Este ca o excursie şcolară, se gândi Saffron. Bărbaţii din facţiunile fasciste chiar se purtau ca nişte şcolăriţe răutăcioase.

Erau oameni care se cunoşteau de ani de zile, greu de deosebit unul faţă de celălalt pentru ochiul unui străin şi, cu toate astea, despărţiţi de rivalităţi amare şi de ambiţii care însemnau totul pentru ei şi nimic pentru oricine altcineva.

Grupurile diferite se aranjară anume în compartimente separate, fără să facă vreo încercare de a se amesteca. Această separare persistă până când trenul ajunse în Haga, unde îşi organizase birourile Arthur Seyss-Inquart, bărbatul pe care Hitler îl numise conducător al *Reichskommissariat Niederlande*, cum era cunoscută Olanda. Dar din clipa în care puseră piciorul pe peron, întâmpinaţi de germanii care veniseră să-i ducă la conferinţă, vizitatorii descoperiră că facţiunile lor nu prezentau niciun interes în Olanda. Erau flamanzi şi erau fascişti. Nimeni nu dădea doi bani pe subtilităţi.

Fură conduşi la un autobuz mic şi duşi nu prea departe, până la hotelul situat într-o piaţă apropiată de Binnenhof. Trecură pe sub un afiş mare de pânză agăţat deasupra străzii, pe care scria: *V = Victorie! Germania câştigă pe toate fronturile pentru Europa.* Văzu un magazin pustiit cu Steaua lui David vopsită în alb pe geam şi cu inscripţia „Evrei nenorociţi" mâzgălită lângă ea. O mamă se grăbea, cu capul în jos, aplecându-se peste cei trei copii pe care îi mâna pe stradă. Aveau cu toţii stele galbene cusute pe haine.

Unul dintre bărbaţii VNV lăsă jos fereastra de lângă scaunul său şi strigă:

– Venim după voi, jidani mici ce sunteţi! şi se aşeză la loc în timp ce ceilalţi râdeau şi îl băteau pe spate.

Când ajunseră la hotel, Saffron rămase în picioare pe trotuarul de lângă autobuz, aşteptând să-i fie dată jos valiza şi uitându-se prin piaţă. De-a lungul perimetrului său fuseseră instalate pe stâlpi plăcuţe de de lemn albe. Pe toate scria acelaşi lucru: *Voor Joden verboden.* Interzis evreilor.

Singura activitate de pe agenda lor din acea zi fu o sesiune de „familiarizare" una cu alta a delegaţiilor din Flandra şi Olanda. Fură conduşi la Binnenhof, un complex de clădiri în centrul căruia era ridicată o clădire a cărei faţadă ar fi putut fi decupată dintr-o catedrală gotică medievală, cu o rozasă magnifică înconjurată de alte vitralii. Două turnuri subţiri şi rotunde, cu acoperişuri înalte şi ascuţite, flancau intrarea principală şi pe fiecare turn era ancorat un steag nazist, cu cercul alb şi svastica neagră în centru. Aici, în inima democraţiei şi a independenţei olandeze, se afla un simbol clar care arăta cum stăteau lucrurile acum.

Naţional-socialiştii olandezi aşteptau în holul principal sosirea fraţilor lor flamanzi. Fusese pregătit un bufet cu sandviciuri, hering marinat, brânză autohtonă şi pateuri, iar lângă mesele cu bere şi vin stăteau în picioare chelneri îmbrăcaţi în jachete albe. Saffron realiză că era singura femeie din încăpere. Bărbaţii o ignorau în timp ce se salutau sau se băteau cu palma pe spate. Conducătorul Mişcării Naţional-Socialiste Olandeze urcă pe un podium din capătul încăperii şi ţinu un discurs lung, plin de linguşeli la adresa Partidului Nazist şi de insulte împotriva inamicilor acestuia. Saffron îl găsi dezgustător, dar ştia că Marlize Marais trebuia să-l aprecieze, aşa că aplaudă din toată inima de câte ori avu posibilitatea.

Ca să nu fie depăşit, Hendrik Elias răspunse cu un discurs ale cărui insulte erau ceva mai puţin respingătoare, dar care se dovedi şi mai oribil. Din nou, Marlize manifestă mult entuziasm.

Evenimentul părea să se încheie, când unul dintre germanii prezenţi se îndreptă către Saffron. Avea peste doi metri înălţime, iar jacheta uniformei de ofiţer SS se întindea să pocnească peste umerii şi spatele său lat. Avea pielea deschisă la culoare, părul blond deschis (până şi sprâncenele şi genele îi erau atât de

palide încât erau aproape invizibile) şi ochi mici, albaştri. Avea faţa rotundă şi buzele atât de pline încât, atunci când se apropie de Saffron, gura îi părea bosumflată. Ea văzu că uniforma lui purta însemnele unui *Hauptsturmführer*, echivalentul unui căpitan de armată.

Se opri în faţa ei, pocni din călcâie şi spuse:

– Bună seara, *Fräulein*. Permite-ţi să mă prezint. Mă numesc Schröder... Karsten Schröder.

– Marlize Marais, răspunse Saffron.

– Încântat, spuse Schröder.

Îi luă mâna şi se aplecă să i-o sărute, deşi, spre uşurarea lui Saffron, gura lui scârboasă nu-i atinse pielea.

Se îndreptă din nou, îşi aruncă privirea peste adunare şi remarcă:

– Acesta nu-i deloc cel mai amuzant mod pentru o femeie frumoasă de a-şi petrece seara de sâmbătă.

– Dimpotrivă, discursurile m-au fascinat şi m-au umplut de inspiraţie, răspunse Saffron considerând că era mai important să-şi arate interesul pronazist decât să răspundă eforturilor lui de a flirta cu ea.

Schröder zâmbi.

– Atunci vă laud pentru judecata dumneavoastră şi pentru înţelegerea politică de care daţi dovadă. Acum, mă tem că nu pot să stau să vorbim. Trebuie să mă ocup de alte probleme. Pot să vă întreb, o să fiţi de faţă la şedinţele de mâine?

– Da.

– Foarte bine. Sper ca atunci să avem ocazia să discutăm mai mult... şi nu numai despre politică.

* * *

Marlize era o creştină devotată. Saffron se duse la biserică în dimineaţa următoare, îmbrăcată cu ce avea mai bun pentru

ziua de duminică: o rochie ieftină de vară, din bumbac şi un cardigan albastru deschis. Purta mănuşi albe de bumbac, iar părul îi era acoperit cu o pălărie de paie, prinsă cu un ac. Orice fată cumsecade din Biserica Reformată ştia pe de rost prima epistolă a Sf. Pavel către Corinteni: „Iar orice femeie care se roagă sau prooroceşte cu capul neacoperit îşi necinsteşte capul", aşa că ea purta întotdeauna o pălărie sau o eşarfă atunci când intra în casa Domnului.

După aceea, se duse la Ridderzaal, împreună cu ceilalţi delegaţi flamanzi. În faţa podiumului fuseseră aliniate scaune. În program erau alte discursuri. Primul fu ţinut de un funcţionar din administraţia germană pe nume Gruber. Era un om intens, mic şi subţire, al cărui zel nazist era atât de mare încât purta o mustaţă scurtă care îl făcea să arate ca un actor, sau ca un comediant care îl imita pe Adolf Hitler. Nicio undă de inteligenţă sau simţ al umorului nu trecea de seriozitatea de fier a discursului său.

– Heil Hitler! începu el. Cuvântarea pe care o s-o ţin la acest simpozion se intitulează *Cum să construim o Europă nouă: Ţările de Jos şi rolul lor în Marele Reich German.* Va descrie dezvoltarea ideii Marelui Reich German ca un produs al geniului *Führer*-ului ce va fi pus în practică în mod inevitabil ca o entitate politică şi teritorială care va fi cea mai mare dintre puterile lumii.

Îşi ţinu prelegerea cu multe detalii mai bine de o jumătate de oră, după care răspunse la întrebări alte patruzeci de minute. Saffron nu spuse nimic. Treaba lui Marlize Marais era să se străduie să înţeleagă ce discutau bărbaţii – Hendrik Elias îi promisese să-i explice orice i s-ar fi părut prea complicat – şi apoi să traducă totul în termenii simpli şi aproape copilăreşti pe care-i puteau înţelege femeile cu care lucra ea.

Saffron luă notiţe detaliate. Era satisfăcută că fiecare cuvânt pe care îl scria le oferea celor de pe Baker Street şi mai multe

informaţii. Dar ce o mira cel mai mult era cât de diferit se simţea acum, ascultându-l pe Gruber, în comparaţie cu felul în care s-ar fi simţit cu un an mai devreme. Atunci, descrierea eficienţei şi puterii germane pe care o făcea acesta ar fi umplut-o de teamă şi chiar de disperare. Acum, după ce soarta războiului se schimbase, suna ca o fantezie absurdă, un basm dement pe care îl acceptau toţi bărbaţii din încăpere, şi care nu avea nici o bază în realitate.

După-amiaza, Schröder, ofiţerul SS care i se prezentase lui Saffron în seara precedentă la Binnenhof, urcă şi el pe podium. Tema lui era: *Rezolvarea problemei evreieşti în Olanda.*

Discursul lui Schröder nu era nici fantezie, nici basm. Era un coşmar adevărat.

– Olandezii au manifestat ocazional tentativa deranjantă de a face gesturi inutile de rezistenţă, spuse el. Câţiva politicieni au fost ucişi de asasini comunişti. Muncitorii au organizat greve. De astfel de evenimente trebuie să ne ocupăm. Nu ne-a fost teamă să lichidăm grupuri mari de ostatici ca mod de a le reaminti oamenilor că Rezistenţa e o prostie. Dar vă pot asigura pe toţi, domnilor – Schröder făcu o pauză şi privi spre Saffron – şi, desigur, doamnelor... că acţiunile Rezistenţei nu ne-au împiedicat în niciun fel misiunea sacră de a curăţa Europa de mizeria influenţei evreieşti.

Schröder îşi plimbă ochii albaştri şi strălucitori peste încăpere. Îşi trecu limba peste buzele pline, când ochii lui o întâlniră din nou pe Saffron, un gest a cărui intenţie obscenă, deşi nu era evidentă pentru altcineva, îi era foarte clară ei. Privi din nou peste încăpere în timp ce vorbea lent, cu emfază:

– Mulţumită eforturilor nelimitate ale SS şi ale aliaţilor noştri olandezi, vă pot informa acum că în niciun Teritoriu Ocupat din vestul Europei camarazii noştri nu au avut un asemenea succes în a-i detecta, prelua şi reloca pe evrei. Nicăieri!

Aplauzele răsunară mai tare decât oricând altcândva în acea zi. Doi sau trei dintre delegaţi se ridicară în picioare ca să-şi sublinieze entuziasmul. Schröder dădu din cap, iar un zâmbet prin care se felicita pe el însuşi i se răspândi peste trăsăturile feţei.

– Când *Reichskommissariat Niederlande* a fost creat în 1940, între graniţele sale erau aproximativ o sută patruzeci de mii de nenorociţi de evrei. Acum, acel număr a fost redus sub cincizeci de mii.

Pe faţa lui Schröder se întipări o privire plină de hotărâre, expresia unui general care îşi pregăteşte trupele pentru bătălie. Vocea îi coborî.

– Vă spun că, în următoarele optsprezece luni, adică până la sfârşitul anului 1944, cu foarte mici excepţii, toţi evreii din *Reichskommissariat Niederlande* o să fie transportaţi în afara ţării pentru a fi relocaţi în est. În Olanda nu vor mai fi evrei!

Saffron se forţă să se ridice în picioare şi să aplaude, pentru că altminteri ar fi fost singura persoană din încăpere care nu făcea asta.

Schröder dădu din cap, acceptând cu graţie aplauzele pe care le primea pentru realizarea sa. Lăsă puţin timp să se calmeze agitaţia şi să se aşeze lumea la loc pe scaune înainte de a adăuga partea cea mai puternică.

– Şi pot să spun, pentru că suntem între prieteni, că niciunul dintre voi nu trebuie să se teamă că evreii vor ocupa pământuri care ar trebui să aparţină celor din neamul arian care îl merită. Şi nu o să ia mâncare de la gurile arienilor. Relocările evreilor vor fi de scurtă durată.

În timp ce bărbaţii din jurul ei râdeau, iar ea zâmbi nesigură, de parcă nu ar fi fost chiar în stare să înţeleagă gluma, Saffron încercă să se obişnuiască cu ce spusese Schröder. Sugera că evreii din Olanda erau luaţi şi duşi departe pentru a

fi uciși. Și, dacă acesta era cazul, atunci așa se întâmpla cu toți ceilalți evrei care erau înghesuiți în trenurile din Belgia și din restul Europei naziste.

Dar trebuie să fie milioane de evrei în Europa, se gândi ea. *Chiar încearcă să-i ucidă pe toți? Nici măcar naziștii nu ar putea să fie atât de monstruoși... sau ar putea?*

* * *

Când se încheie programul zilei respective, membrii superiori ai fiecărui partid fură invitați să cineze cu Gruber, Schröder și cu ceilalți vorbitori. În timp ce se pregăteau să plece, Schröder se apropie de Saffron.

– Ah, *Fräulein*, spuse, cu un zâmbet fals. Cât de plăcut să te revăd.

– Asemenea, *Hauptsturmführer* Schröder.

– Nu e nicio nevoie să fii atât de ceremonioasă. Te rog, spune-mi Karsten. În ultimă instanță, programul oficial s-a încheiat și acum putem să ne relaxăm. Mă întreb dacă ai vrea să ne însoțești la cină. Îndrăznesc să spun că e posibil să ți se pară destul de plictisitor să fii într-o încăpere cu o duzină de bătrâni...

– Ești departe de a fi bătrân, Karsten, spuse Saffron, forțându-se să fie fermecătoare, fiindcă Schröder încă îi putea fi de folos.

– De aceea o să mă plictisesc și eu în seara asta. Asta în afara cazului în care ne însoțești. Sunt sigur că prezența ta va fi binevenită de toată lumea.

Marlize ar fi încântată de această ofertă, își reaminti Saffron.

– O, da, mulțumesc... Vreau să spun, ești sigur că este în regulă?

– Desigur.

– Dar nu sunt îmbrăcată pentru cină.

– Ei! Nu este o întrunire în înalta societate. Ai putea să porţi pe tine şi un sac vechi de cartofi, şi tot ai arăta ca Marlene Dietrich.

Saffron chicoti.

– A fost un compliment foarte drăguţ.

– E plăcerea mea. Vrei să mă însoţeşti la restaurant? Am maşina afară.

– Ar fi minunat, dar...

Saffron se înclină către Schröder şi îi şopti:

– Nu cred că *meneer*[1] Elias ar fi bucuros. Cred că ar prefera să merg cu el.

– A, înţeleg. Deci aşa este treaba?

– Nu! Nu e deloc aşa. Deşi cred că şi-ar dori să fie...

– Ah, exclamă Schröder.

Îşi apropie capul de al ei şi şopti:

– Deci va trebui să fim discreţi, nu-i aşa?

Îşi puse mâna pe fundul lui Saffron, o ciupi încet, după care îi trase o palmă jucăuşă.

– Atunci ne vedem la cină, *Fräulein*, spuse Schröder, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

Se îndepărtă, lăsând-o pe Saffron cu senzaţia că era neajutorată şi înjosită.

Revino-ţi! îşi spuse ea. *Eşti un agent antrenat. Eşti mai puternică de atât!*

Dar, în acelaşi timp, era o tânără de douăzeci şi trei de ani, care tocmai fusese pipăită de un bărbat mult mai mare şi mai puternic. O tratase de parcă ar fi fost o bucată de carne.

Saffron fusese învăţată cât de important era să rămână calmă în situaţii presante. Se forţă să-şi lase deoparte sentimentele de ruşine şi vulnerabilitate.

---

[1] „Domnul" în neerlandeză, în original.

În cealaltă parte a camerei, Schröder vorbea cu Elias. Saffron li se alătură.

– Ah, Marlize, spuse Elias când se apropie ea. *Hauptsturmführer* mi-a spus că o să ne însoţeşti la cină.

Ea zâmbi.

– Da, a fost atât de drăguţ încât să mă invite... asta, dacă nu te deranjează, desigur.

– Draga mea fată, de ce aş obiecta să am parte de compania ta la cină?

Saffron se uită la Schröder când spuse:

– Mă bucur atât de mult. Sunt încântată să am şansa să fiu cu voi.

– Excelent, excelent... spuse Elias, îndepărtând-o pe Saffron de Schröder şi conducând-o înspre grupul VNV.

Saffron se uită înapoi peste umăr. Schröder îşi linse buzele, întocmai cum făcuse mai devreme. Saffron îi întâlni privirea înainte de a-şi întoarce capul. Era parte din treaba ei să cultive o relaţie care ar fi putut să-i ofere informaţii cu privire la activitatea SS din Olanda. Dar, în mintea ei, se gândea: *Asta a fost ultima dată când m-ai prins nepregătită, Herr Schröder. Şi dacă o mai faci, o să te fac să regreţi.*

* * *

Saffron şi ceilalţi invitaţi au fost conduşi la un restaurant dintr-un subsol din Plaats, o piaţă triunghiulară, aproape de Binnenhof. Era cel puţin câte un bărbat în uniformă germană la fiecare masă şi nu era greu să înţelegi de ce. Locul era aranjat în stilul unei berării bavareze, cu ziduri şi bolţi văruite, două rânduri lungi de mese de lemn şi chelneriţe îmbrăcate cu bluze ţărăneşti decoltate, cu părul împletit în coadă şi cu fustele ample atingând scaunele oaspeţilor când treceau pe lângă aceştia.

În grupul de la simpozion erau paisprezece oameni, aşa că fuseseră unite mai multe mese ca să se facă loc pentru toţi. Nu era necesar să comande mâncare pentru că, după câteva minute, chelneriţele apărură cu platouri cu cârnaţi afumaţi atât de îndesaţi cu carne de porc, viţel şi bacon încât păreau a fi era pe punctul să crape ca haina pe un om gras.

– Sunt preparaţi chiar aici, cu amestecul nostru secret de condimente, îi asigură pe oaspeţi proprietarul, care se asigura personal că totul era pe placul dr. Gruber. Îi afumăm noi înşine cu un lemn ales special pentru calităţile sale aromatice.

Rookwurst-ii erau serviţi pe un pat de *stamppot*: cartofi piure cu mult unt şi lapte olandez cremos, amestecaţi cu ceapă şi varză. Şi erau pahare cu bere Heinekken rece şi înspumată, făcută la doar douăzeci de kilometri distanţă, în Rotterdam, gata să fie băută împreună cu mâncarea. Mâncarea săţioasă şi berea din plin îi umplu repede pe bărbaţi cu bună-dispoziţie.

Schröder era în formă. Insistase ca Saffron să fie aşezată lângă el, ceea ce îl făcuse pe Elias să se arunce pe scaunul din cealaltă parte a ei. Mare parte din cină se simţi ca un spectator la un meci de tenis, întorcându-şi capul dintr-o parte în cealaltă, în timp ce fiecare bărbat încerca să-i întreacă pe ceilalţi în inteligenţă şi replici, în germană, pentru că vorbeau limba conducătorilor.

Nici măcar Marlize n-ar fi impresionată de ăştia doi, îşi spuse Saffron. *Deşi cred că s-ar fi simţit obligată să arate de parcă ar fi fost dată pe spate de ce spun.*

Încurajat de ce presupunea că sunt semne ale unui entuziasm de fetişcană, Schröder continuă să vorbească pe tema triumfului inevitabil al armatei germane.

– Nu te lăsa derutată de aşa-numitele retrageri ale noastre de pe Frontul de Est, îi spuse el. Ştiu din surse sigure de la prieteni din Berlin – oameni aflaţi în poziţia să cunoască

faptele – că *Führer*-ul nu face altceva decât să se joace cu gloatele bolşevice. În curând, o să-i trimitem pe rusnaci în iad.

– Marlize consideră sigură victoria din Est, spuse Elias, dorind să demonstreze că o cunoştea mai bine pe femeia pentru care se întreceau. Ce o interesează pe ea este distrugerea englezilor.

– Chiar aşa? întrebă Schröder cu un clipit plin de înţelegere.

Saffron încuviinţă.

– Da... fireşte că îi dispreţuiesc pe bolşevici, nici măcar nu-i consider oameni. Dar îi urăsc pe englezi pentru ce i-au făcut poporului meu şi pentru cum m-au tratat.

– Ar trebui s-o auzi cum îi înfierează pe englezi, spuse Elias. Te pot asigura, Schröder, că Marlize a noastră are un creieraş inteligent în spatele acelei feţe drăguţe.

– O, te rog, *Herr* Elias, nu mă tachina! chicoti Saffron.

Se întoarse către Schröder şi spuse:

– Exagerează. Sunt o fată simplă, absolut obişnuită.

Elias se uită fix la Saffron, după care îşi întoarse privirea spre Schröder, care avea pe faţă un rânjet lasciv.

– Ba nu exagerez, spuse Elias, uitând de servilismul obişnuit pe care îl afişa în faţa germanilor. Poate că sunteţi pe primul loc în Olanda cât priveşte prinderea evreilor. Dar noi, aici în Belgia, ştim cum să prindem spionii.

Schröder îndepărtă plictisit replica dintr-o mişcare a mâinii.

– Îmi felicit colegii pentru succesul lor, spuse el. Dar noi, în Olanda, suntem în avantaj şi în privinţa spionilor, nu numai a evreilor. Corpul de Poliţie al Securităţii SS, care lucrează împreună cu maiorul Giskes din Abwehr, a arestat până acum cincizeci de agenţi trimişi de britanici în *Reichskommissariat Niederlande*. Aproape toţi au fost prinşi când aterizau, pentru că bufonii ăia din Londra habar n-aveau că aşa-zişii partizani din Olanda, cu care erau în contact, erau

operatorii noştri radio. Am pus mâna pe cantităţi mari de arme, explozivi, echipamente radio şi bani. Avem planul lor complet de organizare a forţelor de Rezistenţă în Olanda. Ştim fiecare detaliu legat de recrutare, antrenament, acţiune şi personal. Pe scurt, ştim totul. E o victorie totală. Ce crezi despre asta, draga mea Marlize?

– E... este uluitor.

Saffron era atât de îngrozită de ceea ce auzise încât abia putea să vorbească, dar se rugă ca privirea ei stupefiată şi bâlbâiala să fie luate drept expresii ale uluirii.

– N-aş fi crezut să aud ceva atât de incredibil. Cum aţi făcut asta?

Schröder chicoti.

– Ei bine, asta ar însemna să-ţi spun secrete profesionale... dar să ştii de la mine că a trecut mult timp de când filiera olandeză a ceea ce numesc britanicii SOE a trimis un mesaj pe care noi să nu-l fi citit şi la care să nu fi răspuns noi înşine.

– Vă... vă felicit din toată inima, spuse Elias, scrâşnind din dinţi.

Schröder încuviinţă scurt din cap, apoi adăugă:

– Vorbind de britanici, deţinem în acest moment trei dintre ultimele lor cadouri pentru noi în pivniţele de sub Binnenhof. De fapt, ne aşteptăm să încheiem interogatoriul cu ei în seara asta.

Se uită la ceas.

– Este aproape ora nouă. Trebuie să plec.

Schröder se uită la Saffron.

– Poate ţi-ar plăcea să mă însoţeşti, *Fräulein* Marais. Desigur că nu îţi pot permite să participi la interogatoriu. Dar poţi arunca o privire la prizonierii din celule. Poţi să te amuzi văzând ce amărâţi au trimis ca spioni şi sabotori nebunii ăia din Londra.

– Nu sunt sigur... începu Elias.

Dar Saffron spuse:

– Mulţumesc, Karsten, mi-ar plăcea foarte mult.

– Excelent, răspunse Schröder. Nu te îngrijora, Elias. Colega ta va fi în siguranţă cu mine.

* * *

Schröder aşteptă în timp ce Saffron se duse la toaletă. Reapăru cu faţa şi părul rearanjate şi purtând pălărie şi mănuşi. Ieşiră afară în lumina târzie a serii. Străzile erau goale, aerul era cald şi nemişcat, iar pana de curent însemna că nu se vedea niciunde nicio lumină.

Schröder îi oferi braţul lui Saffron. Când îl luă, fata îi spuse:

– E atât de linişte. Suntem în mijlocul unei capitale şi arată ca un oraş-fantomă.

Se întreba de ce Schröder nu era acompaniat de un bodyguard.

– Ştiu, spuse Schröder cu vocea joasă şi guturală. Avem tot locul numai pentru noi, fără să ne deranjeze nimeni.

Plaats avea clădiri pe două dintre laturile sale, dar a treia, care era cu faţa spre Binnenhof, era deschisă. Saffron privi peste lacul cunoscut sub numele de Hofvijver, spre vechile clădiri ale Parlamentului ce se ridicau pe malul îndepărtat, acolo unde zidurile înalte şi acoperişurile înclinate se topeau într-o masă nedefinită gri-violet în apusul care se adâncea.

De la capătul lacului Hofvijver până la cel mai apropiat colţ al Binnenhof era puţin de mers. Dar Schröder o conduse într-o altă direcţie, spre un bulevard cu copaci care se întindea pe malul lung al lacului din partea opusă faţadei clădirii Binnenhof.

– Din păcate, celulele se află la capătul celălalt al clădirii, explică el. Dar sper că plimbarea va fi una plăcută.

Continuară să meargă în tăcere. În timp ce păşeau pe lângă copaci, senzaţia izolării de restul lumii deveni şi mai

pronunţată. Saffron începu să se simtă neliniştită, iar asta nu avea nimic de-a face cu faptul că era un agent SOE sub acoperire aflat într-un teritoriu ostil. Era frica primitivă a unei femei care era condusă undeva, în întuneric, de către un bărbat masiv şi probabil periculos. Observă că, deşi îşi ţinea capul nemişcat, Schröder îşi tot arunca ochii dintr-o parte în cealaltă, de parcă ar fi verificat să nu fie urmăriţi. Asta putea fi o precauţie de bază: era o ţintă pentru asasinii din Rezistenţă. Un om decent nu ar fi făcut gestul respectiv atât de evident de teamă să nu o sperie pe femeia de lângă el.

Dar instinctul îi spunea lui Saffron că motivaţia lui Schröder era foarte diferită: *Se asigură că nu este nimeni în zonă. Nu vrea martori.*

Se simţi dintr-o dată înfricoşată. Ştia cum să se apere în cazul unui atac din partea unui oponent mai voinic decât ea. Îl putea învinge pe Schröder. Dar Marlize Marais nu putea să facă asta. Saffron fie accepta faptul că misiunea ei cerea să-l lase pe Schröder să facă cu ea tot ce voia – şi era evident ce însemna asta – fie îl oprea, caz în care îşi distrugea acoperirea.

Se simţea neajutorată în faţa acestei dileme. *Nu te gândi la asta*, îşi spuse. *Concentrează-te pe ce ai de făcut. Fii Marlize. Ce ar simţi ea?*

Asta era uşor. Ar fi foarte stresată. Ar vrea să spună ceva, orice, ca să spargă tăcerea.

– Povesteşte-mi despre spionii pe care îi interoghezi, îl rugă Saffron.

– De ce întrebi?

De data aceasta, în vocea lui era o notă de prudenţă frizând suspiciunea.

– Vreau să ştiu mai multe despre tine, despre ce faci.

Schröder râse.

– Ai avut dreptate. Eşti o fată simplă. Dar chiar şi o fată simplă îşi are rostul ei. Vino...

O prinse de încheietură, ţinând-o strâns, şi o conduse spre un copac mare, al cărui trunchi era abia vizibil prin umbra adâncă a crengilor de deasupra. Se strecurară pe sub coroană şi, când ajunseră la trunchiul copacului, Schröder o răsuci pe Saffron şi o lipi cu spatele de trunchi. Ea simţi cum o zgâria scoarţa aspră prin materialul rochiei uşoare de vară.

Schröder nu pierdu timpul cu detalii. Îşi lăsă greutatea peste corpul lui Saffron. Îşi coborî mâna dreaptă, îi ridică fusta şi îi desfăcu coapsele goale. Cu mâna stângă o smuci de păr în aşa fel încât faţa ei fu ridicată spre a lui. Îşi înclină capul, îşi lipi buzele de ale ei şi îşi vârî forţat limba, ca un ţipar gros şi alunecos, în adâncurile gurii ei.

Fii Marlize! îşi spuse ea. *Fii Marlize!*

Saffron încercă să-şi ferească capul de Schröder, dar el o strânse şi mai tare de păr, făcând-o să ofteze de durere. Smuci din coapse încercând să scape de mâna lui care o freca între picioare. Degetele lui se jucau cu ea prin materialul chilotului. Îi auzea în ureche respiraţia fierbinte şi puternică. El râgâi, iar ea simţi în nări un damf de bere stătută şi ţigări.

Schröder îşi retrase mâna şi, pentru o clipă, Saffron crezu că terminase cu ea. O agresase, îşi demonstrase superioritatea, o umilise: în asta găsea plăcerea un om ca Schröder. Dar îşi dădu seama că el îşi desfăcea cureaua şi şliţul, îşi dădea jos pantalonii şi chiloţii. Abia începuse.

Din acel moment, ea nu-şi mai jucă rolul. Era o luptă pentru supravieţuire. Ca să-şi scoată pantalonii, Schröder reduse presiunea cu care o apăsa pe Saffron în partea de jos a corpului.

Asta fu greşeala lui.

Făcu ce o învăţaseră Fairbairn şi Skyes la Arisaig şi, cu genunchiul, lovi cu toată puterea în testiculele expuse ale lui Schröder. Acesta gemu de durere, îi dădu drumul la păr şi, în timp ce se ghemuia în faţă, ea continuă cu următoarea

mişcare într-o secvenţă pe care o practicase de nenumărate ori şi, ţintind în întuneric după cum îi spuneau intuiţia şi instinctul, îl lovi în partea stângă a fălcii cu baza palmei drepte în timp ce el îşi lăsa capul în jos.

Lovitura îi întoarse capul, proiectându-l violent în sus şi într-o parte şi dezechilibrându-l. În timp ce cădea aproape inconştient la pământ, Saffron îl lovi aşa cum fuseseră învăţaţi toţi cadeţii de la Arisaig: nu cu degetele de la picioare, de parcă ar fi lovit o minge de fotbal şi nici măcar cu o singură izbitură în jos. Sări, în schimb, cu ambele picioare într-o „lovitură bronco", ţintindu-i cavitatea toracică şi îndreptându-şi picioarele înainte să lovească pentru ca tocurile cu vârf de metal ale pantofilor ei să-i izbească diafragma.

Cartea lui Fairbairn *All-In Fighting* oferea o explicaţie matematică a forţei exercitate asupra corpului adversarului de lovitura cu picioarele a atacantului aplicată pe o zonă nu mai mare decât secţiunea unui băţ de cort. Lovise aşa într-un gazon moale şi văzuse ce groapă adâncă făcuseră tocurile ei.

Efectul asupra lui Schröder se dovedi devastator. Aerul îi fu scos din corp în timp ce jumătate dintre coaste îi intrară în piept. Se zbătea pe pământ ca un peşte afară din apă, chinuindu-se să respire.

Saffron se aşeză pe pieptul lui, ţintuindu-i braţele cu genunchii.

– Aşa, aşa, murmură ea încet. Ştiu... te dor boaşele, te dor maţele, te doare gâtul şi bietul tău creieraş s-a trântit dintr-o parte într-alta prin ţeasta ta ca o minge de ping-pong într-o găleată. Nu contează, o să fac durerea să dispară.

Saffron îşi duse mâna la pălărie şi trase afară acul lung de oţel care o ţinea pe cap. Se aplecă înainte, recunoscătoare că o rază infimă din lumina lunii trecuse prin frunzişul copacului, dându-i posibilitatea să-şi pună vârful acului în colţul interior al ochiului stâng al lui Schröder.

Ochiul se holbă alarmat. Schröder încercă să strige un protest, dar nu reuşi mai mult decât un gâlgâit fără cuvinte. Saffron se uită la el şi zâmbi.

– O, lucrurile pe care le-am învăţat, şopti ea.

Îşi puse mâna stângă peste gura lui Schröder, pentru cazul în care şi-ar fi putut recupera puterea de a vorbi. Trebuia să fie cât se poate de atentă.

Împinse acul cu mâna dreaptă în orbita lui Schröder, cu o presiune egală şi constantă, în timp ce vârful ascuţit ajunse la fisura orbitală superioară din spatele orbitei, prin care trecea spre creier un grup de nervi. Vârful zgârie osul o dată, de două ori... după care intră în masa de ţesut cerebral şi vase de sânge. Ţinând cu putere capătul acului, îl trase înainte şi înapoi în aşa fel încât să provoace stricăciuni maxime în interior înainte să-l scoată.

Inima lui Schröder mai bătea încă, dar era ca şi mort. Sângerarea internă din creier avea să-l termine, chiar dacă nu murea din cauza celorlalte răni.

Trupul lui Saffron arunca o umbră neagră în lumina lunii peste forma gri închis a omului pe care îl ucisese. Se lăsă pe spate ca să se uite mai bine. Avea o excelentă vedere pe timp de noapte, suficient de pătrunzătoare încât să vadă sângele izvorând ca o lacrimă neagră din rana din ochiul său. Se ridică şi se duse spre locul unde căzuse geanta de pe braţul ei în primele secunde ale asaltului lui Schröder. Înăuntru se afla o batistă de bumbac. O folosi ca să şteargă sângele. Dacă îşi făcuse treaba cum se cuvine, rana abia avea să fie vizibilă. Ar fi durat până la examenul post-mortem pentru ca cineva să-şi dea seama cum fusese ucis, iar până atunci ea avea să fie plecată demult.

Se uită împrejur. Nu se vedea nimeni. Uşurată, îşi întoarse atenţia spre Schröder, din care viaţa se scurgea. Avea pantalonii coborâţi spre genunchi şi organele genitale expuse. Trupul

îi era prăbuşit pe pământ. Chiar şi în întunecimea aproape totală, arăta ca un bărbat care murise încercând să violeze pe cineva. Victima sa ar fi putut să spună că a fost un act făcut în auto-apărare, dar tot ea ar fi singurul suspect.

Mai bine să fac ceva în legătură cu asta.

Saffron făcu o grimasă plină de dezgust în timp ce îi trase la loc lenjeria lui Schröder şi îi închise şliţul. Pentru ea, asta era mai respingător decât fusese să-l omoare.

Dar, în cele din urmă, sunt o ucigaşă. De aceea s-a interesat de mine domnul Brown. De aceea m-au primit cei din SOE. Acesta este darul meu.

Îl luă pe Schröder de subsuori şi reuşi să-i tragă corpul masiv spre copac până îl puse în şezut, cu spatele şi capul sprijinite de trunchi. Pământul era uscat şi tare, ceea ce avea să limiteze urmele de corp târât pe jos, dar Saffron îşi folosi mâinile şi picioarele să netezească pământul şi să acopere orice urmă făcuse.

Îi luă lui Schröder ţigările şi bricheta din buzunarul de la piept al jachetei.

Nu trebuie să las ruj pe ţigară... Dar sigur gura lui grasă şi scârboasă l-a şters pe tot.

Ca să fie sigură, apăsă cât putu de puţin cu buzele în timp ce aprindea ţigara, trase doar cât să o aprindă ca lumea şi apoi o puse între degetele de la mâna dreaptă a lui Schröder. Puse bricheta şi pachetul de ţigări înapoi în buzunarul lui.

Acum era un bărbat care se oprise sub un copac ca să fumeze o ţigară. Şi, deşi capul îi atârna într-o parte, iar el nu se mişca, chiar dacă părea a fi mort – *mai ales dacă pare mort* – niciun cetăţean olandez nu avea să se apropie de un bărbat în uniformă SS. Era nevoie de un alt german ca să tragă alarma, şi spera ca asta să nu se întâmple până dimineaţa.

Undeva în depărtare, o biserică bătu jumătatea de ceas. Era doar nouă şi jumătate. Rămâneau cel puţin şapte ore

până la primele semne ale răsăritului. Se gândi la cei trei agenţi britanici din pivniţele de sub Binnenhof şi dacă nu cumva ar fi trebuit să încerce să-i salveze. Dar putea foarte bine s-o sfârşească cu un glonţ în cap. Era o joacă de copil să fure o bicicletă şi, chiar dacă şi-ar fi luat timp ca să evite patrulele germane şi blocajele rutiere, putea să fie aproape de graniţa belgiană până dimineaţa. Dar apoi ce urma?

Saffron dădu din cap. Nu aşa trebuia să facă. Exista o opţiune mai bună. Era nevoie de mult noroc, de o minte limpede şi de nervi puternici. Dar era cea mai rapidă şi mai sigură cale să iasă din Olanda. Însă mai înainte trebuia să se întoarcă la hotel.

* * *

– Colegii dumneavoastră se află în hol, domnişoară, dacă doriţi să staţi cu ei, îi spuse portarul de noapte atunci când intră.

Elias şi încă vreo şase amici de-ai săi stăteau în fotolii aşezate în cerc într-un nor de fum de ţigară, cu pahare lângă ei şi cu câteva sticle de brandy aşezate pe masa din mijlocul lor.

– Aha! Domnişoară Marais, cât de drăguţ din partea ta să ni te alături, spuse Elias. Deci... spune-ne despre spionii britanici.

Stânjenită, Saffron se uită în jos înainte să recunoască:

– Nu i-am văzut.

– A... serios?

Elias nu-şi putea ascunde triumful din voce.

– Nu-mi spune că drăguţul ăla de *Hauptsturmführer* Schröder a încercat să te păcălească cumva. Ce s-a întâmplat?

– Ei bine, ne-am plimbat mult pe lângă lac şi am vorbit puţin. Nu mi s-a mai părut aşa de grăbit cum spusese. Şi apoi... apoi... a încercat să mă sărute, mărturisi ea, ruşinată, în mijlocul strigătelor batjocoritoare ale bărbaţilor. A trebuit să-l împing şi după aceea am spus: „Nu, nu sunt genul acela de

fată". Iar el a zis că, în cazul ăsta, dacă nu-i dau ce vrea, nici el nu o să-mi arate nimic.

– Mi se pare rezonabil, remarcă unul dintre bărbaţii VNV, spre aprobarea şi râsul celorlalţi.

– Ei bine, mie nu mi s-a părut rezonabil. A fost oribil. M-a făcut să mă simt murdară. Pentru că nu sunt genul ăla de fată...

Saffron se uită la ei cu nişte ochi rugători:

– Chiar nu sunt.

– Lasă, draga mea, sunt sigur că eşti foarte virtuoasă, spuse Elias. Dar să ştii că e numai vina ta. I-ai tot spus pe nume...

Elias se întoarse către bărbaţii din jurul său:

– Da, Karsten încoace, Karsten încolo, spuse el.

Se întoarse către Saffron.

– Nu ar trebui să fii surprinsă dacă a crezut că îl ademeneşti.

– Dar nu am vrut să-i spun pe nume! se plânse Saffron. El mi-a spus să-i zic aşa... Un ofiţer SS mi-a spus cum să vorbesc cu el – ce ar fi trebuit să fac?

Elias încuviinţă cu un aer de înţelepciune.

– Ei bine, dacă pui problema aşa, pot să înţeleg că ar fi greşit să nu acţionezi în concordanţă cu dorinţele SS... Sper, spre binele tău, că nu l-ai ofensat prea tare respingându-i avansurile.

Saffron dădu din cap.

– Nu cred. Probabil şi-a închipuit că glumeam. I-am spus că mă întorc la hotel şi el a râs de mine, ceea ce m-a deranjat. A spus: „Nu poţi învinui un bărbat pentru că a încercat." Apoi el a luat-o într-o direcţie, eu am plecat într-alta şi am venit aici.

– „Nu poţi învinui un bărbat pentru că a încercat", repetă un alt bărbat, chicotind în sinea lui. Îmi place.

– E un bărbat bun Schröder ăsta, îi ţinu isonul altcineva.

– Dacă nu vă deranjează, mă duc la culcare, spuse Saffron, coborându-şi ochii.

Când urcă, Saffron îşi rupse în bucăţi batista, o aruncă în vasul de toaletă şi trase apa. Îşi verifică hainele şi pantofii în căutarea urmelor de sânge. Mănuşile îi erau pline de pământ, fiindcă acoperise urmele lăsate de Schröder, aşa că şi le spălă în chiuvetă împreună cu lenjeria şi le agăţă deasupra căzii să se usuce.

Se vârî în pat şi se strădui cu disperare să adoarmă. Ultimul lucru pe care îl dorea era să pară epuizată de dimineaţă. La urma urmei, era o femeie nevinovată care nu avea de ce să se teamă.

* * *

Luni dimineaţa la ora unu şi jumătate, inspectorul şef Rutger De Vries se afla în biroul lui *SS-Brigadeführer* Hans Rauter, şeful SS şi al Poliţiei din Olanda Ocupată, şi se pregătea să facă o scurtă trecere în revistă a primelor ceasuri ale investigaţiei morţii lui *SS-Hauptsturmführer* Karsten Schröder. Ştia că Rauter îşi datora poziţia mai mult devoţiunii sale pentru nazism decât muncii în poliţie. Dar ceilalţi doi bărbaţi prezenţi la întâlnire erau mai demni de respectul profesional al lui De Vries.

Kommissar Wilhelm Lüdtke era şeful Brigăzii anti-crimă din Berlin, care era de multă vreme considerată cea mai bună unitate criminalistică din lume. Dezvoltarea ştiinţelor medico-legale ca unealtă în munca detectivistică fusese deosebit de importantă. Lângă Lüdtke se afla medicul legist al poliţiei berlineze, dr. Waldemar Weimann. Cu mai puţin de doi ani mai devreme, îl ajutase pe Lüdtke să-l identifice şi să-l prindă pe Paul Ogorzow, infamul „criminal de pe S-Bahn", care omorâse opt femei şi violase multe altele într-un interval doi ani. Trimiterea de către germani cu avionul din Berlin a celor doi profesionişti faimoşi la mai puţin de opt ore după ce cadavrul fusese raportat la poliţia din Haga arăta cât de în serios luau moartea unui membru SS.

De Vries își petrecuse douăzeci de ani în poliția din Haga, lucrând în cea mai mare parte în departamentul de criminalistică. Părul îi încărunțise și era epuizat de alcool și de prea multe nopți târzii, iar ochii lui încercănați văzuseră prea multe dintre căile infinite prin care ființele umane se rănesc una pe alta. Însă acest caz avea câteva caracteristici neobișnuite. Dacă ar fi avut șansa, i-ar fi plăcut să le discute cu Lüdtke la un pahar de băutură. Dar asta putea să aștepte. Deocamdată, doar faptele contau.

– Cadavrul a fost observat prima dată la aproximativ șapte și jumătate în această dimineață de doi angajați ai primăriei care curățau de gunoi zona de lângă Hofvijver. De fapt, domnilor, dacă veniți la fereastră, o să aveți o vedere excelentă asupra lacului și a aleii cu copaci din spatele lui, unde a avut loc crima. Dacă priviți către malul îndepărtat, puțin spre stânga, o să vedeți cei doi ofițeri de poliție care păzesc scena crimei.

Cei doi berlinezi făcură după cum le sugerase De Vries. Când se îndepărtară de la fereastră, acesta continuă.

– La prima vedere, bărbații au presupus că Schröder dormea. Au văzut că purta uniformă SS și nu au vrut să-l deranjeze. Doar o oră mai târziu, când au trecut din nou prin același loc, iar el se afla încă acolo, în aceeași poziție, au devenit suspicioși. Unul dintre bărbați a rămas acolo, iar celălalt s-a dus la cea mai apropiată cabină telefonică și și-a sunat șeful. Acesta a contactat poliția. La ora nouă, eram prezenți la locul crimei.

– A fost în vreun fel modificată scena crimei înainte de sosirea voastră? întrebă Lüdtke. La urma urmei, era luni dimineața, și mulți oameni mergeau la muncă.

– Nu credem asta. Angajații primăriei ne-au spus clar că au ținut trecătorii la distanță.

– Să sperăm. Continuă...

– Portofelul lui Schröder și actele erau încă la el, așa că l-am putut identifica imediat.

– Niciun semn că ar fi fost jefuit? întrebă Lüdtke.

– Nu. Erau bani în portofel. Avea încă ceasul, bricheta, arma – de fapt, tot ce ar fi vrut să ia un hoţ.

– În ce stare era corpul?

– O să ajung imediat şi acolo, dacă îmi permiteţi, doctore, spuse De Vries. Dar înainte de asta o să spun şirul evenimentelor. Mulţumită asistenţei lui *Brigadeführer* Rauter şi a oamenilor acestuia, am aflat că Schröder a participat la un simpozion cu politicieni naţional-socialişti din Ţările de Jos. A cinat cu ofiţerii superiori delegaţi la un restaurant din Plaats care are o clientelă predominant germană şi a plecat de acolo la aproximativ ora douăzeci şi unu cu o tânără, Marlize Marais, care făcea parte din delegaţia Uniunii Naţionale Flamande. Delegaţii au plecat din hotel şi se îndreptau spre Belgia, dar am reuşit să-i interceptăm şi să le punem câteva întrebări în gară, înainte să se urce în tren. Domnişoara Marais era printre ei. Ne-a spus că a plecat cu Schröder pentru că acesta se oferise să-i arate trei spioni britanici care erau ţinuţi aici, în Binnenhof, pentru interogatoriu.

– Trebuie să spun că mi se pare aproape imposibil să cred asta, spuse Rauter. Cât se poate de neobişnuit.

– Povestea ei a fost confirmată de liderul VNV, Hendrik Elias, care a stat la masă lângă Schröder şi Marais şi a luat parte la conversaţie. A confirmat că au discutat despre eforturile încununate cu succes de a prinde spioni şi sabotori britanici în Belgia. Schröder a insistat că lupta împotriva acestor intruşi a fost şi mai eficientă în Olanda. Şi a vrut să demonstreze asta.

– Asta tot nu e o scuză pentru comportamentul lui.

– Orice bărbat care ar vedea-o pe domnişoara Marais ar înţelege de ce a vrut s-o impresioneze. Este neobişnuit de atrăgătoare.

– A fost ultima persoană care l-a văzut pe Schröder în viaţă? întrebă Lüdtke.

– Da, ultima despre care ştim.

– Aşa, şi care e povestea ei?

– Spune că Schröder s-a decis s-o ducă pe calea mai lungă, ocolind lacul. Ea a început să se îngrijoreze cu privire la intenţiile lui. Evident, a încercat să o sărute. Ea i-a spus că nu e genul acela de fată şi l-a împins. El a spus că, dacă asta era atitudinea ei, categoric nu avea să-i arate spionii. Ea s-a întors la hotel, pe Plein, şi atunci a fost ultima oară când l-a văzut.

– Nu s-a uitat să vadă încotro a luat-o el?

– A spus destul de clar că nu avea nicio dorinţă să-l mai vadă vreodată.

– Un astfel de comportament nu este ce se aşteaptă de la un ofiţer SS, spuse Rauter. Poate să susţină cineva povestea acestei femei?

– Nu există martori de care să ştim...

– În afara cazului în care criminalul lui Schröder pândea de undeva din umbră, observă Lüdtke.

– Chiar aşa... Dar câţiva bărbaţi care erau la hotel când s-a întors domnişoara Marais au confirmat toţi că le-a spus ce s-a întâmplat. Cei mai mulţi dintre ei păreau să creadă că ea şi-a căutat-o singură. Elias, în special, a mustrat-o, zicând că îi spusese lui Schröder pe numele mic, Karsten, în timpul cinei. A admis însă că le-a spus tuturor de la hotel că el îi ordonase să-i spună aşa şi că ea nu s-a simţit în stare să nu-l asculte. Puterea uniformei...

– Ce ştim despre Marais?

– Are o origine neobişnuită. Pare să aibă naţionalitate sud-africană, cu toate că are un paşaport belgian...

– Autentic?

– Da. Este afrikaner şi, spune ea, se opune cu tărie britanicilor, cu care poporul ei a fost în război, intermitent, în ultima sută de ani. A ajuns în Lisabona anul acesta şi i s-au pus

întrebări la Consulatul german. Stabilindu-i buna credinţă, i-au oferit permis de călătorie pentru Belgia, unde a fost activă în cadrul organizaţiei VNV în ultimele luni. Elias a confirmat că ea a pus bazele organizaţiei de femei a partidului. A spus că a muncit mult şi că face o treabă excelentă.

– Cum se compară ca mărime cu Schröder? întrebă Weimann.

– Este o femeie înaltă, de cel puţin un metru şaptezeci, poate chiar unu şaptezeci şi cinci. Dar este subţire. Aş spune cincizeci şi cinci, poate şaizeci de kilograme. Pe de altă parte, Schröder era un bărbat foarte masiv: înălţimea unu nouăzeci, greutatea cel puţin o sută de kilograme.

– Deci nu l-ar fi putut învinge.

De Vries zâmbi.

– Sunt sigur, domnilor, că aţi văzut suficiente crime improbabile la viaţa voastră încât să nu luaţi nimic de bun. Aş spune că e puţin probabil. Marais nu avea pe ea nicio urmă de luptă fizică. Nicio vânătaie, nicio rană de apărare, nicio zgârietură pe pumni...

– Din ce spui, Schröder ar fi parat orice lovitură i-ar fi dat ea, spuse Lüdtke.

– Exact. Şi pot şi să confirm că am examinat-o şi că nu era niciun semn de activitate sexuală recentă. Orice s-ar fi întâmplat între ea şi Schröder, nu a trecut dincolo de un sărut.

– Unde este acum?

– Îmi imaginez că în Ghent. Nu am avut motive să o reţinem pe ea sau pe vreunul dintre colegii ei.

– De ce dracu' nu?

Pentru că fie este nevinovată, se gândi De Vries, *fie chiar l-a ucis pe nemernic, caz în care sunt bucuros să-i ofer un avans faţă de ceilalţi. Dar n-am să îţi spun asta.*

Ridică din umeri.

– Nu există nicio dovadă care să sugereze că a făcut ceva greşit.

– De ce dracu' ai nevoie de dovezi, omule? explodă Rauter. Aresteaz-o şi caută afurisitele de dovezi după aceea.

– Mă tem, domnule, că multora dintre noi, cei mai în vârstă, le vine greu să se adapteze la noile... metode, spuse Lüdtke. Din păcate, obiceiurile vechi mor greu. Vorbesc din experienţă personală.

– Mulţumesc, spuse De Vries.

– Ei bine, să sperăm că nu ai lăsat o ucigaşă să scape, spuse Rauter. I-ai luat informaţiile despre adresă, locul unde lucrează şi toate celelalte detalii de contact relevante?

– Desigur.

Rauter mormăi furios şi încă nesatisfăcut..

– Mă scuzaţi, domnule, pot să mai fac o observaţie? întrebă De Vries.

Aşteptă încuviinţarea lui Rauter, după care spuse.

– Sunt sigur că sunteţi de acord, *Herr Brigadeführer*, că un ofiţer SS bine antrenat, având o excelentă condiţie fizică, nu ar putea să fie învins de o femeie cu jumătate din greutatea lui. Superioritatea lui faţă de femeia aia, Marais, a reprezentat un factor semnificativ în deliberările mele.

Rauter nu spuse nimic. Nu prea avea cum să contrazică respectiva observaţie.

– Mă scuzaţi, interveni dr. Weimann. Acum ne puteţi spune despre starea victimei?

– Da, doctore, răspunse De Vries, bucuros să schimbe subiectul. Trebuie să spun că e greu să-ţi dai seama ce l-a ucis pe Schröder. Când am aflat că o să veniţi, medicul nostru legist a dus la îndeplinire o examinare obişnuită, fără să mişte corpul în vreun fel. A găsit vânătăi uşoare în jurul bărbiei, o dâră mică de sânge sub ochiul stâng şi ceva semne ale unei posibile răni

în colțul interior al ochiului, aproape de nas. Părea să aibă vânătăi semnificative pe piept, suficiente cât să-i rupă câteva coaste, dar puțin probabil ca asta să-l fi omorât. Pe lângă asta, nicio rană de la o armă de foc, niciun semn de înjunghiere și nicio rană de de apărare. Schröder a fost găsit sprijinit de un copac, cu o țigară între degete. Nu pare să fi fost învins într-o luptă... și nu avem nicio idee cum a fost doborât.

– Hmm... cât de interesant, murmură Weimann.

SS Brigadeführer se uită la detectivul berlinez și la medicul legist.

– Ei bine, domnilor, spuse el, acum știți de ce v-am chemat.

* * *

Saffron se gândi la Gerhard și își imagină trupul său carbonizat, întins printre resturile distruse și arse ale avionului. Se gândi la ziua când murise mama ei și la imaginea ei întinsă pe o masă dintr-o sală mică a clubului de lângă terenul de polo din Kenya, în timp ce un doctor încerca să-i țină membrele care se zbăteau și sângele de la sarcina pierdută îi umplea fusta de pete stacojii. Se gândi cât de departe era de casă și cât de singură era pe acest pământ ostil... orice ar fi făcut-o să plângă în continuare.

– Îmi pare rău, suspină ea, în timp ce Elias încerca s-o liniștească cumva, nereușind să-și ascundă iritarea legată de neplăcerile pe care le provoca ea. Dar a fost atât de îngrozitor. Prima oară bărbatul ăla care a făcut ce a făcut... apoi să aflu că a murit... apoi să-mi pună poliția întrebări... E prea mult!

– Liniștește-te, murmură Elias. Sunt sigur că o să uiți curând de asta.

– Nu! Știu că nu o să uit! Nu mi s-a mai întâmplat nimic de felul ăsta. Sunt o fată cuminte... chiar sunt!

Elias oftă frustrat.

– Da, da, sigur că eşti. Poate că ar trebui să-ţi iei o zi sau două liber de la muncă...

– Dar ai nevoie de mine să bat la maşina de scris notiţele de la congres.

– Sunt sigur că pot să aştepte.

Elias îşi aruncă privirea împrejur, căutând să mai spună ceva care i-ar fi putut-o lua de pe cap pe femeia asta plângăcioasă pentru o zi sau două.

– Ai rude la care ai putea să stai până când te simţi puţin mai bine?

Saffron încercă în mod evident să se calmeze suficient cât să-şi şteargă şuvoiul de lacrimi şi să-şi sufle nasul cu o batistă. Privi în sus spre Elias, sperând că faţa îi arăta tot atât de fierbinte, roşie şi desfigurată precum simţea ea că e, şi spuse:

– Am o mătuşă mai îndepărtată. Mama mi-a dat ultima adresă pe care o avea de la ea. Era chiar la marginea oraşului Anvers, cred... sunt sigură că o am în carnetul de adrese pe undeva.

– Perfect! spuse Elias. O să ajungem curând în Anvers. Ce-ar fi să cobori acolo şi să te duci să-ţi cauţi mătuşa ...

– Dar nu mă aşteaptă.

– Atunci va fi o surpriză pentru ea. Va fi încântată să te găzduiască câteva zile. Poţi să te întorci la Ghent când te simţi ceva mai bine. Cum ţi se pare?

Mi se pare că ai spus exact ce am sperat, se gândi Saffron.

– Nu ştiu... ezită ea, ştiind că ar fi fost fatal să pară prea dornică să accepte oferta lui Elias. Nu vreau să-i fac greutăţi.

– Nu te îngrijora. Va fi fericită să audă de la tine toate noutăţile despre Africa de Sud. Poate îi spui despre munca ta la partid. Asta o va impresiona.

– Dacă eşti sigur că pot lipsi...

– Du-te.

– Mulţumesc, Elias. Eşti un om bun şi grijuliu. O să lucrez de două ori mai mult când mă întorc ca să recuperez timpul pierdut.

Elias o bătu peste umăr încurajând-o, după care se lăsă înapoi pe spate, pe locul său. Era epuizat de ieşirea asta emoţională şi neliniştit de vestea morţii lui Schröder, iar acum era uşurat că nu trebuia să asiste la istericalele fetei tot drumul până în Ghent.

Când trenul opri în gară, Saffron căută cea mai apropiată farmacie şi îşi cumpără vopsea pentru păr şi o foarfecă. Se întoarse în gară şi îşi cumpără un bilet pentru primul tren spre Liège. Avea puţin timp înainte să plece trenul, aşa că se duse la cofetărie şi îşi cumpără o ceaşcă de cafea şi ceva ce se numea rulou cu brânză, dar care se dovedi a fi o bucată foarte subţire de cauciuc galben într-o chiflă greu de digerat care avea un gust suspicios de rumeguş. Îşi umplu stomacul cu ea, aşteptând să se poată urca în trenul ei, care pornea la timp.

Era puţin după ora doisprezece jumătate.

* * *

Când ceasul din gară era pe punctul să bată ora două jumătate, trenul din Anvers ajunse în Liège. Lui Saffron îi luă cincisprezece minute să ajungă la Café Royal Standard. Înăuntru erau doi bărbaţi în salopete albastre, terminându-şi într-un colţ paharele cu brandy. O chelneriţă stătea aplecată peste tejgheaua de zinc a barului, citind un ziar.

Saffron se apropie, îşi lăsă jos geanta şi întrebă:

– Claude este aici?

Chelneriţa privi în sus şi o examină pe nou-venită cu o căutătură sceptică în ochi.

– Cine întreabă?

– Spune-i că e o prietenă de-a domnului Burgers. Ne-am întâlnit de curând.

– Dacă spui tu.

Chelneriţa se ridică afişând în mod exagerat efortul de a o face şi dispăru printre uşile din spatele barului. Se întoarse după mai puţin de un minut.

– E acolo, spuse ea, făcând semn din cap către uşa deschisă. Repede!

Saffron se duse în biroul din spatele barului, unde Claude îşi vedea de afacerea lui.

– Te rog să nu mă consideri nepoliticos, domnişoară, dar speram să nu te mai văd niciodată. Înţeleg că vrei să-l vezi pe Jean Burgers?

– Da.

– Ai dat de necaz?

– Da.

– În ce fel? Cred că am dreptul să ştiu.

Saffron nu văzu niciun motiv să mintă. Era uimită că scăpase din Haga. Nu era decât o problemă de timp până când poliţia olandeză şi stăpânii ei germani aveau să-şi dea seama ce s-a întâmplat şi să înceapă s-o vâneze.

– Un ofiţer SS a încercat să mă violeze.

– Dar eşti aici, aparent teafără, deci nu a reuşit.

Claude îşi răsuci mustaţa continuându-şi raţionamentul.

– Şi tu ai nevoie de ajutor, nu el. Ce ai făcut?

– L-am omorât.

Saffron spuse cuvintele cu un ton plat şi neutru, iar reacţia lui Claude fu la fel de discretă.

– *Merde*[1], mormăi el. Ei bine, atunci te felicit. Lumea este mai bună, sunt sigur, dacă a murit nenorocitul ăla. Dar sunt şi îngrijorat. Nu vreau ca furia lor să fie îndreptată spre mine sau spre familia mea.

---

[1] „Rahat" în limba franceză, în original.

– Înţeleg. Trebuie să iau legătura cu Burgers şi apoi o să plec pentru totdeauna. Poţi să-i dai de ştire că sunt aici, te rog?

– Mă tem că nu destul de repede pentru ce ai tu nevoie. Dar va veni în după-amiaza asta, ca de obicei.

– A spus că vine aici în jur de ora cinci.

– Aşa este.

– Pot să stau până atunci?

Claude îşi răsuci mustaţa din nou.

– Poţi să stai până la cinci şi jumătate. Dacă nu vine până atunci, şi vreau să spun exact până atunci, trebuie să pleci. Dacă apar nemţii, o să neg că te cunosc. Nu sunt un erou. Dacă mă torturează, o să vorbesc. Sau dacă îmi ameninţă familia.

Ridică din umeri.

– Eşti o fată curajoasă. Te admir. Dar soţia şi copiii mei sunt mai importanţi.

– Înţeleg, spuse Saffron. Câtă vreme sunt aici, pot folosi o baie? O să dureze ceva timp.

– De ce, ai pântecăraie?

Saffron zâmbi.

– Nu, trebuie să-mi schimb înfăţişarea.

– Ah, înţeleg. Ar fi cel mai bine să foloseşti baia familiei. Este în apartamentul nostru, la etaj. Urmează-mă.

Câteva minute mai târziu, Saffron stătea în faţa oglinzii de la baie, goală de la brâu în sus, ţinând în mână foarfeca pe care tocmai o cumpărase. Îşi desfăcuse părul, care atârna în valuri negre şi strălucitoare ce-i cădeau pe umeri şi pe spate. Îşi trecu degetele prin el şi scutură din cap ca să-şi simtă coama pe pielea goală.

Apoi spuse:

– Ei bine.

După care îşi ridică mâna dreaptă, se uită înapoi în oglindă şi începu să taie.

* * *

Hendrik Elias nu se întoarse direct acasă sau la birourile VNV când ajunse înapoi în Ghent. În schimb, el şi încă doi dintre asociaţii săi se duseră să ia prânzul. Aveau de discutat probleme importante de partid, iar el avea nevoie de o băutură tare după ce avusese de-a face cu poliţia care le amânase plecarea cu mai bine de o oră, urmată de lamentările fetei ăleia, Marais, tot drumul de la Haga la Anvers.

– Asta se întâmplă când li se permite femeilor să intre în politică, spusese un alt membru VNV atunci când conversaţia se mută asupra lui Schröder. Sunt incapabile să-şi controleze emoţiile, îi distrag pe bărbaţi de la probleme mai importante şi provoacă tensiuni sexuale care nu-şi au locul în munca noastră. Trebuie să scăpăm de ea. Insist.

Cel de al doilea coleg al lui Elias abordă un ton mai liniştit.

– Domnişoara Marais pare o fată decentă şi sunt sigur că a făcut treabă bună cu grupurile de femei. Dar, să fim sinceri, sunt irelevante, cel mult un spectacol. Şi prezenţa ei ne face mai mult rău decât bine. Nu e bine ca oamenii să ne vadă opriţi de poliţie la gară. Chiar dacă nu am greşit cu nimic, impresia proastă rămâne. Înţelegi asta, bătrâne.

Elias încuviinţă.

– Nu pot să vă contrazic, domnilor. Evenimentele din ultimele două zile au fost cât se poate de regretabile şi am motive întemeiate să o rog pe domnişoara Marais să plece. Dar nu este nevoie să luăm o decizie imediată. Am trimis-o pe domnişoara Marais în Anvers pentru câteva zile. Vă asigur că o să rezolv situaţia până se întoarce.

Elias le oferise colegilor săi suficiente încredinţări să-i facă să tacă pentru moment. Era aproape patru după-amiaza când se întoarse la birou, unde îşi găsi secretara într-o stare de agitaţie.

– Este... este cineva care vă aşteaptă în birou – un german. Pare nerăbdător să vă vorbească. Aşteaptă de ceva vreme.

O singură privire aruncată omului îi spuse lui Elias că era un ofiţer Gestapo. După trei ani de ocupaţie, învăţase să le recunoască indiciile: costumul la fel de curat şi de bine călcat ca o uniformă, părul tuns mai scurt la ceafă şi în părţi, şi mai presus de orice aerul de siguranţă care venea din faptul că ştiau că puterea lor era absolută. Acest ofiţer l-ar fi putut aresta, interoga, tortura şi arunca într-un lagăr de concentrare fără să aibă nevoie de vreun sistem legal convenţional.

Ofiţerul Gestapo se ridică în picioare când Elias intră în cameră. Avea o înălţime medie, era subţire şi avea ochii gri, ascunşi în spatele unor ochelari cu rame rotunzi.

– Bună ziua, *Herr* Elias, spuse el. Mă numesc Feirstein. Sunt ofiţer în *Geheime Staatzpolizei.* Vă rog, luaţi loc.

Elias se trezi spunând *mulţumesc*, de parcă ar fi fost un gest de bunăvoinţă faptul că i se permitea să se aşeze în propriul său birou.

– Cum pot să vă ajut? întrebă el.

– Unde este angajata dumneavoastră, Marlize Marais? Nu este aici, iar gazda ei, Frau Akkerman, nu a văzut-o de când a plecat de acasă sâmbătă dimineaţa, ca să vă însoţească la Haga. Ce s-a întâmplat cu ea?

– Ah...

Elias simţi o înţepătură de frică. Cu toate că nu greşise cu nimic, se simţea vinovat.

– Nu ştiu... exact.

– De ce spuneţi asta?

– Nu s-a întors cu noi în Ghent.

– De ce?

– Nu era în apele ei. Ca să fiu direct cu dumneavoastră, Feirstein, era într-o stare isterică. Pun asta pe seama întâlnirii

ei cu ofiţerul SS Schröder şi apoi a întrebărilor poliţiei de azi-dimineaţă. Plângea şi făcea scene. Ştiţi cum este când femeile devin isterice...

Elias spera la o manifestare de simpatie ca între bărbaţi, dar Feirstein rămase impasibil.

– Continuă, spuse germanul.

– I-am sugerat să-şi ia puţin timp liber. Mi-a spus că avea o rudă, o mătuşă îndepărtată, dacă îmi amintesc bine, care trăieşte lângă Anvers.

– V-a dat numele acestei mătuşi sau o adresă?

– Ei... nu, mă tem că nu.

– Nu i-aţi cerut aceste detalii?

– Nu m-am gândit. M-am bucurat să scap de ea.

– A coborât din tren la Anvers?

– Da.

– Şi n-aţi văzut în asta nimic suspect?

Elias se încruntă.

– Nu... de ce aş fi văzut?

– Pentru că un om este mort, iar *Fräulein* Marais este ultima persoană care l-a văzut în viaţă. Asta în sine este de ajuns ca să trezească suspiciuni. Dar când inventează un motiv să se dea jos din tren şi să dispară – ăsta vi se pare a fi comportamentul unei persoane inocente?

– Cum adică, *inventează un motiv*? Femeia era isterică. Am văzut-o cu ochii mei.

– Şi sunteţi sigur că plângea cu adevărat?

– Părea...

Elias se opri în mijlocul propoziţiei.

– O Doamne... nu cumva sugeraţi... Ne-a prostit în tot timpul ăsta?

Fairstein nu spuse nimic. Privirea lui plină de dispreţ era de ajuns. Se duse la telefonul de pe biroul lui Elias, formă

numărul operatorului şi îi spuse acestuia numărul cu care voia să fie pus în legătură.

– Niciunul dintre idioţii din VNV nu ştie unde este femeia asta, Marais. A coborât din tren în Anvers, pretinzând că vrea să-şi viziteze o rudă care trăieşte în apropiere. Nu, nu a dat un nume sau o adresă. Ascultă cu atenţie, nu vreau ca oamenii noştri din Olanda să creadă că nu ne descurcăm cu treburile noastre aici în Belgia. Pune-i pe toţi cei din Anvers să lucreze la cazul ăsta. Începeţi de la gară. Vorbiţi cu oricine ar fi putut s-o vadă pe Marais. Are douăzeci şi trei de ani. Înălţimea, un metru şaptezeci şi trei, constituţie zveltă. Are ochi albaştri, părul lung şi negru, bogat şi strălucitor, se pare că e frapant. Aşteaptă...

Feirstein se uită la Elias şi întrebă ce haine purta Marais, după care îi dădu descrierea hainelor şi a valizei ei bărbatului de la celălalt capăt al liniei.

– Du-te la Anvers şi spune-le să se mişte rapid. Pot să trag de timp cu Olanda vreo două ore, dar Rauter îi presează. Am nevoie să pot să le spun ceva. Două ore maxim, numai atât pot aştepta.

Feirstein puse telefonul jos şi se îndreptă spre uşă fără niciun cuvânt. Doar după ce o deschise şi era pe cale să plece, se întoarse către Elias şi îi spuse:

– Ne mai vedem.

* * *

Biroul de Poliţie al Securităţii din Anvers îşi puse toţi oamenii disponibili s-o caute pe Marlize Marais. Gara fu inundată de Gestapo, poliţie criminalistică şi personal SS în uniformă, gata să vorbească cu angajaţii gării, vânzătorii din magazine, chelneriţele din cofetărie şi vânzătorii de flori şi ziare. Până la ora cinci şi jumătate, aflaseră că suspecta coborâse din trenul de la Haga, cumpărase un bilet pentru Liège şi plecase cu următorul tren.

Era un interval de zece, cincisprezece minute între momentul când o servise pe Saffron vânzătorul de bilete şi acela când chelneriţa îi adusese mâncarea şi băutura. Asta părea ciudat, fiindcă dura cel mult două minute să mergi dintr-un loc într-altul. Dar ofiţerul care puse cap la cap toate probele concluzionă că discrepanţa era cel mai simplu explicată prin faptul că unul dintre martori spusese un timp greşit. În orice caz, nu era important. Stabiliseră că Marais nu mai era în Anvers.

Acum era problema altcuiva.

* * *

Cu puţin timp înainte de ora cinci, Rauter, De Vries, Lüdtke şi Weimann se întâlniră din nou în morga poliţiei, şi de data asta Weimann fu cel care vorbi.

– O să vă descriu rănile în ordinea în care cred că au fost provocate. Să ne uităm prima oară la zona genitală a victimei. Am ras zona pubiană ca să puteţi vedea vânătăile de deasupra organelor genitale, care sunt urmarea unei lovituri, cel mai probabil, cu genunchiul. Un bărbat lovit în zona vulnerabilă se apleacă în faţă în mod instinctiv. Capul îi coboară, lăsându-i faţa expusă. Observaţi contuziile din partea stângă a fălcii, aproape de obraz. Nu sunt foarte pronunţate, sugerând că lovitura nu a fost un pumn, ci dată cu palma sau cu baza palmei.

Efectul unei asemenea lovituri este dramatic. Răsuceşte capul şi provoacă rupturi la nivelul ligamentelor. Întorcându-se, capul trage corpul după el, aşa încât până şi un om masiv poate fi doborât la pământ. Iar prăbuşirea la pământ face să se zdruncine creierul în ţeastă. Asta ameţeşte victima.

Tot ce am descris până acum a durat câteva secunde: cinci, poate, cel mult zece. Victima a fost luată pe nepregătite. Nu a apucat să lovească deloc: nu se văd urme de lovituri pe încheieturile degetelor. Acum e la pământ, întins pe spate, şi vine a

treia lovitură. Priviți la partea de sus a pieptului. Observați cele două răni evidente, una lângă alta. Două obiecte identice au lovit acest bărbat simultan. Spune-mi, inspector-șef De Vries, când i-ai pus întrebări lui Fräulein Marais, ce încălțăminte purta?

De Vries închise ochii, ca să-și formeze în minte o imagine a femeii, și spuse:

– Cred că o pereche de pantofi comozi cu șireturi, absolut obișnuiți.

– Și în timp ce mergea țăcăneau cu vârful și călcâiul pe pardoseală?

– Cred că da. Nu am considerat că este relevant. Toți pantofii au flecuri de metal. Oamenii poartă astfel de pantofi ca să prevină uzura tălpilor.

– Chiar așa. Și este păcat că nu ai în posesia ta acei pantofi, pentru că dacă i-ai avea, bănuiala mea este că tocurile s-ar potrivi cu urmele de pe pieptul victimei.

– O „lovitură bronco", spuse Rauter, folosind expresia englezească.

– Îmi pare rău, domnule, ce vreți să spuneți? întrebă De Vries.

– După cum am aflat din interogarea agenților inamici, o „lovitură bronco" este un termen britanic pentru o lovitură executată cu amândouă picioarele, din săritură, pe care o recomandă în luptele corp la corp manualul pentru antrenarea agenților. E mult mai eficientă decât o singură lovitură cu vârful pantofului. Același manual le arată agenților care se antrenează și cum să atace un bărbat prima oară lovindu-l în testicule și apoi în maxilar cu baza palmei, așa cum a descris dr. Weimann.

– Vreți să spuneți că domnișoara Marais este agent britanic? întrebă Lüdtke.

– Da... dar asta este imposibil. Schröder a spus adevărul. Avem control asupra tuturor comunicațiilor dintre Londra și

Olanda. Nu ar fi putut paraşuta un agent în Olanda fără ca noi să ştim.

– Poate că asta explică de ce au trimis-o în Africa de Sud şi apoi în Portugalia, de unde ne-au lăsat s-o aducem în Belgia, fără ca nimeni din Ţările de Jos să ştie că vine. Bănuiala mea este că Marais, sau oricine ar fi ea, a fost trimisă să afle ce s-a întâmplat cu agenţii precedenţi. Şi acum ştie atât situaţia din Belgia, cât şi pe cea din Olanda, din spusele ofiţerilor germani.

Faţa lui Rauter deveni palidă.

– Dumnezeule... cum au putut să fie atât de proşti? Trebuie s-o oprim.

Weimann tuşi ca să atragă atenţia celorlalţi bărbaţi.

– Înainte să faceţi asta, domnule, ar trebui să mai ştiţi un lucru. Niciuna dintre rănile pe care le-am descris până acum nu au fost fatale. Schröder ar fi fost grav rănit, dar şi-ar fi revenit complet. Dar Marais nu putea să lase să se întâmple una ca asta. A luat un ac de pălărie sau o broşă cu un ac lung şi i l-a înfipt în colţul ochiului în timp ce Schröder stătea întins fără cunoştinţă la pământ. Apoi l-a împins prin spatele osului orbital în creier, unde a învârtit vârful acului ca să provoace cât mai multe leziuni interne în creier.

SS-Hauptsturmführer Schröder a murit de hemoragie cerebrală. Şi a murit încet, ceea ce explică celălalt mister al acestui caz, din perspectiva unui medic legist. Corpul a fost pus cu atenţie sub un copac, rezemat de trunchi, ca lumea să creadă că era un bărbat care dormea. Dar victima era încă vie când s-a întâmplat asta: sângele îi circula în sistem. Vă asigur că ar fi arătat foarte diferit înăuntru dacă ar fi fost mort când a fost mutat.

Dar cum ar fi putut criminalul să mute şi apoi să aranjeze un bărbat puternic, mare şi voinic, care era încă în viaţă? Răspunsul: pentru că era pe moarte şi nu avea puterea să se opună. Cine a făcut această crimă este un luptător foarte bine

antrenat, capabil de acţiuni violente şi apoi de a ucide pe cineva lent şi calculat. Apoi ucigaşul a acoperit urmele, câştigând timp ca să scape.

– Nu o să scape, *Herr Doktor*, aveţi cuvântul meu, spuse Rauter. Într-o oră, fiecare ofiţer SS şi toată poliţia locală din Ţările de Jos o s-o caute pe Marlize Marais.

– Spune-le să fie atenţi, spuse *Kommissar* Lüdtke. Am avut de-a face cu mulţi criminali în viaţa mea. Dar puţini au fost atât de periculoşi.

* * *

Saffron zâmbi când ochii lui Jean Burgers se măriră fără să-i vină să creadă.

– Ce părere ai? întrebă ea cochet, înclinându-şi capul într-o parte şi apoi în cealaltă.

Părul ei lung şi negru era acum blond şi tuns bob.

– Sincer, nu te-aş fi recunoscut. Dacă ai fi stat aşezată în cafenea când am intrat, aş fi trecut pe lângă tine.

– Bine. Mi-am schimbat şi hainele de azi dimineaţă.

– Aşa... Claude mi-a spus ce ai făcut. Crezi că nemţii ştiu că tu l-ai omorât pe omul ăla?

– Trebuie să presupunem asta.

– Atunci trebuie să presupunem şi că o să te caute ca nebunii. Primul lucru care trebuie făcut este să te scoatem din Liège. O să fie blocaje rutiere pe fiecare drum de la ieşirea din oraş, aşa că trebuie să trecem de ele pe jos. Odată ce suntem dincolo, o să fac rost de o maşină şi o să putem să traversăm ţara.

– Germanii nu o să supravegheze drumurile din afara oraşului?

– Nu pe toate. Sunt prea multe. Nu te îngrijora, ştiu toate drumurile din ţară.

– Dar unde o să mergem?

– Operatorul de radio pe care l-ai cunoscut...

– Cel pe care nu mi l-ai prezentat?

– Da... Se numeşte André Deforge. Părinţii lui au o fermă la aproximativ patruzeci de kilometri de aici, între Malmédy şi Spa. Ca şi noi, îi urăsc pe germani. O să ne lase să te ascundem acolo pentru câteva zile, dar nu mai mult. Ar fi prea periculos. Înţelegi, ei nu te-ar trăda niciodată. Dar, dacă un vecin aude maşini care sosesc noaptea, sau oameni necunoscuţi pe câmp... Este foarte trist, dar mulţi sunt dispuşi să-i ajute pe cei din Gestapo. Îşi închipuie că o să le meargă mai bine dacă fac asta.

– André o să poată să-şi aducă şi staţia radio? Trebuie să iau legătura cu Londra.

– Nu... asta ar fi prea periculos. Cum am spus, era nebun după radiouri din copilărie. Mai are încă tot echipamentul vechi ascuns într-un hambar. Eşti gata să pleci?

– Da, dar trebuie să scap de valiză.

– Dă-mi-o mie. Claude are un cazan în pivniţă. Îi face toată apa caldă pentru cafenea şi apartament şi căldură pe timp de iarnă.

Saffron i-o înmână.

– Eşti sigură că ai luat de aici toate lucrurile de care ai nevoie?

– Da, sunt toate în geantă.

– Atunci îi dau asta acum lui Claude. Până la cină, va fi scrum.

* * *

În clipa în care primi ştiri din Anvers, Feirstein îşi contactă omologul din Liège, inspectorul Fritz Krankl, îi explică situaţia şi îi spuse că localizarea şi prinderea lui Marlize Marais era acum prioritatea numărul unu.

– Este suspecta principală în cazul Schröder? întrebă Krankl.

– Nu ştiu sigur. Dar spune mai departe că este un ucigaş în libertate. Asta îi va speria pe oameni şi îi va face dornici s-o dea de gol.

– Asta are sens. Dar am lucrat cu Karsten Schröder în Mainz înainte de război. Era un munte de om. Şi, pe lângă asta, un adevărat nemernic. Era întotdeauna mai dispus să-şi folosească pumnii decât creierul. Greu de crezut că l-ar fi putut ucide o femeie.

– Orice bărbat poate fi ucis dacă lasă garda jos. Tot ce contează este că am pierdut pe unul de-ai noştri şi că femeia asta este singurul suspect. S-o găsim întâi şi să ne ocupăm de detalii după aceea.

– Nu te îngrijora, Feirstein, oamenii mei se străduiesc din greu. O s-o găsim pe femeia asta, poţi să fii sigur.

Se hotărî să-l contacteze imediat pe supraveghetorul care se ocupa de Prosper Dezitter, „omul cu degetul tăiat", informatorul şef nazist din Belgia.

* * *

Când părăsiră Café Royal Standard, pe lângă ei trecu un Mercedes negru cu difuzoare montate pe capotă. O voce metalică şi dură anunţa: *„Achtung! Achtung!*[1] În oraşul dumneavoastră se află un criminal fugar. Este o femeie tânără. Este înaltă, are părul negru şi ochii albaştri, ultima oară când a fost văzută purta o rochie albastru închis şi o haină maro şi avea o valiză. Este căutată pentru uciderea unui ofiţer german. Dacă o vedeţi, anunţaţi imediat autorităţile. Cu cât este prinsă mai repede, cu atât mai bine va fi pentru toată lumea... *Achtung! Achtung!*"

Saffron se înfioră toată când Mercedesul trecu şi vocea din difuzoare se pierdu în depărtare. Îl strânse mai tare de braţ pe

[1] „Atenţie! Atenţie!" în limba germană, în original.

Jean Burgers în timp ce mergeau pe drum în aceeaşi direcţie în care o luase şi maşina cu difuzoare. Lui Saffron i se părea că fiecare pereche de ochi de pe stradă se uita la ea şi că oamenii puteau vedea prin deghizarea ei jalnică.

Trecură pe lângă un grup de muncitori care stăteau în faţa unui bar, cu pahare de bere în mână, şi unul dintre ei urlă:

– Fruntea sus, blondino!

Iar altul strigă:

– Te fac eu fericită dacă nu te face el!

Şi, în timp ce râsul şi fluierăturile încetau, Saffron îşi dădu seama că aspectul de femeie uşuratică se datora părului ei de un blond strident.

Burgers nu le acordă nicio atenţie. Încerca să meargă cât putea mai repede fără să atragă atenţia spre ei.

– Trebuie să trecem dincolo de râu, spuse el. Dacă nu reuşim, nu ajungem nicăieri.

Grăbiră pasul, alergând chiar pe câteva străduţe laterale tăcute şi părăsite de pe malul râului Meuse. În partea îndepărtată a râului, aproape de apă, era o cărare lată, iar Burgers o conduse pe ea. O luară la dreapta. În faţa lor, la doar câteva sute de metri depărtare, se întindeau peste râu cele trei arcuri de fier forjat ale unui pod vechi. În faţa acestuia erau parcate două camioane germane de armată. Soldaţii descărcau stâlpi, plăci, saci cu nisip şi role de sârmă ghimpată dintr-un camion sub supervizarea unui ofiţer. Saffron observă o pereche de poliţişti în civil, fie detectivi, fie din Gestapo, verificându-i pe oamenii care treceau pe lângă ei.

– Un blocaj rutier, şopti Burgers.

– Lasă-l în seama mea, răspunse Saffron.

Erau aproape de pod. O parte a drumului fusese blocată, iar soldaţii instalau o barieră de-a curmezişul celeilalte. Urma să mai treacă un minut sau două până când bariera să fie complet operaţională.

Saffron văzu o femeie cu părul negru, a cărei haină semăna cu cea pe care o purtase ea. Unul dintre bărbaţii în civil o oprise. Îi cerea actele. Femeia cotrobăia prin poşetă, speriată de moarte.

Celălalt poliţist se uită spre ei. Saffron îi zâmbi cochet, după care strigă către soldaţii din apropiere:

– Bună, băieţi!

Soldaţii se opriră din ce făceau şi îi recompensară atenţia cu zâmbete largi şi câteva fluierături, până când sergentul de serviciu strigă la ei să se întoarcă la lucru.

Până să se întâmple asta, Saffron şi Burgers ajunseră pe pod.

– Ar fi trebuit să mă fac blondă acum mulţi ani, glumi ea. Nu am avut idee ce pierd.

El îşi ţinea ochii fixaţi pe drumul din faţă. Podul se afla în locul în care râul Ourthe se vărsa în Meuse. Între cele două râuri era o fâşie îngustă de pământ şi un al patrulea arc continua podul peste Ourthe. Numai după ce coborâră de pe pod pe malul îndepărtat din partea cealaltă îşi permise Burgers să se relaxeze.

Întâmpinară şi alte blocaje rutiere în drumul lor spre ieşirea din oraş, îndreptându-se spre sud-est. La un moment dat, trebuiră să se cataţăre pe un burlan din spatele unui magazin care-şi încheiase programul pentru ziua respectivă şi apoi să se urce pe acoperişurile clădirilor din apropierea acestuia ca să ocolească germanii de dedesubt. În alt caz, se strecurară prin grădinile unor vile victoriene de la marginea oraşului.

– Cred că de aici înainte drumul va fi liber, spuse Burgers. Nici măcar germanii nu pot să închidă fiecare drum din Belgia.

Făcu o grimasă.

– Acum trebuie să fur o maşină. Nu-mi place asta. Nu vreau să deposedez un cetăţean cinstit de ceva ce deţine.

Saffron nu-l contrazise. Îi datora viaţa ei acestui om. Nu era drept să-l critice că-şi făcea scrupule. Merseră cam un

kilometru pe un drum de țară și ajunseră într-un sat cu o piață, împrejurul căreia se aflau o biserică, o cafenea, câteva magazine, case și o *mairie* – primărie.

În *mairie* era aprins un bec. În fața ei era parcat un Renault mare.

– Probabil că primarul lucrează până târziu în seara asta, spuse el. Iată-i mașina. E a lui, pentru că, uite, e un semn care spune că spațiul este rezervat. Primarul este, prin definiție, colaborator, pentru că nu poți să deții o funcție publică fără să ai aprobare de la *les boches*. Așa că nu mă simt prost dacă îi iau mașina. Dau o lovitură în numele libertății.

Saffron îl bătu pe spate.

– Bine spus. Vrei să sparg eu mașina în locul tău?

– Poți să faci asta?

– Pot.

– Sunt impresionat. Dar nu este nevoie. Nu este încuiată. Cine ar fi atât de nebun încât să ia mașina primarului? Și, înainte să întrebi, sunt capabil să pornesc motorul.

Într-adevăr, ușile se deschiseră fără să fie forțate. Burgers se întinse în spatele bordului, smulse două fire și le atinse una de alta ca să declanșeze circuitul electric de pornire a mașinii.

– Superb! se bucură el. Să mergem.

* * *

Era încă lumină când ajunseră la ferma unde locuiau părinții lui André, Luc și Julie Deforge. O primiră pe Saffron fără ezitare. Burgers plecă la scurtă vreme după aceea. Plănuia să conducă mare parte din drum înapoi spre Liège, să lase mașina la câțiva kilometri de satul de unde o luase inițial și apoi să ia un autobuz până în oraș.

– Mâine o să mă întorc cu André și o să contactăm Londra. Până atunci, *au revoir*!

Julie aduse o scară şi o propti în dreptul deschizăturii care ducea în podul casei. Urcă pe scară, ţinând în mână un lămpaş cu ulei, iar Saffron urcă şi ea după ce îi întinse lui Julie păturile, aşternuturile şi pernele pe care le aduseseră. Intră într-un loc întunecos şi prăfuit care părea un spaţiu de depozitare pentru lucrurile nefolosite pe care le adună orice familie. Saffron văzu un cal de lemn vechi şi, într-un colţ, o pereche de biciclete pentru copii. În altă parte, văzu un teanc de rame goale de fotografii, un cuier, componentele ruginite ale unui cadru vechi de pat de fier, şi nişte lăzi de ceai stivuite aproape până la tavan pe zidul din faţă.

Julie pusese lămpaşul pe o masă mică de lemn. Saffron presupuse că aveau să facă patul pe care îl văzuse. În schimb, Julie se duse prin pod până lângă lăzile stivuite, îşi puse mâinile pe ele şi împinse. Spre mirarea lui Saffron, acestea alunecară uşor pe podea într-un grup compact. Observă că acestea fuseseră aranjate într-o formă triunghiulară aparent aleatorie, ca un fel de piramidă în trepte. O parte se potrivea exact cu unghiul acoperişului aşa încât lăzile puteau să alunece pe toată lungimea zidului lateral. În locul unde fuseseră acestea se afla o uşă.

– Asta e minunat! exclamă ea.

Julie zâmbi.

– Fratele mai mare al lui André, Henri, a făcut asta. Băiatul ăsta a putut întotdeauna să facă orice-i trecea prin cap. A găsit lăzile, apoi le-a prins împreună şi înăuntru, unde nu pot fi văzute, le-a pus roţi, cum sunt cele de la mobile. El şi André aveau locul lor secret unde se puteau ascunde de toată lumea.

Faţa lui Julie se înăspri, iar ea scuipă pe podea.

– *Les boches,* nenorociţii, l-au luat să lucreze în fabricile lor. Ne-au transformat bărbaţii în sclavi. După ce-şi termină studiile, o să-l ia şi pe André. Ah... ce putem să facem noi? Nu? Vino.

O pofti pe Saffron într-o încăpere mică, luminată de stelele de afară.

– Nu se vede de jos. Are hornul în faţă. Acum, uite aici...

Marginea grămezii de lăzi ieşea în cadrul uşii. Saffron văzu un mâner de lemn, cu faţa spre cameră. Julie îl apucă şi trase cuferele înapoi, acoperind spaţiul intrării. După care închise uşa.

– *Alors*... acum suntem ascunse.

Pe podea se aflau patru saltele, o oală de noapte goală şi un ziar vechi. Saffron îl ridică şi văzu că avea data de 14 martie 1942. Pe prima pagină era o poză cu Hitler, căruia cineva îi desenase negi, coarne de draci şi dinţi negri.

– Nu eşti primul musafir din micul nostru hotel, spuse Julie. Anul trecut, aici au fost patru dintre piloţii voştri. Le-am oferit adăpost până au venit cei din Rezistenţă să-i ia. Cred că există o rută secretă către Spania. Poate că ai putea să pleci tot pe acolo.

– Da...

– Vino cu mine, *chérie*[1].

Julie trecu prin aceeaşi rutină, în sens invers, cu uşa şi lăzile. Câteva secunde mai târziu, se aflau înapoi în pod şi nu se mai vedea absolut niciun semn de cameră secretă.

– Să coborâm, spuse Julie, luând-o înainte pe scară în jos. Nu o să ne vadă nimeni... şi o să culegem nişte flori ca să-ţi facem camera mai puţin tristă. Am făcut o mâncare din carne de porc şi mere să avem pentru cină eu şi Luc. O să luăm nişte păstăi şi cartofi din grădina de legume şi o să fie mai mult decât suficient pentru toţi trei.

– Vă rog să nu vă luaţi de la gură mâncarea din cauza mea. Ştiu cât de greu este pentru fermieri, cu germanii care cer totul pentru ei.

---

[1] „Dragă" în limba franceză, în original.

– Ei, pufni cu dispreţ Julie în timp ce coborau la parterul casei. Sunt ca lăcustele. Dacă am rămâne doar cu ce ne permit ei, am muri de foame. Dar nu suntem atât de proşti pe cât îşi închipuie ei. Ştiai că porcii şi puii sunt animale de pădure? *Alors*... când ştim că vin *les boches*, dăm drumul la câţiva porci şi la vreo şase pui în natură. Au parte de o mică vacanţă printre copaci. Apoi se întorc în cocină şi în coteţ, iar prietenii lor nu mai sunt acolo. Aşa că avem carne şi ouă, şi nici măcar germanii n-au cum să ne ia grădinile care ne dau legume şi fructe.

Saffron o ajută pe Julie să adune un coş de provizii pentru cină şi puţină mazăre dulce să aibă în cameră. Mâncară foarte bine şi băură cidru făcut din merele de la fermă.

Deveni clar că Burgers nu-i spusese familiei Deforge de ce avea Saffron nevoie de ajutorul lor; îl ştiau de când era copil, iar încrederea lor în el era absolută. Totuşi, Saffron considera că ei meritau să ştie adevărul şi le spuse clar că nu avea să le poarte pică dacă prezenţa ei era un risc prea mare pentru siguranţa lor. Dar, când auziră ce păţise, soţii Deforge se dovediră uniţi în dorinţa de a o sprijini.

Luc îşi scoase pipa din gură, îi îndreptă coada înspre Saffron şi împunse uşor aerul cu ea, asigurând-o pe un ton apăsat:

– Dacă un bărbat încearcă să violeze o femeie, atunci merită să moară. La fel, un bărbat, dacă li se alătură nenorociţilor de SS-işti, atunci iar merită să moară. Şi dacă este şi SS-ist, şi violator...

Luc se lăsă pe spate, fără să simtă nevoia să-şi termine propoziţia. Se întoarse spre soţia lui.

– Adu-ne nişte cognac, draga mea – sticla cea bună. Vreau să bem un pahar pentru fata asta curajoasă.

* * *

În acea noapte, Saffron se aşeză una dintre saltelele din camera secretă, ţinându-şi capul în mâini. În faţa ei se afla un

ziar vechi, cu Hitler zgâindu-se la ea, iar mâzgăliturile de pe trăsăturile lui nu reuşeau să-i ascundă intenţiile criminale din ochi. Data acelui ziar era la doi ani şi unsprezece luni după zi de Vinerea Mare din 1939, în Paris, când ea şi Gerhard stătuseră unul în braţele celuilalt, un moment de beatitudine când însuşi timpul se oprise. Îi era dor de atingerea lui atât de tare încât golul dinăuntrul ei o durea. Avea în mână fotografia cu ei lângă Turnul Eiffel, acum puţin ştearsă. Se întrebă dacă el mai avea braţele acelea puternice, mâinile delicate, mintea clară şi luminoasă, sau dacă nu cumva sufletul îi fusese desfigurat, însemnat cu cicatrici sau chiar distrus; se întrebă dacă înşelase moartea. Nu putea nicicum să renunţe la speranţă.

* * *

În seara următoare, Burgers se întoarse, adus pe locul din spate al motocicletei lui André.

– *Les boches* au înnebunit, îi spuse lui Saffron când se întâlniră în bucătăria casei. Ştii femeia aia, biata de ea, pe care am văzut-o ieri seară pe pod, cu cei de la Gestapo? Orice femeie care este mai înaltă de un metru şaizeci şi are părul negru sau şaten închis este oprită. Oferă recompense oricui are informaţii şi ameninţă cu moartea pe oricine te-ar ajuta. Ştiu de un informator extrem de periculos, cunoscut sub numele de Prosper Dezitter...

Burgers ezită, îngrijorat de o grimasă bruscă de pe faţa lui Saffron.

– Ce s-a întâmplat?

– Ieri după-amiază, când am ajuns la cafenea, acolo erau doi bărbaţi... şi o chelneriţă pe care nu am mai văzut-o înainte. Ei ar putea să mă identifice. Şi asta ar fi rău pentru Claude.

– Cei doi bărbaţi purtau salopete de muncitori?

– Da.

– Iar chelneriţa avea aerul unei femei căreia nu-i pasă de munca ei şi care nu vrea decât să-şi citească revista?

Saffron râse.

– De unde ai ştiut?

– Pentru că bărbaţii sunt Pierre şi Marco. Sunt în cafenea în fiecare după-amiază şi sunt comunişti pătimaşi. N-ar trăda pe nimeni naziştilor. Iar chelneriţa era Madeleine, fiica lui Claude. Este adevărat că ea şi tatăl ei se ceartă de nu-ţi vine să crezi, dar altfel se iubesc foarte mult. Eşti în siguranţă dacă e vorba de ea. O să ţi-l descriu pe Prosper Dezitter, tenul închis la culoare, părul negru, înalt cam de un metru nouăzeci. Are porecla: *l'homme au doigt coupé*[1]. Pe amanta lui o cheamă Florie Dings – nici ea nu este de încredere.

* * *

– André, să mergem să vedem ce-ţi face aparatura radio. A fost închisă în hambarul ăla timp de trei ani. Sper că n-a fost roasă de şobolani.

În timp ce mergeau spre hambar, Burgers spuse:

– Te-ai gândit cum să scapi? Putem să-ţi aranjăm nişte acte false şi permise de călătorie, dar trebuie să fiu sincer: calitatea lor nu este perfectă şi, la felul cum te caută germanii... nu cred că ai putea să ajungi în Spania sau chiar în Elveţia fără să fii prinsă.

– Sunt de acord, spuse Saffron. M-am gândit la asta. Trebuie să mă întorc la Londra. Am prea multe informaţii pentru câteva mesaje radio. Trebuie să le comunic direct. Dar, dacă încerc să scap pe cale terestră, o să dureze luni de zile până mă întorc în Anglia. Şi aş pune pe drum prea multe vieţi în pericol. Trebuie să ies pe calea aerului.

[1] „Omul cu degetul tăiat" în limba franceză, în original.

– Există posibilitatea asta?

– Există o escadrilă specială care zboară tot timpul în Franţa şi din Franţa. Nu vin aici, în Ţările de Jos. Dar unde ne aflăm pare să fie o zonă rurală; poate că ar putea zbura aici. Dar ar fi vreun loc sigur unde să aterizeze?

Burgers strigă:

– Hei, André, ce s-a ales de terenul de la La Sauvinière? Ştii, cel de pe care obişnuiau avioanele mici să decoleze? Îl folosesc cei din Luftwaffe?

– Nu, din câte ştiu eu, răspunse André.

Vocea îi era puţin înfundată, pentru că partea de sus a corpului şi capul îi erau băgate sub capota dubei vechi cu care familia Deforge îşi ducea produsele la piaţă înainte ca germanii să înlăture această posibilitate luând totul pentru ei înşişi.

– Desigur, nimănui de pe aici nu-i este permis să zboare. Probabil că acum e o păşune de vaci.

André ridică diferite componente din compartimentul motorului şi le aşeză pe pământ. Se întinse, îşi şterse fruntea cu dosul palmei şi spuse:

– Dar e pe drumul de la Spa la Francorchamps. Nici pe departe locul ideal pentru o întâlnire secretă.

– Da, dar este un spaţiu imens, cântări Burgers. Şi sunt sigur că unele părţi ale drumului sunt ascunse de copaci.

André se gândi, după care încuviinţă.

– Şi eu cred.

– Uite, îi spuse Burgers lui Saffron. Acum ai un aerodrom.

O oră mai târziu, André îşi reasamblă staţia veche de radio şi o potrivi pe frecvenţa folosită ca să apeleze Londra. Între timp, Saffron şi Burgers studiară o hartă locală, oferită de domnul Deforge. Îşi compuse şi îşi codifică mesajul şi era pregătită să îl trimită. Conform codurilor care o identificau pe Saffron şi tabelului pe care ea îl folosea, acesta spunea:

NE TEMEM DE CE E MAI RĂU ÎN OLANDA. EXPUNERE COMPLETĂ. AM INFORMAȚII VITALE. SUNT URMĂRITĂ DE GERMANI. L-AM UCIS PE OFIȚERUL SS SCHRÖDER. AM PIERDUT ACOPERIREA. SOLICIT SALVARE AERIANĂ IMEDIATĂ. SUGEREZ TERENUL LA SAUVINIÈRE, LA 4 KM DE SPA, LÂNGĂ DRUMUL N62 SPRE FRANCORCHAMPS. ROG RĂSPUNDEȚI DESEARĂ, 22:00 GMT.

– Mai puţin de două minute, spuse André când termină de transmis. Sunt tot mai bun la asta.

* * *

Transmisia fu preluată de un operator al *Funk-Horchdienst*, serviciul german de interceptare radio, dar nu fură în stare să obţină mai mult decât o fixare generală a sursei: estul Belgiei, la mică distanţă de graniţa cu Reich-ul. Nu era o zonă de unde să mai fi detectat schimburi radio cu Londra. Când le fu înmânat textul, criptografii observară că structurile de litere nu erau similare cu metoda standard de codificare britanică. Un membru al echipei îşi aduse aminte că văzuse ceva asemănător cu două săptămâni mai devreme. Dar nu era timp să spargă codul. *Führer*-ul ordonase recent ca tot personalul care se ocupa cu transmisiile radio şi criptografia să se dedice schimburilor radio ruseşti. Biroul central al armatei era pe cale să fie implicat pe frontul rusesc în cea mai mare acţiune ofensivă de la Barbarossa, iar asta era tot ce conta.

* * *

– Ce crezi despre asta? întrebă Gubbins, ţinând în mână o copie a mesajului lui Saffron. Este autentic?

– Codificarea este perfectă, replică Leo Marks. Şi mai este ceva: fetele noastre au recunoscut stilul tipului care comunică cu noi din Grupul G. Asta leagă mesajul de ce ne-a spus Courtney în primul ei mesaj.

– Următoarea întrebare: Amies, avem vreo informaţie pe care s-o coroborăm cu povestea asta că germanii o urmăresc pe Courtney?

– Da, domnule, am verificat cu cei de la Semnale[1] şi se vorbeşte mult despre o spioană britanică urmărită pentru uciderea unui ofiţer SS: trafic radio între unităţile germane din Olanda şi Belgia şi transmisii radio care ordonă populaţiei civile să coopereze. Nu s-a spus nimic că ar fi fost arestată. Nemţii ar fi vrut să ştie toată lumea dacă şi-ar fi prins prada.

– E logic. N, ce-i cu tipul ăsta, Schröder?

Şeful secţiunii olandeze tocmai aflase că, fără ştirea lui, avusese loc o operaţiune în zona pe care o gestiona el. Fusese foarte deranjat de aceste veşti. Dar nu avea sens să facă scandal. Autocompătimirea nu era o emoţie pentru care să aibă timp Gubbins.

– Este sau a fost un individ extrem de ticălos, chiar şi după standardele SS, spuse N. A condus execuţii în cel puţin două situaţii când ostaticii au fost omorâţi în semn de răzbunare pentru actele Rezistenţei olandeze. L-am considera o pierdere semnificativă pentru SS în Olanda.

– Să înţeleg că suntem de acord că acest mesaj a fost într-adevăr trimis de cadetul Courtney, că l-a ucis pe Schröder şi că acum se află în mare pericol?

Nevăzând niciun semn de împotrivire, Gubbins continuă:

– Acum, cu privire la informaţiile pe care le-a adunat. Cum ţi se pare, Amies? Trebuie să spun că ideea că a avut conversaţii particulare cu guvernatorul general al Belgiei mi se pare puţin cam trasă de păr.

– Adevărat, dar l-a numit pe colonelul Scholtz ca sursă a ei pentru ştirea că agenţii noştri au fost prinşi. Vă spun sincer, nu-i

[1] Corpul de Semnale a supervizat interceptarea mesajelor germane în cel de al Doilea Război Mondial.

ştiam numele. Din câte ştiam eu, aripa locală Abwehr era condusă de un individ numit Servaes, colonelul Servaes. Dar mi s-a confirmat că ea are dreptate. Scholtz este noua persoană în funcţie. Mai important, domnule, nu cred că Saffron Courtney este genul de persoană care să fantazeze şi care să inventeze informaţii ca să pară mai valoroasă sau mai importantă. Persoanele care fac asta se tem că sunt neimportante. Mă îndoiesc că fata asta s-a simţit vreodată în viaţa ei neimportantă.

– Tind să fiu de acord cu tine, spuse Gubbins. Mai mult, dacă a aflat ce am vrut să ştim despre reţeaua noastră din Ţările de Jos, chiar şi dacă sunt veşti proaste – de fapt, în special dacă sunt veşti proaste, trebuie să ştim tot ce are să ne spună. Amies, tu ai trimis-o şi e treaba ta. Îţi dau misiunea s-o scoţi de acolo. Trimite-i un mesaj. Cât de scurt poţi. Spune-i că o să mergem după ea mâine noapte. O să primească instrucţiuni la ora 21:00 GMT.

– Mâine? Cei din F.A.R. o să aibă câte ceva de spus despre asta. E din scurt pentru ei.

– Atunci cel mai bine să se apuce imediat de treabă. Sună-i pe cei de la Tempsford. Explică-le importanţa agentului şi de ce e neapărată nevoie să se grăbească. Dacă au nevoie de fotografii de recunoaştere, o să aibă nevoie de un avion care să zboare la prima oră a dimineţii.

– Da, domnule, spuse Amies şi se uită spre Gubbins. Pot să vorbesc direct, domnule?

– Dă-i drumul.

– După cum ştiţi, am cea mai bună părere despre cadetul Courtney şi nu am niciun dubiu cu privire la însemnătatea informaţiei pe care o deţine. Dar mă simt obligat să remarc, ca avocat al diavolului, că această operaţiune prezintă un risc major. Dacă lucrurile merg prost, inamicii noştri de la Whitehall n-o să ezite să folosească eşecul împotriva noastră.

– Ştiu asta, domnule maior. Dar îţi pun o întrebare: dacă ai fi în locul meu, ai da ordine pentru această misiune?

– Fără nicio ezitare. Există un risc să o pierdem pe Courtney dacă încercăm să o extragem. Dar este aproape o certitudine că o pierdem dacă nu facem asta.

– Atunci e mai bine să mergem după ea şi s-o extragem, nu-i aşa?

* * *

Feirstein nu era un ofiţer superior în Gestapo, dar circumstanţele îi aruncaseră cazul Schröder / Marais în poală, iar el avea ambiţia şi iniţiativa de a prelua controlul asupra lui. Asambla fragmente de probe ca pe nişte părţi ale unui mozaic. Nu le corelase pe toate ca să-şi facă o impresie de ansamblu. Dar era sigur că nu avea să treacă mult timp până când totul avea să devină clar.

Fragmentul nr. 1: Marais luase trenul spre Liège. Fusese văzută părăsind gara şi mergând prin oraş, însă destinaţia ei era necunoscută.

Fragmentul nr. 2: În aceeaşi seară, o maşină Renault fusese furată dintr-un sat din afara oraşului. Fusese recuperată în dimineaţa următoare, dar proprietarul acesteia, un primar local care se dovedise dornic să coopereze cu autorităţile germane, confirmase, atât din kilometraj, cât şi din rezervorul de combustibil, că fusese condusă aproximativ 100 de kilometri de când o văzuse el ultima oară.

Fragmentul nr. 3: un mecanic care lucra în schimb de noapte îşi adusese aminte că văzuse un Renault negru trecând prin satul Cornémont, la douăzeci de kilometri sud-est de locul de unde fusese furată maşina.

Fragmentul nr. 4: o staţie radio de ascultare interceptase un mesaj, trimis în seara următoare, din zona ce se potrivea cu aria acoperită de Renault. Mesajul nu fusese decodificat,

în parte din cauză că personalul de la criptografie avea alte priorităţi, şi în parte pentru că respectivul cod nu se potrivea cu nimic din ce mai văzuseră până atunci.

Ipoteza: o persoană sau mai multe persoane cunoscute o ajutaseră pe suspecta Marais să iasă din Liège, o ascunseseră la ţară şi apoi îi contactaseră şefii din Londra. Acum problema era s-o găsească.

Feirstein dădu două seturi de ordine. Primul set sublinia importanţa de a păstra vigilenţa în toate gările şi în toate trenurile care treceau graniţa dintre Belgia şi Franţa. Nu trebuia, sub nicio formă, ca lui Marais sau oricui i se asemăna să i se permită să părăsească ţara.

Odată prinsă în interiorul graniţelor belgiene, cel de-al doilea imperativ era s-o localizeze. Membrii personalului din Gestapo fuseseră instruiţi să intre în legătură cu sutele de belgieni care trăiau într-o zonă de la sud de Liège, un arc creat între oraş şi graniţa cu Reich-ul, care se oferiseră voluntari să ofere informaţii poliţiei secrete. Apoi trebuiau să-i interogheze cu privire la mişcări suspecte, la existenţa oricui ar fi putut să fie implicat în acţiuni subversive sau de Rezistenţă şi, în special, cu privire la existenţa oricui ar fi posedat o staţie radio capabilă să trimită mesaje în Londra.

* * *

Fritz Krankl era un coleg, un camarad şi, într-o oarecare măsură, un prieten de-al lui Feirstein. Însă fusese antrenat să opereze într-o lume care – sub ordinele stricte ale *Führer*-ului – decurgea după principii darwiniste brute. Naziştii nu credeau în Dumnezeu, dar aveau în schimb o încredere profundă în supravieţuirea celor mai puternici. Un serviciu era asmuţit împotriva altuia, unităţile din cadrul serviciilor se luptau pentru a obţine cele mai bune rezultate, iar oamenii erau într-o stare de conflict constant, chiar şi cu prietenii lor.

Krankl nu vedea niciun motiv pentru care să-l ajute pe Feirstein. Firește că spioana Marais trebuia prinsă. Dar pentru Krankl era mai bine ca el să fie cel care s-o prindă și ar fi fost un act de adevărată nebunie să-i dea lui Feirstein uneltele cu care acesta să reușească. Se credea că suspecta se ascundea într-o zonă din Belgia care cădea sub controlul biroului poliției secrete din Liège, din care făcea parte Gestapo-ul. Krankl era ofițerul căruia i se dăduse cazul. Așa că el avea să fie cel care s-o aresteze pe femeie.

Avea un avantaj. Prosper se făcuse folositor. Era o femeie, nevasta unui țăran, pe nume Fabienne Moreau, care locuia lângă orașul Spa. Din câte știa cercul ei larg de prietene, ea era un suflet minunat, încântător și plin de bunătate, căruia îi puteau împărtăși toate secretele lor. Dar doamna Moreau ascundea resentimente secrete. Soțul ei era un bețiv. Era convinsă că se culca cu femei din partea locului. Celelalte femei din grupul ei o priveau ca pe o sfântă pentru că îi rămăsese loială bărbatului ei neisprăvit. Însă ea fierbea de ură în fața modului condescendent în care o priveau ele și a felului în care o înșelau și îi furau puțina plăcere care îi mai rămăsese în dormitor. Gândul că soțul ei se culca cu aceste femei o înfuria și o dezgusta, umplând-o de gânduri de trădare. Și, când Gestapo-ul îi oferi șansa de a se răzbuna pe femeile din comunitate, Fabienne Moreau se grăbise să profite de ea. Însă informația ei era valoroasă, iar femeia era hotărâtă să o ofere la cel mai bun preț.

Ofițerul din Gestapo care o contactase își încleștă dinții, strânse din pumni și spuse:

– OK.

– Ar trebui să mergeți la ferma familiei Deforge, îi spuse ea. Îmi aduc aminte că unul dintre băieții lor se juca întotdeauna cu aparate de radio.

– Cum îl chema pe acest băiat?

Doamna Moreau se gândi: *care dintre ei era? Era Henri, cel mai mare, şi fratele lui mai mic... Cum îl chema?*

– Numele, vă rog, insistă bărbatul din Gestapo.

Nu, nu putea să fie el, oricum. Henri era cel practic, care făcea întotdeauna lucruri din nimic sau care îi repara maşina lui taică-său. El trebuie să fi fost.

– Henri Deforge, spuse doamna Moreau. Am adresa lor, dacă doriţi.

* * *

În dimineaţa următoare, Saffron deschisese uşa de la ascunzătoare şi era pe cale să tragă într-o parte lăzile, când auzi vehicule, un camion şi o maşină, venind pe drumul ce ducea de la drumul principal la fermă.

Închise uşa şi se aşeză pe saltea.

Nu putea să facă nimic decât să stea şi să aştepte. Şi să se roage ca nimeni să nu vrea să vadă ce se afla în spatele grămezii de lăzi.

* * *

Julie Deforge stătea în uşa din faţă, uitându-se prin curte şi făcând tot ce putea ca să rămână calmă în timp ce privea soldaţii care coborau din camionul lor. Portiera pasagerului de la maşină se deschise şi de acolo coborî Krankl. Purta un costum simplu. Asta o sperie pe Julie mai mult decât arma pe care o purta soldatul de lângă el. Însemna că era de la Gestapo.

Îl auzi pe Luc venind pe hol în spatele ei, apoi îi simţi mâinile pe umeri în timp ce o dădea într-o parte cu delicateţe, spunându-i:

– Mă ocup eu de asta.

Ieşi afară.

Julie îşi urmă soţul. Luc era un bărbat bun şi curajos, dar era prea onest, prea direct. Ca soţ, îl iubea pentru aceste calităţi ale sale. Însă, când se ocupa de germani, onestitatea era

rareori cea mai bună politică, iar el putea intra în panică dacă era presat. Exista posibilitatea să aibă nevoie de ea, ca să-l protejeze de el însuşi.

Luc se opri în faţa uşii, cu picioarele depărtate, cu mâinile în buzunare, privindu-l pe Krankl în ochi şi întrebându-l:

– Ce doriţi?

– Sunteţi Luc Deforge?

– Da.

– Şi aceasta este soţia dumneavoastră, Julie Deforge?

– Da, ce este?

– Şi aveţi un fiu, Henri, corect?

– Da.

– Şi este pasionat de aparatură radio?

Fără să gândească, Luc răspunse:

– Nu, el nu...

Înainte să poată termina propoziţia, Julie sări înainte, îl prinse pe soţul ei de mână şi spuse:

– Nu, Luc! Nu încerca să negi!

Îl privi în ochi şi se rugă la Dumnezeu ca el să înţeleagă ce făcea ea.

– Nu vezi? Nu merită.

Se întoarse spre Krankl şi spuse:

– Da, este adevărat. Henri a fost pasionat de aparate radio încă de când era un băieţel. De ce întrebaţi?

– Am interceptat transmisii radio trimise de spioni britanici şefilor lor de la Londra. Transmisiunile veneau din această zonă.

– Ei bine, Henri nu ar fi avut cum să le trimită, domnule ofiţer.

– De ce nu?

– Pentru că este în Germania, unde lucrează într-o fabrică. Oamenii dumneavoastră l-au luat şi l-au trimis departe.

– Înţeleg...

În mintea lui, Krankl îl blestemă pe informatorul care îi trimisese în această misiune fără rost. Dar se putea să nu fie totul pierdut.

– Este posibil ca altcineva să-i fi folosit echipamentul. Arătaţi-mi-l acum... sau oamenii mei o să-l găsească şi, credeţi-mă, o să vă regretaţi lipsa de cooperare.

– Da, desigur, domnule ofiţer, spuse Julie. Urmaţi-mă.

Preluase conducerea acum, iar Luc, văzând ce punea la cale, o lăsă să se ocupe de asta.

Krankl se întoarse către sergentul şef de lângă el.

– Stai aici, Schmitt. Asigură-te că oamenii tăi sunt pregătiţi dacă am nevoie de ei.

Intră în casă împreună cu soţii Deforge.

Julie îl conduse pe Krankl în dormitorul lui André, care era în mare parte aşa cum fusese în copilărie. Lângă fereastra care dădea înspre grădină era aşezată o staţie radio rudimentară.

– Acesta este radioul fiului meu, spuse ea.

Începu să râdă şi adăugă:

– Dar nu cred că poate să ajungă până la Londra. Fiul meu a întâmpinat dificultăţi şi ca să vorbească cu prietenii lui din sat.

– Asta e tot? întrebă Krankl.

– Cred că mai sunt nişte componente de la el în sertarul mesei, dar să nu mă întrebaţi ce sunt ele.

Krankl deschise sertarul şi dădu peste o grămadă de sârme, valve vechi, o diodă şi câteva şurubelniţe şi alte unelte.

– Sper că asta vă convinge, domnule ofiţer, spuse Julie. Suntem oameni buni. Vrem o viaţă liniştită. Nu vrem să facem probleme.

Vedea cum se gândea germanul ce să facă în continuare. *Te rog, Doamne, nu-l lăsa să caute prin casă*, se rugă ea. *Nu te duce în pod. Nu încerca să te uiţi în spatele lăzilor de ceai.*

Krankl simţi că Julie era neliniştită, cu nervii încordaţi. Dar asta nu însemna nimic. Toţi cei cu care se întâlneau ofiţerii din Gestapo erau neliniştiţi.

Ieşi afară. Tot ceea ce spuseseră soţii Deforge sunase firesc, şi dura doar două ore să verifice dacă fiul lor era în ţară sau nu. Ar fi făcut dinainte deja această verificare de bază dacă n-ar fi fost într-o asemenea grabă să rezolve cazul. Dar ceva îl sâcâia: *De ce şi-a întrerupt aşa soţul? Ce urma să spună el?*

Privi înapoi către fermă. Ceva se întâmpla aici, era sigur de asta. Dar nu avea niciun rost să-i interogheze pe soţii Deforge dacă nu ştia care erau întrebările pe care trebuia să le pună, nici să dea casa peste cap dacă nu ştia ce să caute. Ar fi creat şi mai mult resentiment printre localnici.

Cea mai bună opţiune era să-i lase să creadă că au scăpat şi apoi să se expună singuri.

Krankl se duse spre maşină şi îi spuse sergentului:

– Să mergem.

După ce urcă în maşină, îi spuse şoferului:

– Du-mă la postul de poliţie din Spa.

Maşina porni, urmată de camion. Când ajunseră în Spa, Krankl vorbi cu inspectorul şef care se ocupa de poliţia locală. Îi dădu adresa fermei Deforge.

– Vreau să fie supravegheaţi, spuse el. În continuu. Fii discret.

Se întoarse înapoi la maşini. Fabienne Moreau nu era singura informatoare care pretindea să aibă informaţii despre utilizatorii de staţii radio. Merse vorba din casă în casă despre banii pe care îi plătiseră lui Moreau. Iar Prosper le dăduse încă şase piste ce trebuiau verificate.

* * *

Piloţii escadrilei F.A.R. 161 (Sarcini Speciale) îşi aveau baza la Tempsford, în Bedfordshire, pe un aerodrom a cărui

existenţă era la fel de secretă ca munca pe care o desfăşurau ei acolo împotriva naziştilor. Pentru că treaba Escadrilei 161 era să zboare noaptea şi să transporte agenţii care lucrau pentru SOE şi diferite alte agenţii de informaţii în Europa Ocupată. Puţinii bărbaţi şi femei care ştiau cu ce se ocupau îi numeau Escadrila de Noapte.

În biroul său, comandorul de aviaţie Percy Pickard, cunoscut tuturor oamenilor săi drept „Pick", se cocoţă pe marginea biroului, cu o mână în buzunar. În faţa lui şedea unul dintre cei mai buni oameni ai săi, locotenentul Bobby Warden, pe care îl chemase ca să discute o misiune urgentă dată escadrilei.

– E o treabă dură, Bobby, nu pot să pretind altceva, dar m-am gândit că ţi se potriveşte, începu Pick. O domniţă în pericol are nevoie de un cavaler într-o armură strălucitoare ca s-o salveze. Aud că este şi al naibii de frumoasă domniţa.

– Sper că va fi suficient de recunoscătoare, domnule, răspunse Warden. Fericiţi până la adânci bătrâneţi şi tot restul.

– Serios, bătrâne, asta e prioritate zero. Cei din Baker Street nu vor să ne dea mai multe detalii, ştii cum sunt ei. Dar au fost foarte clari că această tânără a pus mâna pe o informaţie al naibii de importantă. Unitatea de Recunoaştere Fotografică a trimis un avion Spit peste zona respectivă; ar trebui să avem imaginile după-amiază. Să-ţi clăteşti ochii cu ele înainte să te uiţi puţin la Tangmere, ca să te ocupi de carburant şi de ultimele verificări.

– Nu pot să nu remarc că nu mi-aţi spus unde merg.

– Destinaţia îţi va spune cât de disperaţi sunt s-o aduci pe fata asta la Blighty... Mergi în Belgia.

Lui Warden nu-i veni să creadă.

– În Belgia? Dar am crezut că asta e politica: fără paraşutări sau preluări în Ţările de Jos. Prea aglomerat, prea puţin teren deschis, prea multe mitraliere antiaeriene.

– Asta e politica, da. Dar nu în noaptea asta. Iată câteva detalii care să-ţi ofere confort: în noaptea asta luna e aproape plină şi cei de la vreme prezic cer senin pentru mare parte din drum, deci vizibilitatea nu ar trebui să fie o problemă. Ca bonus, cei de la Comanda Bombardierelor organizează în noaptea asta un spectacol mare. Şapte sute de avioane Lancaster şi Stirling sunt gata să plece spre Frankfurt. O să zboare peste Belgia, aşa că asta ar trebui să-i ţină ocupaţi pe băieţii de la antiaeriene şi din Luftwaffe, ceea ce o să-ţi ofere ceva acoperire.

– Ar trebui să fie un zbor interesant, domnule. Să sperăm că ea merită.

* * *

Cam la o oră după vizita lui Krankl în Spa, unul dintre poliţiştii locali îşi luă postul în primire lângă ferma Deforge. La prânz, Luc ieşi cu bicicleta pe poarta proprietăţii sale. Avea în faţă un coş în care era o sticlă cu cidru de casă şi o baghetă cu şuncă. Îi făcu semn cu mâna poliţistului, se dădu jos şi o luă spre el, cu proviziile în mână.

– *Salut*, Pierre! spuse el. Julie s-a gândit că poate ţi-e foame.

– A, Luc, prietene, eşti un norocos că ai aşa o nevastă.

– O, ştiu, crede-mă. Deci tu eşti pus să ne supraveghezi?

Pierre ridică din umeri.

– Ei! Ce pot eu să fac? Un nenorocit de la Gestapo a spus că eşti pus sub observaţie continuă.

– Oare de ce?

– Cine ştie ce le trece prin minţile lor nebune?

– Mă tem că n-o să ai multe de observat.

Poliţistul chicoti.

– Chiar dacă aş avea, m-aş asigura că nu văd.

Se uită împrejur ca să se asigure că nu putea fi auzit de altcineva şi adăugă:

– Orice cred ei că faci tu, sper că merge bine.

– Îţi mulţumesc, Pierre. Şi eu sper. Orice ar fi. Mă duc la barul lui Manu să cumpăr nişte ţigări. Vrei şi tu?

Poliţistul dădu din cap, desfăcu hârtia de pe pâinea cu şuncă şi muşcă o dată cu poftă.

La bar, Luc îşi cumpără ţigări şi folosi telefonul public ca să sune la laboratorul universităţii unde fiul său studia la masterat.

– Bună, André, tata la telefon. Te aşteptăm să vii la cină. Am vrut să ştii că avem vizitatori neaşteptaţi. Ne vedem la ora opt.

* * *

Spre deosebire de Tempsford, F.A.R. Tangmere nu era deloc secretă. În timpul bătăliei din Marea Britanie devenise faimoasă ca una dintre bazele cheie ale Comandamentului Aviatic şi, începând de atunci, se putea lăuda cu doi dintre cei mai performanţi piloţi: Douglas Bader şi Johnnie Johnson. Era baza de unde îşi începea Escadrila 161 misiunile de zbor care implicau ducerea sau aducerea agenţilor de la sol din Europa, spre deosebire de misiunile care îi paraşutau. Dar prezenţa Escadrilei de Noapte era într-atât de clandestină, încât piloţii ei nu intrau niciodată în sălile de mese ale ofiţerilor Tangmere.

Se pregăteau pentru misiunile lor şi se relaxau după încheierea acestora într-o casă aflată dincolo de porţile aerodromului. Era un loc primitor şi rustic, cu tavane joase, cu grinzi vopsite în negru şi cu focuri mari de lemne care alungau frigul nopţii.

În acea seară, Bobby Warden, care zburase de nenumărate ori în Franţa şi înapoi, stătea la o masă în salonul casei, dându-şi toată silinţa să se familiarizeze cu ruta spre Belgia.

În cele optsprezece luni de activitate a escadrilei, Warden şi camarazii săi învăţaseră că supravieţuirea unui om are puţin

de-a face cu îndrăzneala sau cu talentele lui de pilot, ci depinde aproape în totalitate de meticulozitatea cu care era pregătită.

În acea după-amiază, la Tempsford, i se oferise un număr de hărţi cu teritoriul şi apa peste care avea să treacă în zborul său de trei sute cincizeci de mile până la punctul de aterizare de lângă Spa. Marcase pe hărţi linia traseului cu un creion gros. Pe lângă linie, erau note, săgeţi, stele, semne de exclamaţie şi alte simboluri care-i aminteau de orice ameninţare, cum ar fi o bază Luftwaffe sau o baterie antiaeriană cunoscută de care trebuia să se ferească.

Tăiase o serie de secţiuni dreptunghiulare din hartă, dintre care fiecare acoperea o porţiune a traseului său, cu terenul sau apa din apropierea acestuia. În cele din urmă, lipi secţiunile traseului pe bucăţi de carton de aceeaşi mărime, le numerotă şi le puse într-un teanc în ordine, cu prima secţiune a călătoriei în partea de sus.

Experienţa îi arătase că acesta era cel mai uşor mod pentru un pilot solo, aflat într-o carlingă îngustă, care nu putea să desfacă şi să examineze hărţi, să-şi găsească drumul peste Canal sau Marea Nordului şi apoi peste zone lungi de teritoriu ostil spre destinaţii din mijlocul pustietăţii.

Warden avea şi o selecţie de fotografii de recunoaştere făcute mai devreme în acea zi. Aduceau la iveală atât veşti bune, cât şi proaste. Vestea bună era că destinaţia lui era uşor de găsit, de vreme ce se afla lângă un drum principal, cu oraşul Spa la câteva mile spre nord-vest şi cu circuitul de motociclete Spa-Francorchamps la sud-est. Totuşi, aceasta era şi vestea proastă. Se apropia de o comunitate cu prea mulţi oameni ca să se simtă în siguranţă.

Un alt pilot din escadrilă veni în locul unde stătea Warden şi aruncă o privire peste umerii acestuia la hărţile pe care le tăia.

– Unde-i asta? întrebă el. Nu arată a nimic din ce cunosc eu.

– Belgia, răspunse Warden.

– Drace.

– Exact.

– Nu contează, bătrâne. Uită-te la partea bună. O să-ţi dea o cină bună înainte să pleci – cârnaţi cu cartofi piure în seara asta, din câte am auzit – iar când te întorci, o să ai la micul dejun ouă cu şuncă mai mult decât poţi înfuleca. Unde poate un tip să pună mâna pe o asemenea ofertă în zilele noastre?

– Şi o fată frumoasă pe care să o iau cu mine când ajung acolo, spuse Warden.

– Eşti de invidiat.

O oră mai târziu, întremat de mâncare şi cafea, Warden se duse la hangarul unde îl aştepta avionul său Westland Lysander, vopsit în negru mat. Lizzie, după cum îi spuneau toţi piloţii, nu era o maşinărie care să arate impresionant. Fuzelajul era scurt şi gros ca un trabuc fumat pe jumătate, şi era înclinat în spatele unor aripi lungi, romboidale, îndreptate în faţă, de parcă ar fi fost un pescăruş. Lizzie era înceată, nu era agilă şi, când era configurată pentru servicii speciale, nu avea arme cu care să se apere. Ca avion de luptă, era o ţintă sigură. Dar avea un dar care o făcea perfectă pentru acest tip de misiuni: avea nevoie de puţin spaţiu unde să aterizeze şi de unde să decoleze. Şi se descurca pe orice teritoriu cât de cât plan. Nu exista avion mai bun pentru plasarea agenţilor sau pentru extragerea lor din situaţii problematice.

Warden îşi făcu verificările finale. Avionul era în condiţie bună. Harta şi lanterna îi erau la îndemână şi funcţionale. Ştia bine unde merge şi după ce trebuia să se uite odată ce ajungea acolo.

Când motorul se trezi la viaţă, elicea se roti, iar Lizzie o luă încet spre pista Tangmere, mergând ca un bancher corpolent, Warden îi aruncă avionului său un ultim cuvânt de încurajare.

– Aşa, pornim, fetiţo. Sus, sus... şi departe.

* * *

La opt seara, era rândul lui Julie Deforge să-l viziteze pe poliţistul care făcea de pază lângă proprietatea lor. Ducea cu ea o farfurie de tinichea cu tocana ei minunată de carne de porc cu mere şi o sticlă de vin.

Poliţistul era nou în zonă, dar, când preluase schimbul, ofiţerul pe care îl înlocuise îl asigurase că avea să fie tratat bine, pentru că cei din familia Deforge erau oameni de treabă şi înţelegeau cum trebuiau făcute lucrurile. Iniţial refuză vinul, de vreme ce nu ar fi trebuit să bea la datorie. Dar doamna Deforge insistase că un pahar nu-i putea face niciun rău, aşa că omul, după ce se gândi puţin, acceptă.

* * *

În timp ce santinela era distrasă, Jean Burgers şi André Deforge intrară în fermă prin spate. Luară cina în timp ce Saffron le explica care avea să fie rolul lor atunci când avea să vină avionul s-o ia. Cu puţin înainte de zece seara, ora lor, se duseră în hambar.

Mesajul din Londra sosi la timp. Ea îl decodă şi citi:

AVION TRIMIS LA LOCAȚIA CONVENITĂ. SOSIREA 23:30 GMT. LITERA VERIFICARE W, LITERA CONFIRMARE P. NOROC.

Saffron răspunse:

MESAJ PRIMIT. AM ÎNȚELES. PE MÂINE.

Saffron şi cei doi bărbaţi se duseră pe unul dintre câmpurile fermei Deforge şi repetară procedurile de aterizare până când toţi trei deveniră încrezători în rolurile lor. Se odihni o

jumătate de oră, fără să încerce să doarmă, dar stând întinsă, respirând încet, relaxându-şi corpul şi golindu-şi mintea.

La unsprezece jumătate, ora locală, cu o oră înainte de preluare, o luară pe jos spre terenul de aterizare. Drumul era de mai puţin de trei kilometri şi cel mai bine era să fie parcurs peste pământuri, în tăcere, unde puteau să profite de tufişurile sau păduricile ce îi puteau ascunde de orice ochi iscoditor.

Ajunseră la teren cu o jumătate de oră mai repede şi se aşezară ca să aştepte.

Jumătatea de oră trecu fără să se audă sau să se vadă vreun avion, cu toate că cerul huruia de bombardierele care zburau la mare înălţime.

Mai trecură cincisprezece minute.

Saffron încerca să-şi ţină sub control neliniştea pe care o simţea crescând în ea. Atât de multe lucruri puteau merge prost. Avionul putea să fi fost lovit de o baterie anti-aeriană care trăgea în bombardiere, sau doborât de un avion de noapte Luftwaffe.

– Cât ar mai trebui să aşteptăm? întrebă André.

– Cât este nevoie, răspunse Saffron. O să vină. Ştiu asta.

Dar mai trecură cinci minute şi tot nu apăru niciun semn.

* * *

Înainte de război, Michi Schmitt lucrase ca sudor într-o fabrică. Fusese sindicalist înainte ca Hitler să interzică mişcarea. Muncitorii de la fabrica sa din Mainz îl aleseră ca şef de sindicat pentru că ştiau că întotdeauna avea să lupte cu şefii pentru cauza lor. Cei din management îl respectau pentru că, oricât de dur şi de neclintit ar fi fost, dacă Schmitt îşi dădea cuvântul, ei ştiau că avea să şi-l respecte.

Când fusese chemat în armată, Schmitt urcase repede în rang. Când războiul din Rusia intrase în cel de al doilea an al

său, era *Oberfeldwebel*, sau sergent major într-un regiment de grenadieri cu blindate – infanteria care lupta cu tancurile în momentul de vârf al oricărui atac.

Unitatea sa își petrecuse optsprezece luni ca parte a Grupului de Armate Nord, în marea majoritate campat în afara orașului Leningrad într-un asediu care părea condamnat să dureze la nesfârșit. Venise un moment în care pierduseră atât de mulți oameni, iar cei rămași erau într-o stare atât de proastă, încât trebuia să fie îndepărtați de pe front. Acum se aflau în Belgia, staționați la Spa ca să se odihnească, să-și recupereze forțele și să-și sporească rândurile cu alți soldați înainte de a se îndrepta din nou către front.

Să-și petreacă ziua la cheremul unui ofițer din Gestapo aflat în căutarea fără succes a unei stații radio și a unei spioane britanice nu era genul de îndatorire de care Schmitt să se bucure. Prea mulți dintre prietenii săi comuniști fuseseră arestați de poliția secretă, așa că nu se mai simțea în largul lui când trebuia să le îndeplinească sarcinile murdare, chiar dacă se aflau în căutarea dușmanului.

Când se întoarseră la bază și ieșiră din schimbul de lucru, Schmitt obținu de la comandantul său permisiunea să meargă să bea ceva cu alți doi sergenți și cu vreo duzină de soldați, cu toții veterani în războiul din Est. Luară camionul pe care îl conduseră în spatele lui Krankl și se îndreptară spre un han de țară din afara orașului Spa, unde mâncarea era bună, berea era din producție locală, iar proprietarul era dispus să țină deschis până la orele mici ale dimineții.

Erau înarmați, pentru că serviseră în Rusia și știau ce erau în stare partizanii să le facă soldaților prinși că trăgeau un pui de somn. Doar un nebun ar fi umblat neînarmat prin teritoriile ocupate. Dar Schmitt nu se aștepta să aibă parte de acțiune în acea seară.

Era o seară călduroasă, aşa că el şi doi dintre prietenii săi – camarazi vechi, care luptaseră cot la cot încă din timpul Campaniei din Polonia din 1939 – stăteau la intrarea în han, în timp ce-şi beau berea, îşi fumau ţigările şi priveau cerul nopţii în timp ce bombardierele treceau la înălţime.

– Îi urăsc pe nenorociţii ăia, spuse Schmitt. Le e prea frică să lupte faţă în faţă, ca bărbaţii. Mai degrabă ne-ar omorî femeile şi copiii.

– Nu-ţi pierde timpul cu ei, Michi, spuse unul dintre ceilalţi sergenţi. Nu are rost. Nu poţi să schimbi nimic.

– Pe de altă parte, ne-ai putea aduce la toţi câte o băutură, spuse alt subofiţer. E rândul tău, şmechere.

Michi se duse în han să ia berea. Îndreptându-se către ieşire, se afla la jumătatea drumului până la masa unde se aflau prietenii săi, când se opri şi ascultă:

– Auzi asta? întrebă el.

– Ce? întrebă unul dintre ceilalţi.

– Un motor de aeroplan.

Bărbatul râse.

– Nu, serios? La naiba, omule, au trecut pe deasupra noastră sute de avioane toată noaptea.

– Nu, ăsta e diferit. Ascultaţi.

Bărbaţii tăcură şi înţeleseră acum la ce se referea Schmitt. Era ceva acolo sus. Dar nu era huruitul unui bombardier cu patru motoare; era sunetul mai înalt al unui avion mic, cu un singur motor.

– Sună ca un Storch, spuse cineva.

– Ăla e un avion de recunoaştere. De ce ar zbura cineva cu aşa ceva la ora asta? întrebă Schmitt.

– Nu, iau şi pasageri. Cei de la vârfle folosesc pentru transport. Am auzit că Rommel are unul numai pentru el, aranjat aşa cum îi place.

– Poate... spuse Schmitt.

– Ne aduci berile sau o să stai acolo toată noaptea?

– A...

Schmitt duse berile la masă. Bărbaţii se reîntoarseră la băut şi vorbit, dedicând o mare parte din conversaţie neplăcerii lor de a fi trataţi ca nişte lachei de cei din SS şi de oamenii lor.

Apoi se auzi din nou acelaşi sunet de avion.

Cineva râse.

– Idiotul ăla are rahat în loc de creieri, dacă se învârte în cerc.

– Poate că e la fel de beat ca şi tine, spuse altul.

– Sau poate s-a pierdut, spuse Schmitt, pentru că nu ştie unde este... pentru că este un afurisit de Tommy[1].

– Cerule – dacă gestapovistul ăla a avut dreptate în legătură cu agentul inamic?

– Orice caută, trebuie să fie pe aproape. De aceea zboară în cerc.

– Există un singur mod de a afla, spuse Schmitt. Spune-le băieţilor că ne mişcăm. Acum!

Zgomotul motorului se pierdea spre sud. Schmitt arătă cu mâna spre el.

– Şi aia e direcţia în care mergem.

* * *

– La naiba cu toate!

Bobby Warden îşi blestemă nenorocitul de ghinion şi încă şi mai nenorocitul sistem de navigaţie. Din motive pe care nu reuşea încă să şi le explice, se trezi la nordul, nu la sudul oraşului Spa. Asta însemna că trebuia să facă un ocol mare în jurul oraşului ca să ajungă înapoi la terenul de aterizare, ceea ce-l făcea să se apropie de locul respectiv din

[1] Poreclă generică pentru soldatul britanic, dată de germani în cel de-al Doilea Război Mondial.

direcţia greşită, ratând toate semnalele de la sol pe care conta ca să-l ghideze.

Cel mai evident dintre acestea era drumul de la Spa la Francorchamps şi singurul mod prin care îl putea găsi era să încercuiască zona în general şi să spere că linia drumului avea să se intersecteze cu traseul său la un moment dat. Făcu o dată tot cercul fără succes, conştient că trecea timpul. Urma să întârzie la punctul de preluare şi, cu cât întârzia mai mult, cu atât era mai mare pericolul pentru toţi cei implicaţi.

Nu avea altceva de făcut decât să încerce din nou. De data asta, spre uşurarea lui, văzu linia neagră-argintie a asfaltului strălucind în lumina lunii. Era pe punctul s-o îndrepte pe Lizzie în direcţia bună, când observă ceva cu coada ochiului. Întoarse capul ca să vadă lumina slabă care se revărsa pe uşa a ceea ce părea să fie versiunea belgiană a unui vechi bar de ţară englezesc. Văzu nişte bărbaţi în uniformă aşezaţi la două mese, bând, şi un camion de armată pe drumul din spatele lor.

Germani nenorociţi! Şi, dacă nu cumva sunt surzi sau orbi, m-au văzut.

Bobby începu să calculeze în cap. Se afla la câteva mile de terenul de aterizare. Urma să ajungă acolo în mai puţin de un minut. Să zicem că le-ar fi luat un minut, cel mult, să se urce în camion şi să pornească; camionul mergea, să zicem, cu treizeci de mile pe oră – odată ce ajungeau pe drumul principal, îl puteau vedea aterizând. Şi şi-ar conduce camionul cu viteză maximă.

Apoi avea să aibă loc o cursă.

Lor le-ar lua poate patru, cinci minute să ajungă acolo. În acel timp, el trebuia să identifice locul de preluare – ceea ce, conform experienţei sale, era mai uşor de spus decât de făcut – să aterizeze, să oprească, să întoarcă avionul şi să meargă până în locul unde îl aştepta fata, s-o ia şi să decoleze.

– Isuse, murmură Warden. O să fie o cursă la limită.

* * *

Era un set de proceduri pe care Saffron, la fel ca toţi ceilalţi agenţi de pe Baker Street, le învăţase pentru a pregăti un teren pentru o aterizare neprevăzută. Erau necesare trei lanterne sau torţe, cunoscute drept A, B şi C, aranjate în formă de L, cu A la capătul părţii mai lungi, C la capătul părţii mai scurte, şi B la colţul unde se întâlneau cele două laturi. L-ul avea măsurile de 150 de metri pe 50 de metri.

Agentul stătea în punctul A. Când avionul se apropia, Agentul trimitea litera de confirmare în cod Morse: în această seară avea să fie W. Apoi pilotul trimitea răspunsul, în acest caz P.

Atunci fiecare parte ştia că cealaltă este autentică.

În acel moment se aprindeau cele trei marcaje. Pilotul, care până în acea clipă făcuse probabil o tură a locului, se apropia încercând să aterizeze în punctul A şi apoi să se îndrepte spre B şi C: cu alte cuvinte, pe banda lungă, şi apoi spre mijlocul benzii scurte.

Bobby Warden fusese antrenat pentru această procedură şi o dusese la îndeplinire în mai mult de o duzină de misiuni din Franţa.

Toată lumea ştia ce trebuia să se întâmple.

Dar numai Warden ştia ce se întâmpla de fapt.

Văzuse camionul. Se năpustea pe drumul Francorchamps, spre ei.

Nu era vorba de patru minute. Mai degrabă de două.

* * *

Saffron stătea în punctul A, cu Burgers în punctul B şi Deforge în punctul C. Sunetul avionului care se apropia devenea tot mai puternic, şi apoi îl văzu, o umbră neagră pe cer, apropiindu-se la joasă înălţime peste copacii de dincolo de drum.

Saffron semnaliză W: punct-linie-linie.

Nu primi niciun răspuns.

Avionul continuă să zboare către ei, coborând pe măsură ce se apropia. Dar nu transmise litera de confirmare şi nu era niciun semn că pilotul era autentic. Putea fi o capcană. Şi se apropia de pământ.

* * *

Şi Schmitt văzu avionul, mergând atât de încet încât nu-i venea să creadă că putea să se menţină în aer, zburând de-a curmezişul drumului din faţa lor, doar puţin mai sus de copacii de pe marginile şoselei.

– Iată-l! strigă el.

– Îl văd! răspunse şoferul. Apăsă cu putere pe acceleraţie, iar camionul luă viteză cu avântul greoi al unui rinocer care se aruncă înainte.

Avionul se afla la mai puţin de un kilometru înaintea lor. Vitezometrul camionului urca spre 60... 70... 80 km/h.

Schmitt strigă:

– Putem să-i prindem!

Şoferul rânji.

– De-abia aştept să văd figuraăluia de la Gestapo.

– Hai, strigă Schmitt. Dă-i bătaie... dă-i bătaie!

* * *

Warden nu avea timp pentru rutina unei aterizări obişnuite. Intră, întoarce, ia fata, decolează. Asta era tot ce putea să facă.

Dacă era norocos.

Dar mai întâi trebuia să-şi aducă aminte: mai puţină grabă, mai multă viteză.

Lizzie putea să stea în aer la viteze remarcabil de mici şi, cu cât Warden se apropia mai încet de sol, cu atât mai repede putea să oprească, să întoarcă avionul şi să decoleze din nou.

Când ateriză, Warden nu mergea mult mai repede decât camionul.

Îl văzuse când trecuse peste drum. Era prea aproape ca să fie în siguranţă.

Putea doar să se roage ca fata şi oamenii care erau cu ea să priceapă ce se întâmpla.

* * *

Saffron era paralizată de indecizie. Avionul era suficient de aproape de ea încât să fie sigură că era un Lysander. Dar dacă era unul dintre cele capturate de germani? Dacă cei din Abwehr găsiseră o modalitate prin care să descifreze codul cu o singură utilizare? Conduceau oare şi această operaţiune, la fel ca pe toate celelalte?

Se gândi la Leo Marks. Fusese sigur că germanii spărseseră codurile vechi, şi avusese dreptate. Era convins şi că găsise un mod prin care să-i împiedice să facă asta cu noul cod. Saffron avea încredere că avusese dreptate şi în legătură cu asta.

Făcu semn cu torţa deasupra capului, semnalizându-le celor doi bărbaţi să-şi aprindă luminile.

Avionul era deasupra câmpului, apropiindu-se, şi apoi trecu de ea foarte aproape deasupra capului ei. Văzu cercul F.A.R. vopsit în alb, albastru şi roşu pe o laterală şi literele de identificare ale avionului. Şi, cu toate că mai persista în capul ei o voce care spunea, *Ar putea să fie o capcană*, ea se forţă să creadă. *Nu, este adevărat. A venit să mă ia acasă.*

Se uită cum opri avionul aproape pe loc. Se întoarse şi o luă spre ea. Burgers şi Deforge alergau de la poziţiile lor, apropiindu-se să-şi ia la revedere.

Saffron le făcu cu mâna, zâmbind acum, sigură că totul decursese bine. Şi apoi Burgers se opri şi, o secundă mai târziu, tot aşa făcu şi Deforge. Burgers arătă dincolo de avion,

spre drum. Ezitară, apoi se întoarseră şi o luară în direcţia din care veniseră, spre adăpostul de copaci din partea îndepărtată a câmpului.

Saffron se întoarse să vadă ce anume îi speriase pe cei doi belgieni.

La marginea drumului principal, un camion cotea spre câmp, venind către ei.

Acum înţelese de ce pilotul nu mai avusese timp să execute procedurile obişnuite de aterizare.

Văzu ieşind o formă neagră din laterala camionului. Apoi o serie de lumini şi, imediat după, ţăcănitul unei mitraliere.

Saffron începu să alerge spre avion.

* * *

– Urcă!

Warden se înclină cât de tare putu în afara carlingii, făcând gesturi frenetice spre scara fixată pe fuzelaj care ducea în partea din spate a carlingii.

Saffron alerga repede spre Lizzie, forţându-se să iasă din bătaia focului, fugind ca un atlet, cu genunchii ridicaţi şi dând din coate. Dar nu putea nicicum să câştige o cursă împotriva camionului, care accelera spre ei pe câmp. Era încă la patru sau cinci sute de metri, dar, la viteza cu care venea, avea să-i ajungă în mai puţin de douăzeci de secunde.

* * *

Schmitt avea capul şi umerii scoase afară pe geamul lateral al camionului, trăgând cu arma semiautomată în direcţia avionului şi a femeii care alerga. Camionul sălta ca un iepure şi ambele ţinte îi erau în mişcare. Şansele ca el să nimerească ceva erau mici. Însă focurile de armă îi distrăgeau şi îi speriau chiar şi pe cei mai duri soldaţi şi nu avea nevoie decât de o lovitură norocoasă ca să ucidă agentul sau pilotul din avion.

* * *

Saffron ajunse la baza scării. Se urcă pe a doua treaptă, înșfăcă partea de jos a carlingii, care era prinsă în partea opusă ca să poată fi deschisă peste fuzelaj, și o desfăcu. Într-o clipită, apăru o scânteie pe fuzelajul din fața ei, se auzi un zgomot strident și se înfioră când glonțul care ricoșase pe laterala avionului îi trecu prin păr, pe la ceafă. Corpul îi rămase neatins, dar fusese la un deget distanță de moarte.

Abia trecuseră cinci secunde de când apucase scara, dar camionul se apropiase cu cel puțin o sută de metri.

Saffron se aruncă în carlingă, lovindu-se cu genunchii și cu gambele de rama de metal și ignorând durerea. Își trase capota peste cap.

Înainte să aibă timp să-și pună centura sau casca de zbor care avea să-i ofere oxigen și o legătură vocală cu pilotul, Lizzie se pusese în mișcare.

* * *

În momentul în care fu închisă capota carlingii, Warden porni motorul și o lăsă pe Lizzie să-și ia avânt. Manualul spunea că Lysander avea nevoie de 279 de metri de pistă ca să decoleze și să ajungă la o înălțime de cincizeci de picioare. Camionul era la maxim 50 de metri și distanța se reducea din ambele părți.

* * *

Schmitt își golise încărcătorul. Alunecă înapoi pe locul său. Nu avea timp să reîncarce. Prin parbriz, nu vedeau decât imaginea avionului care se grăbea să decoleze.

* * *

Saffron își trăgea peste umeri centurile de la echipamentul Sutton. Simțea cum ia avionul viteză. În următoarele câteva

secunde avea să se ridice în aer sau să se izbească de camion ca două trenuri grăbindu-se în aceeaşi direcţie. Ea nu putea face nimic.

* * *

Camionul era atât de aproape, încât Warden, privind dincolo de vârful ridicat al lui Lizzie, nu-i vedea decât partea de sus a cabinei şi prelata remorcii.

Aşteaptă, nenorocitule... aşteaptă... Warden se luptă împotriva instinctului de a trage de manetă. Nu avea decât o încercare să decoleze. Trebuia să fie bine de prima dată. Nu avea unde altundeva să meargă decât în sus. Fiecare fracţiune de secundă, fiecare milă pe oră de viteză, fiecare centimetru de pământ acoperit îi creşteau şansele de a decola.

Dar, în acelaşi timp, apropia avionul de o coliziune fatală.

Warden îşi păstră calmul.

* * *

– Nu te opri, nu te opri! strigă Schmitt.

Încheieturile mâinilor şoferului erau albe în timp ce acesta strângea de volan, cu ochii holbaţi şi cu gura deschisă într-un urlet de groază.

* * *

Warden nu mai putea aştepta. Trase de manetă cu toată puterea pe care o aveau braţele şi umerii lui.

Lizzie gemu şi se scutură, încercând să se ridice în aer.

Şoferul camionului îşi pierdu curajul. Trase de volan spre dreapta.

Camionul se afla lângă avion, când acesta se ridică în aer.

Lizzie lupta împotriva gravitaţiei.

Roţile i se desprinseră de pământ. Se ridicară la un metru deasupra solului, apoi şi mai mult.

Roţile sfâşiară prelata camionului, lovind doi oameni dinăuntru şi aruncându-i într-o parte ca pe nişte popice lovite de o minge, în timp ce Warden îşi ridica avionul spre cerul întunecat. Continuă să se înalţe cu toată puterea până când se opri la aproape două mii de metri şi vorbi în cască.

– Eşti bine acolo în spate?

– Stau foarte confortabil, răspunse Saffron.

Warden râse.

– Splendid. Bine ai venit la bord în Expresul de Tangmere. O să fii acasă cât ai zice peşte.

În spatele lor, Jean Burgers şi André Deforge, târându-se printre copacii din partea îndepărtată a câmpului, se uitară cum dispărea avionul Lysander. Se ridicară în picioare, îşi strânseră mâinile cu căldură şi dispărură în întuneric.

Trecuseră opt luni de când armata germană fusese pusă pe fugă din Stalingrad. De atunci, se retrăseseră o mie două sute de kilometri. Kiev era pe punctul de a fi adăugat pe listă. Săptămână după săptămână, grupul de avioane de vânătoare pe care le comanda Gerhard se trezea mutat dintr-o bază într-alta, tot mai aproape de casă.

În aceste zile, își petrecea tot atât timp în spatele biroului său, scriind documente, cât la comenzile avionului său de luptă. Într-o zi de la sfârșitul lui octombrie 1943, lucra la un teanc de formulare de rechiziție. Se opri să se uite pe fereastră în timp ce ploaia nesfârșită de toamnă transforma aerodromul într-o mlaștină adâncă și lipicioasă, când un funcționar intră și îi spuse:

– A venit un general să vă vadă, *Herr Oberst*... generalul von Tresckow.

– Ai face bine să-l poftești înăuntru, răspunse Gerhard, ridicându-se în picioare.

Von Tresckow își făcu apariția, un bărbat cu grade de general pe umeri și pe guler, de vreo patruzeci de ani, cu un început de chelie, fruntea înaltă și trăsături puternice și regulate care îi dădeau un aer de distincție.

Gerhard îl salută cu salutul obligatoriu: „Heil Hitler".

Von Tresckow răspunse cu o ridicare superficială a mâinii, dar neînsoțită de salutul verbal. Se uită la scaunul pliant de lemn, așezat la masă vizavi de Gerhard, și întrebă:

– Pot?

– Desigur, *Herr Generalmajor*, spuse Gerhard. Pot să vă aduc ceva? O cană de cafea? E surogat, mă tem... Sau poate ceva mai puternic... am o vodcă destul de bună.

– Eşti amabil, dar nu. Nu o să stau mult.

Von Tresckow scoase o tabacheră gravată cu un blazon heraldic, îşi alese o ţigară şi-i oferi tabachera lui Gerhard, care dădu din cap că nu.

– Nu te deranjează dacă fumez? întrebă el.

Avea vocea şi manierele unui aristocrat, potrivite cu numele şi familia de pe blazon. Von Tresckow era membru al nobilimii prusace care, de secole, îşi trimisese fiii departe pentru a comanda armata germană.

– Deloc, domnule, răspunse Gerhard. Ce pot să fac pentru dumneavoastră?

– Sunt aici din cauza unei discuţii în contradictoriu la care ai luat parte într-un bar, acum câteva luni... în Taganrog. Poate îţi aduci aminte de asta?

– A... mă întrebam când o să primesc o vizită în legătură cu asta. Cu toate că, trebuie să recunosc, mă aşteptam la cineva din SS sau din Gestapo – unul dintre oamenii fratelui meu. Mă simt onorat că merit o vizită de la cineva de rangul dumneavoastră.

Von Tresckow zâmbi.

– Crezi că mă aflu aici ca să te interoghez? Înţeleg că ai putea să-ţi închipui asta. Din câte am înţeles, ai fost foarte direct în felul cum ţi-ai exprimat opiniile şi acestea erau departe de a fi măgulitoare pentru comanda ţării noastre.

Gerhard hotărâse de multă vreme să nu nege ce spusese atunci când aveau să vină după el.

– Am fost în Stalingrad din momentul când oraşul a fost atacat. Am plecat de acolo cu un pas înainte să vină ruşii. Mi-am câştigat dreptul să-mi spun părerea.

Von Tresckow încuviinţă, suflă fumul care alunecă peste masă şi întrebă:

– Şi într-adevăr crezi ce ai spus atunci?

– Da.

Von Tresckow inhală, îşi stinse ţigara şi spuse:

– Bine. Speram să spui asta. Vezi tu, sunt de acord cu tine. Şi mulţi alţii sunt, până la ofiţerii cei mai înalţi din Wehrmacht. Vedem cu toţii că naziştii sunt nişte monştri. Ai idee ce au făcut aici în Rusia... ai auzit de uciderile în masă?

Gerhard se încruntă, se gândi o clipă şi adăugă:

– I-am văzut odată folosind o dubă de gazare. De aproape... Am auzit oamenii dinăuntru. Am văzut ce s-a ales de ei după aceea. Aşa că, da, ştiu ce au făcut.

– Şi ştii că războiul este pierdut?

Gerhard râse sec.

– V-am spus. Am fost în Stalingrad.

– Acum eşti aici, în Kiev. Peste un an, dacă eşti suficient de norocos încât să trăieşti atâta, o să zbori probabil peste baze din Germania. Barbarii vor fi la porţile Berlinului. Asta dacă nu oprim toată treaba acum.

– Există un singur fel prin care se poate face asta.

– Da.

– Cum aţi ajunge la el?

– Avem oameni care sunt aproape, oameni dornici să rişte şi chiar să-şi sacrifice vieţile pentru această cauză.

– Şi apoi ce? Bormann, Himmler, Goebbels, Göring şi toată adunătura aia o să se ploconească şi or să vă dea Reich-ul pe tavă?

– Nu, dar avem planuri. Credem că le-o putem lua înainte să-şi dea seama că au pierdut jocul.

– Voi şi generalii voştri aveţi putere. Şi ce-ar urma?

– Cerem pace.

– Aliaţii vor solicita predare necondiţionată.

– Dacă naziştii vor fi în continuare la putere, da. Dar, dacă nu mai sunt, s-ar putea să fie mai rezonabili. Austriacul ăla arogant a avut dreptate cu un lucru: adevăratul inamic este bolşevismul. Poate că britanicii şi americanii nu cred încă asta, dar o să creadă curând. Nu vor să se trezească într-o dimineaţă şi să descopere că tancurile lui Stalin au ajuns la Rin, pentru că nu se vor opri acolo. O să aibă nevoie de o Germanie puternică şi liberă ca bastion împotriva bolşevicilor.

– Ce doriţi de la mine?

– Nimic... nu încă. Dar, când va veni ziua, dacă o să reuşim, trebuie să ştim că există formaţiuni în Luftwaffe pe care să putem conta. Ne poţi susţine cu grupul vostru de zbor?

– Asta depinde de oamenii mei. Unii dintre ei sunt încă naziști înrăiţi. Dar cei mai mulţi vor să trăiască suficient de mult încât să vadă sfârşitul războiului. Dacă le spun că acesta este cel mai bun mod prin care să facem pace şi să ne salvăm ţara de la o distrugere totală, o să mă urmeze.

– Excelent. Mai este un lucru... Trebuie să ne atragem oamenii de partea noastră. Ar fi de mare ajutor dacă ne-ar auzi mesajul de la un erou autentic, un excepţional pilot de vânătoare, cu medalii pe piept.

Von Tresckow făcu o pauză şi se uită întrebător la Gerhard.

– De ce zâmbeşti aşa?

– Pentru că asta mi-au spus băieţii cu propaganda de la Ministerul Forţelor Aeriene, când m-au trimis să fac un tur prin ţară acum vreo doi ani.

– Nu mă surprinde. Piloţii de vânătoare sunt cavaleri în armură moderni. Toţi vă vor de partea lor... Deci... Eşti de partea noastră?

– Da, spuse Gerhard. Sunt de partea voastră.

– Bine. Atunci nu o să mai auzi de mine. Dar, la momentul potrivit, o să ne bazăm pe tine să-ţi joci rolul.

– Înţeleg.

Von Tresckow se ridică să plece, dar se opri şi adăugă:

– Înţelegi, aceasta este ultima şansă a ţării noastre. Dacă nu facem ceva curând, o să fie prea târziu, iar Germania va deveni o Cartagină modernă: dărâmată până la ultima cărămidă… ştearsă de pe faţa pământului.

Era mijlocul zilei în 1 aprilie 1944, când uşa de la biroul lui Saffron se deschise fără să fi bătut cineva şi Leo Marks dădu năvală înăuntru, cu o privire furioasă, fluturând în aer o bucată de hârtie de teleprinter.

– Ai văzut asta? întrebă el, prea enervat ca să se mai deranjeze cu introduceri. Este glumiţa de 1 aprilie a lui *Herr* Giskes.

Saffron se ridică şi ocoli biroul ca să-l întâmpine.

– Iată, spuse Marks, dându-i hârtia.

Pe ea era tipărit textul unei telegrame, care spunea:

ÎNCERCAŢI SĂ VĂ FACEŢI TREABA ÎN OLANDA FĂRĂ ASISTENŢA NOASTRĂ. CONSIDERĂM CĂ ESTE DESTUL DE NECINSTIT AVÂND ÎN VEDERE COOPERAREA NOASTRĂ LUNGĂ ŞI PLINĂ DE SUCCES CA AGENŢI AI VOŞTRI. DAR NU CONTEAZĂ, ORICÂND O SĂ VREŢI SĂ FACEŢI O VIZITĂ PE CONTINENT PUTEŢI SĂ FIŢI SIGURI CĂ O SĂ FIŢI PRIMIŢI CU ACEEAŞI GRIJĂ ŞI CONSECINŢE CU CARE AU FOST PRIMIŢI TOŢI CEI PE CARE I-AŢI TRIMIS PÂNĂ ACUM. LA REVEDERE.

– Ha! râse Saffron sec în timp ce-i dădea mesajul înapoi lui Marks. Presupun că asta este ideea de glumă a celor din Abwehr.

– Obraznic nătărăul, nu-i aşa? A trimis-o simultan de pe zece staţii radio ale noastre, ca să ştim că la el au fost în tot acest timp. Pe de altă parte...

Marks făcu câțiva pași spre ușă, o închise și se întoarse.

– Nu știi de la mine, dar chiar în clipa când Giskes își făcea farsa, noi ne strecuram pe teritoriul lor. Azi noapte au fost două parașutări diferite în Olanda, patru agenți în total. Și nu a știut că veneau.

– Sper că au multe rezerve din tabelele noastre de unică folosință.

– Au, într-adevăr... și totul datorită ție, draga mea soție, pentru că ai dovedit că sunt funcționale.

– Orice ca să te ajut, dragul meu soț.

Saffron și Marks își spuneau soț și soție de când se întorsese ea de la Londra, rămăsese ca o glumă între ei în toate aceste luni. Când ajunse înapoi din Belgia, fu interogată minuțios. Le explică lui Gubbins și Amies cu cele mai profesioniste detalii tot ce i se întâmplase, cum reacționase, care îi erau impresiile din fiecare întâlnire, eveniment sau loc, în cazul în care ar fi fost nuanțe ce ar fi putut fi obținute din informațiile pe care le avea. Le spuse despre discursul lui Schröder de la Ridderzaal din Haga și despre planul nazist de a rezolva chestiunea evreiască în Olanda și, se părea, despre ambițiile lor monstruoase de a eradica toți evreii din Europa.

Îi informă cu privire la suspiciunile lui Jean Burgers în legătură cu Prosper Dezitter și la amanta lui, Florie Dings. Burgers era convins că aceștia erau spioni germani și compromiteau activitățile Grupului G. din Belgia, infiltrându-se în grupurile de Rezistență, oferind adăposturi doar pentru a le divulga și adunând informații despre activitățile agenților. Erau agenți dubli extrem de eficienți. Dezitter era un maestru al identităților false, dar putea fi identificat ușor prin faptul că îi lipseau una sau două falange de la degetul mic al mâinii drepte. Era o trăsătură pe care o putea ascunde în majoritatea timpului, dar nu întotdeauna.

În săptămânile care urmaseră, Burgers făcuse publice descrierile lui Dezitter şi Dings în presa underground, iar Amies organizase Săptămâna Operaţiunii Şobolanul, trimiţând agenţi să asasineze trădătorii din Belgia. Dezitter şi Dings erau în capul listei. Guvernul belgian din exil, de la Londra, se declară nemulţumit de ideea unor execuţii fără proces, iar operaţiunea fu întreruptă oficial. Totuşi, Saffron auzi rapoarte că Dings fusese găsită moartă la intrarea în blocul ei, ucisă de douăzeci şi două de lovituri cu o şurubelniţă ascuţită. Dezitter fugise din Belgia şi era urmărit de Rezistenţă.

Saffron fusese promovată la gradul de căpitan şi i se oferi un rol nou: conducerea agenţilor care erau trimişi în Belgia, planificarea misiunilor acestora şi observarea activităţilor lor odată ce erau trimişi pe teren. Asta însemna că era în contact cu multe persoane din grupurile de Rezistenţă locală din Belgia, ale căror activităţi deveneau tot mai eficiente, în timp ce soarta războiului se întorcea împotriva Germaniei, iar agenţii de pe Baker Street deveneau tot mai experimentaţi în felul cum îşi duceau la îndeplinire sarcinile.

Slujba lui Saffron presupunea multe ore de lucru şi îi puse multă responsabilitate pe umeri. Era interesată la nivel personal de siguranţa agenţilor ei şi se temea pentru ei mai mult decât se temuse vreodată pentru ea însăşi. Chiar şi când cei de pe Baker Street îşi făceau treaba cât se putea de bine, viaţa unui agent din Europa Ocupată era ameninţată de un pericol teribil, pentru că tot mai erau trădători, colaboratori şi agenţi dubli împrăştiaţi în rândurile forţelor de Rezistenţă. Doi dintre agenţii lui Saffron fuseseră trădaţi şi daţi pe mâna Gestapo-ului, iar pierderea lor o lovise greu.

Erau şi triumfuri printre dezastre. Cu mai puţin de trei luni mai devreme, Grupul G. reuşise o lovitură uimitoare: o serie de atacuri simultane cu bombă împotriva reţelei de

electricitate belgiene, care lăsară ţara fără energie în ziua următoare. Birourile, fabricile, minele şi căile ferate – toate fuseseră închise, iar unele dintre ele nu se reîntoarseră la capacitate maximă decât după o săptămână. Inamicul primise o lovitură serioasă, iar ţara primi un mesaj clar că invadatorii lor nu mai aveau controlul deplin. Ştirile o încântară pe Saffron, iar faptul că Jean Burgers ajutase la organizarea schemei făcea ca victoria să fie cu atât mai satisfăcătoare.

– Aşadar, mergi la conferinţa asta cu verişorii noştri americani? întrebă Marks, schimbând subiectul.

– Da, Amies m-a rugat să reprezint secţiunea T.

– Ne vedem acolo. O să ţin celor prezenţi o prelegere despre noile metode de criptografie... Între timp, te-ai mai refăcut? După povestea din Olanda, mă refer...

Cei din Baker Street nu obişnuiau să recunoască efectele fizice şi psihologice ale unei misiuni. Lui Saffron îi era greu să-şi scoată din minte ce se întâmplase în noaptea când îl ucisese pe Karsten Schröder, dar nu făcuse niciodată o dramă din asta. Leo Marks era singurul căruia i se confesa. Dar chiar şi faţă de el, simţea o pornire să-şi treacă sentimentele sub tăcere.

– O, este în regulă, spuse ea. Nimic de care să te îngrijorezi.

Marks nu putea fi prostit atât de uşor.

– Mai ai coşmaruri, fetiţo? întrebă el cu grija autentică a unui prieten, lăsându-şi deoparte neseriozitatea obişnuită.

– Câteodată... suspină Saffron. Mă simt de parcă nenorocitul ăla mă bântuie. Poate asta sunt fantomele, prezenţa morţilor în visele celor vii.

– Hmm... murmură Marks în semn de apreciere. Fraza asta aproape că merită să intre într-unul dintre poemele mele mult lăudate.

Marks era aproape la fel de cunoscut pe Baker Street pentru poezia sa cum era pentru coduri.

– O poţi folosi, spuse Saffron, în schimbul unei fripturi zdravene. Am fost crescută carnivoră. Am nevoie de carne roşie ca să supravieţuiesc, mai mult decât pot primi pe cartelă.

– Atunci ne-am înţeles: îmi dai cuvintele tale la schimb pentru niscaiva carne de vită. O să-mi întreb sursele imediat.

– Oh, îţi mulţumesc, dragul meu, ce furnizor minunat eşti tu! Acum trebuie să mă întorc la lucru. Nu vreau ca yankeii ăia să creadă că nu-mi fac treaba.

* * *

Două zile mai târziu, după ce cinară la Lyons Corner House, unde se testară reciproc în legătură cu prezentările pe care urmau să le ţină, ca nişte elevi care se pregătesc pentru examen, Saffron şi Marks o luară prin Whitehall spre Ministerul de Război, apoi pe sub arcadele sale negre şi întunecoase. Erau într-o stare de spirit bună. Întâlnirea avea ca obiect coordonarea diverselor mişcări de Rezistenţă din Europa Ocupată în faţa invaziei care urma. În Olanda, Belgia şi Franţa aveau să aibă loc o serie de sabotaje şi de războaie de gherilă organizate în mare parte de SOE, concretizate prin sabotarea căilor ferate, blocarea drumurilor, detonarea podurilor şi prin orice alte acţiuni care să-i oprească pe cei din Wehrmacht să aducă întăriri pe plajele unde aveau să debarce forţele britanice, americane şi canadiene. În trecut, celor din Baker Street le-ar fi fost greu să ducă la îndeplinire o asemenea misiune. Dar acum organizaţia era încurajată de abilitatea sa de a introduce în Europa agenţi şi de a-i extrage de acolo, de a le asigura forţelor din Rezistenţă arme, muniţii, echipament radio şi bani şi de a planifica campanii subversive şi de sabotaj.

Succesul invaziei depindea de abilitatea de a securiza un avanpost pe teren francez. Baker Street avea să joace un rol

important în această acțiune, iar Saffron abia aștepta să-și prezinte contribuția pe care avea să o aibă secțiunea belgiană.

Ea și Marks o luară pe niște trepte spectaculoase de marmură albă care urcau până la jumătate înainte să se despartă în două culoare separate ce ocoleau prin stânga și prin dreapta atriumul central, reîntâlnindu-se după aceea la etajul întâi. Pe peretele din fața lor atârna un ceas ornamentat de aur, iar deasupra lui se profila un balcon din colonada ce înconjura partea de sus a scărilor. Saffron văzu bărbați în uniformă din diferite țări și servicii, unii fumând, alții ținând în mână căni de ceai, vorbind între ei înainte de deschiderea formală a prezentărilor.

Un bărbat îi atrase atenția. Purta uniforma albastru închis și șapca albă a Marinei Statelor Unite. Avea gradul de locotenent comandor. Se sprijinea de balustrada de piatră sculptată care înconjura balconul, cu o postură relaxată care lui Saffron îi păru cunoscută.

Se opri ca trăsnită pe scări, în timp ce inima prinse să-i bată nebunește. *Nu, nu poate fi el!*

Locotenentul comandor își întoarse capul și privi spre scări. Ochii li se întâlniră și se priviră cu o intensitate care o făcu să simtă un șoc ca o lovitură în stomac.

– Danny, oftă ea.

Când se oprise Saffron, se oprise și Marks. Văzuse cum se uitaseră unul la celălalt ea și americanul și efectul pe care-l produsese asupra ei.

– Un cunoscut? întrebă el cât putu de firesc.

Saffron nu scoase o vorbă. Încuviință din cap. Își mușcă buza de jos. Și, fără cuvinte, urcă restul scărilor.

Un alt ofițer de pe Baker Street îi aștepta.

– Unde ați fost? întrebă el. Spectacolul este pe cale să înceapă, dar bătrânul vrea să ne pregătească mai înainte. L-ați făcut să aștepte...

– A, spuse Marks.

Știau cât de mult ținea la punctualitate generalul Gubbins. Se grăbiră în antecameră, unde așteptau Gubbins și alți oameni din SOE.

Gubbins nu le spuse nimic lui Saffron și Marks. Nu era nevoie. O privire rece din partea acelor ochi albaștri ca gheața îi puse la locul lor la fel de eficient ca o tiradă.

– Bine, acum că suntem toți aici, să ne asigurăm că suntem pe aceeași lungime de undă, spuse Gubbins. Fiecare dintre voi are de adus o contribuție în programul zilei de azi. Faceți-o. Citiți-vă prelegerile. Să nu fiți tentați să improvizați. Fără glume în timpul prezentărilor.

– Cu mine vorbește? îi șopti Marks lui Saffron.

Ea nu-i răspunse. Mintea i-o luase razna după ce îl văzuse pe Danny. O parte din ea voia să năvălească afară pe ușă din camera asta întunecoasă și mică, să alerge spre balcon și să i se arunce în brațe. O altă parte era recunoscătoare că nu avusese prilejul de a se face de râs.

Nu-l ascultase pe Gubbins, dar simți, mai mult decât auzi, că acesta ajungea la finalul observațiilor.

– Da, domnule, spuse ea împreună cu ceilalți, atunci când îi întrebă dacă înțeleseseră mesajul.

– Foarte bine atunci, spuse Gubbins. Urmați-mă.

Îi conduse într-o sală de conferințe care avea pereții cu lambriuri închise la culoare sub un tavan boltit și alb. Două candelabre de bronz, suspendate din tavan în lanțuri, atârnau deasupra unei mese de stejar, destul de lungă încât să găzduiască o duzină de scaune pe fiecare parte. Reprezentanții britanici și canadieni fură conduși spre o latură a mesei. Omologii lor americani, spre cealaltă.

Saffron își ocupă locul. Era singura femeie din cameră, cu excepția unei stenografe așezate într-o parte, care lua notițe de

la întâlnire. Îi luă câteva secunde să-şi scoată din geantă toate lucrurile de care avea nevoie şi să se asigure că avea la dispoziţie raportul despre Belgia, un carnet de notiţe şi un stilou.

Privi înainte, peste masă, drept în ochii lui Danny Doherty. El îi zâmbi: zâmbetul leneş, plin de încredere în sine şi devastator de seducător pe care ea şi-l amintea cu atâta claritate din Arisaig. Trecuseră aproape doi ani, dar când văzu acel zâmbet şi felul cum i se strânseră ochii, i se păru că se despărţiseră doar de câteva minute.

Îşi folosi tot autocontrolul pe care îl avea la dispoziţie ca să treacă ziua cu bine. Se trezi recunoscătoare pentru instrucţiunile abia auzite ale lui Gubbins. Tot ce i se cerea era să rezume operaţiunile curente ale secţiunii T şi cele planificate să coincidă perfect cu invazia. Când i se puseră întrebări, răspunse la acestea cât putu de detaliat. Nu vorbi în alte situaţii şi făcu tot ce putu să fie atentă la cine vorbea, nu la chipul bărbatului ce se afla de partea cealaltă a mesei. Era greu să nu se întrebe ce făcuse Danny de când o întâlnise ultima oară. Din câte ştia ea, urma să se însoare cu iubita lui din Washington DC. Nu avea verighetă pe deget, dar erau suficienţi bărbaţi căsătoriţi care nu o purtau. Din câte ştia ea, putea să fie deja tată.

În cele din urmă, întâlnirea se încheie. Generalul în rezervă care găzduise întâlnirea rezumă toate punctele asupra cărora se înţeleseră, privi spre Gubbins şi agenţii SOE şi spuse:

– Ştiţi, domnule general de brigadă trebuie să recunosc că am fost destul de sceptic cu privire la oamenii dumneavoastră. Presupun că sunt un tradiţionalist. Felul în care înţeleg eu un război este să înrolez o mulţime de flăcăi, să-i antrenez până scot untul din el, să le dau cel mai bun echipament pe care îl are de oferit Unchiul Sam şi să-i pun să lupte împotriva nenorociţilor de inamici. Ideea de a trimite civili, inclusiv femei civile, la pierzanie, ca să-l omoare pe inamic şi să-i saboteze

operaţiunile, ei bine, nu m-am împăcat niciodată prea bine cu asta. Dar trebuie să recunosc, rezultatele pe care le obţineţi sunt foarte impresionante.

Ochii îi căzură asupra lui Saffron.

– Spune-mi, căpitane, ai vorbit bine despre mişcarea de Rezistenţă din Belgia şi despre eficienţa ei împotriva germanilor. Ai fost acolo şi i-ai întâlnit tu însăţi pe oamenii ăştia?

– Nu sunt sigură dacă am voie să răspund la această întrebare, domnule, spuse Saffron.

Se uită către Gubbins. Acesta încuviinţă din cap abia vizibil. Ea i se adresă din nou generalului.

– Da, domnule, am fost. Am petrecut câteva luni anul trecut în Ţările de Jos. M-am întâlnit cu câţiva dintre membrii-cheie ai Rezistenţei... şi cu câţiva din administraţia germană.

– Ei, să fiu al naibii. Iată-ne, domnilor, visând la ziua când o să punem piciorul în Europa Ocupată, iar domniţa de aici ne-a luat-o înainte. Felicitările mele, doamnă.

– Mulţumesc, domnule.

Saffron auzi o tuse la dreapta ei. Marks îi dădea un bilet. *Te avertizez!* scria. *De acum înainte plănuiesc să-ţi spun Domniţa.*

Saffron se gândi câteva secunde şi apoi, în timp ce generalul se ridica să plece, scrise răspunsul: *Şi eu te avertizez. Sunt antrenată să ucid.*

* * *

– I-ai cucerit pe toţi, îi spuse Danny.

O aştepta pe Saffron la ieşirea din sala de conferinţe.

– Nu pot să vorbesc, spuse ea. Gubbins vrea să ne întoarcem pe Baker Street pentru o şedinţă.

– Trebuie să te văd, Saffron.

Se strădui din greu să reziste. Şi apoi se gândi: *De ce? De ce trebuie să-mi refuz asta? Probabil că Gerhard este mort. Dacă*

Danny este căsătorit, asta este problema lui. De ce trebuie să fiu atât de singură tot timpul?

– Ar trebui să pot ieşi la opt jumătate, spuse ea.

– O să fiu acolo, la intrare.

– Nu. O să fim văzuţi. Ascultă, o să iau autobuzul de la lucru până la Knightsbridge. Ne întâlnim la intrarea în Scotch House. Este la colţ, la capătul străzii Sloane. Nu ai cum s-o ratezi.

– O ştiu, zâmbi el. Am cumpărat de acolo o pătură în carouri pentru mama.

– O să încerc să fiu acolo la ora nouă. Dar nu sunt sigură că o să pot ajunge la timp.

– O să aştept.

Era aproape zece fără un sfert când Danny o văzu pe Saffron coborând din autobuz. Se sprijinea de cantul unei porţi, în umbră, ca să nu poată să-l vadă dacă s-ar fi uitat împrejur. O văzu cum ezită şi cum îi căzură umerii când nu văzu pe nimeni la locul întâlnirii.

Atunci el înaintă pe trotuar. Faţa ei se lumină, întregul corp i se îndreptă, iar Saffron alergă înspre el, cu o expresie încântată pe faţă. Dar era şi disperare. El îşi deschise mâinile să o primească, iar ea i se aruncă în braţe. Îşi înfundă capul în umărul lui, fără să-l privească, ţinându-l de mijloc şi lipindu-se tot mai strâns de corpul lui, aproape cu înverşunare.

El o ţinu şi îi simţi trupul tremurând în braţele sale. Plângea. El o mângâie pe păr şi murmură:

– Gata, gata...

Se aplecă şi o sărută pe creştetul capului, iar mirosul ei îi umplu nările. Ea scoase un sunet, un geamăt moale.

Danny nu reuşi să-şi dea seama ce era cu el. Simţea o nevoie copleşitoare s-o protejeze pe fata asta care încerca atât de tare să fie puternică; îşi dorea s-o ţină în siguranţă pentru ca ea să nu mai fie nevoită să fie puternică. Voia să-i fie zid în faţa lumii,

cavalerul ei în armură strălucitoare. Şi, în acelaşi timp, voia s-o posede, s-o dezbrace, s-o răvăşească şi s-o audă cum ţipă.

Totuşi, pentru moment, ştia că trebuia să-i ofere un timp. O ţinu strâns şi, după o vreme, ea îşi ridică faţa către el, iar în ochii ei era o privire pe care el nu o mai văzuse niciodată. Nu era agentul dur şi bine antrenat pentru spionaj sau fata bogată şi sofisticată. Chipul i se înmuiase şi arăta toată durerea şi vulnerabilitatea şi pierderea unei fiinţe orfane de mană. Se străduise atât de mult să-şi ascundă suferinţa asta, de ea însăşi şi de toţi ceilalţi. Simţi că o vedea pe adevărata Saffron Courtney. Avusese suficientă încredere în el încât să-i arate sufletul ei, iar Danny nu ştiu cum să reacţioneze la asta. Îi luă capul în mâini şi o sărută, sperând că iubirea lui îi putea cumva vindeca rănile.

Rămaseră îmbrăţişaţi în timp ce, în jurul lor, oamenii care mergeau cu metroul ieşeau şi intrau în valuri în staţia Knightsbridge, iar maşinile şi autobuzele îşi vedeau de drumul lor prin intersecţii.

Saffron fu cea care se desprinse în cele din urmă. Îl luă pe Danny de mână şi spuse:

– Vino cu mine.

Merseră la braţ pe Chesham Court, apoi reuşiră să se ţină la o oarecare distanţă unul de altul în timp ce urcau cu liftul lent şi zăngănitor până la etajul lui Saffron împreună cu o doamnă în vârstă şi cu pechinezul acesteia. Liftul ajunse la destinaţie. Saffron şi Danny ieşiră din el şi se îndreptară, ţinându-se de mână, spre uşa ei.

– Nu încă, şopti ea, atunci când Danny încercă să-şi pună braţul în jurul ei. S-ar putea să ne vadă cineva.

Stăpânirea de sine era chinuitoare. Pe Saffron o durea dorinţa de a face dragoste cu el, iar frustrarea îi făcea disperarea şi mai intensă.

Întoarse cheia. Intrară. În secunda în care uşa se închise în spatele lor şi puseră zăvorul, Saffron se lipi strâns de corpul lui Danny, simţindu-l excitat şi nerăbdător. Merseră împleticindu-se până la dormitorul ei, încă îmbrăţişaţi, după care începură să se dezbrace.

Saffron reuşi să se elibereze prima din uniformă. Nu-i mai păsa de nimeni şi nimic în afară de ea însăşi şi de Danny şi de dorinţa de a-l simţi în ea. Îşi petrecuse aproape toată viaţa în sarcini şi responsabilităţi. Nu voia să gândească, să ia decizii sau să-i pese de orice altceva în afară de plăcere.

El avea un corp zvelt, cu umeri laţi şi puternici, şi se uita la ea cu hotărârea feroce a unui vânător.

Saffron îl privi în ochi şi spuse:

– Iată-mă.

* * *

Mai târziu în acea noapte, Danny îi spuse lui Saffron că reuşise să fie transferat înapoi în Marină.

– Am fost plecat de atât timp, încât nu mai ştiu care e capul şi care e coada navei.

– Capătul ascuţit e în partea din faţă, spuse Saffron.

Danny râse.

– Partea din faţă – aia e tribordul, nu-i aşa?

Nu vorbiră de război sau de alte persoane din vieţile lor. Danny nu-i spuse lui Saffron dacă era căsătorit şi ea nu-l întrebă. Petrecură trei nopţi şi două zile împreună, când Saffron observă că îi era aproape imposibil să se concentreze la muncă, din cauza frisoanelor ce-i treceau prin corp ca nişte replici de cutremur de câte ori îşi aducea aminte de noaptea precedentă.

Apoi veni a treia dimineaţă şi, de data aceasta, rucsacul lui Danny stătea pe podeaua din camera de zi a lui Saffron când se duse în bucătărie să-i facă o cană de cafea. Danny se ridică din pat şi nimic nu-l mai tentă să se mai întoarcă acolo, deoarece un jeep venea să-l ia la ora 8:00 fix şi trebuia să-l aştepte pe trotuar.

Plecă la fel de brusc precum apăruse. Saffron își păstră calmul când îi făcu cu mâna. Voia ca ultima lui amintire legată de ea să fie una bună. Numai după ce jeepul dispăru pe drum în jos, iar ea urcă în liftul șubred înapoi în apartamentul ei, închizând ușa după ea, izbucni în plâns.

Se liniști după un timp și, la fel cum soarele iese la iveală din spatele celor mai întunecați nori după ce trece ploaia, așa i se îmbunătăți și ei starea de spirit, simțindu-se aproape bucuroasă când luă autobuzul spre Baker Street. Trebuia să recunoască, nimic nu-i făcea corpul să se simtă mai viu ca nopțile de dragoste.

Își aminti momentul când se dezbrăcase de uniformă și avusese revelația corpului său gol. Războiul dura de aproape cinci ani. Își petrecuse acest timp ca șofer, luptător, agent și ofițer. Dar în cele trei nopți nu fusese altceva decât femeie. Și era de-a dreptul uimitor.

* * *

Otto, tatăl lui Konrad von Meerbach, fusese infidel pe toată durata căsniciei sale. Nu făcuse niciun efort să fie discret, și nici să ușureze durerea personală și umilirea în societate a soției sale, Athala. Voia s-o părăsească. Nu ținea ascuns acest lucru. Cu toate astea, nu reuși niciodată să obțină un divorț. Credința catolică a Athalei însemna că nu ar fi făcut acest pas în nicio circumstanță și, măcar o dată în viață, soțul ei se văzu obligat să-i facă pe plac.

Privind înapoi, Konrad găsea comportamentul tatălui său față de mama sa vrednic de dispreț. Desigur că nu găsea obiecții pentru toți acei ani de cruzimi și neglijențe. Din perspectiva lui, mama sa nu reușise să-și satisfacă soțul și merita orice pedeapsă pe care acesta ar fi vrut să i-o dea. Ce-l făcea pe Konrad să disprețuiască comportamentul tatălui său era

slăbiciunea bătrânului de a nu fi reuşit să divorţeze de soţia lui, dincolo de dorinţele ei.

Când se ivi şansa să scape de prima lui soţie, Trudi, Konrad nu pierdu timpul. Trudi era o blondă drăguţă, docilă, dar insipidă, a cărei primă calitate era că era nepoata îndepărtată a lui Gustav von Bohlen und Halbach, sau Gustav Krupp din marea companie Krupps implicată în industria oţelului şi a armamentelor. În ciuda statutului şi a avantajelor în afaceri pe care Trudi i le oferea lui Konrad, era o dezamăgire în pat, iar el avu multe aventuri. O informă că ea avea să fie de acord cu divorţul în orice termeni ar fi ales el pentru ea.

– Şi dacă nu sunt de acord cu termenii tăi? întrebă ea.

– Atunci o să-ţi petreci restul zilelor într-un lagăr de muncă silnică.

Chiar şi după ani de căsnicie, ticăloşia lui Konrad îi putea lua soţia pe nepregătite.

– Dar... dar...

Abia dacă putea să scoată cuvintele.

– Sunt mama copiilor tăi. Cum le-ai putea lua mama de lângă ei?

– Uşor. Ar fi alegerea ta, în cele din urmă. Dacă vrei să aibă o mamă copiii tăi, o să mă laşi să divorţez.

Divorţul fu semnat o lună mai târziu.

Konrad era liber să se căsătorească cu Francesca von Schöndorf. Francesca era amanta lui şi se căsători cu Konrad ca să se răzbune pe fratele său, Gerhard, care o refuzase în favoarea lui Saffron. Cu cât observa mai mult efectele urii asupra personalităţii ei, cu atât găsea mai multă plăcere în a găsi moduri noi de a o corupe. Ştia că nu-l iubea într-un fel siropos. Îşi dădea seama că o parte din ea se ura pentru că îi permitea s-o ia în stăpânire cu violenţă. Dar asta făcea sexul cu ea şi mai atrăgător, pentru că era asemănător unui viol şi astfel

mai satisfăcător decât un act voluntar de împerechere: pentru că era vorba de control şi de putere.

Ea i se supunea lui Konrad pentru că devenise dependentă de toate lucrurile pe care acesta i le putea oferi. Chiar şi înainte de divorţ, devenise de mult stăpâna castelului Meerbach, cu o armată de oameni la cheremul ei. Se îmbrăca în cele mai frumoase haine pe care i le putea oferi Parisul. Se mişca în cercurile cele mai înalte ale societăţii naziste. Eva Braun şi Magda Goebbels se numărau printre cele mai apropiate prietene ale ei. Până şi *Führer*-ul se declarase fermecat de ea. Pentru o fată crescută într-o familie al cărei nume aristocratic nu era egalat de o avere mare, acestea erau culmi ameţitoare, transformate în adicţie de cantităţile prodigioase de alcool şi narcotice din curtea *Führer*-ului abstinent, nefumător şi vegetarian.

Konrad şi Francesca se căsătoriră sâmbătă, 15 iulie 1944, iar el îşi luă o săptămână liberă ca să-şi petreacă luna de miere la castelul Meerbach. Cinci zile mai târziu, în timp ce navigau pe apele limpezi ale lacului Constance (deoarece Konrad se considera un navigator desăvârşit), liniştea le fu deranjată de o barcă cu motor a armatei care se îndrepta cu viteză către ei. Se opri în faţa ambarcaţiunii lui Konrad, forţându-l să oprească şi să dea drumul la pânze.

– Asta este o ofensă! strigă Konrad, stând în picioare la proră şi ridicând pumnii către barca cu motor. Sunt în luna de miere. Am dat ordine stricte să nu fiu deranjat.

Un ofiţer tânăr ieşi din cabina bărcii cu motor şi se apropie de balustrada bărcii cu pânze, care stătea acum aliniată cu a lui.

– Îmi cer scuze, *Herr Brigadeführer*. Am primit ordine să vă escortez la mal cât mai repede posibil.

Primul instinct al lui Konrad fu acela de teamă că cineva din Berlin îl trădase. Se simţi brusc îngrozit, pentru că lupta pentru putere din vârful Reich-ului era, conform *Führer*-ului,

o continuă luptă pe viaţă şi pe moarte. Din această cauză, putea fi la propriu fatal să arăţi semne de slăbiciune. Se hotărî să se arate tare.

– Sper să existe un motiv foarte bun pentru asta, strigă Konrad, sau tu şi toţi oamenii tăi o să vă treziţi pe frontul rusesc.

– Da, domnule. Ordinele mele vin direct de la Berlin. Trebuie să vă informez că aceasta este o problemă de stat urgentă, ce implică siguranţa *Führer*-ului.

– A *Führer*-ului? S-a întâmplat ceva? A fost rănit sau...

Konrad nu reuşi să-şi termine propoziţia.

– Nu ştiu, domnule, răspunse tânărul ofiţer de marină. Nu mi s-a dat nicio informaţie despre *Führer* în afară de ce v-am spus. Pot doar să vă spun că trebuie să mergeţi la cel mai apropiat telefon cu linie securizată şi să sunaţi imediat la comandamentul SS. Vă rog, *Herr Brigadeführer*, dacă dumneavoastră şi contesa aţi urca la bordul bărcii noastre, am putea să vă legăm yachtul de barca noastră şi să-l tractăm la mal. O să dureze doar câteva minute.

Un sfert de oră mai târziu, Konrad se afla în biroul său privat din castelul Meerbach, unde dispunea de o linie securizată cu Berlinul. I se spuse că fusese detonată o bombă la Wolf's Lair, cartierul general al *Führer*-ului din Prusia de Est, de unde conducea luptele pe Frontul de Est şi pe noul front din Normandia, unde Aliaţii invadaseră Franţa. Printr-un miracol, bomba fusese aşezată lângă piciorul unei mese de metal, care îl protejase pe *Führer* de explozie. Acţiunea de descoperire a conspiratorilor era deja în desfăşurare. Tuturor ofiţerilor superiori li se cerea prezenţa imediată la post.

– Îmi pare rău, draga mea, dar luna noastră de miere s-a încheiat, o informă Konrad pe Francesca. Va trebui să-ţi găseşti distracţii aici. Trebuie să mă întorc imediat la Berlin.

– Cum este *Führer*-ul? întrebă ea.

– A supravieţuit unei tentative de asasinat şi este teafăr. Pot să te asigur că nu se va putea spune acelaşi lucru despre cei care au încercat să-l omoare.

* * *

În 21 iulie, general maiorul Henning von Tresckow se sinucise pe front, lângă satul Królowy Most din estul Poloniei, detonându-şi sub bărbie o grenadă de mână. În dimineaţa următoare, când cei din SS îi percheziţionară lucrurile, căutând indicii care i-ar fi putut îndrepta spre alţi conspiratori, un ofiţer – al cărui rang civil era acela de inspector în poliţia criminalistică – citea un carnet de notiţe care fusese găsit sub salteaua lui von Tresckow, când dădu peste ceva care îl făcu să se oprească. Puse carneţelul jos şi fumă o ţigară în timp ce se gândea la ce să facă în continuare. Ajunse la aceeaşi concluzie la care ar fi ajuns orice individ cu rang de mijloc din orice organizaţie mare: să dea problema mai sus în lanţul de comandă.

Duse jurnalul la şeful său direct şi spuse:

– Mă scuzaţi, *Sturmbannführer*, dar am descoperit ceva ce cred că trebuie să vedeţi.

Fostul poliţist găsi notiţa la care se referea şi îi explică semnificaţia.

Sturmbannführer Franz Minke îşi câştigase rangul mai degrabă prin linguşeală politică decât prin competenţă şi depindea foarte mult de experienţa şi cunoştinţele ajutorului său.

– Ce crezi că ar trebui să fac? întrebă el.

– Aş merge la Berlin, aş insista să obţin o întâlnire personală, aş explica de ce mă aflu acolo şi că este vital ca el să vadă prima oară asta, fiindcă ar fi, desigur, dreptul lui să decidă cum anume să continue.

– N-o să fie mulţumit să vadă asta.

– Poate că nu, dar va fi foarte mulţumit dacă o vede el mai degrabă decât cineva care ar putea-o folosi împotriva lui.

– Atunci va fi bucuros că a aflat de la mine?

– Da, domnule... şi uşurat... şi foarte recunoscător.

În mai puţin de o oră, *Sturmbannführer* Minke şi carnetul lui von Tresckow se aflau în drum spre Berlin.

* * *

Lui *Sturmbannführer* Minke i se opri inima pentru câteva secunde, crezând că făcuse o greşeală teribilă. *Brigadeführer* von Meerbach nu era cunoscut ca un om blând. Se ştia despre el că era de o cruzime rece şi nemiloasă, excepţională chiar şi pentru standardele SS. Dar atunci von Meerbach făcu ceva ce îl luă total prin surprindere pe Minke. Începu să râdă în hohote. Se cutremura de râs. Se ţinea cu mâinile de burtă, de parcă tocmai îl văzuse pe cel mai amuzant comediant spunând cea mai bună glumă a lui.

Minke chicoti nervos, nesigur dacă trebuia să reacţioneze tot aşa în faţa amuzamentului ofiţerului său superior.

– O, asta e nepreţuită... absolut nepreţuită, spuse von Meerbach îndreptându-se şi ştergându-şi o lacrimă de râs din colţul ochiului. Cum ai spus că te cheamă?

– Minke, *Brigadeführer*.

– Ei bine, Minke, mi-ai înseninat ziua... şi pe a dragii mele soţii, când o să audă despre asta. Iată dovada că fratele meu cel îngâmfat şi iubitor de evrei e trădătorul care am crezut întotdeauna că este. O, a crezut că i-a prostit pe toţi, frumosul pilot de performanţă, cu toate medaliile alea. Dar pe mine nu m-a prostit. Am ştiut că, dacă o să las capcana deschisă suficient timp, o să calce în ea. Şi uite aici, în acest carnet, dovada că făcea parte din grupul lui Tresckow, unul dintre oamenii-cheie din conspiraţia împotriva *Führer*-ului. Priveşte aici,

spuse von Meebach, mergând către aghiotantul său, care stătuse discret până atunci într-un colţ umbrit al biroului.

Puse carnetul sub nasul aghiotantului şi îi arătă cu degetul pagina.

– Numele fratelui meu, data şi locul întâlnirii lor şi un singur cuvânt: „*Ja*". Doar două litere, dar spun totul.

Aghiotantul se încruntă.

– Mă scuzaţi, *Brigadeführer*, poate că nu înţeleg suficient astăzi, dar ce spun literele?

– Că fratele meu i-a spus *da* lui von Tresckow, desigur. A fost de acord să se alăture conspiraţiei. Normal, nu o scrie clar. Pentru el însuşi nu era nevoie şi n-ar fi vrut să facă evident înţelesul dacă ar fi găsit cineva carnetul. Dar, privind înapoi, acum că ştim ce avea în minte... O, nu am niciun dubiu ce înseamnă acel „*Ja*", şi nici Tribunalul Poporului nu o să aibă. Arestează-l pe fratele meu. Şi, Minke, spune-mi, cine a ajuns primul la această pagină?

Minke îi dădu numele fostului poliţist şi adăugă, pentru că acum vedea că îşi putea permite să fie generos:

– A înţeles imediat, la fel ca dumneavoastră, ce însemna această remarcă.

– Atunci este un ofiţer bun, aşa cum eşti şi tu, Minke, pentru că te-ai gândit să-mi aduci asta. Nu o să-ţi uit eforturile, poţi să fii sigur.

– Vă mulţumesc, *Herr Brigadeführer*.

Minke strălucea tot.

– Pentru nimic... Acum am face bine să sunăm la Tribunalul Poporului, câtă vreme e caldă treaba. Cu cât îşi primeşte fratele meu pedeapsa pe care o merită din plin, cu atât mai bine.

Gerhard nu mai conducea misiuni deasupra pământului rusesc. Grupul de Armate Sud fusese împins înapoi în Balcani, iar avioanele de vânătoare erau angajate în misiuni constante împotriva bombardierelor ruseşti şi americane care încercau să distrugă câmpurile de ţiţei şi rafinăriile româneşti, sursa principală de combustibil pentru Germania. Prima oară când auzi de tentativa de asasinat din 20 iulie se întorcea dintr-o misiune şi îşi găsi baza roind de zvonuri că *Führer*-ul era mort şi că avusese loc o lovitură de stat.

Se gândi la întâlnirea sa cu von Tresckow. Se întrebă dacă asta nu era cumva opera lui. Dar apoi sosiră ştirile că *Führer*-ul supravieţuise.

Păcat, se gândi Gerhard, şi deveni clar din starea de spirit a multora dintre piloţii săi că nu era singurul care avea această opinie.

Două zile mai târziu, complotul împotriva lui Hitler era aproape uitat. Aveau lucruri mai urgente la care să se gândească. Zilele când Luftwaffe deţinuse supremaţia pe cer trecuseră demult. Acum ruşii aveau avioane mai bune, produse în numere foarte mari. De câte ori zbura, Gerhard simţea cum îi scădeau şansele de supravieţuire. Supravieţuise cumva, însă era tot mai mică posibilitatea să o mai ducă mult timp.

Într-o după-amiază din prima săptămână a lunii august, se dădu jos din avion şi fu întâmpinat nu de echipajul de la sol, ci

de un bărbat în civil – Gestapo, înţelese Gerhard imediat – acompaniat de o jumătate de duzină de soldaţi Waffen-SS.

Gerhard fu arestat, aruncat în spatele unui camion, dus la Berlin şi închis într-o celulă subterană. Fu interogat timp de trei nopţi. Interogatoriile păreau în mod ciudat să fie infuzate doar pe jumătate cu ură, de parcă nimănui nu i-ar fi păsat ce răspunsuri dădea. Nu-l torturară, dar îl bătură de câteva ori. Chiar şi atunci, fusese lovit fără să fie rănit serios.

Cei care-l interogau îl acuzau că participase la complotul împotriva *Führer*-ului, însă întrebările lor erau straniu de vagi. Nu încercau să-l facă să mărturisească ceva ce ştiau sigur că ar fi făcut. Încercau să-şi dea seama *dacă făcuse ceva.* Şi, pe măsură ce continua interogatoriul, Gerhard trase concluzia că singura lor probă era o notiţă dintr-un carnet în care cuvântul cheie părea să fie „*Ja*".

Nu existau suficiente probe care să dovedească altceva în afară de faptul că proferase insulte la adresa *Führer*-ului într-o ceartă cu un om dintr-un bar. Cei care îl interogau pe Gerhard nu păreau deranjaţi de incapacitatea lor de a-i descoperi o ofensă mai serioasă. În loc să devină mai agresivi sau mai disperaţi în procesul interogării, atitudinea lor luă forma unei indiferenţe obosite, până în clipa în care încetară să-l mai târască din celula lui la interogatorii.

Trecu o săptămână în care fu lăsat în pace în celula îngustă, fără alt mijloc de a măsura trecerea timpului decât foamea crescândă care-i rodea stomacul. Era hrănit de două ori pe zi şi mâncarea era atât de proastă – cartofi rozalii de mucegai, varză putredă, pâine neagră şi uneori un cârnat tare ca piatra făcut din sânge congelat de animal – încât abia dacă reuşea să o înghită.

Apoi, într-o dimineaţă, gardianul îl informă că procesul lui avea să aibă loc peste două zile.

– Avocatul tău o să vină să te vadă astăzi, spuse gardianul.

Începu să râdă şi adăugă:

– Sunt sigur că o să facă o treabă bună.

Chiar şi după doisprezece ani în care naziştii se aflaseră la conducere, Gerhard tot mai credea că un avocat criminalist era un om strălucit, motivat de credinţa într-un sistem de justiţie, cu un intelect ascuţit dedicat apărării clientului său. Bărbatul care veni să-l vadă, strângând în mână un dosar de hârtie care conţinea două file de hârtie pe care erau trecute acuzaţiile care i se aduceau, era scund, îmbrăcat sărăcăcios, cu nişte dinţi care îi ieşeau uşor în afară şi cu părul unsuros lipit de cap. Vocea îi era subţire, iar accentul dur. Insigna Partidului Nazist de pe rever arăta în care tabără era.

– Mă numesc Karpf, spuse el. Presupun că te întrebi ce se va întâmpla la proces.

– Mă aştept să-mi prezentaţi cazul, răspunse Gerhard. Nu am jucat niciun rol în atacul împotriva *Führer*-ului. Singura probă împotriva mea e formată dintr-un cuvânt din două litere din jurnalul unui ofiţer pe care l-am întâlnit doar o dată în toată viaţa mea. Nu sunt avocat, dar am presupus întotdeauna că tribunalele operează pe bază de probe şi dovezi. În cazul meu, nu există niciuna. Nu sunt vinovat.

Faţa de şobolan a lui Karpf se schimonosi într-o grimasă dureroasă.

– A... da...

Îşi trase documentul din dosar.

– Văd că ai servit pe frontul rusesc.

– Da. De aceea nu aş fi avut cum să am de-a face cu acest complot. Eram în avion când a explodat nenorocita aia de bombă.

– Presupun că asta e explicaţia.

– Pentru ce?

– Pentru incapacitatea ta de a înțelege scopul pe care îl are Tribunalul Poporului. Dacă ai fi fost mai aproape de casă, ai fi știut că tribunalul nu are nevoie să stabilească dacă o persoană este inocentă sau vinovată. Tribunalul există pentru ca furia îndreptățită a oamenilor să poată fi direcționată înspre aceia care încearcă să submineze *Führer*-ul, Partidul și Reich-ul. Oamenii au nevoie să vadă că inamicii lor sunt pedepsiți, pentru ca ei să se poată simți în siguranță.

– Cu alte cuvinte, un proces de dragul spectacolului.

– Nu ar trebui să folosești expresia asta, Meerbach, sună a bolșevism.

– Sunt colonelul von Meerbach.

– Pentru tine, poate, dar nu pentru Tribunalul Poporului.

Karpf puse hârtia înapoi în dosar.

– Mă bucur că am avut ocazia să vorbim. O să ne întâlnim din nou peste două zile. Firește, o să pledez vinovat în numele tău. O zi bună.

* * *

Reacția inițială a lui Gerhard fu de furie la adresa nedreptății situației sale și de frustrare în fața incapacității de a face ceva. Acum înțelegea de ce se purtau cei care îl interogaseră cu atâta indiferență. Probele erau irelevante. Justiția încetase să existe.

Dar, în timp ce orele continuau să treacă, gândirea i se schimbă. Acum furia i se întoarse împotriva propriei prostii. Cum ar fi putut să se aștepte la altceva? Țara lui era condusă de lideri care închideau oameni despuiați, bărbați și femei laolaltă, într-o dubă pentru a-i ucide prin gazare; lideri care își petreceau timpul până murea ultima victimă bând cafea și înfulecând pateuri. Conducătorul ei lăsase o întreagă armată să moară de foame și frig, mai degrabă decât să se facă de râs

permiţându-le să se retragă. Într-o asemenea lume, de ce s-ar fi aşteptat cineva să existe justiţie?

Stătea treaz noaptea, întrebându-se care avea să-i fie soarta şi cum avea s-o întâmpine. Presupunea că pedeapsa pentru presupusa sa trădare avea să fie moartea. Dar văzuse atât de multă moarte, provocată în atât de multe feluri, încât perspectiva dispariţiei sale nu-i mai stârnea teroare. În plus, de moarte nu poate scăpa nimeni. Iar execuţia, fie prin împuşcare, fie prin spânzurare, era o moarte mai rapidă şi mai îndurătoare decât puteau aştepta majoritatea oamenilor.

Dimineaţa, în celulă sosi un al doilea vizitator.

Era un maior Luftwaffe pe care îl chema Bayer şi care era, din toate punctele de vedere, opusul avocatului Karpf. Bayer era înalt, bine făcut şi frumos ca un manechin. Avea uniforma imaculată şi era tuns impecabil. Gestul prin care salută „Heil Hitler" era demn de paradă.

– Lucrez la Ministerul Forţelor Aeriene, spuse el. Am marea onoare de a servi în stafful privat al *Reichsmarschall* Göring, aşa că ceea ce urmează să-ţi spun vine de la cel mai înalt nivel. Am vorbit clar?

– Da, răspunse Gerhard.

Avea în stomac o senzaţie nefamiliară pe care nu o putea identifica foarte clar. Îi luă o secundă să-şi dea seama că era vorba despre speranţă.

– Sunt sigur că nu trebuie să-ţi spun asta, şi anume faptul că, din postura de vicecancelar al Germaniei, imediat sub comanda *Führer*-ul, că *Reichsmarschall*-ul condamnă comploturile laşe şi trădătoare împotriva vieţii *Führer*-ului şi a *Reich*-ului.

– Desigur, încuviinţă Gerhard.

– Astea fiind spuse, au fost exprimate îngrijorări cu privire la nerăbdarea cu care au condus anumite elemente din SS cazul împotriva ta. A fost observat contrastul dintre lipsa unei

dovezi clare de trădare din partea ta şi anii de curaj şi serviciu pentru Patrie.

Gerhard nu spuse nimic, dar o înclinare abia perceptibilă din cap fu de ajuns să indice că auzise complimentul lui Bayer.

– Mai există şi un puternic sentiment de consternare ca un serviciu al Reich-ului să facă eforturi atât de mari ca să murdărească reputaţia unui bărbat dintr-un alt serviciu. Luftwaffe este dezonorată de atacul adus împotriva onoarei tale. Nu poate fi un lucru bun să organizezi un atac public asupra unui bărbat care a fost prezentat oamenilor drept un erou. Îi va deruta şi îi va face să-i pună sub semnul întrebării pe toţi eroii. Nimic din toate astea nu aduce niciun ajutor acelora cărora le pasă cu adevărat de bunăstarea Reich-ului.

– Şi care-i concluzia? întrebă Gerhard.

Bayer zâmbi cu jumătate de gură.

– O întrebare firească. Răspunsul este după cum urmează. S-a intervenit. S-a negociat. După cum îţi poţi imagina, Ministerul Justiţiei şi SS sunt la fel de invidioase una pe reputaţia celeilalte. Mulţi oameni ocupaţi şi-au dedicat o cantitate considerabilă de timp cazului tău...

Bayer se uită la Gerhard ca să scoată în evidenţă ce voia să spună. Acum era dator să justifice eforturile acestor oameni.

– S-a ajuns la o înţelegere mulţumitoare pentru ambele părţi. O să admiţi în faţa tribunalului că te-ai întâlnit cu trădătorul von Tresckow, că acesta ţi-a spus pe faţă care îi erau opiniile anti-*Führer* şi că ai neglijat să informezi autorităţile competente cu privire la această întâlnire. Este adevărat, nu-i aşa?

– Mă va incrimina dacă o să spun da?

– Dimpotrivă, o să te salveze.

– Atunci da, acesta este adevărul.

– În schimb, tribunalul va accepta că nu ai ştiut de complotul din 20 iulie, că nu ai avut niciun rol şi că nu porţi nicio responsabilitate criminală în această privinţă.

– Şi asta este adevărat.

– Foarte bine atunci, o să fii găsit vinovat pentru câteva acuzaţii minore – frazele specifice sunt încă în discuţie – şi o să fii condamnat la treizeci de zile de izolare, sub supervizarea Luftwaffe.

Bayer se uită prin celulă.

– O să ai parte de mâncare bună, de facilităţi sanitare, de cărţi pe care să le citeşti. O să ţi se pară ca o cameră de hotel după asta... sau în comparaţie cu ce ţi s-ar întâmpla dacă Tribunalul Poporului ar face cum vor ei.

Bayer dădu din cap cu dezgust.

– Spune-mi, ce crezi că ţi-ar face?

– Plutonul de execuţie... spânzurare probabil.

– Şi nu-ţi este frică de asta?

– Nu în mod special.

– Înţeleg. Eşti obişnuit să faci faţă morţii. Dar nu ai fi atât de norocos. Tribunalul Poporului te-ar trimite într-una dintre lagărele de concentrare, ca pe un criminal sau ca pe un evreu. Ai muri... în cele din urmă. Ar fi o moarte teribilă şi lentă. De aceea încerc să te conving – acceptă oferta.

– Dar nu mi-aţi spus totul. Dacă asta ar fi fost tot, nu ar fi fost nevoie să încercaţi să mă convingeţi. Numai un nebun ar refuza.

– Ai dreptate. Mai este o condiţie, una asupra căreia au căzut de acord cei din Luftwaffe şi celelalte părţi implicate. Trebuie să te ridici în picioare în tribunal şi să-ţi afirmi loialitatea faţă de *Führer*, credinţa ta absolută în conducerea lui şi încrederea ta neclintită într-o victorie certă.

– Ah...

– Ascultă-mă, colonele. Oricine ştie ce se întâmplă înţelege de ce ai putea considera că aceste cuvinte ţi se opresc în gât. Zi de zi şi noapte de noapte, naţiunea noastră este atacată

de tot mai multe bombardiere ale Aliaților. Și avem tot mai puține avioane și tot mai puțini piloți cu care să ne opunem lor. Chiar dacă avem avioane de vânătoare, nu avem suficient combustibil pentru ele. Chiar dacă avem piloți, cei mai mulți dintre ei sunt neexperimentați și incapabili să lupte. Știm că există un singur final posibil, dar deocamdată...

Bayer ridică din umeri.

– Trebuie să facem față vieții așa cum putem. Spune cuvintele – dacă nu de dragul tău, măcar de dragul celor pe care îi iubești... pentru camarazii tăi, a căror reputație ar fi pătată prin asocierea cu tine... și chiar pentru Luftwaffe. Spune nenorocitele alea de cuvinte.

Gerhard se gândi la mama lui și la Saffron. *Am față de ele datoria să încerc să supraviețuiesc?* Își aminti de Berti Schrumpp și de toți ceilalți prieteni pe care îi pierduse în ultimii cinci ani. *Am dreptul să arunc o umbră peste reputațiile lor?*

Luă în considerare alternativele pe care i le puse Bayer în față. Ce-ar câștiga dacă s-ar autocondamna la suferință într-un lagăr de concentrare? La ce ar servi asta? Reich-ul se dezintegra. Singurul lucru care mai conta acum era supraviețuirea.

Gerhard se uită la Bayer și spuse:

– Vă rog să-i transmiteți sincerele mele mulțumiri domnului *Reichsmarschall*. Spuneți-i că sunt de acord.

* * *

Judecătorii intrară în Tribunalul Poporului din Berlin, cu vulturul nazist brodat pe robele lor. Salutară „Heil Hitler" după care își luară locurile.

Lui Gerhard i se ordonă să stea în picioare. Nu i se permisese să se spele sau să se bărbierească timp de luni de zile. I se dăduse un costum sărăcăcios care nu era mărimea lui. Singurul lucru pe care reușise să-l păstreze era fotografia lui cu Saffron

pe care o împături şi o vârî într-una dintre şosete când nu se uita nimeni. Când fusese arestat, purta cizmele cu care zbura. Acum avea o pereche de pantofi nelustruiţi, uzaţi la călcâi. Una dintre tălpi începea să i se desprindă în dreptul degetelor.

Imaginea pe care o aducea în faţa Tribunalului nu era aceea a unui ofiţer Luftwaffe într-o uniformă plină de medaliile primite pentru curajul său. În schimb, judecătorii vedeau un om de nimic, murdar, neîngrijit şi urât mirositor, reprezentat de un şmecher care arăta doar puţin mai bine.

Gerhard trecu cu privirea peste sala de judecată care era plină. Văzu ofiţeri, membri SS şi oficiali de partid; reporteri sau, mai bine spus, scriitori de propagandă, cu stilourile pregătite deasupra carnetelor lor; berlinezi bine îmbrăcaţi, veniţi aici să petreacă o zi de amuzament. Câţiva ofiţeri superiori Luftwaffe erau aşezaţi unul lângă altul, aproape de partea din faţă a sălii de judecată.

Au venit să mă susţină, să-i ţină în frâu pe judecători sau să se asigure că nu renunţ la înţelegere? se întrebă Gerhard.

Îl văzu pe Konrad, cu Chessi aşezată lângă el. Îi zâmbea lui Gerhard cu o privire de triumf rece şi răutăcios, în timp ce Konrad şedea jubilând în faţa a ceea ce credea că este încununarea eforturilor sale de a-şi zdrobi fratele mai mic. Gerhard înţelese că ei erau motivul pentru care se afla în boxă. Adevărata sa crimă nu avea nimic de-a face cu întâlnirea sa cu Tresckow. Crimele sale erau că o părăsise pe Chessi pentru Saffron şi că dejucase schemele lui Konrad de a-l nimici.

Şedinţa începu şi Gerhard realiză că nu se afla deloc într-o sală de judecată. Se afla într-o casă de nebuni.

Trei bărbaţi erau aşezaţi în posturile de judecători: un general de armată, Hermann Reinecke; un procuror, Ernst Lautz; şi între ei, prezidând peste toată nebunia, preşedintele tribunalului, dr. Roland Freisler.

După cum își dădu seama Gerhard, Freisler era singurul dintre cei trei care conta. Avea rolul de procuror, judecător și jurat – un om urât, cu nasul mare și coroiat, de aproape cincizeci de ani, cu părul negru și sârmos care-i înconjura scăfârlia cheală. Îi plăcea să-și prezinte cazul începând prin a-l mustra pe acuzatul din fața lui. Și, în clipa în care Freisler își începu această diatribă specifică, Gerhard știu cine anume îi oferise informațiile.

– Provii dintr-o familie plină de privilegii și bogăție. Iei bani care ar hrăni o familie cinstită de germani ani de zile și îi risipești ca să-ți ajuți prietenii evrei. Respingi femeile germane în favoarea târfelor britanice. *Führer*-ul îți întinde o mână cu prietenie, iar tu îl răsplătești prin trădare.

În timp ce vorbea, volumul și ascuțimea vocii îi creșteau până se transformară într-un scârțâit dur și strident.

– Ai fost auzit insultându-l pe *Führer* în termeni atât de infami încât nu o să-i repet în această sală de judecată! L-ai insultat beat în public, scuipând așa cum ți-e felul în fața unor soldați germani loiali! Ești un pierde-vară, o lipitoare, un trădător și un laș! Te provoc să negi!

Gerhard nu spuse nimic. Era prea obosit și prea înfometat ca să se certe cu nebunul ăsta, și nu avea niciun rost. Înțelegerea fusese făcută și amândoi știau asta.

– Tăcerea te condamnă! strigă Freisler. Ești un asociat cunoscut al trădătorului von Tresckow și al adunăturii lui oribile de asasini, conspiratori și agenți subversivi. Avem dovada, o dovadă copleșitoare, că te-ai întâlnit cu von Tresckow și că ai fost de acord cu opiniile lui. De asemenea, este indiscutabil că nu ai raportat întâlnirea superiorilor tăi sau celor ai trădătorului, pentru ca împotriva lui să se poată lua măsurile adecvate. Lipsa ta de acțiune este trădătoare. Nespunând nimic, l-ai pus în pericol pe iubitul nostru *Führer*. Un pilot loial luptă

pentru *Führer*-ul său. Dar tu nu lupţi pentru el. Tu lupţi împotriva lui. Eşti o ruşine, un criminal!

Gerhard tot nu spuse nimic. Starea din sala de judecată se schimba. Era un aer general de nemulţumire. Spectacolul nu urmase scenariul aprobat. Unul dintre actori nu reuşea să-şi joace rolul. Majoritatea acuzaţilor ar fi implorat, bărbaţi în toată firea cu lacrimi în ochi şi-ar fi recunoscut plini de umilinţă vina şi ar fi implorat iertare. Nu se aştepta nimeni de la ei să rămână tăcuţi, refuzând să aprobe discursul agresiv al judecătorului.

Şi Freisler simţea asta. Dar ştia că nu putea să facă nimic. Îşi primise ordinele de sus şi, dacă îndrăznea să se împotrivească, data următoare când avea să se întoarcă în Tribunalul Poporului avea să fie ca acuzat, nu ca judecător. Trase adânc aer în piept, făcut tot ce putu să-şi păstreze un ton impunător şi asertiv şi spuse:

– Gerhard von Meerbach, eşti acuzat de trei capete de comportament anti-social...

Freisler făcu o pauză. Era imposibil să ignore murmurul din rândul spectatorilor sau starea de surpriză şi dezamăgire ca urmare a ceea ce spusese. Oamenii aşteptaseră acuzaţii de trădare, de răzvrătire sau chiar de tentativă de asasinare. Se aşteptau la o pedeapsă cu moartea, nu la o infracţiune de nesupunere măruntă şi o palmă dată peste ceafă.

– Tăcere! urlă Freisler, lovind cu ciocanul de judecător. În această sală de judecată va fi tăcere!

Aşteptă până când se stinse zumzetul şi continuă.

– În primul rând, eşti acuzat că ai făcut remarci derogatorii la adresa *Führer*-ului şi a comportamentului acestuia din război. La acest prim cap de acuzare, cum pledezi?

– Vinovat, răspunse Gerhard.

– În al doilea rând, eşti acuzat că ai luat parte la o întâlnire privată cu un trădător cunoscut. La acest al doilea cap de acuzare, cum pledezi?

– Vinovat, răspunse Gerhard.

– În al treilea rând, eşti acuzat că nu ai raportat această întâlnire sau ce a spus trădătorul von Tresckow. Cum pledezi?

– Vinovat.

Recunoaşterea vinei păru să mai îmblânzească starea din sala de judecată. Freisler continuă mai încrezător în el însuşi.

– Acestea sunt probleme serioase, iar acuzatul şi-a recunoscut vina. Dar tribunalul este conştient de serviciile aduse de el în cadrul războiului şi va arăta clemenţă dacă acuzatul îşi va afirma acum loialitatea sa necondiţionată faţă de *Führer*, dorinţa de a lupta şi a muri pentru cauza naţional-socialistă şi încrederea lui în victoria certă a Reich-ului împotriva inamicilor săi. Gerhard von Meerbach, juri solemn aceste lucruri în această sală de judecată şi îţi arăţi jurământul de credinţă în faţa acestui tribunal, ca să fie auzit de către toată lumea?

Se lăsă o tăcere profundă în timp ce spectatorii aşteptau răspunsul lui Gerhard. Acesta privi împrejur. Ofiţerii Luftwaffe priveau fix înainte, încrezători că omul lor îşi va duce la îndeplinire partea lui din înţelegere, păstrându-le onoarea. Konrad nu-şi ascundea furia de a fi fost driblat în ultima clipă. Chessi se uita la el, cu ochii plini de pumnale otrăvite.

Pe Gerhard îl miră că, din nou, cazul său se redusese la aceleaşi două litere: „*Ja*".

Freisler devenea nerăbdător.

– Răspunde în faţa Curţii, îi ceru el.

Gerhard îşi îndreptă corpul. Luă poziţie de drepţi. Îşi spuse că tot ce avea de făcut era să-şi ducă la îndeplinire partea lui de înţelegere şi să rămână în viaţă, prin orice modalitate, până când Aliaţii aveau să câştige, nazismul să fie distrus şi Germania să fie salvată de răul care o înrobise.

Şi apoi ştiu, mai brusc decât ştiuse orice altceva în viaţa lui, că nu putea să jure aşa ceva. Văzu că aceasta nu era o înţelegere

pentru libertatea sa, ci i se cerea sufletul. Dacă ar fi declarat ce i se ceruse, s-ar fi trădat pe sine însuşi atât de profund încât nu ar mai fi în stare să se uite vreodată la propria sa imagine în oglindă fără să vadă un om care se condamnase singur. Care mai era scopul supravieţuirii dacă ar deveni atât de abject încât să nu o mai poată privi pe Saffron sau pe mama lui în ochi? Ce ar putea trăda amintirea lui Schrumpp mai deplin decât asta?

În trecut, Gerhard se lăsase o dată pradă şantajului nazist şi îşi trădase principiile. Nu avea să facă asta din nou.

– Nu, spuse el. Refuz să jur aşa ceva.

Liniştea se transformă brusc în vacarm. Konrad începu să aplaude în faţa dorinţei vii a fratelui său de a se autodistruge. Bărbaţii din Luftwaffe se ridicaseră în picioare şi urlau la el, iar unul sau doi dintre ei îşi ridicară pumnii.

Judecătorii păreau uluiţi, apoi se întoarseră şi se consultară între ei, cu capetele plecate unul spre altul şi indicând ce credeau doar printr-o ridicare ocazională a mâinii.

Gerhard zâmbi în sinea lui. Pledase vinovat la o serie de crime minore. Nu mai puteau insista acum că ar fi trebuit acuzat a doua oară pentru crime mai serioase. Dar apoi înţelese. Nu trebuiau să-i aducă noi acuzaţii. Îl puteau condamna ca vinovat de trădare.

Apoi cele trei capete se îndepărtară unul de altul. Freisler privi prin sală.

– Acuzatul a sfidat Curtea, declară el. A scuipat în faţă oamenii care i-au arătat clemenţă. Şi-a exprimat cât se poate de clar ura pentru *Führer*-ul nostru, pentru partidul nostru şi pentru ţara noastră. Foarte bine atunci, Gerhard von Meerbach, ai ales şi trebuie să plăteşti preţul pentru asta. Acest tribunal îţi va arăta care-i soarta trădătorilor, a conspiratorilor antisociali şi a duşmanilor statului. Vei fi trimis în lagărul Sachsenhausen să execuţi o pedeapsă de muncă silnică. Nu voi numi durata

sentinței. Nu are rost. Până o să se încheie chiar și cel mai scurt timp, o să fii de mult mort de foame, epuizare sau boală.

Câțiva spectatori izbucniră în aplauze. Unul sau doi aclamară. Spectacolul fusese salvat de turnura de la final.

– Luați-l! comandă Freisler. Să trecem la următorul trădător care trebuie judecat.

* * *

Gerhard fu luat din sala de judecată, urcat în spatele unei dube și dus împreună cu alți trei prizonieri în nordul Berlinului, în orașul Oranienburg. Era o distanță de aproximativ treizeci și cinci de kilometri și, când ajunseră în oraș, duba trecu pe lângă o serie de clădiri mari și albe care găzduiau birourile administrației lagărelor de concentrare ale Reich-ului. Duba se apropie de o poartă, tot albă, pe ale cărei panouri de metal stătea scris sloganul lagărelor de concentrare: „*Arbeit Macht Frei*" sau „Munca te face liber".

În partea de sus a secțiunii centrale a porții se afla un ceas de turn, iar Gerhard observă mitraliera Maxim lungă, cu țeavă groasă, ce ieșea din intrarea turnului de pază al porții. Omul de la mitralieră îi lua în vizor pe prizonieri de parcă ar fi făcut exerciții de tragere.

Prizonierii fură împinși într-o cameră și li se ordonă să se dezbrace. Pe urmă se aliniară și unul dintre bărbați fu întors de un gardian cu fața la perete. Își trecu mâna prin părul gros și des al prizonierului, îl prinse de el și îl lovi de peretele de faianță albă. Gerhard văzu cu coada ochilor stropii roșii de pe faianță.

– Ai părul prea mare, spuse gardianul. Încalci regulile.

Prizonierii fură spălați cu un furtun, cu o apă rece ca gheața. Unul câte unul, li se ordonă să se așeze pe o ladă de lemn, în timp ce trupurile le tremurau. Fură rași în cap. Gerhard simți tăieturile lamei pe pielea capului și picăturile de transpirație pe de frunte. De acolo îi duseră într-o altă cameră.

Li se spuse că nu mai aveau nume. În continuare, aveau să fie cunoscuți doar după numerele lor. Dacă erau întrebați care le era identitatea, trebuiau să-și spună numărul. Dacă nu făceau asta, aveau să fie pedepsiți. Dacă nu răspundeau când le era strigat numărul, aveau să fie pedepsiți din nou.

– O să ne salutați cu salutul de la Sachsenhausen, le declară cu un rânjet unul dintre gardieni.

Gardianul se zgâi de aproape la fiecare prizonier în parte, cu un amestec de fascinație și dezgust. Îl scuipă în față pe prizonierul al cărui nas continua să sângereze.

Din acest moment, Gerhard von Meerbach nu mai exista. Era prizonierul numărul 57803. Numărul era tipărit pe o bucată de material însăilată pe uniforma dungată de închisoare care îi fusese dată. Un triunghi roșu cu vârful în jos indica faptul că era prizonier politic. Spre ușurarea lui, îi lăsară încălțămintea și ciorapii. Fotografia era încă în siguranță.

Pe drumul de la ieșirea din dubă până la clădirea unde li se dădea uniforma, Gerhard văzuse câțiva prizonieri din Sachsenhausen, mergând încet printr-un spațiu mare deschis. Cu toate că era o zi dogoritoare de august, câțiva dintre ei aveau jachete și chiar haine peste uniforme. Acum înțelegea asta: un obiect de îmbrăcăminte în plus era o comoară prețioasă, pentru că iarna putea să le salveze viața.

Gerhard îl remarcă pe ofițerul superior al gardienilor care le supravegheau sosirea în lagăr. Era un *SS-Rottenführer*, un caporal, în termeni militari. Acum zece zile, ar fi sărit în poziție de drepți la vederea lui Gerhard, în uniforma lui de locotenent colonel. Acum rolurile lor se inversaseră, și Gerhard se dovedi cel care adoptă un ton supus și respectuos, atunci când întrebă:

– Vă rog, domnule, aș putea să întreb ceva?

– Tocmai ai făcut-o, spuse *Rottenführer*-ul.

Izbucni în râs, împreună cu ceilalți gardieni.

– Mai vrei să mai întrebi ceva?

– Da, domnule, vă rog, dacă se poate.

– Cum te cheamă?

Gerhard se opri la timp. Aruncă o privire la peticul de pe uniforma lui.

– Prizonierul 57803, domnule.

– Aproape că te-am prins, nu-i aşa? Hai, spune. Ce vrei?

– Pot să-mi păstrez haina?

Rottenführer-ul ridică haina şi o examină cu dezgust. O mirosi şi se trase înapoi plin de oroare.

– Dumnezeule mare! Miroase de parcă o curvă s-a şters la cur cu ea. Asta eşti, o curvă?

Mai mult decât orice, Gerhard tânji să spună ce credea cu adevărat, să spună că e bărbat şi să-l pună pe bădăranul agresiv la locul lui. Dar ştia că nu avea nimic de câştigat din asta. Tot ce conta era să fie lăsat să-şi păstreze haina.

– Da, domnule, dacă aşa spuneţi, domnule. Sunt o curvă.

– Curvo, te-ai şters la cur cu jacheta?

– Da, domnule.

– Atunci ar fi mai bine s-o ţii, în cazul că te caci din nou.

– Vă mulţumesc, domnule. Vă mulţumesc foarte mult.

Gerhard şi ceilalţi prizonieri fură duşi la baraca unde aveau să stea de acum înainte. Era o clădire lungă şi joasă. În interiorul prost iluminat se vedeau două rânduri neîntrerupte de paturi de lemn, aşezate pe lungimea clădirii, cu un culoar îngust între ele. Paturile erau pe trei niveluri. Prizonierii dormeau pe scândurile goale de lemn, fără saltele sau pături, doi sau chiar trei în fiecare pat.

Lui Gerhard i se dădu un spaţiu într-un pat de jos, ceea ce făcea să fie expus la dejecţii, sânge sau puroi care s-ar fi putut prelinge din paturile de deasupra. Împărţea spaţiul cu un fost politician democrat, nr. 36419, care i se prezentă drept Karl.

– Între noi mai folosim nume, spuse el. Acesta este singurul mod prin care ni le putem aminti.

Era dureros de slab. Ochii lui îl priveau fix de pe fața emaciată. Când zâmbea, dinții îi erau galben-maronii.

– De cât timp ești aici? îl întrebă Gerhard, gândindu-se că trebuia să fie unul dintre prizonierii cei mai vechi.

– Am ajuns în martie, răspunse Karl. Ce dată este azi? Nu mai știu ce lună este.

Îl întrebă pe Gerhard de ce crimă se făcea vinovat. Discutară despre experiențele lor diferite cu Tribunalul Poporului, iar Gerhard îi descrise cum fusese în stare să-și păstreze haina care îi fusese dată pentru proces.

– Apropo, adăugă el, când ni s-au dat numerele, unul dintre gardieni a pomenit ceva despre salutul Sachsenhausen. Ce este?

Karl izbucni într-un râs șuierător care se transformă într-o tuse spartă.

– Te așezi pe vine cu brațele îndreptate în față. Stai așa cât vor ei, cu orele. Pentru un bărbat bine făcut, asta e greu chiar și pentru câteva minute. Pentru oamenii care se află în starea noastră...

Se cutremură.

– Asta e Sachsenhausen.

În următoarele câteva zile, Karl îl ajută pe Gerhard să se orienteze. Partea centrală a lagărului se afla în interiorul unui triunghi imens, demarcat printr-un gard de sârmă ghimpată și păzit de un turn de control din care o mitralieră veche din Primul Război Mondial era ațintită spre închisoarea de dedesubt.

La baza triunghiului, lângă poartă, se afla un spațiu deschis semicircular, unde erau chemați la apel, și unde erau poziționate două rânduri de spânzurători. Toate barăcile porneau radial dinspre acest loc.

– Fiecare baracă a fost construită să găzduiască o sută patruzeci de prizonieri, spuse Karl, dar naziştii sunt atât de ocupaţi arestându-i pe toţi cei care nu le plac, încât acum sunt aproape patru sute de amărâţi în fiecare baracă. Uneori mor o grămadă, aşa că numărul scade. Alteori sosesc mulţi, iar numărul creşte. Dar cam patru sute este media. Sunt şi barăci pentru femei.

Se uită la Gerhard şi râse din nou şuierat.

– Să nu-ţi faci speranţe. Nu prea sunt întâlniri romantice pe aici. Şi, dacă tu crezi că gardienii noştri sunt răi, ar trebui să le vezi pe târfele care le păzesc pe femei. Încă o problemă – nu par să fi crescut raţiile în funcţie de numere. Vreau să spun, uită-te la noi...

Pe lângă barăci, cele două clădiri principale din interiorul triunghiului erau închisoarea Gestapo, unde erau aduşi pentru interogatoriu şi tortură suspecţii arestaţi de poliţia secretă, şi clădirea în care erau carcerele.

– Te izolează, spuse Karl. Celule foarte mici, în beznă completă, fără lumină, fără aer, cu şi mai puţină mâncare decât primeşti aici. Majoritatea celor care ajung acolo nu mai ies niciodată. Cei care ies sunt atât de bolnavi şi atât de nebuni încât nu mai rezistă mult.

În afara perimetrului triunghiului mai erau încă alte două blocuri. Unul găzduia Lagărul Special pentru prizonierii de înaltă securitate. În altul erau închişi ofiţerii britanici şi americani care fuseseră prinşi în timp ce încercau să scape din lagăre convenţionale pentru prizonieri de război, sau care erau consideraţi mai degrabă spioni decât prizonieri militari.

– Vin şi ruşi, cu miile. Dar majoritatea par să fie omorâţi şi aruncaţi acolo...

Arătă cu mâna spre o clădire înaltă din care ieşea un fum gri.

– Crematoriul.

Dincolo de triunghi, erau mai multe clădiri industriale unde prizonierii erau trimişi să lucreze. Cea mai grea muncă era în fabricile de cărămizi, unde erau manufacturate materiale de construcţie pentru *Welthaupstadt* sau „Capitala Lumii", Germania, la care Hitler visa încă din zilele dinainte de război, când Gerhard era un tânăr arhitect în birourile lui Alber Speer. Ar fi fost o ironie a sorţii ca Gerhard să fie repartizat să lucreze în praful înecăcios şi în căldura infernală a cuptoarelor de cărămidă. În schimb, îi fu dată o altă treabă: să lucreze într-o fabrică care producea piese pentru bombardierele Heinkel.

Karl era la aceeaşi linie de producţie.

– Unii oameni fac intenţionat componente defecte, spuse el. Le place ideea că ar putea să facă să se prăbuşească unul dintre bombardierele alea nenorocite.

– Nu pot să fac asta. Îi cunosc pe oamenii care pilotează acele avioane. Sunt oameni obişnuiţi, care încearcă să supravieţuiască războiului. Nu este vina lor că liderii lor sunt nebuni. Pe lângă asta, nu e nevoie să sabotăm nimic. O să pierdem războiul în curând, orice am face noi aici.

– Cât crezi că o să mai dureze? întrebă Karl.

– După viteza cu care avansează ruşii în Est, ar putea să ajungă în Berlin de Crăciun. Nu ştiu ce este în Franţa. Dar, dacă britanicii şi americanii se mişcă la fel de repede cum ne-am mişcat noi când am invadat în '40, o să fie trecuţi de Rin la toamnă.

Ochii lui Karl străluciră plini de speranţă.

– S-ar putea să se termine anul ăsta? Aşa crezi?

– S-ar putea. Dar, dacă nu... va trebui să mai aşteptăm puţin. Aliaţii nu se vor grăbi peste iarnă, îşi vor reface forţele. O să aştepte să lovească la primăvară.

– Şi apoi?

– Al Treilea Reich se va prăbuşi ca...

Gerhard era pe punctul de a spune: „un pachet de cărţi". Dar apoi îşi aminti ceva din copilărie şi spuse:

– Am un frate mai mare. Are o funcţie înaltă în SS. De fapt, din cauza lui sunt aici.

– Nu e un frate foarte bun.

– Un agresor, aşa a fost dintotdeauna. Când eram mic, obişnuiam să construiesc clădiri din cuburi de lemn. Îmi petreceam ore întregi cu ele. Fratele meu aştepta până când terminam şi totul arăta perfect. Apoi le lovea cât de tare putea, zvârlind cuburile prin toată camera. Asta se va întâmpla cu Germania. Când sosesc Aliaţii, o să ne distrugă ţara.

– Dar va fi sfârşitul lui Hitler şi al SS şi al lagărelor de concentrare ... aşa că va merita.

– De aceea am de gând să trăiesc să văd asta.

Karl zâmbi trist.

– Nu-ţi pune prea multe speranţe, prietenul meu. Aici trăim în umbra morţii. Poate veni în orice moment şi în orice fel: poţi să mori de foame, de boală sau poate să te ucidă un membru SS care decide, fără niciun motiv, că tu eşti amărâtul pe care el vrea să-l omoare azi.

– Înţeleg, răspunse Gerhard. Am fost la Stalingrad. Am văzut o dată cum arată iadul şi am supravieţuit. Jur pe Dumnezeu că o să supravieţuiesc şi la Sachsenhausen.

– Îţi vine să crezi că este al şaptelea an calendaristic în care ne aflăm în război? observă Leo Marks în timp ce el şi Saffron mergeau spre Baker Street, îndreptându-se spre serviciu în ziua de Anul Nou 1945.

– Dar e cu siguranţă ultimul, răspunse ea.

– În Europa, cu siguranţă. De data asta chiar se va termina cu mult înainte de Crăciun. Dar nu sunt atât de sigur în ceea ce priveşte Orientul Îndepărtat. Uite, acum japonezii apără nişte bucăţi de stâncă în mijlocul Oceanului Pacific. Îţi imaginezi cum vor fi când o să încercăm să le invadăm insulele?

– Mulţumesc lui Dumnezeu, secţiunea T nu trebuie să-şi facă griji cu asta.

În ultima vreme, subiectul care o preocupa tot mai mult pe Saffron era ce avea să se întâmple după înfrângerea, devenită inevitabilă, a lui Hitler. Mai erau încă zeci de agenţi SOE ţinuţi captivi de către germani. Fuseseră făcute toate eforturile de a le descoperi urmele, ca să poată fi salvaţi imediat ce Aliaţii aveau să intre în Germania.

– Nu mai durează mult până trecem peste Rin, spuse Amies într-o dimineaţă de la începutul lui februarie. Monty o să-i conducă pe băieţii noştri şi pe canadieni să lovească în nordul Germaniei. Americanii iau centrul şi sudul. Gubbins vrea să fim în spatele liniilor de front. Nu o să ne lăsăm oamenii să-şi petreacă în captivitate nicio secundă în plus.

Dar, douăzeci şi patru de ore mai târziu, sosiră veşti că trei dintre agentele secţiunii F, Violette Szabo, Denise Bloch şi Lilian Rolfe, fuseseră executate la Ravensbrück, un lagăr de concentrare pentru femei, la o oră distanţă de Berlin. Veştile îi afectară puternic pe toţi cei de pe Baker Street, aşa că Saffron nu se mira să-l găsească pe Amies preocupat şi pesimist când fu chemată în biroul lui în dimineaţa următoare.

– Stai jos, spuse el.

După aceea, o rugă pe secretara care o condusese pe Saffron:

– Ai putea să ne faci ceai la amândoi?

Secretara încuviinţă şi se grăbi să plece, evitând privirea lui Saffron când aceasta se uită către ea. Angajaţii de pe Baker Street nu erau de obicei evazivi în faţa unui dezastru profesional. Nici încordarea din expresia lui Amies nu era normală. Era ceva personal.

O senzaţie bolnăvicioasă de teamă o cuprinse atunci când Amies îi spuse:

– Mă tem că am nişte veşti proaste pentru tine...

Prima oară, Saffron crezu că probabil murise tatăl ei. *Cine altcineva ar putea fi?*

– Este vorba despre locotenentul Doherty...

– Nu, oftă ea, ducându-şi mâinile la faţă.

– A fost ucis în acţiune, în largul insulelor Filipine. Îmi pare foarte rău...

Saffron se aşeză, amorţită şi nemişcată, de parcă nu auzise ceea ce tocmai spusese Amies. Apoi se aplecă în faţă pe scaunul ei, izbucnind în lacrimi şi plângând atât de tare, încât aproape că nu mai reuşea să tragă aer în piept.

Amies ocoli biroul şi îşi trase un scaun lângă al ei. Se întinse şi o mângâie pe ceafă şi pe spate.

– Fată dragă, îmi pare rău, spuse el. Mi-aş dori să fi fost un alt mod prin care să anunţ o asemenea veste ori să nu fie nevoie s-o spun deloc.

Uşa se deschise şi secretara puse o tavă pe birou. Începu să toarne ceai în cele două căni.

– Cu mult zahăr, cred, spuse Amies, pentru că, dacă era o credinţă care unea populaţia britanică, aceasta era că nimic nu reface moralul unei persoane ca o cană de ceai fierbinte şi dulce.

Saffron reuşi să-şi revină până se răci puţin ceaiul. Îşi şterse faţa cu batista, reuşi să schiţeze un zâmbet palid când i se înmână cana de ceai şi sorbi o dată din băutură.

– Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

– Unul dintre atacurile alea nenorocite cu kamikaze, răspunse Amies. Avionul a lovit puntea cuirasatului unde Doherty se afla la datorie. Bomba pe care o purta nu a explodat, mulţumim lui Dumnezeu. Dar forţa impactului a fost de ajuns de mare încât să ucidă pe toată lumea din imediata apropiere. Îndrăznesc să spun că e o mică consolare, dar totul s-a întâmplat instantaneu. Nu a suferit.

– Oh, Danny... Danny...

Saffron începu să plângă din nou, dar se forţă să nu cedeze în faţa durerii. Nu încă. Trebuia să afle ceva înainte de a-şi permite un nou hohot de plâns.

– Cum aţi aflat? Nu înţeleg... Cum de ştiau de mine?

– Au găsit o scrisoare în dulapul lui. Se afla înăuntrul unui plic nelipit. Nu terminase de scris scrisoarea, dar plicul îţi era adresat... aici, în Norgeby House.

– De ce aici? spuse ea, îndreptându-şi întrebarea atât către sine, cât şi către Amies.

Faptul că pusese întrebarea implica faptul că Doherty îi ştia adresa de acasă.

– Probabil că s-a gândit că va ajunge la tine mai repede dacă era trimisă la o adresă militară, sugeră Amies.

– O... da... presupun că are sens. Ce... ce zicea?

– Nu ştiu. Dar o am aici, împreună cu o notă de la comandantul său. Stai să ţi-o dau.

Amies se ridică şi se aplecă peste birou ca să ajungă la un plic maroniu mare pe care i-l înmână lui Saffron.

– Sunt amândouă aici. Ascultă-mă, trebuie să merg la o întâlnire, dar de ce nu rămâi aici, ca să citeşti totul în linişte? O să mă asigur că nu o să fii deranjată. Nu e nevoie să te grăbeşti...

– Sunteţi sigur?

– Categoric. Măcar atâta lucru să fac pentru tine. Avem multe în comun noi doi...

Saffron aşteptă până când Amies ieşi din încăpere. Îşi termină cana de ceai şi apoi deschise plicul şi îi scoase conţinutul: o scrisoare bătută la maşină, învelită în jurul unui al doilea plic. Îşi văzu numele: Căpitan Saffron Courtney, Divizia de Prim Ajutor...

Scrisul lui de mână i-l readuse în minte într-un mod dureros. Gândul că fusese viu când îşi trecuse stiloul pe foaie şi imaginea care se forma atât de clar în mintea ei, cu el scriind, erau prea mult de suportat pentru ea.

Începu din nou să plângă şi se forţă să se oprească, ştiind că avea să facă asta mulţă vreme de acum înainte. Citi prima scrisoare.

Dragă domnişoară Courtney,

ştiu că în astfel de momente se pot spune puţine lucruri care să micşoreze durerea şi doliul. Dar mă rog ca aceste cuvinte să vă uşureze cât de puţin suferinţa.

Locotenent comandorul Daniel P. Doherty a fost un ofiţer foarte competent şi curajos, în cea mai bună tradiţie a Marinei Statelor Unite. A fost foarte admirat de colegii săi ofiţeri şi foarte respectat de oamenii pe care îi conducea. A servit cu distincţie în mijlocul luptei şi a murit cu onoare la postul său.

Nu şi-a regretat nici măcar o secundă hotărârea de a reveni în serviciul activ şi nici nu s-a îndoit de cauza pentru

care luptăm cu toții. Sunt sigur că, şi dacă ar fi ştiut ce soartă îl aşteaptă, decizia lui ar fi fost aceeaşi.

Ca notă personală, aş dori să adaug următorul lucru: Danny mi-a vorbit despre dumneavoastră numai o dată, dar a făcut-o cu atâta afecțiune, respect şi admirație încât nu am avut niciun dubiu cât de mult ați însemnat pentru el.

Cu cele mai adânci condoleanțe,
al dumneavoastră, cu sinceritate,
James F. Vinston (Cpt. Marina SUA)

Amintirile o invadau din nou pe Saffron: prima oară când intrase în camera ei de la Arisaig; plimbarea de dincolo de dune până la mare, în Camusdarach; zâmbetul de pe fața lui, ca al unui băiat care scăpase după ce făcuse o ştrengărie, când se uitase în jos spre ea, după ce făcuseră dragoste pentru prima oară.

Se întrebă dacă Amies avea la îndemână pe undeva prin biroul său o sticlă de scotch sau de brandy; majoritatea ofițerilor superiori aveau. Simțea că avea nevoie de ceva mai tare înainte să citească scrisoarea lui Danny. Se îndemnă să nu fie atât de slabă. El merita mai mult din partea ei. O scoase din plic şi citi:

Draga şi dulcea mea Saffy,

Dumnezeu ştie câte scrisori am început să-ți scriu şi nu am terminat nici măcar una până acum. Poate că de data asta o să am noroc. O să spun lucrul pe care am fost prea laş să-l spun mai înainte.

Draga mea, sunt nebun după tine.

Îți aminteşti prima noapte pe care am petrecut-o împreună, înainte să plec din Scoția? Îți aduci aminte cum m-ai întrebat dacă am fost vreodată îndrăgostit? Am spus că nu ştiu. Şi te-am întrebat cum poți să-ți dai seama.

Ai spus că nici măcar nu trebuie să te gândeşti la asta. Dragostea te umple de la sine. Nu poţi să nu o observi. Şi ţi-am spus că îl invidiez pe tipul care te-a făcut să te simţi aşa.

M-am întors în America şi am ştiut că nu am simţit niciodată asta pentru Meg şi că nu o să simt niciodată, chiar dacă este drăguţă şi dulce. Chiar dacă, însurându-mă cu ea, i-aş face invidioşi pe toţi băieţii pentru că am aşa o soţie drăguţă. Dar, dacă nu simţeam dragostea în felul în care ai descris-o tu, cum puteam să mă căsătoresc cu ea?

Cred că pentru o vreme am uitat de dragoste şi am lucrat pe rupte şi m-am distrat când am putut. Nimic serios.

Apoi am venit în Londra. Nu m-am putut decide dacă ar trebui să te caut. Nu ştiam dacă ai fi mulţumită să mă vezi. Dar presupun că soarta a decis pentru mine. Erai acolo, în faţa mea, la masa de la conferinţă. Şi chiar şi atunci acolo gândul m-a lovit ca un fulger.

Eram îndrăgostit. De tine.

Trebuia să te văd. Trebuia să fiu cu tine. Dar ştiam că aveam să plec pe vas în curând. Mi-am spus: „Nu fi nebun. Asta nu se poate întâmpla. Ştii că ea nu simte la fel pentru tine. Are un iubit. Toată afurisita de Marină japoneză aşteaptă să te trimită în împărăţia cerurilor. Nu vorbi despre dragoste".

Nu ştiu dacă am făcut ce trebuia. Dar vreau să ştii că...

La naiba! Ne cheamă la posturi. Mă întorc curând!!

Când se întoarse Amies, Saffron plânsese din toată inima.

– Îmi pare rău, probabil că arăt ca o sperietoare, spuse Saffron în timp ce el intra în birou.

– Ăsta e un semn bun, răspunse el. Când o femeie şi-a recăpătat vanitatea, nu este totul pierdut. Acum, draga mea, ai avut parte de şocul cel mai înfiorător. Ai vrea să-ţi iei liber pentru restul zilei? Nu e nimic urgent. Ne descurcăm fără tine măcar o dată.

Saffron dădu din cap.

– Nu, spuse ea. Danny Doherty a murit în timp ce-şi făcea treaba. Merită cel puţin ca eu să continuu să o fac pe a mea.

– Bine spus... Apropo, nu pot să spun că l-am cunoscut bine pe Doherty, dar mi s-a părut întotdeauna un bărbat foarte bun. Şi, dacă pot să spun aşa, dat naibii de frumos.

Saffron zâmbi.

– Da, domnule, chiar era frumos... şi era şi dat naibii.

* * *

Konrad von Meerbach îşi spuse că în Reich existau puţini oameni care să fi făcut mai multe decât el pentru ca *soluţia finală* să devină realitate. Nu i se oferise oportunitatea de a lua parte la o execuţie într-o operaţiune anti-evreiască din Est. Şi nici nu i se dăduse un post de comandă într-unul dintre centrele de ucidere în care erau procesaţi evrei din toată Europa. Dar contribuise esenţial, chiar dacă nu vizibil, la toate astea.

Himmler îi spusese:

– Dacă nu i-ai fi pus la punct pe funcţionarii ăia din *Reichsbahn*, n-am fi avut nici măcar un singur tren spre Sobibór sau Treblinka. Şi fără ele nu ar fi putut să existe Auschwitz-Birkenau.

Asta era adevărat. Relaţia dintre SS şi autoritatea căilor ferate *Deutsche Reichsbahn* era o sursă constantă de frustrare. Orarele erau făcute aproape fără nicio consideraţie pentru nevoile practice ale bărbaţilor şi femeilor care trebuiau să întâmpine trenurile când acestea ajungeau la destinaţie şi să se ocupe de preluarea încărcăturilor lor. Erau certuri nesfârşite pentru bani. *Reichsbahn* era plătit pentru fiecare kilometru parcurs de fiecare evreu. Când von Meerbach observă încasările imense pe care le făceau cei de la căile ferate, fu tentat să se ducă la cartierul lor general, să şteargă pe jos cu tot consiliul de directori şi să-i informeze că aveau de luat o decizie simplă: să ceară mai puţini bani, ori să fie împuşcaţi.

Aceştia nu erau singurii nenorociţi care-şi luau partea leului din operaţiunea *soluţiei finale.* Companiile de produse chimice, fabricanţii de crematorii şi organizaţiile de constructori profitau de asemenea, cu toate că depindeau de lucrătorii străini ce nu puteau fi adunaţi fără ajutorul SS. Dar îşi arătau recunoştinţa pentru asta când venea clipa în care îşi prezentau facturile? Nu şi-o arătau.

Von Meerbach se simţi înviorat să afle că eforturile sale erau făcute în serviciul unei cauze măreţe şi nobile. Cifrele care înregistrau procesarea soseau săptămânal, suma totală creştea, iar exterminarea evreilor din Europa se apropia puţin câte puţin de obiectiv. Mai erau şi alte compensaţii. Von Meerbach vizitase toate cele şase lagăre de exterminare din Polonia Ocupată, ceea ce-i permise să-i cunoască pe oamenii care le conduceau şi să formeze cu aceştia relaţii esenţiale pentru desfăşurarea eficientă a oricărei operaţiuni industriale majore.

Însă SS-iştii erau nu erau preocupaţi doar de Problema Evreiască. Erau responsabili pentru lagărele de concentrare în care erau închişi toţi cei care nemulţumiseră autorităţile Reich-ului din Germania sau din teritoriile cucerite.

Konrad se străduise din plin să le transmită angajaţilor din aceste lagăre că Berlinul nu-i uitase: că munca de calitate va fi răsplătită şi că ineficienţa sau dezordinea va fi pedepsită. Îşi întări mesajul prin inspecţii personale în lagărele de pe cuprinsul ţării. Astăzi făcea o asemenea vizită. O aşteptase multe săptămâni şi acum, că venise ziua, starea lui de spirit era mai senină decât fusese de luni de zile.

Veştile de pe front, atât din est, cât şi din vest, erau nemilos de rele. Reich-ul era tot mai ameninţat în fiecare zi. Ruşii erau la cel mult şaizeci de kilometri est de Berlin. Britanicii şi americanii erau pe malul vestic al Rinului. Dar deocamdată astfel de griji puteau fi uitate. Astăzi Konrad von Meerbach îşi putea permite să se răsfeţe.

Gerhard intră cu paşi târşâiţi în sala de operaţie a doctorului. Afară, zăpada se aşezase într-un strat gros. Chiar şi înăuntru, respiraţia lui şovăitoare făcea aburi în aer. Un funcţionar îi luă numărul, îl scrise într-un formular şi lătră:

– Suflecă-ţi mânecile.

Gerhard se uită la el cu o privire amorţită. I se părea greu să înţeleagă ce i se spusese, şi cu atât mai greu să transforme cuvintele în acţiuni. Frigul, foamea constantă şi persistentă şi oboseala zdrobitoare provocată de imposibilitatea de a dormi ca lumea în paturile supraaglomerate îi anesteziaseră creierul, îi diminuaseră capacitatea de a gândi.

Infirmierul îi trase o palmă. Simţi cum îi cădea un dinte. Era durere undeva, dar simţurile îi erau amorţite.

– Suflecă-ţi mânecile, strigă infirmierul.

De data asta, Gerhard îl auzi, însă degetele sale neîndemânatice nu acţionară cum le comanda el. Infirmierul împinse mânecile de la haina şi uniforma lui Gerhard în sus pe braţul slab ca un băţ, îl prinse de încheietură şi îl târî până la doctor, care ţinea o seringă de metal şi sticlă.

– Cum dracu' să înfig un ac în braţul ăsta? murmură doctorul, privindu-i braţul slab. Îndoaie-i cotul, îi spuse el infirmierului. Ca şi cum şi-ar arăta bicepşii.

Infirmierul făcu după cum i se spuse. Deasupra osului apăru o părere de muşchi. Doctorul îl împunse cu acul.

Infirmierul îl împinse pe Gerhard, care se împiedică spre partea îndepărtată a încăperii, unde aştepta un *kapo*, un prizonier care lucra în administraţia lagărului de concentrare. Era un bărbat mare, bine hrănit, care o ducea bine în haina lui de blană.

Gerhard îl recunoscu, nu cu vreun gând conştient, ci în modul în care recunoaşte un animal un om de care îi este frică pentru că acel om s-a purtat urât cu el. Un reflex născut dintr-o pedeapsă repetată îi spuse că acest *kapo* era un bărbat crud şi violent, aşa că se aplecă în faţă şi îşi ridică braţele să-şi protejeze capul când trecu pe lângă el.

Kapo-ul îl lovi pe Gerhard în spate, făcându-l să se rostogolească pe podea. Îl lovi din nou în coaste, strigând:

– Ridică-te, rahat ce eşti!

Spre surprinderea sa, prizonierul 57803 sări în picioare. Era ca şi când cineva i-ar fi trimis un şoc electric prin corpul scheletic.

Reacţia lui Gerhard veni ca un şoc pentru el. Nu o putea înţelege. Se simţi din nou viu: corpul i se umplu de energie, iar mintea îi deveni mai clară decât îi fusese în ultimele luni. Se uită la *kapo* şi se gândi: *Te cunosc. Eşti unul dintre prizonierii de război ruşi. Înainte de război erai într-o bandă de criminali. De aceea te-au recrutat cei din SS să fii* kapo. *Îi recrutează pe cei sadici. Sunt aliaţi folositori în războiul împotriva umanităţii.*

* * *

Înapoi în dispensar, doctorul observă că Anton Kaindl, comandantul lagărului de concentrare, intrase în încăpere.

– Suntem gata pentru experiment? întrebă Kaindl.

– Da, *Standartenführer*. Prizonierii au fost injectaţi cu formula noastră de creştere a performanţei D-IX. Este un amestec de cocaină, stimulentul cu metamfetamină Pervitin şi

opioidul analgezic Eukodal. Asta ar trebui să le sporească foarte mult încrederea în sine şi nivelurile de energie, crescându-le şi rezistenţa la durere.

– O să se comporte mai animat decât de obicei?

– Da. Cu toate astea, nu putem face încă observaţii definitive până când rezultatele nu vor fi colectate şi comparate cu cifrele standard. Dar, dacă ipoteza noastră de lucru este bună, asta ar trebui să ducă la o performanţă crescută într-un mod semnificativ.

– Şi care te aştepţi că vor fi consecinţele acestui lucru?

– Prizonierii au fost slăbiţi de mâncarea proastă şi de boli. Nu mai au putere; niciun medicament nu poate schimba asta. Astfel, corpurile lor îşi vor exploata resursele mai mult decât ar face-o în altă situaţie, cu consecinţe mult mai drastice.

– Descrie-mi consecinţele, te rog.

– Ca să rezum, o să meargă mai repede. O să-şi ignore durerea provocată de băşici şi tăieturi. Apoi inima le va exploda şi vor cădea morţi.

Kaindl radia.

– Perfect. Astăzi avem un vizitator important, doctore. I-am promis o distracţie de primă mână. N-aş vrea să fie dezamăgit.

* * *

Motivul oficial pentru care prizonierii erau nevoiţi să meargă până la patruzeci de kilometri pe zi în cizme militare care nu li se potriveau era testarea încălţămintei înainte ca aceasta să le fie dată soldaţilor. Al doilea motiv era să-i testeze pe oamenii care mergeau. Doctorii doreau să ştie cât de mult timp poate rezista un corp uman când era prost hrănit, rupt de oboseală şi măcinat de boală, pe punctul de a muri. După cum demonstrase Stalingradul, era posibil ca soldaţii de pe linia frontului să ajungă într-o asemenea stare.

Generalii lor trebuiau să ştie ce puteau înfăptui în aceste circumstanţe.

Dar adevăratul motiv pentru care comandanţii din Sachsenhausen şi personalul lor îi obligau pe bărbaţii şi femeile de sub controlul lor să treacă prin aşa ceva, împreună cu toate celelalte chinuri şi înjosiri nemiloase la care erau supuşi în lagărul de concentrare era faptul că adevăratul principiu care-i călăuzea pe cei din personalul lagărului era cruzimea. Scopul nu era atât să-i pedepsească sau chiar să-i omoare pe inamicii Reich-ului, cât să le răpească demnitatea, umanitatea şi identitatea. Pentru prizonieri, lupta nu era numai pentru supravieţuire, ci şi pentru a-şi păstra un sens, nu conta cât de diminuat, al propriei lor umanităţi.

Gerhard încerca să meargă cu capul sus, menţinând un ritm constant, cu toate că fiecare celulă din trupul lui îi striga să se oprească, să se adune ghem la pământ şi să plângă de durere şi umilinţă. Astăzi această sarcină era mai uşoară decât de obicei. Ştia că picioarele îi sângerau de la băşicile şi rănile produse de precedentele marşuri impuse, fiindcă simţea sângele dintre talpa piciorului său în interiorul cizmei. Astăzi, cizmele care îi fuseseră date erau prea mari. Nu putea spune ce era mai rău: încălţări prea mari sau prea mici – nu păreau niciodată să fie de mărimea potrivită. Cu cele mici picioarele începeau să te doară din clipa în care le încălţai, dar spaţiul în care era prins, oricât de chinuitor, ţinea piciorul în cizmă. Cu o pereche mai mare era mai bine la început, dar, după ce piciorul aluneca spre vârf, pielea era frecată precum lemnul sub acţiunea şmirghelului, iar rănile erau şi mai rele.

După ce făcuse doar trei kilometri, cu mulţi alţii în faţa lui, ar fi trebuit să simtă fiecare pas ca pe o tortură. Cu toate astea, nu era mai mult decât o durere surdă. Cana de tinichea cu lichidul apos şi negru despre care se spunea că era cafea şi

bucata de pâine de hrişcă pe care o consumase în acea dimineaţă nu-i puteau nicicum oferi suficientă energie. Şi, cu toate astea, se simţea capabil de mai mult efort decât înainte. Avea chiar un sentiment ciudat de euforie.

Bărbaţii din jurul lui Gerhard păreau învigoraţi în acelaşi fel. Unul fluiera o melodie în timp ce mergea. Gerhard îşi dădu seama că acestea erau efectele medicamentului pe care li-l injectaseră şi că scopul acestuia era să-i ţină pe oamenii din Wehrmacht în luptă în condiţiile în care un om întreg la minte ar capitula. Îşi aminti de scenele la care fusese martor în Stalingrad şi se gândi, chiar şi acum, chiar şi aici, *Nu sunt mai rău decât nenorociţii ăştia, bieţii de ei.*

Gerhard continuă să meargă, privind înainte, în loc să se uite orbeşte la pământul rece şi tare de sub picioarele lui. Privi peste întinderea zonei unde mergeau în cerc şi văzu cum se deschiseră porţile lagărului şi cum intrară motociclişti care însoţeau o maşină neagră şi mare. Înţelese că acolo se afla Kaindl împreună cu un grup de întâmpinare care aştepta în timp ce oamenii săi deschiseră uşa pasagerului şi toată lumea luă poziţie de drepţi. Un ofiţer SS în uniformă ieşi din maşină. Kaindl făcu un pas înainte ca să-l întâmpine. Cei doi se salutară cu salutul „Heil Hitler".

În tot acest timp, Gerhard îşi spunea: *Nu se poate... nu poate fi adevărat.* Dar, în timp ce ofiţerul SS înainta de-a lungul oamenilor care îi erau prezentaţi, identitatea lui nu mai putea fi pusă la îndoială.

În toate farmaciile şi la toţi doctorii care lucrau să producă medicamente minune pentru Reich, nu exista nici măcar o singură substanţă care ar fi putut să vindece amestecul bolnăvicios de neajutorare, ruşine şi furie neputincioasă care se ghemuise ca o broască rece şi rea în măruntaiele lui Gerhard.

* * *

– Probabil că-l hrăneşti prea bine, Kaindl, observă Konrad când se opriră să-l privească pe fratele lui care trecea prin dreptul lor. Uită-te la el cum se plimbă de parcă locul ăsta ar fi tot al lui.

Kaindl râse nervos.

– Nicidecum, *Brigadeführer*. Este efectul medicamentului care i-a fost injectat azi dimineaţă. Am fost asigurat de personalul nostru medical că, data viitoare când o să ne întoarcem să-l vedem pe fratele dumneavoastră, o să se afle într-o stare mult mai satisfăcătoare.

– Sper. Ce altceva mai ai să-mi arăţi?

Trecură pe lângă o patrulă de gardiene care supravegheau douăsprezece femei. Toate fuseseră găsite vinovate de încălcări minore ale disciplinei din lagărul de concentrare şi erau obligate să execute salutul Sachsenhausen. Stăteau pe vine cu braţele întinse în faţa lor, iar gardienele le certau pe victimele rase în cap strigându-le insulte şi ordine, iar orice femeie care îşi lăsa mâinile să cadă ori se dezechilibra era aşezată la loc şi lovită cu cizmele şi cu bastoane de lemn.

Într-un alt alt loc, două şiruri de prizonieri stăteau drepţi, întrerupte din loc în loc de corpuri nemişcate întinse pe pământ.

– Cine sunt oamenii aceia? întrebă Konrad.

– Sunt prizonierii care susţin că nu sunt în stare să lucreze. Trebuie să-şi petreacă ziua de lucru în poziţie de drepţi. După cum puteţi observa, le conferă o formă folositoare de uzură. Ne aşteptăm să moară cam şase pe zi în acest fel.

– Ce rată a deceselor aveţi? întrebă Konrad.

Kaindl strânse din buze în timp ce se gândi la întrebare.

– Dacă lăsăm deoparte execuţiile – de exemplu, am eliminat mai mult de o sută de dizidenţi şi sabotori numai din

Reichskommissariat Niederlande – şi îl considerăm un proces datorat uzurii, atunci eliminăm în medie cinci, şase mii de bărbaţi şi femei pe an. Asta ar fi o rată zilnică, să văd... de aproximativ cincisprezece pe zi. Predecesorul meu, Albert Sauer, a fost foarte prevăzător că a instalat un crematoriu care să se ocupe de rămăşiţe.

– Aţi folosit şi instalaţia de gaz pe care a construit-o tot el?

– E folosită, cu toate că este doar o instalaţie mică. Oricum, pentru procesarea la scară mare folosim încă metoda împuşcării.

– Metodele vechi sunt întotdeauna cele mai bune.

Turul lagărului de concentrare îi duse apoi la cuptoare, unde prizonierii făceau cărămidă, şi la atelierele de piese pentru avioane. Apoi ajunseră la un atelier care prezenta un interes special pentru Konrad: încăperile în care falsificatori care lucrau sub supravegherea SS, produceau bancnote false de cinci lire în valoare de sute de milioane.

– Astea ar putea să fie folositoare în zilele şi lunile care o să vină, observă Konrad.

– Oamenii aproape că au ajuns să falsifice şi dolarul american, spuse Kaindl, dându-i lui Konrad o bancnotă de 100 de dolari cu profilul lui Benjamin Franklin.

Konrad era rareori impresionat, dar nu reuşi să-şi ascundă admiraţia pentru munca făcută de falsificatori.

– Remarcabil... se şi simte ca o bancnotă adevărată.

– Poftiţi, spuse Kaindl. Vă rugăm să acceptaţi această bancnotă în dar, cu complimente din partea lagărului Sachsenhausen.

Îi dădu lui Konrad încă o bancnotă. Bărbatul al cărui portret era ilustrat pe ea era un secretar al Trezoreriei şi judecător al Curţii Supreme din secolul al XIX-lea, numit Salmon P. Chase. Era o bancnotă de 10.000 de dolari.

Chipul lui Konrad străluci de plăcere.

– Am auzit de bancnotele astea înainte de război, când făceam afaceri în America. Trebuie să spun, Kaindl, că este un suvenir foarte agreabil din această vizită a mea.

– Acum, îl întrebă gazda, aţi dori să luaţi prânzul?

Gerhard trase adânc aer în timp ce o suferinţă atroce îi cuprindea pieptul. Era ca şi când inima îi era strânsă de un cleşte de oţel. Plămânii îi capitulaseră. Gâtul îi era prins într-un laţ invizibil. Deşi corpul său îşi dorea cu disperare aer, nu putea să respire. Credea că o să moară.

Căzu în genunchi, se prinse cu mâinile de coşul pieptului, incapabil să scoată vreun strigăt de disperare în afara sunetelor frenetice pe care le scotea în căutare de aer. Nu se întâmplă nimic. Tot nu putea să respire. Inima părea să nu-i mai bată.

Şi apoi îl trezi un oarecare instinct primar şi adânc de supravieţuire, dincolo de controlul său conştient. Presiunea din gât îi scăzu, trase aer cu urgenţa unui om pe cale să se înece care ar ieşi la suprafaţa apei şi îşi simţi din nou bătaia slabă a inimii.

Îi reveni pentru scurt timp întreaga claritate a gândului şi a percepţiei, împreună cu rămăşiţe de energie şi putere. Aceeaşi obsesie animalică de a trăi care îi repornise respiraţia îi spunea că trebuia să meargă mai departe.

Gerhard încercă să se ridice în picioare. Însă corpul refuză să se supună comenzilor minţii sale. Nu-şi putea pune membrele să facă ce trebuia ca să stea în picioare, şi cu atât mai puţin să meargă. Nu-şi putea aminti cum se făcea aşa ceva.

Dar putea să se târască, cu toate că era mai mult o tăvălire, sprijinit pe genunchi şi coate, cu faţa aproape de gheaţa şi noroiul de sub el.

Gerhard începu să se târască pe terenul de paradă. Abia dacă observă râsul batjocoritor al gardienilor sau pietrele pe

care aceştia le aruncau în el până în clipa în care unul dintre ofiţerii SS, în timp ce colegii săi îl aclamau, se duse în spatele lui, se pregăti ca un fotbalist pe punctul de a şuta un penalti, îşi luă un avânt şi îl lovi pe Gerhard cât putu de tare, aruncându-l cu faţa la pământ.

Era a doua lovitură pe care o primea Gerhard pe ziua respectivă, dar de data asta nu se mai ridică în picioare. Umbra rece şi scheletică a bărbatului care fusese cândva Gerhard rămăsese nemişcată pe pământul îngheţat, în timp ce viaţa i se scurgea din trup.

* * *

Angajaţii de la Sachsenhausen mâncau mai bine decât prizonierii, însă erau totuşi pe raţii reduse, pentru că întregul Reich suferea de foame. Kaindl făcuse tot ce putea pentru a organiza o masă cumsecade pentru distinsul său oaspete. Însă Konrad nu acorda nicio atenţie mâncării. Îşi goli farfuria cu rapiditate, după care le ordonă tuturor, cu excepţia lui Kaindl, să părăsească încăperea.

Konrad aşteptă fără să spună nimic până când ofiţerii din lagărul de concentrare plecară. Unii dintre ei se retraseră aruncând priviri stresate peste umăr. Ştia ce se întrebau: *cine are probleme – şeful sau unul dintre noi?*

Konrad i se adresă comandantului lagărului, care acum era agitat, doar când fu sigur că erau singuri.

– Trebuie să facem aranjamente pentru situaţii neprevăzute, începu el. Desigur, avem încă încredere în geniul *Führer*-ului nostru...

– Da, din toată inima, fu de acord Kaindl cu o promptitudine venită din cunoaşterea faptului că mulţi dintre prizonierii săi, inclusiv fratele *Brigadeführer*-ului, se aflau acolo pentru că nu manifestaseră suficientă încredere în conducătorul lor.

– Cu toate astea, continuă Konrad, evreii din toată lumea încă îşi ţes comploturile lor murdare, o alianţă cu bolşevicii, cu cei nemulţumiţi, cu ticăloşii şi cu sabotorii. Trebuie să luăm în calcul posibilitatea, oricât de puţin probabilă, că Reich-ul, sau mari părţi din el, ar putea să cadă în mâini inamice. Trebuie să fim pregătiţi pentru orice eventualitate.

– Sunt sigur că aveţi dreptate, *Brigadeführer*.

– Oameni ca mine, a căror dedicare pentru naţional-socialism rămâne absolută şi de neclintit duc la îndeplinire pregătiri detaliate ca să ne asigurăm că lupta continuă, orice ar fi. Timp de mai mult de un an, sub supravegherea personală a *SS-Reichsführer* Himmler, s-au făcut planuri pentru crearea unei Fortăreţe Alpine în munţii din sudul Bavariei şi în Tirol, în partea austriacă şi italiană.

– Nu am ştiut... spuse Kaindl, evitând cu tact faptul că, dacă planurile erau în circulaţie de mai mult de un an, atunci minţile cele mai înalte din Reich anticipaseră deja înfrângerea încă de la sfârşitul lui 1943.

– Din motive evidente, aceste planuri nu au fost discutate decât într-un grup restrâns de ofiţeri superiori. Te adaug la această listă.

– Sunt cu adevărat onorat, *Brigadeführer*.

– Acum, prizonierii tăi includ un număr de persoane care au mare valoare ca ostatici. Unii sunt bogaţi şi ar putea aduce un venit mare dacă sunt răscumpăraţi. Alţii au statut social sau politic acasă la ei ori sunt agenţi valoroşi şi, astfel, ar putea fi folosiţi ca monedă de schimb în orice negociere viitoare.

– A, vă referiţi la cei găzduiţi în Lagărul Special. Am manifestat întotdeauna o grijă deosebită faţă de ei... în cazul în care se dovedesc folositori la un moment dat. Avem şi numeroşi ofiţeri inamici.

– Bine... Trebuie să faci o listă cu toţi prizonierii despre care crezi că fac parte din una sau alta dintre categoriile pe

care ţi le-am descris. În eventualitatea în care lagărul este ameninţat de inamici, aceştia trebuie mutaţi într-o locaţie mai sigură. Trebuie să fii pregătit să-i transporţi cu un tren în orice moment. E clar?

– Da, *Brigadeführer*. Doriţi să-l includ pe fratele dumneavoastră pe acea listă?

Konrad se gândi înainte să dea un răspuns.

– Dacă mă gândesc, cred că ar fi un ostatic care ar putea fi negociat, cu toate că pot spune cu siguranţă absolută că familia lui n-ar plăti nici măcar un bănuţ pentru întoarcerea lui!

Kaindl chicoti politicos la glumiţa lui Konrad.

– Însă alţii ar putea să fie dispuşi să facă aranjamente pentru binele lui. Nu a fost lipsit de prieteni bogaţi. Include-l. Dar insist: fără tratament special. Trebuie ţinut în aceleaşi condiţii ca şi ceilalţi prizonieri de pe listă.

– Şi dacă moare?

Kaindl se temea de consecinţele unei asemenea eventualităţi, dar Konrad îl asigură bucuros:

– Dacă moare, moare. Pentru mine nu contează. Cine ştie, poate că îl vedem murind chiar astăzi.

Se auzi o bătaie în uşă. Kaindl se uită la Konrad, care încuviinţă.

– Lasă-i să intre. Ne-am încheiat treaba.

Doctorul care administrase injecţiile intră în cameră.

– Mă scuzaţi că vă deranjez, *Brigadeführer*, dar am veşti care s-ar putea să vă intereseze. Efectele substanţei administrate prizonierilor au dispărut mai devreme decât mă aşteptam, probabil datorită condiţiei fizice a specimenelor supuse experimentului. Dar efectele ulterioare sunt foarte evidente. Cred că o să le găsiţi foarte interesante, *Brigadeführer*.

Cei trei bărbaţi ştiură imediat ce însemna asta. Pe faţa cărnoasă a lui Konrad se întinse un zâmbet.

– În acest caz, *Herr Doktor*, va fi plăcerea mea să văd rezultatele cercetării dumneavoastră.

* * *

Gerhard găsise în el voinţa de a nu muri. Se forţă să se ridice în genunchi. Dar medicamentul îl lăsase derutat. Ştia că trebuia să meargă undeva, dar nu înţelegea unde se afla şi în ce direcţie ar trebui să o ia. Rămase în patru labe, privind împrejur cu ochi pierduţi, încercând să găsească un semn care să-i spună ce să facă în continuare, în vreme ce gardienii făceau pariuri legate de ce direcţie avea să aleagă în cele din urmă animalul jalnic şi lipsit de creier din faţa lor.

– Nu cred că o să meargă niciunde, spuse unul dintre ei, cu aerul unui om care ştie cel mai bine. El zic că o să moară acolo unde e. Toţi ceilalţi au păţit aşa.

Ceilalţi gardieni se văzură obligaţi să accepte această concluzie, fiindcă zona terenului de paradă era plină de cadavrele celorlalţi prizonieri care îşi începuseră marşul în acea dimineaţă. Acesta era singurul supravieţuitor.

Unul dintre ei abia putea să-şi ţină în frâu câinele lup care lătra şi se încorda în lesă, încercând să se apropie de Gerhard.

– Crede că este o căţea, spuse el strigând peste zgomotul făcut de câine. Vrea s-o fută.

– Poate că vrea un os pe care să-l roadă, spuse un altul.

Dar, înainte ca problema să poată fi dezbătută mai departe, unul dintre ei şuieră:

– Rahat! Uite cine vine.

Ceilalţi îşi aruncară ţigările, îşi îndreptară uniformele, făcură câinele să se aşeze şi luară poziţie de drepţi, când medicul se apropie împreună cu doi ofiţeri.

– După cum puteţi vedea, spuse doctorul, medicamentul pare să aibă puteri uluitoare pe termen scurt, dar apoi se plăteşte

un preţ pentru asta. Acesta, spuse el, uitându-se la plăcuţa pe care o purta deţinutul numărul 5-7-8-0-3, este singurul supravieţuitor. Înţeleg că îl cunoaşteţi, *Brigadeführer*.

– Da... spuse Konrad.

Vederea fratelui său în starea aceea jalnică îl făcu să simtă o plăcere atât de intensă, încât era aproape sexuală. Iată-l pe tânărul arhitect plin de el, care fusese cândva lăudat de însuşi *Führer*-ul pentru proiectele sale, căpriorul frumos şi tânăr care avea întotdeauna parte de cele mai frumoase fete, asul cutezător a cărui uniformă fusese cândva împodobită cu atât de multe medalii pentru curaj, redus acum la o grămadă de oase cu înfăţişare neomenească, scâncind la picioarele lui.

Era o fixaţie de-a lui Konrad să poarte întotdeauna cu el un bici când era plecat cu treburi oficiale. Simţea că se potrivea cu cizmele de călărie ale uniformei sale şi că reprezenta esenţa a ceea ce însemna să fii un ofiţer SS. Îl lansă spre faţa lui Gerhard. Lovitura nu fu puternică, dar pielea lui Gerhard era atât de subţire şi de întinsă pe oase, încât pe obraz începu să i se prelingă o dungă subţire de sânge.

Pe chipul lui Gerhard se aşternu o expresie de neînţelegere. Încercă să-şi ducă o mână la obrazul rănit, dar înainte ca degetele să-i atingă tăietura, îşi pierdu echilibrul şi se prăbuşi într-o parte.

Unul dintre soldaţi râse, apoi se opri. Privi stresat către Konrad, dar apoi şi acesta începu să râdă şi, o clipă mai târziu, toţi bărbaţii se prăpădeau de râs în timp ce Gerhard încerca să-şi îndrepte corpul cu neajutorarea unui gândac răsturnat pe spate.

Cu un efort neîndemânatic care-i solicita fiecare rămăşiţă de concentrare şi putere, nefericitul cunoscut drept 57803 reuşi să ajungă din nou în poziţia de mai devreme, când se târa. Dar acum era înapoi la punctul de început, incapabil să-şi dea seama unde să meargă mai departe.

Konrad avea o soluţie. Cu câteva lovituri de bici pe coapsele lui Gerhard, îl făcu să se întoarcă până când îl îndreptă spre direcţia corectă. Apoi se adresă audienţei sale admirative, spunând:

– Acum, domnilor, observaţi cum până şi cel mai prost animal poate fi antrenat să respecte o comandă.

Se postă în faţa lui Gerhard, cu vârful unei cizme sub bărbia lui.

– Linge-mi cizma, spuse el.

Gerhard dădu din cap, însă era greu de înţeles de cei care priveau dacă o făcea pentru că refuza să se supună ordinului sau pentru că nu înţelegea.

Konrad îl lovi cu biciul peste spate.

– Linge-mi... cizma.

Gerhard rămase unde era, nemişcat.

Konrad îl biciui din nou. Îşi puse capătul biciului sub bărbia lui Gerhard, o ridică şi văzu, spre deliciul său, că pe faţa lui murdară curgeau lacrimi.

Konrad îl privi în ochi şi spuse:

– Linge.

Apoi făcu un gest de lingere grotesc şi exagerat în semn de instruire.

Îşi îndepărtă biciul, iar capul lui Gerhard căzu din nou.

– Linge-mi... cizma.

Konrad îşi ridică biciul, gata să lovească din nou. Apoi Gerhard îşi coborî faţa pe cizma lui Konrad. O linse.

Din partea bărbaţilor care îi priveau se auziră urale brute.

Konrad îşi întinse mâna înmănuşată, îl ciufuli pe Gerhard pe creştet de parcă ar fi fost un câine şi spuse:

– Bravo.

Făcu un pas înapoi, îşi bătu cizma cu biciul şi spuse:

– Aici!

Gerhard îşi ridică fruntea şi se uită la el, neînţelegând nici cuvântul, nici gestul. Dar, când Konrad îşi ridică din nou biciul, Gerhard, cu mişcări dureros de încete, se târî peste metrul de pământ până când faţa îi ajunse din nou la cizma lui Konrad.

– Linge!

Gerhard linse.

– Felicitări, *Brigadeführer*! exclamă doctorul. Nici măcar Pavlov însuşi n-ar fi putut desfăşura o demonstraţie mai convingătoare a psihologiei animale!

– Îţi mulţumesc, *Herr Doktor*, spuse Konrad încuviinţând. Kaindl, trebuie să mă întorc la Berlin. A fost o vizită cât se poate de instructivă. Vreau ca prizonierul să fie pus să facă un tur al terenului de paradă în modul pe care tocmai l-am demonstrat. Dacă se supune, este cruţat. Dacă nu se supune, e lovit. Şi, înainte să mă întrebaţi din nou – nu, nu mă interesează dacă moare înainte să termine turul.

* * *

La mijlocul lui aprilie, trupele Armatei a 7-a a Statelor Unite intrară în Nürnberg, nu departe de domeniul unde crescuse Francesca von Meerbach. În timp ce invadatorii lor mai adăugau un oraş german pe listă, ea şi Cora, menajera ei, fură duse de la Schloss Meerbach la complexul de fabrici al familiei. În urma limuzinei Mercedes venea o dubă mică.

Uzinele de motoare care aduseseră familiei averea ei imensă fuseseră ţinta unei duzini de atacuri ale bombardierelor americane. Cu toate astea, într-un colţ mai erau nişte semne de viaţă din cei câţiva kilometri pătraţi pe care îi acopereau uzinele. Lângă aerodromul privat unde fuseseră testate atât de multe motoare aeronautice de piloţii care lucrau pentru von Meerbach, un hangar mare era încă plin de oameni şi întreţinut corespunzător. Lângă acesta se aflau buncăre cu rezervoare care conţineau multe mii de litri de combustibil aviatic.

Acest lichid era probabil cea mai valoroasă rezervă din teritoriul ce-i rămânea celui de Al Treilea Reich, fiindcă era foarte căutat şi aproape imposibil de obţinut. Dar Konrad von Meerbach avea autoritatea deplină a SS în spate şi îşi permitea să plătească orice preţ pentru ceea ce dorea.

Maşina Francescăi intră în hangar. Când ieşi din ea, văzu două avioane. Primul arăta ca un avion de luptă supradimensionat, cu un fuzelaj aerodinamic şi cu o singură elice.

– Am găsit exact lucrul de care avem nevoie, îi spusese Konrad de Crăciun, când discutaseră pentru prima oară planurile lor de salvare. Este un Heinkel He 70 „Lightning". A fost conceput ca un mic avion de curse expres, care să transporte poşta aeriană, aşa că este al naibii de rapid. Luftwaffe a folosit avioane Lightning pentru curierat, dar un căpitan de escadrilă avea unul de care nu avea nevoie, iar eu am avut o pungă plină cu dinţi de aur, aşa că acum este al meu.

– Dinţi de aur? întrebă Francesca.

– Da, posesorii lor n-au mai avut nevoie de ei.

– Mă bucur să aud că acei oameni pot fi folositori la ceva.

Soţul ei râse.

– Cerule, eşti o căţea cu inima de gheaţă.

– Asta îţi place la mine.

Mulţumit, Konrad zâmbi aprobator, apoi spuse:

– Oricum, avionul Lightning poate transporta patru pasageri şi bagajele lor. O să fie loc pentru tine şi menajera aia a ta, împreună cu lucrurile noastre de valoare.

Avionul Heinkel fusese vopsit kaki şi împodobit cu dungi late şi albe în jurul aripilor şi al calei, pe care erau pictate cruci roşii mari. Orice agresor posibil care l-ar vedea ar presupune că transporta pasageri bolnavi sau răniţi şi, cu puţin noroc, l-ar lăsa în pace. Doar o examinare atentă ar scoate la iveală umbra abia vizibilă a crucilor negre, emblema Luftwaffe sub vopseaua roşie şi albă.

Celălalt avion nu arăta a nimic din ce văzuse Francesca în toată viaţa ei. Nu era foarte mare, dar părea extrem de ameninţător. Parţial, asta se datora vopselei sale negre, pe care nu erau marcaje: nu avea număr de serie, nu purta emblema Luftwaffe, nimic din ce i-ar fi indicat identitatea sau apartenenţa.

Fuzelajul era un tub neted şi zvelt, cu un bot uşor bombat şi lucitor care, în ochii Francescăi, îi împrumuta un aspect falic inconfundabil. De aripi erau prinse patru module în perechi de câte două pe fiecare parte a fuzelajului, ambele deschise la fiecare capăt. Avea impresia că astea erau motoare, dar nu avea nicio idee cum funcţionau. Oricum, ce era evident era că acest aparat arăta ca un avion dintr-o cu totul altă vârstă a istoriei. Nu numai că mergea mai departe şi mai repede decât orice avion obişnuit, dar lăsa şi impresia că ar fi putut să zboare până la stele.

Francesca scutură din cap în faţa gândurilor sale fanteziste. Avea în minte probleme mai practice.

– Aveţi grijă cu cutiile alea, se răsti ea la doi mecanici în salopete albe care începuseră să-i mute bagajele din dubă în Heinkel. Erau două cufere de călătorie mari, de metal, şi mai multe cutii mai mici.

– Of! mormăi unul dintre mecanici în timp ce se străduiau să ridice cufărul pe un cărucior de lângă maşină. Ce aveţi aici, doamnă? Ţevi de plumb?

De fapt, sunt lingouri de aur, se gândi Francesca, *sub rochiile şi hainele mele de blană.*

Celălalt cufăr conţinea alte haine şi pantofi, şi trei etuiuri din piele în care erau rulate pânze pictate – capodopere de Raphael, Vermeer şi un Renoir pe care Konrad îl criticase ca fiind „un gunoi sentimentalist, impresionist şi dulceag", dar pe care Francesca îl adora. Cele mai bune bijuterii ale familiei umpleau două cutii mari de pălării. Şi, pe lângă poşeta ei,

Francesca ducea o valiză plină cu două milioane de dolari americani sub formă de obligaţiuni pe care Konrad le achiziţionase în călătoria sa din Portugalia, cu trei ani mai devreme.

Valoarea totală a bunurilor conţinute în bagajul Francescăi era suficientă ca să-i asigure ei şi lui Konrad o viaţă uşoară şi plină de lux până la sfârşitul zilelor. Însă, când avea să ajungă în Elveţia, această comoară avea să-şi ia locul în seiful băncii care conţinea şi multe obiecte de valoare puse la păstrare în secret de Konrad înainte şi în timpul războiului. Îşi jefuise firma familiei încă din prima zi în care ajunsese la conducerea ei. Începând cu 1939, luase parte la acţiunile de prădare, jefuire şi furt ce însoţiseră fiecare invazie nazistă şi care reprezenta o parte atât de importantă din *soluţia finală*. Dar nici măcar acum nu era de ajuns: nu pentru Konrad.

Şirul gândurilor Francescăi fu întrerupt de pilotul personal al familiei von Meerbach, Berndt Sperling, care tuşi politicos pentru a-şi face simţită prezenţa şi spuse:

– Mă scuzaţi, doamnă, dar avionul este pregătit să decoleze.

Francesca zâmbi graţios.

– Îţi mulţumesc, Berndt. Cât crezi că o să dureze zborul?

– Mă aştept la un zbor frumos şi liniştit, aşa că ar trebui să vă trec dincolo de Lacul Constanţa, în Elveţia, în zece minute de la decolare, şi să aterizăm în Zürich la mai puţin de o jumătate de oră după aceea.

– O să te întorci în Germania imediat după aceea?

– Da, doamnă. I-am promis domnului conte că o să-i stau la dispoziţie, dacă o să aibă nevoie de mine.

– Foarte bine, Berndt, atunci să mergem.

* * *

La fel ca Reich-ul, lagărul Sachsenhausen decădea. Morţii rămâneau acolo unde căzuseră fiindcă gardienii îşi pierduseră

interesul să-i ia de acolo, iar prizonierii erau prea slăbiți ca să facă singuri treaba. Făceau cel mult grămezi cu morți, aruncați unul peste altul ca niște marionete scheletice ale căror sfori fuseseră tăiate. Stăteau pe terenul de paradă împrăștiate ca niște șosete aruncate pe podeaua unui dormitor. În barăcile supraaglomerate, unde prizonierii erau îngrămădiți câte trei, patru într-un pat, cei vii erau blocați și incapabili să se miște printre morți și muribunzi. Chiar și cei aparent vii nu erau mai mult decât niște cadavre putrezite care abia dacă mai respirau.

Bolile scăpaseră de sub control, așa cum se întâmplase în toate celelalte lagăre de concentrare. Latrinele dădeau pe dinafară de diareea ce împroșca din cei bolnavi de dizenterie, ale căror sisteme digestive date peste cap nu puteau extrage nici cea mai măruntă cantitate de energie din rațiile tot mai jalnice înainte de a se goli din nou. Păduchii care cotropeau toți bărbații și femeile din lagăr răspândeau tifosul care începea cu simptome de febră, dureri de cap și frisoane, înainte să apară o iritație ce se răspândea de pe burțile și piepturile celor suferinzi până când le acoperea fiecare centimetru din corp, și numai fețele, palmele mâinilor și tălpile picioarelor le rămâneau neafectate. Ajunși în acest stadiu, oamenii cădeau în delir, bâlbâindu-se incoerent înainte să se prăbușească într-o comă finală.

Zi de zi, avioane rusești, britanice și americane le treceau pe deasupra capului, atât bombardiere, cât și avioane de luptă, aparent nederanjate de vreo rezistență din partea Luftwaffe. Prin lagărul de concentrare se răspândise vestea că rușii erau pe punctul de a intra în sfârșit în Berlin. Gardienii se purtau mai brutal decât de obicei, împușcând prizonieri la cel mai mic pretext, după cum li se năzărea, de parcă știau că le venise vremea. Între timp, rutina se prăbușea: germanii nu se mai deranjau cu apelul zilnic. Atelierele și fabricile de cărămidă își

încetară activitatea. Şi apoi veniră veşti că SS-iştii aveau să scoată pe toată lumea din lagărul de concentrare ca să îndepărteze dovezile vii a ceea ce făcuseră, cu toate că puţinii prizonieri care erau în stare să raţioneze se întrebau la ce mai folosea asta, câtă vreme morţii erau nişte mărturii atât de năucitoare.

Gerhard nu ştia cum, dar inima îi bătea în continuare după ce se târâse împrejurul terenului de paradă. Gerhard avea un singur gând în minte: mâncarea. Raţiile zilnice erau aduse de la bucătării la barăci de echipe de prizonieri, înhămaţi ca nişte boi la un cărucior în care se afla cazanul de oţel cu terci şi coşurile cu pâine care trebuia să-i hrănească pe deţinuţi.

Existase un timp când mâncarea fusese distribuită adecvat. Era adusă în barăci, iar oamenii se aliniau ca să-şi primească porţia lor neînsemnată. Gardienii aveau grijă ca fiecare să-şi primească partea pe care o merita, oricât de mică ar fi fost aceasta. Dacă rămâneau resturi de supă sau bucăţele de pâine, acelea erau prada celor care aduseseră mâncarea. Acum abia dacă mai era cine să aducă mâncarea sau să o servească. Castroanele pe jumătate goale erau lăsate în afara barăcilor, cu pâinea pe jos, lângă ele.

Bărbaţii mureau în paturile lor şi erau lăsaţi să se descompună acolo, pentru că nu avea cine să-i mute sau să-i îngroape. Cei bolnavi de tifos deveneau prea slăbiţi ca să se dea jos din pat, să împingă deoparte cadavrele întinse lângă ei şi să-şi facă drum afară. Erau incapabili să mănânce şi erau tot mai aproape de moarte. În iadul acesta, supravieţuirea depindea de abilitatea de a-ţi croi drum la cazan şi de a pune stăpânire pe oricâtă hrană puteai, chiar dacă asta însemna să te lupţi cu alţi bărbaţi care mureau de foame şi care voiau să facă acelaşi lucru.

Şi, dincolo de toate, frigul refuza să le dea drumul din strânsoare şi să lase primăvara să aducă puţină căldură pentru oasele bărbaţilor şi femeilor ale căror degete de la mâini şi de

la picioare erau înnegrite de degerături şi ale căror corpuri nu se opriseră din tremurat în timpul lunilor nesfârşite, întunecate şi negre ale acelei ierni.

Într-o zi, se făcu apelul, în timp ce raţiile pentru micul dejun erau aruncate în faţa barăcilor. Când se încheie, un număr fu strigat şi gardianul spuse:

– Adună-ţi lucrurile şi prezintă-te imediat la terenul de paradă.

Numărul era 57803.

Gerhard ajunsese în punctul în care răspundea automat la numărul său şi în care sunetul numelui său l-ar fi derutat. Singurul lucru pe care îl avea – fotografia – se afla în siguranţă, în haină. Nu avea ce lucruri să-şi adune. Era pe punctul să-i spună asta gardianului, când îl auzi pe un om spunându-i altuia:

– Mă întreb unde îl duc.

– Nu-l duc într-un loc bun, răspunse celălalt.

Căruciorul pe care fusese tras micul dejun stătea afară. Canistra de cafea era goală. Bucăţile de pâine fuseseră luate din coşuri. Dar experienţa îl învăţase pe Gerhard că întotdeauna merita să scormonească după resturi. Se uită sub cărucior şi văzu o bucată de pâine şi, dincolo de ea, încă una. Ca un hoţ de buzunare speriat, aruncă pâinea în buzunarele hainei: câte o coajă tare şi uscată în fiecare parte.

După ce se prezentă aşa cum i se comandase, Gerhard fu condus în exteriorul lagărului principal, într-o altă zonă, unde un grup de oameni erau aliniaţi lângă nişte camioane. Erau tot deţinuţi, dar erau îmbrăcaţi în costume şi uniforme militare şi păreau mai sănătoşi şi mai bine hrăniţi decât el. Îi văzu cum se uitau la el în timp ce se apropia, întrebându-se ce căuta împreună cu ei cineva atât de murdar, fără îndoială plin de păduchi şi măcinat de boli. Unul dintre bărbaţi se dădu înapoi când Gerhard fu aşezat în linie lângă el.

Nu voia să facă nimic ce ar fi putut atrage atenţia cuiva. Nu voia să-şi irosească energia pentru nimic din ce nu era esenţial. Demnitatea sa era irelevantă. Singurul lucru care conta era supravieţuirea.

Fură conduşi într-o gară de triaj şi încărcaţi în două vagoane de marfă acoperite. Trenul porni, trecând prin ceea ce părea să fie vestul Berlinului şi, de acolo, mai departe. Totuşi, iarna nu ceda, şi singura căldură din vagon venea de la corpurile care se lipeau unele de altele. Totuşi, Gerhard fu lăsat în afara grămezii. Era murdar şi contagios. Fu lăsat singur, într-un colţ.

Înaintau încet, întrucât călătoria era întreruptă des, fără avertismente şi în locaţii aleatorii. Trenul stătea nemişcat ore în şir şi, dacă erau norocoşi, prizonierilor li se permitea să iasă ca să-şi facă nevoile, o binecuvântare, fiindcă singura toaletă din fiecare vagon era o găleată urât mirositoare care dădea pe dinafară.

Când motoarele porniră din nou, trenul schimbă macazul pe o altă linie: una ale cărei şine şi poduri să nu fi fost distruse de bombardierele Aliaţilor sau de partizanii locali. Întârzierile nesfârşite însemnau că o călătorie care ar fi trebuit să fie făcută în câteva ore se întindea pe parcursul câtorva zile. Raţiile se terminară, iar Gerhard se trezi că era recunoscător pentru bucăţile de pâine adunate înainte de plecare şi pentru izolarea care îi permitea să le ronţăie în secret, fără să ştie ceilalţi ce făcea.

În cea de a patra noapte, se opriră la marginea unui sat. Localnicii probabil că auziseră voci provenind din interioarele camioanelor pentru că, la câteva ore, ieşiră din pădure pe ambele părţi ale şinelor de cale ferată, cu pâine şi supă de legume şi chiar brânză pentru prizonieri. Vorbeau cehă. Gardienii SS, care erau aproape la fel de înfrigurați şi de înfometaţi ca deţinuţii lor supravieţuitori, încercară să-i oprească pe săteni, chiar ameninţându-i că-i împuşcă. Dar apoi unul dintre localnici, vorbind

în germană, le făcu o ofertă simplă: dacă ofiţerii SS îi lăsau pe prizonieri să mănânce, puteau să mănânce şi ei.

Sătenii erau săraci şi abia aveau cât să supravieţuiască ei. Puteau oferi fiecăruia doar o cantitate mică de mâncare. Dar era în regulă, pentru că orice cantitate mai mare de mâncare l-ar fi omorât pe bărbatul sau femeia care ar fi consumat-o: sistemul lor digestiv nu ar fi putut face faţă.

Mâncarea pe care o primiseră îi ţinu pe aproape toţi prizonierii în viaţă în timp ce trenul îşi continuă călătoria. Apoi se opri într-o gară. Pe semnul de pe peron scria Flossenbürg.

– Capătul liniei; toată lumea afară! anunţă un gardian SS, iar ei se dădură jos din vagoane înainte să fie încărcaţi în camioane pentru încă două zile de condus, oprit, aşteptat şi condus din nou.

– Mergem spre sud, spuse cineva. Îmi dau seama după soare.

– Poate că ne oferă o vacanţă în Alpi, cârâi altul.

Gerhard avea dureri de cap care păreau să-i crape ţeasta la mijloc. Se întinse în partea din spate a camionului, adunându-se într-o poziţie fetală, un specimen subuman ras în cap, identificabil doar după numărul lui, complet amorţit, indiferent la mediul înconjurător, indiferent la viaţa însăşi.

Camionul o luă pe un drum lateral care trecea printr-o deschizătură într-un gard de sârmă ghimpată. Se opri. Gerhard auzi strigăte, câini care lătrau, huruitul lanţurilor deblocate şi loviturile de lemn pe metal în timp ce părţile din spate ale camioanelor erau desfăcute.

Undeva, o voce strigă:

– De unde aţi venit în numele Cerului?

– Din Sachsenhausen, răspunse altul.

– Sachsenhausen? Rahat, vă aşteptam acum două zile.

Gerhard auzi un râs sec, după care:

– Bine aţi venit la Dachau.

Zi după zi şi săptămână după săptămână, durerea morţii lui Danny se mai alină. Saffron se antrenase cândva să facă faţă alergărilor pe distanţe tot mai lungi la Arisaig sau învăţase cum să supravieţuiască cu puţin somn. Acum îşi antrena emoţiile. Se concentră să nu se gândească o oră la Danny Doherty, apoi două, apoi o dimineaţă întreagă. Se disciplină să nu plângă în public când o izbea o amintire vie şi, încet-încet, îşi impuse să nu mai plângă deloc.

La urma urmei, o mai făcuse şi înainte. Crezuse că Gerhard era mort, apoi, pentru o clipă, îl recâştigase. Dar, pe măsură ce anii trecuseră şi şansele ca ei doi să supravieţuiască războiului, şi cu atât mai puţin să se întâlnească, scăzuseră tot mai mult, îşi spusese că ar fi bine să nu se mai gândească la un viitor cu el. Era aproape o binecuvântare că Danny nu mai era. Nu exista posibilitatea de a suferi din cauza fiorilor de speranţă care chiar şi acum o luau uneori pe nepregătite când se trezea visând că l-ar fi putut întâlni pe Gerhard.

Era o iluzie prostească. Danny nu mai era. Gerhard nu mai era. În curând, războiul care îi nimicise pe amândoi avea să fie încheiat.

Şi atunci, o să încep să trăiesc din nou.

Deocamdată, avea de lucru. Aliaţii trecuseră dincolo de Rin la sfârşitul lui martie, aşa cum spusese Amies că se va întâmpla. La început, germanii luptaseră puternic, însă liniile lor păreau

aproape de colaps în timp ce ritmul înaintării Aliaţilor creştea. Între timp, ruşii strângeau laţul în jurul Berlinului. În curând, Hitler avea să fie izolat. Se spunea că trăia foarte retras şi că abia dacă ieşea din buncărul său.

În 15 aprilie 1945, trupele de asalt ale Diviziei Armate a 11-a Britanice, care înaintau în sudul Saxoniei, ajunseră la Bergen-Belsen, primul lagăr de concentrare eliberat de Aliaţii care invadau Germania dinspre vest.

Acestea văzură scene de o oroare inimaginabilă. Oricât i-ar fi crezut de răi pe Hitler şi pe adepţii lui naziști, lipsa de umanitate din lagărele de concentrare era dincolo de puterea de imaginaţie a unei minţi normale.

Două zile mai târziu, BBC difuză primul reportaj radio din interiorul lagărului de concentrare. Saffron îşi aminti de discursul ofiţerului Schröder de la Haga, de banalitatea cuvintelor sale, de absurdele fantezii naziste: „nu ne-a fost teamă să lichidăm grupuri mari de ostatici", „gunoaiele de evrei" „relocările evreilor vor fi de scurtă durată". Acum aceasta era realitatea. Împreună cu o întreagă naţiune, Saffron auzi despre o lume infernală de cadavre lăsate să putrezească pe pământ, în vreme ce deţinuţii supravieţuitori, dar pe jumătate morţi se mişcau fără rost printre ele, şi de mame înnebunite de suferinţă şi durere care cerşeau lapte pe care să-l dea bebeluşilor morţi pe care îi purtau în braţe.

Bărbaţii şi femeile de pe Baker Street trecuseră prin război, îndurase*ră blitzkrieg*-ul şi atacurile cu rachete V-1, văzuseră oameni nevinovaţi, bărbaţi şi femei, trimişi în Europa să moară şi, la fel ca Saffron, suferiseră pierderi personale. La întoarcerea ei din Belgia, Saffron îi pusese la curent cu privire la teama ei referitoare la genocidul nazist, dar aceasta era o crimă prea întunecată încât să poată fi concepută. Era o uşă deschisă către un abis fără fund.

Saffron şi ceilalţi membri ai echipei care lucrau la recuperarea prizonierilor fură luaţi cu asalt de o nouă urgenţă. Într-o dimineaţă, fu chemată de Gubbins în sala de şedinţe.

Anii de muncă necruţătoare peste program şi stresul îl îmbătrâniseră pe bărbatul care fusese odată sufletul organizaţiei de pe Baker Street. Însă ochii îşi păstraseră claritatea cristalină, iar energia lui părea cumva întreagă.

– Ce-ai zice să te întorci înapoi pe teren, Courtney? o întrebă el. Nimic sub acoperire. Vreau să mergi în Germania, să dai de urma unui grup de oameni dintre ai noştri.

– Mi-ar plăcea foarte mult, domnule.

– Ai crezut că nu te mai întreb, nu-i aşa? Ei bine, uite care e situaţia...

Se duse în cealaltă parte a camerei până la o hartă agăţată pe zid, pe care erau marcate cu piuneze locaţiile lagărelor de concentrare naziste de care aflaseră Aliaţii. Cu fiecare descoperire oribilă făcută de armatele care avansau, numărul de piuneze creştea. Gubbins alese una la nord de Berlin, la est de poziţia curentă a armatei britanice, aflată în ofensivă.

– Acest loc se numeşte Sachsenhausen. A fost organizat de nazişti înainte de război pentru a-i închide pe deţinuţii lor politici: comunişti, liberali, pacifişti, dizidenţi de toate felurile. De când a început războiul, l-au folosit, printre altele, pentru a găzdui deţinuţi politici din ţările pe care le-au cucerit – lideri de partide ostile faţă de naţional-socialism, lucruri de felul ăsta – şi, de asemenea, pe unii dintre băieţii noştri. Aici intervii tu. I-au prins pe unii dintre oamenii noştri, britanici şi danezi, ca şi nişte agenţi SIS şi câţiva militari care i-au înfuriat prin insistenţa cu care au încercat să scape din lagărele de concentrare dedicate prizonierilor de război. Doi dintre prizonieri, inclusiv unul de-al nostru, se numesc Churchill. Nicio legătură cu Winston, dar

germanii nu ştiu asta. Oricum, sunt mulţi – de la Broadway, numărul 10 şi din alte locuri – care vor ca oamenii noştri să se întoarcă acasă. Dar există un factor care complică lucrurile...

Harta îi arătă lui Saffron care era acest factor.

– Vreţi să spuneţi rușii, domnule?

– Da. Credem că o să elibereze Sachsenhausen astăzi sau mâine, dacă nu au făcut deja asta. Dar „eliberare" nu este cuvântul potrivit pentru ce fac rușii. Există o părere în anumite cercuri, iar eu cred la fel, că o să schimbăm în curând războiul împotriva unui regim dictatorial dornic să domine întreaga lume cu altul, la fel de rău.

– O, Doamne... Nu putem trăi în pace?

– Să sperăm. Între timp, nu vrem ca oamenii noştri care scapă din mâinile germanilor să cadă în mâinile rușilor. Vreau să zbori în Germania. Unităţile noastre cele mai apropiate de Sachsenhausen fac parte din Corpul al 12-lea de Armată. Vreau să te duci la sediul diviziei care e în prima linie. Pune-ţi urechea la pământ. Află care e treaba... O să fim la o aruncătură de băţ de ruși până o să ajungi tu acolo. Dacă poţi să găseşti o modalitate de a lua legătura cu ei, cu atât mai bine. Dacă poţi să ajungi la Sachsenhausen, asta ar fi cel mai bine. Procedează cum ştii tu mai bine.

– Da, domnule, spuse Saffron, incapabilă să-şi reţină zâmbetul.

Doar acum, când i se dădea această şansă, realiză cât de mult îi lipsise aventura în mijlocul acţiunii.

– Pot să vă cer ceva, domnule?

– Depinde despre ce este vorba.

– Ar fi de mare ajutor dacă aş avea un fel de dovadă a bunei mele credinţe şi a importanţei misiunii mele. Sunt sigură că, dacă aş fi un militar ocupat să închei un război şi o femeie

ciudată ar apărea în biroul meu, întrerupându-mă cu o vorbărie despre lagăre de concentrare şi persoane importante capturate, i-aş spune să se ducă dracului.

Gubbins zâmbi.

– Nu eşti prima persoană care a avut acest gând. Uite aici...

Îi înmână un dosar subţire legat cu spirală. Conţinea două documente tipărite pe o hârtie cu antetul din Downing Street numărul 10, fiecare introdusă într-o folie de plastic transparent. Pe una era scrisă o declaraţie scurtă care afirma faptul că misiunea căpitanului Saffron Courtney, de o importanţă naţională, consta în încercarea de a recupera prizonieri capturaţi de SS şi trebuia să i se ofere toată asistenţa de care avea nevoie. Era semnată *Winston S. Churchill.*

– Cerule, spuse ea. Asta ar trebui să fie de ajuns.

– Aşa sperăm. A doua foaie poartă acelaşi mesaj, în rusă.

Saffron se uită la o pagină acoperită de o scriere chirilică indescifrabilă.

– L-am pus pe unul dintre băieţii de la secţiunea noastră cehă să arunce un ochi, o asigură Gubbins. Ştie rusă şi m-a asigurat că are sens ce scrie acolo.

– Când plec?

– Mâine dimineaţă la prima oră, cu un avion Dakota, din aeroportul Forţelor Aeriene din Northolt. Cei din corpul al 12-lea ştiu că mergi, aşa că te va aştepta cineva acolo. Vreau să mă ţii la curent cu ce se întâmplă. Codifică-ţi toate mesajele ca de obicei. Poate că războiul e aproape încheiat, dar nu putem să fim suficient de atenţi. O avertizare: mi se spune că vremea din Europa Centrală este neobişnuit de rece anul acesta. Îmbracă-te călduros. O să primeşti o sumă de bani în dolari americani. Dolarul este cea mai utilă monedă din Germania în acest moment. Dar foloseşte-o inteligent şi vino înapoi cu

hârtii de decont până la ultimul bănuţ. Magazionerul să-ţi dea un revolver de serviciu şi un toc. Sper să nu fii obligată să-ţi foloseşti arma.

* * *

Ziua era umedă şi rece. Zgomotul armelor ruseşti creştea în intensitate. Nu peste mult timp, Berlinul avea să fie în mâinile lui Stalin.

Cum dracu' s-a ajuns la asta? se gândi Konrad von Meerbach în timp ce se uita cum înainta Adolf Hitler prin faţa şirului de adolescenţi adunaţi în faţa *Führerbunker*-ului. *Uită-te la el! E un dependent de droguri care vorbeşte fără sens şi îşi ascunde mâinile la spate ca oamenii să nu vadă că îi tremură. Împlineşte cincizeci şi şase de ani. Arată mai degrabă de şaptezeci şi şase.*

În vreme ce Hitler prindea încă o medalie pe pieptul unui tânăr mândru, vederea acelor băieţi, îmbrăcaţi în uniforme de luptă, îl întristă pe von Meerbach şi mai mult. Anii pe care şi-i dedicase *Führer*-ului şi gloria de care avusese parte se reduceau la asta: recrutarea disperată de copii neantrenaţi, pentru că toţi bărbaţii arieni buni şi puternici erau morţi.

Ceremonia se încheie. Cameramanul se grăbi să ducă filmul la developat, deşi numai Dumnezeu ştia cine avea să-l vadă, pentru că nu erau cinematografe deschise în resturile celui de Al Treilea Reich care nu căzuseră încă în mâini inamice.

Von Meerbach îşi termină ţigara, savurând plăcerea din plămânii săi, pentru că fumatul era interzis în buncăr conform ordinelor stricte ale *Führer*-ului. Îi urmă pe cei care participaseră la festivitate şi coborau pe scara în spirală, în catacombele de beton.

Intră în camera de gardă, unde un funcţionar stătea în spatele unui birou.

– Actele, ceru funcţionarul.

– A trecut mai puţin de o oră de când le-ai verificat ultima dată, obiectă von Meerbach, deşi ştia că nu ajuta la nimic. Cerule, omule, pistolul meu e încă în dulapul din spatele tău.

Faţa funcţionarului nu trăda nicio emoţie. Repetă:

– Actele.

Von Meerbach i le dădu. Pe coridorul din spatele camerei de gardă îl văzu pe Hermann Fegelein, ofiţerul de legătură al lui Himmler, împreună cu personalul de la cartierul general. Fegelein îi făcea semne. Von Meerbach reuşi să încuviinţeze laconic în semn de răspuns. Fegelein era un carierist lipsit de principii, un om care se căsătorise cu sora Evei Braun, Gretl, pentru a ajunge mai aproape de cercul apropiaţilor *Führer*-ului. Ca lucrurile să fie şi mai rele, mişcarea lui funcţionase. Fegelein era acum un general SS, ceea ce însemna că avea o funcţie superioară celei a lui von Meerbach.

Funcţionarul îi dădu înapoi actele. Von Meerbach trecu de birou şi o luă înainte pe coridor. Fegelein nu aşteptă să-l întâmpine.

– Urmează-mă, spuse.

O porni prin lunga sală de aşteptare din mijlocul buncărului principal şi o luă la dreapta spre toalete. Fegelein verifică toate cabinele să se asigure că sunt goale. Deschise uşa din celălalt capăt, care dădea spre lavoar. Şi acela era gol. Încuie uşa de la toaletă.

– Acum putem să vorbim singuri, spuse el.

Scoase un pachet de ţigări din buzunarul de la piept.

– O ţigară?

Von Meerbach se întrebă ce s-ar întâmpla dacă ar fi prinşi, concluzionă că nu ar fi mai rău decât ce li se întâmpla oricum şi spuse:

– Mulţumesc, domnule general.

– A, nu e nevoie să fii ceremonios, Konrad. Noi, bătrânii din SS, trebuie să fim uniţi.

Vocea lui Fegelein suna de parcă era pe punctul să ceară o favoare. Poate că rangul lui von Meerbach era inferior, dar resursele lui personale erau infinit mai mari.

În schimb, Fegelein spuse:

– M-am gândit că ar trebui să ştii: Himmler părăseşte astăzi Berlinul. Nu se mai întoarce.

– Dar l-am auzit azi-dimineaţă cum jura că îi este loial *Führer*-ului. A promis că o să stea până la sfârşit.

Fegelein zâmbi sardonic.

– Ce altceva ar fi putut spune? Realitatea este că pleacă şi tu ar trebui să faci la fel. Tempelhof este încă deschis, dar nu o să mai fie mult timp. Plecarea lui Himmler îţi va oferi justificarea să-l urmezi. Urmezi exemplul comandantului tău SS. Cine poate spune că nu el ţi-a ordonat să mergi?

Fegelein îşi stinse ţigara în chiuvetă, clăti scrumul şi împinse mucul în gaura scurgerii, ca un şcolar neastâmpărat care speră că profesorul nu-l va prinde.

Se ridică din nou şi spuse:

– Ascultă, este în joc siguranţa ta personală. O să fie nevoie de tine când se va termina războiul. Poţi să ajuţi să reconstruim ţara în viitor.

Von Meerbach încuviinţă şi întrebă:

– Şi dumneata? Pleci şi dumneata?

– Nu pot. Se aşteaptă încă de la mine să slujesc în postul meu împreună cu înaltul comandament. Cu asta te alegi dacă eşti parte din familie, nu-i aşa?

– Hitler n-o să se lase capturat viu, nici Eva. Ţi-ar putea cere acelaşi lucru.

– O, nu te îngrijora. O să mă strecor afară înainte de a se ajunge acolo.

– Atunci îţi urez noroc.

Von Meerbach îşi aruncă şi el ţigara.

– Îndrăznesc să spun că o să avem nevoie de cât mai mult noroc.

* * *

Von Meerbach merse cu maşina la Sediul Principal de Securitate a Reich-ului pe de strada Prinz Albrecht, un set de clădiri care serveau drept cartier general al Gestapoului, al serviciului de informaţii SD şi al SS. Când se îndreptă spre intrare, în aer era fum, dar acesta nu era produs de bombe sau de proiectile. Fiecare petic de pământ din curţile dintre clădiri şi chiar în grădinile din spatele complexului era folosit pentru a arde documente secrete, potenţial incriminatorii. Puteau fi văzuţi bărbaţi şi femei stând lângă ferestrele deschise, aruncând afară hârtii care pluteau şi fluturau până să atingă pământul, unde oamenii le adunau ca pe nişte frunze de toamnă şi le aruncau în foc.

Von Meerbach se îndreptă spre biroul său din partea laterală a clădirii, unde îl aşteptau cele două secretare ale sale, Heidi şi Gisela, şi, cu toate că în mod normal nu se gândea deloc la bunăstarea subordonaţilor săi, se trezi mişcat de loialitatea lor.

Heidi îl întrebă dacă voia o ceaşcă de cafea. Gisela, care ţinea în mâini un caiet şi un pix, îl anunţă că primise mai multe mesaje.

Von Meerbach dădu din mână.

– Nu e timp pentru nimic de genul acesta.

Se uită la Heidi.

– Adu-mi servieta.

Apoi îi spuse Giselei:

– Urmează-mă.

Ea se duse cu el în sanctuarul lui.

– Scoate fotografiile de pe birou din ramele lor, spuse el.

În timp ce Gisela făcea asta, el se îndreptă spre un seif instalat în zid, învârti cifrele în combinaţia corectă şi îl deschise.

Între timp, Heidi se întorsese, aducând cu ea servieta. Von Meerbach mută un milion de dolari în obligaţiuni din seif în servietă. Acestea fură urmate de trei pachete de bancnote americane de diferite valori, care însumau aproximativ 15.000 de dolari.

– Fotografiile, te rog, spuse Meerbach.

Gisela i le dădu: erau semnate, cu dedicaţie de la Hitler, Himmler şi Heydrich; una era cu Francesca; şi una cu fiul şi fiica lui de la prima lui soţie, Trudi. Ambele secretare păreau agitate, aproape să plângă. Era evident că von Meerbach era pe punctul de a fugi, lăsându-le pradă ruşilor. Şi ştiau, aşa cum ştia fiecare femeie din Reich, ce soartă le pregătiseră ruşii.

Von Meerbach văzu că secretarele se aşteptau ca el să spună ceva: să le spună ce se întâmpla, să le dea asigurări că totul avea să fie bine – orice. După cum îi era felul, începu cu el însuşi.

– Poate părea că fug din calea luptei. Dimpotrivă, plec de aici, unde situaţia e fără speranţă, ca să pot ajuta la ofensivă, atunci când va veni. Cred în cauza noastră. Sunt mândru de munca pe care am făcut-o...

Pe von Meerbach îl miră că cele două secretare ale sale nu erau impresionate de aceste cuvinte, aşa cum sperase el. Doar atunci se gândi, *Sunt femei. Au nevoie de vorbe dulci, să le flatez, nimicuri cu care să le umplu capetele lor seci. Ei bine, dacă insistă...*

– Şi, desigur, vă sunt profund recunoscător pentru ajutorul vostru din ultimii câţiva ani. Nu aş fi putut îndeplini tot ce am dus la bun sfârşit fără voi.

Se uită spre seif. Mai era acolo un teanc de bancnote, în valoare de câteva mii de dolari. Germania era pe punctul de a fi aruncată înapoi în epoca de piatră: fără electricitate, fără lumină, fără combustibil, fără locuinţe, fără apă curată sau canalizări funcţionale şi fără mâncare. Dar banii aceştia ar fi

mai mult decât suficienți ca să se asigure că Heidi și Gisela și-ar putea cumpăra cel puțin mâncare de pe piața neagră.

– Uite, spuse el, împărțind aproximativ teancul și dându-le fiecăreia câte o jumătate. Luați ăștia. Folosiți-i cu înțelepciune. Acești bani ar putea să reprezinte biletul vostru afară din oraș. O să vă acopere nevoile de hrană și adăpost. Dar, pentru numele lui Dumnezeu, orice faceți, nu-i lăsați pe nenorociții de cazaci să descopere că îi aveți... Ați înțeles?

Cele două femei încuviințară, apoi Heidi spuse:

– Chiar este sfârșitul? Nu ne poate salva *Führer*-ul?

Von Meerbach dădu din cap.

– Nu. Nu se poate salva nici măcar pe el. Dați-mi mâinile...

Ele se întinseră, iar el le prinse de mâini.

– Ascultați-mă: mergeți în cea mai adâncă pivniță pe care o puteți găsi. Luați fiecare picătură de apă, orice fel de mâncare pe care puteți pune mâna. Puteți începe cu toate sticlele din dulapul meu de băuturi: brandy-ul și whisky-ul o să vă țină de cald în nopțile reci. Știți unde este depozitată mâncarea mea personală: conservele cu pateu, *foie gras* și caviar. Nu-mi sunt de niciun folos, luați-le pe toate. Dacă vine ce e mai rău, măcar puteți da o petrecere înainte de sfârșitul lumii.

Gisela îl privi cu o expresie derutată și nesigură pe față, de parcă toate astea erau o capcană:

– De ce... de ce sunteți atât de bun cu noi? întrebă ea.

Von Meerbach se întrebase același lucru.

– Nu știu... Presupun că nu văd niciun motiv în a fi rău. Nu mi-ați făcut niciodată vreun rău. Însă alți oameni mi-au făcut rău, și puteți fi sigure că, dacă am șansa să le întorc răul de zece ori, o s-o fac cu siguranță. Ți-am răspuns la întrebare?

– Da, cred că da.

– Atunci vă spun la revedere amândurora.

Von Meerbach nu pierdu timp cu îmbrăţişări şi sărutări. Se întoarse la maşină ţinându-şi strâns servieta şi îi spuse şoferului: Tempelhof.

Sperling îl aştepta acolo. Von Meerbach se aşteptase întotdeauna să vină acest moment, cu toate că probabil nu atât de repede. Îi spusese pilotului să fie pregătit să zboare în orice moment. Se aşeză pe scaunul maşinii şi privi pe fereastră oraşul în ruine. Una dintre puţinele clădiri rămase în picioare purta un slogan de propagandă văruit pe zidul frontal: *Fiecare german îşi va apăra capitala. O să oprim hoardele roşii la zidurile Berlinului nostru.*

A produs vreodată cineva mai mult rahat decât Goebbels? se întrebă von Meerbach. Trecură pe lângă un pluton de bătrâni care purtau pe umeri rachete antitanc panzerfaust, ca şi cum ar fi fost soldaţi adevăraţi într-o armată care mai putea lupta. Văzu înaintea lui o linie de stâlpi de iluminat, rămasă într-un mod miraculos în picioare. De ei fuseseră atârnate cadavre, câte unul sub fiecare felinar: bătrâni, tineri, doi băieţi, o femeie. Aceştia fuseseră executaţi de gloatele de fanatici de partid care cutreierau străzile în căutare de ţapi ispăşitori pe care să-i învinovăţească pentru moartea celui de-Al Treilea Reich.

Fiecare dintre ei avea o pancartă agăţată de gât cu o acuzaţie scrijelită pe ea: „Sunt un laş fără coaie", „târfă comunistă", „m-am ascuns în timp ce oamenii curajoşi s-au luptat" şi aşa mai departe.

Von Meerbach rânji la gândul plăcerii pe care golanii fără creier care duseră la îndeplinire execuţiile astea sumare trebuie s-o fi simţit prin acţiunile lor. Erau un adaos lipsit de sens şi logică la crimele în masă de peste tot din jurul lor. Nu aveau niciun efect asupra bătăliei deja pierdute de multă vreme. Dar le oferea plăcerea de a-şi exercita puterea asupra unei alte fiinţe umane – puterea ultimă de a-i lua viaţa – şi

dacă asta le oferea o fărâmă de plăcere înainte să cadă cortina, cine le putea purta pică?

Şi apoi îşi dădu seama brusc care era răspunsul la întrebarea secretarei lui. Le dăduse acelor fete bani pentru că putea. Orice formă de caritate era în esenţă o demonstraţie de putere şi statut.

Von Meerbach rânji din nou când înţelese corolarul logic. Toţi binefăcătorii pioşi care făceau un spectacol din generozitatea lor faţă de săraci şi nevoiaşi se tăvăleau în propria lor putere, ca şi în virtutea lor. Erau toţi nişte ipocriţi mizerabili. El, cel puţin, concluzionă von Meerbach, avea calitatea de a fi onest.

Se bucură foarte mult la acest gând al său.

Când ajunse în Tempelhof, îl găsi pe Sperling trăgând un pui de somn lângă avion, dar pilotul se trezi şi se puse pe treabă. Zburară spre sud în afara oraşului, peste trupele ruseşti care avansau, în timp ce Sperling se străduia să ajungă la viteza maximă cu avionul său Lightning. La sfârşitul după-amiezii aterizară pe aerodromul de la Uzinele de Motoare Meerbach şi intrară în hangar.

Când coborî din avionul care îl adusese din Berlin, von Meerbach privi maşinăria ciudată şi futuristă care stătea în cealaltă parte a clădirii.

Îi făcu semne lui Sperling să se apropie şi îl întrebă:

– Eşti sigur că poţi să pilotezi asta?

– Cu siguranţă. La urma urmei, am luat parte la testele de zbor.

– Şi eşti sigur că poate să acopere distanţa?

– În mod normal, nu. Dar cu rezervoarele suplimentare pe care le-am adăugat ar trebui să fie în regulă.

– Şi poate întrece în viteză orice pot trimite pe cer britanicii sau americanii?

– O, da. În afară de rachetele V, nimic nu merge mai repede.

– Bine. Zburăm mâine dimineaţă. Să fii pregătit la răsărit.

* * *

Gubbins avusese dreptate. Vântul muşcător din est care biciuia câmpia nord-germană venea tocmai din Siberia, iar Saffron era recunoscătoare pentru puloverul de lână groasă şi colanţii de lână pentru schi pe care le purta pe sub uniforma de luptă. Avea un bagaj mic, un rucsac de armată uşor, împreună cu geanta din pânză care o însoţise încă din primele zile în care îi fusese şofer lui Jumbo Wilson în Cairo, în 1940. În ea avea poşeta, dosarul cu scrisorile semnate de către primul ministru şi câteva obiecte personale care includeau fotografia făcută împreună cu Gerhard în faţa Turnului Eiffel. Abia dacă se mai uita vreodată la fotografia aceea ştearsă, dar o însoţise peste tot pe unde fusese ea. Chiar şi în Ţările de Jos o vârâse în compartimentul secret unde îşi ţinea tampoanele.

Saffron îşi aruncă geanta peste gât şi îşi luă rucsacul pe un umăr. Intenţiona să-şi care ambele bagaje cu ea tot timpul, oriunde ar fi mers. Dacă misiunea ei decurgea bine, trebuia s-o ia pe nepusă masă în direcţii neaşteptate. Nu voia să lase nimic în urmă.

În avion fuseseră şi alţi ofiţeri, aşa că la baza scărilor era o adunătură de oameni care aşteptau să le fie înmânate bagajele mari sau îi căutau pe şoferii care îi aşteptau. Saffron făcea acelaşi lucru, când auzi o voce lângă ea:

– Bună ziua, doamnă.

Omul care i se adresase era un sergent. Era înalt şi avea umerii laţi, cu trăsături puternice şi osoase şi cu tenul sănătos şi rumen al omului de la ţară care şi-a petrecut toată viaţa afară.

– Sunt sergent Dunnigan, doamnă. Divizia de Puşcaşi Cumberland. O să vă însoţesc la cartierul general al diviziei.

– E departe? întrebă ea, în timp ce Dunnigan o conducea spre jeepul său.

– Depinde, doamnă, răspunse el. Ar putea dura o oră, ar putea dura toată ziua. Ştiţi cum se spune: e război.

Purta pe beretă o insignă militară pe care Saffron o recunoscu imediat.

– Divizia de Pușcași Cumberland, spuse ea, zâmbind la amintirea călătoriei sale în Africa de Sud.

– Da, doamnă. Am fost la castelul Capetown, așa v-am recunoscut, deși nu am fost unul dintre norocoșii care v-au auzit discursul. A trebuit să-l ascult prin difuzoarele navei. Ce vremuri, nu-i așa?

Până la urmă, călătoria dură puțin peste două ore. Peisajul era distrus și plin de gropi de proiectile, din vehiculele în flăcări, din clădiri și din vegetația pârjolită se ridica fumul, cu toate că uneori treceau pe lângă păduri verzi care rămăseseră în picioare, maiestuoase și neatinse. După care treceau de un colț, iar ceea ce ar fi trebuit să fie case, nu erau decât moloz; școli, biserici, magazine și locuri de joacă erau făcute una cu pământul și distruse; iar oamenii stăteau printre ele, încremeniți de șoc. Era imaginea unei umanități ruinate, a unei înfrângeri de proporții epice.

În timp ce conducea, Dunnigan îi povestea lui Saffron despre soția lui și despre fiica și fiul său cel mic, născut după ce fusese el ultima oară acasă, pe care nu-l văzuse niciodată. Îi spuse despre ferma sa de oi de pe dealurile de lângă Keswick și îi povesti însuflețit despre pasiunea sa pentru cursele de ogari.

– Zece mile aleargă câinii ăia, peste dealuri și văi, și sar peste ziduri – nimic nu-i oprește. Se pun tot felul de pariuri; poți să faci o avere frumoasă, chiar așa. Ar trebui să vedeți asta, doamnă.

– Mi-ar plăcea, spuse Saffron din toată inima, și apoi îi descrise dealurile kenyene ale locului în care crescuse, cu văcarii și vitele lor.

Dunnigan o întrerupse, spunând:

– Am ajuns.

Ieşi de pe drum şi trecu pe sub o poartă pe care era făcut un semn. Saffron văzu cuvântul *Akademie* şi apoi traseră într-o curte din faţa unei clădiri de cărămidă roşie. Într-o parte, despre care Saffron realiză că trebuia să fi fost cândva un teren de joacă, stăteau aliniate camioane, motociclete şi jeepuri pe o suprafaţă mare de asfalt.

Dunnigan sări din jeepul decapotabil, luă rucsacul lui Saffron din spate şi-l aruncă pe umăr, conducând-o spre uşă.

– O, am uitat să vă spun, doamnă. Generalul vă trimite complimentele sale, dar nu o să poată să vă întâlnească azi. Maiorul Farrell, adjuvantul său, se va ocupa în schimb de dumneavoastră.

Intrară în vechea clădire a şcolii, care era acum centrul de bază al diviziei. Saffron văzu un ofiţer cu obraji rozalii şi cu o creastă zburlită de păr blond, care dădea cu calm ordine într-o atmosferă de activitate frenetică. Cu toate că abia dacă părea să aibă vârsta la care să fi absolvit Academia Militară Sandhurst, se dovedi că acesta era maiorul. Dunnigan o conduse la el şi-i spuse:

– A venit căpitanul Courtney, domnule.

Când ajunse în faţa lui, Saffron îşi dădu seama că înfăţişarea tinerească a lui Farrell era temperată de ridurile şi umbrele întunecate întipărite pe chipul lui de război. Dar acesta zâmbi şi chipul i se lumină când spuse:

– Ce surpriză minunată. Ne-au spus să-l întâmpinăm pe căpitanul Courtney, ataşat la Ministerul de Război. Mă aşteptam să fie vreun funcţionar groaznic, venit să verifice dacă folosim aşa cum trebuie agrafele de birou, sau ceva de genul ăsta.

– Ei, iată-mă, domnule.

– Deci, ce putem face pentru dumneavoastră?

Saffron îi explică misiunea ei, după care îi dădu scrisoarea de pe Downing Street.

– Ei bine, dacă Winnie e de partea dumneavoastră, cine sunt eu să mă opun? Unde este Sachsenhausen, mai exact?

– Oranienburg, la douăzeci şi cinci de mile nord-vest de Berlin. Mă aştept ca până acum să fi intrat pe mâinile ruşilor.

– Ah... atât de aproape şi, totuşi, atât de departe. Ne apropiem de ruşi cu fiecare minut care trece, aşa cum se apropie şi ei de noi. Dar sunt mulţi germani prinşi între cele două armate care înaintează, majoritatea încercând să ni se predea înainte să-i ia în braţe unchiul Joe... De fapt, asta mi-a dat o idee. Veniţi cu mine...

Farrell o conduse pe un coridor pe care erau agăţate plăci de plută pe care atârnau desene de copii, bătu la o uşă şi intră fără să aştepte un răspuns. Saffron se trezi în ceea ce trebuia să fi fost cândva o sală de clasă. Înăuntru se aflau hărţi lipite pe ziduri şi împrăştiate pe o masă lungă, instalată în mijlocul încăperii. Într-un colţ doi operatori erau aşezaţi la o altă masă, plină de echipament radio. Doi subofiţeri erau aşezaţi într-o bancă, bătând rapoarte la maşină. Un bărbat cu ochelari, cu fruntea înaltă şi părul blond şi rar, se ridică de la biroul său şi veni către ei.

– Andy, spuse Farrell, ţi-o prezint pe căpitan Saffron Courtney de la Divizia de Infirmiere Voluntare de Prim Ajutor. Saffron Courtney, acesta este căpitanul Andrew Halsey de la Corpul de Informaţii. Este una dintre acele creaturi rare în cazul căruia expresia „inteligenţă militară" nu este o contradicţie în termeni. A predat la Cambridge înainte de război.

– Ce interesant, spuse Saffron în timp ce dădeau mâna. Ce aţi predat?

– Istoria politicii germane, răspunse Halsey. Şi iată-mă aici, văzând-o cum se desfăşoară sub propriii mei ochi.

Se uită la Farrell.

– Deci, ce pot face pentru dumneavoastră, domnule?

– Este vorba mai degrabă despre ce poţi face pentru domnişoara Courtney, răspunse Farrell. După cum probabil ai dedus până acum, nu se află aici să-ţi ia temperatura sau să-ţi calmeze fruntea înfierbântată. Se află într-o misiune de depistare a câtorva dintre băieţii noştri care au fost duşi într-un lagăr de concentrare numit Sachsenhausen. Ai auzit de locul ăsta?

– Da, a fost unul dintre primele lagăre de concentrare pe care le-au creat naziştii pentru prizonierii politici, după ce au ajuns la putere.

– Mă gândesc că ar putea să fie oameni din personalul de la Sachsenhausen ascunşi printre nemţii pe care i-am capturat. Spune-le celorlalţi băieţi de la informaţii că suntem în căutarea oricui are cunoştinţe pe care să ne putem baza despre prizonierii britanici din lagărul de concentrare. Transmite-le că o să manifestăm bunăvoinţă faţă de oricine ne ajută.

– Toată lumea este destul de ocupată, domnule. Nu sunt sigur că o să aibă timpul să facă asta imediat.

– Atunci spune-le să-şi facă timp. Este important. Churchill şi-a manifestat interesul personal.

Se uită la Saffron.

– Arată-i scrisoarea.

Halsey se uită peste document, fluieră uşor şi spuse:

– A, da, asta aruncă o lumină destul de diferită asupra lucrurilor. O să mă apuc de treabă imediat. Mă îndoiesc că o să aflăm ceva pentru dumneavoastră astăzi. Ne-am putea întâlni mâine dimineaţă, să vă raportez orice iese la lumină.

– Bine. Ne întâlnim aici la ora nouă. Conducerea Corpului al 12-lea va fi foarte neplăcut impresionată dacă nu au ceva răspunsuri pentru noi, poţi să le spui asta băieţilor. Clar?

– Cât se poate de clar.

– Bravo. Acum, căpitan Courtney, arătaţi de parcă aţi avea nevoie de o masă caldă. Mă tem că proviziile noastre

sunt destul de simple, dar, dacă v-aţi întrebat vreodată în câte feluri poate cineva să gătească carne de vită conservată, o să aveţi parte de ceva special.

* * *

Când primele raze ale răsăritului începură să scalde Uzinele de Motoare Meerbach, Berndt Sperling se duse pe asfaltul din faţa hangarului principal, privi în sus către conturul ameninţător de abanos al bombardierului cu reacţie Arado Ar 234 P-1 pe care avea să-l piloteze şi se întrebă, *Cum am pierdut încă un război, când putem produce aşa ceva?*

– E frumos, nu-i aşa? spuse mecanicul şef care se ocupa de întreţinerea avionului.

– Dacă am fi avut o mie dintr-astea acum câţiva ani, rusnacii n-ar fi avut nicio şansă.

– E puţin cam târziu acum, nu-i aşa? Oricum, trebuie să-l feliciţi pe conte. Are un avion pe care nici cei din Luftwaffe nu-l au.

Von Meerbach observase potenţialul lui Arado când ieşiseră primele modele de pe linia de producţie, cu un an mai devreme. Era o singură problemă: avionul era construit pentru a transporta o singură persoană. Dar după câteva luni, la un prânz de afaceri cu câţiva dintre superiorii de la Arado, aflase că în planurile companiei se prevedea producţia unei versiuni pentru două persoane şi se ajunsese suficient de departe încât să fie construite fuzelajele pentru câteva prototipuri. Comandaseră până şi motoarele pe care urmau să le folosească. Dar, aşa cum stăteau lucrurile, nu mai erau şanse să le termine vreodată.

– Uite, vă cumpăr eu unul dintre prototipurile astea şi încă patru motoare, spusese von Meerbach. O să văd ce pot să facă băieţii mei. O să-l asamblăm şi o să punem la punct motoarele, să vedem dacă nu le putem face mai eficiente...

Se dovedise că nu mai voia nimeni o plată în mărci germane. Toată lumea ştia că în curând aveau să fie inutile. Dar asta făcea aurul pe care îl oferea von Meerbach cu atât mai dorit.

Bătuseră palma, iar componentele avionului fuseseră livrate într-o zonă încă intactă a Uzinelor de Motoare Meerbach. Şi iată-l aici, la fel de suplu şi de zvelt ca o panteră neagră care aşteaptă să i se dea drumul din lesă.

– Iată-l că vine, spuse mecanicul în timp ce limuzina lui Meerbach intră torcând în hangar. Mai bine mă duc să fac verificările finale.

– Îl salut, după care le fac împreună cu tine, răspunse Sperling.

Se duse să-şi întâmpine şeful. Von Meerbach părea remarcabil de calm, având în vedere circumstanţele, dar pus pe fapte.

– Ai stabilit cursul? întrebă el.

– Da, domnule. O să zburăm aproape direct spre sud, pe deasupra Elveţiei şi a nord-vestului Italiei, din care mare parte este încă în mâinile noastre, o să trecem coasta mediterană între Geneva şi San Remo, înainte să schimbăm cursul spre vest. De acolo o să fim în spaţiul aerian al Aliaţilor. Dar o să zburăm atât de sus şi atât de repede, încât, chiar dacă ne văd aparatul pe radar, nu o să fie în stare să facă nimic în legătură cu asta.

Von Meerbach încuviinţă aprobator. Era îmbrăcat în costum de zbor, cu cască de piele, ochelari şi mască. Se căţără în botul lucios al avionului, se aşeză, îşi puse centura şi îşi aruncă servieta pe podeaua carlingii, sub picioare. Sperling se asigură că pasagerul său stătea confortabil, după care porni motoarele.

Acestea răspunseră cu un urlet asurzitor, copleşit de un vuiet înnebunitor şi înalt, un zgomot care nu mai fusese scos de niciun alt avion în istoria aviaţiei, pentru că niciun alt avion cu reacţie cu patru motoare nu mai zburase vreodată pe cer.

Von Meerbach simţi un fior de entuziasm şi surescitare la gândul zborului ce urma. Avionul Arado începu să se mişte, aşezându-se la capătul pistei, întorcându-se şi făcând o pauză, iar apoi, când Sperling ambală motoarele la putere maximă şi zgomotul deveni chiar mai teribil, avionul porni pe pistă, luând viteză incredibil de repede până când peisajele din ambele părţi ale pistei deveniră neclare. Continuară aşa, aruncându-se către capătul pistei, înainte ca avionul să se ridice în aer.

Von Meerbach fu proiectat în scaun şi se simţi apăsat de o greutate imensă în timp ce avionul Arado urca vertiginos. Urcară mult, după care Sperling îndreptă avionul. Von Meerbach îi auzi vocea spartă în căşti, abia perceptibilă peste zgomotul motoarelor.

– Am ajuns la altitudinea de zece mii de metri. Am putea zbura direct peste Muntele Everest! Şi o să avem o viteză de zbor de opt sute de kilometri pe oră.

Făcu o pauză ca să lase informaţia să se aşeze, după care adăugă:

– Felicitări, domnule, aţi reuşit să evadaţi.

* * *

– Avem noroc, le spuse Halsey lui Saffron şi lui Farrell când se întâlniră din nou în sala de clasă confiscată. Unul dintre băieţii noştri de la unitatea de detenţie din Lüneburg Heath a ieşit cu maşina ieri cu o portavoce, întrebând dacă a fost cineva la Sachsenhausen. A spus că oricine are informaţii poate fi sigur că va fi tratat corespunzător. Au ieşit în faţă mai mult de cincizeci de oameni. A durat aproape toată noaptea să-i chestioneze şi firește că aproape toţi minţeau, în speranţa că o să aibă parte de condiţii mai bune. Dar era un bărbat a cărei poveste părea adevărată, pe nume Mikhail Şevcenko. Conform variantei lui, e prizonier de război rus, cu toate că a

ţinut să remarce că e ucrainean şi că-i urăşte pe ruşi. A fost dus la Sachsenhausen pentru că lagărul de concentrare unde fusese iniţial era pe punctul de a fi cucerit de Armata Roşie. Majoritatea tovarăşilor lui au murit până au ajuns în noul loc, dar lui i s-a dat şansa de a evita execuţia dacă voia să devină unul dintre oamenii de încredere care să se ocupe de ceilalţi prizonieri. Se pare că o să înţelegeţi de ce l-au ales nemţii când o să-l vedeţi cu ochii voştri. Şevcenko spune că ştie de un grup de prizonieri speciali care au fost scoşi din lagărul de concentrare acum aproximativ două săptămâni. Crede că erau câţiva britanici printre ei. Dar nu o să spună mai multe decât dacă vorbeşte cu cineva cu care poate face o înţelegere. Cred că este vorba de dumneavoastră, domnişoară Courtney.

– Cât de departe de aici este unitatea?

– Cam la cincisprezece mile.

– S-ar putea să vă ia ceva timp să ajungeţi acolo, spuse Farrell. Dacă vă întâlniţi cu o divizie armată care vine din direcţia opusă, ei au dreptul să treacă primii.

– Atunci cu cât plec mai repede, cu atât mai bine, spuse Saffron. Mă întreb, domnule maior, dacă vă pot cere o favoare. M-aş putea folosi de jeepul dumneavoastră, condus de sergent?

– Sigur că da, sunteţi invitata mea.

***

Centrul de detenţie era un câmp care se întindea pe mai mult de un hectar, înconjurat de un gard de sârmă ghimpată în interiorul căruia erau soldaţi din trupele germane şi cei care lucraseră cu aceştia. Fuseseră instalate corturi care adăposteau bucătării de campanie şi tratament medical pentru prizonieri, ca şi locuri de lucru şi birouri pentru personalul care îi păzea. Nu erau mulţi gardieni. Doi soldaţi britanici întâmpinară la poartă jeepul şi le făcură semn să intre, dar nu

erau turnuri de control, nu erau mitraliere îndreptate către prizonieri, iar gardul construit în grabă ar fi putut fi dărâmat dacă oamenii din interior ar fi făcut un efort comun de a ieși.

– Dar nu vor să iasă, nu-i așa? spuse sergentul Dunnigan atunci când Saffron menționă lipsa măsurilor de securitate. Au scăpat de ruși, sunt hrăniți și nu trage nimeni în ei. Știu că războiul o să se termine curând. Pot foarte bine să stea aici până se termină.

La cortul administrației lagărului fură întâmpinați de un alt ofițer de la Serviciul de Informații, care se prezentă ca locotenentul Hart și îi conduse într-un cort mai mic, folosit drept cameră improvizată pentru interogatorii. La ieșire așteptau doi bărbați. Unul era un polițist militar înarmat. Celălalt era un tip scund, cu mustață, cu ochi căprui închis sub niște sprâncene stufoase și încruntate.

– Acesta este caporalul Panchewschi, spuse Hart. Este polonez, vorbește rusă și chiar și puțină ucraineană, nu-i așa?

Panchewschi încuviință.

– Vă deranjează dacă asist la interogatoriu? întrebă Hart. Aș fi recunoscător pentru orice informație legată de lagărele de concentrare. Vreau cu adevărat să aflu tot ce se poate.

– Desigur, răspunse Saffron.

Intrară în cort. Înăuntru era o măsuță cu două scaune într-o parte, cu spatele la intrare și cu un alt scaun în partea cealaltă. Cel puțin, Saffron presupuse că era un scaun. Dar nicio parte din el nu era vizibilă sub masa enormă a celei mai masive ființe umane pe care Saffron o văzuse vreodată.

Mikhail Șevcenko dădea impresia că toate celelalte persoane din încăpere erau niște copii. Avea umerii aproape la fel de lați ca masa, brațele la fel de groase ca picioarele unui bărbat obișnuit, iar capul său chel era dominat de proeminența neanderthaliană a liniei sprâncenelor. Mărimea îi era și mai mult

exagerată de haina din piele groasă de oaie pe care o purta, însemnul statutului său privilegiat ca unul dintre oamenii în care cei din SS aveau încredere. Culoarea era un gri spălăcit, dar pe partea stângă a pieptului rămăsese un dreptunghi negru în locul unde îi fusese cusută bucata de material cu numărul său.

Omul acesta este la fel de mare şi de periculos ca un bivol african, se gândi Saffron ştiind, cum ştia orice african, că un bivol furios putea răni la fel de mortal ca un leu.

Se aşeză, cu Panchewski lângă ea. Hart şi Dunnigan stăteau în picioare în spatele lor, supraveghind procedurile. Se uită la muntele de om din faţa ei şi întrebă:

– *Sprechen sie Deutsch*[1]*?*

Şevcenko ridică din umeri şi nu făcu altceva decât să murmure cu o voce atât de adâncă şi imperceptibilă încât abia dacă distinse singurul cuvânt care îi ieşi din gură:

– *Bisschen.* Puţin.

Ea i se adresă lui Panchewski:

– Vă rog să-i spuneţi că vreau să vorbim în germană, pentru că vreau să ştiu ce a spus. Dar dacă nu-şi găseşte cuvintele să-mi răspundă în germană, atunci ar trebui să vorbească cu dumneavoastră, iar dumneavoastră să-mi traduceţi.

Panchewski dădu drumul unui torent de cuvinte în rusă, la care Şevcenko reacţionă privind-o pe Saffron şi răspunzându-i în germană:

– De ce aş vorbi cu fetiţa asta?

Se lăsă pe spate, uitându-se la Saffron cu o sfidare arogantă şi insolentă ce venea din certitudinea propriei sale puteri fizice. Ea înţelese cum îi funcţiona mintea. Un lucru pe care Sachsenhausen îl învăţase – dacă restul vieţii lui nu făcuse asta înainte să ajungă acolo – era diferenţa dintre numărul mic de oameni de care trebuia să se teamă şi multitudinea pe care îi putea agresa.

[1] „Vorbiţi germană?" în limba germană, în original.

În ochii lui Şevcenko, Saffron arăta ca una dintre cei slabi. Nu avea să-i spună nimic dacă ea nu-l putea convinge să o facă. Argumentele verbale nu aveau să facă asta. Trebuia să-i dovedească într-un mod cât de concret posibil.

Îl privi în ochi la rândul ei, susţinându-i privirea, provocându-l în timp ce îi răspunse:

– Pentru că sunt singura persoană de aici care are autoritatea să încheie o înţelegere cu tine. Şi, în plus...

Se aplecă înainte, făcându-i semn din deget ca să ştie că ar trebui să facă la fel şi trăgându-şi mâna ca să-l aducă mai în faţă.

Era o tânără frumoasă care încuraja un bărbat să se apropie. Şevcenko îi făcu pe plac. Îşi înclină capul său gigantic înspre ea.

Saffron îl lovi mai tare decât lovise pe oricine altcineva în viaţa ei, în acelaşi fel în care îl atacase pe Schröder în acea noapte în Haga: cu baza palmei în laterala bărbiei. Se simţi de parcă lovise un zid de granit, acoperit cu şmirghel.

Capul lui Şevcenko zvâcni în spate. Căzu de pe scaun, clipind plin de mirare. Apoi ruşinea de a fi fost lovit pe neaşteptate de o femeie îi transformă şocul în furie, se ridică în picioare, aruncă într-o parte masa şi privi înainte... spre ţeava revolverului lui Saffron.

Îl ţinea nemişcat, drept către fruntea lui.

– Ştiu să-l folosesc, spuse ea, vorbind calm şi ameninţător. Şi ştiu cum să ucid cu el.

El rămase în picioare, cu furia care-i urca în corp, înăbuşindu-şi energia vizibilă în fiecare fibră a fiinţei sale în timp ce-şi calcula şansele.

Panchewski se trase în partea din spate a cortului, îngrozit de ce ar fi putut face Şevcenko.

– Vă acopăr eu, doamnă, spuse Dunnigan, ridicându-şi pistolul.

Încercase să sune încurajator, dar nu-şi putea ascunde propria tensiune. Saffron nu putea să conteze pe faptul că el şi-ar fi păstrat sângele rece.

– Nu va fi nevoie, sergent, răspunse ea, neluându-şi ochii de la Şevcenko.

– Ridică masa, îi spuse ea ucraineanului. Încet. Nu încerca nimic, altfel ai să mori.

În Sachsenhausen, Şevcenko fusese un *kapo*. Ştia cât de uşor putea fi spulberată o viaţă umană. Făcu după cum i se spuse.

– Acum scaunul... aşază-te.

Saffron se întoarse spre Panchewski.

– Vă puteţi întoarce acum. Sunteţi în siguranţă. Eu şi domnul Şevcenko ne înţelegem. Dacă îmi oferă informaţii bune, o să fiu rezonabilă. Dacă încearcă vreo prostie, îl omor.

– Dar Convenţia de la Geneva... protestă Hart.

– Dacă aveţi vreo obiecţie, o puteţi discuta cu mine după aceea.

Saffron se aşeză.

– Acum, Şevcenko, te rog să-mi spui de îndatoririle tale de la Sachsenhausen...

În următoarele câteva minute, trecând uneori pe rusă atunci când nu-şi găsea cuvintele în germană, *kapo*-ul rezumă cum fusese lagărul de concentrare şi ce rol jucase el. Făcu tot ce putu să ocolească adevărul şi insistă că nu luase parte la atrocităţi. Dar, chiar şi aşa, nu avea cum să ascundă coşmarul de nedescris pe care îl creaseră acolo cei din SS, ca în atât de multe alte lagăre de concentrare.

– Acum spune-mi te rog ce s-a întâmplat cu prizonierii din Sachsenhausen odată ce a devenit clar că lagărul de concentrare o să fie eliberat de ruşi.

– Germanii nu au vrut să lase martori care ar fi putut depune mărturie despre ce au făcut.

– Lagărul de concentrare însuşi nu era o dovadă suficientă? Tu ai spus că era plin de cadavre.

– Morţii nu pot vorbi. Aproape toţi prizonierii au fost scoşi din lagărul de concentrare. Un „marş al morţii", după cum l-au numit SS. Voiau să moară cât mai mulţi oameni cu putinţă.

– Unde ducea acest marş al morţii?

– Nu ştiu. Nu exact. Au început să meargă spre nord-est. Am fost cu ei, dar am scăpat.

– Cum?

– Cum crezi? Am ucis un gardian şi am fugit. Câţiva din rând au încercat să mă urmeze, dar cred că au fost împuşcaţi.

– Erau prizonieri britanici în acest marş?

Şevcenko clătină din capul său masiv, de bivol.

– Nu, nu cred. Cred că erau cu ceilalţi prizonieri. Cei care au plecat mai devreme. Dar, dacă vrei să-ţi spun despre ei, trebuie să ştiu ce primesc în schimb.

Saffron era pe punctul să vorbească, dar Şevcenko îşi ridică mâna s-o oprească.

– Nu-mi spune că fie vorbesc, fie mor. Dacă mor, nu ai nicio şansă să-ţi găseşti oamenii. Ai o şansă numai dacă trăiesc. Ce oferi?

– Un avans, spuse Saffron. După ce războiul se va încheia, oamenii ca tine, care au colaborat cu germanii în lagărele de concentrare, vor fi căutaţi şi judecaţi ca şi criminali de război.

– Nu am avut de ales!

– Toţi vor spune asta... Acum, nu pot să-ţi ofer graţiere şi să-ţi spun că nu o să fii niciodată adus în faţa justiţiei. Dar pot să-ţi garantez asta: spune-mi ceva care se dovedeşte adevărat şi o să poţi ieşi din lagărul ăsta. După asta, eşti pe cont propriu. Şi încă ceva...

– Da?

În glasul lui Şevcenko era o undă de speranţă, de parcă se aştepta ca ea să mai adauge ceva la ofertă.

– Dacă stau să mă gândesc, ar fi o prostie din partea mea să te ucid azi. Noi, britanicii, nu suntem ca naziştii. Noi nu suntem de acord cu crimele, şi există trei martori care ar fi obligaţi să depună mărturie împotriva mea. Aşa e, locotenente?

– Mă tem că da, doamnă, răspunse Hart.

– Dar există o soartă mai rea decât moartea pentru tine, Şevcenko, şi este şi legală. Ai servit în Armata Roşie?

– Da.

– Atunci ar fi bine să te predăm alor tăi. Este corect, nu-i aşa, locotenente?

– Este, aprobă Hart. De fapt, este probabil obligatoriu.

Văzând încotro se îndrepta Saffron, Panchewski traduse schimbul de replici dintre ea şi Hart în rusă.

Ochii lui Şevcenko se umplură de groază. Era mai îngrozit de acel gând decât fusese de pistolul lui Saffron.

– Nu! Vă rog! Vă implor... nu asta. Dacă află ce am făcut...

– Spune-mi ce vreau să aflu şi nu va fi cazul.

– A fost un grup mic de prizonieri, poate cincizeci sau şaizeci. A trebuit să ajut să-i adunăm şi să-i ducem la tren.

– Un tren?

– Da... unul mic, doar două vagoane.

– Ştiai cine erau aceşti prizonieri?

– Nu, în lagăr nu erau nume, doar numere. Dar cei mai mulţi erau din Lagărul Special, unde îi ţineau pe prizonierii importanţi – ştiţi, afară. I-am auzit pe doi ofiţeri vorbind. Au fost duşi ca ostatici, aşa că poate...

Turui câteva propoziţii în rusă către Panchewski, care îi spuse lui Saffron:

– Spune că ideea a fost să-i ducă pe aceştia într-o fortăreaţă unde SS îşi pregăteau ultima formă de rezistenţă. Apoi puteau fi folosiţi în negocieri cu Aliaţii, dând la schimb vieţile prizonierilor pentru vieţile ofiţerilor SS.

– Ce fel de fortăreaţă? întrebă Saffron.

– Mă scuzaţi, dar s-ar putea să fiu în stare să ajut în acest punct, spuse Hart. Şi noi am auzit oameni vorbind despre asta. Se refereau la o „Fortăreaţă Alpină", prin care înţelegeau o zonă muntoasă mare din Alpi care ar putea fi apărată împotriva inamicilor.

– Acolo mergeau – în munţi?

– Nu, spuse Şevcenko.

Părea nesigur.

– A fost o schimbare de planuri. Au luat-o spre sud, dar nu spre munţi, ci spre un alt lagăr de concentrare. Nu-i ştiu numele exact, dar începea cu ceva de genul Dak...

– Te referi la Dachau? întrebă Saffron.

– Da... Dachau... acela este. Sunt sigur. Spun adevărul, jur.

– Stai pe loc, îi spuse Saffron lui Şevcenko.

Apoi vorbi către Dunnigan:

– Fii cu ochii pe el. Dacă mişcă şi te simţi ameninţat, ai permisiunea mea să tragi.

– Da, doamnă.

– Locotenent Hart, să vorbim, te rog.

Ieşiră din cort.

– A fost foarte impresionant, spuse Hart. Felul cum l-aţi pus la punct pe Şevcenko. M-a luat prin surprindere, trebuie să spun, zâmbi el. Au fost ceva rumori despre cum faceţi lucrurile voi, cei din SOE. Trebuie să recunosc că n-am crezut. Dar –

– Nu ştiu despre ce vorbiţi, i-o reteză Saffron. Acum, s-ar putea ca Şevcenko să spună adevărul. Au mai fost raporturi despre ofiţeri britanici care au fost duşi la Dachau. Şi unii dintre oamenii pe care îi caut ar fi cu siguranţă văzuţi de către germani drept „persoane importante".

– Dacă spune adevărul, astea nu sunt veşti bune. Am primit ştiri azi dimineaţă: americanii tocmai au eliberat Dachau.

Se pare că ceea ce au văzut acolo este inimaginabil. Cel mai rău de până acum.

– Cine se ocupă acum de acel loc?

– Unităţile din cadrul Corpului 15, parte din Armata a VI-a, sub conducerea generalului Devers.

– Puteţi, vă rog, să mă puneţi în legătură cu comandamentul generalului Devers? Trebuie să aflu ce ştiu ei, dacă i-a găsit cineva pe oamenii noştri.

– Pot, dar... pot să vă dau un sfat, domnişoară Courtney? Dacă la Dachau este atât de rău pe cât se spune, şi dacă putem să luăm în considerare experienţa noastră de la Belsen, atunci mă tem că nimeni de acolo n-are habar cine sunt acei prizonieri, şi mă îndoiesc că o să vrea să meargă să-i caute pentru dumneavoastră, în baza unui mesaj radio... orice ar scrie în mesajul de pe Broadway numărul 10. Cel mai bun mod de a afla este să mergeţi acolo. Până ajungeţi, yankeii vor mai face puţină ordine, şi sunt sigur că vor fi mai mult de ajutor dacă le cereţi asta în persoană.

Saffron se gândi la ce spuse Hart.

– În acest caz, mă puteţi pune în legătură cu maiorul Farrell de la comandamentul diviziei? O să mai am nevoie de sergentul Dunnigan şi de jeepul lui. Şi, dacă îmi puteţi oferi o hartă bună a Germaniei şi raţii de armată pentru câteva zile, v-aş rămâne îndatorată.

– Cu siguranţă, doamnă. Dar ce facem cu Şevcenko? Nu o să-l lăsaţi să plece, nu-i aşa? Vreau să spun, după toate lucrurile pe care le-a făcut.

– Nu... Nu-mi place să-mi încalc cuvântul dat, nici măcar unui om ca el, dar cred că trebuie să urmăm procedura standard. Nu-i putem lăsa pe ruşi să urle în stânga şi-n dreapta pentru că nu le-am dat înapoi pe unul dintre oamenii lor.

– Ar putea cauza un incident diplomatic – foarte jenant.

– Atunci trebuie să procedăm corect şi să-l înapoiem oamenilor lui.

– Da, doamnă... Sunt cu totul de acord!

* * *

Saffron studie harta auto a Germaniei, găsită de Hart într-un Volkswagen Beetle abandonat, o maşină pe care i-o dăduse ei. Văzu că distanţa de la lagărul din Lüneburg Heath până la Dachau era de aproximativ şase sute de kilometri în linie dreaptă, deci trei sute şaptezeci de mile. Dar, de vreme ce drumul ocolea frontul, cea mai rapidă şi mai sigură cale era să intre pe autostrada care trecea pe la sud de Hamburg, pe lângă Frankfurt, spre Stuttgart. Apoi aveau s-o ia pe o altă autostradă, care mergea de la Stuttgart la München, iar de aici până la lagăr distanţa era foarte mică.

Dacă ar fi fost primăvara lui 1939, iar Saffron ar fi fost lângă Gerhard în Mercedes-ul Cabriolet care mergea cu o viteză ameţitoare, ar fi făcut călătoria confortabil într-o singură zi şi ar fi ajuns la vreun hotel foarte elegant suficient de devreme încât să facă o baie şi să se schimbe pentru cină. Se strădui din greu să nu rememoreze bucuria de a sta lângă el, dar cedă tentaţiei şi se scufundă scurt în amintirea senzaţiei trupurilor lor atingându-se şi a forţei mâinilor lui pe volan, după care se blestemă în mintea ei pentru stupiditate.

Nu este aici, probabil a murit, nu o să ne mai întâlnim niciodată, iar eu nu sunt o fată răsfăţată care merge la un hotel luxos. Sunt ofiţer SOE în drum spre un loc despre care am auzit că e iadul pe pământ. Oftă. *Mai bine îmi continui treaba.*

Îl văzu pe Dunnigan apropiindu-se cu un rucsac kaki pe umăr. Îl aruncă în spatele jeepului, unde ateriză cu un zgomot de cutii de conserve, şi îşi frecă umărul care-l durea.

– E greu al dra...

Se opri.

– Mă scuzaţi, doamnă. Era greu, cu toate conservele alea.

Saffron râse.

– Este în regulă, sergent. Sunt obişnuită cu limbajul militar. Nu leşin în faţa unei înjurături.

– Aveţi dreptate, doamnă, zâmbi Dunnigan.

– Deci, suntem gata?

– Am alimentat jeepul cu motorină, şi mai am încă trei canistre pline, aşa că ar trebui să putem să ajungem acolo chiar dacă nu avem de unde să mai băgăm pe drum. Avem şi un bidon mare cu apă de băut. Ştiţi cum este. După ce ai luptat în deşert, nu pleci nicăieri fără apă.

– E probabil tot aşa. Nu cred să avem acces la multă apă potabilă oriunde în Germania.

– Am o plită de campanie şi suficient ceai, aşa că putem oricând să ne facem. Şi mai este un cort pentru dumneavoastră, doamnă, în cazul că rămânem peste noapte sub cerul liber.

– Şi tu?

– Pot să aţipesc în jeep sau sub el, dacă plouă.

– Nu m-aş îngrijora în direcţia asta. Nu m-aş opri peste noapte niciunde decât dacă nu avem de ales. Putem conduce pe rând...

– Da, doamnă. Cu cât ajungem mai repede acolo, cu atât mai bine, nu-i aşa?

– Cam aşa... Şi, cu cât ne ia mai mult, cu atât creşte riscul să nu-i mai găsim pe oamenii pe care îi caut sau să moară până îi găsim.

– Urcaţi-vă, doamnă, şi pornim.

* * *

Ieşiră din Lüneburg, îndreptându-se spre cea mai apropiată intrare pe autostradă. La început merseră încet pe şoseaua

aglomerată de vehicule ale armatei britanice. Călătoreau printr-o zonă rurală, plină de gropi şi cratere făcute de bombe, cu case în ruină şi cabluri de electricitate şi de telefon care atârnau; treceau pe lângă epavele tancurilor arse, unele răsturnate într-o parte, altele cu roţile în sus; şi, ici şi colo, pe lângă cadavre de soldaţi pe care nimeni nu-şi făcuse timp să le îngroape.

Pe cer erau o mulţime de avioane de vânătoare, de la frumoasele şi agilele Spitfire, la bombardierele huruitoare Lancaster, îndreptându-se spre nord ca să arunce ultimele rămăşiţe ale maşinii de război germane în praful rece şi îngheţat. Iar vehiculele britanice continuau să treacă de ei, pline de trupe vesele, care fluierau ocazional.

– O să li se şteargă curând de pe faţă zâmbetul, spuse Dunnigan. Corpul 30 a avut al naibii de furcă până a luat Bremenul, iar Hamburgul încă rezistă.

După patru ore, se opriră să se dezmorţească şi să-şi facă o băutură caldă din ceaiul de armată, gata amestecat cu lapte praf şi zahăr. Saffron deschise un pachet pe care scria „Biscuiţi" şi un altul cu „Ciocolată cu vitamine".

– Asta numesc eu un festin adevărat, spuse Saffron în timp ce împachetau. Acum treci în dreapta, sergent, şi trage un pui de somn dacă vrei. E rândul meu să conduc.

Saffron conduse în timp ce se înserа în direcţia soarelui care apunea, ştiind că, dacă se îndrepta spre vest, avea să ajungă la un moment dat la autostradă.

Odată cu ultimele lumini ale zilei, în timp ce pământul şi cerul erau reduse la câteva umbre de gri, apăru brusc un semn care ghida traficul spre *Nordern*, către Hamburg. Îl ignoră şi mai conduse puţin până când întâlni un alt semn, răsturnat într-o parte pentru că unul dintre stâlpii care îl susţineau fusese smuls, pe care era scris *Süd* spre Hanovra şi Frankfurt.

– Ăsta e! își spuse și o luă pe drumul care o scotea pe autostradă.

Era goală. Norii care atârnaseră greoi din cer toată ziua se îndepărtară, scoțând la iveală o lună plină, și în fața lor era drumul, lat și primitor, întinzându-se până în depărtare, implorând să fie parcurs. Și, cu lumina argintie a lunii care ilumina scena, nu mai conta că regulile referitoare la camuflaj îi interziceau să folosească farurile, pentru că se vedea aproape la fel de bine ca ziua.

Saffron zâmbi fericită și apăsă accelerația până în podea, schimbă în viteza a treia, cea mai mare viteză pe care o avea autovehiculul, și porni în forță pe autostradă.

Jeepul era o creatură agilă, al cărei motor rapid era adorat de soldați pentru performanțele sale, și în curând Saffron atinse aproape nouăzeci de kilometri pe oră. Saffron se gândi că, mergând în acel ritm, aveau să ajungă la destinație dimineața. Dunnigan dormea lângă ea; soldații experimentați cum era el deprinseseră de multă vreme abilitatea de a trage un pui de somn oriunde și oricând puteau.

Saffron condusese aproape nouăzeci de kilometri, menținând ritmul, cu toate că monotonia drumului părea s-o facă să-i fie mai greu să-și țină ochii deschiși.

Încă puțin, după care putem schimba locurile, se gândi ea.

Când ajunse în vârful unei pante line, ceva îi atrase atenția la câteva sute de metri în față, în josul pantei. Umbre întunecate erau răspândite pe drum pe ambele benzi, iar o duzină sau mai multe erau chiar în calea mașinii.

Clipi, încercă să se concentreze și se strădui să-și facă mintea obosită să înțeleagă ce vedea.

Umbrele se apropiau.

Dacă erau umbre, însemna că erau proiectate de ceva. Se uită în sus. Singurii nori de pe cer erau subțiri și pluteau sus de tot pe cer.

Saffron era epuizată. Ceva o deranja. *Norii se mişcau... umbrele sunt nemişcate...*

Aproape ajunse la ele, repetând: *umbrele sunt nemişcate...*

Şi apoi înţelese: *nu sunt umbre... sunt cratere de bombe!*

Acum era trează.

Apăsă instantaneu pedala frânei, dar maşina era grea şi mergea la vale, la viteză maximă, aşa că abia dacă încetini. În timp ce primele cratere se deschideau în faţa maşinii, deschizându-şi fălcile ca să-o înghită, Saffron trase frâna de mână şi răsuci volanul spre stânga.

Maşina patină sălbatic, se întoarse, alunecă şi trecu pe marginea craterului, cu cauciucurile aproape pe punctul de a se prăbuşi.

Dunnigan fu aruncat în umărul lui Saffron, aproape smulgându-i volanul din mână. Îl împinse, iar el se lovi cu capul de parbriz. Urlă de durere, după care se trezi aruncat în cealaltă direcţie în timp ce Saffron cârmi jeepul în direcţia opusă.

Terenul era acum drept, iar ei încetineau, dar numai puţin, şi apoi apăru un alt crater, ceva mai mic. Reuşi să-l ocolească, apoi şi pe al treilea, de data asta cu mai mult control, până când, în cele din urmă, jeepul se opri. Saffron coborî din maşină, ţinându-se de margine în timp ce se asigura unde calcă şi îşi limpezea mintea. Privi împrejur. Maşina se oprise în mijlocul a ceea ce părea să fie un şir de bombe aruncate dintr-un singur avion. Era ca şi când ar fi fost blocaţi într-o bucată de şvaiţer gigantică, opriţi pe una dintre secţiunile înguste şi solide, cu gropi mari peste tot împrejurul lor.

Înţelese de ce nu mai era nimeni altcineva pe această bucată de autostradă. Forţele aeriene se asiguraseră că era imposibil de folosit de convoaiele de tancuri şi camioane, pentru a împiedica mişcările trupelor germane.

Dunnigan ieşi pe cealaltă parte a maşinii, frecându-şi capul.

– Vă deranjează dacă vă fac o sugestie, doamnă? Dacă conduceţi ca un om nebun, poate ar fi bine s-o faceţi în timpul zilei.

Privi împrejur la peisajul selenar.

– Acum, doamnă, spuse el, este rândul meu, şi nu-i felul meu să mă sustrag. Am să mă urc la volan... când ajungem la drumul frumos şi neted de acolo. Scuzaţi-mi impertinenţa, doamnă, dar ne puteţi duce cu bine de aici până acolo? Că eu nu pot.

– Ai dreptate, sergent, spuse Saffron. A fost o impertinenţă... dar pe de-a-ntregul meritată. Urcă-te şi trecem... încet şi frumos, fii fără grijă.

Ajunşi la Dachau, Gerhard şi ceilalţi prizonieri supravieţuitori din Sachsenhausen fuseseră aşezaţi într-un rând de-a lungul camioanelor lor. Trecuseră în marş printr-un peisaj familiar, un pământ sterp împânzit de cadavre sfrijite până la o baracă care arăta, de afară, exact ca acelea în care fuseseră cazaţi în Sachsenhausen. Dar, când se deschise uşa, Gerhard intră într-o cameră care părea desprinsă dintr-un vis, o amintire îndepărtată din trecut, devenită reală. Era mobilată cu scaune confortabile, canapele, mese şi veioze cu abajururi de satin roşiatic. Pe pereţi erau fotografii cu femei frumoase, pe jos era un covor, iar ferestrele aveau draperii cu modele în culori vii.

Ofiţerul SS care îi aştepta în baracă părea amuzat de privirile mirate ale noilor deţinuţi.

– Unităţile noastre de cazare sunt oarecum supraaglomerate în acest moment, spuse el. Dar de această încăpere nu mai este nevoie. S-ar putea să fiţi trişti să aflaţi că persoanele care au locuit aici au plecat...

Gluma lui nu primi niciun răspuns. Ofiţerul oftă iritat în faţa acestei audienţe lipsite de apreciere.

– Pentru Dumnezeu, înveseliţi-vă... Acesta este bordelul Dachau.

Fură închişi în camerele pe care le ocupaseră cândva târfele lagărului, în care fiecare avea parte de luxul de neimaginat al

unui pat – o ramă simplă de metal, cu arcuri şi o cuvertură din păr de cal – care lui Gerhard îi păru un paradis după paturile de scândură înghesuite din Sachsenhausen. Mâncarea era mai bună decât mâncase vreodată Gerhard în ultimele luni, cu o chiflă întreagă dimineaţa, o supă la prânz, în care plutea din când în când câte un morcov sau un cartof, şi o fiertură de hrişcă cu bucăţi de carne grasă seara.

Gerhard nu mânca fără să stea pe gânduri. Corpul îi cerea asta. Dar condiţia lui fizică se înrăutăţea, fiindcă se îmbolnăvise de tifosul care ucisese atât de mulţi dintre prizonierii din lagăr. Corpul îl durea. Îl treceau valuri de transpiraţie arzătoare, urmate de frisoane care făceau să-i clănţăne dinţii în gură. Dar, după câteva zile, când se dădu brusc ordinul să se mute, mai era suficient de puternic încât să se târască afară din bordel şi să-i urmeze pe ceilalţi încet şi dureros prin lagăr până la locul unde fusese asamblat un convoi pestriţ de camioane şi autobuze vechi.

Acolo aşteptau şi alţi prizonieri: o sută şi ceva, dintre care aproximativ o treime erau femei care se aflau deja la Dachau când sosise transportul de la Sachsenhausen. Câţiva erau la fel de prost hrăniţi ca Gerhard, dar cei mai mulţi, cum erau prizonierii din Lagărul Special din Sachsenhausen, abia dacă arătau slabi conform unui standard obişnuit. În ochii lui Gerhard, aceştia păreau atât de graşi şi bine hrăniţi, încât erau de invidiat. Auzi vorbindu-se în mai multe limbi. Pe câteva, cum erau engleza, franceza, italiana şi rusa, le recunoscu. Altele îi erau mai puţin familiare.

Fură încărcaţi în vehicule, iar Gerhard se trezi într-unul dintre autobuze. Scaunul era tare şi genunchii i se frecau de spatele scaunului din faţă. Dar, după mizeria din vagoanele şi camioanele care îi aduseseră la Dachau, nu avea de ce să se plângă.

Vehiculele o luară spre sud, fiecare păzit de oameni din SS înarmaţi. Dar prezenţa acestora nu-i împiedica pe pasageri să şuşotească între ei, făcând schimb de informaţii când gardienii nu se uitau.

Gerhard află că prizonierii împreună cu care călătorea îi includeau pe prim-miniştrii Franţei şi Austriei, ca şi pe primarul Vienei, împreună cu alte personalităţi politice, militare şi industriale. Mai erau şi aproape patruzeci de „prizoniere rude" după cum le numeau naziştii pe femeile din familiile celor implicaţi în atentatul din 20 iulie împotriva lui Hitler.

Circula un zvon care se răspândea prin convoi mai repede decât oricare altul. Ofiţerii responsabili fuseseră auziţi primindu-şi ordinele finale, chiar înainte de a pleca din Dachau. Unul dintre aceste ordine fusese: „Dacă în timpul călătoriei vă aflaţi în pericol de a fi capturaţi de inamic, omorâţi toţi prizonierii."

Gerhard îi auzi pe cei doi bărbaţi din spatele lui, care vorbeau amândoi în engleză, încercând să-şi dea seama dacă zvonul era adevărat sau nu.

– Nu are niciun sens, murmură unul încet ca să nu fie auzit de gardieni. De ce să ne fi ţinut vii în tot acest timp, numai ca să ne omoare?

– Pentru că războiul este pierdut. Nu le mai suntem de niciun folos.

– În cazul ăsta, de ce nu ne-au omorât deja?

– Nu ştiu. Nimic din ce fac animalele astea nu are vreun sens.

– Eu spun că le suntem de folos. Suntem monedă de schimb. O să ameninţe că ne omoară, ca să ne oblige ţările să le dea ce vor. Dar nu o să ne omoare, sunt sigur de asta.

Englezul vorbea acum puţin mai tare. Era singurul mod prin care se putea face auzit peste tusea lui Gerhard.

Avionul Arado care îl transporta spre o zonă liberă pe Konrad von Meerbach aterizase după cum fusese planificat pe un aerodrom de lângă Girona, în nord-estul Spaniei, la mai puţin de cincizeci de kilometri de graniţa franceză. Konrad fu întâmpinat de o echipă de ofiţeri din *Brigada Político-Social*, sau BPS, unitate de poliţie secretă înfiinţată de dictatorul spaniol, generalul Franco, în 1941. Himmler îi oferise asistenţă lui Franco, iar BPS fusese înfiinţată şi antrenată cu ajutor din partea SS. Ca rezultat, BPS era dornică să-i întoarcă favoarea şi să-l ajute pe Konrad la nevoie.

– *Madre de dios*[1]! exclamă ofiţerul superior BPS când ieşi Konrad din Arado.

Trecu pe germana pe care o învăţase de la instructorii săi ca să spună:

– Vă felicit, domnule – ce aparat de zbor! Ce mărturie a geniului german!

– Consideră că e al tău. Nu mai am nevoie de el. Sunt sigur că o să obţii un preţ bun pe el dacă le spui ruşilor şi americanilor că e de vânzare.

– Generalul nu ne lasă să facem afaceri cu comuniştii.

– Trebuie să ştie? Eu sigur nu o să-i spun.

Bărbatul din BPS zâmbi.

---

[1] *Sfântă Fecioară!* în limba spaniolă, în original.

– A, domnule, sunteți un om de lume, văd asta. Acum, transportul vă este aranjat. O să vă conducem la Barcelona. Ar fi onoarea noastră dacă ne-ați însoți pe mine și pe câțiva dintre colegii mei la prânz. După care o să vă îmbarcăm pe un tren cu destinația Madrid, care ajunge la timp ca să prindeți trenul de noapte spre Lisabona. V-au fost rezervate cușete private în ambele trenuri.

Se uită la ceas.

– Ați ajuns înainte de ora stabilită. Nu ne-a venit să credem când ne-ați spus cât de puțin o să dureze zborul și, totuși... Incredibil.

Se uită din nou la avionul Arado.

– În cele din urmă, poate că o să-l păstrăm pentru noi.

– Este numai decizia ta.

– Și ce facem cu...

Konrad se uită în direcția pe care i-o indicase spaniolul și îl văzu pe Sperling, care fuma relaxat după zbor. Pilotul făcuse familiei von Meerbach un mare serviciu, scoțându-i atât pe conte, cât și pe contesă din Germania și lăsându-i în siguranță la destinațiile lor. Pe de altă parte, știa unde trebuia să înceapă căutarea pentru fiecare dintre ei.

– Fă-l să dispară, spuse Konrad.

– Desigur.

Luă un prânz agreabil cu oameni care gândeau ca el, dormi bușteau în drumul spre Lisabona și se cază într-un apartament pe care îl rezervase într-un hotel de lux de pe malul mării la Estoril. Trimise o telegramă la Zurich prin care îi spunea Francescăi că ajunsese în siguranță și îi cerea să i se alăture imediat ce războiul din Europa se va fi terminat și se va putea călători în siguranță.

În acea seară, vizită cazinoul și avu considerabil mai mult noroc la masa de cărți decât ultima oară când fusese acolo.

Naţiunea lui Konrad suferise o înfrângere zdrobitoare. Liderul său mult iubit avea să fie în curând mort, dacă nu era deja. Partidul Nazist, căruia îi dedicase mai mult de cincisprezece ani din viaţa lui, era, cel puţin deocamdată, pe punctul de a fi desfiinţat. Dar el era viu, sănătos şi foarte bogat. Se simţea excelent în timp ce începea să-şi construiască un plan de răzbunare, cu fiecare componentă disecată în detaliu, de parcă ar fi făcut-o cu bisturiul unui chirurg.

* * *

După ce abia scăpase de craterele de bombă, Saffron acceptă că era o idee bună să se oprească şi să se odihnească, cel puţin pentru câteva ore. Dar la ora cinci dimineaţa prima rază de lumină a răsăritului se prelingea deja pe cerul gri. Ea şi Dunnigan luară micul dejun format din şuncă la conservă şi biscuiţi, împreună cu un ceai dulce. Puseră la fiert nişte apă cu care să se spele. Dunnigan scoase un brici dintr-un buzunar şi se bărbieri. Apoi plecară din nou.

În următoarele optsprezece ore, Saffron fu martora imaginii vii a unei naţiuni înfrânte. Armatele care invadaseră Germania din vest o traversaseră în câteva coloane separate, unele păstrând linia dreaptă spre inima Germaniei, altele luând-o spre nord sau sud ca să ajungă în fiecare colţ.

Pe unde trecuseră armatele şi întâmpinaseră rezistenţă, rămăşiţele războiului erau la vedere. Dar în locurile în care traficul sau stricăciunile drumului îi forţau să iasă de pe autostradă pe drumurile de ţară care se desfăşurau de-a lungul ei, părăseau liniile pe care mărşăluiseră armatele şi ajungeau în sate ale căror clădiri medievale de lemn, ca desprinse dintr-o carte de basme, rămăseseră neatinse de război. Trecură pe lângă vaci care păşteau mulţumite pe câmp, pe lângă ferme cu păsări şi porci graşi, plini de noroi.

Vedeau peste tot numai femei, pentru că toţi bărbaţii fuseseră chemaţi să lupte. O dată Saffron se opri să întrebe pe unde s-o ia şi se trezi povestind cu o ţărancă căreia nu-i venea să creadă că prima experienţă cu inamicul invadator era o conversaţie agreabilă cu o femeie – şi în plus cu una care vorbea germană. Era epuizată de anii de conflict, aşa cum erau şi femeile din Anglia, şi devastată de distrugerea Reich-ului despre care fusese asigurată că va dura o mie de ani.

– Sunt suficient de bătrână încât să-mi aduc aminte ultimul război, spuse ea. Cum am putut să permitem să se întâmple din nou acelaşi lucru?

Se uită la Saffron cu o expresie în care se citeau durerea, mirarea, umilirea şi furia.

– Ne-a minţit. Ne-a spus că o să fim din nou o naţiune măreaţă, şi noi l-am crezut ca nişte proşti. Şi acum asta... Cum o să ne revenim? Ei, bine... oftă ea. Oamenii ca mine sunt cei norocoşi. Aţi ajuns la noi înaintea ruşilor. Cel puţin, cu voi suntem în siguranţă.

Îi oferi lui Saffron puţin lapte proaspăt, ouă şi o bucată de brânză de casă pentru drum, şi fu încântată atunci când Saffron se oferi să o plătească cu o bancnotă de cinci dolari.

– Asta e mai bună decât aurul, spuse ea.

Primul oraş de mărime considerabilă care le ieşi în cale era Bielefeld. Era un oraş medieval vechi, cu un castel înălţat pe o colină, cu două biserici gotice înalte, o primărie frumoasă şi o piaţă veche înconjurată de clădiri atrăgătoare cu acoperişuri ţuguiate. Avea un viaduct care aducea calea ferată până la şantierele de triaj şi o uzină de gaz, toate bombardate strategic.

Stricăciunile erau foarte mari în oraş şi, când văzu ruinele viaductului căii ferate, Saffron îşi aminti ştirile din ziare pe care le citise doar cu două săptămâni mai devreme. Aici

fusese aruncată cea mai mare bombă creată vreodată de om: cutremurătoarea bombă „Grand Slam", cunoscută și sub numele de „Tess Zece Tone".

– A distrus o groază, nu-i așa? spuse Dunnigan, aruncându-și privirea peste rămășițele viaductului.

– Ce risipă... se gândi Saffron. Gândește-te la tot timpul și ideile și efortul de care a fost nevoie pentru construirea acelei bombe, numai ca să distrugă.

– Din perspectiva mea, nu este o risipă, doamnă, răspunse Dunnigan. Nu și dacă a scurtat acest război nenorocit chiar și numai cu o singură zi, sau dacă a salvat viața unuia dintre băieții noștri.

Trecură pe dealurile pădurii Teotoburg, pe lângă Dortmund, și apoi o luară spre sud, spre Frankfurt. Se aflau în partea americană acum, și dintr-o dată totul păru să se desfășoare la o altă scară. Americanii erau mai dotați decât englezii din toate punctele de vedere. Camioanele lor erau mai mari, oamenii din ele păreau mai bine hrăniți, mai bine îmbrăcați și mai bine echipați.

– Da, și de cinci ori mai bine plătiți, observă tăios Dunnigan. Aduceți-vă aminte că am luptat alături de yankei în Tunisia și s-au descurcat bine. Nu sunt băieți răi după ce ajungi să-i cunoști.

De câte ori se bloca jeepul printre mașini americane, Saffron devenea obiectul atenției soldaților. Sunetul vocilor lor, modul deschis în care se prezentau, diferit de stânjeneala și rezerva britanicilor, o făcură să se gândească la Danny. Iar buna lor dispoziție era atât de contagioasă, încât era greu să rămâi multă vreme înnegurat, iar ea se decise să vadă în asta momente de ușurare într-o misiune stresantă. Nu stricau nici rezerva constantă de țigări, sticlele de Coca Cola și batoanele de ciocolată oferite de americanii care treceau pe lângă ei.

– O să fac o adevărată avere dacă vând toate astea când ne întoarcem în regiment, spuse Dunnigan în timp ce prada creştea pe bancheta din spate a jeepului.

Starea li se schimbă când trecură pe lângă coloanele lungi de germani, o imagine aproape la fel de obişnuită ca aceea a americanilor ce avansau. Unele grupuri încă mărşăluiau în ordine, de parcă ar fi fost hotărâte să-şi păstreze demnitatea de luptători, chiar şi după actul ruşinos al predării. Altele erau mulţimi amorfe de bărbaţi mânate de poliţişti militari americani.

Saffron fu uimită de cât de mulţi dintre germanii capturaţi erau băieţi tineri, ale căror feţe purtau expresia nedumeririi şi a şocului creat de diferenţa sumbră dintre promisiunea gloriei pe care le-o insuflaseră şefii lor şi realităţile oribile ale războiului şi ale înfrângerii. Lângă ei mergeau bărbaţi suficient de bătrâni încât să fie veterani din Primul Război Mondial, pentru care predarea armelor din 1918 se repeta acum în circumstanţe încă şi mai zdrobitoare. Majoritatea soldaţilor păreau suficient de sănătoşi, cu toate că Saffron observă multe capete bandajate, braţe în atele şi bărbaţi care se clătinau în cârje, în vreme ce alţii îi duceau pe camarazii lor răniţi mai grav pe târgi, cu câte un om la fiecare colţ al târgii.

Cei mai mulţi îşi purtau încă şepcile militare; unii aveau pardesiuri care le fluturau pe lângă picioare; alţii mergeau cu mâinile la piept ca să le ţină de cald. Pentru că vremea rămăsese rece şi, din loc în loc, era zăpadă proaspătă pe pământ.

Saffron se întoarse cu gândul la Gerhard. Mergea pe undeva prin Germania într-o coloană ca aceasta? Era închis într-un lagăr de concentrare în fundul Rusiei, sortit să nu se mai întoarcă niciodată? Poate că era mort.

Fie că era în viaţă sau nu, ea se resemnase că nu avea să-l mai vadă niciodată, şi poate că aşa era mai bine. Ce

bărbat putea să îndure să fie umilit şi înjosit în ochii femeii pe care o iubea?

Când se lăsă seara, ajunseră la Frankfurt. Sau mai degrabă ajunseră la o întindere de ruine care fusese odată oraşul numit Frankfurt şi acum era un deşert de cenuşă şi moloz.

Saffron se obişnuise cu stricăciunile făcute de bombe. Dar chiar şi în Londra, oraşul era o entitate funcţională şi vie, unde oamenii puteau să trăiască şi să lucreze şi să-şi ducă la îndeplinire activităţile normale ale vieţii moderne. Lumina se aprindea când apăsai pe întrerupător. Apa curgea când învârteai de robinet. Dar Frankfurtul fusese distrus atât de tare, încât nu-şi putea imagina cum ar fi putut supravieţui Armageddon-ului cu care se confruntaseră oricare dintre oamenii care mergeau ca nişte umbre de-a lungul liniilor ce fuseseră cândva străzi sau care scormoneau prin molozul clădirilor prăbuşite – căutându-şi, presupuse ea, lucrurile sau poate oamenii pe care îi pierduseră acolo.

Dunnigan conducea.

– Poate că asta o să-i înveţe minte, nu-i aşa? spuse el. Poate că acum o să înveţe să lase războiul deoparte. Şi dacă nici asta n-o să ţină minte...

Oftă şi privi spre Saffron.

– Dă-mi o ţigară, drăguţo. Cred că am nevoie de una...

Ea nu făcu scandal pentru că fusese numită „drăguţo" în loc de „doamnă". Erau momente, iar acesta era unul dintre ele, când ei doi nu erau un căpitan şi un sergent, ci un bărbat şi o femeie aflaţi într-o maşină, călătorind printr-un loc ciudat în care nu se aplica niciuna dintre vechile reguli.

– Mersi, spuse Dunnigan, luând ţigara. Ştiţi, aveaţi dreptate... când spuneaţi despre toată distrugerea asta. M-am săturat de ea. Mă face numai să vreau să mă întorc la ferma mea.

Trecură de Frankfurt şi se grăbiră s-o ia pe autostrada spre München. De data asta nu se opriră să doarmă pe timpul

nopţii, ci continuară să meargă, făcând cu rândul la volan în timp ce celălalt dormea.

La prima lumină a zilei, ajunseră la Dachau.

* * *

Simţiră mirosul lagărului de concentrare înainte să-l vadă, o putoare densă şi greţoasă care la început era ameţitoare şi apoi te copleşea: duhoarea de fecale se amesteca în aer cu putreziciunea a mii de cadavre neîngropate. Era mirosul anihilării umane.

Saffron fu nevoită să încetinească jeepul până aproape în ritm de mers în timp ce se apropiau de porţile lagărului de concentrare. În faţa lor, pe o parte a drumului, se deplasa încet o coadă lungă de civili germani escortaţi de soldaţi americani. Numai după ce se apropiară realizară că civilii mergeau pe lângă cadavre aflate într-un şir neîntrerupt, unele prezentând semne de răni fatale, cu craniile explodate pe jumătate, dar majoritatea moarte fără un motiv aparent. Doar că, atunci când se uită mai bine, cadavrele nu erau decât piele şi os, îmbrăcate în zdrenţe dungate.

– Yankeii îi pun să se uite la ce a făcut binecuvântatul lor Reich, spuse Dunnigan.

– Dar ei nu fac asta, nu-i aşa? spuse Saffron, pentru că aproape fiecare pereche de ochi, bărbaţi şi femei deopotrivă, era fixată în faţă, incapabilă să suporte adevărul a ceea ce fusese făcut în numele lor.

Saffron intră în lagărul Dachau şi se forţă să privească, cu toate că şocul a ceea ce vedea era atât de mare încât mintea aproape refuza să-i dea un sens. Impresiile i se fragmentară în imagini separate, ca nişte poze aleatorii îngrămădite pe zidul distrus al unei galerii.

Văzu SS-işti, încă îmbrăcaţi în uniforme, cu cadavre aruncate pe umeri – saci de oase la propriu – în timp ce le duceau

la gropi imense ca să fie înhumate. Un grup de demnitari locali erau forțați să privească în timp ce un buldozer împingea morții – cu zecile, cu sutele – într-una dintre gropi. Un soldat american, nimic mai mult decât un băiat, cu un păr roșu aprins și cu pistrui pe nas, alergă la unul dintre gardienii lagărului de concentrare care se întorcea de la groapă să ia alt cadavru, și urlă:

– Neamț împuțit ce ești!

Apoi începu să-l lovească sălbatic și necontrolat cu pumnii. Gardianul nu făcut nimic ca să se apere și vomită pe pământ. Doi americani își ținură camaradul și îl luară de acolo.

Saffron se duse la o baracă. Un alt militar american – mai bătrân, nebărbierit – ridică mâna s-o oprească când era pe punctul să deschidă ușa și spuse:

– Credeți-mă, nu vreți să intrați acolo, doamnă.

– Îl caut pe...

Gândurile i se învârteau în minte. *Pe cine caut? Ce caut aici?* Își veni în fire și spuse:

– Trebuie să vorbesc cu cine este la conducere aici.

Soldatul dădu din cap.

– Maiorul este acolo, doamnă.

Arătă spre un american care stătea lângă demnitari.

– Dar este foarte ocupat. Se spune că vine Ike[1] după-amiază, vrea să vadă locul cu ochii lui.

Saffron încuviință și murmură un *mulțumesc*, după care se duse să-l caute pe maior. Își explică misiunea și îi arătă scrisoarea de la Churchill.

– Este autentică? întrebă el.

– Domnul Churchill a arătat un interes personal pentru această problemă. Sunt implicați inclusiv membri din familia sa.

---

[1] Dwight D. Eisenhower.

– OK, atunci aţi face bine să vă duceţi la clădirea administraţiei, e chiar acolo. Acolo îi interoghează pe cei din SS. Poate că unul dintre nenorociţii ăia vă poate ajuta.

Saffron urmă instrucţiunile maiorului. Mai mulţi SS-işti stăteau aliniaţi la uşa unui birou, aşteptând să fie interogaţi. Un locotenent american veni pe coridor spre ea.

– Am nevoie de nişte informaţii. S-ar putea ca unul dintre aceşti oameni să fie în stare să mă ajute. Vă deranjează dacă le pun câteva întrebări?

– Daţi-i drumul.

Se înfiinţă în faţa bărbaţilor SS, cu Dunnigan lângă ea.

– Vreau să dau de urma unui grup de prizonieri. Au ajuns aici de la Sachsenhausen, de numai două săptămâni, poate mai puţin. Printre ei erau câteva persoane importante. Ce s-a întâmplat cu aceşti oameni? Mă poate ajuta cineva?

Nimeni nu răspunse. Dar Saffron simţi că era tăcerea încăpăţânată a unor oameni care ascund adevărul, nu ignoranţa celor care nu îl cunosc.

Saffron îl înghionti pe Dunnigan.

– Îmi dai, te rog, pachetul tău de ţigări?

– Îl daţi nemernicilor ăştia?

– Da... dacă salvează viaţa unui om.

Dunnigan făcu o grimasă, după care îi înmână un pachet aproape plin de Lucky Strikes.

Saffron îl ridică deasupra capului.

– Astea, pentru oricine îmi poate spune ce vreau să aflu.

Îşi dădu seama că erau tentaţi. Mirosul de tutun ar fi acoperit duhoarea din lagărul de concentrare.

– Haideţi... îi încurajă ea. Nu? Ei bine...

Se întoarse să-i dea pachetul înapoi lui Dunnigan, apoi o voce spuse:

– Aşteaptă, pot să te ajut.

Unii înjurară şoptit în germană şi omul se răsti către ei:

– Ce dracului mai contează? S-a terminat... totul. S-a terminat.

– Găseşte o cameră goală pentru noi, îi spuse ea lui Dunnigan.

El o luă pe coridor, deschizând şi închizând uşi. La cea de-a treia încercare, avu noroc şi îi făcu semn lui Saffron.

Ea îl conduse pe SS-ist în încăpere, îl puse să se aşeze şi spuse:

– Nu-mi irosi timpul. Vorbeşte.

– O sută treizeci şi nouă de prizonieri se află acum într-un convoi de maşini. Au plecat de aici cu numai două ore înainte să sosească americanii. Şi merg spre sud.

În acest punct negocie şi el, întocmai cum făcuse Şevcenko.

– Dă-mi ţigările dacă vrei să auzi restul.

Saffron îi dădu pachetul.

– Acum vorbeşte.

– Îţi pot spune că se îndreptau spre un lagăr de concentrare din Innsbruck, în Austria, unde să aştepte ordine care să-i ghideze către destinaţia lor finală. Numele acestui loc este Lagărul de Muncă Corecţională. Dar nu are sens să-i urmezi acolo.

– De ce?

– Pentru că soldaţii care se ocupă cu transportul au primit ordine: dacă se află în pericol de a fi capturaţi, să-i împuşte pe toţi prizonierii. Dacă tu sau oricare dintre prietenii tăi americani vă apropiaţi de convoi, vor muri toţi înainte să-i puteţi salva. Şi, dacă sunt vii, asta este numai din cauză că nu i-a găsit nimeni.

Zâmbi atunci când concluzionă:

– Pierzi în oricare variantă.

Corpul lui Gerhard era răvăşit de febră. Temperatura îi crescu atât de mult, încât transpira pe sub haine. Apoi scăzu brusc, făcându-l să tremure pe locul său. Moţăia tot mai mult, după care se prăbuşea în episoade de inconştienţă fără vise.

Unul dintre englezii din spatele lui spuse:

– Crezi că ar trebui să-i dăm puţin din supa noastră? Ştiu că e neamţ, dar a făcut el ceva să-l enerveze pe Hitler, altfel nu ar fi aici.

– Este o fiinţă omenească. Ar trebui să-l ajutăm. Asta e ceea ce ne face mai buni decât ei.

Gerhard îşi reveni din leşin şi descoperi că autobuzul se oprise. Cineva îl strângea de umăr şi îl scutura. Deschise ochii şi se întoarse, văzându-l pe unul dintre englezi întins peste spătarul său, cu o bucată de pâine într-o mână şi o cană de tinichea în cealaltă.

– Mâncare, spuse el în engleză. Să mănânci.

Se făcu că mestecă şi apoi spuse:

– Mmm.

– Mulţumesc, răspunse Gerhard.

Luă pâinea şi cana, care era umplută cu o fiertură subţire şi apoasă de hrişcă. Nu avea niciun gust şi era destul de neplăcută, după cum ştia că avea să fie, iar Gerhard se simţea atât de bolnav încât nu avea nicio poftă de mâncare. Dar

fiertura era fierbinte şi lichidă şi îi oferea o frântură de energie, aşa că se străduí s-o înghită.

– Vorbeşti engleză? întrebă bărbatul.

– Puţin...

Gerhard se uită pe geamul autobuzului. Văzu barăci şi un gard de sârmă ghimpată, deci era un lagăr de concentrare, însă mai mic decât cele de la Dachau sau Sachsenhausen. Fu nevoit să-şi închidă ochii. Afară era soare, iar strălucirea luminii era de nesuportat. Îl făcea să-l doară capul chiar mai tare decât de obicei.

– Unde suntem? întrebă el, întorcându-şi privirea.

– La Innsbruck.

– Coborâm aici?

Gerhard îşi termină supa şi mestecă încet pâinea în timp ce englezul îi răspunse:

– Bună întrebare. Băieţii noştri din SS par să se certe exact pe acest subiect. L-ai cunoscut pe *Obersturmführer* Schiller?

Gerhard dădu din cap. Se simţea brusc foarte ameţit şi abia dacă îşi putea ţine ochii deschişi.

– Este tipul responsabil cu turul nostru prin Alpi.

Englezul se întoarse şi privi afară pe geam, continuând:

– Din câte înţeleg, pare dornic să ne dea jos aici. Dar tipul din partea locului, care în mod evident conduce groapa asta de gunoi, pare să le spună că e deja plin. Îmi aduce aminte de Iosif, când a sosit la Betleem şi i s-a spus că nu este nicio cameră liberă la han.

– Îţi răceşti gura de pomană, bătrâne, spuse celălalt englez.

Cei doi se uitară la Gerhard, care îşi pierduse cunoştinţa pe scaunul său.

– A, da, bietul băiat a leşinat.

– E mai mult de atât. Aş spune că a intrat în comă.

– Săracul de el, pare pierdut.

– Aş spune că nu mai e de pe lumea asta.

– Nu, probabil că nu... Dar cine dintre noi mai e?

Priviră câteva minute cum se certau între ei ofiţerii SS. Apoi Schiller o luă înapoi spre maşina de serviciu din care conducea convoiul.

– Se pare că i-au fost date ordinele de deplasare.

– Atunci o să plecăm imediat... dar încotro?

Autobuzul tuşi şi se scutură când porni motorul, iar convoiul începu să se mişte îndreptându-se în continuare spre sud, tot mai adânc în Alpii Tirolieni. O oră mai târziu, trecea prin Strâmtoarea Brenner, la graniţa dintre Austria şi Italia.

– Uluitor peisaj, nu-i aşa? spuse unul dintre englezi în timp ce treceau prin pajiştile care se întindeau pe fundul trecătorii, cu vârfuri muntoase ridicându-se pe ambele laturi ale acesteia.

– Da... răspunse celălalt. O, stai. Cred că prietenul nostru german îşi revine. Uite, mi-a mai rămas un strop din supa aia, rece, desigur.

Unul dintre bărbaţi îi sprijini capul lui Gerhard pentru ca celălalt să-i poată turna cele câteva picături de supă în gură.

– Mulţumesc, murmură Gerhard cu o voce atât de slăbită încât abia îl puteau auzi peste zgomotul motorului.

– Băiete, întrebă englezul care ţinea cana, cum te cheamă? Ca să le putem da detaliile despre tine... dacă e nevoie.

Gerhard închise ochii şi se încruntă, de parcă ar fi făcut un efort enorm să se concentreze.

– Cinci... şapte... opt...

– Nu, nu numărul tău din lagăr. Asta vedem şi noi. Numele tău... O, Doamne, cum se spune asta în germană?

– Ah, ceva de genul... *Was ist dein Name, bitte?*[1]

[1] „Cum te cheamă, te rog?", în limba germană, în original.

Gerhard încuviinţă.
– Von Meerbach… Gerhard von Meerbach.
Apoi închise ochii şi leşină.
– Ai înţeles? întrebă englezul cu cana.
– Cred că da… mai mult sau mai puţin, oricum.

În timp ce părăsea clădirea administraţiei, Saffron auzi un ofiţer care striga de bucurie. Deschise uşa, aruncă o privire înăuntru şi văzu patru soldaţi americani adunaţi în jurul unui radio. Înainte să poată să spună ceva, unul dintre ei exclamă:

– Hitler e mort! Nenorocitul şi mizerabilul ăla a murit ieri. Nemţii au anunţat pe postul lor de radio. Nemernicul de Adolf Hitler e mort!

Era de parcă un nor imens şi negru care atârnase deasupra lumii ani de zile dispărea în văzduh. Moartea unuia nu avea nicio importanţă în faţa măcelăririi a milioane de oameni, dar acum exista posibilitatea ca supravieţuitorii să spere, să creadă în schimbare, să vadă cum se destrăma teribilul întuneric al cruzimii şi al vărsării de sânge şi cum reapărea lumina ca o nouă primăvară.

Saffron se simţea amorţită. Simţurile sale păreau s-o părăsească în timp ce ea şi Dunnigan mergeau prin sudul peisajului bavarez cu dealuri acoperite de păduri bătrâne şi lacuri scânteietoare spre munţii ce se ridicau în depărtare. Se întreba dacă experienţa lagărului de concentrare îi lăsase în suflet cicatrici pentru totdeauna, dacă avea să mai poată vedea vreodată frumuseţea. Se simţea murdărită, dar aici natura se reînnoia cu siguranţă.

Spuse aproape pentru sine:

– Aerul e atât de proaspăt şi curat.

– Nu pentru mine, doamnă, spuse Dunnigan. Nu cred că o să-mi mai iasă vreodată din nări mirosul din locul ăla ...

Tăcu şi, pentru o clipă, atenţia lui Saffron fu distrasă de craterul unei bombe sau al unui proiectil din faţa lor, pe care îl observă imediat şi îl ocoli fără mari probleme, pentru că devenise o rutină în ultimele zile. Doar că, după ce reveni pe suprafaţa netedă a drumului, privi spre bărbatul din stânga şi, în clipa în care făcu asta, se văzu nevoită să tragă pe marginea drumului.

Sergentul acela puternic, care văzuse lupte grele în viaţa lui, era aplecat în faţă, cu capul în mâini, plângând fără speranţă.

Saffron se aplecă spre el şi îi puse o mână pe spate.

– Ce este, Dunnigan, ce s-a întâmplat?

Sergentul trase aer adânc în piept, îşi şterse faţa şi o privi cu ochii încă plini de lacrimi.

– Locul ăla... locul ăla nenorocit...

– Ştiu... spuse ea. Înţeleg.

– Ştii cum este războiul. Vezi lucruri teribile. Camarazi aruncaţi în aer, făcuţi bucăţele în faţa ochilor tăi. Băieţi cu un picior spulberat, cu maţele atârnându-le pe afară. Dar lagărul ăla... ăsta a fost cel mai rău lucru dintre toate... a fost ca şi când am intrat pe porţile iadului...

Se îndreptă în scaun.

– Totuşi, îmi pare bine că am văzut Dachau. Am văzut ce este mai rău şi sunt mândru că am luptat împotriva lor, iar acum o să ne asigurăm că nu se mai întâmplă niciodată.

Ajunseră în Innsbruck după-amiaza târziu, la numai câteva ore după Divizia de Infanterie americană 103, care intrase în oraş fără nicio rezistenţă semnificativă. Saffron găsi cartierul general al diviziei şi se apucă să-i caute pe ofiţerii de informaţii, în vreme ce Dunnigan se duse să facă rost de combustibil pentru jeep.

O combinaţie de iniţiativă, capacitate de convingere şi folosire regulată a numelui „Winston Churchill" îi permise să-l găsească pe maiorul responsabil cu serviciul de informaţii al diviziei, să-i explice misiunea şi să-i spună despre Lagărul de Muncă Corecţională.

– Da, cred că ştiu locul despre care vorbiţi. Acum supraveghem aceste lagăre de concentrare... după Dachau. Dar acolo nu a fost la fel, slavă Domnului. Era cam pustiu. Cei din SS au şters-o toţi de acolo şi, dacă au fost deţinuţi închişi în lagăr, e cât se poate de sigur că nu mai sunt acolo.

Saffron oftă şi umerii i se încovoiară.

– Am străbătut Germania dintr-o parte în alta, acum şi Austria. Sunt atât de aproape să-i găsesc pe oamenii ăştia... Refuz să renunţ acum.

– Uitaţi ce e, se face târziu. De ce nu găsiţi un loc să dormiţi? Ce grad are şoferul dumneavoastră?

– Sergent.

– OK, îl pun pe sergentul meu să-i ducă ceva de mâncare. Dar nu ştiu ce să spun despre dormit. Abia am ajuns aici.

– Este în regulă. O să fie mai mulţumit dacă doarme în jeep. N-ar vrea să se apropie cineva de el.

Maiorul râse.

– Da, băieţii pot să devină foarte posesivi când e vorba de maşina lor. Dar o să-l pun pe unul dintre băieţii mei să întrebe în stânga şi-n dreapta. Acum controlăm cam tot pe aici. Credeţi-mă, dacă sunt o sută de prim-miniştri, prinţi, milionari şi aristocraţi care stau în nişte camioane undeva în teatrul ăsta de operaţiuni, sigur că trebuie să-i fi găsit cineva... vii sau morţi.

Saffron îşi luă de mâncare de la bucătăria de campanie a cartierului general şi primi un pat la un hotel care fusese rechiziţionat pentru ofiţerii superiori. În dimineaţa următoare, luă un mic dejun hrănitor şi apoi se duse să-l caute pe maior.

Acesta o întâmpină cu un zâmbet larg.

– Căpitan Courtney – tocmai vă căutam. Am veşti pentru dumneavoastră, dar mă îndoiesc că o să le credeţi.

– De ce nu?

– Se pare că i-am găsit pe prizonierii dumneavoastră dispăruţi. Unul dintre ei – un englez, dacă stau să mă gândesc – a mers prin ţară până când a dat peste unităţi ale Diviziei de Infanterie 42. Le-a condus înapoi ca să se întâlnească cu ceilalţi oameni ai săi. Erau în siguranţă în grija unor ofiţeri germani, care îi ţineau ostatici – maiorul făcu o pauză ca să obţină un efect dramatic şi apoi încheie – într-un hotel de lux.

– Cum? oftă Saffron. Un hotel adevărat? E o glumă?

– Nu glumesc. Oamenii pe care îi căutaţi sunt în siguranţă, şi majoritatea sunt bine. Soldaţii germani obişnuiţi i-au luat în grijă şi i-au îndepărtat de gardienii criminali din SS, care aveau ordine să-i ucidă dacă li se părea că o să câştigăm războiul. Şi, dacă veniţi cu mine şi vă uitaţi la harta asta, o să vă arăt unde îi găsiţi...

* * *

Conduceau de trei ore şi parcurseseră în jur de o sută patruzeci de kilometri, când Dunnigan văzu un semn de circulaţie pe care scria ST. VEIT şi spuse:

– Cred că aici este.

Acum se obişnuiseră cu peisajul pitoresc, nişte privelişti şi mai impresionante, în timp ce conduceau pe fundul unei văi presărate cu ferme şi hambare de lemn. Nu mai erau uimiţi la vederea unor dealuri şi munţi noi, aşa cum se întâmplase când îşi începuseră călătoria cu o zi mai devreme prin Tirol. Merseră până la capătul drumului, unde se afla locul pe care îl căutau.

Hotelul Pragser Wildsee părea să fie făcut din trei cabane elveţiene imense, construite din piatră şi unite între ele: două clădiri mai mari pe fiecare parte, care flancau una mai mică,

din mijloc. Dealuri abrupte acoperite cu pini se ridicau împrejurul hotelului, iar la distanţă Saffron văzu conturul dur şi impozant al unor munţi înalţi, cu crestele încă acoperite de zăpadă.

Jeepurile şi camioanele armatei americane erau parcate peste tot împrejurul lor, iar soldaţii se mişcau printre ele, arătând relaxaţi. Mulţi purtau ochelari de soare şi aveau pieptul descoperit ca să prindă căldura soarelui. Un militar îi opri şi îi întrebă ce căutau.

– Avem englezi aici, doamnă, asta e sigur, spuse el după ce îi răspunse ea. Nu ştiu dacă sunt cei pe care-i căutaţi, dar sunteţi binevenită să vă uitaţi.

Parcară jeepul. Dunnigan rămase lângă el să fiarbă o cană de ceai şi să fumeze în timp ce Saffron se duse la intrarea de sub o copertină în dungi galbene şi albe.

Când intră în foaier, un bărbat îmbrăcat elegant care fuma o pipă trecu pe lângă ea, cu o blondă drăguţă la braţ. Două femei, o blondă şi o brunetă, cu hainele puţin ponosite, dar cu maniera şi accentul fără îndoială din clasa superioară, vorbeau între ele în germană. Dincolo de ele, un grup de bărbaţi în uniformă militară se îndreptau râzând spre partea din spate a clădirii.

Lui Saffron i se părea imposibil să creadă că aceşti oameni, care păreau relaxaţi în locul acesta, ar fi putut să fi scăpat dintr-un lagăr de concentrare. Dar aici fuseseră trimişi prizonierii, aşa că unde altundeva ar fi putut să fie?

Saffron se apropie de femei şi întrebă:

– Mă scuzaţi, aţi venit cu transportul de la Dachau?

Cele două femei deveniră rigide.

– De ce întrebaţi? se interesă cea brunetă.

– Caut câţiva prizonieri britanici care au fost duşi de la Sachsenhausen la Dachau. Cred că au fost aduşi aici.

Niciuna dintre femei nu se înduplecă să răspundă. Saffron își jucă ultima carte.

– Sunt aici la cererea personală a lui Winston Churchill.

– Puteți dovedi asta? întrebă blonda.

– Da, spuse Saffron, și le arătă scrisoarea semnată.

Blonda se relaxă.

– Presupun că ați face mai bine să vorbiți cu un alt Churchill. Dragă, zise ea privind-o pe brunetă, l-ai văzut pe Jack recent?

– Cred că e pe terasă. N-aveți cum să nu-l remarcați: un bărbat incredibil de frumos, în uniformă militară. Cred că este colonel. Și *atât* de amuzant...

Blonda râse.

– Știți că oamenii lui îi spun Jack Nebunul, pentru că a insistat să meargă la luptă cu o sabie?

– Spune că un ofițer nu este îmbrăcat adecvat dacă nu poartă una, interveni prietena ei.

– A purtat și un arc cu săgeți și a cântat la un cimpoi scoțian! Un bărbat deosebit. A mers pe jos cea mai mare partea a drumului până la Verona ca să-i aducă pe americani... O să vă spună tot ce vreți să știți. Terasa este acolo...

Arătă în direcția în care o luaseră cei trei bărbați. Saffron împinse câteva uși de sticlă și ajunse într-un loc ce părea desprins dintr-o lume dispărută. În fața ei se afla o terasă plină cu alți civili predați în bune condiții și vreo douăzeci de militari din toate națiunile aliate. Dincolo de ei se întindea un lac alpin mic, înconjurat de munți. Pe apă trecea o barcă cu motor și din ea săreau soldați americani în timp ce prietenii lor strigau și îi încurajau.

Saffron se uită în mulțimea de pe terasă până când văzu un bărbat înalt, zvelt și cu mustață, îmbrăcat în uniforma kaki a armatei britanice, cu grade de locotenent-colonel pe epoleți. Era chipeș, așa cum îi spuseseră femeile, cu părul

nisipiu pieptănat pe spate, cu trăsături puternice şi o gropiţă în bărbie.

Se apropie de el şi îl întrebă:

– Mă scuzaţi, domnule, sunteţi locotenent colonelul Churchill?

– Da, spuse el. Cine sunteţi?

– Căpitan Saffron Courtney, Divizia de Infirmiere Voluntare de Prim Ajutor, domnule.

– Spuneţi-mi, aveţi o panglică decorativă pe piept în partea stângă sau purtaţi Medalia George?

– Este medalia, domnule.

Încuviinţă aprobator.

– Şi ce face o infirmieră singură în Tyrol?

– Vă caut pe dumneavoastră, domnule, printre alţii. Am fost trimisă să găsesc prizonieri care prezintă un interes particular. V-am luat urma de la Sachsenhausen, prin Dachau şi acum aici.

– Hmm... văd că sunteţi înarmată. Nu prea e stilul Diviziei de Prim Ajutor. Înţeleg că ştiţi cum să folosiţi arma aia.

– Da, domnule.

– Sunteţi, din întâmplare, în aceeaşi barcă cu Peter Churchill?

– Mă tem că nu pot să vă spun asta, domnule.

Churchill râse.

– Asta spune şi el.

– Pot să vă întreb cum aţi ajuns toţi aici după Innsbruck?

– Ei bine, am continuat să ne îndreptăm spre sud. În tot acest timp, statul german se prăbuşea, organizarea şi disciplina o luaseră razna. Am fost foarte îngrijoraţi că SS-iştii o să ne umfle pe toţi.

– Asta urmau să facă. Aveau ordine să împuşte pe oricine dacă se aflau în pericolul de a fi capturaţi.

– Da, ne-am gândit la asta. Oricum, câţiva dintre băieţii din grupul nostru erau ofiţeri superiori germani care ieşiseră din graţiile lui Adolf. Unii au fost implicaţi în conspiraţia de la Stauffenberg, altul a fost închis pentru că a ordonat o retragere de pe frontul rusesc. Pe scurt, am trimis vorbă armatei germane. Au venit şi i-au izgonit pe SS-işti şi am fost aduşi aici.

Bărbatul râse.

– Mai mulţi generali nemţi au decis să asiste la război din confortul de aici. Am cam dat buzna peste ei. După câteva zile, germanii au dispărut. Îndrăznesc să spun că au planificat să se ducă discret acasă la familiile lor, în loc să devină prizonieri de război. Am fost să văd dacă putem să-i aducem aici pe prietenii noştri americani. Câţiva dintre noi aveau nevoie de asistenţă medicală, unul sau doi destul de serios. Mă tem că n-am reuşit să-i aduc la timp. A, iată-l pe Peter...

Churchill îi făcu cu mâna unui bărbat cu ochelari îmbrăcat cu un costum care nu i se potrivea şi îi făcu semn să se apropie:

– Peter, spuse el, ţi-o prezint pe căpitan Saffron Courtney. Este membră a Diviziei de Prim Ajutor. A venit tocmai din Anglia ca să te găsească.

Peter Churchill îi strânse mâna.

– De unde din Anglia, mai exact? întrebă el.

Părea neatent.

– Baker Street... la ordinele generalului de brigadă Gubbins.

– Nu o să vă faceţi unul altuia un semn secret? întrebă Jack rânjind.

– Uite, îmi pare foarte rău, Courtney, dar nu pot vorbi acum. A intervenit ceva.

Se uită la Jack.

– Este vorba de Meerbach – doctorul crede că este aproape de sfârşit.

Saffron scoase un strigăt înăbuşit.

– Sunteţi bine? o întrebă Peter.

Saffron, cu faţa albă ca varul, se uită ţintă la el şi îl prinse de braţ.

– Aţi spus von Meerbach?

– Da, dar de ce, Doamne...

– Gerhard von Meerbach?

– Cerule, spuse Jack. Nu-l căutaţi şi pe el, nu-i aşa?

– Trebuie să-l văd! strigă ea. Vă rog, vă implor. Duceţi-mă la el acum!

Această clipă le fusese prezisă. Trecuseră patru ani de când se urcase Saffron pe vârful unui munte care se înălţa dintre câmpiile proprietăţii tatălui său. Acolo vorbise cu prezicătoarea Lusima, regina tribală al cărei nume îl purta domeniul lor. Desprinsă de lumea materială, în transă, bătrâna prezicătoare îi spusese:

– O să treci pe lângă moarte, dar o să scapi... Pe tine te văd, dar nu pot să văd leul. Este acolo, dar e de nerecunoscut. O să-l cauţi, dar n-o să-l găseşti decât după ce îţi vei încheia căutarea, dacă este să fie vreodată găsit, şi dacă o să-l vezi nu o să-l recunoşti pentru că n-o să aibă nume şi o să fie de nerecunoscut, şi dacă ochii tăi o să se lase peste faţa lui, n-o s-o vadă pentru că n-o să ştie că e a lui. Şi dacă este viu, o să fie de parcă ar fi mort. Şi totuşi... şi totuşi... trebuie să continui să cauţi pentru că, dacă este să fie salvat, numai tu îl poţi salva.

Acum, stând într-o cameră din hotelul Pragser Wildsee, Saffron înţelese în cele din urmă sensul şi adevărul acelor cuvinte. Se uită la fiinţa omenească împuţinată, rasă în cap, prea puţin umană care zăcea în pat cu o perfuzie în braţ. Din cauza foametei, avea faţa trasă. Deasupra oaselor ieşite ale obrajilor, tâmplele îi erau scobite. Sub ele, pe obraji, pielea era subţire ca foaia de hârtie şi întinsă să plesnească. Braţele goale care stăteau nemişcate pe cearşaful cu care era acoperit erau livide de sus până jos şi pline de o spuzeală roşiatică, la fel ca

umerii şi gâtul. Ea nu vedea şi nu auzea dacă respira, atât de puţin i se ridica coşul pieptului. Şi, totuşi, ştia că era el.

– Este persoana pe care o căutaţi? întrebă Peter Churchill.

– Da, răspunse Saffron, fără nici cea mai mică urmă de îndoială în glas.

– Cum puteţi fi sigură?

– Pentru că...

Saffron tăcu. Cum îi putea explica profeţia? Poate că bărbaţii erau politicoşi cu ea la suprafaţă, dar ştia ce ar fi gândit în mintea lor: încă o femeie nebună care crede în prostii şi aberaţii. Apoi ceva îi atrase atenţia, o bucată de carton îngălbenită de timp şi murdară, împăturită în patru şi aşezată pe masa de lângă pat. O ridică şi o desfăcu. Vru să strige, să plângă, să-şi sfâşie hainele ca într-un doliu biblic. Dar se forţă să rămână calmă şi îşi reţinu lacrimile în timp ce aşeza cartonul pe masă şi îl netezea pentru ca bărbaţii să vadă fotografia, cu toate că imaginea gri era uzată şi ştearsă.

Saffron îşi luă geanta şi scoase fotografia care era întotdeauna cu ea. O puse pe masă lângă cealaltă.

– Priviţi, spuse ea.

Cei doi englezi şi tânărul doctor american, care se aflase lângă pat când intraseră ei, se aplecară deasupra fotografiilor.

– Doamne Dumnezeule, murmură Jack Churchill.

– Incredibil, spuse doctorul.

Peter Churchill se îndreptă.

– Văd că sunteţi dumneavoastră, dar omul cu care suntem aici chiar este el?

– Da, în Paris, în primăvara lui '39.

Doctorul o luă de braţ şi o conduse într-o parte.

– Doamnă, trebuie să vă spun că domnul von Meerbach este foarte aproape de moarte. Are febră tifoidă. I-am administrat penicilină imediat ce l-am găsit, dar... ei bine... mă tem că am ajuns prea târziu.

– Nu, spuse Saffron, iar acum vocea îi era fermă şi neclintită. Nu este adevărat. Ştiu că nu e. Trebuie să trăiască. Eu...

Se întrebă cum le putea explica credinţa pe care o avea în profeţie şi se decise că nu avea sens nici măcar să încerce.

– Trebuie să trăiască, insistă ea.

– Doamnă, îmi pare rău pentru dumneavoastră. Chiar îmi pare rău. Dar uneori trebuie să acceptăm inevitabilul.

– Asta fac. Şi vă spun că inevitabilul este că Gerhard von Meerbach o să supravieţuiască. Şi eu o să-mă asigur că aşa se va întâmpla.

* * *

Saffron stătu trei zile şi trei nopţi lângă patul lui Gerhard. I se aduse un pat de campanie, care fu instalat lângă un perete pentru ca ea să se odihnească în puţinele momente de somn pe care şi le permitea. Când îi crescu febra, o potoli cu comprese reci pe frunte. Îi schimba cearşafurile ude cu unele curate în timp ce doctorul sau unul dintre cei doi Churchill îl ridica pe Gerhard în braţe, pentru că nu cântărea mai mult decât un copil. Când avea frisoane, îl acoperea cu plăpumi şi pături.

În tot acest timp, doctorul se asigură că soluţia salină cu glucoză îl ţinea hidratat pe Gerhard şi că îi oferea suficientă energie încât să-i menţină corpul funcţional.

– Trebuie să vă avertizez, spuse el, malnutriţia dusă la acest nivel este un motiv suficient să-i cedeze toate organele, ca să nu mai vorbim că este însoţită de o boală atât de gravă ca febra tifoidă. Ar putea să moară în orice moment.

– Nu o să moară, insistă Saffron.

Cu toate astea, ştia că Gerhard mai mult exista decât trăia. Rămânea inconştient şi imobil, într-o comă adâncă din care părea să nu existe nicio scăpare. Dar ea refuză să-l lase să alunece mai adânc în negura finală a morţii. Vorbi cu el,

povestindu-i despre viaţa ei de pe Baker Street, despre antrenamentele din Scoţia, despre aventurile ei în nordul Africii, în Grecia şi în Ţările de Jos – totul în afară de Danny. I se aduseră cărţi de la biblioteca hotelului şi îi citi şi în germană, şi în engleză.

Undeva înăuntru îmi poate auzi vocea, îşi spuse Saffron. *Asta îl va trezi.*

Dar el nu se trezi şi apoi, în cea de-a patra noapte, trupul lui Gerhard fu cuprins de febră. Şi de data asta nu trecu.

– Acesta este momentul decisiv, îi spuse doctorul. Cred că aş putea spune că acum ori se vindecă, ori moare.

Femeile de serviciu din hotel îi aduseră un teanc de aşternuturi şi prosoape. Saffron îşi petrecu nenumărate ore făcând tot ce putea ca să-i scadă temperatura lui Gerhard şi să-i schimbe aşternuturile. Noaptea trecu, dar febra continua încă să facă ravagii. Trupul fragil al lui Gerhard părea să fie consumat dinăuntru. Nu părea posibil să poată slăbi mai mult şi, totuşi, pierdea vizibil în greutate.

La ora 11 în dimineaţa următoare, temperatura lui Gerhard începu să scadă. O oră mai târziu, era înapoi la valorile normale. Părea mai puţin zbuciumat. Însă era în continuare cufundat adânc în comă.

– Acum nu mai poţi face nimic pentru el, îi spuse doctorul lui Saffron. După cum am spus, a fost momentul decisiv... Acum trebuie să aşteptăm să vedem care-i e soarta.

O privi de parcă ar fi examinat un alt pacient şi spuse:

– Eşti epuizată. Ar trebui să te odihneşti.

– Nu pot.

– Sigur că poţi. Trebuie. Nu-i eşti de folos în halul ăsta.

Era singurul argument care o putea convinge, iar doctorul ştia asta.

Saffron îl sărută pe Gerhard pe frunte.

– O să dorm puţin, spuse ea. Dar nu te îngrijora, sunt tot aici. Nu o să te părăsesc niciodată.

Se întinse, fără să vrea să doarmă, de teamă că el putea să moară fără ca ea să fie aproape. Dar trupul îi era epuizat şi se cufundă în somnul de care avea o nevoie atât de disperată.

Două ore mai târziu intră doctorul, îi luă pulsul lui Gerhard şi scutură din cap, pentru că era mai slab ca niciodată. Se uită la faţa lui Saffron, care dormea, şi apoi din nou la muribund. Făcu o pauză, îşi luă în calcul opţiunile, apoi hotărî să o lase să doarmă şi părăsi camera.

* * *

Saffron visa că ea şi Gerhard erau împreună. Era frumos şi plin de viaţă aşa cum fusese înainte de război. Râzând, ridică mâna şi îi spuse:

– Ia-mă de mână. Vino cu mine.

Dar ea nu putea. Nu-şi putea ridica braţul. Nu se mişca, oricât de tare încerca. Apoi găsi un mod prin care să ridice braţul, dar nu reuşi să ajungă la mâna lui Gerhard. Părea departe, iar vocea lui era atât de slabă încât n-o putea auzi în timp ce o chema să meargă cu el:

– Saffron... Saffron...

Nu mai suporta, frustrarea era prea îngrozitoare.

Saffron se forţă să se trezească. Şi apoi îi auzi din nou vocea, atât de încet de parcă continua să viseze:

– Saffron... Saffron...

Se trezi complet, sări din patul de campanie, repezindu-se spre locul unde zăcea Gerhard. Avea ochii deschişi şi se uita la ea. Clipi din nou, nevenindu-i să creadă, şi spuse:

– Saffron, draga mea... chiar eşti tu?

Ea căzu în genunchi lângă pat şi îi luă mâna fragilă şi osoasă într-a ei, spunând:

– Da, dragostea mea... sunt aici.

Lacrimile îi curgeau pe față, dar erau lacrimi de fericire, lacrimi care scoteau la suprafață toată emoția pe care o ținuse îngropată în ea atât de multă vreme.

– Te iubesc, spuse ea. Te iubesc atât de mult.

– Și eu te iubesc.

Zâmbi slab, dar ceva îi spuse că adevăratul Gerhard era încă acolo.

Ea auzi de pe fereastra deschisă strigăte de bucurie și râse printre lacrimi, gândindu-se: *Oare se bucură pentru noi?*

Strigătele crescură în intensitate și se răspândiră într-o asemenea măsură încât le putea auzi peste tot în jurul ei, din fiecare parte a hotelului, oameni strigând și bătând din palme, chiuind veseli.

Pe coridorul de afară se auzeau pași alergând în sus și în jos.

Ușa se deschise și în cameră își vârî capul doctorul, care întrebă:

– Ai auzit? Germanii s-au predat! S-a terminat războiul!

Făcu o pauză în timp ce pe toată fața i se răspândea un zâmbet imens de bucurie.

– Am câștigat!

Saffron privi spre Gerhard. Acum știa că profeția se adeverise. Își găsise leul și-l adusese înapoi la viață. Acum nu-i mai putea despărți nimic.

– Da, spuse ea triumfător. Am câștigat.

Wilbur Smith este un fenomen la scară planetară – romanele sale s-au vândut în mai mult de 130 de milioane de exemplare, de-a lungul unei cariere de cincizeci și cinci de ani. Născut în Africa Centrală în 1933, Wilbur s-a dedicat în totalitate scrisului în 1964, publicând peste patruzeci de bestselleruri internaționale, bazate pe cercetări meticuloase în cadrul numeroaselor sale expediții în toată lumea.

David Churchill este pseudonimul unui premiat jurnalist de investigație, pasionat nu doar de a afla mai multe despre persoanele controversate aflate în prim-planul vieții politice, economice sau mondene actuale, ci și de istorie și de cursul imprevizibil al acesteia. Trilogia sa, *The Leopards of Normandy*, este combinația perfectă între istorie, ficțiune, acțiune și suspans.

Despărțiți de război, Saffron Courtney și Gerhard von Meerback sunt la mii de kilometri distanță unul de celălalt, amândoi străduindu-se să-și salveze viețile.

Gerhard – în ciuda obiecțiilor sale față de regimul nazist – luptă pentru patrie, sperând să elibereze într-o zi Germania de Hitler și acoliții săi. Dar când unitatea lui e azvârlită în iadul Bătăliei de la Stalingrad, știe că șansele de supraviețuire se reduc de la o zi la alta.

Între timp Saffron – recrutată de șeful Operațiilor Speciale și trimisă în Belgia aflată sub ocupație germană ca să descopere cum au reușit naziștii să se infiltreze în rețeaua lor – se pomenește curând urmărită ea însăși de cel mai nemilos expert în spionaj al Germaniei.

Puși în fața unui rău care le depășește cele mai groaznice închipuiri, îndrăgostiții trebuie să facă, fiecare la rândul său, cea mai grea alegere cu putință: să se sacrifice, sau să facă tot ce e nevoie pentru a supraviețui, sperând că într-o zi se vor putea reîntâlni.

***Războiul lui Courtney* este un roman istoric de aventuri, despre curaj, trădare și iubire nepieritoare, care îl transportă pe cititor chiar în miezul unei lumi răvășite de război, semnat de Wilbur Smith, unul dintre cei mai buni și mai iubiți autori ai secolului.**

ISBN 978-973-34-1563-3

UNIVERS

design coperta de Lewis Csizmazia
credit foto © Hendre Louw
imagini coperta © Shutterstock